

EN169

Aφ

R. D. Keen

1072
DEMOSTHENIS
ORATIONES

EX RECENSIONE

GUILLIELMI DINDORFII.

VOL. III.

ORATIONES XLI—LXI.

PROOEMIA, EPISTOLAE, INDEX HISTORICUS.

EDITIO TERTIA CORRECTIOR.

LIPSIAE

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVII.

ΠΡΟΣ ΣΠΟΥΔΙΑΝ ΥΠΕΡ ΠΡΟΙΚΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πολύευκτος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, δύο θυγατέρων πατήρ γίνε- 1027
ται, ὧν τὴν μὲν νεωτέραν Λεωκράτει πρότερον δίδωσιν, εἴτα
Σπουδία, τὴν πρεσβυτέραν δὲ τῷ πρὸς τὸν Σπουδίαν δικαζο-
μένῳ. ὁ μὲν οὖν Πολύευκτος ἐτελεύτησε ταῖς θυγατράσι κα-
ταλιπὼν τὸν κλῆρον ἐξ ἴσου, ὁ δὲ τὴν πρεσβυτέραν γήμας
φησὶ τετταράκοντα μνᾶς ὁμολογηθῆναι τὴν προῖκα, οὐ μὴν
ὅλην εὐθύς δοθῆναι, ἀλλὰ δέκα μυνῶν ὑπολειφθεῖσῶν ζῶντά
τε ὁμολογεῖν τὸν Πολύευκτον ὀφείλειν αὐτάς, καὶ ὥς ἔμελλε
τελευτᾶν, τὴν οἰκίαν τῆς ἄλλης οὐσίας ἐξελεῖν, καὶ ταύτην εἰς
τὸ χρέος δοῦναι. ὁ δὲ Λεωκράτης ἀξιοῖ καὶ ταύτην εἶναι κοι-
νὴν ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα πάντα. καὶ τὸ μέγιστον τῶν ἀμφισ-
βητημάτων τῶν ἐν τῷ λόγῳ τοῦτο ἐστὶ. προσεγκαλεῖ δὲ τῷ
Σπουδία καὶ ἕτερα· φησὶ γὰρ αὐτὸν καὶ τοῦ Πολυεύκτου
καὶ τῆς πρεσβυτέρας ὀφείλοντα χρήματα μὴ καταβαλεῖν εἰς
τὸ μέσον, δεῖον τοῦτο ποιεῖν. τοῦ δὲ Σπουδίου κακεῖνο λέγον-
τος, ὥς αὐτὸς τριάκοντα μνᾶς προῖκα εἴληφε, μάλιστα μὲν
ἐξεῖναι τῷ Πολυεύκτῳ φησὶν εἰ τῇ ἑτέρᾳ τῶν θυγατέρων
ἐβούλετο πλείω προῖκα δοῦναι καὶ μὴ τὴν ἴσῃν ἀμφοτέραις,
ἔπειτα δὲ ἐπιδείκνυσιν ὥς καὶ τοῦτο Σπουδίας ψεύδεται· τὰς
μὲν γὰρ τριάκοντα μνᾶς αὐτὸν ἐν ἀργύρῳ φησὶ λαβεῖν, τὰς
δὲ δέκα ἐν ἱματίοις καὶ χρυσαίοις, ἃ καὶ πλείονος ἢ δέκα μυνῶν
εἶναι ἄξια.

Ἀδελφὰς ἔχομεν, ὧς ἄνδρες δικασταί, γυναῖκας 1028
ἐγὼ καὶ Σπουδίας οὐτοσί, Πολυεύκτου θυγατέρας.
ἄπαιδος δ' ἐκείνου τελευτήσαντος ἀρρένων παίδων

ἀναγκάζομαι πρὸς τουτονὶ περὶ τῶν καταλειφθέντων
δικάζεσθαι. καὶ εἰ μὲν, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, μὴ πᾶσαν
σπουδὴν καὶ προθυμίαν ἐποιησάμην βουλόμενος δια-
λύεσθαι καὶ τοῖς φίλοις ἐπιτρέπειν, ἐμαυτὸν ἂν ἡτιώ-
μην, εἰ μᾶλλον ἡρούμην δίκας καὶ πράγματ' ἔχειν ἢ
2 μικρὰ ἐλαττωθεὶς ἀνέχεσθαι· νῦν δ' ὅσῳ πραότερον
ἐγὼ καὶ φιλανθρωπότερον τούτῳ διελεγόμεν, τοσού-
τῳ μᾶλλον μου κατεφρόνει. καὶ νῦν κινδυνεύω μὲν
οὐδὲν ὁμοίως τούτῳ πρὸς τουτονὶ τὸν ἀγῶν' ἔχειν,
ἀλλ' οὗτος μὲν ῥαδίως φέρει πολλάκις εἰθισμένος ἐν-
ταῦθ' εἰς ὑμᾶς παριέναι, ἐγὼ δ' αὐτὸ τοῦτο φοβοῦμαι,
μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν οὐ δύνηθ' ὡς δεῖ δηλῶσαι περὶ τῶν
πραγμάτων ὑμῖν· ὅμως δ', ὧς ἄνδρες δικασταὶ, προσ-
έχετε τὸν νοῦν.

3 Πολύευκτος γὰρ ἦν τις Θριάσιος, ὃν ἴσως οὐδ'
ὑμῶν τινες ἀγνοοῦσιν. οὗτος ὁ Πολύευκτος, ἐπειδὴ
οὐκ ἦσαν αὐτῷ παῖδες ἄρρενες, ποιεῖται Λεωκράτην
τὸν ἀδελφὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικός. οὐσῶν δ' αὐτῷ δύο
θυγατέρων ἐκ τῆς τοῦ Λεωκράτους ἀδελφῆς τὴν μὲν
πρεσβυτέραν ἐμοὶ δίδωσι, καὶ τετταράκοντα μνᾶς προῖ-
4 κα, τὴν δὲ νεωτέραν τῷ Λεωκράτῃ. τούτων δ' οὕτως 10
ἐχόντων, διαφορᾶς γενομένης τῷ Πολυεύκτῳ πρὸς τὸν
Λεωκράτην, περὶ ἧς οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν, ἀφελόμε-
νος ὁ Πολύευκτος τὴν θυγατέρα δίδωσι Σπουδίᾳ τού-
τῳ. μετὰ δὲ ταῦτα ἡγανάνκει ὁ Λεωκράτης, καὶ δίκας
ἐλάγχανε Πολυεύκτῳ καὶ τούτῳ Σπουδίᾳ, καὶ περὶ
πάντων ἡναγκάζοντο εἰς λόγον καθίστασθαι. καὶ τὸ
τελευταῖον διελύθησαν, ἐφ' ᾧ τε κομισάμενον τὸν Λεω-
κράτην ἄπερ ἦν εἰς τὴν οὐσίαν εἰσενηνεγμένος μήτε
κακόνουν εἶναι τῷ Πολυεύκτῳ, τῶν τε πρὸς ἀλλήλους
5 ἐγκλημάτων ἀπηλλάχθαι πάντων. τίνος οὖν ἔνεχ'
ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, ταῦτ' εἶπον; ὅτι τὴν προῖκα

οὐ κοιμισάμενος ἄπασαν, ἀλλ' ὑπολειφθεῖσων χιλίων δραχμῶν καὶ ὁμολογηθεῖσων ἀπολαβεῖν, ὅταν Πολύευκτος ἀποθάνῃ, ἕως μὲν ὁ Λεωκράτης ἦν κληρονόμος τῶν Πολυεύκτου, πρὸς ἐκεῖνον ἦν μοι τὸ συμβόλαιον· ἐπειδὴ δ' ὁ τε Λεωκράτης ἐξεκεχωρήκει ὁ τε Πολύευκτος μοχθηρῶς εἶχε, τήνικα ὕτ', ὧς ἄνδρες δικασταί, τὴν οἰκίαν ταύτην ἀποτιμῶμαι πρὸς τὰς δέκα μναῖς, ἐξ ἧς διακωλύει με τὰς μισθώσεις κομίζεσθαι
 6 Σπουδίας. πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν μάρτυρας παρῆξομαι τοὺς παραγενομένους, ὅτ' ἡγγύα μοι Πολύευκτος τὴν θυγατέρα ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς· ἐπειθ' ὡς ἔλαττον τὰς χιλίας ἐκομισάμην· ἔτι δ' ὡς ἅπαντα τὸν χρόνον ὀφείλειν ὁμολόγει μοι Πολύευκτος, καὶ τὸν Λεωκράτην συνέστησε, καὶ ὡς τελευτῶν διέθετο ὅρους ἐπιστήσας χιλίων δραχμῶν ἐμοὶ τῆς προικὸς ἐπὶ τὴν οἰκίαν. καί μοι κάλει τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

1030

7 Ἐν μὲν τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοῦτ' ἐστὶν ὧν ἐγκαλῶ Σπουδίᾳ. καὶ περὶ τούτου τί ἂν ἔτι μείζον ἢ ἰσχυρότερον ἔχων εἰς ὑμᾶς κατέστην ἢ τὸν νόμον, ὃς οὐκ ἔῃ διαρρήδην, ὅσα τις ἀπετίμησεν, εἶναι δίκας, οὔτ' αὐτοῖς οὔτε τοῖς κληρονόμοις; ἀλλ' ὅμως πρὸς τοῦτο τὸ δίκαιον ἤκει Σπουδίας ἀμφισβητήσων. ἔτερον δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, δύο μὲν μναῖς ἐμαρτύρησεν
 8 Ἀριστογέννης ἐγκαλεῖν ἀποθνήσκοντα Πολύευκτον ὀφειλομένας αὐτῷ παρὰ Σπουδίᾳ καὶ τὸν τόκον (τοῦτο δ' ἐστὶν οἰκέτου τιμὴ, ὃν ἐωνημένος οὗτος παρὰ τοῦ Πολυεύκτου τὴν τιμὴν οὔτ' ἐκείνῳ διέλυσεν οὔτε νῦν εἰς τὸ κοινὸν ἀνενήνοχεν), ὀκτακοσίας δὲ καὶ χιλίας,
 9 περὶ ὧν οὐδ' ἔγωγ' οἶδα τί ποθ' ἔξει δίκαιον λέγειν. ἦν μὲν γὰρ τὸ ἀργύριον παρὰ τῆς Πολυεύκτου δεδανεισμένος γυναικὸς, γράμματα δ' ἐστὶν ἃ κατέλιπεν ἀπο-

θυήσκουσα ἐκείνη, μάρτυρες δ' οἱ τῆς γυναικὸς ἀδελφοὶ παρόντες ἅπασι καὶ καθ' ἕναστον ἐπερωτῶντες, ἵνα μηδὲν δυσχερὲς ἡμῖν εἴη πρὸς ἀλλήλους. οὐκοῦν δεινὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ σχέτλιον ἐμὲ μὲν ἀπάντων, ὧν ἡ παρὰ Πολυεύκτου ζῶντος ἦν ἐωνημένος ἢ παρὰ τῆς γυναικὸς εἶχον αὐτοῦ, καὶ τόκον τιθέναι καὶ τὴν τιμὴν ἀποδεδωκέναι, καὶ νῦν ἅπερ ὥφειλον
 10 πάντ' εἰς τὸ κοινὸν φέρειν, τοῦτον δὲ μήτε τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων φροντίζειν μήθ' ὧν διεθέτο Πολύευκτος μήτε τῶν καταλειφθέντων γραμμάτων μήτε τῶν συνειδότην, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντα ταῦθ' ἤκειν ἀντιδικήσοντα.
 Αλαβὲ δὴ μοι πρῶτον μὲν τὸν νόμον, ὅς οὐκ ἔῃ τῶν ἀποτιμηθέντων ἔτι δίκην εἶναι πρὸς τοὺς ἔχοντας, 1031
 ἔπειτα τὰ γράμματα τὰ καταλειφθέντα καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀριστογένοῦς. λέγε.

NOMOS. GRAMMATA. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

11 Βούλομαι τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐγκαλῶ καθ' ἕναστον ὑμᾶς διδάξαι. φιάλην μὲν γὰρ λαβόντες παρὰ τῆς Πολυεύκτου γυναικὸς καὶ θέντες ἐνέχυρα μετὰ χρυσίων οὐκ ἀνενηνόχασι κεκομισμένοι ταύτην, ὥς ὑμῖν Δημόφιλος ὁ θέμενος μαρτυρήσει· σκηνὴν δ' ἣν ἔχουσιν, οὐδέ γε ταύτην λαβόντες ἀναφέρουσιν. ἄλλα δὲ πόσα τοιαῦτα; τὸ δὲ τελευταῖον εἰσενεγκούσης τῆς ἐμῆς γυναικὸς εἰς τὰ νεμέσεια τῷ πατρὶ μναῖν ἀργυρίου καὶ προαναλωσάσης, οὐδὲ ταύτης ἀξιοῖ συμβαλέσθαι τὸ μέρος, ἀλλ' ἃ μὲν ἔχει προλαβὼν, τῶν δὲ τὰ μέρη κομίζεται, τὰ δ' οὕτω φανερώς οὐκ ἀποδίδωσιν. ἵνα τοίνυν μηδὲ ταῦτ' ἢ παραλελειμμένα, λαβέ μοι πάντων αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

12 Ἴσως τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, πρὸς μὲν ταῦτ'

- οὐδὲν ἀντερεῖ Σπουδίας· οὐδὲ γὰρ ἔξει, καίπερ δεινὸς ὢν· αἰτιάσεται δὲ Πολύευκτον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ φήσκει πάντα ταῦτα ὑπ' ἐμοῦ πεισθέντας καταχαρίσασθαι, καὶ νῆ Δί' ἕτερα πολλὰ καὶ μεγάλα βλάπτεσθαι, καὶ δίκην εἰληχέναι μοι· ταῦτα γὰρ καὶ
- 13 πρὸς τῷ διαιτητῇ λέγειν ἐπεχείρει. ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν οὐχ ἡγοῦμαι δικαίαν εἶναι τὴν ἀπολογίαν τὴν τοιαύτην, οὐδὲ προσήκειν, ὅταν τις φανερώς ἐξελέγχηται, μεταστρέψαντα τὰς αἰτίας ἐγκαλεῖν 1032 καὶ διαβάλλειν· ἀλλ' ἐκείνων μὲν, εἴπερ ἀδικεῖται, δῆλον ὅτι δίκην λήψεται, τούτων δὲ δώσει· πῶς γὰρ ἂν ἐγὼ νῦν ταῖς τούτων διαβολαῖς ἀντιδικοίην, ἀφείς
- 14 ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς μέλλετε τὴν ψῆφον οἶσιν; ἔπειτα θανάμῃ τί δήποτε, εἴπερ ἀληθῆ καὶ δίκαια εἶχεν ἐγκαλεῖν, βουλομένων ἡμᾶς τῶν φίλων διαλύειν καὶ πολλῶν λόγων γενομένων οὐχ οἷός τ' ἦν ἐμμένειν οἷς ἐκεῖνοι γνοῖεν. καίτοι τίνες ἂν ἄμεινον καὶ τῶν τούτου καὶ τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων τὰ μηδὲν ὄντα ἐξήλεγξαν τῶν παραγεγενημένων ἅπασιν τούτοις, τῶν εἰδότων οὐδὲν ἥττον ἡμῶν τὰ γενόμενα, τῶν κοινῶν ἀμφοτέροις καὶ
- 15 φίλων ὄντων; ἀλλὰ δῆλον ὅτι τούτῳ ταῦτ' οὐκ ἐλυσί-τέλει, φανερώς ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχόμενῳ τοῦτον τὸν τρόπον λαβεῖν διάλυσιν· μὴ γὰρ οἶεσθ', ὧς ἄνδρες δικασταί, τοὺς εἰδότας ἅπαντα ταῦτα νυνὶ μὲν ὑποκινδύνους αὐτοὺς καθιστάντας ἐμοὶ μαρτυρεῖν, τότε δ' ὁμόσαντας ἄλλο τι γινῶναι περὶ αὐτῶν. οὐ μὲν ἄλλ' εἰ καὶ μηδὲν τούτων ὑπῆρχεν ἡμῖν, οὐδ' ὧς χαλεπὸν ἔστι γινῶναι περὶ αὐτῶν, ὁπότεροι τὰ ληθῆ λέγουσι.
- 16 περὶ μὲν γὰρ τῆς οἰκίας, εἰ φησὶν ὑπ' ἐμοῦ πεισθέντα Πολύευκτον προστάξαι τοὺς ὄρους στηῆσαι τῶν χιλίων, ἀλλ' οὐ δήπου καὶ τοὺς μάρτυρας ἔπεισα, ὧς Σπουδία, ψευδῇ μοι μαρτυρεῖν, τοὺς παραγενομένους ὅτ' ἡγγύα

μοι, τοὺς εἰδότες ἔλαττόν με κοιμισάμενον, τοὺς ἀκού-
 οντας ὁμολογοῦντος ὀφείλειν ἐμοὶ, συστήσαντος ἀπο-
 δοῦναι, τοὺς τὸ τελευταῖον ταῖς διαθήκαις παραγενο-
 μένους· τούτοις γὰρ ἅπασιν οὐκ ἐτι καταχαρίσασθαι
 ταῦθ' ὑπῆρχεν, ἀλλὰ κινδυνεύειν τὴν ψευδομαρτυρί- 1033
 αν, εἰ μηδὲν τῶν γενομένων μαρτυροῖεν. ἀφῶμεν τοί-
 17 νυν τοῦτ' ἦδη. πρὸς ἐκεῖνο δὲ τί ἂν λέγοις; ἀκριβῶς
 γὰρ ὅπως τούτους διδάξεις· εἰ δὲ μὴ, πάντες ὑμεῖς
 ἀπαιτεῖτ' αὐτόν. ὅτε γὰρ Πολύευκτος διετίθετο ταῦ-
 τα, παρῆν μὲν ἡ τούτου γυνή, καὶ δῆλον ὅτι τὰς τοῦ
 πατρὸς διαθήκας ἀπήγγειλεν, ἄλλως τ' εἰ καὶ μηδὲν
 ἴσον εἶχεν, ἀλλ' ἐν ἅπασιν ἡλαττοῦτο, παρεκλήθη δ'
 αὐτὸς οὗτος, ὥστε μηδὲ τοῦτ' εἶναι λέγειν ὡς λάθρα
 καὶ ἰδίᾳ, κρυψάμενοι τούτους, ἐπράττομεν ταῦτα· πα-
 18 ρακαλούμενος γὰρ ἔφησεν αὐτὸς μὲν ἀσχολίαν ἄγειν,
 τὴν δὲ γυναῖκ' ἐξαρκεῖν τὴν αὐτοῦ παροῦσαν. τί ἐτι
 λοιπόν; ἀπαγγείλαντος Ἀριστογένητος αὐτῷ περὶ
 ἀπάντων τούτων ἀκριβῶς, οὐδ' ἐνταῦθ' οὐδένα φαί-
 νεται λόγον ποιησάμενος, ἀλλ' ἐπιβιοῦντος μετὰ ταῦτα
 τοῦ Πολυεύκτου πλεῖν ἢ πένθ' ἡμέρας οὔτ' ἡγανάκτη-
 σεν εἰσελθὼν οὔτ' ἀντεῖπεν οὐδὲν, οὐδ' ἡ γυνή, παροῦ-
 σα ἐξ ἀρχῆς ἅπασι τούτοις. ὥστ' οὐκ ἐτι Πολύευκτος
 αὐτὰ πεισθεὶς ἐμοὶ κατεχαρίζετο, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' ὑμεῖς
 αὐτοί. ταῦτα τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, μεμνημένοι
 σαφῶς, εἰάν ἄρα τι περὶ αὐτῶν ἐγχειρῇ νυνὶ διαβάλλειν,
 ἀντίθετε. πρῶτον δ' ἴν' εἰδῇτ' ἀκριβῶς ὅτι τοῦτον τὸν
 τρόπον ἔχει, τῶν μαρτύρων ἀκούσατε. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Οὐκοῦν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τῶν μὲν χιλίων δρα-
 χμῶν ὡς δικαίως καὶ προσοφειλομένων ἀπετίμησέ μοι
 τὴν οἰκίαν ὁ Πολύευκτος, αὐτὸς οὗτός μοι μαρτυρεῖ 1034

καὶ ἡ τούτου γυνὴ πρὸς τοῖς ἄλλοις τούτοις τοῖς με-
μαρτυρηκόσι, συγχωροῦντες τότε καὶ οὔτε πρὸς τὸν
Πολύεγκτον ἀντειπόντες ἐπιβιοῦντα τοσαύτας ἡμέρας
οὔτε πρὸς τὸν Ἀριστογένην, ἐπεὶ τάχιστ' ἤκουσαν.
ἀλλὰ μὴν εἴ γε δικαίως ἀπετιμήθη, μεμνημένοις τοῦ
νόμου κατὰ μὲν τοῦθ' ὑμῖν οὐκ ἔστιν ἀποψηφίσασθαι
20 Σπουδίου. σκέψασθε δὲ καὶ περὶ τῶν εἴκοσι μνῶν, ἃς
οὐκ ἐπαναφέρει· καὶ γὰρ ἐνταυθὶ πάλιν αὐτὸς οὗτός
μοι μέγιστος ἔσται μάρτυς, οὐ λόγῳ μὰ Δία, ὥσπερ
νῦν, ἀντιδικῶν (τουτὶ μὲν γὰρ οὐδὲν τεκμήριόν ἐστιν),
ἀλλ' ἔργῳ περιφανεῖ. τί ποιῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί;
τούτῳ γὰρ ἤδη προσέχετε τὸν νοῦν, ἵν' ἐὰν ἄρα τολ-
μᾶ τι καὶ περὶ τῆς μητρὸς τῶν γυναικῶν βλασφημεῖν
ἢ περὶ τῶν γραμμιάτων, εἰδότας ὑμᾶς μὴ δύνηται λέ-
21 γων ἑξαπατᾶν. ταυτὶ γὰρ τὰ γράμματα κατέλιπε μὲν
ἡ Πολυεύκτου γυνὴ, καθάπερ εἶπον ὀλίγῳ πρότερον·
ὁμολογουμένων δὲ τῶν σημείων καὶ παρὰ τῆς τούτου
γυναικὸς καὶ παρὰ τῆς ἐμῆς, ἀμφότεροι παρόντες ἀνοί-
ξαντες ἀντίγραφά τ' ἐλάβομεν, ἀκκεῖνα πάλιν κατα-
22 σημηνάμενοι παρ' Ἀριστογένει κατεθέμεθα. τοῦτο
δὴ, τοῦτο, ὧ ἄνδρες δικασταί, μάθετε πρὸς θεῶν. ἐνῆ-
σαν μὲν γὰρ αἱ δύο μναῖ, ἡ τιμὴ τοῦ οἴκέτου, καὶ οὐ
μόνον ὁ Πολύεγκτος ἀποθνήσκων ταῦτα ἐνεκεκλήκει.
ἐνῆσαν δ' αἱ χίλιαι καὶ ὀκτακόσιαι δραχμαί. ταῦτα δ'
ἀναγνοῦς, εἰ μὲν αὐτῷ μηδὲν προσῆκε μηδ' ἀληθῆ τὰ
γεγραμμένα ἦν, τί δὴ ποτ' οὐκ εὐθὺς ἡγανάκτετε περὶ
αὐτῶν; τί δὲ συνεσημαίνετο πάλιν τὰ μηδὲν ὑγιὲς ὄν-
τα μηδ' ἀληθῆ γράμματα; τουτὶ γὰρ οὐδ' ἂν εἰς δήπου 1035
μὴ πᾶσιν ὁμολογῶν τοῖς γεγραμμένοις ποιήσειεν.
23 ἀλλὰ μὴν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοῦτό γε δεινὸν δήπου,
εἰ πρὸς τὰ συγκεχωρημένα ὑπ' αὐτῶν τούτων ἔξέσται
νῦν ἀντιλέγειν, καὶ μηδὲν σημεῖον ὑμῖν ἔσται, διότι

πάντες ἄνθρωποι πρὸς τὰ μήτ' ἀληθῆ μήτε δίκαια τῶν ἐγκλημάτων οὐ κατασιωπᾶν, ἀλλὰ παραχοῆμα ἀμφισβητεῖν εἰώθαμεν, μὴ ποιήσαντες δὲ ταῦτα, ἂν ὕστερον ἀντιδικῶσι, πονηροὶ καὶ συκοφάνται δοκοῦσιν εἶναι.

24 ταῦτα μὲν τοίνυν Σπουδίας οὐδὲν ἦττον ἐμοῦ γιγνώσκων, ἀλλ', οἶμαι, καὶ ἀκριβέστερον, ὅσῳ καὶ πυκνότερον ἐνταυθὶ παρέρχεται, πᾶσιν ἐναντία τοῖς πεπραγμένοις ἐαυτῷ λέγων οὐκ αἰσχύνεται. καίτοι πολλάκις ὑμεῖς ἐν μόνον σκευώρημα συνιδόντες τούτῳ κατὰ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκαλουμένων ἐχρήσασθε τεκμηρίῳ· τούτῳ δ' ἅπανθ' ὑφ' αὐτοῦ συμβέβηκεν ἐξελέγχεσθαι. καί μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν ὥς ὁμολογεῖτο τότε τὰ σημεῖα τῶν γραμμάτων ὑπὸ τῆς τούτου γυναικὸς, καὶ νῦν ὑπὸ Σπουδίου κατασημανθέντα κεῖται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

25 Τούτων τοίνυν οὕτω σαφῶς ἀποδεδειγμένων ἡγοῦμαι μὲν οὐδὲν ἔτι δεῖν πλείω λέγειν· ὁπότε γὰρ καὶ νόμους ἔχω παρέχεσθαι καὶ μάρτυρας ἀπάντων τῶν εἰρημένων, καὶ τὸν ἀντίδικον αὐτὸν ὁμολογοῦντά μοι, τί δεῖ μακρῶν ἔτι λόγων; ὅμως δ' ἂν ἄρα περὶ τῆς προικὸς ἀγανακτῇ καὶ φάσκη πλεονεκτεῖσθαι ταῖς χιλίαις δραχμαῖς, ψεύσεται· οὐδὲν γὰρ ἔχων ἔλαττον ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ πλέον, ὥς αὐτίχ' ὑμῖν ἔσται

26 φανερόν. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ πάντα ταῦθ' ὥς ἀληθῶς συν- 1036 ἔβη, οὐ δῆπου δίκαιον ἐμὲ τὴν ὁμολογηθεῖσαν προῖκα μὴ λαβεῖν, εἴπερ ὄφελός τι τῶν νόμων ἔστιν, οὐδέ γε τὸν Πολύευκτον, εἰ τῶν θυγατέρων ἐβούλετο τῇ μὲν ἐλάττω, τῇ δὲ πλείῳ προῖκ' ἐπιδοῦναι, διακωλυθῆναι νῦν· σοὶ γὰρ αὐτῷ μὴ λαμβάνειν ἐξῆν, ὃ Σπουδία, μὴ προστιθεμένων ὥσπερ ἐμοὶ τῶν χιλίων. ἀλλ' οὐδὲν ἔλαττον εἶχες, ὥς ἐγὼ διδάξω. πρῶτον δ' ἐφ' οἷς ἐξέδοτο, τούτων λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

27 Πῶς οὖν οὐδὲν ἔλαττον ἔχει, φήσκει τις, εἰ τούτῳ
 μὲν ἐν ταῖς τετταράκοντα μναῖς ἐνετιμᾶτο τὰ χρυσία
 καὶ τὰ ἱμάτια τῶν χιλίων, ἐμοὶ δ' αἱ δέκα μναὶ χωρὶς
 προσαπεδίδονται; τοῦτο δὴ καὶ μέλλω λέγειν. ὁ μὲν
 γὰρ Σπουδίας, ὃ ἄνδρες δικασταί, παρὰ τοῦ Λεωκρά-
 τους ἔχουσιν τὰ χρυσία καὶ τὰ ἱμάτια τὴν γυναῖκ' ἔλα-
 βεν, ὣν ὁ Πολύευκτος προσαπετίμησε τῷ Λεωκράτει
 πλεῖν ἢ χιλίας· ἐγὼ δ', ἅπερ ἔπεμψέ μοι χωρὶς τῆς
 προικὸς, ὅς' ἔχω μόνον πρὸς τὰ τούτῳ δοθέντα ἐὰν
 28 τιθῇ τις, εὐρήσει παραπλήσια, χωρὶς τῶν εἰς τὰς χι-
 λίας ἀποτιμηθέντων. ὥστ' εἰκότως ἐν ταῖς τετταρά-
 κοντα μναῖς ἐνετιμᾶτο ταῦθ', ἅπερ ἀπετετιμῆκει τῷ
 Λεωκράτει καὶ πλείω τῶν ἐμοὶ δοθέντων ἦν. καὶ μοι
 λαβὲ πρῶτον μὲν τὴν ἀπογραφὴν ταυτηνὴ καὶ λέγε αὐ-
 τοῖς ἅπερ ἐκάτερος ἡμῶν ἔχει, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τῶν
 διαιτητῶν μαρτυρίαν, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι καὶ πολλῷ πλείω
 χρήματ' ἔχει, καὶ περὶ τούτων ὁ Λεωκράτης ἐνεκάλει,
 καὶ κατὰ ταῦτα ἔγνωσαν οἱ διαιτηταί. λέγε.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1037

29 Ἄρ' οὖν οὐ φανερώς οὗτος μὲν ἔχει τετταράκοντα
 μναῖς πάλαι τὴν προῖκα, ἐγὼ δὲ τὰς μὲν τριάκοντα κα-
 θάπερ οὗτοσί, τὰς δὲ χιλίας οὐ μόνον ὕστερον οὐκ
 ἐκομισάμην, ἀλλὰ καὶ νυνὶ κινδυνεύω περὶ αὐτῶν ὥς
 ἀδίκως ἔχων; διὰ ταῦτα μέντοι Σπουδίας, ὃ ἄνδρες δι-
 κασταί, τοῖς φίλοις οὐκ ἐβούλετο ἐπιτρέψας ἀπαλλαγή-
 ναι τῶν πρὸς ἐμὲ ἐγκλημάτων, ὅτι συνέβαινεν αὐτῷ
 πάντα ταῦτ' ἐξελέγχεσθαι· πᾶσι γὰρ τούτοις παραγε-
 γεννημένοι καὶ σαφῶς εἰδότες οὐκ ἐπέτρεπον ἂν αὐτῷ
 λέγειν ὅτι τύχοι· παρ' ὑμῶν δ' οἴεται ψευδόμενος
 30 ἐμοῦ τάληθ' ἢ λέγοντος περιγενήσεσθαι. καίτοι περὶ
 ὧν ἐγκαλῶ, πάνθ' ὑμῶν ἀπέδειξα σαφῶς, ὥς οἷός τ' ἦν

αὐτός. τοὺς δ' εἰδότας οὕτοσὶ ἔφευγεν, οὐχ ἡγνούμενος ἐνεῖναι παραλογίσασθαι. μὴ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑμεῖς ἐπιτρέπετε αὐτῷ ψεύδεσθαι καὶ διαβάλλειν, μεμνημένοι τῶν εἰρημένων· ἴστε γὰρ πάνθ' ὡς ἐγένετο, πλὴν εἴ τι παρέλιπον ἐγὼ πρὸς ὀλίγον ὕδωρ ἀναγκαζόμενος λέγειν.

XLII.

ΠΡΟΣ ΦΑΙΝΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ μὲν λόγος οὐκ ἀναφέρεται παρὰ τινων εἰς τὸν Δημοσθένην, ὑπόθεσιν δὲ ἔχει ταύτην. ἦν σύνταγμα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τριακοσίων ἀνδρῶν κατὰ τὸν πλοῦτον ἐξελεγμένων, οἷς ἀνέκειντο τῶν λειτουργιῶν αἱ μείζονες. νόμος δὲ ἐδίδου τῷ πεπονηκότι τούτων ὑπεξελεθεῖν ἐκ τοῦ συντάγματος, εἴ τινα ἑαυτοῦ πλουσιώτερον σχολάζοντα ἐπεδείκνυε. καὶ εἰ μὲν ὁ προβληθεὶς ὡμολόγει πλουσιώτερος εἶναι, εἰς τοὺς τριακοσίους ἀντικαθίστατο· εἰ δὲ ἡρνεῖτο, τὴν οὐσίαν ἀντεδίδοσαν. νῦν τοίνυν εἷς τῶν τριακοσίων πεπονηκέναι λέγων καὶ εἶναι πένης ἐπὶ Φαινίππον ἐλήλυθε, καὶ τῆς οὐσίας εἰς ἀντίδοσιν ἤκουσι. περὶ δὲ τούτων ἐγκαλεῖ τῷ Φαινίππῳ ὡς οὔτε τὴν ἀπογραφὴν τῆς οὐσίας δεδωκότι κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον, ἀλλ' ὕστερον πολλῶ, τὰ τε σημεῖα τῶν οἰκημάτων ἀφηρηκότι ὑπὲρ τοῦ ἐκφορῆσαι τῶν ἔνδον τινά, καὶ ψευδῶς ὀφείλειν πολλὰ πλαττομένῳ.

Πολλὰ καὶ γὰρ γένοιτ', ὧς ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ὑμῖν ἅπασιν, ἔπειτα δὲ καὶ Σόλωνι τῷ νομοθετήσαντι τὸν περὶ τῶν ἀντιδόσεων νόμον. εἰ μὴ γὰρ οὗτος ἡμῖν σαφῶς διώρισε τί πρῶτον δεῖ ποιεῖν τοὺς ἀντιδεδωκότας καὶ τί δεύτερον καὶ ἄλλα δ' ἐφεξῆς,

οὐκ οἶδ' ὅποι προῆλθεν ἂν ἡ τουτουὶ Φαινίππου τόλ-
μα, ὅπου γε καὶ νῦν ἅπαντα ταῦτα προλέγοντος ἡμῖν
τοῦ νόμου, ὅμως οὐδὲν φροντίσας τῶν ἐν αὐτῷ γε- 1039
γραμμένων δικαίων, ἀντὶ μὲν τοῦ τριαῶν ἡμερῶν ἀφ'
ἧς ὥμοσε τὴν ἀπόφασιν δοῦναί μοι τῆς οὐσίας τῆς αὐ-
τοῦ κατὰ τὸν νόμον, ἢ εἰ μὴ τότε ἐβούλετο, τῇ γ' ἔκτη
δοῦναι τοῦ βοηδρομιῶνος μηνὸς, ἣν δεηθεῖς μου ἔθετο
καὶ ἐν ἣ ὥμολόγησε δῶσειν τὴν ἀπόφασιν, οὐδέτερα
2 τουτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ καταφρονήσας ἀμφοτέρων, καὶ
ἡμῶν καὶ τοῦ νόμου, δευτέρῳ μηνὶ ἔδωκε, δυοῖν ἢ τρι-
σὶν ἡμέραις πρότερον τῆς εἰς τὸ δικαστήριον εἰσόδου,
τὸν δ' ἄλλον ἅπαντ' ἐκποδῶν ἣν χρόνον· ἀντὶ δὲ τοῦ
τὰ σημεῖα ἔαν τῶν οἰκημάτων ἂν παρεσημηνάμην, ἐλ-
θὼν εἰς ἀγρὸν ἀνέωξε καὶ τὰς κριθὰς ἐξεφόρησε καὶ
τᾶλλα, ὥσπερ ἐξουσίαν δεδωκότος αὐτῷ τοῦ νόμου
3 ποιεῖν ὅ τι ἂν βούληται καὶ μὴ ὥς δίκαιόν ἐστιν. ἐγὼ
δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, ἡδιστα μὲν ἂν ἐμαυτὸν εἶδον
εὐτυχοῦντα ὥσπερ πρότερον τῇ οὐσίᾳ καὶ μένοντα ἐν
τοῖς τριακοσίοις· ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν τῆς κοινῆς ἀτυχίας
μετασχὼν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τοῖς ἔργοις,
τὰ δ' ἰδίᾳ μεγάλαις περιπεπτωκὸς ζημίαις ἀπολώλεκα
τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ τελευταῖον νυνὶ με δεῖ τῇ πόλει τρία
τάλαντα καταθεῖναι, τάλαντον κατὰ τὴν μερίδα (μετέ-
σχον γὰρ, ὥς μή ποτ' ὥφελον, κἀγὼ τοῦ δημευθέντος
μετάλλου), ἀναγκαῖόν ἐστιν εἰς τὴν ἐμὴν τάξιν πειρα-
σθαι καθιστάναι τὸν οὐ μόνον ἐμοῦ νῦν ὄντα πλου-
σιώτερον, ἀλλὰ καὶ πρότερον, καὶ οὐδεπώποτ' οὐδὲν
λελειτουργηκότα ὑμῖν οὐδ' εἰσενηνοχότα τῇ πόλει.
4 δέομαι οὖν ὑμῶν ἁπάντων, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἔαν
ἐπιδεικνύω Φαίνιππον τουτονὶ καὶ παραβεβηκότα τὰ
ἐν τοῖς νόμοις δίκαια καὶ πλουσιώτερον ὄντα ἐμαυτοῦ, 1040
βοηθῆσαί μοι καὶ τοῦτον εἰς τοὺς τριακοσίους ἀντ'

ἐμοῦ καταστήσαι· διὰ τοῦτο γὰρ οἱ νόμοι καθ' ἑαυτον
 ἕτος ποιοῦσι τὰς ἀντιδόσεις, ὅτι τὸ διευτυχεῖν συν-
 εχῶς τῇ οὐσίᾳ οὐ πολλοῖς τῶν πολιτῶν διαμένειν εἴδι-
 σται. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν ἅπαντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν
 ἀντίδοσιν διηγῆσομαι.

5 Τοῦ γὰρ μεταγεινιᾶνος μηνὸς, ὃ ἄνδρες δικα-
 σταί, τῇ δευτέρᾳ ἰσταμένου ἐποιοῦν οἱ στρατηγοὶ τοῖς
 τριακοσίοις τὰς ἀντιδόσεις. ἐν ταύταις ἐκάλεσα κατὰ
 τὸν νόμον Φαίνιππον τουτονί. καλέσας δὲ καὶ παρα-
 λαβὼν τῶν οἰκείων τινὰς καὶ φίλων ἐπορευόμην Κύ-
 θηρόνδε εἰς τὴν ἐσχατιὰν αὐτοῦ. καὶ πρῶτον μὲν πε-
 ριαγαγὼν τὴν ἐσχατιὰν πλέον ἢ σταδίων οὔσαν τετρα-
 ράκοντα κύκλῳ ἔδειξα καὶ διεμαρτυράμην ἐναντίον
 Φαινίππου ὅτι οὐδεὶς ὄρος ἔπεστιν ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ· εἰ
 δέ φησιν, εἰπεῖν ἐκέλευον αὐτὸν ἤδη καὶ δεῖξαι, ὅπως
 μὴ ὕστερον ἐνταῦθα χρέως γενόμενον ἐπὶ τῷ χωρίῳ
 6 ἀναφανήσεται. ἔπειτα παρεσημνήαμην τὰ οἰκήματα,
 καὶ τοῦτον ἐκέλευον εἰς τὰμὰ βαδίζειν. μετὰ δὲ ταῦτα
 ἠρόμην ὅπου ὁ σῖτος εἴη ὁ ἀπηλοημένος· ἦσαν γὰρ νῆ
 τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς, ὃ ἄνδρες δικασταί, δύο ἄλως
 αὐτόθι, μικροῦ πλέθρου ἑκατέρω. ὁ δὲ ἀπεκρίνατό
 μοι ὅτι ὁ μὲν πεπραμένος εἴη τοῦ σίτου, ὁ δ' ἐνδον
 7 ἀποκείμενος. τέλος δ', ἵνα μὴ μακρολογῶ, καταστήσας
 φυλάττειν ἐνδον τινὰς, καὶ νῆ Δί' ἀπειπὼν καὶ κωλύ-
 σας τοὺς ὀνηλάτας μὴ ἐξάγειν τὴν ὕλην ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς
 (πρὸς γὰρ τῇ ἄλλῃ οὐσίᾳ τῇ Φαινίππου, ὃ ἄνδρες δι- 1041
 κασταί, καὶ αὕτη πρόσοδος μεγάλη ἐστὶν αὐτῷ· ἐξ ὅνοι
 δι' ἐνιαυτοῦ ὑλαγωγοῦσι, καὶ λαμβάνει οὗτος πλέον ἢ
 δώδεκα δραχμὰς τῆς ἡμέρας) τούτοις ἀπειπὼν, ὥσπερ
 λέγω, τῆς ὕλης μὴ ἄπτεσθαι, καὶ ἐπαγγείλας ἐπὶ τὰ ἱε-
 ρὰ Φαινίπῳ κατὰ τὸν νόμον ἀπαντᾶν, ὥχόμην ἀπιῶν
 8 εἰς ἄστυ. πρῶτον μὲν οὖν τῶν εἰρημένων τὰς μαρτυ-

ρίας ὑμῖν παρέξομαι, ἔπειτα καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀκού-
 σεσθε πάσας τὰς ἀληθείας· τουτονὶ γὰρ, ὃ ἄνδρες δι-
 κασταί, Φαίνιππον εὐρήσετε εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης
 ἡμέρας ἀρξάμενον τοῦ μηδὲν δίκαιον ποιεῖν. παρεση-
 μηνάμην τὰ οἰκήματα, τοῦ νόμου μοι δεδωκότος· οὐ-
 τος ἀνέωξε. καὶ τὸ μὲν ἀφελεῖν τὸ σημεῖον ὁμολογεῖ,
 τὸ δ' ἀνοῖξαι τὴν θύραν οὐχ ὁμολογεῖ, ὥσπερ ἄλλου
 τινὸς ἔνεκα τὰ σημεῖα ἀφαιροῦντος ἢ τοῦ τὰς θύρας
 9 ἀνοῖξαι. ἔπειτα ἀπεῖπον τὴν ὕλην μὴ ἐξάγειν· ἐξῆγεν
 οὗτος ἀπάσας τὰς ἡμέρας, πλήν ἐκείνης ἐν ἣ ἔγὼ ἀπεῖ-
 πον. χρεὼς οὐδ' ὅτιοῦν ὠφείλετο ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ· νῦν
 οὗτος ἀποφαίνει πολλά. ἀπλῶς ποιεῖ ὅ τι ἂν βούλη-
 ται, οὐχ ὅ τι ἂν οἱ νόμοι κελεύωσιν. λέγε τὰς μαρτυ-
 ρίας, πρῶτον μὲν τὰς περὶ τοῦ μετάλλου, ἔπειτα καὶ
 τὰς ἄλλας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 10 Ἄ μὲν τοίνυν εὐθὺς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὰς ἀν-
 τιδύσεις ἤρξατό με Φαίνιππος ἀδικεῖν, ἀκηκόατε, ὃ
 ἄνδρες Ἀθηναῖσι, καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων. τὰ δὲ
 μετὰ ταῦτα γεγενημένα οὐκέτ' εἰς ἐμὲ μόνον αὐτῷ
 ἡμάρτηται, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς νόμους, ὑπὲρ ὧν ὑμῖν
 11 ἅπασι σπουδαστέον ἐστίν. ὁμόσας γὰρ τῇ ἐνδεκάτῃ 1042
 τοῦ βοηδρομιῶνος μηνὸς ἀποφαίνειν ὀρθῶς καὶ δικαί-
 ῳς τὴν οὐσίαν, τοῦ νόμου διαρρήδην λέγοντος τριῶν
 ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἂν ὁμόσῃ διδόναι τὴν ἀπόφασιν, ἐδεῖτό
 μου προσελθὼν ἐπὶ τῷ δικαστηρίῳ μετὰ Πολυνέκτου
 τοῦ Κριώεως καὶ ἑτέρων τινῶν, πρῶτον μὲν περὶ δια-
 λύσεως συνελθεῖν αὐτῷ· πάντα γὰρ μοι τὰ δίκαια
 ποιήσειν· ἔπειτα τὴν ἀπόφασιν τῆς οὐσίας ἀναβαλέ-
 σθαι μὴ πολλὰς ἡμέρας· οὐ γὰρ ἄγνοεῖν μου τὰ πρά-
 12 γματα. ἡγησάμενος δ' ἐγὼ καὶ μετρίου καὶ ἀπράγμο-
 νος εἶναι πολίτου μὴ εὐθὺς ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ δικα-

στήριον βαδίζειν, ἐπέσθην (τί γὰρ δεῖ μακρολογεῖν;) τὴν μὲν σύνοδον τὴν περὶ τῶν διαλύσεων τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος τοῦ βοηδρομιῶνος μηνὸς ὁμολογῆσαι ποιήσασθαι, τὴν δ' ἀπόφασιν τῆς οὐσίας τῇ ἕκτῃ φθίνοντος. τυχῶν δὲ τούτων ἀμφοτέρων παρ' ἐμοῦ Φαίνιππος οὐδ' εἰς ἑτέραν τῶν ἡμερῶν ἀπήντησεν· ἀλλ' ἀνθ' ἐνὸς δύο νόμους ἤκει πρὸς ὑμᾶς παραβεβηκώς, ἓνα μὲν τὸν κελεύοντα τριαῶν ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἂν ὁμόση τὴν οὐσίαν ἀποφαίνειν, ἕτερον δὲ τὸν κελεύοντα κυρίας εἶναι τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμολογίας, ἃς ἂν ἐναντίον ποιήσωνται μαρτύρων. καίτοι, ὧς ἄνδρες δικασταί, τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι ὁμοίως ἢ τε ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένη κυρία ἐστὶν ἡμέρα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων συγχωρηθεῖσα; πολλάκις γὰρ ἐν τε τοῖς νόμοις γεγραμμένης τριακοστῆς ἡμέρας ἑτέραν ἡμῖν αὐτοῖς συγχωρήσαντες ἐθέμεθα, παρὰ τε ταῖς ἀρχαῖς ἀπάσαις καὶ δίκας καὶ κρίσεις ἀναβάλλονται τοῖς ἀντιδίκοις οἱ 1043 ἄρχοντες συγχωρησάντων ἐκείνων ἀλλήλοις· ὧν εἴ τις ἄκυρον ἡγήσαιτο δεῖν εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμολογίαν, μισήσαιτ' ἂν αὐτὸν ὡς ὑπερβάλλοντα συκοφαντίᾳ. Φαίνιππος τοίνυν, ὥσπερ τοῦ νόμου προστάττοντος ποιεῖν μηδὲν ὧν ἂν ὁμολογήσῃ τις, ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁμολόγησεν ἐπὶ τε τὰς διαλύσεις ἀπαντήσεσθαι καὶ τὴν ἀπόφασιν μοι τὴν αὐτοῦ δώσειν καὶ τὴν παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι, οὐδεπώποτ' ἀπήντησεν· ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐπειδὴ τοῦτον ἑώρων οὐ προσέχοντά μοι τὸν νοῦν οὐδὲ τοῖς νόμοις, εἰς τὸ στρατήγιον ἔδωκα τὴν ἀπόφασιν, οὗτος δ', ὅπερ καὶ μικρῷ πρότερον εἶπον, πρῶην ἔδωκέ μοι βιβλίον, οὐδὲν ἄλλο βουλούμενος ἢ δοκεῖν μὲν δεδωκέναι τὴν ἀπόφασιν, μὴ ἔχειν δέ με τοῖς ἐν αὐτῷ γεγραμμένοις ὅτι χρήσωμαι. 15 χρὴ δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς ἰσχυροτέραν νο-

μίζουσι τῶν νόμων τὴν αὐτῶν βδελυρίαν εἶναι, πλέον
 τούτοις τοῦ δικαίου νέμειν· εἰ δὲ μὴ, πολλοὺς ποιή-
 σετε τοὺς καταγελῶντας τῶν ἐν τοῖς νόμοις δικαίων
 γεγραμμένων· ἀλλ' ἐκείνοις βοηθεῖν, οἵτινες ἂν τὴν
 τῶν νόμων φωνὴν ὑμετέραν εἶναι νομίζωσι, καὶ τὴν
 ἡμέραν ταύτην, τὴν εἰς τὸ δικαστήριον, ὑπὲρ τῶν ἡδι-
 16 κημένων εἶναι νομίζωσι, μὴ τῶν ἡδικηκότων. λέγε τῶν
 ἀρτίως εἰρημένων τὰς μαρτυρίας καὶ τοὺς νόμους.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΙ.

Τοιαῦτα τοῖνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πεπονθὼς
 ἐγὼ ὑπὸ Φαινίππου ἀπεγραψάμην πρὸς τοὺς στρατη-
 γοὺς ταύτην τὴν ἀπογραφὴν. λέγε.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

1044

17 Πῶς οὖν ἄλλως πρὸς τῶν θεῶν καὶ δαιμόνων, ὧ
 ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεικνύειν ὑμῖν δεῖ Φαινίππου ἔνο-
 χον ὄντα τοῖς ἀνεγνωσμένοις ἢ ὅνπερ τρόπον ἐγὼ νῦν
 ἐπιδεικνύω; ἀλλ' ὅμως ἐμὲ ἀντεγράψατο Φάινιππος
 μὴ δικαίως ἀποφαίνειν τὴν οὐσίαν· οὕτω τὸ πρὸς
 ὑμᾶς ψεύδεσθαι τοῖς τοιούτοις ῥάδιόν ἐστι· καὶ κατη-
 γορεῖ τοῦ ὅρκου ὃν ὥμοσα πρὸ τῆς ἀποφάσεως, λέγων
 ὅτι πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις ὑπεσχόμεν ἀποφανεῖν
 τὴν ἄλλην οὐσίαν, ὥσπερ τὸ κατὰ τοὺς νόμους ὁμνύ-
 18 ειν, τοῦτ' ἄξιον κατηγορίας ὄν. ὑμεῖς δ' ἴστε, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, (ὑμεῖς γὰρ ἔθεσθε) τὸν νόμον, ὃς διαρ-
 ρήθην οὕτω λέγει, τοὺς δ' ἀντιδιδόντας ἀλλήλοις, ὅταν
 ὁμόσαντες ἀποφαίνωσι τὴν οὐσίαν, προσομνύειν τόν-
 δε τὸν ὅρκον "ἀποφανῶ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμαντοῦ ὅρ-
 "θῶς καὶ δικαίως, πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἀργυ-
 19 ρείοις, ὅσα οἱ νόμοι ἀτελῆ πεποιήκασιν." μᾶλλον δὲ
 λέγε τὸν νόμον αὐτόν. μικρὸν μὲν οὖν, ἱκετεύω, ἐπί-
 σχες. ἐγὼ γὰρ καὶ πρότερον προεκαλεσάμην Φάινιπ-
 πον καὶ νῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί, δίδωμι αὐτῷ δωρεὰν

καὶ ἀφίσταμαι μετὰ τῆς ἄλλης οὐσίας καὶ τῶν ἐν τοῖς
 ἔργοις, εἴαν μοι τὴν ἐσχατιὰν μόνην ἐλευθέραν παρα-
 δῶ, ὥσπερ ἦν ὅτ' ἐγὼ τὸ πρῶτον ἦλθον εἰς αὐτὴν μετὰ
 μαρτύρων, καὶ εἴαν, ὃν ἐξῆχεν ἐκ τῶν οἰκημάτων σῖτον
 καὶ οἶνον καὶ τᾶλλα, ἀφελὼν ἀπὸ τῶν θυρῶν τὰ ση-
 20 μεῖα, ταῦτα πάλιν εἰς ταὐτὸ καταστήσῃ. καὶ τί λέγεις
 ἔτι καὶ βοᾷς; πόλλ' ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων ἐγὼ,
 Φαίνιππε, πρότερον αὐτὸς τῷ ἔμαντοῦ σώματι πονῶν 10+
 καὶ ἐργαζόμενος συνελεξάμην· ὁμολογῶ. νυνὶ δὲ πλὴν
 ὀλίγων ἅπαντ' ἀπολώλεκα. σὺ δ' ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς νῦν
 πωλῶν τὰς κριθὰς ὀκτωκαίδεκαδράχμους καὶ τὸν οἶνον
 δωδεκάδραχμον, πλουτεῖς εἰκότως, ἐπειδὴν ποιῆς σί-
 του μὲν μεδίμνους πλεόν ἢ χιλίους, οἶνου δὲ μετρῆτας
 21 ὑπὲρ ὀκτακοσίους. ἔτι οὖν τὴν αὐτὴν ἡμᾶς τάξιν ἔχειν
 δεῖ, μὴ τῆς αὐτῆς τύχης ἡμῖν παρακολουθούσης νῦν
 τε καὶ πρότερον; μηδαμῶς· οὐ γὰρ δίκαιον. ἀλλὰ
 διάδεξαι καὶ σὺ καὶ μετάλαβε μικρὸν χρόνον τῆς τοῦ
 λειτουργοῦντος τάξεως, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐν τοῖς ἔργοις
 ἡτυχήκασιν, ὑμεῖς δ' οἱ γεωργοῦντες εὐπορεῖτε μᾶλ-
 λον ἢ προσῆκεν. ἱκανὸν γὰρ χρόνον δὴ οὐσίας καρ-
 πούμενος διατελεῖς, τὴν μὲν τοῦ φύσει πατρὸς Καλλίπ-
 22 που, τὴν δὲ τοῦ ποιησαμένου σε, Φιλοστράτου τοῦ ῥή-
 τορος, καὶ οὐδὲν πώποτε τουτοισὶ πεποίηκας. καίτοι ὁ
 μὲν ἐμὸς πατὴρ πέντε καὶ τετταράκοντα μνῶν μόνων
 ἑκατέρῳ, ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ, τὴν οὐσίαν κατέλιπεν,
 ἀφ' ἧς ξὴν οὐ ῥάδιόν ἐστιν· οἱ δὲ σοὶ πατέρες τοσού-
 των ἦσαν κύριοι χρημάτων ὥσθ' ἑκατέρου τρίπους
 ἀνάκειται, νικησάντων αὐτῶν Διονύσια χορηγούντων.
 καὶ οὐ φθονῶ· δεῖ γὰρ τοὺς εὐπόρους χρησίμους αὐ-
 τοὺς παρέχειν τοῖς πολίταις. σὺ τοίνυν δεῖξον χαλκοῦν
 ἓνα μόνον εἰς τὴν πόλιν ἀνηλωκώς, ὁ τὰς δύο λειτουρ-
 23 γούσας οὐσίας παρειληφώς. ἀλλ' οὐ δεῖξεις· ἀποκρύ-

πτεσθαι γὰρ καὶ διαδύεσθαι καὶ πάντα ποιεῖν ἐξ ὧν μὴ λειτουργήσεις τουτοισὶ μεμάθηκας. ἀλλ' ἐγὼ δεῖξω πόλλ' ἀνηλωκώς, ὃ τὴν μικρὰν οὐσίαν παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρός. πρῶτον δέ μοι τὸν νόμον ἐκείνον 1046 ἀνάγνωθι τὸν οὐκ ἔδωτα τῶν ἐν τοῖς ἔργοις οὐδὲν ἀποφαίνειν καὶ τὴν πρόκλησιν, ἔπειτα τὰς μαρτυρίας ὡς δὴ οἴκων λειτουργούντων οὐτοσὶ Φαίνιππος κεκληρονόμηκεν.

ΝΟΜΟΣ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

24 Ἐν μόνον ἂν τις ἔχοι δεῖξαι τουτουὶ Φαίνιππον πεφιλοτιμημένον εἰς ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες δικασταί· ἵπποτρόφος ἀγαθὸς ἐστὶ καὶ φιλότιμος, ἅτε νέος καὶ πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς ὢν. τί τούτου μέγα σημεῖον; ἀποδόμενος τὸν πολεμιστήριον ἵππον καταβέβηκεν ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ ἀντ' ἐκείνου ὄχημα αὐτῷ τηλικούτος ὢν ἐώνηται, ἵνα μὴ πεξῇ πορεύηται· τοσαύτης οὗτος τρυφῆς ἐστὶ μεστός. καὶ τοῦτ' ἀπογέγραφέ μοι, τῶν δὲ κριτῶν καὶ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκ τῆς ἐσχατιᾶς 25 γιγνομένων οὐδὲ τὸ δέκατον μέρος. ἄξιον ἀφεῖναι νῦν αὐτόν ἐστιν, ἐπειδὴ χρήσιμος καὶ φιλότιμος καὶ τῇ οὐσίᾳ καὶ τῷ σώματι γέγονεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. καλῶν γὰρ κἀγαθῶν ἐστὶ δικαστῶν τοὺς μὲν τῶν πολιτῶν ἐθέλοντας, ὅταν εὐπορῶσι, λειτουργοῦντας καὶ ἐν τοῖς τριακοσίοις ὄντας ἀναπαύειν, ὅταν τούτου δεόμενοι τυγχάνωσι, τοὺς δὲ νομίζοντας ἀπολλύειν, ὅταν εἰς τὸ κοινόν τι δαπανήσωσιν, ἄγειν εἰς τοὺς προεισφέροντας καὶ μὴ ἐπιτρέπειν δραπετεύειν. λέγε πρῶτον μὲν τὴν μαρτυρίαν, ἔπειτα τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΑΠΟΦΑΣΙΣ.

26 Ἔα ταῦτα. καίτοι πολλὰ τῶν ἐνδοθεν ἐκφορήσας, ὃ ἄνδρες δικασταί, Φαίνιππος, ἀνοίξας τὰ παρασεσημασμένα τῶν οἰκημάτων, ὡς ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ 1047

καταλιπὼν ὅσα ἔδοξεν αὐτῷ, δευτέρῳ μηνὶ τὴν ἀπόφρασιν ἔδωκέ μοι τῆς οὐσίας. ἀλλ' ὅμως ἔα ταῦτα. λέγε δ' ἐντευθενὶ "ἐπὶ τούτοις τάδε ὀφείλω."

ΑΠΟΦΑΣΙΣ.

- 27 Ἐπίσχες. αὕτη ἐστὶν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ἡ Ἀριστονόη ἢ τοῦ Φιλοστράτου θυγάτηρ, μήτηρ δὲ τουτουί. ταύτῃ χρέως φησὶν ὀφείλεσθαι Φαίνιππος τὴν προῖκα, ἧς οἱ νόμοι κύριον τοῦτον ποιοῦσι, ψευδόμενος καὶ οὐδὲν δικαίως χρώμενος τῇ ἀποφάσει. διὰ τί γὰρ ἐγὼ, Φαίνιππε, μενούσης μοι τῆς μητρὸς ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ζωῆς καὶ προῖκα ἐπενεγκαμένης, οὐκ ἀπογράφω τὴν προῖκα χρέως αὐτῇ οὐδὲ παρακροῦμαι τοὺς δικαστὰς, ἀλλ' ἐγὼ μετέχειν τῶν ἐμαυτοῦ τὴν μητέρα, ἅν τε τὴν Φαίνιππου ἅν τε τὴν ἐμαυτοῦ ἔχω οὐσίαν; ὅτι οἱ νόμοι ταῦτα κελεύουσιν, ᾧ βέλτιστε· σὺ δὲ πάντα ποιεῖς παρὰ τοὺς νόμους. λέγ' ἕτερον.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ.

- 28 Ἀκούετε, ᾧ ἄνδρες δικασταί· Παμφίλῳ φησὶ καὶ Φειδόλῳ Ῥαμνουσίοις κοινῇ τάλαντον ἐνοφείλειν καὶ Αἰαντίδῃ Φλυεῖ τετρακισχιλίας καὶ Ἀριστομένει Ἀναγυρασίῳ τέτταρας καὶ δέκα μναῖς. διὰ τί οὖν, Φαίνιππε, ὅτε μὲν ἐγὼ μάρτυρας ἔχων ἡρώτων σε εἴ τι ὀφείλεις ἐπὶ τῇ ἐσχατιᾷ, καὶ ἐκέλευον δεῖξαι ὅρον εἴ που ἔπεστι, καὶ διεμαρτυρόμην ὅπως μὴ μοι ὕστερον κατεσκευασμένοι δανεισταὶ φανήσονται, τότε μὲν οὐδὲν ἀπέφηνας τῶν χρεῶν, ἐπειδὴ δὲ δευτέρῳ μηνὶ τὴν ἀπόφρασιν ἔδωκάς μοι τοῦ νόμου κελεύοντος τριῶν ἡμερῶν, νῦν ἤκουσι δανεισταὶ καὶ ὀφειλήματα πλέον ἢ τριῶν τάλαντων; ὅτι, ᾧ βέλτιστε, οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζεις ἢ ὅσον περ κοινῇ γέγονέ μοι πρὸς τὴν πόλιν ὄφλημα, το- 104
σοῦτο καὶ σοὶ ἰδίᾳ νῦν εἶναι. ὅτι δ', ᾧ Φαίνιππε, ψεύδει καὶ ἐπιωρκηκὼς ἦκεις πρὸς τούτους, ἥδη φανερώς

ἐλέγξω. λαβέ μοι, γραμματεῦ, τὴν τοῦ Αἰαντίδου καὶ Θεοτέλους μαρτυρίαν, οἷς οὗτος ἀπογέγραφεν ὀφείλονθ' αὐτὸν τετρακισχιλίας δραχμὰς ψευδόμενος καὶ πάλαι ἀποδεδωκώς, οὐχ ἐκὼν, ἀλλὰ δίκην ὀφλῶν. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 30 Ἐπειτ', ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν οὕτω καταφανῶς ἐν ἅπασιν ἀδίκως πεποιημένον τὴν ἀπόφασιν, καὶ μήτε τῶν νόμων φροντίσαντα μηδὲν, οἷ διωρίκασιν ἐν οἷς δεῖ τὴν ἀπόφασιν ποιεῖσθαι χρόνοις, μήτε τῶν ιδίων ὁμολογιῶν, ἃς ὁμοίως ὑπολαμβάνομεν ἰσχυρὰς, χωρὶς δὲ τούτων ἀνερχότα τὰ σημεῖα τῶν οἰκημάτων καὶ ἐκπεφορηκότα τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον ἐνδοθεν, πρὸς δὲ τούτοις τὴν ὕλην τὴν τετμημένην πεπρακότα μετὰ τὴν ἀντίδοσιν, πλεον ἢ τριάκοντα μνῶν οὔσαν ἀξίαν, καὶ τὸ πάντων μέγιστον, χρέα ψευδῇ κατεσκευακότα τῆς ἀντιδόσεως ἕνεκα, τοῦτον δικαίως ψηφιεῖσθε πεποι-
- 31 σθαι τὴν ἀπόφασιν; μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί. ποῦ γὰρ τραπέσθαι δεήσει διαμαρτόντα τῆς ὑμετέρας γνώμης, ὅταν οἱ πλούσιοι καὶ μηδὲν ὑμῖν πώποτε χρήσιμοι γεγενημένοι, πολὺν καὶ σῖτον καὶ οἶνον ποιοῦντες καὶ τοῦτον τριπλασίας τιμῆς ἢ πρότερον διατιθέμενοι, πλεονεκτῶσι παρ' ὑμῖν; ὃ μηδαμῶς νυνὶ γενέσθω, ἀλλ' ὥσπερ καὶ κοινῇ πᾶσι βεβοηθήκατε τοῖς ἐν τοῖς ἔργοις
- 32 ἐργαζομένοις, οὕτω καὶ ἰδίᾳ βοηθήσατέ μοι νῦν. καὶ γὰρ εἰ οἰκέτης ὑμῶν, μὴ πολίτης ἦν, ὀρῶντες ἄν μου 1049 τὴν φιλεργίαν καὶ τὴν εἰς ὑμᾶς εὐνοίαν, ἀνεπαύσατ' ἄν με τῶν ἀναλωμάτων καὶ ἐπὶ τὸν δραπετεύοντα τῶν ἄλλων ἦλθετε. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ νῦν, ἐπειδὴν ἀποτίσω τὰ τρίατάλανθ' ὑμῖν ἂ ὧφλον καὶ ἀναλάβω ἑμαυτὸν, πάλιν ἀναπαύσαντες τῶν τεταλαιπωρηκότων ἕτερον ἐπ' ἐμὲ ἤξετε· νῦν δ' ἄφετε, ἵκετεύω πάντας ὑμᾶς,

ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τὰ δίκαια εἰρηκῶς δέομαι βοηθῆσαι μοι καὶ μὴ με περιελαθόντα περιδεῖν ὑπὸ τούτων.

XLIII.

ΠΡΟΣ ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΑΓΝΙΟΥ
ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀγνίας καὶ Εὐβουλίδης ἦσαν ἀνεψιοί. τούτων δὲ Ἀγνίας ἐτελεύτησεν ἄπαις· ὁ δὲ Εὐβουλίδης θυγατέρα κατέλιπε Φυλομάχην, ἣτις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ὡς οὐσα ἐγγύτατα τῷ γένει. ἡμφισβήτουν δὲ αὐτῇ Γλαῦκός τις καὶ Γλαύκων, οὐκ ἀγχιστεία γένους, ἀλλὰ διαθήκαις ἰσχυριζόμενοι. ὧν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ψευδῶν ἐλεγχθεῖσῶν παραλαβάνει τὸν κλῆρον ἡ Φυλομάχη. εἰσιὼν δ' ὁ Θεόπομπος, αὐτούς τε τούτους τοὺς ἡττωμένους παραλαβὼν καὶ πρὸς τούτοις Εὐπόλεμον, προσεκαλέσατο εἰς διαδικασίαν τοῦ κλήρου τὴν Φυλομάχην· ἐδίδου γὰρ ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ προσκαλεῖσθαι τὸν νενικηκότα καὶ ἔχοντα τὸν κλῆρον. κατασκευασθείσης δὲ πρὸς ἀπάτην τῆς δίκης, ὥς φησι Σωσίθεος, ἐνίκησεν ὁ Θεόπομπος. καὶ κεῖνος μὲν ἐτελεύτησεν υἱὸν καταλιπὼν 105 Μακάρτατον· τῇ δὲ Φυλομάχῃ γίνεταί παῖς, ὃν ὠνόμασεν Εὐβουλίδην καὶ εἰσεποίησεν υἱὸν Εὐβουλίδῃ τῷ ἑαυτῆς μὲν πατρὶ, ἀνεψιῷ δὲ Ἀγνίου τοῦ τὸν κλῆρον καταλελοιπότες. εἰσποίησάσα δὲ εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτερας τοῦ Εὐβουλίδου καὶ Ἀγνίου, καὶ οἱ φράτερες ἐδέξαντο ὡς δικαίως εἰσαγόμενον. τούτων δὲ πραχθέντων ὁ παῖς εἰς διαδικασίαν τοῦ κλήρου προσκέκληται Μακάρτατον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοπόμπου. καὶ λέγει τὸν λόγον Σωσίθεος ὁ φύσει πατὴρ τοῦ παιδός.

Ἐπειδὴ καὶ πρότερον ἀγῶνες ἐγένοντο ἡμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τοὺς αὐτοὺς τούτους περὶ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, καὶ οὐδὲν παύονται παρανομοῦντες

καὶ βιαζόμενοι, ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου τὰ μὴ προσή-
 κονθ' ἑαυτοῖς ἔχειν, ἀνάγκη ἴσως ἐστὶ τὰ πραχθέντ' ἐξ
 ἀρχῆς διηγῆσασθαι· ὑμεῖς τε γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 2 ῥᾶον παρακολουθήσετε ἅπασιν τοῖς λεγομένοις, καὶ οὗ-
 τοι ἐπιδειχθήσονται οἱοί εἰσιν ἄνθρωποι, καὶ ὅτι πάλαι
 ἤδη ἀρξάμενοι οὐδὲν παύονται κακοτεχνοῦντες καὶ οἰό-
 μενοι δεῖν διαπραττεσθαι ὅ τι ἂν ἐπέλθῃ τούτοις. δεό-
 μεθα οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εὐνοϊκῶς ἀκροά- 1051
 σασθαι τῶν λεγομένων καὶ παρακολουθεῖν προσέχον-
 τας τὸν νοῦν. πειράσομαι δὲ καὶ γὰρ διδάσκειν ὑμᾶς ὥς
 ἂν οἷός τε ὧ σαφέστατα περὶ τῶν πεπραγμένων.

3 Τουτουὶ γὰρ τοῦ παιδὸς ἡ μήτηρ, ὧ ἄνδρες δικα-
 σταί, γένει οὕσα ἐγγυτάτῳ Ἀγνίᾳ τῷ ἐξ Οἴου, ἐπεδι-
 κάσατο τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κατὰ τοὺς νόμους τοὺς
 ὑμετέρους· καὶ τῶν τότε ἀμφισβητησάντων αὐτῇ τοῦ
 κλήρου τουτουὶ, γένει μὲν ὥς ἐγγυτέρῳ τις εἴη αὐτῶν
 τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐπεχείρησεν οὐδεὶς ἀντομόσαι (ὡμο-
 λογεῖτο γὰρ παρὰ πάντων τῆς γυναικὸς εἶναι ἡ κληρο-
 4 νομία κατὰ τὴν ἀγχιστεῖαν), διαθήκας δὲ ψευδεῖς ἦκου
 κατασκευάσαντες Γλαῦκός τε ὁ ἐξ Οἴου καὶ Γλαύκων
 ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μα-
 καρτάτου ἐκείνοις συγκατεσκεύαζεν ἅπαντα ταῦτα καὶ
 ἐμαρτύρει τὰς πλείστας μαρτυρίας. αἱ δὲ διαθήκαι, ἃς
 τότε παρέσχοντο, ἐξηλέγχθησαν ψευδεῖς οὕσαι· καὶ οὐ
 μόνον ἠττήθησαν, ἀλλὰ καὶ πονηρότατοι δόξαντες εἰ-
 5 ναι ἀπηλλάττοντο ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου. καὶ ἐπιδημῶν
 τότε Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου, τοῦ κή-
 ρυκος κηρύττοντος, εἴ τις ἀμφισβητεῖν ἢ παρακαταβάλ-
 λειν βούλεται τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἢ κατὰ γένος ἢ
 κατὰ διαθήκας, οὐκ ἐτόλμησε παρακαταβαλεῖν, ἀλλ' αὐ-
 τὸς ἑαυτῷ ἐδίκασεν ὅτι οὐδαμόθεν αὐτῷ προσῆκεν οὐ-
 6 δὲν τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου. ἐχούσης δὲ τῆς μητρὸς τοῦ

παιδὸς τουτουὶ τὸν κλῆρον, ἐπειδὴ ἐνίκησεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητήσαντας ἑαυτῇ, οὕτως εἰσὶ μιαιοὶ οὗτοι, καὶ οὐκ οἴονται δεῖν οὔτε τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πείθεσθαι οὔτε τοῖς γνωσθεῖσιν ἐν τῷ 1052 δικαστηρίῳ, ἀλλὰ πάντα τρόπον ἐπιχειροῦντες ἀφελῆσθαι πάλιν τὴν γυναιῖκα τὸν κλῆρον ὃν ὑμεῖς αὐτῇ ἐψη-
 7 φίσασθε, συνομόσαντες καὶ συνθήκας γράψαντες πρὸς ἀλλήλους καὶ καταθέμενοι παρὰ Μηδίων Ἀγνουσίῳ, Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου καὶ Γλαύκων καὶ Γλαῦκος ὁ ἡττηθεὶς τὸ πρότερον, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ἐπιτηδείων τέταρτον προσλαβόντες (Εὐπόλεμος ἦν αὐτῷ ὄνομα), οὗτοι ἅπαντες κοινῇ ἐπιβουλεύσαντες προσεκαλέσαντο τὴν γυναιῖκα πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς διαδικασίαν τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, φάσκοντες τὸν νόμον κελεύειν παρὰ τοῦ ἐπιδεδικασμένου καὶ ἔχοντος τὸν κλῆρον προσκαλεῖσθαι, ἔάν τις βούληται
 8 ἀμφισβητεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἦγεν ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τὰ τε ἄλλα ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κατεσκευασμένα εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τὸ ὕδωρ, πρὸς ὃ ἔδει ἀγωνίζεσθαι, τετραπλάσιον ἡμῶν ἔλαβον. ἐξ ἀνάγκης γὰρ ἦν, ὥς ἄνδρες δικασταί, τῷ ἄρχοντι ἀπορρέα ἐκάστω ἐγγεῖαι τῶν ἀμφισβητούντων, καὶ τρεῖς χόας
 9 τῷ ὑστέρῳ λόγῳ. ὥστε συνέβαινεν ἐμοὶ τῷ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀγωνιζομένῳ, μὴ ὅτι περὶ τοῦ γένους καὶ τῶν ἄλλων ὧν μοι προσῆκε διηγήσασθαι τοῖς δικασταῖς ὥς ἐγὼ ἐβουλόμην, ἀλλ' οὐδ' ἀπολογήσασθαί μοι ἐξεγένετο οὐδὲ πολλοστὸν μέρος ὧν κατεψεύδοντο ἡμῶν· πέμπτον γὰρ μέρος εἶχον τοῦ ὕδατος. καὶ τὸ σόφισμα ἦν τοῦτο, αὐτοὺς μὲν ἑαυτοῖς συναγωνίζεσθαι καὶ ὁμολογεῖν ἅπαντα, περὶ ἡμῶν δὲ λέγειν τὰ οὐ- 1053
 10 δεπώποτε γενόμενα. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιβουλεύσαντων καὶ συναγωνιζομένων ἀλλήλοις ἐφ' ἡμᾶς,

καδίσκων τεττάρων τεθέντων κατὰ τὸν νόμον, εἰκό-
τως, οἶμαι, οἱ δικασταὶ ἐξηπατήθησαν καὶ ἐστασίασαν
ἀλλήλοις καὶ παρακρουσθέντες ὑπὸ τῆς παρασκευῆς
ἐψηφίζοντο ὅ τι ἔτυχεν ἕκαστος. καὶ αἱ ψῆφοι ὀλίγαις
πάνυ ἐγένοντο πλείους, ἢ τρισὶν ἢ τέτταρσιν, ἐν τῷ
Θεοπόμπου καδίσκῳ ἢ ἐν τῷ τῆς γυναικός.

- 11 Καὶ τότε μὲν ταῦτα, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, ἦν τὰ
πραχθέντα. ἐπειδὴ δ' οὐτοσί ὁ παῖς ἐγένετο καὶ ἐδόκει
καιρὸς εἶναι, οὐκ ὀργισθεὶς ἐγὼ τοῖς γενομένοις, ἀλλ'
ἡγούμενος εἰκός τι παθεῖν τοὺς τότε δικάζοντας εἰσή-
γαγον εἰς τοὺς φράτερας τοὺς τοῦ Ἀγνίου Εὐβουλίδη
τὸν παῖδα τουτουὶ, ἐκ τῆς θυγατρὸς ὄντα τῆς ἐκείνου,
- 12 ἵνα μὴ ἐξερημωθῇ ὁ οἶκος. ἐκεῖνος γάρ, ὧς ἄνδρες δικα-
σταί, ὁ Εὐβουλίδης, ὁ τῷ Ἀγνίᾳ γένει ὦν ἐγγυτάτῳ, μά-
λιστα μὲν ἠΰχετο τοῖς θεοῖς υἱὸν αὐτῷ γενέσθαι, ὥσπερ
καὶ ἡ θυγάτηρ ἡ τουτουὶ μήτηρ τοῦ παιδὸς αὐτῷ ἐγέ-
νετο· ἐπειδὴ δὲ τούτου ἀπέτυχε καὶ οὐκ ἐγένετο παῖς
ἄρσην αὐτῷ οὐδὲ εἰς, μετὰ ταῦτ' ἤδη ἐσπούδαζεν ὅπως
ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰσποιηθῇ αὐτῷ υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τὸν
ἑαυτοῦ καὶ τὸν Ἀγνίου, καὶ εἰς τοὺς φράτερας εἰσαχθῇ
τοὺς ἐκείνου, ἡγούμενος, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν
ὑπολοίπων τοῦτον εἶναι ἑαυτῷ οἰκειότατον, καὶ οὕτως
ἂν μάλιστα τὸν οἶκον τὸν ἑαυτῶν διασώζεσθαι καὶ οὐκ
- 13 ἂν ἐξερημωθῆναι. καὶ ἐγὼ ταῦτα ὑπηρέτησ' αὐτῷ, ὁ
τὴν Εὐβουλίδου θυγατέρα ἔχων ἐπιδικασάμενος ὡς γέ-
νει ὦν ἐγγυτάτῳ, καὶ εἰσήγαγον τὸν παῖδα τουτουὶ εἰς 1054
τοὺς Ἀγνίου καὶ Εὐβουλίδου φράτερας, μεθ' ὧν καὶ
Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου, ἕως ἔξῃ,
- 14 ἐφατρίαζε καὶ αὐτὸς οὗτος. καὶ οἱ φράτερες, ὧς ἄνδρες
δικασταί, οἱ τουτουὶ Μακαρτάτου, οἱ ἄριστα εἰδότες
περὶ τοῦ γένους, ὁρῶντες αὐτὸν μὲν τοῦτον οὐκ ἐθέ-
λοντα κινδυνεύειν οὐδ' ἀπάγοντα τὸ ἱερεῖον ἀπὸ τοῦ

βωμοῦ, εἰ μὴ προσηκόντως εἰδήγετο ὁ παῖς οὗτοσί, αὐ-
 τοὺς δ' ἀξιοῦντα ἐπιорκεῖν, λαβόντες τὴν ψῆφον καο-
 μένων τῶν ἱερείων, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς
 τοῦ φρατρίου, παρόντος τουτουὶ Μακαρτάτου, ἐψη-
 φίσαντο τὰ δίκαια, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὁρθῶς καὶ
 προσηκόντως τὸν παῖδα τουτουὶ εἰσάγεσθαι Εὐβου-
 15 λίδην υἱὸν εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἀγνίου. ψηφισαμένων δὲ
 ταῦτα τῶν φρατέρων τῶν τουτουὶ Μακαρτάτου υἱὸς
 ὢν Εὐβουλίδου ὁ παῖς οὗτοσί προσεκαλέσατο Μακάρ-
 τατον τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου εἰς διαδικασίαν, καὶ
 ἔλαχε πρὸς τὸν ἄρχοντα, κύριον ἐπιγραψάμενος τὸν
 ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ· ἐμοὶ γὰρ οὐκέτι οἶόν τ' ἦν, ὧς
 ἄνδρες δικασταί, κυρίῳ ἐπιγεγράφθαι, εἰσπεποιηκότι
 τὸν παῖδα εἰς τὸν οἶκον τὸν Εὐβουλίδου. καὶ ἡ πρόσ-
 κλησις ἐγένετο τῷ παιδί τούτῳ κατὰ τὸν νόμον, καθ'
 ὅνπερ καὶ οὗτοι προσεκαλέσαντο τὴν τουτουὶ μητέρα,
 τὴν νενικηκυῖαν πρότερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ ἔχου-
 16 σαν τὸν κλῆρον τὸν Ἀγνίου. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νό-
 μον, καθ' ὃν ἡ πρόσκλησις ἐστὶ παρὰ τοῦ ἔχοντος τὸν
 κλῆρον.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἐὰν δ' ἐπιδεδικασμένου ἀμφισβητῇ τοῦ κλήρου ἡ
 τῆς ἐπικλήρου, προσκαλείσθω τὸν ἐπιδεδικασμένον πρὸς
 τὸν ἄρχοντα, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων δικῶν· παρακατα-
 1055 βολὰς δ' εἶναι τῷ ἀμφισβητοῦντι. ἐὰν δὲ μὴ προσκαλεσά-
 μενος ἐπιδικάσῃται, ἀτελὴς ἔσται ἡ ἐπιδικασία τοῦ κλή-
 ρου. ἐὰν δὲ μὴ ζῇ ὁ ἐπιδικασάμενος τοῦ κλήρου, προσκα-
 λείσθω κατὰ ταῦτα, ὧς ἡ προθεσμία μήπω ἐξήκῃ· τὴν δ'
 ἀμφισβήτησιν εἶναι τῷ ἔχοντι, καθότι ἐπεδικάσατο οὐκ ἂν
 ἔχη τὰ χρήματα.]

17 Τοῦ μὲν νόμου ἀκηκόατε, δέομαι δ' ὑμῶν δικαίαν
 δέξιν, ὧς ἄνδρες δικασταί. ἐὰν γὰρ ἐπιδείξω Θεοπόμ-
 που τοῦ πατρὸς τοῦ Μακαρτάτου γένει ὄντας Ἀγνίᾳ

ἐγγυτέρω Εὐβουλίδην τὸν παῖδα τουτουὶ καὶ Φυλομά-
 χην, ἥ ἐστι μήτηρ τῷ παιδί, Εὐβουλίδου δὲ θυγάτηρ,
 καὶ οὐ μόνον γένει ἐγγυτάτω ὄντας, ἀλλὰ τὸ παράπαν
 οὐδὲ ὄντα οὐδένα ἀνθρώπων ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου
 ἄλλον ἢ τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς τουτουὶ καὶ αὐτὸν τοῦ-
 του τὸν παῖδα, ταῦτ' ἐὰν ἐπιδείξω, δέομαι ὑμῶν, ὧς ἄν-
 δρες δικασταὶ, βοηθεῖν ἡμῖν.

18 Τὸ μὲν οὖν πρῶτον διανοήθην, ὧς ἄνδρες δικα-
 σταὶ, γράψας ἐν πίνακι ἅπαντας τοὺς συγγενεῖς τοὺς
 Ἀγνίου, οὕτως ἐπιδεικνύειν ὑμῖν καθ' ἕκαστον· ἐπει-
 δὴ δ' ἐδόκει οὐκ εἶναι ἐξ ἴσου ἡ θεωρία ἅπασι τοῖς δικα-
 σταῖς, ἀλλ' οἱ πόρρω καθήμενοι ἀπολείπεσθαι, ἀναγ-
 καῖον ἴσως ἐστὶ τῷ λόγῳ διδάσκειν ὑμᾶς· τοῦτο γὰρ
 ἅπασι κοινόν ἐστιν. πειρασόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς ὡς ἂν
 μάλιστα δυνώμεθα διὰ βραχυτάτων ἐπιδείξαι περὶ τοῦ
 γένους τοῦ Ἀγνίου.

19 Βούσελος γὰρ ἦν ἐξ Οἴου, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ
 τούτῳ ἐγένοντο πέντε υἱεῖς, Ἀγνίας καὶ Εὐβουλίδης καὶ
 Στρατίος καὶ Ἀβρων καὶ Κλεόκριτος. καὶ οὗτοι ἅπαν-
 τες οἱ τοῦ Βουσέλου υἱεῖς ἄνδρες ἐγένοντο, καὶ διένει-
 μεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν ὁ πατήρ ὁ Βούσελος ἅπασι κα-
 λῶς καὶ δικαίως, ὥσπερ προσήκεν. νειμάμενοι δὲ τὴν
 οὐσίαν, γυναιῖκα αὐτῶν ἕκαστος ἔγημε κατὰ τοὺς νό- 1056
 μους τοὺς ὑμετέρους, καὶ παῖδες ἐγένοντο αὐτοῖς ἅπασι
 καὶ παίδων παῖδες, καὶ ἐγένοντο πέντε οἶκοι ἐκ τοῦ
 Βουσέλου οἴκου ἐνὸς ὄντος, καὶ χωρὶς ἕκαστος ᾤκει
 20 τὸν ἑαυτοῦ ἔχων καὶ ἐκρόνους ἑαυτοῦ ποιούμενος. περὶ
 μὲν οὖν τῶν τριῶν ἀδελφῶν τῶν τοῦ Βουσέλου υἱέων,
 καὶ τῶν ἐκρόνων τῶν τούτοις γενομένων, τί ἂν ἐγὼ
 ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, πράγματα παρέχοιμι ἢ ἑμαυ-
 τῷ, ἐξηγούμενος περὶ ἐκάστου; ὄντες γὰρ ἐν ταύτῃ
 γένει Θεοπόμπῃ καὶ προσήκοντες ὁμοίως τῷ Ἀγνίᾳ, οὗ

ἐστὶν ὁ κληρὸς, οὐδεὶς αὐτῶν οὔτε πρότερον πώποτ'
 οὔτε νῦν ἠνώχλησεν ἡμῖν, οὐδ' ἠμφισβήτησεν οὔτε
 τοῦ κληροῦ τοῦ Ἀγνίου οὔτε τῆς γυναικὸς τῆς ἐπικλή-
 ρου, ἣν ἐγὼ ἔχω, ἐπιδικασάμενος, ἡγούμενοι οὐδ' ὅτι-
 21 οὖν προσήκειν ἑαυτοῖς οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου. περίερ-
 γον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι λέγειν τι περὶ τούτων, πλὴν ὅς'
 ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ἐπιμνησθῆναι. περὶ δὲ Θεοπόμπου
 τοῦ πατρὸς τοῦ Μακαρτάτου καὶ αὐτοῦ τουτουὶ Μα-
 καρτάτου, περὶ τούτων μοί ἐστιν ἐξ ἀνάγκης λέγειν.
 ἔστι δὲ βραχὺς ὁ λόγος, ὃ ἄνδρες δικασταί. ὥσπερ γὰρ
 ὀλίγον τι πρότερον ἀκηκόατε ὅτι τῷ Βουσέλῳ πέντε
 υἱεῖς ἐγένοντο, τούτων εἷς ἦν Στρατίος ὁ τουτουὶ πρό-
 22 γονος τοῦ παιδός. ἐγένετο δὴ υἱὸς τῷ Ἀγνίᾳ Πολέμων
 καὶ θυγάτηρ Φυλομάχη, ἀδελφὴ τοῦ Πολέμωνος ὁμο-
 πατρία καὶ ὁμομητρία· τοῦ δὲ Στρατίου ἐγένοντο τοῦ
 ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγνίου Φανοστράτη καὶ Χαρίδημος ὁ
 τούτου πάππος Μακαρτάτου. ἐρωτῶ δὴ ὑμᾶς, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, πότερος οἰκειότερός ἐστι καὶ προσήκει
 μᾶλλον τῷ Ἀγνίᾳ, ὁ υἱὸς ὁ Πολέμων καὶ ἡ θυγάτηρ ἢ 1057
 Φυλομάχη, ἢ Χαρίδημος ὁ υἱὸς ὁ Στρατίου, ἀδελφι-
 δοῦς δ' Ἀγνίου; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι τὸν υἱὸν καὶ τὴν
 θυγατέρα οἰκειότερον εἶναι ἐκάστῳ ἡμῶν μᾶλλον ἢ
 τὸν ἀδελφιδοῦν· καὶ οὐ μόνον παρ' ἡμῖν τοῦτο νενό-
 μισται, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν καὶ Ἑλλήσι
 23 καὶ βαρβάροις. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦθ' ὁμολογεῖται, ῥα-
 δίως ἤδη τοῖς ἄλλοις, ὃ ἄνδρες δικασταί, παρακολου-
 θήσετε, καὶ αἰσθήσεσθε τούτους ὅτι εἰσὶ βίαιοι καὶ
 ἀσελγεῖς ἄνθρωποι. τοῦ Πολέμωνος γὰρ τοῦ υἱέος του
 Ἀγνίου ἐγένετο υἱὸς Ἀγνίας, τὸ τοῦ πάππου τοῦ ἑαν-
 τοῦ ὄνομ' ἔχων, τοῦ Ἀγνίου. καὶ οὗτος μὲν ἅπαις ἐτε-
 24 λεύτησεν ὁ Ἀγνίας ὁ ὕστερος. τῆς Φυλομάχης δὲ τῆς

ἀδελφῆς τῆς Πολέμωνος, καὶ Φιλάργου, ᾧ ἔδωκεν αὐ-
 τήν ὁ ἀδελφὸς Πολέμων ἀνεψιῶ ὄντι ἑαυτοῦ (ὁ γὰρ Φί-
 λαργος υἱὸς ἦν Εὐβουλίδου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀγνίου),
 τοῦ δὴ Φιλάργου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Πολέμωνος καὶ τῆς
 Φυλομάχης τῆς ἀδελφῆς τῆς Πολέμωνος ἐγένετο υἱὸς
 Εὐβουλίδης, ὁ πατὴρ ὁ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τουτουί.
 καὶ οὗτοι μὲν υἱεῖς ἐγένοντο Πολέμωνι καὶ τῇ ἀδελφῇ
 τῇ Πολέμωνος Φυλομάχῃ. τοῦ δὲ Χαριδήμου ἐγένετο,
 τοῦ υἱέος τοῦ Στρατίου, Θεόπομπος ὁ τουτουί πατὴρ
 25 Μακαρτάτου. πάλιν δὴ ἐρωτῶ, ᾧ ἄνδρες δικασταί,
 πότερος οἰκειότερός ἐστι καὶ προσήκει μᾶλλον Ἀγνία
 τῷ πρώτῳ ἐκείνῳ, ὁ Πολέμωνος υἱὸς Ἀγνίας, καὶ Εὐ-
 βουλίδης ὁ Φυλομάχης υἱὸς καὶ Φιλάργου, ἢ Θεόπομ-
 πος ὁ Χαριδήμου υἱὸς, Στρατίου δὲ υἱοῦς; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οἶμαι, ᾧ ἄνδρες δικασταί, εἶπερ καὶ ὁ υἱὸς οἰκειό-
 τατός ἐστι καὶ ἡ θυγάτηρ, πάλιν ὁ υἱοῦς καὶ ὁ ἐκ τῆς
 θυγατρὸς υἱὸς, οὗτοι οἰκειότεροί εἰσι μᾶλλον ἢ ὁ τοῦ 1058
 26 ἀδελφίδου υἱὸς καὶ ὁ ἐξ ἐτέρου ὦν οἴκου. τῷ μὲν οὖν
 Θεοπόμπῳ ἐγένετο υἱὸς Μακάρτατος οὗτος, τῷ δὲ
 Εὐβουλίδῃ τῷ τῆς Φυλομάχης υἱεῖ, ἀνεψιῶ δ' Ἀγνίου
 ὄντι πρὸς πατρὸς, οὗτος ὁ παῖς, ἀνεψιοῦ παῖς ὦν
 Ἀγνία πρὸς πατρὸς, ἐπειδὴ ἡ Φυλομάχῃ ἡ μήτηρ ἡ Εὐ-
 βουλίδου καὶ ὁ Πολέμων ὁ πατὴρ ὁ Ἀγνίου ἀδελφοὶ
 ἦσαν ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι. τῷ δέ γε Μακαρτάτῳ
 τῷδὲ, τῷ υἱεῖ τῷ Θεοπόμπου, οὐδὲν ἐγένετο ἐκγονον
 27 ὅ τι ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ τούτου καὶ τῷ Στρατίου. τού-
 των δ' οὕτως ἐχόντων τῷ μὲν παιδί τούτῳ ἐστὶν ὄνομα
 τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰρημένων, καὶ μέχρι ὧν ὁ νόμος κε-
 λεύει τὴν ἀρχιστείαν εἶναι. ἀνεψιοῦ γὰρ Ἀγνίου παῖς
 ἐστίν· ὁ γὰρ πατὴρ αὐτοῦ Εὐβουλίδης ἀνεψιὸς ἦν
 Ἀγνία, οὗ ἐστὶν ὁ κληρὸς. ὁ δέ γε Θεόπομπος ὁ τουτουί
 πατὴρ Μακαρτάτου οὐκ ἂν εἶχεν ὄνομα θέσθαι ἑαυτῷ

τῶν ἐν τῷ νόμῳ εἰρημένων οὐδέν· ἐξ ἑτέρου γὰρ οἴκου
 28 ἦν τοῦ Στρατίου. οὐ προσήκει δὲ, ὥς ἄνδρες δικασταί,
 οὐδένα ἀνθρώπων ἔχειν τὸν κλῆρον τὸν Ἀγνίου ἐξ ἑτέ-
 ρου οἴκου ὄντα, ἕως ἄν τις λείπηται τῶν γενομένων
 ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, οὐδ' ἐκβάλλειν βία, ὅπερ οὐ-
 τοι διαπράττονται, γένει τε ἀπωτέρω ὄντες καὶ οὐκ
 ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ. τοῦτο γάρ ἐστιν, ὥς ἄνδρες δικασταί,
 ᾧ παρεκρούσατο Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρ-
 29 τάτου. τίνες οὖν οἱ λοιποί; οἱ ἔτι νῦν ὄντες ἐν τῷ οἴκῳ
 τῷ Ἀγνίου, Φυλομάχη τε ἡ ἐμὴ γυνή, Εὐβουλίδου θυ-
 γάτηρ οὖσα τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, καὶ οὗτοσί ὁ παῖς
 ὁ εἰσηγμένος υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τὸν Εὐβουλίδου καὶ
 Ἀγνίου. Θεόπομπος δ' ὁ τουτουὶ πατήρ Μακαρτάτου, 1059
 οὐκ ὢν τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου, ἐψεύσατο πρὸς τοὺς δι-
 καστάς ὑπερμέγεθες ψεῦδος περὶ τε τῆς Φυλομάχης
 τῆς τοῦ Πολέμωνος ἀδελφῆς, τηθίδος δ' Ἀγνίου, ὅτι
 οὐκ ἦν τῷ Πολέμωνι τῷ τοῦ Ἀγνίου νιεὶ ὁμοπατρία
 καὶ ὁμομητρία ἀδελφῇ, καὶ πάλιν προσποιούμενος τοῦ
 αὐτοῦ οἴκου εἶναι Ἀγνία, ὁ οὐδεπώποτε γενόμενος.
 30 ταῦτα δὲ πάντ' ἀδεῶς ἔλεγεν ὁ Θεόπομπος μάρτυρα
 μὲν οὐδένα παρασχόμενος, ὅστις ἔμελλεν ὑπεύθυνος
 ἡμῖν ἔσεσθαι, συνομολογοῦντας δ' ἑαυτῷ ἔχων τοὺς
 κοινωνοὺς, οἳ ἦσαν ἀλλήλοις συναγωνισταί καὶ ἅπαντα
 ἔπραττον κοινῇ, ὅπως ἀφέλωνται τὴν γυναῖκα τὴν
 τουτουὶ μητέρα τοῦ παιδὸς τὸν κλῆρον, ὃν αὐτῇ ὑμεῖς
 31 ἐψηφίσασθε. βούλομαι οὖν, ὥς ἄνδρες δικασταί, περὶ
 ὧν εἰρηκα πρὸς ὑμᾶς, μαρτυρίας παρασχέσθαι, πρῶ-
 τον μὲν ὡς ἐνίκησε τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἡ Εὐβου-
 λίδου θυγάτηρ Φυλομάχη, γένει οὖσα ἐγγυτάτω, ἔπει-
 τα περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἀναγίγνωσκε τὴν μαρ-
 τυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Μαρτυροῦσι παρῆναι πρὸς τῷ διαιτητῇ ἐπὶ Νικοφῆμου ἄρχοντος, ὅτε ἐνίκησε Φυλομάχη ἡ Εὐβουλίδου θυγάτηρ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου τοὺς ἀμφισβητοῦντας αὐτῇ πάντας.]

- 32 Ὅτι μὲν ἐνίκησεν ἡ Εὐβουλίδου θυγάτηρ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου ἀκηκόατε, ὧς ἄνδρες δικασταί. καὶ αὕτη ἐνίκησεν οὐδεμιᾶ παρασκευῇ ἀδίκῳ οὐδὲ συνωμοσίᾳ, ἀλλ' ὡς οἷόν τε δικαιοῦτατα, ἐπιδειξάντων ἡμῶν ὅτι γένει ἐγγυτάτῳ ἦν Ἀγνία, οὗ ἔστιν ὁ κληρὸς, ἀνεψιοῦ παῖς οὖσα πρὸς πατρός καὶ ἐκ τοῦ οἴκου οὖσα τοῦ
- 33 Ἀγνίου. ἐπειδὴν οὖν λέγῃ Μακάριτος ὅτι ἐνίκησεν ὁ 1060 πατήρ αὐτοῦ Θεόπομπος τοῦ κλήρου τούτου, ὑπολαμβάνετε αὐτῷ ὑμεῖς, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅτι καὶ ἡ γυνὴ ἐνίκησε πρότερον ἢ Θεόπομπος ὁ τουτουὶ πατήρ, καὶ ὅτι δικαίως ἐνίκησεν ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ οἴκου οὖσα τοῦ Ἀγνίου, Εὐβουλίδου θυγάτηρ οὖσα, τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, ὁ δὲ Θεόπομπος ὅτι οὐκ ἐνίκησεν, ἀλλὰ παρ-εκρούσατο, οὐκ ὦν ἐκ τοῦ οἴκου τὸ παράπαν τοῦ Ἀγνίου.
- 34 ταῦτα αὐτῷ ὑμεῖς, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὑπολαμβάνετε, καὶ ὅτι τὸν παῖδα τουτουὶ Εὐβουλίδην, τὸν Εὐβουλίδου υἱόν, Ἀγνίου δ', οὗ ἔστιν ὁ κληρὸς, ἀνεψιοῦ παῖδα πρὸς πατρός, οὔτε Θεόπομπος ὁ Μακαριάτου πατήρ οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐνίκησεν. νυνὶ δ' ἔστιν ὁ ἀγὼν καὶ ἡ διαδικασία περὶ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου τῷ Εὐβουλίδου υἱεὶ τούτῳ καὶ Μακαριάτῳ τούτῳ τῷ Θεοπόμπου υἱεὶ· καὶ ὁπότερος τούτων δικαιότερα λέγειν δόξει καὶ κατὰ τοὺς νόμους μᾶλλον,
- 35 δῆλον ὅτι τούτῳ ὑμεῖς οἱ δικασταὶ προσθήσεσθε. Ἀναγίγνωσκε τὰς μαρτυρίας τὰς ὑπολοίπους, πρῶτον μὲν ὅτι ἡ Φυλομάχη ἡ τοῦ Ἀγνίου τηθὺς ἀδελφὴ ἦν ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία τῷ Πολέμῳ τῷ Ἀγνίου

πατρί· ἔπειτα τὰς ἄλλας ἀπάσας ἀναγνώσεται περὶ τοῦ γένους.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

[Μαρτυροῦσι δημόται εἶναι Φιλάγῳ τῷ Εὐβουλίδου πατρὶ καὶ Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ εἰδέναι Φυλομάχην τὴν μητέρα τὴν Εὐβουλίδου νομιζομένην ἀδελφὴν εἶναι Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου ὁμοπατρίαν καὶ ὁμομητρίαν, καὶ μηδεὶς πώποτ' ἀκοῦσαι ὥς γένοιτο 106 ἀδελφὸς Πολέμωνι τῷ Ἀγνίου.

ΑΛΛΗ.

- 36 Μαρτυροῦσιν Οἰνάνθην, τὴν μητέρα τοῦ πάππου τοῦ ἑαυτῶν Στρατωνίδου, ἀνεψίαν εἶναι ἐκ πατραδέλφων Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν ὅτι Πολέμωνι ἀδελφὸς οὐδεὶς γένοιτο πώποτε, τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δὲ Φυλομάχη ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία, ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου τοῦ πατρὸς τῆς Φυλομάχης τῆς Σωσιθέου γυναικός.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυρεῖ συγγενὴς εἶναι καὶ φράττηρ καὶ δημότης Ἀγνίᾳ καὶ Εὐβουλίδῃ, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν ὅτι ἀδελφὸς οὐδεὶς ἐγένετο τῷ Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δ' ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία Φυλομάχη ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου τοῦ πατρὸς Φυλομάχης τῆς Σωσιθέου γυναικός.

ΑΛΛΗ.

- 37 Μαρτυρεῖ πάππον εἶναι ἑαυτοῦ Ἀρχιμάχον καὶ ποιήσασθαι ἑαυτὸν υἱόν, καὶ εἶναι αὐτὸν συγγενῇ Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, καὶ ἀκούειν Ἀρχιμάχου καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν ὅτι ἀδελφὸς οὐδεὶς πώποτ' ἐγένετο Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δ' ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία Φυλομάχη ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου τοῦ πατρὸς τῆς Φυλομάχης τῆς Σωσιθέου γυναικός.

ΑΛΛΗ.

Μαρτυρεῖ τὸν πατέρα τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Καλλίστρατον ἀνεψιὸν εἶναι ἐκ πατραδέλφων Πολέμωνι τῷ πα-

τῷ τῷ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου, τὴν δὲ μητέρα τὴν ἐαυτοῦ ἀνεψιοῦ παῖδα εἶναι Πολέμωνι, καὶ λέγειν τὴν μητέρα τὴν αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς πολλάκις 1062 ὅτι Φυλομάχη ἡ μήτηρ ἡ Εὐβουλίδου ἀδελφὴ ἦν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία, καὶ ὅτι ἀδελφὸς οὐδεὶς πώποτε γένοιτο Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου.]

- 38 Τὸ πρότερον, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, ὅτε συνώμοσαν ἀλλήλοις οὗτοι καὶ συστάντες ἡγωνίζοντο πολλοὶ ὄν-
 τες πρὸς τὴν γυναικα, ἡμεῖς μὲν, ὧς ἄνδρες δικασταὶ,
 οὔτε μαρτυρίας ἐγράψαμεν περὶ τῶν ὁμολογουμένων
 οὔτε μάρτυρας προσεκαλεσάμεθα, ἀλλ' ὥς μεθα ταῦτά
 γε ἀδεῶς ὑπάρχειν ἡμῖν· οὗτοι δὲ τὰ τ' ἄλλα πολλὰ
 καὶ ἀναίσχυντα παρεσκευάσαντο εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ
 ἔμελεν αὐτοῖς οὐδενὸς πλήν τοῦ ἐξαπατῆσαι ἐν τῷ
 παρόντι τότε καιρῷ τοὺς δικαστὰς, οἵτινες κατεχρῶντο
 39 ὡς τῷ Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου τὸ παράπαν οὐ-
 δεμία γένοιτο ἀδελφὴ ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία· οὐ-
 τως ἦσαν ἀναίσχυντοι καὶ βδελυροὶ, τηλικούτον πρᾶγμα
 παρακρουόμενοι τοὺς δικαστὰς καὶ οὕτω περιφανές,
 καὶ ἐσπούδαζον καὶ ἡγωνίζοντο περὶ τούτου μάλιστα.
 ἡμεῖς δέ γε νυνὶ μάρτυρας ὑμῖν τοσούτουσὶ παρε-
 σχήμεθα περὶ τῆς Πολέμωνος ἀδελφῆς, τηθίδος δ'
 40 Ἀγνίου. τούτῳ δ' ὁ βουλόμενος μαρτυρησάτω ἢ ὡς
 οὐκ ἦσαν ἀδελφοὶ ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι Πολέμων
 καὶ Φυλομάχη, ἢ ὅτι οὐκ ἦν ὁ μὲν Πολέμων υἱὸς, ἡ δὲ
 Φυλομάχη θυγάτηρ Ἀγνίου τοῦ Βουσέλου υἱέος, ἢ ὅτι
 ὁ Πολέμων οὐκ ἦν πατήρ Ἀγνίου, οὐ ἔστιν ὁ κλῆρος,
 οὐδ' ἡ ἀδελφὴ ἡ Πολέμωνος Φυλομάχη τηθίς, ἢ ὡς ὁ
 41 Εὐβουλίδης οὐκ ἦν Φυλομάχης υἱὸς οὐδὲ Φιλάγρου
 τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, ἢ ἐκεῖνο ὅτι Εὐβουλίδου τοῦ 1063
 ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου οὐκ ἔστι Φυλομάχη θυγάτηρ ἢ
 νῦν ἔτι οὐσα, οὐδ' υἱὸς οὗτος ὁ παῖς, εἰσπεποιημένος

κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους εἰς τὸν Εὐβουλίδου οἶκον, ἢ ὥς ὁ Θεόπουπος ὁ τουτουὶ πατὴρ Μακαρτάτου ἐκ τοῦ οἴκου ἦν τοῦ Ἀγνίου. τούτων ὅτι βούλεται τις μαρτυρησάτω αὐτῷ. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδείς οὕτω 42 τολμηρὸς ἔσται οὐδ' ἀπονενοημένος ἄνθρωπος. ὥς δὲ καταφανὲς ὑμῖν ἔσται, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τὸ πρότερον ἀναισχυντοῦντες περιεγένοντο, δίκαιον δ' οὐδὲν ἔλεγον, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας, ὅσαι εἰσὶν ἐτι ὑπόλοιποι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

[Μαρτυρεῖ συγγενὴς εἶναι Πολέμωνι τῷ Ἀγνίου πατρὶ, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ ἀνεψιὺς εἶναι ἐκ πατραδέλφων Πολέμωνι Φιλάγγρον τε τὸν Εὐβουλίδου πατέρα καὶ Φανοστράτην τὴν Στρατίου θυγατέρα καὶ Καλλίστρατον τὸν πατέρα τῆς Σωσίου γυναικὸς καὶ Εὐκτήμεονα τὸν βασιλεύσαντα καὶ Χαρίδημον τὸν πατέρα τὸν Θεοπόμπου καὶ Στρατοκλέους, καὶ εἶναι τοῖς τούτου νίεσι καὶ Ἀγνίᾳ ἐν τῷ αὐτῷ γένει Εὐβουλίδην κατὰ τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Φιλάγγρον, κατὰ δὲ τὴν μητέρα τὴν ἑαυτοῦ Φυλομάχην νομιζόμενον ἀνεψιὸν εἶναι Εὐβουλίδην Ἀγνίᾳ πρὸς πατρὸς ἐκ τηθίδος γεγονότα Ἀγνίᾳ τῆς πρὸς πατρὸς.

ΑΛΛΗ.

43 Μαρτυροῦσι συγγενεῖς εἶναι Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου καὶ Φιλάγγρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου καὶ Εὐκτήμεονι τῷ βασιλεύσαντι, καὶ εἰδέναι Εὐκτήμεονα ἀδελφὸν ὄντα ὁμοπάτριον Φιλάγγρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου· καὶ ὁπότε ἡ ἐπιδικασία ἦν τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου Εὐβουλίδῃ 1064 πρὸς Γλαύκωνα, ἔτι ζῆν Εὐκτήμεονα, ἐκ πατραδέλφων ἀνεψιὸν ὄντα Πολέμωνι τῷ πατρὶ Ἀγνίου, καὶ μὴ ἀμφισβητῆσαι Εὐκτήμεονα Εὐβουλίδῃ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, μηδ' ἄλλον μηδένα κατὰ γένος τότε.

ΑΛΛΗ.

44 Μαρτυροῦσι τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν Στράτωνα συγγενῇ εἶναι Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου καὶ Φιλάγγρῳ τῷ πατρὶ τῷ

Εὐβουλίδου, καὶ ἀκούειν τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς ὅτι Φίλαγρος λάβοι γυναῖκα πρώτην μὲν Φυλομάχην ἀδελφὴν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου ὁμοπατρίαν καὶ ὁμομητρίαν, καὶ γενέσθαι Φιλάγρῳ ἐκ μὲν τῆς Φυλομάχης Εὐβουλίδην, ἀποθανούσης δὲ Φυλομάχης ἐτέραν λαβεῖν γυναῖκα Φίλαγρον Τελεσίππην, καὶ γενέσθαι ὁμοπάτριον μὲν ἀδελφὸν Εὐβουλίδῃ Μενεσθέα, ὁμομήτριον δὲ μή· καὶ Εὐβουλίδου ἀμφισβητήσαντος τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κατὰ γένος Μενεσθέα μὴ ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, μηδ' Εὐκτῆμονα τὸν ἀδελφὸν τὸν Φιλάγρου, μηδ' ἄλλον μηδένα κατὰ γένος πρὸς Εὐβουλίδην τότε.

ΑΛΛΗ.

45

Μαρτυρεῖ τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Ἀρχίμαχον συγγενῇ εἶναι Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου καὶ Φιλάγρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, καὶ ἀκούειν τοῦ πατρὸς τοῦ ἑαυτῶν ὅτι Φίλαγρος λάβοι γυναῖκα πρώτην μὲν Φυλομάχην ἀδελφὴν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου ὁμοπατρίαν καὶ ὁμομητρίαν, καὶ γενέσθαι ἐκ μὲν Φυλομάχης Εὐβουλίδην, ἀποθανούσης δὲ Φυλομάχης ἐτέραν λαβεῖν γυναῖκα Φίλαγρον Τελεσίπ- 1065 πην, καὶ γενέσθαι Φιλάγρῳ ἐκ Τελεσίππης Μενεσθέα, ὁμοπάτριον μὲν ἀδελφὸν Εὐβουλίδῃ, ὁμομήτριον δὲ μή· ἀμφισβητήσαντος δὲ Εὐβουλίδου τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κατὰ γένος Μενεσθέα μὴ ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου, μηδ' Εὐκτῆμονα τὸν ἀδελφὸν Φιλάγρου, μηδ' ἄλλον μηδένα κατὰ γένος πρὸς Εὐβουλίδην τότε.

ΑΛΛΗ.

46

Μαρτυρεῖ τὸν πατέρα τῆς ἑαυτοῦ μητρὸς Καλλίστρατον ἀδελφὸν εἶναι Εὐκτῆμονι τῷ βασιλεύσαντι καὶ Φιλάγρῳ τῷ πατρὶ τῷ Εὐβουλίδου, ἀνεψιὺς δ' εἶναι τούτους Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου καὶ Χαριδήμῳ τῷ πατρὶ τῷ Θεοπόμπου, καὶ ἀκούειν τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ ὅτι ἀδελφὸς οὐ γένοιτο Πολέμωνι τῷ πατρὶ τῷ Ἀγνίου, ἀδελφὴ δὲ γένοιτο ὁμοπατρία καὶ ὁμομητρία Φυλομάχῃ, καὶ ταύτην λάβοι τὴν Φυλομάχην Φίλαγρος, καὶ γένοιτο ἐξ αὐτῶν Εὐβουλίδης ὁ πατὴρ ὁ Φυλομάχης τῆς Σωσιθέου γυναικός.]

- 47 Ἀναγνῶναι μὲν τὰς μαρτυρίας ταύτας ἐξ ἀνάγκης ἦν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ πάθοιμεν ὅπερ τὸ πρότερον, ἀπαράσκευοι ληφθέντες ὑπὸ τούτων. πολὺ δὲ σαφέστερον ἔτι αὐτὸς ἑαυτοῦ Μακάρτατος οὐτοσί καταμαρτυρήσει, ὅτι οὔτε Θεοπόμπῳ τῷ πατρὶ τῷ αὐτοῦ οὔτε αὐτῷ τούτῳ προσήκει οὐδενὸς κληρονομεῖν τῶν Ἀγνίου, γένει ἀπατέρῳ ὄντος τοῦ Θεοπόμ-
- 48 που καὶ οὐδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου τὸ παράπαν. εἰ γάρ τις ἀνακρίνοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐτοσί τις ἐστὶν ὁ ἀμφισβητῶν τῷ παιδί τούτῳ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου; εὖ οἶδ' ὅτι ἀποκρίναιτ' ἂν, Μακάρτατος. τίνος ὦν πατρός; Θεοπόμπου. μητρός δὲ τίνος; Ἀπολήξιδος θυγα- 1066 τρός Προσπαλτίου, ἀδελφῆς δὲ Μακαρτάτου Προσπαλτίου. ὁ δὲ Θεόπομπος τίνος ἦν πατρός; Χαριδήμου. ὁ δὲ Χαριδήμος τίνος; Στρατίου. ὁ δὲ Στρατίος τίνος; Βουσέλου. οὐτοσί, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐστὶν ὁ Στρατίου οἶκος, ἑνὸς τῶν Βουσέλου υἱέων, καὶ ἔκγονοι οὗτοί εἰσι Στρατίου, οὓς ὑμεῖς ἀκηκόατε· καὶ ἐνταῦθα οὐδαμοῦ ἐστὶν οὐδὲν ὄνομα τῶν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ
- 49 Ἀγνίου, ἀλλ' οὐδὲ παραπλήσιον. πάλιν δὴ ἀνακρίνω τὸν παῖδα τουτουὶ τίς ὦν ἀμφισβητεῖ Μακαρτάτῳ τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου. οὐκ ἂν ἔχοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀλλ' οὐδ' ὅτιοῦν ἀποκρίνασθαι ὁ παῖς ἢ ὅτι Εὐβουλίδης. τίνος ὦν πατρός; Εὐβουλίδου τοῦ Ἀγνίου ἀνεψιοῦ. μητρός δὲ τίνος; Φυλομάχης, ἣ ἦν Ἀγνίᾳ ἀνεψιοῦ παῖς πρὸς πατρός· ὁ Εὐβουλίδης δὲ τίνος ἦν πατρός; Φιλάργου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου. μητρός δὲ τίνος; Φυλομάχης τῆς τηθίδος τῆς Ἀγνίου. ὁ δ' Ἀγνίας τίνος ἦν υἱός; Πολέμωνος. ὁ δὲ Πολέμων τίνος; Ἀγνίου. ὁ δ' Ἀγνίας τίνος; Βουσέλου. οὐ-
- 50 τοσί ἕτερος οἶκός ἐστὶν ὁ Ἀγνίου, ἑνὸς τῶν Βουσέλου υἱέων, καὶ ἐνταῦθ' οὐδ' ὅτιοῦν ἔνεστι τὸ αὐτὸ ὄνομα

τῶν ἐν τῷ Στρατίου οἴκῳ ὄντων ἐγγόνων, ἀλλ' οὐδὲ παραπλήσιον· ἀλλ' αὐτοὶ δι' αὐτῶν πορεύονται ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, τὰ ὀνόματα παρ' ἀλλήλων παραλαμβάνοντες. πανταχῇ δὴ καὶ πάντα τρόπον ἐξελέγχονται ἐξ ἑτέρου οἴκου καὶ γένει ἀπωτέρω ὄντες, καὶ οὐ προσῆκον αὐτοῖς κληρονομεῖν οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου· οἷς γὰρ δίδωσιν ὁ νομοθέτης τὴν ἀγχιστείαν καὶ τὴν κληρονομίαν, τούτους ἀναγνώσεται ὑμῖν τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΣ.

1067

51

[Ὅστις ἂν μὴ διαθέμενος ἀποθάνῃ, ἔαν μὲν παῖδας καταλείπῃ θηλείας, σὺν ταύτησιν, ἔαν δὲ μὴ, τοὺςδε κυρίους εἶναι τῶν χρημάτων. ἔαν μὲν ἀδελφοὶ ᾧσιν ὁμοπάτορες καὶ ἔαν παῖδες ἐξ ἀδελφῶν γνήσιοι, τὴν τοῦ πατρὸς μοῖραν λαγχάνειν· ἔαν δὲ μὴ ἀδελφοὶ ᾧσιν ἢ ἀδελφῶν παῖδες, τοὺς ἐξ αὐτῶν κατὰ ταῦτά λαγχάνειν· κρατεῖν δὲ τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων, ἔαν ἐκ τῶν αὐτῶν ᾧσι, καὶ ἔαν γένει ἀπωτέρω. ἔαν δὲ μὴ ᾧσι πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ ἀνδρὸς κατὰ ταῦτά κυρίους εἶναι. ἔαν δὲ μηδετέρωθεν ἢ ἐντὸς τούτων, τὸν πρὸς πατρὸς ἐγγυντάτω κύριον εἶναι. νόθῳ δὲ μηδὲ νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν μήθ' ἱερῶν μήθ' ὀσίων, ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος.]

52

Διαρρήδην λέγει ὁ νόμος, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οἷς δεῖ τὴν κληρονομίαν εἶναι· οὐ μὰ Δί' οὐ Θεοπόμπῳ οὐδὲ Μακαρτάτῳ τῷ Θεοπόμπου υἱεῖ, τοῖς μηδὲ τὸ παράπαν ἐν τῷ οἴκῳ οὔσι τῷ Ἀγνίου. ἀλλὰ τίμι καὶ δίδωσιν; τοῖς ἐγγόνοις τοῖς Ἀγνίου, τοῖς οὔσιν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐκείνου. ταῦτα καὶ ὁ νόμος λέγει, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει.

53

Οὐ τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ταῦτα μὲν ἔδωκεν ὁ νομοθέτης τοῖς προσήκουσιν, ἕτερα δ' οὐ προσέταξεν, ἀλλὰ πολλὰ πάνυ ἐστὶν ἃ προστάττει ποιεῖν τοῖς προσήκουσι, καὶ πρόφασιν οὐδεμίαν δίδωσιν, ἀλλ' ἐξ

ἀνάγκης δεῖ ποιεῖν. μᾶλλον δὲ λέγε αὐτὸν τὸν νόμον
τὸν πρῶτον.

ΝΟΜΟΣ.

54 [Τῶν ἐπικλήρων ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν, ἐὰν μὴ βού-
ληται ἔχειν ὁ ἐγγύτατα γένους, ἐκδιδότω ἐπιδούς ὁ μὲν
πεντακοσιομέδιμνος πεντακοσίας δραχμὰς, ὁ δ' ἑπτεὺς 1068
τριακοσίας, ὁ δὲ ζευγίτης ἑκατὸν πεντήκοντα, πρὸς οἷς
αὐτῆς. ἐὰν δὲ πλείους ᾧσιν ἐν τῷ αὐτῷ γένει, τῇ ἐπικλήρῳ
πρὸς μέρος ἐπιδιδόναι ἕκαστον, ἐὰν δ' αἱ γυναῖκες πλείους
ᾧσι, μὴ ἐπάναγκες εἶναι πλέον ἢ μίαν ἐκδοῦναι τῷ γένει,
ἀλλὰ τὸν ἐγγύτατα δεῖ ἐκδιδόναι ἢ αὐτὸν ἔχειν. ἐὰν δὲ μὴ
ἔχη ὁ ἐγγυτάτω γένους ἢ μὴ ἐκδῶ, ὁ ἄρχων ἐπαναγκαζέτω ἢ
αὐτὸν ἔχειν ἢ ἐκδοῦναι. ἐὰν δὲ μὴ ἐπαναγκάσῃ ὁ ἄρχων,
ὀφειλέτω χιλίας δραχμὰς ἱερὰς τῇ Ἥρᾳ. ἀπογραφέτω δὲ
τὸν μὴ ποιοῦντα ταῦτα ὁ βουλόμενος πρὸς τὸν ἄρχοντα.]

55 Ἄ μὲν λέγει ὁ νόμος, ὥς ἄνδρες δικασταί, ἀκού-
ετε. ὅτε δὲ τῆς ἐπικλήρου ἔδει ἐπιδικάζεσθαι Φυλομά-
χης τῆς τουτουὶ μητρὸς τοῦ παιδὸς, Ἀγνίου δ' ἀνεψιοῦ
παιδὸς οὔσης πρὸς πατρὸς, ἐγὼ μὲν ἦκον φοβούμενος
τὸν νόμον καὶ ἐπεδικαζόμεν γένει ᾧν ἐγγυτάτω, Θεό-
πομπος δ' ὁ Μακαρτάτου πατὴρ οὐδὲ προσῆλθε τὸ πα-
ράπαν οὐδ' ἡμφισβήτησε, διὰ τὸ μὴδ' ὀτιοῦν αὐτῷ
56 προσήκειν, καὶ ταῦτ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ ᾧν τῇ αὐτῇ. καίτοι
πῶς οἴεσθε, ὥς ἄνδρες δικασταί, ἄτοπον εἶναι τῆς μὲν
ἐπικλήρου, ἢ ἣν Ἀγνίᾳ ἀνεψιοῦ παῖς πρὸς πατρὸς,
ταύτης μὲν μηδεπώποτ' ἀμφισβητηῖσθαι Θεόπομπον, τὸν
δὲ κληρὸν τὸν Ἀγνίου ἀξιοῦν ἔχειν παρὰ τοὺς νόμους;
τούτων γένοιντ' ἂν ἄνθρωποι ἀναισχυντότεροι ἢ μι-
αρώτεροι; ἀναγίγνωσκε καὶ τοὺς ἐτέρους νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

57 [Προειπεῖν τῷ κτείναντι ἐν ἀγορᾷ ἐντὸς ἀνεψιότητος,
συνδιώκειν δὲ καὶ ἀνεψιῶν παῖδας καὶ γαμβροὺς καὶ πεν- 1069
θεροὺς καὶ φράτερας. ἐὰν δὲ αἰδέσασθαι δέη, ἐὰν μὲν πα-
τὴρ ἢ ἢ ἀδελφὸς ἢ υἱεῖς, πάντας, ἢ τὸν κωλύοντα κρατεῖν.

ἐὰν δὲ τούτων μηδεὶς ᾗ, κτείνῃ δ' ἄκων, γινῶσι δ' οἱ πεν-
 τήκοντα καὶ εἰς ἄκοντα κτεῖναι, αἰδεδάσθων οἱ φράτερες,
 ἐὰν θέλῃσι, δέκα· τούτους δ' οἱ πεντήκοντα καὶ εἰς ἄρι-
 στίνδην αἰρεῖσθων. καὶ οἱ πρότερον κτείναντες ἐν τῷδε
 τῷ θεσμῷ ἐνεχέσθων. — Τοὺς δ' ἀπογιγνομένους ἐν τοῖς
 δήμοις, οὓς ἂν μηδεὶς ἀναιρῇται, ἐπαγγελλέτω ὁ δήμαρ-
 χος τοῖς προσήκουσιν ἀναιρεῖν καὶ θάπτειν καὶ καθαίρειν
 τὸν δῆμον, τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἀπογένῃται ἕκαστος αὐτῶν.
 58 ἐπαγγέλλειν δὲ περὶ μὲν τῶν δούλων τῷ δεσπότῃ, περὶ δὲ
 τῶν ἐλευθέρων τοῖς τὰ χρήματ' ἔχουσιν· ἐὰν δὲ μὴ ᾗ
 χρήματα τῷ ἀποθανόντι, τοῖς προσήκουσι τοῦ ἀποθανόν-
 τος ἐπαγγέλλειν. ἐὰν δὲ τοῦ δημάρχου ἐπαγγείλαντος μὴ
 ἀναιρῶνται οἱ προσήκοντες, ὁ μὲν δήμαρχος ἀπομισθώσάτω
 ἀνελεῖν καὶ καταθάψαι καὶ κατὰ τὸν δῆμον αὐθυμερόν,
 ὅπως ἂν δύνωνται ὀλιγίστου· ἐὰν δὲ μὴ ἀπομισθώσῃ, ὀφει-
 λέτω χιλίας δραχμὰς τῷ δημοσίῳ. ὅ τι δ' ἂν ἀναλώσῃ, δι-
 πλάσιον πραξάσθω παρὰ τῶν ὀφειλόντων· ἐὰν δὲ μὴ πρά-
 ξῃ, αὐτὸς ὀφειλέτω τοῖς δημόταις. — Τοὺς δὲ μὴ ἀποδιδόν-
 τας τὰς μισθώσεις τῶν τεμενῶν τῶν τῆς θεοῦ καὶ τῶν ἄλ-
 λων θεῶν καὶ τῶν ἐπωνύμων ἀτίμους εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ
 γένος καὶ κληρονόμους τοὺς τούτων, ἕως ἂν ἀποδῶσιν.]

59 Ταῦτα πάνθ', ὅσα οἱ νόμοι προστάττουσι τοὺς 1070
 προσήκοντας ποιεῖν, ἡμῖν προστάττουσι καὶ ἀναγκά-
 ζουσι ποιεῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί. Μακαρτάτῳ δὲ τού-
 τῳ οὐδὲν διαλέγονται οὐδὲ Θεοπόμπῳ τῷ πατρὶ τῷ
 τούτου· οὐδὲ γὰρ εἰσιν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου τὸ
 παράπαν· πῶς ἂν οὖν τούτοις τι προστάττοιεν;

60 Ἀλλ' οὗτος, ὧς ἄνδρες δικασταί, πρὸς μὲν τοὺς νό-
 μους καὶ τὰς μαρτυρίας, ἃς ἡμεῖς παρεχόμεθα, δίκαι-
 ον μὲν οὐδ' ὅτιοῦν ἔχει λέγειν, ἀγανακτεῖ δὲ καὶ δεινὰ
 φησι πάσχειν ὅτι τοῦ πατρὸς τετελευτηκότος ἀγωνίζε-
 ται· ἐκεῖνο δ' οὐκ ἐνθυμεῖται Μακάρτατος, ὧς ἄνδρες
 δικασταί, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄνθρωπος ᾗν θνητὸς καὶ
 τετελεύτηκε μετ' ἄλλων πολλῶν καὶ νεωτέρων καὶ
 πρεσβυτέρων. ἀλλ' εἰ Θεόπομπος τετελεύτηκεν ὁ του-

τουὶ πατὴρ, οἱ νόμοι οὐ τετελευτήκασιν, οὐδὲ τὸ δίκαιον τετελεύτηκεν, οὐδ' οἱ δικασταὶ οἱ τὴν ψῆφον ἔχον-
 61 τες. ἔστι δ' ὁ νῦν ἄγων καὶ ἡ διαδικασία οὐκ εἴ τις ἑτε-
 ρος ἑτέρου πρότερος ἢ ὕστερος τετελεύτηκεν, ἀλλ' εἰ μὴ
 προσήκει ἐξελαθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου τοὺς
 οἰκείους τοὺς Ἀγνίου, ἀνεψιούς ὄντας καὶ ἀνεψιῶν
 παῖδας Ἀγνίᾳ πρὸς πατρός, ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ Στρατίου
 οἴκου καὶ μηδὲν προσηκόντων ὥστε κληρονομεῖν τῶν
 Ἀγνίου, ἀλλὰ γένει ἀπωτέρω ὄντων. περὶ τούτου νῦν
 ἔστιν ὁ ἄγων.

62 Ἔτι δὲ σαφέστερον γνώσεσθε, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ νόμου ὅτι Σόλων ὁ νομοθέτης σπου-
 δάζει περὶ τοὺς οἰκείους, καὶ οὐ μόνον δίδωσι τὰ κα-
 ταλειφθέντα, ἀλλὰ καὶ προστάγματα ποιεῖται τὰ δυσ-
 χερῇ ἅπαντα τοῖς προσήκουσιν. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Τὸν ἀποθανόντα προτίθεσθαι ἔνδον, ὅπως ἂν βούλη- 1071
 ται. ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀποθανόντα τῇ ὕστεραίᾳ ἢ ἢ ἂν
 προθῶνται, πρὶν ἥλιον ἐξέχειν. βαδίζειν δὲ τοὺς ἄνδρας
 πρόσθεν, ὅταν ἐκφέρωνται, τὰς δὲ γυναῖκας ὀπίσθεν. γυ-
 ναῖκα δὲ μὴ ἐξεῖναι εἰσιέναι εἰς τὰ τοῦ ἀποθανόντος μηδ'
 ἀκολουθεῖν ἀποθανόντι, ὅταν εἰς τὰ σήματα ἄγῃται, ἐν-
 τὸς ἐξήκοντ' ἑτῶν γεγонуῖαν, πλην ὅσαι ἐντὸς ἀνεψιαδῶν
 εἰσι· μηδ' εἰς τὰ τοῦ ἀποθανόντος εἰσιέναι, ἐπειδὴν ἐξε-
 νεχθῇ ὁ νέκυσ, γυναῖκα μηδεμίαν πλην ὅσαι ἐντὸς ἀνεψια-
 δῶν εἰσιν.]

63 Οὐκ ἔῃ εἰσιέναι οὐδ' ἂν ἢ ὁ τετελευτηκὼς οὐδεμίαν
 γυναῖκα ἄλλην ἢ τὰς προσηκούσας μέχρι ἀνεψιότητος,
 καὶ πρὸς τὸ μνημα ἀκολουθεῖν τὰς αὐτὰς ταύτας. Φυ-
 λομάχῃ τοίνυν ἡ Πολέμωνος ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς τοῦ
 Ἀγνίου οὐκ ἀνεψιὰ ἦν Ἀγνίᾳ, ἀλλὰ τηθίς· ἀδελφὴ
 γὰρ ἦν Πολέμωνος τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀγνίου. Εὐβουλί-
 δης δὲ ὁ υἱὸς ταύτης τῆς γυναικὸς ἀνεψιὸς ἦν πρὸς πα-

τὸς Ἀγνίᾳ, οὗ ἐστὶν ὁ κληῖρος. τοῦ δ' Εὐβουλίδου ἦν
 64 θυγάτηρ ἡ τουτουὶ τοῦ παιδὸς μήτηρ. ταύτας κελεύει
 τὰς προσηκούσας καὶ παρῆναι τῇ προθέσει τοῦ τετε-
 λευτηκότος καὶ ἐπὶ τὸ μνήμα ἀκολουθεῖν, οὐ τὴν Μα-
 καρτάτου μητέρα οὐδὲ τὴν Θεοπόμπου γυναῖκα· οὐ-
 δὲν γὰρ προσήκουσιν Ἀγνίᾳ αὐται, ἀλλ' ἦσαν ἐξ ἐτέ-
 ρας φυλῆς Ἀκαμαντίδος καὶ ἐξ ἐτέρου δήμου Προσ-
 παλτόθεν, ὥστε τὸ παράπαν οὐδ' ἥσθοντο ὅτε ἦν
 65 τετελευτηκὼς Ἀγνίᾳς. ὑπεραναίσχυντον δὲ οὗτοι κα-
 τασκευάζουσι πρᾶγμα, ὥς ἄρα δεῖ ἡμᾶς καὶ τὰς γυναῖ-
 κας τὰς ἡμετέρας τοῦ μὲν σώματος τοῦ Ἀγνίου, ὅτ' 1072
 ἐτετελευτήκει κληρονόμους εἶναι καὶ ποιεῖν ἅπαντα τὰ
 νομιζόμενα, ὥς προσήκοντας καὶ γένειόντας ἐγγυτά-
 τω· τὸν δὲ κληῖρον οἶεσθαι δεῖν ἔχειν τὸν Ἀγνίου τοῦ
 τετελευτηκότος Μακάρτατον, ἐκ τοῦ Στρατίου οἴκου
 ὄντα καὶ ἐκ τῆς Ἀπολήξιδος τοῦ Προσπαλτίου θυγα-
 τρὸς, Μακαρτάτου δ' ἀδελφῆς. ἀλλ' οὔτε δίκαιον οὐδ'
 ὅσιον τοῦτ' ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί.

66 Ἀνάγνωθι δέ μοι τὰ ἐκ τῆς μαντείας τῆς ἐκ Δελ-
 φῶν κομισθείσης παρὰ τοῦ θεοῦ, ἵν' αἰσθησθε ὅτι
 ταῦτά λέγει περὶ τῶν προσηκόντων τοῖς νόμοις τοῖς
 τοῦ Σόλωνος.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

[Ἀγαθὴ τύχη. ἐπερωτᾷ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων περὶ τοῦ
 σημείου τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ γενομένου, ὅτι ἂν δρῶσιν Ἀθη-
 ναίοις ἢ ὅτῳ θεῷ θύουσιν ἢ εὐχομένοις εἴη ἐπὶ τὸ ἄμεινον
 ἀπὸ τοῦ σημείου. συμφέρει Ἀθηναίοις περὶ τοῦ σημείου
 τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ γενομένου θύοντας καλλιερεῖν Διὶ ὑπά-
 τῳ, Ἀθηνᾷ ὑπάτῃ, Ἡρακλεῖ, Ἀπόλλωνι σωτῆρι, καὶ ἀπο-
 πέμπειν ἀμφὶ ὀνήσει· περὶ τύχας ἀγαθὰς Ἀπόλλωνι ἀγνι-
 εῖ, Λατοῖ, Ἀρτέμιδι, καὶ τὰς ἀγνίᾳς κνισῆν, καὶ κρατῆ-
 ρας ἰστιάμεν καὶ χοροὺς, καὶ στεφανηφορεῖν κατὰ πάτρια
 θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαις πάντεσσι καὶ πάσαις, δε-

ξιάς καὶ ἀριστεράς ἀνίσχοντας, μνασιδωρεῖν κατὰ πά-
τρια· ἥρω ἀρχηγέτα, οὗ ἐπώνυμοί ἐστε, θύειν καὶ δωρο-
τελεῖν κατὰ πάτρια· τοῖς ἀποφθιμένοις ἐν ἱκνουμένῃ
ἀμέρᾳ τελεῖν τοὺς ποθίκοντας κατὰ ἀγνημένα.]

67 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ταῦτά λέγει ὁ τε
Σόλων ἐν τοῖς νόμοις καὶ ὁ θεὸς ἐν τῇ μαντείᾳ, κελεύ- 1073
ων τοῖς κατοικοιχομένοις ποιεῖν τοὺς προσήκοντας ἐν ταῖς
καθηκούσαις ἡμέραις. ἀλλὰ τούτων οὐδὲν ἔμελε Θεο-
πόμπῃ οὐδὲ Μακαρτάτῃ τούτῳ, ἀλλὰ τοῦτο μόνον,
τὰ μὴ προσήκοντα ἑαυτοῖς ἔχειν, καὶ ἐγκαλεῖν ὅτι πο-
λὺν χρόνον ἔχοντων ἑαυτῶν τὸν κληῖρον νυνὶ ἀγωνί-
ζονται. ἐγὼ δ' ὦμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσήκειν
τὸν τἀλλότρια ἀδίκως ἔχοντα οὐκ ἐγκαλεῖν, εἰ πλείω
χρόνον εἶχεν, ἀλλὰ χάριν εἰδέναι, μὴ ἡμῖν, ἀλλὰ τῇ
τύχῃ, ὅτι πολλὰ καὶ ἀναγκαῖαι διατριβαὶ ἐγένοντο
ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ, ὥστε νῦν περὶ τούτων ἀγωνίζε-
σθαι.

68 Οὗτοι μὲν οὖν τοιοῦτοί εἰσιν ἄνθρωποι, ὦ ἄνδρες
δικασταί, καὶ μέλει αὐτοῖς οὐδὲν οὔτε τοῦ οἴκου ἐξερη-
μουμένου τοῦ Ἀγνίου οὔτε τῶν ἄλλων ὅσα παρανο-
μοῦσιν· οἵτινές γε, ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, τὰ μὲν ἄλλα τί ἄν
τις λέγοι περὶ τούτων; πολλὰ γὰρ ἂν εἰη λέγειν· ἐν
δὲ παρανομώτατον καὶ μιαινώτατον διαπεπραγμένοι
εἰσὶ, καὶ μάλιστ' ἐνδεικνύμενοι ὅτι οὐδενὸς αὐτοῖς μέ-
69 λει πλὴν τοῦ πλεονεκτεῖν. οὐ γὰρ ἔφθη Θεόπομπος
τὴν ἐπιδικασίαν ποιησάμενος τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου
τὸν τρόπον τοῦτον ὃν ὑμεῖς ἀκηκόατε, καὶ εὐθύς ἐνε-
δείξατο ὅτι τὰ οὐδὲν προσήκονθ' ἑαυτῷ ἔχειν ἐνόμιζεν.
ὁ γὰρ ἦν πλείστου ἄξιον ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς Ἀγνίου
καὶ ἐθανυμάζετο μάλιστα ὑπὸ τῶν προσχώρων καὶ ὑπὸ
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, αἱ ἐλάαι, ταύτας ἐξώρτυτον
καὶ ἐξεπρέμνιζον, πλεῖν ἢ χίλια στελέχη, ὅθεν ἔλαιον

πολὺ ἐγίγνετο. ταύτας οὗτοι ἀπέδοντο ἐκπρεμνίσαν-
 τες, καὶ ἀργύριον ὑπέρπολυ ἔλαβον. καὶ ταῦτ' ἐποί- 1074
 ουν οὗτοι ἐπιδίκου ὄντος τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου κα-
 τὰ τὸν νόμον καθ' ὅνπερ οὗτοι τὴν τουτουὶ μητέρα
 70 προσεκαλέσαντο. ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω καὶ ἐξε-
 πρέμνισαν οὗτοι τὰς ἐλάας ἐκ τῶν χωρίων ὧν Ἀγνίας
 κατέλιπε, μάρτυρας ὑμῖν τούτων παρεξόμεθα τοὺς
 τε προσχώρους καὶ τῶν ἄλλων οὓς παρεκαλέσαμεν,
 ὅτ' ἐπεμαρτυρόμεθα περὶ τούτων. λέγε τὴν μαρ-
 τυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Μαρτυροῦσιν ἀκολουθῆσαι Ἀραφῆνάδε παρακλη-
 θέντες ὑπὸ Σωσίθεον εἰς τοὺς Ἀγνίου ἀγρούς, ἐπειδὴ Θε-
 όπομπος ἐπεδικάσατο τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγνίου, καὶ ἐπιδει-
 κνύναι αὐτοῖς Σωσίθεον τὰς ἐλάας πρεμνιζομένας ἐκ τοῦ
 Ἀγνίου ἀγροῦ.]

71 Εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν τετελευ-
 τηκότα μόνον ὑβρίζονταῦτα διαπραξάμενοι, δεινὰ μὲν
 ἐποιοῦν, ἥττον δέ· νῦν δὲ καὶ εἰς ὅλην τὴν πόλιν ταυτὶ
 ὑβρίκασι καὶ παρανενομήκασιν. γινώσσεσθε δὲ, ἐπειδὰν
 τοῦ νόμου ἀκούσητε. ἀναγίγνωσκε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἐάν τις ἐλάαν Ἀθήνησιν ἐξορύττῃ, ἐὰν μὴ εἰς ἱερὸν
 Ἀθηναίων δημόσιον ἢ δημοτικὸν, ἢ ἑαυτῷ χρῆσθαι μέχρι
 δυοῖν ἐλάειν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου, ἢ ἐπὶ ἀποθανόντα δέῃ
 χρῆσασθαι, ὀφείλειν ἑκατὸν δραχμὰς τῷ δημοσίῳ τῆς ἐλάας
 ἐκάστης. τὸ δὲ ἐπιδέκατον τούτου τῆς θεοῦ εἶναι. ὀφειλέ-
 τω δὲ καὶ τῷ ἰδιώτῃ τῷ ἐπεξιόντι ἑκατὸν δραχμὰς καθ'
 ἐκάστην ἐλάαν. τὰς δὲ δίκας εἶναι περὶ τούτων πρὸς τοὺς
 ἄρχοντας, ὧν ἕκαστοι δικασταί εἰσι. πρυτανεῖα δὲ τιθέτω
 ὁ διώκων τοῦ αὐτοῦ μέρους. ὅτου δ' ἂν καταγνωσθῇ,
 ἐγγραφόντων οἱ ἄρχοντες, πρὸς οὓς ἂν ἡ ἢ δίκη, τοῖς 1075
 πράκτορσιν, ὁ τῷ δημοσίῳ γίνεται· ὁ δὲ τῇ θεῷ γίνε-

ται, τοῖς ταμίαις τῶν τῆς θεοῦ. εἰ δὲ μὴ ἐγγράφωσιν, αὐτοὶ ὀφειλόντων.]

- 72 Ὁ μὲν νόμος οὕτως ἰσχυρός. ἐκεῖνο δ' ἐνθυμεῖσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, ὧς ἄνδρες δικασταί, τί ποτ' οἴεσθ' ἡμᾶς πάσχειν ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ ὑπὸ τούτων καὶ ὑπὸ τῆς ὑβρεως τῆς τούτων, ὅπου ὑμῶν, πόλεως τηλικαυτησί, κατεφρόνησαν καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, καὶ ἅ διαρρηθὴν ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι μὴ ποιεῖν, οὕτως καταφρονητικῶς ἠκίσαντο τὰ χωρία ἃ κατέλιπεν Ἀγνίας. ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύει μηδ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, τοῦ πατρῴου, μηδὲν τούτων ποιεῖν. πολὺ γε αὐτοῖς μέλει ἢ τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις πείθεσθαι, ἢ ὅπως μὴ ἐξεξημωθήσεται ὁ οἶκος ὁ Ἀγνίου.
- 73 ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, βούλομαι περὶ ἑμαντοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν διὰ βραχέων, καὶ ἐπιδειξαι ὅτι οὐχ ὁμοίως τούτοις ἐπιμέλειαν ἐποιησάμην τοῦ οἴκου τοῦ Ἀγνίου, ὅπως μὴ ἐξεξημωθήσεται. καὶ αὐτὸς γάρ εἰμι τοῦ γένους τοῦ Βουσέλου. Ἀβρωνος γὰρ τοῦ Βουσέλου υἱὸς ἔλαβε τὴν θυγατριδὴν Καλλίστρατος, Εὐβουλίδου μὲν υἱὸς ὢν, Βουσέλου δ' υἱοῦς· καὶ ἐκ τῆς Ἀβρωνος θυγατριδῆς καὶ Καλλιστράτου τοῦ ἀδελφιδού τοῦ Ἀβρωνος ἐγένετο ἡ μήτηρ ἡ ἡμετέρα.
- 74 ἐγὼ δ' ἐπειδὴ ἐπεδικασάμην τῆς τούτου μητρὸς καὶ ἐγένοντό μοι υἱεῖς μὲν τέτταρες, θυγάτηρ δὲ μία, τὰ ὀνόματα ἐθέμην τούτοις, ὧς ἄνδρες δικασταί, τῷ μὲν πρεσβυτάτῳ τὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἑμαντοῦ ὄνομα, Σωσίαν, ὥσπερ καὶ δίκαιόν ἐστι, καὶ ἀπέδωκα τῷ πρεσβυτάτῳ τοῦτο τὸ ὄνομα· τῷ δὲ μετ' αὐτὸν γενομένῳ τούτῳ 1076 ἐθέμην Εὐβουλίδην, ὅπερ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τουτουί· τῷ δὲ μετὰ τοῦτον Μενεσθέα ἐθέμην· καὶ γὰρ ὁ Μενεσθεὺς οἰκεῖος ἦν τῆς ἐμῆς γυναικός· τῷ δὲ νεωτάτῳ ἐθέμην ὄνομα Καλλί-

στρατον, ὃ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς ἐμῆς μητρός. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὴν θυγατέρ' ἔδωκα οὐδαμῶσε ἔξω, ἀλλὰ τῷ ἀδελφιδῷ τῷ ἑμαντοῦ, ὅπως, ἐὰν ὑγιαίνωσι, καὶ οἱ ἐκ τούτων ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὥσιν Ἀγνία.
 75 ἔγὼ μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον διώκησα, ὅπως ἂν διασώζωνται ὅτι μάλιστα οἱ οἶκοι οἱ ἀπὸ τοῦ Βουσέλου· τουτουσὶ δ' ἐξετάσωμεν πάλιν. καὶ πρωτίστον μὲν τὸν νόμον τουτουὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

[Ὁ ἄρχων ἐπιμελείσθω τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ἐπικλήρων καὶ τῶν οἴκων τῶν ἐξερημουμένων καὶ τῶν γυναικῶν, ὅσαι μένουσιν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ἀνδρῶν τῶν τεθνηκότων φάσκουσιν κνεῖν. τούτων ἐπιμελείσθω καὶ μὴ ἔατω ὑβρίζειν μηδένα περὶ τούτους. ἐὰν δέ τις ὑβρίξῃ ἢ ποιῇ τι παράνομον, κύριος ἔστω ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος. ἐὰν δὲ μείζονος ζημίας δοκῇ ἄξιός εἶναι, προσκαλεσάμενος πρόπεμπτα καὶ τίμημα ἐπιγραψάμενος, ὅ τι ἂν δοκῇ αὐτῷ, εἰσαγαγέτω εἰς τὴν ἡλιαίαν. ἐὰν δ' ἄλῳ, τιμάτω ἢ ἡλιαία περὶ τοῦ ἀλόντος, ὅ τι χρὴ αὐτὸν παθεῖν ἢ ἀποτίσαι.]

76 Πῶς ἂν οὖν μᾶλλον ἐξερημώσαιεν ἄνθρωποι οἴκον, ἢ εἴ τινες τοὺς γένει ὄντας ἐγγυτάτῳ Ἀγνίᾳ, τούτους ἐξελαύνειεν ἐξ ἐτέρου οἴκου ὄντες, τοῦ Στρατίου; καὶ πάλιν εἰ τὸν μὲν κληρὸν ἀξιοῖ ἔχειν τὸν Ἀγνίου ὡς γένει προσήκων, τὸ δ' ὄνομα, ὃ ἔστιν αὐτῷ, μὴ ὅτι ἐκ τοῦ Ἀγνίου οἴκου, ἀλλ' οὐδ' ἐκ τοῦ Στρατίου ἐστὶ τοῦ 1077 ἑαυτοῦ προγόνου, οὐδ' ἐκ τῶν ἄλλων ἀπογόνων τῶν Βουσέλου, τοσοῦτων γενομένων, οὐδενὸς ἔχει τὸ ὄνομα.
 77 ἅλλα πόθεν δὴ ἐστὶ τὸ ὄνομα ὁ Μακάρτατος; ἐκ τῶν πρὸς μητρός. εἰσεποιήθη γὰρ οὗτος εἰς τὸν οἶκον τὸν Μακαρτάτου τοῦ Προσπαλτίου, ἀδελφοῦ ὄντος τῆς μητρός τῆς τούτου, καὶ ἔχει καὶ ἐκεῖνον τὸν οἶκον. καὶ οὕτως ἐστὶν ὑβριστῆς ὥστε γενομένου αὐτῷ υἱέος

τοῦ μὲν εἰσαγαγεῖν εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἀγνίου υἱὸν τῷ Ἀγνίᾳ ἐπελάθεται, καὶ ταῦτ' ἔχων τὸν κλῆρον τὸν Ἀγνίου καὶ φάσκων πρὸς ἀνδρῶν αὐτῷ προσήκειν·
 78 τοῦτον δὲ τὸν υἱὸν τὸν γενόμενον τῷ Μακαρτάτῳ εἰσ-
 πεποίηκε τῷ πρὸς μητρὸς εἰς τοὺς Προσπαλτίους, τὸν
 δὲ Ἀγνίου οἶκον εἶλακεν ἔρημον εἶναι τὸ τούτου μέρος·
 φησὶ δὲ τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ Θεόπομπον προσήκειν
 Ἀγνίᾳ. ὁ δὲ νόμος κελεύει ὁ τοῦ Σόλωνος κρατεῖν τοὺς
 ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων· οὗτος δ' οὕτως
 ῥαδίως κατεφρόνησε καὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ Ἀγνίου,
 καὶ εἰσεποίησε τὸν υἱὸν εἰς τὸν οἶκον τὸν πρὸς μητρός.
 πῶς ἂν γένοιντο τούτων ἀνθρώποι παρανομώτεροι ἢ
 βιαιώτεροι;

79 Οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ
 καὶ μνήματος ὄντος κοινοῦ ἅπασι τοῖς ἀπὸ τοῦ Βουσέ-
 λου γενομένοις (καὶ καλεῖται τὸ μνήμα Βουσελιδῶν,
 πολὺς τόπος περιβεβλημένος, ὥσπερ οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμι-
 ζον) ἐν τούτῳ τῷ μνήματι οἱ μὲν ἄλλοι πάντες οἱ ἀπὸ
 τοῦ Βουσέλου κεῖνται, καὶ ὁ Ἀγνίας καὶ ὁ Εὐβουλίδης
 καὶ ὁ Πολέμων καὶ οἱ ἄλλοι πάντες τοσοῦτοι ὄντες συγ-
 γενεῖς, οἱ ἀπὸ τοῦ Βουσέλου, ἅπαντες οὗτοι κοινωνοῦσι
 80 τοῦ μνήματος τούτου· ὁ δὲ τουτουὶ πατήρ Μακαρτά- 1078
 του καὶ ὁ πάππος οὐ κοινωνήκασι τούτου, ἀλλ' αὐ-
 τοῖς ἰδίᾳ ἐποίησαντο μνήμα ἅπαθεν τοῦ Βουσελιδῶν
 μνήματος. δοκοῦσιν ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, προσ-
 ἥκειν τι τῷ οἴκῳ τῷ Ἀγνίου, πλὴν τοῦ ἔχειν ἀρπάσαν-
 τες τὰ μὴ προσήκοντα; εἰ δ' ἐξερημαθῇσεται ἢ ἀνώ-
 νυμος ἔσται ὁ οἶκος ὁ Ἀγνίου καὶ ὁ Εὐβουλίδου τοῦ
 ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀγνίου, οὐδὲ κατὰ τοῦλάχιστον πῶποτ'
 αὐτοῖς ἐμέλησεν.

81 Ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, βοηθῶ μὲν ὥς οἷός τ'
 εἰμὶ μάλιστα μὲν τοῖς τετελευτηκόσιν ἐκείνοις· οὐ πά-

νυ δ' ἐστὶ ῥάδιον ταῖς τούτων παρασκευαῖς ἀνταγωνί-
 ζεσθαι. παραδίδωμι οὖν ὑμῖν τὸν παῖδα τουτονί, ὃς
 ἄνδρες δικασταί, ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ὑμῖν δοκεῖ δι-
 καιότατον εἶναι. οὗτος εἰσπεποιήται εἰς τὸν οἶκον τὸν
 Εὐβουλίδου, καὶ εἰσῆκται εἰς τοὺς φράτερας, οὐκ εἰς
 τοὺς ἐμούς, ἀλλ' εἰς τοὺς Εὐβουλίδου καὶ Ἀγνίου καὶ
 82 Μακαρτάτου τουτονί. καὶ ὅτε εἰσῆγετο, οἱ μὲν ἄλλοι
 φράτερες κρύβδην ἔφερον τὴν ψῆφον, οὗτοσὶ δὲ Μα-
 κάρτατος φανερώ τῇ ψήφῳ ἐψηφίσατο ὀρθῶς εἰσάγε-
 σθαι Εὐβουλίδῃ υἱὸν τὸν παῖδα τουτονί, οὐκ ἐθελή-
 σας ἄψασθαι τοῦ ἱερείου οὐδ' ἀπαγαγεῖν ἀπὸ τοῦ βω-
 μοῦ ὑπεύθυνον αὐτὸν ποιήσας· ἀλλὰ καὶ τὴν μερίδα
 τῶν κρεῶν ὥχετο λαβὼν παρὰ τοῦ παιδὸς τουτουί, ὥς-
 83 περ καὶ οἱ ἄλλοι φράτερες. νομίζετε δὴ τὸν παῖδα
 τοῦτον, ὃς ἄνδρες δικασταί, ἱκετηρίαν ὑμῖν προκεῖσθαι
 ὑπὲρ τῶν τετελευτηκότων Ἀγνίου καὶ Εὐβουλίδου καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ τοῦ Ἀγνίου, καὶ ἱκετεύειν αὐτοὺς
 ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς ὅπως μὴ ἐξεξημωθήσεται αὐτῶν
 ὁ οἶκος ὑπὸ τῶν μιαρῶν τούτων θηρίων, οἳ εἰσιν ἐκ 1079
 τοῦ Στρατίου οἴκου, ἐκ δὲ τοῦ Ἀγνίου οὐδεπώποτ' ἐγέ-
 νοντο· μηδ' ἐπιτρέψητε τούτοις ἔχειν τὰ μὴ προσή-
 κοντα, ἀλλ' ἀποδοῦναι ἀναγκάσατε εἰς τὸν Ἀγνίου οἴ-
 84 κον τοῖς προσήκουσι τοῖς Ἀγνίου. ἐγὼ μὲν οὖν ἐκεί-
 νοις τε βοηθῶ τοῖς τετελευτηκόσι καὶ τοῖς νόμοις τοῖς
 περὶ τούτων κειμένοις, δέομαι δὲ καὶ ὑμῶν, ὃς ἄνδρες
 δικασταί, καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, μὴ περιόγητε μήτε
 τὸν παῖδα τουτονί ὑβρισθέντα ὑπὸ τούτων, μήτε τοὺς
 προγόνους τοὺς τούτου ἔτι μᾶλλον καταφρονουμένους
 ἢ νῦν καταπεφρόνηνται, ἐὰν διαπράξωνται οὗτοι ἄ-
 βούλονται· ἀλλὰ τοῖς τε νόμοις βοηθεῖτε καὶ τῶν τε-
 τελευτηκότων ἐπιμελεῖσθε, ὅπως μὴ ἐξεξημωθῇ αὐ-

τῶν ὁ οἶκος. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ εὖορκα καὶ τὰ ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα.

XLIV.

ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΗΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρχιάδου τελευτήσαντος ἄπαιδος Λεωκράτης κατέσχε τὸν κλῆρον, συγγενῆς τε ὢν αὐτοῦ καὶ εἰσπεποιησθαι λέγων ὑπὸ Ἀρχιάδου. καὶ μέχρι μὲν τινος αὐτὸς κατεῖχεν, ἔπειτα τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Λεώστρατον εἰσποίησας ἀνθ' αὐτοῦ τῷ Ἀρχιάδῃ ἐξίσταται τοῦ οἴκου καὶ εἰς τὸν οἰκείον ἀνεχώρησεν, ὥς ἀδειαν δεδωκότος τούτων τοῦ νόμου. ἐποίησε δὲ ταῦτ' ὁ Λεώστρατος, καὶ ἀνθ' αὐτοῦ καταλιπὼν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἀρχιάδου παῖδα Λεωκράτην καλούμενον ἐπανῆλθεν αὐτὸς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ φύσει πατρός. ὁ μὲν δὲ Λεωκράτης, ὁ τελευταῖος εἰσποιηθεὶς τῷ Ἀρχιάδῃ, τέθνηκεν ἄπαις, προσελήλυθε δὲ τῷ κλήρῳ Ἀριστοδήμος, λέγων ἐγγύτατα τοῦ γένους εἶναι τῷ Ἀρχιάδῃ, οὐπερ ἦν ὁ κλῆρος ἐξ ἀρχῆς, καὶ δι' ἐκείνον τῷ Λεωκράτῃ τῷ τελευταίῳ τῶν εἰσποιηθέντων. Λεωχάρης δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ τεθνηκότος ἀμφισβητεῖ τοῦ κλήρου, τὸ μὲν ὅλον ἰσχυριζόμενος ποιήσει ὡς υἱὸς ποιητὸς ὢν τοῦ Λεωκράτους, φάσκων δὲ εἶναι καὶ συγγενῆς Ἀρχιάδου. ὁ δὲ ὑπὲρ Ἀριστοδήμου λέγων ἐπιδείκνυσιν τὴν μὲν τοῦ γένους ἀγχιστείαν Ἀριστοδήμῳ διδοῦσαν τὸν κλῆρον, τὴν δὲ ποιήσιν παραπλησίαν οὔσαν· οὐ γὰρ ζῶν, φησὶν, ὁ Λεωκράτης ἐποίησατο παῖδα τὸν Λεωχάρην, καθάπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐκείνου τελευτὴν ἐπ' ἀποστερήσει τῆς οὐσίας παρὰ τοὺς νόμους ἢ εἰσποίησις γίνεται. λέγει δὲ τὸν λόγον τοῦ Ἀριστοδήμου ὁ υἱός.

Αἴτιος μὲν ἐστὶ Λεωχάρης οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῦ καὶ αὐτὸς κρίνεσθαι καὶ ἐμὲ νεώτερον ὄντα

λέγειν ἐν ὑμῖν, ἀξιῶν κληρονομεῖν ὧν οὐ προσήκειν
 αὐτῷ, καὶ ὑπὲρ τούτων ψευδῇ διαμαρτυρίαν πρὸς τῷ
 2 ἄρχοντι ποιησάμενος. ἡμῖν μὲν γὰρ ἀναγκαῖον ἦν, 1081
 τοῦ νόμου τὰς ἀγκιστείας τοῖς ἐγγυτάτῳ γένους ἀπο-
 διδόντος, οὓσιν οἰκείοις Ἀρχιάδου τοῦ ἐξ ἀρχῆς κατα-
 λιπόντος τὸν κλῆρον, μήτε τὸν οἶκον ἐξερημωθέντα
 τὸν ἐκείνου περιδεῖν μήτε τῆς οὐσίας ἐτέρους κληρο-
 νομήσαντας, οἷς οὐδ' ὅτιοῦν προσήκει· οὕτω δὲ οὔτε
 γένει τοῦ τετελευτηκότος υἱὸς ὧν οὐτ' εἰσποιηθεὶς κα-
 τὰ τοὺς νόμους, ὥς ἐγὼ δείξω, διαμεμαρτύρηκεν οὕτω
 τὰ ψευδῇ προπετῶς, ἀφαιρούμενος ἡμῶν τὴν κληρο-
 3 νομίαν. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, βοηθῆσαι
 τῷ τε πατρὶ τούτῳ καὶ ἐμοί, ἐὰν λέγωμεν τὰ δίκαια, καὶ
 μὴ περιδεῖν πένητας ἀνθρώπους καὶ ἀσθενεῖς κατα-
 στασιασθέντας ὑπὸ παρατάξεως ἀδίκου. ἡμεῖς μὲν γὰρ
 ταῖς ἀληθείαις πιστεύοντες εἰσεληλύθαμεν, καὶ ἀγα-
 πῶντες, ἂν τις ἡμᾶς ἐξ τῶν νόμων τυγχάνειν· οὗτοι
 δὲ τῇ παρασκευῇ καὶ τοῖς ἀναλώμασιν ἰσχυριζόμενοι
 διατετελέκασιν, εἰκότως, οἶμαι· ἐκ γὰρ τῶν ἀλλοτρίων
 ῥᾶδίως ἀναλίσκουσιν, ὥστε καὶ τοὺς συνεροῦντας
 ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας τὰ ψευδῇ πολ-
 4 λούς πεπορίσθαι. ὁ δὲ πατήρ οὗτος (εἰρήσεται γάρ)
 ἅμα τῆς πενίας, ὥς ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε, καὶ τοῦ ιδιώτης
 εἶναι φανερὰς ἔχων τὰς μαρτυρίας ἀγωνίζεται· διατε-
 λεῖ γὰρ ἐν Πειραιεῖ κηρύττων· τοῦτο δ' ἐστὶν οὐ μό-
 νον ἀπορίας ἀνθρωπίνης τεκμήριον, ἀλλὰ καὶ ἀσχο-
 λίας τῆς ἐπὶ τὸ πραγματεύεσθαι· ἀνάγκη γὰρ ἡμερεύ-
 ειν ἐν τῇ ἀγορᾷ τὸν τοιοῦτον. ἃ δεῖ λογιζομένους
 ἐνθυμεῖσθαι ὅτι, εἰ μὴ τῷ δικαίῳ ἐπιστεύομεν, οὐκ
 ἂν ποτ' εἰσῆλθομεν εἰς ὑμᾶς.

5 Περὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων καὶ προϋόντος τοῦ 1082
 λόγου σαφέστερον ἀκούσεσθε· ὑπὲρ αὐτῆς δὲ τῆς δια-

μαρτυρίας καὶ τοῦ ἀγῶνος ἤδη νομίζω δεῖν διδάσκειν.
εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῆς διαμαρτυρίας
αὐτῆς Λεωχάρης ἐμελλεν ἀπολογούμενος δείξειν ὥς
ἔστιν υἱὸς γνήσιος Ἀρχιάδου, οὐδὲν ἂν ἔδει πολλῶν
λόγων, οὐδ' ἄνωθεν ὑμᾶς ἐξετάζειν τὸ γένος τὸ ἡμέτε-
6 ρον· ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν διαμεμαρτυρημένα ἕτερον τρό-
πον ἔχει, ὃ δὲ πολὺς τοῦ λόγου τουτοισὶ ἔσται ὥς εἰσε-
ποιήθησαν, καὶ κατὰ τὴν ἀγχιστεῖαν γνήσιοι ὄντες
δικαίως ἂν τῆς οὐσίας κληρονομοῖεν, ἀναγκαῖον, ὧ
ἄνδρες δικασταί, διὰ ταῦτα μικρῷ ἄνωθεν τὰ περὶ τοῦ
γένους ὑμῖν διεξιελθεῖν· ἐὰν γὰρ τοῦτο σαφῶς μάθητε,
7 οὐ μὴ παρακρουσθῆτε ὑπ' αὐτῶν τῷ λόγῳ. ἔστι γὰρ
ὁ μὲν ἀγὼν οὗτοσὶ κλήρου διαδικασία, ἀμφισβητεῖται
δὲ παρὰ μὲν ἡμῶν κατὰ γένος ἢ ἀγχιστεία, παρὰ δὲ
τούτων κατὰ ποιήσιν· ὁμολογοῦμεν δ' ἐναντίον ὑμῶν
δεῖν τὰς ποιήσεις κυρίας εἶναι, ὅσαι ἂν κατὰ τοὺς νό-
μους δικαίως γένωνται. ὥστε ταύτας τὰς ὑποθέσεις
μεμνημένοι, ἂν δείξωσιν ὑμῖν διδόντας τοὺς νόμους
αὐτοῖς ἃ διαμεμαρτυρήκασι, ψηφίσασθε αὐτοῖς τὸν
8 κλῆρον. καὶ ἐὰν μὲν ἐκ τῶν νόμων μὴ ὑπάρχη, δίκαια
δὲ καὶ φιλάνθρωπα φαίνονται λέγοντες, καὶ οὕτω
συγχωροῦμεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι κατὰ γένος ἐγγύτατα
ὄντες οὐ μόνον τούτῳ ἐνισχυριζόμεθα, ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἄλλοις ἅπασι, πρῶτον μὲν ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ γένους
ὑμᾶς διδάξομεν ὅθεν ἔστιν ὁ κλῆρος· νομίζω γὰρ, 1083
ἂν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ ἀγῶνος σαφῶς παρακολου-
θῆσητε, καὶ τῶν ἄλλων ὑμᾶς οὐδενὸς ἀπολειφθή-
σεσθαι.

9 Τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὧ ἄνδρες δικασταί, γίνονται
Εὐθυμάχῳ τῷ Ὀτρυνεῖ υἱεῖς τρεῖς, Μειδυλίδης καὶ
Ἀρχιππος καὶ Αρχιάδης, καὶ θυγάτηρ ἥ ὄνομα ἦν Ἀρ-
χιδίκη. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῖς τὴν μὲν

Ἀρχιδίκην ἐκδιδόασι Λεωστράτῳ Ἐλευσινίῳ, αὐτῶν
 δὲ τριῶν ὄντων ὁ μὲν Ἀρχιππος τριηραρχῶν ἐτελεύ-
 τησε τὸν βίον ἐν Μηθύμνῃ, ὁ δὲ Μειδυλίδης οὐ πολ-
 λῷ χρόνῳ γαμει ὕστερον Μνησιμάχην Λυσίππου τοῦ
 10 Κριωέως θυγατέρα, καὶ γίνεται αὐτῷ θυγάτηρ ὄνομα
 Κλειτομάχη, ἣν ἐβουλήθη μὲν ἐκεῖνος ἀγάμῃ τῷ ἀδελ-
 φῷ ὄντι τῷ ἑαυτοῦ ἐκδοῦναι· ἐπειδὴ δ' ὁ Ἀρχιάδης
 οὐκ ἔφη προαιρεῖσθαι γαμεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν
 ἀνέμητον διὰ ταῦτα συγχωρήσας εἶναι ᾧκει καθ' αὐ-
 τὸν ἐν τῇ Σαλαμῖνι, οὕτως ἤδη ὁ Μειδυλίδης ἐκδίδωσι
 τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἀριστοτέλει Παλληνεὶ τῷ πάππῳ
 τῷ ἑμῷ. καὶ γίνονται ἐξ αὐτοῦ υἱεῖς τρεῖς, Ἀριστό-
 11 δημός τε οὗτος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς καὶ Ἀβρωνίχος ὁ θεῖος
 καὶ Μειδυλίδης, ὃς νῦν τετελευτηκὼς τυγχάνει. καὶ ἡ
 μὲν τοῦ γένους ἀγχιστεία τοῦ ἡμετέρου, ἐν ᾧ ἐστὶν
 ὁ κλῆρος, σχεδὸν οὕτως ἔχει, ὥς ἄνδρες δικασταί. Ἀρ-
 χιάδῃ γὰρ πρὸς ἀνδρῶν ἡμεῖς ἡμεν γένει ἐγγυτάτῳ,
 καὶ κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἀξιοῦντες τῆς ἐκείνου οὐ-
 σίας κληρονομεῖν καὶ τὸ γένος μὴ περιδεῖν ἐξερημα-
 θέν, ἐλάχομεν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ κλήρου. οὗτοι
 δ' ἔχοντες οὐ δικαίως τὰ χρήματα διαμεμαρτυρήκασι 1084
 νυνὶ, τὸ μὲν ὅλον ἰσχυριζόμενοι ποιήσει, φάσκοντες δὲ
 12 καὶ συγγενεῖς εἶναι. περὶ μὲν οὖν ταύτης τῆς ποιή-
 σεως, ὃν τρόπον ἔχει, σαφῶς ὑμᾶς ὕστερον διδάξομεν·
 περὶ δὲ τοῦ γένους, ὡς οὐκ εἰδὼν ἡμῶν ἐγγυτέρῳ, τοῦ-
 το δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. ἐν μὲν οὖν ὁμολογεῖται, τὸ κρα-
 τεῖν τῶν κληρονομιῶν τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν
 ἀρρένων· ἀπλῶς γὰρ τοῖς ἐγγυτάτῳ πρὸς ἀνδρῶν,
 ὅταν μὴ παῖδες ᾧσιν, ὁ νόμος τὰς κληρονομίας ἀποδί-
 δωσιν. οὗτοι δ' ἐσμεν ἡμεῖς· ἅπαις μὲν γὰρ ὁ Ἀρχιά-
 13 δης ὁμολογεῖται τετελευτηκέναι, τούτῳ δὲ πρὸς ἀν-
 δρῶν ἡμεῖς ἐσμεν ἐγγυτάτῳ. πρὸς δὲ καὶ ἐκ γυναικῶν

οἱ αὐτοὶ οὗτοι· ὁ γὰρ Μειδυλίδης ἀδελφὸς ἦν τοῦ Ἀρχιάδου, τοῦ δὲ Μειδυλίδου θυγάτηρ ἡ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς μήτηρ, ὥστε γίννεται Ἀρχιάδης, ὑπὲρ οὗ τοῦ κλήρου τὴν ἐπιδικασίαν ποιούμεθα νυνὶ, θεῖος τῇ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ μητρὶ ἐκ πατραδέλφων, πρὸς ἀνδρῶν ἔχων τὴν συγγένειαν ταύτην καὶ οὐ πρὸς γυναικῶν. Λεώστρατος δ' οὕτωσιν γένει τε ἀπωτέρω ἐστὶ καὶ πρὸς γυναικῶν οἰκεῖος Ἀρχιάδῃ· ἡ γὰρ τοῦ Λεωκράτους μήτηρ τοῦ τούτου πατρὸς ἀδελφιδῇ ἦν τῇ Ἀρχιάδῃ ἐκείνῳ καὶ τῇ Μειδυλίδῃ, ἀφ' ὧν ἡμεῖς ὄντες ἀξιούμεν τῆς κληρονομίας τυχεῖν.

- 14 Πρῶτον μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τὸ γένος ἡμῶν ὅτι οὕτως ἔχει, ὥσπερ καὶ λέγομεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας, ἔπειτα μετὰ ταῦτα τὸν νόμον αὐτὸν τὸν τοῖς τε γένεσι καὶ τοῖς ἐγγυτάτῳ πρὸς ἀνδρῶν τὰς κληρονομίας ἀποδιδόντα· τὰ γὰρ κεφάλαια τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὑπὲρ ὧν ὁμωμοκότες οἴσεται τὴν ψῆφον, 108 σχεδόν τι ταῦτ' ἐστίν. καὶ μοι κάλει τοὺς τε μάρτυρας δευρὶ καὶ τὸν νόμον ἀναγίνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ΝΟΜΟΣ.

- 15 Τὰ μὲν τοίνυν περὶ τὸ γένος τό τε τούτων καὶ τὸ ἡμέτερον οὕτως ἔχει, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὥστε τοὺς ἐπιδεδειχότας ἐξ αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν ὥς εἰσὶ γένει ἐγγυτέρῳ προσήκει κληρονομεῖν, καὶ μὴ τὴν τοῦ διαμαρτυρήσαντος ἀπόνοιαν κρείττω τῶν ὑμετέρων νομίμων γενέσθαι. καὶ γὰρ εἰ τῇ ποιήσει ἰσχυρίζονται, ἦν ὥς ἐγένετο ἡμεῖς δείξομεν, τετελευτηκότος τοῦ εἰσποιηθέντος δήπου ἄπαιδος καὶ τοῦ οἴκου μέχρι τῆς ἡμετέρας λήξεως ἐξηρημαμένου, πῶς οὐ προσήκει τοὺς ἐγγυτάτῳ γένει ὄντας, τούτους τὴν κληρονομίαν κομίσασθαι, καὶ ὑμᾶς μὴ τοῖς δυναμένοις ἄριστα παρασκευάσασθαι, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις τῶν πολιτῶν

- 16 βοηθεῖν; εἰ μὲν γὰρ ἐφ' ἡμῖν ἦν ὥστε δεῖξαι τὰ περὶ τοῦ γένους καὶ τῆς διαμαρτυρίας αὐτῆς καταβῆναι καὶ μηδενὸς ἔτι πλείονος λόγου προσδεῖσθαι, σχεδόν τι τῶν μεγίστων εἰρημένων οὐκ ἂν ἠνωχλοῦμεν τὰ πλείω. ἐπειδὴ δὲ οὗτοι τοῖς μὲν νόμοις οὐκ ἐνισχυριοῦνται, τῷ δὲ προειληφέναι τι τῶν πραγμάτων ἐκ τοῦ ἄνωθεν χρόνου καὶ τῷ ἐμβεβατευκέναι εἰς τὴν οὐσίαν, τούτοις τεκμηρίοις χρῶμενοι φήσουσι κληρονομεῖν, ἀναγκαῖον ἴσως καὶ περὶ τούτων εἶπειν καὶ δεῖξαι τούτους πάντων ἀνθρώπων βιαιοτάτους ὄντας.
- 17 Τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐκδιδόασιν τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτῶν ὁ Μειδυλίδης καὶ ὁ Ἀρχιάδης Λεωστράτῳ Ἐλευσινίῳ· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ θυγατρὸς 1086 τῆς ἐκδοθείσης ἀδελφῆς ταύτης τῆς αὐτῶν γίγνεται Λεωκράτης ὁ πατὴρ Λεωστράτου τουτουί, σκέψασθε ὥς πολλοστὸς εἰς τὴν τοῦ Ἀρχιάδου συγγένειαν προσήκων, ὑπὲρ οὗ τὴν διαμαρτυρίαν πεποιήται. τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ὁ μὲν Ἀρχιάδης οὐκ ἐγάμει, ὁ δὲ Μειδυλίδης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, πάππος δὲ τουτουί ἔγρη-
- 18 μεν. καὶ οὐδέπω τὴν οὐσίαν ἐνέμοντο, ἀλλ' ἐκάτερος ἔχων τὰ ἱκανὰ ὁ μὲν Μειδυλίδης ἐν τῷ ἄστει διέμενευ, ὁ δ' Ἀρχιάδης ἐν Σαλαμῖνι ὧκει. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον ἀποδημίας τινὸς εἰς τὴν ὑπερορίαν συμβάσης τῷ Μειδυλίδῃ τῷ πάππῳ τῷ τοῦ πατρὸς ἡρρώστησεν ὁ Ἀρχιάδης, καὶ τελευτᾷ τὸν βίον ἀπόντος τοῦ Μειδυλίδου ἄγαμος ὢν. τί τούτου σημεῖον; λουτροφόρος
- 19 ἐφέστηκεν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου τάφῳ. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἔχων τὴν τῆς συγγενείας τῆς πρὸς γυναικῶν πρόφασιν Λεωκράτης ὁ τουτουί πατὴρ Λεωστράτου εἰσποιεῖ αὐτὸν υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ, καὶ ἐνεβάτευσεν οὕτως εἰς τὴν οὐσίαν ὥς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος ἔτι εἰσποιηθεὶς. ἀφικόμενος δ' ὁ Μειδυλίδης ἡγανάκτει τε τῷ γε-

γεννημένῳ καὶ οἶος ἦν ἐπεξιέναι τῷ Λεωκράτει· πει-
 θόντων δὲ τῶν οἰκείων καὶ δεομένων ἑᾶν ἐν τῷ οἴκῳ
 εἶναι τὸν Λεωκράτην υἱὸν εἰσποιητὸν τῷ Ἀρχιάδῃ,
 συνεχώρησεν ὁ Μειδυλίδης, οὐχ ἡττηθεὶς ἐν δικαστη-
 ρίῳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅλον ὑπὸ τούτων ἀπατηθεὶς, ἔπειτα
 20 μέντοι καὶ τοῖς οἰκείοις πειθόμενος. καὶ ὁ μὲν Μειδυ-
 λίδης ταῦτα πράξας τελευτᾷ τὸν βίον, ὁ δὲ Λεωκράτης
 εἶχε τὴν τοῦ Ἀρχιάδου οὐσίαν καὶ ἐκληρονόμει πολλὰ 108
 ἔτη ὥς ἂν ἐκείνου υἱὸς ποιητός· ἡμεῖς δὲ παρὰ τὸ τὸν
 Μειδυλίδην ταῦτα συγχωρῆσαι ἡσυχίαν εἰχομεν. χρό-
 νῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῷ—τοῖς γὰρ μετὰ ταῦτα λόγοις
 ἤδη σφόδρα τὸν νοῦν προσέχετε, ὧς ἄνδρες δικασταί·
 21 ὁ γὰρ Λεωκράτης ὁ εἰσποιητὸς γενόμενος τῷ Ἀρχιάδῃ,
 ἐγκαταλιπὼν τουτονὶ Λεώστρατον ἐν τῷ οἴκῳ υἱὸν
 γνήσιον, ἐπανῆλθεν αὐτὸς εἰς τοὺς Ἐλευσινίους, ὅθεν
 ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς. καὶ οὐδ' ἐνταῦθ' οὐδέπω ἡμεῖς οὐδὲν
 τῶν πραγμάτων περὶ τὸν κλῆρον ἐκινουῦμεν, ἀλλ' ἐμέ-
 22 νομεν ἐπὶ τῶν αὐτῶν. πάλιν τοίνυν Λεώστρατος αὐ-
 τὸς οὐτοσί, εἰσποιητὸς ὢν υἱὸς καὶ ἐγκαταλειφθεὶς ἐν
 τῷ τοῦ Ἀρχιάδου οἴκῳ, ἐπανέρχεται, ὥσπερ ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ, ἐπὶ τοὺς Ἐλευσινίους, ἐγκαταλιπὼν υἱὸν γνή-
 σιον καὶ διὰ τριῶν σωμάτων κυρίαν τὴν ἐξ ἀρχῆς ποίη-
 23 σιν παρὰ τοὺς νόμους καταστήσας. πῶς γὰρ οὐ παρὰ
 τοὺς νόμους, ὅπῃ εἰσποιητὸς αὐτὸς ὢν εἰσποιητοὺς
 υἱοὺς ἐγκαταλιπὼν ἐπανήει; καὶ τοῦτο διατετέλεκε
 ποιῶν μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, καὶ διὰ τούτου τοῦ
 τρόπου τὴν κληρονομίαν ἡμῶν ἀποστερήσειν οἴονται,
 ἐνεργαζόμενοι μὲν καὶ ἐμπαιδοτροφούμενοι τῇ τοῦ
 Ἀρχιάδου οὐσίᾳ, ἐπανιόντες δ' ἐπὶ τὴν πατρῴαν οὐ-
 σίαν ἐκεῖθεν ἀεὶ, ἀκκείνην μὲν ἀκέραιον φυλάττοντες,
 24 ταύτην δ' ἀναλίσκοντες. ἀλλ' ὅμως τούτων τοιούτων ὄν-
 των, ὅπερ εἶπον, ἡμεῖς ὑπεμένομεν ἅπαντα. μέχρι τίνος;

ἕως ὁ Λεωκράτης ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀρχιάδου ἐγκαταλει-
 φθεὶς υἱὸς τετελεύτηκεν ἄπαις. τούτου δὲ ἄπαιδος τε- 1088
 τελευτηκότος ἀξιοῦμεν ἡμεῖς οἱ γένει ἐγγυτάτῳ ὄντες
 Ἀρχιάδῃ κληρονομεῖν τῆς οὐσίας, καὶ μὴ τῷ τετελευ-
 τηκότι τῷ αὐτῷ εἰσποιητῷ ὅντι υἱὸν εἰσποιεῖν ἐπ' ἀπο-
 25 στερήσει τῶν ἡμετέρων. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸς ζῶν ἐποιή-
 σατο, καίπερ ὄντος παρὰ τὸν νόμον τοῦ ἔργου, οὐκ ἀν-
 τιλέγομεν· ἐπειδὴ δ' οὔτε γένει ἦν αὐτῷ υἱὸς οὐδεὶς
 οὔτ' ἐποιήσατο ζῶν, ὁ δὲ νόμος τοῖς ἐγγυτάτῳ γένους
 τὰς κληρονομίας ἀποδίδωσι, πῶς οὐ δίκαιοί ἐσμεν
 26 ἡμεῖς τούτων μὴ ἀποστερηθῆναι κατ' ἀμφοτέρα; καὶ
 γὰρ τῷ Ἀρχιάδῃ, οὗ ἦν ἡ οὐσία τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἐγγυτάτῳ
 γένει ἐσμεν καὶ τῷ εἰσποιητῷ Λεωκράτῃ· τοῦ μὲν γὰρ
 ὁ πατὴρ ἐπανεληλυθὼς εἰς τοὺς Ἑλευσινίους οὐκέτι
 τὴν κατὰ τὸν νόμον οἰκειότητα ἔλειπεν αὐτῷ, ἡμεῖς
 δὲ, παρ' οἷς ἦν ἐν τῷ γένει, τὴν ἀναγκαιοτάτην συγγέ-
 νειαν εἶχομεν, ὄντες ἀνεψιαδοὶ ἐκείνῳ. ὥστ' εἰ μὲν
 βούλει, τοῦ Ἀρχιάδου συγγενεῖς ὄντες ἀξιοῦμεν κλη-
 ρονομεῖν, εἰ δὲ βούλει, τοῦ Λεωκράτους· τετελευ-
 τηκότος γὰρ ἄπαιδος αὐτοῦ οὐδεὶς ἡμῶν γένει ἐγ-
 27 γυτέρῳ ἐστί. καὶ διὰ μὲν σέ, ὦ Λεώστρατε, ὁ οἶκος
 ἐξηρημῶται· τῆς γὰρ οὐσίας τὴν οἰκειότητα, οὐ τῶν
 ἀνδρῶν τῶν ποιησαμένων διετήρεις. ἕως μὲν γε τελευ-
 τήσαντος τούτου οὐδεὶς ἡμφισβήτει τοῦ κλήρου, οὐ-
 δένα εἰσεποιεῖς τῷ Ἀρχιάδῃ υἱόν· ἐπειδὴ δ' ἡμεῖς συγ-
 γενεῖς ὄντες ἤκομεν εἰς τὸ μέσον, τηνικαῦτα εἰσποιεῖς,
 ἵνα τὴν οὐσίαν κατὰσχῃς. καὶ φῆς μὲν οὐδὲν εἶναι τῷ
 Ἀρχιάδῃ, πρὸς ὃν εἰσεποιήθῃς, διαμαρτυρεῖς δὲ πρὸς
 ἡμᾶς, τὸ ὁμολογούμενον γένος ἐξελαύνων· εἰ γὰρ μη- 1089
 δέν ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ, τί σὺ ἐλαττοῖ τοῦ μηδενὸς ἡμῶν
 28 κληρονομησάντων; ἀλλὰ γὰρ ἡ ἀναίδεια καὶ ἡ πλεο-
 νεξία τοιαύτη ἐστὶν αὐτοῦ, ὥ ἄνδρες δικασταί, ὥστ'

ἡγεῖσθαι δεῖν ἐν Ἐλευσινίοις τε τὴν πατρώαν οὐσίαν ἐπανελθὼν ἔχειν, ἐφ' ἧς εἰσεποιήθη, μὴ οὗτος ἐν τῷ οἴκῳ υἱοῦ, καὶ τούτων κύριος γενέσθαι. καὶ ταῦτα πάντα ῥαδίως διοικεῖται· πρὸς γὰρ ἀνθρώπους ἡμᾶς πένητας καὶ ἀδυνάτους ἔχων ἀναλίσκειν ἐκ τῶν ἄλλοτρίων πολὺ περίεστιν. διόπερ οἶμαι ὑμᾶς δεῖν βοηθεῖν τοῖς μὴ πλεονεκτῆσαι τι βουλομένοις, ἀλλ' ἀγαπῶσιν
 29 ἐάν τις ἡμᾶς τῶν νόμων ἐξ τυγχάνειν. τί γὰρ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, ὧς ἄνδρες δικασταί; διὰ τριῶν τῆς ποιήσεως ἐμμενούσης, καὶ τοῦ τελευταίου ἐγκαταλειφθέντος, τούτου ἄπαιδος τετελευτηκότος, μὴ κομίσασθαι τὰ ἡμέτερόν αὐτῶν χρόνῳ ποτέ; τοῦτο τοίνυν ἔχοντες τὸ δίκαιον ἐλάχομεν τοῦ κλήρου πρὸς τὸν ἄρχοντα. οὗτος δὲ Λεωχάρης προπετῶς διαμαρτυρήσας τὰ ψευδῆ, οἶεται δεῖν παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀποστερῆσαι ἡμᾶς τῆς κληρονομίας.

30 Πρῶτον μὲν οὖν, ὅτι τά τε περὶ τὰς ποιήσεις καὶ τὸ γένος τὸ τούτων ἀληθῆ εἰρήκαμεν, καὶ ἡ λουτροφόρος ἐφέστηκεν ἐπὶ τῷ τοῦ Ἀρχιάδου μνήματι, ταύτας ὑμῖν τὰς μαρτυρίας βουλόμεθ' ἀναγνῶναι· ἐπειτ' ἦδη καὶ τὰ λοιπὰ σαφῶς διδάξομεν ὑμᾶς, ὥστ' ἐξελέγξαι τούτους τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρηκότας. καὶ μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας ἅς λέγω.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

31 Ὁ μὲν τοίνυν τοῦ πράγματος λόγος καὶ τὸ ἀπλοῦν δίκαιον περὶ τῆς κληρονομίας οὕτως ἔχει, ὧς ἄνδρες δι- 1090
 κασταί, τῶν τε πεπραγμένων ἐξ ἀρχῆς αὐτὰ τὰ κεφάλαια σχεδόν τι ἀκηκόατε. ἃ δὲ μετὰ τὴν τοῦ κλήρου λῆξιν πεποιήκασι καὶ ὃν τρόπον ἡμῖν κεχορημένοι εἰσιν, ἀναγκαῖον νομίζω εἰπεῖν· οἶμαι γὰρ περὶ κλήρου ἀγῶνα μηδένας ἄλλους παρ' ἀνενομήσθαι τοιαῦτα οἷα
 32 ἡμᾶς. ἐπειδὴ γὰρ ἐτελεύτησεν ὁ Λεωκράτης καὶ ἡ

ταφή ἐγένετο αὐτῷ, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὰ κτήμα-
 τα διὰ τὸ ἄπαιδά τε τὸν ἄνδρα καὶ ἄγαμον τετελευτη-
 κέναι, ἐξηγγεν ὁ Λεώστρατος οὕτοσὶ φάσκων αὐτοῦ εἶ-
 ναι. καὶ τὸ μὲν ποιεῖν τι τῶν νομιζομένων ἐκώλυσεν
 ἡμᾶς τῷ τετελευτηκότι, πατήρ ὢν αὐτὸς ἐκείνου, ὥς
 ἔχει λόγον, καίπερ ὄντος παρὰ νόμου τοῦ ἔργου· τῷ
 γὰρ φύσει ὄντι πατρὶ τῆς ταφῆς τὴν ἐπιμέλειαν παρα-
 δίδοσθαι εἰκὸς ἐστίν, ἔπειτα μέντοι καὶ τοῖς οἰκείοις
 ἡμῖν, ὧν ἦν συγγενῆς κατὰ τὴν ποιήσιν ὁ τετελευτη-
 33 κώς. ἐπεὶ δὲ τὰ νομιζόμενα ἐγένετο, κατὰ ποῖον νόμον
 φανεῖται ἐρήμου ὄντος τοῦ οἴκου τοὺς ἐγγυτάτω γέ-
 νους ἡμᾶς ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς οὐσίας; ὅτι νῆ Δία πατήρ
 ἦν τοῦ τετελευτηκότος. ἀπεληλυθώς γ' εἰς τὸν πατρῷ-
 ον οἶκον καὶ οὐκέτι τῆς οὐσίας, ἐφ' ἣ ἐγκατέλιπε τὸν
 34 υἱὸν, κύριος ὢν· εἰ δὲ μὴ, τί τῶν νόμων ὄφελος; γε-
 νομένης οὖν τῆς ἐξαγωγῆς, ἵνα τὰ πλεῖστα παραλείπω,
 ἐλάχομεν πρὸς τὸν ἄρχοντα τοῦ κλήρου, οὔτε γόνυ,
 ὥσπερ εἶπον, οὐδενὸς ὄντος τῷ τετελευτηκότι οὔτ' εἰς-
 ποιητοῦ γεγεννημένου κατὰ τοὺς νόμους. μετὰ δὲ ταῦ-
 τα Λεώστρατος οὕτοσὶ παρακαταβάλλει ὥς υἱὸς Ἀρ-
 χιάδου ἐκείνου, οὐκ ἐπιλογισάμενος οὐδ' ὅτι ἐπανελη- 1091
 λύθει εἰς τοὺς Ἐλευσινίους οὐδ' ὅτι οἱ εἰσποιητοὶ οὐκ
 αὐτοὶ ὑφ' αὐτῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν εἰσποιουμένων καθί-
 35 στανται· ἀλλὰ γὰρ οἶμαι ἀπλοῦν τι διελογίσαστο, δεῖν
 αὐτὸν καὶ δικαίως καὶ ἀδίκως ἀμφισβητεῖν τῶν ἄλλο-
 τρίων. καὶ πρῶτον μὲν ἐλθὼν οἷός τ' ἦν εἰς τὸν Ὀτρυ-
 νέων πίνακα τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐγγράφειν αὐτὸν
 Ἐλευσίνιος ὢν, καὶ τοῦτο διωκεῖτο, ἔπειτα, πρὶν ἐγγρα-
 φῆναι καὶ ἐν τῷ ληξιαρχικῷ γραμματεῖ τῷ τῶν Ὀτρυ-
 νέων, μετέχειν τῶν κοινῶν, τηλικαύτην παρανομίαν
 36 προαιρούμενος παρανομεῖν ἕνεκα πλεονεξίας. αἰσθό-
 μενοι δ' ἡμεῖς μαρτύρων ἐναντίον ἐκωλύσαμεν τὸ

γιγνόμενον, καὶ ὥόμεθα δεῖν κριθῆναι πρῶτον τὴν
 κληρονομίαν παρ' ὑμῖν, πρὶν ἐπὶ τὸ ὄνομά τινα τὸ τοῦ
 Ἀρχιάδου εἰσποιηθῆναι. κωλυθεῖς δὲ καὶ ἐξελεγχθεῖς
 πρὸς τῷ πίνாகι καὶ ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀγορᾷ ὅτι ἡδί-
 κει πολλῶν ἐναντίον, ὥετο δεῖν μηδὲν ἥττον βιάζεσθαι
 καὶ κρείττων ταῖς παρασκευαῖς τῶν ὑμετέρων νόμων
 37 γενέσθαι. τί τούτου τεκμήριον; συναγαγὼν τινας τῶν
 Ὀτρυνέων ὀλίγους καὶ τὸν δῆμαρχον πείθει, ἐπειδὰν
 ἀνοιχθῇ τὸ γραμματεῖον, ἐγγράψαι αὐτόν. καὶ μετὰ
 ταῦτα ἦκε Παναθηναίων ὄντων τῶν μεγάλων τῇ δια-
 δόσει πρὸς τὸ θεωρικόν, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι δημόται
 ἐλάμβανον, ἡξίου καὶ αὐτῷ δίδοσθαι καὶ ἐγγραφῆναι
 εἰς τὸ γραμματεῖον ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀρχιάδου ὄνομα. δια-
 μαρτυρομένων δὲ ἡμῶν, καὶ τῶν ἄλλων δεινὸν φα-
 σκόντων εἶναι τὸ γιγνόμενον, ἀπῆλθεν οὐτ' ἐγγρα-
 38 φεῖς οὔτε τὸ θεωρικὸν λαβών. τὸν δὲ παρὰ τὸ ψῆφιν- 109
 σμα τὸ ὑμέτερον ἀξιοῦντα τὸ θεωρικὸν λαμβάνειν,
 πρὶν ἐγγραφῆναι εἰς τοὺς Ὀτρυνέας, ὄντα ἐξ ἐτέρου
 δήμου, τοῦτον οὐκ οἶεσθε τοῦ κλήρου παρὰ τοὺς νό-
 μους ἀμφισβητεῖν; ἢ τὸν πρὸ τῆς τοῦ δικαστηρίου
 γνώσεως οὕτως ἀδίκους πλεονεξίας διοικούμενον, τοῦ-
 τον πῶς εἰκὸς τῷ πράγματι πιστεύειν; ὁ γὰρ τὸ θεω-
 ρικὸν ἀδίκως ἀξιώσας λαμβάνειν καὶ περὶ τοῦ κλήρου
 39 τῇ αὐτῇ διανοίᾳ δῆλον ὅτι κέχρηται νυνί. ἀλλὰ μὴν καὶ
 τὸν ἄρχοντά γ' ἐξηπάτησε παρακαταβάλλων καὶ ἡμᾶς,
 καὶ ἀντεγράψατο Ὀτρυνεὺς εἶναι ἐν Ἐλευσινίοις δημο-
 τευόμενος. ἐπειδὴ τοίνυν ἐπὶ τούτων πάντων ἀπετύγ-
 χανε, ταῖς παρελθούσαις ἀρχαιρεσίαις ταύταις παρα-
 σκευασάμενός τινας τῶν δημοτῶν ἡξίου οὕτως ἐγγρά-
 40 φεσθαι ποιητὸς υἱὸς τῷ Ἀρχιάδῃ. ἀντιλεγόντων δ'
 ἡμῶν καὶ ἀξιούντων, ἐπειδὰν τοῦ κλήρου ἡ διαδικασία
 γένηται, τηνικαῦτα τοὺς δημότας τὴν ψῆφον φέρειν,

πρότερον δὲ μὴ, τοῦτο μὲν ἐπέισθησαν οὐ δι' αὐτοὺς,
 ἀλλὰ διὰ τοὺς νόμους· δεινὸν γὰρ ἐδόκει εἶναι τὸν πα-
 ρακαταβεβληκότα τοῦ κλήρου εἰσποιεῖν αὐτὸν ἔτι τῶν
 πραγμάτων ἀκρίτων ὄντων· ὃ δὲ μετὰ ταῦτα διοικεί-
 ται Λεώστρατος οὗτος, τοῦτο πάντων δεινότητόν
 41 ἐστίν. ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς ἀπετύγχανε τοῦ ἐγγραφῆναι,
 εἰσποιεῖ Λεωχάρην τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἀρχιάδῃ παρὰ πάν-
 τας τοὺς νόμους, πρὶν τοῦ δήμου τὴν δοκιμασίαν γε-
 νέσθαι. οὐκ εἰσηγμένον δ' εἰς τοὺς φράτεράς πω τοῦ
 Ἀρχιάδου, ἀλλ' ἐπεὶ ἐνεγράφη, τηνικαῦτα πείσας
 ἓνα τινὰ τῶν φρατέρων ἐνεγράψεν εἰς τὸ φρατερικὸν
 42 γραμματεῖον. καὶ μετὰ ταῦτα τῇ διαμαρτυρίᾳ πρὸς τῷ 1093
 ἄρχοντι τοῦτον ἀπογράφεται, ὥς υἱὸν ὄντα γνήσιον
 τοῦ τετελευτηκότος ἔτη πολλὰ τὸν πρώην καὶ χθὲς ἐγ-
 γραφέντα. καὶ συμβαίνει ἀμφοτέρους αὐτοὺς τῆς κλη-
 ρονομίας ἀμφισβητεῖν· ὃ τε γὰρ Λεώστρατος οὗτος
 παρακατέβαλε τοῦ κλήρου ὥς υἱὸς γνήσιος Ἀρχιάδῃ, ὃ
 τε Λεωχάρης οὗτος διαμεμαρτύρηκεν ὥς υἱὸς ὦν γνή-
 43 σιος τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, οὐδέτερος δ' αὐτῶν ζῶντι,
 ἀλλὰ τετελευτηκότι εἰσποιεῖ αὐτόν. ἡμεῖς δ' ὥόμεθα
 δεῖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐπεὶ δὲ περὶ τούτου τοῦ ἀγῶ-
 νος ὑμεῖς τὴν ψῆφον ἐνέγκητε, τηνικαῦτα ἐκ τῶν κατὰ
 γένος ἐγγυτάτῳ ἡμῶν εἰσποιεῖν υἱὸν τῷ τετελευτηκότι,
 ὅπως ἂν ὁ οἶκος μὴ ἐξερημωθῇ.
 44 Πρωτὸν μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὥς ἐπανήλ-
 θεν εἰς τοὺς Ἐλευσινίους ἐκ τῶν Ὀτρυνέων Λεώστρα-
 τος οὗτος ἐγκαταλιπὼν υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ γνήσιον,
 καὶ ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔτι πρότερον τὸ αὐτὸ τοῦτ' ἐπε-
 ποιήκει, καὶ ὥς ὁ ἐγκαταλειφθεὶς ἅπαις τετελεύτηκε,
 καὶ ὥς ὁ νῦν διαμεμαρτυρηκὼς πρότερον εἰς τοὺς δη-
 μύτας ἢ εἰς τοὺς φράτερας ἐνεγράφη, τούτων ὑμῖν τὰς
 τῶν φρατέρων καὶ τὰς τῶν δημοτῶν μαρτυρίας ἀνα-

γνώσεται, καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰρημένων, ὧν οὗτοι πεποιθήκασιν, ἀπάντων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας καθ' ἕνα ἑκαστον παρέξομαι. καὶ μοι κάλει τοὺς μάρτυρας δευρί.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

45 Τῶν μὲν τοίνυν πραγμάτων ἀπάντων ἀκηκόατε, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς γεγεννημένων περὶ τὸν κλῆρον τοῦτον καὶ τῶν ὕστερον συμβάντων, ἐπειδὴ τάχιστα τὴν λήξιν ἡμεῖς ἐποιησάμεθα. λοιπὸν δ' 1094 ἔστι περὶ τε τῆς διαμαρτυρίας αὐτῆς εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν νόμων καθ' οὓς ἀξιοῦμεν κληρονομεῖν· ἔτι δέ, ἂν ἐγχωρῇ τὸ ὕδωρ καὶ μὴ μέλλωμεν ὑμῖν ἐνοχλεῖν, ἐξελέγξαι τὰ ὑπὸ τούτων ῥηθησόμενα, ὅτι οὔτε δίκαια οὔτε ἀληθῆ ἔστιν. καὶ πρῶτον μὲν τὴν διαμαρτυρίαν ἀναγνώτω, καὶ σφόδρα τὸν νοῦν αὐτῇ προσέχετε· περὶ γὰρ ταύτης ἡ ψῆφος οἰσθήσεται νυνί.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

46 Οὐκοῦν δήπου διαμεμαρτύρηκεν οὗτοσί, ὧς ἀκηκόατε, μὴ ἐπιδίκον εἶναι τὸν κλῆρον τὸν Ἀρχιάδου ὄντων αὐτῷ παίδων γνησίων κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν. ἐξετάσωμεν τοίνυν εἰ εἰσὶν ἢ τὰ ψευδῆ διαμεμαρτύρηκεν οὗτοσί. ὁ γὰρ Ἀρχιάδης ἐκεῖνος, οὗ ἔστιν ὁ κληρος, ἐποίησατο υἱὸν τὸν τοῦ διαμεμαρτυρηκότος νυνὶ πάππον· ἐκεῖνος δ' ἐγκαταλιπὼν υἱὸν γνήσιον τὸν τουτουὶ πατέρα Λεώστρατον ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς Ἐλευ-
47 σινίους. μετὰ δὲ ταῦτα αὐτὸς οὗτοσί Λεώστρατος πάλιν ἐγκαταλιπὼν υἱὸν ὥχετο ἀπελθὼν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον· ὁ δ' ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τούτου τελευταῖος ἀπάντων τῶν εἰσποιηθέντων τετελεύτηκεν ἅπαις, ὥστε γίγνεται ἔρημος ὁ οἶκος καὶ ἐπανελήλυθεν ἡ κληρονομία πάλιν εἰς τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἐγγύτατα γένους ὄντας.
48 πῶς ἂν οὖν εἴησαν κατὰ τὴν διαμαρτυρίαν υἱεῖς ἔτι τινὲς τῷ Ἀρχιάδῃ, ὧς οἱ μὲν εἰσποιηθέντες ὁμολογοῦνται

ἐπανεληλυθέναι, ὃ δ' ἐγκαταλειφθεὶς τελευταῖος ἅπαις
τετελεύτηκεν; οὐκοῦν ἀνάγκη τὸν οἶκον ἔρημον εἶναι.
ὁπότε δ' ἔρημός ἐστιν ὁ οἶκος, οὐκ ἂν εἴησαν υἱεῖς ἔτι
ἐκείνῳ γνήσιοι. οὗτοσί τοίνυν διαμεμαρτύρηκε τοὺς 1095
οὐκ ὄντας εἶναι, καὶ γέγραφεν ἐν τῇ διαμαρτυρίᾳ "ὄν-
49 "των παίδων," ἕνα φάσκων αὐτὸν εἶναι. ἀλλὰ μὴν
γνησίῳ γ' ὅταν λέγῃ καὶ κυρίως κατὰ τὸν θεσμόν, πα-
ρακρούεται παρὰ τοὺς νόμους. τὸ μὲν γὰρ γνήσιόν
ἐστίν, ὅταν ἢ γόνῳ γεγρονώς· καὶ ὁ νόμος ταῦτα μαρ-
τυρεῖ λέγων, ἦν ἂν ἐγγνήσῃ πατὴρ ἢ ἀδελφὸς ἢ πάπ-
πος, ἐκ ταύτης εἶναι παῖδας γνησίους. τὸ δὲ κυρίως
κατὰ τῶν ποιήσεων ὁ νομοθέτης ἔλαβεν, ὑπολαμβάν-
ων δεῖν, ὅταν τις ὦν ἅπαις καὶ κύριος τῶν ἑαυτοῦ
ποιήσῃται υἱόν, ταῦτα κύρια εἶναι. οὗτος τοίνυν γόνῳ
μὲν οὐδένα φησὶν Ἀρχιάδῃ γενέσθαι υἱόν, διαμεμαρ-
τύρηται δὲ γνησίῳ ὄντων, ἐναντίαν τῷ πράγματι τὴν
50 διαμαρτυρίαν ποιησάμενος. ποιητὸς δ' ὁμολογῶν εἶ-
ναι φαίνεται οὐκ εἰσποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ τετελευτηκότος
αὐτοῦ, ὥστε πῶς ἔτι σοι κύρια ταῦτ' ἂν εἴῃ κατὰ τὸν
θεσμόν; ὅτι νῆ Δί' ἐγγέγραπται Ἀρχιάδῃ υἱός. ὑπὸ γε
τουτωνὶ πρώην βιασαμένων, ἥδη τῆς τοῦ κλήρου δια-
δικασίας ἐνεστηκνίας· οὐ δὴ δίκαιόν ἐστιν ἐν τεκμη-
51 ρίου μέρει ποιεῖσθαι τὰ δίκημα. καὶ γὰρ ἐκεῖνο πῶς οὐ
δεινόν ἐστιν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ μὲν τοῦ λόγου
αὐτίκα μάλα φάσκειν ποιητὸν εἶναι, ἐν δὲ τῇ διαμαρ-
τυρίᾳ τοῦτο μὴ τολμῆσαι γράψαι, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν ταύτῃ
διαμεμαρτυρημένα εἶναι ὥς ὑπὲρ υἱοῦ γόνῳ γεγρονό-
τος, τὰ δ' αὐτίκα μάλα ῥηθησόμενα ὥς εἰσποιητοῦ; εἰ
δὲ τὴν ἀπολογίαν ἐναντίαν τῇ διαμαρτυρίᾳ ποιήσου-
ται, πῶς οὐκ ἢ τὸν λόγον ἀνάγκη ἢ τὴν διαμαρτυρίαν
ψευδῇ εἶναι; εἰκότως δ' οὐ προσέγραψαν τὴν ποιήσιν
τῇ διαμαρτυρίᾳ. ἔδει γὰρ ἐγγράψαι αὐτοὺς "εἰσποιη- 1096

"σαμένου τοῦ δαῖνος." ὁ δ' οὐκ εἰσεποιήσατο, ἀλλ'
 ἑαυτοὺς εἰσποιοῦντες ἀποστεροῦσιν ἡμᾶς τῆς κληρο-
 52 νομίας. τὸ μετὰ ταῦτα τοίνυν πῶς οὐκ ἄτοπον καὶ δει-
 νόν ἐστιν, ἅμα παρακαταβεβληκέναι τοῦ κλήρου πρὸς
 τῷ ἄρχοντι ὡς ὄντα αὐτὸν Ἀρχιάδου Λεώστρατον του-
 τουλ, τὸν Ἐλευσίνιον τοῦ Ὀτρυνέως, διαμεμαρτυρηκέ-
 ναι δ' ἕτερον, ὡς αὐτοὶ ὁρᾶτε, φάσκοντα καὶ τοῦτον
 Ἀρχιάδου υἱὸν εἶναι; καὶ ποτέρῳ δεῖ προσέχειν ὑμῶν
 53 ὡς ἀληθῆ λέγουσι; αὐτὸ γὰρ τοῦτο τεκμήριον οὐκ ἐλά-
 χιστόν ἐστι τοῦ ψευδῆ τὴν διαμαρτυρίαν γεγενῆσθαι,
 τὸ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μὴ τὸν αὐτὸν ἀμφισβη-
 τεῖν. εἰκότως· ὅτε γὰρ, οἶμαι, Λεώστρατος οὗτοςδὲ
 παρακατέβαλλε τοῦ κλήρου πρὸς ἡμᾶς, οὐπω ὁ διαμε-
 μαρτυρηκὼς νῦν ἐνεγέγραπτο ὡς δημότης εἶναι. ὥστε
 πάντων ἂν δεινότατα πάθοιμεν, εἰ τῇ ὕστερον τῶν
 πραγμάτων γεγενημένη διαμαρτυρία πιστεύσετε ὑμεῖς.
 54 Ἀλλὰ μὴν καὶ πρεσβύτερά γε αὐτοῦ διαμεμαρτύ-
 ρηκεν. ὁ γὰρ μήπω ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Ἀρχιάδου ὢν, ὅθ'
 ἡ λῆξις αὕτη τοῦ κλήρου ἐγένετο, πῶς ἂν εἰδείη τι τού-
 των; ἔπειτ' εἰ μὲν αὐτὸν διεμεμαρτυρήκει, εἶχεν ἂν
 λόγον αὐτῷ τὸ πρᾶγμα· ἀδίκως μὲν ἂν ἔγραψεν, οὐ-
 δὲν δ' ἤττον ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν λέγοντος. νῦν
 δὲ γνησίους υἱοὺς γέγραφε τῷ Ἀρχιάδῃ ἐκείνῳ εἶναι,
 τὸν τε αὐτοῦ πατέρα δηλονότι καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν ἐξ
 ἀρχῆς ποιήσιν, οὐκ ἐπιλογισάμενος ὅτι ἐπανεληλυθό-
 τες ἦσαν. οὐκοῦν ἀνάγκη πρεσβυτέρας πράξεις αὐτὸν
 καὶ μὴ τὰς ἐφ' ἑαυτοῦ γεγενημένας διαμεμαρτυρηκέ-
 ναι. εἴθ' ὑμεῖς τῷ τοῦτο τετολμηκότι πιστεύσετε ὡς 1097
 55 ἀληθῆ λέγουσι; νῆ Δί', ἀλλ' ἀκηκοὼς τοῦ αὐτοῦ πα-
 τρὸς διαμεμαρτύρηκεν. ὁ δέ γε νόμος ἀκοὴν [τῶν τε-
 τελευτηκότων] κωλύει διαμαρτυρεῖν ζῶντος τοῦ πα-
 τρὸς τὰ ὑπ' ἐκείνου πραχθέντα· ἐπεὶ κάκεῖνο· διὰ τί

- ποτε Λεώστρατος οὐτοσί οὐχ αὐτὸν, ἀλλὰ τοῦτον ἐπε-
 γράψατο τῇ διαμαρτυρίᾳ; τὰ γὰρ πρεσβύτερα τῶν πρα-
 γμάτων τὸν πρεσβύτερον ἔδει διαμαρτυρεῖν. ὅτι νῆ
 Δί', ἂν εἴποι, τοῦτον εἰσπεποίηκα υἱὸν τῷ Ἀρχιάδῃ.
 56 οὐκοῦν σὲ τὸν εἰσποιοῦντα καὶ κατασκευάζοντα τὰ
 πράγματα καὶ λόγον ἔδει διδόναι, γενόμενον ὑπεύθυ-
 νον ὧν πεποίηκας· πολλή γ' ἀνάγκη. ἀλλὰ τοῦτο μὲν
 ἔφυγες, τῇ διαμαρτυρίᾳ δὲ τοῦτον οὐδὲν εἰδότες ἐπε-
 γράψω. ὥστε φανερόν ὑμῖν ἔστιν, ὅς ἄνδρες δικασταί,
 τὰ διαμαρτυρούμενα μὴ εἶναι ἀληθῆ, καὶ παρ' αὐτοῖς
 γε τούτοις ὁμολογεῖται. καὶ μὴν καὶ κείνο δίκαιόν ἐστι,
 μὴ λέγοντος αὐτίκα μάλ' ἀκούειν Λεωστράτου τουτουί,
 ὑπὲρ ὧν γε διαμαρτυρῆσαι οὐκ ἐτόλμησεν.
- 57 Ὡς δὲ καὶ τῶν ἀγῶνων ἀδικώτατοι καὶ πλείστης
 ὀργῆς ἄξιοι τοῖς ἀγωνιζομένοις αἱ διαμαρτυρίαι εἰσὶ,
 μάλιστα' ἂν τις ἐκείθεν καταμάθοι. πρῶτον μὲν γὰρ
 οὐκ ἀναγκαίως ἔχουσιν, ὥσπερ οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ἐκ προ-
 αιρέσεως καὶ βουλήσεως τῆς τοῦ διαμαρτυροῦντος γί-
 γνουνται. εἰ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν διαμφισβητουμένων μὴ
 ἔστιν ἄλλον τρόπον δίκην λαβεῖν ἢ διαμαρτυρήσαντα,
 58 ἴσως ἀναγκαῖον τὸ διαμαρτυρεῖν· εἰ δὲ καὶ ἄνευ δια-
 μαρτυρίας πρὸς ἅπασιν τοῖς συνεδρίοις ἔνεστι λόγον μὴ
 ἀποστερηθῆναι, πῶς οὐ προπετείας καὶ τῆς μεγίστης
 ἀπονοίας σημεῖον τὸ διαμαρτυρεῖν ἔστιν; οὐδὲ γὰρ ὁ
 νομοθέτης ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐποίησε τοῖς ἀντιδίκοις,
 ἀλλ' ἂν βούλωνται διαμαρτυρεῖν, ἔδωκεν, ὥσπερ διά- 1098
 πειραν ποιούμενος τῶν τρόπων ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν,
 59 πῶς ποτ' ἔχοιμεν πρὸς τὸ προπετεῶς τι πράττειν. ἔτι
 τοίνυν ἐπὶ τὸ τῶν διαμαρτυρούντων μέρος οὔτε δικα-
 στήρια ἦν ἂν οὔτε ἀγῶνες ἐγίγνοντο· κωλύει γὰρ πάν-
 τα ταῦτα τὸ τῶν διαμαρτυριῶν γένος καὶ ἀποκλείει
 εἰσαγωγῆς ἕκαστα τῆς εἰς τὸ δικαστήριον, κατὰ γε τὴν

τοῦ διαμαρτυροῦντος βούλησιν. διόπερ οἶμαι δεῖν κοι-
 νούς ἐχθρούς τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους ὑπολαμβάν-
 νειν πᾶσιν εἶναι, καὶ μηδέποτε τυγχάνειν αὐτοὺς συγ-
 γνώμης ἀγωνιζομένους παρ' ὑμῖν· προελόμενος γὰρ
 ἕκαστος αὐτῶν τὸν ἐκ τοῦ διαμαρτυρῆσαι κίνδυνον,
 οὐκ ἀναγκασθεὶς εἰσέρχεται.

- 60 Ὅτι μὲν οὖν ἡ διαμαρτυρία ψευδὴς ἐστὶ, καὶ ἐκ
 τῶν γεγραμμένων καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων λόγων σχεδὸν
 ἀκριβοῶς μεμαθήκατε. ὅτι δὲ καὶ οἱ νόμοι, ὧς ἄνδρες
 δικασταὶ, ἡμῖν τὴν κληρονομίαν ἀποδιδόασιν, τοῦθ'
 ὑμᾶς διὰ βραχέων βούλομαι διδάξαι, οὐχ ὥς οὐ μεμα-
 θηκότας καὶ ἐν τοῖς ἐν ἀρχῇ εἰρημένοις, ἀλλ' ἵνα μάλ-
 λον πρὸς τὴν τούτων ψευδολογίαν τὰ δίκαια μνημο-
 61 νεύητε. τὸ γὰρ σύνολον, ὄντες Ἀρχιάδῃ, οὗ ἐστὶν ὁ
 κλῆρος οὗτοσί, πρὸς ἀνδρῶν κατὰ γένος ἐγγυτάτῳ, καὶ
 τῆς ποιήσεως, ἣν ἐκείνος ἐποίησατο, τῶν μὲν ἐπανελη-
 λυθότων εἰς τὸν πατρῷον οἶκον, τοῦ δ' ἐγκαταλειφθέν-
 τος ἄπαιδος τετελευτηκότος, τούτων δ' οὕτως ἐχόντων
 62 ἀξιοῦμεν κληρονομεῖν, οὐδεμίαν οὐσίαν Λεωστράτου
 ἀφελόμενοι (οὗτοι μὲν γὰρ τὰς ἑαυτῶν ἔχουσι), τῆς ὑπ'
 Ἀρχιάδου δὲ καταλειφθείσης καὶ οὔσης ἐκ τῶν νόμων
 ἡμετέρας. ὁ γὰρ νόμος, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, κελεύει
 κρατεῖν τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρένων· οὗτοι 1099
 δ' ἡμεῖς ἐσμέν. οὐκ ἦσαν τοίνυν παῖδες ἐκείνων· οἱ δ'
 63 ἀγχιστεύοντες ἡμεῖς ἐσμέν. ἔπειτ' οὐ δίκαιον δήπου
 τὸν ποιητὸν υἱὸν ποιητοὺς ἐτέρους εἰσάγειν, ἀλλ' ἐγκα-
 ταλείπειν μὲν γιγνομένους, ὅταν δὲ τοῦτ' ἐπιλείπη,
 τοῖς γένεσιν ἀποδιδόναι τὰς κληρονομίας· ταῦτα γὰρ
 οἱ νόμοι κελεύουσιν. ἐπεὶ πῶς οὐκ ἐκκλείεται εἰς ἕκα-
 στος ὑμῶν τῆς κατὰ γένος ἀγχιστείας, ὅταν τοῖς ποιη-
 τοῖς ἡ ἄδεια αὕτη δοθῇ; ὁρᾶτε γὰρ ὅτι ταῖς κολακείαις
 οἱ πλείστοι ψυχαγωγούμενοι καὶ ταῖς πρὸς τοὺς οἰκείους

διαφοραῖς πολλάκις φιλονεικοῦντες ποιητοὺς υἱεῖς ποι-
 οῦνται· εἰ δ' ἔσται τῷ εἰσποιηθέντι παρὰ τὸν νόμον εἰς-
 ποιεῖν ὃν ἂν βούληται, οὐδέποτε τοῖς γένεσιν αἱ κλη-
 64 ρονομίαι δοθήσονται. ἃ καὶ προνοηθεῖς ὁ νομοθέτης
 ἀπέπε τῷ ποιητῷ αὐτῷ ὄντι ποιητὸν υἱὸν μὴ ποιεῖ-
 σθαι, τίνα τρόπον διορίσας περὶ τούτων; ὅταν εἴπῃ
 υἱὸν γνήσιον ἐγκαταλείποντα ἐπανιέναι, δηλοῖ δήπου
 φανερώς ὅτι οὐ δεῖ ποιεῖσθαι· ἀδύνατον γάρ ἐστιν
 υἱὸν γνήσιον ἐγκαταλιπεῖν, ἐὰν μὴ γόνῳ γεγονὼς ἦ
 τινί. σὺ τοίνυν, ὦ Λεώστρατε, ἀξιοῖς τῷ τετελευτη-
 κότε εἰσποιητῷ εἰς τὸ ἡμέτερον γένος ὄντι ποιητὸν ἐπὶ
 τὸν κληρὸν εἰσαγαγεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τὰ σπαντοῦ κτήματα
 καὶ οὐκ εἰς τὰ κατὰ νόμον τῷ προσήκοντι δοθησόμενα
 65 βαδίζων. ἡμεῖς δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ὁ τετε-
 λευτηκὼς ἐποιήσατό τινα, καίπερ οὐ διδόντος τοῦ νό-
 μου, συνεχωροῦμεν ἂν αὐτῷ, ἢ εἰ διαθήκας κατελε-
 λοίπει, καὶ ταύταις ἂν ἐνεμείναμεν, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐξ ἀρ-
 χῆς τοιοῦτοι ὄντες διετελοῦμεν, οὐκ ἐναντιούμενοι
 τούτοις ἔχουσι τὴν οὐσίαν καὶ ἐπανιοῦσιν ἄνω, καθ'
 66 ὃν δήποτε τρόπον ἐβούλοντο. ἐπεὶ δὲ νυνὶ ποτε ὑπὸ 1100
 τούτων αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τὸ πρῶγμ' ἐξελέ-
 λεγκται, οἴομεθα δεῖν κληρονομεῖν τῶν Ἀρχιάδου καὶ
 παρ' ἡμῶν εἶναι τὸν υἱὸν τὸν εἰσποιούμενον τῶν μὴ
 πεποιημένων πρότερον, μὴ παρὰ τούτων. δικαίως γάρ
 ὁ νομοθέτης, οἶμαι, ὥσπερ καὶ τὰς ἀτυχίας τῶν οἰκείων
 καὶ τὰς ἐκδόσεις τῶν γυναικῶν τοῖς ἐγγυτάτῳ γένους
 προσέταττε ποιεῖσθαι, οὕτω καὶ τὰς κληρονομίας καὶ
 τὴν τῶν ἀγαθῶν μετουσίαν τοῖς αὐτοῖς ἀποδέδωκεν.
 67 τὸ δὲ πάντων μέγιστον καὶ γνωριμώτατον ὑμῖν· ὁ γὰρ
 τοῦ Σόλωνος νόμος οὐδὲ διαθέσθαι τὸν ποιητὸν ἔῃ τὰ
 ἐν τῷ οἴκῳ, ὅτῳ ἂν ποιηθῇ. εἰκότως, οἶμαι· τῷ γὰρ
 κατὰ νόμον εἰσποιηθέντι ἐπὶ τὰ ἐτέρου οὐχ οὕτως, ὥς

περὶ τῶν ιδίων κτημάτων, βουλευτέον ἐστίν, ἀλλὰ τοῖς νόμοις ἀκολούθως, περὶ ἐκάστου τῶν γεγραμμένων
 68 ὡς ὁ νόμος λέγει. ὅσοι μὴ ἐπεποίηντο, φησὶν, ὅτε Σόλων εἰσῆει εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐξεῖναι αὐτοῖς διαθέσθαι ὅπως αὖ ἐθέλωσιν. τοῖς δὲ ποιηθεῖσιν οὐκ ἐξὸν διαθέσθαι, ἀλλὰ ζῶντας ἐγκαταλιπόντας υἱὸν γνήσιον ἐπανιέναι, ἢ τελευτήσαντας ἀποδιδόναι τὴν κληρονομίαν τοῖς ἐξ ἀρχῆς οἰκείοις οὗσι τοῦ ποιησαμένου.

XLV.

ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Α.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὅτε Ἀπολλόδωρος ἔκρινε Φορμίωνα τῆς τραπέζης ἀφορμὴν ἐγκαλῶν, ὁ δὲ τὴν δίκην παρεγράψατο, ὁ Στέφανος μετ' ἄλλων τινῶν ἐμαρτύρησε Φορμίῳ ὡς ἄρα ὁ μὲν Φορμίῳ προὔκαλεῖτο Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησὶν ἀντίγραφα εἶναι 1101 τῶν διαθηκῶν τῶν τοῦ πατρὸς Πασίωνος, Φορμίῳ παρασχεῖν ἀνοῖξαι τὰς διαθήκας αὐτάς, ἃς ἔχει καὶ παρέχεται Ἀμφίας, Ἀπολλόδωρος δὲ ἀνοίγειν οὐκ ἠθέλησεν, ἔστι δὲ ἀντίγραφα τὰδε τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος. ταύτην ἐμαρτύρησαν τὴν μαρτυρίαν οἱ περὶ Στέφανον, τοῦ Ἀπολλοδώρου λέγοντος κατὰ τοῦ Φορμίωνος ὡς ἄρα τὰς διαθήκας πέπλακε καὶ τὸ ὅλον πρᾶγμα σκευώρημά ἐστιν. ἡττηθεὶς τοίνυν τὴν δίκην Ἀπολλόδωρος ὑπὲρ τῆς μαρτυρίας ὡς ψευδοῦς οὔσης τῷ Στεφάνῳ δικάζεται.

Καταψευδομαρτυρηθεὶς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ παθὼν ὑπὸ Φορμίωνος ὑβριστικὰ καὶ δεινὰ δίκην παρὰ τῶν αἰτίων ἥκω ληψόμενος παρ' ὑμῖν. δέομαι δὲ πάντων ὑμῶν καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ πρῶτον μὲν εὐνοϊκῶς ἀκοῦσαί μου· μέγα γὰρ τοῖς ἡτυχηκόσιν,

ὥσπερ ἐγὼ, δυνηθῆναι περὶ ὧν πεπόνθασιν εἰπεῖν καὶ
 εὐμενῶς ἐχόντων ὑμῶν ἀκροατῶν τυχεῖν· εἴτ' ἐὰν
 2 ἀδικεῖσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. ἐπιδείξω δ'
 ὑμῖν τουτουὶ Στέφανον καὶ μεμαρτυρηκότα τὰ ψευδῆ,
 καὶ δι' αἰσχροκερδίαν τοῦτο πεποιηκότα, καὶ κατήγο- 1102
 ρον αὐτὸν αὐτοῦ γιγνόμενον· τοσαύτη περιφάνεια τοῦ
 πράγματός ἐστιν. ἐξ ἀρχῆς δ' ὥς ἂν οἴός τε ὦ δια βρα-
 χυτάτων εἰπεῖν πειράσομαι τὰ πεπραγμένα μοι πρὸς
 Φορμίωνα, ἐξ ὧν ἀκούσαντες τὴν τ' ἐκείνου πονηρίαν
 καὶ τούτους, ὅτι τὰ ψευδῆ μεμαρτυρήκασι, γνώσεσθε.
 3 Ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειφθέντων μοι, καὶ ταῦτα Φορ-
 μίωνος ἔχοντος, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις τὴν μητέρα γή-
 μαντος τὴν ἐμὴν ἀποδημοῦντος ἐμοῦ δημοσίᾳ τριηρ-
 αρχοῦντος ὑμῖν (ὃν τρόπον δὲ, οὐκ ἴσως καλὸν νίει
 περὶ μητρὸς ἀκριβῶς εἰπεῖν), ἐπειδὴ καταπλεύσας
 ἡσθόμην καὶ τὰ πεπραγμένα εἶδον, πολλὰ ἀγανακτή-
 σας καὶ χαλεπῶς ἐνεγκὼν δίκην μὲν οὐχ οἴός τ' ἦν ἰδίαν
 4 λαχεῖν (οὐ γὰρ ἦσαν ἐν τῷ τότε καιρῷ δίκαι, ἀλλ' ἀνε-
 βάλλεσθε ὑμεῖς διὰ τὸν πόλεμον), γραφὴν δὲ ὕβρεως
 γράφομαι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας αὐτόν. χρόνου δὲ
 γιγνομένου, καὶ τῆς μὲν γραφῆς ἐκκρουομένης, δικῶν
 δὲ οὐκ οὐσῶν, γίνονται παῖδες ἐκ τούτου τῇ μητρὶ
 καὶ μετὰ ταῦτα (εἰρήσεται γὰρ ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἡ
 ἀλήθεια, ὧ ἄνδρες δικασταί) πολλοὶ μὲν καὶ φιλάν-
 θρωποι λόγοι παρὰ τῆς μητρὸς ἐγίνοντο καὶ δεήσεις
 ὑπὲρ Φορμίωνος τουτουὶ, πολλοὶ δὲ καὶ μέτριοι καὶ
 5 ταπεινοὶ παρ' αὐτοῦ τούτου. ἵνα δὲ, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, συντέμω ταῦτα, ἐπειδὴ ποιεῖν τε οὐδὲν ᾤετο
 δεῖν ὧν τότε ὡμολόγησε, καὶ τὰ χρήματα ἀποστερεῖν
 ἐνεχείρησεν ἃ τῆς τραπέζης εἶχεν ἀφορμὴν, δίκην ἡναγ-
 κάσθην αὐτῷ λαχεῖν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξουσία ἐγένετο. 1103

γνούς δ' οὗτος ὅτι πάντα ἐξελεγχθήσεται καὶ κάκιστος
 ἀνθρώπων περὶ ἡμᾶς γεγωνὼς ἐπιδειχθήσεται, μηχαν-
 νᾶται καὶ κατασκευάζει ταῦτα, ἐφ' οἷς Στέφανος οὐ-
 τοσὶ τὰ ψευδῇ μου κατεμαρτύρησεν. καὶ πρῶτον μὲν
 παρεγράψατο τὴν δίκην, ἣν ἔφευγε Φορμίων, μὴ εἰς-
 αἰσώγιμον εἶναι· ἔπειτα μάρτυρας, ὡς ἀφῆκα αὐτὸν
 τῶν ἐγκλημάτων, παρέσχετο ψευδεῖς, καὶ μισθώσεώς
 τινος ἐσκευωρημένης καὶ διαθήκης οὐδεπώποτε γενο-
 6 μένης. προλαβὼν δέ μου ὥστε πρότερον λέγειν διὰ τὸ
 παραγραφὴν εἶναι καὶ μὴ εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι, καὶ ταῦτ'
 ἀναγνούς καὶ τᾶλλα, ὡς αὐτῷ συμφέρειν ἡγεῖτο, ψευ-
 σάμενος οὕτω διέθηκε τοὺς δικαστὰς, ὥστε φωνὴν
 μηδ' ἡντινοῦν ἐθέλειν ἀκούειν ἡμῶν· προσοφλὼν δὲ
 τὴν ἐπωβελίαν καὶ οὐδὲ λόγου τυχεῖν ἀξιωθεῖς, ὡς
 οὐκ οἶδ' εἴ τις πώποτε ἄλλος ἀνθρώπων, ἀπήειν βα-
 7 ρέως, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ χαλεπῶς φέρον. λόγον
 δ' ἐμαντῷ διδοὺς εὐρίσκω τοῖς δικάσασιν μὲν τότε πολ-
 λὴν συγγνώμην οὖσαν (ἐγὼ γὰρ αὐτὸς οὐκ ἂν οἶδ' ὅ
 τι ἄλλο εἶχον ψηφίσασθαι, τῶν πεπραγμένων μὲν μη-
 δὲν εἰδὼς, τὰ δὲ μαρτυρούμενα ἀκούων), τούτους δὲ
 ἀξιούς ὄντας ὀργῆς, οἱ τῷ τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν αἵτιοι
 τούτων ἐγένοντο. περὶ μὲν δὴ τῶν ἄλλων τῶν μεμαρ-
 τυρηκότων, ὅταν πρὸς ἐκείνους εἰσὶν, τότε ἐρῶ· περὶ
 ὧν δ' οὗτοσιν Στέφανος μεμαρτύρηκεν, ἥδη πειράσο-
 8 μαι διδάσκειν ὑμᾶς. λαβὲ δ' αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν καὶ
 ἀνάγνωθί μοι, ἵνα ἐξ αὐτῆς ἐπιδεικνύω. λέγε· σὺ δ'
 ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1104

[Στέφανος Μενεκλέους Ἀχαρνεὺς, Ἐνδιος Ἐπιγένοῦς
 Λαμπρεὺς, Σκύθης Ἀρματέως Κυδαθηναεὺς μαρτυροῦσι
 παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισίᾳ Ἀχαρνεῖ, ὅτε προῦκα-
 λεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησιν ἀντίγραφα εἶναι

τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος τὸ γραμματεῖον ὃ ἐνεβάλετο
 Φορμίῳ εἰς τὸν ἐχῖνον, ἀνοίγειν τὰς διαθήκας τὰς Πα-
 σίωνος, ἃς παρείχετο πρὸς τὸν διαιτητὴν Ἀμφίας ὁ Κη-
 φισοφῶντος κηδεστής· Ἀπολλόδωρον δὲ οὐκ ἐθέλειν ἀνοί-
 γειν· εἶναι δὲ τὰ ἀντίγραφα τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.]

- 9 Ἦκούσατε μὲν τῆς μαρτυρίας, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 νομίζω δ' ὑμᾶς, εἰ καὶ μηδὲν τῶν ἄλλων αἰσθάνεσθαι
 πω, τοῦτό γε αὐτὸ θαυμάζειν, τὸ τὴν μὲν ἀρχὴν τῆς
 μαρτυρίας εἶναι πρόκλησιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαθή-
 κην. οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγ' οἶμαι δεῖν, ἐπειδὰν, ὃ τῶν με-
 μαρτυρημένων ὥσπερ κεφάλαιόν ἐστιν, ἐπιδείξω ψευ-
 δος ὄν, τηνικαῦτ' ἤδη καὶ περὶ τῶν τοιούτων ποιείσθαι
 10 τοὺς λόγους. ἔστι δὲ μεμαρτυρημένον αὐτοῖς προκα-
 λείσθαι Φορμίωνα ἀνοίγειν τὰς διαθήκας, ἃς παρέχειν
 πρὸς τὸν διαιτητὴν Τισίαν Ἀμφίαν τὸν Κηφισοφῶν-
 τος κηδεστήν· ἐμὲ δ' οὐκ ἐθέλειν ἀνοίγειν· εἶναι δὲ
 ἃς αὐτοὶ μεμαρτυρήκασι διαθήκας, ἀντιγράφους ἐκεί-
 11 νων. εἶθ' ἡ διαθήκη γέγραπται. ἐγὼ τοίνυν περὶ μὲν
 τοῦ προκαλεῖσθαι με ἢ μὴ ταῦτα Φορμίωνα οὐδὲν πω
 λέγω, οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ τὰς διαθήκας ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς
 εἶναι, ἀλλ' αὐτίχ' ὑμᾶς περὶ τούτων διδάξω· ἀλλ' ἃ
 μεμαρτυρήκασι, μή μ' ἐθέλειν τὸ γραμματεῖον ἀνοί-
 γειν. ὧδὲ δὴ σκοπεῖτε. τοῦ τις ἂν ἕνεκα ἐφρευγεν ἀνοί-
 γειν τὸ γραμματεῖον; ἢν' ἡ διαθήκη νῆ Δία μὴ φανερὰ 1105
 12 γένοιτο τοῖς δικασταῖς. εἰ μὲν τοίνυν μὴ προσεμαρτύ-
 ρουν τῇ προκλήσει τὴν διαθήκην οὗτοι, λόγον εἶχέ
 τιν' ἂν τὸ φεύγειν ἐμὲ ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον· προσ-
 μαρτυρούντων δὲ τούτων καὶ τῶν δικαστῶν ὁμοίως
 ἀκουσομένων τί ἦν μοι κέρδος τὸ μὴ ἐθέλειν; οὐδὲ ἔν
 δήπου. αὐτὸ γὰρ τοῦναντίον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ εἰ μηδὲν προῦκαλοῦντο οὗτοι, λόγῳ δ' ἐχρῶντο
 13 μόνον, καὶ παρείχε τις αὐτοῖς γραμματεῖον ὡς διαθή-

- κην, ἐμὸν ἦν τὸ προκαλεῖσθαι καὶ ἀνοίγειν ταύτην, ἵν' εἰ μὲν ἄλλ' ἅττα τῶν ὑπὸ τούτων μεμαρτυρημένων ἦν τάκεϊ γεγραμμένα, μάρτυρας εὐθύς τῶν περιεστηκότων πολλοὺς ποιησάμενος τεκμηρίῳ τούτῳ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὥς κατασκευάζουσιν, ἐχρώμην· εἰ δὲ ταῦτ' ἐνῆν, τὸν παρασχόντ' αὐτὸν ἡξιόουν μαρτυρεῖν. ἐδε-
 λήσαντος μὲν γὰρ ὑπεύθυνον ἐλάμβανον, εἰ δ' ἔφρευγε, πάλιν αὐτὸ τοῦθ' ἱκανὸν τεκμήριον ἦν μοι τοῦ πεπλά-
 σθαι τὸ πρᾶγμα. καὶ δὴ καὶ συνέβαινεν ἐκείνως μὲν εἶναι, πρὸς ὃν τὰ πράγματα ἐγίγνετό μοι, ὥς δ' οὔτοι μεμαρτυρήκασι, πρὸς πολλούς. ἔστιν οὖν ὅστις
 14 ἂν ὑμῶν ταῦθ' εἴλετο; ἐγὼ μὲν οὐδένα ἡγοῦμαι. οὐ τοίνυν οὐδὲ κατ' ἄλλου πιστεύειν ἔσθ' ἐδίκαιοι. καὶ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσοις μὲν πρόσεστιν ὀργὴ τῶν πραττομένων ἢ λῆμμά τι κέρδους ἢ παροξυσμὸς ἢ φι-
 λουεικία, ταῦτα μὲν ἄλλος ἂν ἄλλως πράξειε πρὸς τὸν αὐτοῦ τρόπον· ὅσοις δὲ τούτων μὲν μηδὲν, λογισμὸς δ' ἐφ' ἡσυχίας τοῦ συμφέροντος, τίς οὕτως ἄφρων ὅστις ἂν τὰ συνοίσοντ' ἀφείς, ἐξ ὧν κάκιον ἐμελλεν ἀγωνιεῖσθαι, ταῦτ' ἐπραξεν; ἃ γὰρ οὐτ' εἰκότα οὐτ' 110
 εὐλόγα οὐτ' ἂν ἐπραξεν οὐδεὶς, ταῦθ' οὔτοι μεμαρτυρήκασι περὶ ἡμῶν.
- 15 Οὐ τοίνυν μόνον ἐξ ὧν ἐμὲ μὴ ἐθέλειν τὸ γραμμα-
 τεῖον ἀνοίγειν μεμαρτυρήκασι, γνοίη τις ἂν αὐτοὺς ὅτι ψεύδονται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ πρόκλησιν ὁμοῦ διαθήκη μαρτυρεῖν. οἶμαι γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι ὅσα μὴ δυνατόν πρὸς ὑμᾶς ἀγαγεῖν ἔστι τῶν πεπραγμένων,
 16 τούτων προκλήσεις εὐρέθησαν. οἷον βασανίζειν οὐκ ἔστιν ἐναντίον ὑμῶν· ἀνάγκη τούτου πρόκλησιν εἶναι. οἷον εἴ τι πέπρακται καὶ γέγονεν ἔξω πον τῆς χώρας, ἀνάγκη καὶ τούτου πρόκλησιν εἶναι πλεῖν ἢ βαδίζειν οὐ τὸ πρᾶγμ' ἐπράχθη· καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων.

ὅπου δ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἐφ' αὐτῶν ἔστιν ὑμῖν ἐμ-
 φανῇ ποιῆσαι, τί ἦν ἀπλούστερον ἢ ταῦτ' ἄγειν εἰς μέ-
 17 σον; Ἀθήνησι μὲν τοίνυν ὁ πατήρ ἐτελεύτησεν οὐμὸς,
 ἐρίγνετο δ' ἡ δίαίτα ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ, μεμαρτυρή-
 κασι δ' οὗτοι παρέχειν τὸ γραμματεῖον Ἀμφίαν πρὸς
 τὸν διαιτητὴν. οὐκοῦν εἶπερ ἀληθὲς ἦν, ἐχορῆν αὐτὸ τὸ
 γραμματεῖον εἰς τὸν ἐχλῖνον ἐμβαλεῖν καὶ τὸν παρέχοντα
 μαρτυρεῖν, ἵν' ἐκ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ τὰ σημεῖα ἰδεῖν
 οἱ μὲν δικασταὶ τὸ πρᾶγμα ἐγνώσαν, ἐγὼ δὲ, εἴ τις ἠδί-
 18 κει με, ἐπὶ τοῦτου ἦα. νῦν δὲ εἰς μὲν οὐδεὶς ὅλον τὸ
 πρᾶγμα ἀνεδέξατο, οὐδὲ μεμαρτύρηκεν ἀπλῶς, ὥς ἂν
 τις τ' ἀληθῆ μαρτυρήσειε, μέρος δ' ἑκάστος, ὥς δὴ σο-
 φὸς καὶ διὰ τοῦτο οὐ δώσω δίκην, ὁ μὲν γραμματεῖον
 ἔχειν ἐφ' ᾧ γεγράφθαι διαθήκη Πασίωνος, ὁ δὲ πεμ-
 φθεὶς ὑπὸ τούτου παρέχειν τοῦτο, εἰ δ' ἀληθὲς ἢ ψευ-
 19 δος, οὐδὲν εἰδέναι. οἷδ' δὲ τῇ προκλήσει χρησάμενοι 1107
 παραπετάσματι διαθήκας ἐμαρτύρησαν, ὥς ἂν μάλισθ'
 οἱ δικασταὶ ταύτην τὴν διαθήκην ἐπίστευσαν τοῦ πα-
 τρός εἶναι, ἐγὼ δὲ ἀπεκλείσθην τοῦ λόγου τυχεῖν ὑπὲρ
 ὧν ἀδικοῦμαι, οὗτοι δὲ φωραθεῖεν τὰ ψευδῆ μεμαρτυ-
 ρηκότες. καίτοι τό γ' ἐναντίον ὦντο τούτου. ἵνα δ'
 εἰδῆτε ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβὲ τὴν τοῦ Κηφισο-
 φῶντος μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Κηφισοφῶν Κεφάλωνος Ἀφιδναῖος μαρτυρεῖ κατα-
 λειφθῆναι αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς γραμματεῖον, ἐφ' ᾧ ἐπι-
 γεγράφθαι διαθήκη Πασίωνος.]

20 Οὐκοῦν ἦν ἀπλοῦν, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ, τὸν ταῦτα
 μαρτυροῦντα προσμαρτυρῆσαι "εἶναι δὲ τὸ γραμμα-
 "τεῖον, ὃ αὐτὸς παρέχει, τοῦτο," καὶ τὸ γραμματεῖον
 ἐμβαλεῖν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, οἶμαι, τὸ ψεῦδος ἡγεῖτο ὁρ-
 γῆς ἄξιον, καὶ δίκην ἂν ὑμᾶς παρ' αὐτοῦ λαβεῖν, γραμ-

- ματεῖον δ' αὐτῷ καταλειφθῆναι μαρτυρῆσαι φάυλον
 καὶ οὐδέν. ἔστι δὲ τοῦτ' αὐτὸ τὸ δηλοῦν καὶ κατηγο-
 21 ροῦν ὅτι πᾶν τὸ πρᾶγμα κατεσκευάκασιν. εἰ μὲν γὰρ
 ἐπὶ τῆς διαθήκης "Πασίωνος καὶ Φορμίωνος" ἢ
 "πρὸς Φορμίωνα" ἢ τοιοῦτό τι, εἰκότως ἂν αὐτὴν ἐτή-
 ρει τούτῳ· εἰ δ', ὥσπερ μεμαρτύρηκεν, ἐπὶ "διαθήκη
 "Πασίωνος," πῶς οὐκ ἂν ἀνηγήμην αὐτὴν ἐγὼ, συνει-
 δῶς μὲν ἑμαυτῷ μέλλοντι δικάζεσθαι, συνειδῶς δ' ὑπε-
 ναντίαν οὖσαν, εἴπερ ἦν τοιαύτη, τοῖς ἑμαυτῷ συμ-
 φέρουσι, κληρονόμος δὲ ὢν καὶ ταύτης, εἴπερ ἦν τοῦ-
 22 μοῦ πατρὸς, καὶ τῶν ἄλλων πατρῶων ὁμοίως; οὐκοῦν
 τῷ παρέχεσθαι μὲν Φορμίῳ, γεγράφθαι δὲ Πασίω-
 νος, εἰᾶσθαι δ' ὑφ' ἡμῶν, ἐξελέγχεται κατεσκευασμένη 1108
 μὲν ἡ διαθήκη, ψευδὴς δ' ἡ τοῦ Κηφισοφῶντος μαρ-
 τυρία. ἀλλ' ἐὼ Κηφισοφῶντα· οὔτε γὰρ νῦν μοι πρὸς
 ἐκεῖνόν ἐστιν οὔτ' ἐμαρτύρησεν ἐκεῖνος περὶ τῶν ἐν
 23 ταῖς διαθήκαις ἐνόντων οὐδέν. καίτοι καὶ τοῦτο σκο-
 πεῖτε, ὅσον ἐστὶ τεκμήριον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ
 τούτους τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκέναι. εἰ γὰρ ὁ μὲν αὐτὸς
 ἔχειν τὸ γραμματεῖον μαρτυρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἀντί-
 γραφα εἶναι ἃ παρείχετο Φορμίων τῶν παρ' αὐτῷ
 μαρτυρῆσαι, οὔτοι δὲ οὔτε ἐξ ἀρχῆς ὥς παρῆσαν ἔχοιεν
 ἂν εἰπεῖν οὔτε ἀνοιχθὲν εἶδον πρὸς τῷ διατιτηῇ τὸ
 γραμματεῖον, ἀλλὰ καὶ μεμαρτυρήκασιν αὐτοὶ μὴ ἐθέ-
 λειν ἐμὲ ἀνοίγειν, ταῦτα ὥς ἀντίγραφά ἐστιν ἐκείνων
 μεμαρτυρηκότες, τί ἄλλο ἢ σφῶν αὐτῶν κατήγοροι γε-
 γόνασιν ὅτι ψεύδονται;
 24 "Ἐτι τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥς γέγραπται
 τις ἂν ἐξετάσας τὴν μαρτυρίαν γνοίῃ παντελῶς τοῦτο
 μεμηχανημένους αὐτοὺς, ὅπως δικαίως καὶ ἀδίκως δό-
 ξει ταῦτα ὁ πατὴρ οὐμὸς διαθῆσθαι. λαβὲ δ' αὐτὴν τὴν

μαρτυρίαν, καὶ λέγ' ἐπισχῶν οὐ ἂν σε κελεύω, ἵν' ἐξ αὐτῆς δεικνύω.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισίᾳ, ὅτε προῦκαλεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησιν ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.]

- 25 Ἐπίσχεσ. ἐνθυμεῖσθε ὅτι τῶν διαθηκῶν γέγραπται τῶν Πασίωνος. καίτοι χρῆν τοὺς βουλομένους τᾶληθῇ μαρτυρεῖν, εἰ τὰ μάλιστ' ἐγίγνετο ἢ πρόκλησις, ὥς οὐκ ἐγίγνετο, ἐκείνως μαρτυρεῖν. λέγε τὴν μαρτυρίαν ἀπ' ἀρχῆς πάλιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1109

Μαρτυροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισίᾳ.

Μαρτυροῦμεν· παρῆμεν γὰρ δῆ. λέγε.

ὅτε προῦκαλεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον.

Καὶ τοῦτο, εἶπερ προῦκαλεῖτο, ὁρθῶς ἂν ἐμαρτύρουν. εἰ μὴ φησιν ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος.

- 26 Ἐχε αὐτοῦ. οὐδ' ἂν εἰς ἔτι δήπου τοῦτ' ἐμαρτύρησεν, εἰ μὴ τις καὶ παρῆν διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ· ἀλλ' εὐθύς ἂν εἶπε "τί δ' ἡμεῖς ἴσμεν, εἴ τινές "εἰσι διαθηκαὶ Πασίωνος;" καὶ γράφειν ἂν αὐτὸν ἠξίωσεν, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ τῆς προκλήσεως, "εἰ μὴ φημ' ἐγὼ "ἀντίγραφα εἶναι τῶν διαθηκῶν, ὧν φησι Φορμίων "Πασίωνα καταλιπεῖν," οὐ "τῶν Πασίωνος." τοῦτο μὲν γὰρ ἦν εἶναι διαθήκας μαρτυρεῖν, ὅπερ ἦν τούτοις βούλημα, ἐκεῖνο δὲ φάσκειν Φορμίωνα· πλεῖστον δὲ δήπου κεχώρισται τό τ' εἶναι καὶ τὸ τοῦτον φάσκειν.

- 27 Ἵνα τοίνυν εἰδῇτε ὑπὲρ ἡλίκων καὶ ὅσων ἦν τὸ κατασκευάσμα τὸ τῆς διαθήκης, μικρὰ ἀκούσατέ μου. ἦν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο πρῶτον μὲν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην ὧν διεφθάρκει ἦν ἐμοὶ μὲν οὐ κα-

λὸν λέγειν, ὑμεῖς δ' ἴστε, καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, ἔπειθ' ὑπὲρ τοῦ κατασχεῖν ὅσα ἦν τῷ ἡμετέρῳ πατρὶ χρήματα παρὰ τῇ μητρὶ, πρὸς δὲ τούτοις ὑπὲρ τοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἡμετέρων ἀπάντων κυρίῳ γενέσθαι. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, τῆς διαθήκης αὐτῆς ἀκούσαντες γνώσεσθε· φανήσεται γὰρ οὐ πατρὸς ὑπὲρ υἱῶν γράφοντος ἔοικυῖα διαθήκη, ἀλλὰ δούλου λελυμασμένου τὰ
 28 τῶν δεσποτῶν, ὅπως μὴ δώσει δίκην σκοποῦντος. λέγε 1110
 δ' αὐτοῖς τὴν διαθήκην αὐτὴν, ἣν οὗτοι μετὰ τῆς προκλήσεως μεμαρτυρήκασιν· ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε ἂν λέγω.

ΔΙΑΘΗΚΗ.

[Τάδε διέθετο Πασίων Ἀχαρνεύς· δίδωμι τὴν ἑμαυτοῦ γυναικᾶ Ἀρχίππην Φορμίωνι, καὶ προῖκα ἐπιδίδωμι Ἀρχίππῃ τάλαντον μὲν τὸ ἐκ Πεπαρήθου, τάλαντον δὲ τὸ αὐτόθεν, συνοικίαν ἑκατὸν μυῶν, θεραπαίνας καὶ τὰ χρυσία καὶ τὰ ἄλλ' ὅσα ἐστὶν αὐτῇ ἔνδον. ἅπαντα ταῦτα Ἀρχίππῃ δίδωμι.]

Ἰκούσατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πλῆθος τῆς προικὸς, τάλαντον ἐκ Πεπαρήθου, τάλαντον αὐτόθεν, συνοικίαν ἑκατὸν μυῶν, θεραπαίνας καὶ χρυσία, καὶ τὰ ἄλλα, φησὶν, ὅσα ἐστὶν αὐτῇ, δίδωμι, τούτῳ τῷ γράμματι καὶ τοῦ ζητῆσαί τι τῶν καταλειφθέντων ἀποκλείων ἡμᾶς.

29 Φέρε δὴ δείξω τὴν μίσθωσιν ὑμῖν καθ' ἣν ἐμεμίσθωτο τὴν τράπεζαν παρὰ τοῦ πατρὸς οὗτος. καὶ γὰρ ἐκ ταύτης, καίπερ ἐσκευωρημένης, ὅψεσθε ὅτι πλάσμα ὅλον ἐστὶν ἢ διαθήκη. δείξω δ' ἣν οὗτος παρέσχετο μίσθωσιν, οὐκ ἄλλην τινὰ, ἐν ἣ προσγέγραπται ἔνδεκα
 30 τρ. ἐστὶ δ', οἶμαι, ταῦτα τοιαῦτα. τῶν μὲν οἶκοι χρημάτων ὥς ἐπὶ τῇ μητρὶ δοθέντων διὰ τῆς διαθήκης αὐτὸν ἐποίησε κύριον, ὥσπερ ἀκηκόατε ἄρτι, τῶν δ'

ἐπὶ τῆς τραπέζης ὄντων, ἃ πάντες ἤδεσαν καὶ λαθεῖν οὐκ ἦν, διὰ τοῦ προσοφείλοντα ἀποφῆναι τὸν πατέρα ἡμῶν, ἵν', ὅσα ἐξελέγχοιτο ἔχων, κεκομίσθαι φαίη. ὑμεῖς δ' ἴσως αὐτὸν ὑπειλήφατε, ὅτι σολοικίζει τῇ φωνῇ, βάρβαρον καὶ εὐκαταφρόνητον εἶναι. ἔστι δὲ βάρ- 1111
βαρος οὗτος τῷ μισεῖν οὓς αὐτῷ προσῆκε τιμᾶν· τῷ δὲ κακουργῆσαι καὶ διορύξαι πράγματα οὐδενὸς λείπε-
31 ται. λαβὲ δὴ τὴν μίσθωσιν, καὶ λέγε, ἦν τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ προκλήσεως ἐνεβάλοντο.

ΜΙΣΘΩΣΙΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

[Κατὰ τὰδε ἐμίσθωσε Πασίων τὴν τραπέξαν Φορμί-
ωνι· μίσθωσιν φέρειν Φορμίωνα τῆς τραπέζης τοῖς παισὶ
τοῖς Πασίωνος δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐκάστου, χωρὶς τῆς καθ' ἡμέραν διοικήσεως· μὴ
ἐξεῖναι δὲ τραπεζίτεῦσαι χωρὶς Φορμίωνι, ἐὰν μὴ πείσῃ
τοὺς παῖδας τοὺς Πασίωνος. ὀφείλει δὲ Πασίων ἐπὶ τὴν
τραπέξαν ἑνδεκα τάλαντα εἰς τὰς παρακαταθήκας.]

32 Ὡς μὲν τοίνυν παρέσχετο συνθήκας ὡς κατὰ ταύ-
τας μισθωσάμενος τὴν τραπέξαν, αὐταὶ εἰσιν, ὧς ἄν-
δρες δικασταί. ἀκούετε δ' ἐν ταύταις ἀναγινγνωσκομέ-
ναις μίσθωσιν μὲν φέρειν τοῦτον, ἄνευ τῆς καθ' ἡμέ-
ραν διοικήσεως, δύο τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς
τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου, μὴ ἐξεῖναι δὲ τραπεζίτεύειν
αὐτῷ, ἐὰν μὴ ἡμᾶς πείσῃ. προσγέγραπται δὲ τελευ-
ταῖον "ὀφείλει δὲ Πασίων ἑνδεκα τάλαντα εἰς τὰς πα-
33 ρακαταθήκας." ἔστιν οὖν ὅστις ἂν τοῦ ξύλου καὶ τοῦ
χωρίου καὶ τῶν γραμματείων τοσαύτην ὑπέμεινε φέ-
ρειν μίσθωσιν; ἔστι δ' ὅστις ἂν, δι' ὃν ὠφειλήκει το-
σαῦτα χρήματα ἢ τραπέξα, τούτῳ τὰ λοιπὰ ἐπέτρεψεν;
εἰ γὰρ ἐνεδέησε τοσούτων χρημάτων, τούτου διοικοῦν-
τος ἐνεδέησεν. ἴστε γὰρ πάντες, καὶ ὅτ' ἦν ὁ πατήρ ἐπὶ
τοῦ τραπεζίτεύειν, τοῦτον καθήμενον καὶ διοικοῦντα
ἐπὶ τῇ τραπέξῃ, ὥστε ἐν τῷ μύλῳ προσῆκεν αὐτὸν εἰ-

- 34 ναι μᾶλλον ἢ τῶν λοιπῶν κύριον γενέσθαι. ἀλλ' ἐῷ 1112
ταῦτα καὶ τᾶλλ' ὅσ' ἂν περὶ τῶν ἑνδεκα ταλάντων
ἔχοιμι εἰπεῖν, ὥς οὐκ ὤφειλεν ὁ πατήρ, ἀλλ' οὗτος
ὑφῆρηται. ἀλλ' οὗ ἀνέγνων ἕνεκα, τοῦ τὴν διαθήκην
ψευδῇ δεῖξαι, τοῦθ' ὑμᾶς ἀναμνήσω. γέγραπται γὰρ
αὐτόθι, μὴ ἐξεῖναι δὲ τραπεζιτεύειν Φορμίῳ, ἐὰν μὴ
ἡμᾶς πείσῃ. τοῦτο τοίνυν τὸ γράμμα παντελῶς δηλοῖ
ψευδῇ τὴν διαθήκην οὔσαν. τίς γὰρ ἂν ἀνθρώπων, ἃ
μὲν ἔμελλε τραπεζιτεύων οὗτος ἐργάζεσθαι, ταῦθ'
ὅπως ἡμῖν τοῖς αὐτοῦ παισὶν, ἀλλὰ μὴ τούτῳ γενήσε-
ται προὔνοήθη, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐξεῖναι τούτῳ τραπε-
ζιτεύειν ἔγραψεν, ἵνα μὴ ἀφιστῇται ἀφ' ἡμῶν. ἃ δ'
αὐτὸς εἰργασμένος ἔνδον κατέλειπε, ταῦθ' ὅπως οὗτος
35 λήψεται παρεσκεύασεν; καὶ τῆς μὲν ἐργασίας ἐφθό-
νησεν, ἥς οὐδὲν αἰσχρὸν ἦν μεταδοῦναι. τὴν δὲ γυ-
ναῖκα ἔδωκεν, οὗ μείζον οὐδὲν ἂν κατέλιπεν ὄνειδος;
τυχὼν γε τῆς παρ' ὑμῶν δωρεᾶς, εἶτα ὥσπερ ἂν δοῦ-
λος δεσπότη διδοὺς, ἀλλ' οὐ τὸνναντίον, εἶπερ ἐδίδου,
δεσπότης οἰκέτῃ, προστιθεὶς προῖκα ὅσῃν οὐδεὶς τῶν
36 ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι τούτῳ μὲν αὐτὸ τοῦτο ἀγα-
πητὸν ἦν, τὸ τῆς δεσποίνης ἀξιοθῆναι. τῷ πατρὶ δὲ
οὐδὲ λαμβάνοντι τοσαῦτα χρήματα, ὅσα φασὶ διδόντα
οὗτοι, εὐλογον ἦν πρᾶξαι ταῦτα. ἀλλ' ὅμως ἃ τοῖς εἰ-
κόσι, τοῖς χρόνοις, τοῖς πεπραγμένοις ἐξελέγχεται ψευ-
δῇ, ταῦτα μαρτυρεῖν οὐκ ὤκνησεν οὗτος Στέφανος.
- 37 Εἶτα λέγει περιῶν ὥς ἐμαρτύρησε μὲν Νικοκλῆς
ἐπιτροπεῦσαι κατὰ τὴν διαθήκην, ἐμαρτύρησε δὲ Πα-
σικλῆς ἐπιτροπευθῆναι κατὰ τὴν διαθήκην. ἐγὼ δὲ
αὐτὰ ταῦτ' οἶμαι τεκμήρια εἶναι τοῦ μήτ' ἐκείνους τὰ-
ληθῇ μήτε τούσδε μεμαρτυρηκέναι. ὁ γὰρ ἐπιτροπεῦ- 1113
σαι κατὰ διαθήκας μαρτυρῶν δῆλον ὅτι καθ' ὁποίας
ἂν εἰδείῃ, καὶ ὁ ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκας μαρ-

- 38 τυρῶν δὴλον ὅτι καθ' ὁποίας ἂν εἰδείη. τί οὖν παθόν-
τες ἑμαρτυρεῖτε ὑμεῖς ἐν προκλήσει διαθήκας, ἀλλ' οὐκ
ἐκείνους εἰᾶτε; εἰ γὰρ αὖ μὴ φήσουσιν εἰδέναι τὰ γε-
γραμμένα ἐν αὐταῖς, πῶς ὑμᾶς οἶόν τ' εἰδέναι τοὺς μη-
δαμῇ μηδαμῶς τοῦ πράγματος ἐγγύς; τί ποτ' οὖν οἱ
μὲν ἐκεῖνα, οἱ δὲ ταῦτα ἑμαρτύρησαν; ὅπερ εἴρηκα καὶ
πρότερον, διείλοντο τὰδικήματα, καὶ ἐπιτροπεῦσαι
μὲν κατὰ διαθήκην οὐδὲν δεινὸν ἤγεῖτο μαρτυρεῖν ὁ
39 μαρτυρῶν, οὐδ' ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκην, ἀφαι-
ρῶν ἑκάτερος τὸ μαρτυρεῖν τὰ ἐν ταῖς διαθήκαις ὑπὸ
τούτου γεγραμμένα, οὐδὲ καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτῶ
ἐπιγεγραμμένον γραμματεῖον διαθήκην, οὐδὲ τὰ τοι-
αῦτα· διαθήκας δὲ μαρτυρεῖν, ἐν αἷς χρημάτων το-
σοῦτων κλοπῇ, γυναικὸς διαφθορᾷ, γάμοι δεσποίνης,
πράγματα αἰσχύνῃ καὶ ὕβρειν τοσαύτην ἔχοντα, οὐ-
δεὶς ἤθελε πλὴν οὗτοι, προκλήσιν κατασκευάσαντες,
παρ' ὧν δίκαιον τῆς ὅλης τέχνης καὶ κακουργίας δίκην
λαβεῖν.
- 40 Ἵνα τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ μόνον ἐξ ὧν
ἐγὼ κατηγορῶ καὶ ἐλέγχω δῆλος ὑμῖν γένηται τὰ ψευδῇ
μεμαρτυρηκῶς οὕτοσι Στέφανος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν πε-
ποίηκεν ὁ παρασχόμενος αὐτὸν, τὰ πεπραγμένα ἐκείνω
βούλομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ὅπερ δ' εἶπον ἀρχόμενος
τοῦ λόγου, δεῖξω κατηγοροὺς γιγνομένους αὐτοὺς ἑαυ-
τῶν. τὴν γὰρ δίκην, ἐν ἣ ταῦτα ἑμαρτυρήθη, παρε-
γράψατο Φορμίων πρὸς ἐμὲ μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι ὥς 1114
- 41 ἀφέντος ἐμοῦ τῶν ἐγκλημάτων αὐτόν. τοῦτο τοίνυν
ἐγὼ μὲν οἶδα ψεῦδος ὄν, καὶ ἐλέγξω δὲ, ὅταν εἰσῶ
πρὸς τοὺς ταῦτα μεμαρτυρηκότας· τούτῳ δὲ οὐχ οἶόν
τε τοῦτ' εἰπεῖν. εἰ τοίνυν ἀληθῇ πιστεύσαιτ' εἶναι τὴν
ἄφεσιν, οὕτω καὶ μάλιστ' ἂν οὗτος φανείη ψευδῇ με-
μαρτυρηκῶς καὶ κατεσκευασμένης διαθήκης μάρτυς

- γεγονώς. τίς γὰρ οὕτως ἄφρων ὥστε ἄφεςιν μὲν ἐναν-
 τίον μαρτύρων ποιήσασθαι, τοῦ βεβαίαν αὐτῷ τὴν
 ἀπαλλαγὴν εἶναι, τὰς δὲ συνθήκας καὶ τὰς διαθήκας
 καὶ τᾶλλα, ὑπὲρ ὧν ἐποιεῖτο τὴν ἄφεςιν, σεσημασμένα
 42 ἑᾶσαι καθ' αὐτοῦ κείσθαι; οὐκοῦν ἐναντία μὲν ἢ πα-
 ραγραφῇ πᾶσι τοῖς μεμαρτυρημένοις, ἐναντία δὲ, ἣν
 ἀνέγνων ὑμῖν ἄρτι, μίσθωσις, τῇδε τῇ διαθήκῃ· οὐ-
 δὲν δὲ τῶν πεπραγμένων οὐτ' εὐλογον οὐδ' ἀπλοῦν
 οὐδ' ὁμολογούμενον αὐτὸ ἑαυτῷ φαίνεται. ἐκ δὲ τού-
 του τοῦ τρόπου πάντα πεπλασμένα καὶ κατεσκευα-
 σμένα ἐλέγχεται.
- 43 Ὡς μὲν τοίνυν ἐστὶν ἀληθὴ τὰ μεμαρτυρημένα,
 οὐτ' αὐτὸν τοῦτον οὐτ' ἄλλον ὑπὲρ τούτου δεῖξαι δυ-
 νήσεσθαι νομίζω. ἀκούω δ' αὐτὸν τοιοῦτόν τι παρε-
 σκευάσθαι λέγειν, ὥς προκλήσεώς ἐστιν ὑπεύθυνος,
 οὐχὶ μαρτυρίας, καὶ δυοῖν αὐτῷ προσήκει δοῦναι λό-
 γον, οὐ πάντων τῶν γεγραμμένων, εἴτε προῦκαλεῖτό
 με ταῦτα Φορμίων ἢ μὴ, καὶ εἰ μὴ ἐδεχόμην ἐγώ· ταῦ-
 τα μὲν γὰρ ἀπλῶς αὐτὸς μεμαρτυρηκέναι φήσει, τὰ δ'
 ἄλλα ἐκείνου προκαλεῖσθαι, εἰ δ' ἐστὶν ἢ μὴ ταῦτα,
 44 οὐδὲν προσήκειν αὐτῷ σκοπεῖν. πρὸς δὲ τὸν λόγον
 τοῦτον καὶ τὴν ἀναίδειαν βέλτιόν ἐστι μικρὰ προειπεῖν
 ὑμῖν, ἵνα μὴ λάθητε ἐξαπατηθέντες. πρῶτον μὲν, ὅταν 1115
 ἐγχειρῇ λέγειν τοῦτο, ὥς ἄρα οὐ πάντων ὑπεύθυνός
 ἐστίν, ἐνθυμεῖσθε ὅτι διὰ ταῦτα ὁ νόμος μαρτυρεῖν ἐν
 γραμματεῖ κелеύει, ἵνα μήτ' ἀφελεῖν ἐξῇ μήτε προσ-
 θεῖναι τοῖς γεγραμμένοις μηδέν. τότε οὖν αὐτὸν ἔδει
 ταῦτ' ἀπαλείφειν κелеύειν, ἃ νῦν οὐ φησι μεμαρτυρη-
 45 κέναι, οὐ νῦν ἐνόντων ἀναισχυντεῖν. ἔπειτα καὶ τόδε
 σκοπεῖτε, εἰ ἑᾶσαιτ' ἂν ἐναντίον ὑμῶν ἐμὲ προσγρά-
 ψαι τι λαβόντα τὸ γραμματεῖον. οὐ δήπου. οὐκουν
 οὐδὲ τοῦτον ἀφαιρεῖν τῶν γεγραμμένων ἂν προσήκει·

τίς γὰρ ἀλώσεται ἔτι ποτὲ ψευδομαρτυριῶν, εἰ μαρτυρήσει τε ἃ βούλεται καὶ λόγον ὧν βούλεται δώσει; ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτα οὕθ' ὁ νόμος διεῖλεν οὕθ' ὑμῖν ἀκούειν προσήκει· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀπλοῦν καὶ δίκαιον. τί γέγραπται; τί μεμαρτύρηκας; ταῦθ' ὡς ἀληθῆ δείκνυε. καὶ γὰρ ἀντιγέγραψαι ταῦτα "ἀληθῆ μεμαρτύρηκα, μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα," οὐ τὸ
 46 καὶ τὸ τῶν ἐν τῷ γραμματεῖῳ. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, λαβὲ τὴν ἀντιγραφὴν αὐτὴν μοι. λέγε.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ.

[Ἀπολλόδωρος Πασίανος Ἀχαρνεὺς Στεφάνῳ Μενεκλέους Ἀχαρνεῖ ψευδομαρτυριῶν, τίμημα τάλαντον. τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτύρησε Στέφανος μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα.]

Στέφανος Μενεκλέους Ἀχαρνεὺς τὰληθῆ ἐμαρτύρησα μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα.]

Ταῦτα οὗτος αὐτὸς ἀντεγρᾶψατο, ἃ χρὴ μνημο- 1116
 νεύειν ὑμᾶς, καὶ μὴ τοὺς ἐπ' ἐξαπάτῃ νῦν λόγους ὑπὸ τούτου βηθησομένους πιστοτέρους ποιεῖσθαι τῶν νόμων καὶ τῶν ὑπὸ τούτου γραφέντων εἰς τὴν ἀντιγραφὴν.

47 Πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοὺς καὶ περὶ ὧν ἔλαχον τὴν ἐξ ἀρχῆς δίκην ἐρεῖν καὶ κατηγορήσειν, ὡς συκοφαντήματα ἦν. ἐγὼ δ' ὃν μὲν τρόπον ἐσκευωρήσατο τὴν μίσθωσιν, ὅπως τὴν ἀφορμὴν τῆς τραπέζης κατὰσχοι, εἶπον καὶ διεξῆλθον ὑμῖν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἂν οἷός τ' εἶην λέγειν ἅμα καὶ τούτους ἐλέγχειν περὶ τῆς μαρτυρίας· οὐ γὰρ ἱκανόν μοι τὸ ὕδωρ ἐστίν.
 48 ὅτι δ' οὐδ' ὑμεῖς ἐθέλοιτ' ἂν εἰκότως ἀκούειν περὶ τούτων αὐτῶν, ἐκείθεν εἰσεσθε, ἂν λογίσησθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὅτι οὔτε νῦν ἐστι χαλεπὸν περὶ ὧν μὴ κατηγο-

ρηται λέγειν, οὔτε ψευδεῖς ἀναγνόντα μαρτυρίας ἀπο-
 φεύγειν. ἀλλ' οὐδέτερόν γε δίκαιον τούτων οὐδ' ἂν
 49 εἰς φήσειεν εἶναι, ἀλλ' ὃ ἐγὼ προκαλοῦμαι νῦν. σκο-
 πεῖτε δὲ ἀκούσαντες. ἐγὼ γὰρ ἄξιῶ, οὓς μὲν ἀφείλοντό
 με ἐλέγχους περὶ τῶν ἐγκλημάτων, οὓς προσῆκον ἦν
 ῥηθῆναι, μὴ ζητεῖν αὐτοὺς νῦν, αἷς δὲ ἀφείλοντο μαρ-
 τυρίαις, ὥς εἰσὶν ἀληθεῖς, δεικνύναι. εἰ δ' ὅταν μὲν
 τὴν δίκην εἰσῶ, τὰς μαρτυρίας με ἐλέγχειν ἄξιώσου-
 σιν, ὅταν δὲ ταύταις ἐπεξῶ, περὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐγκλη-
 μάτων λέγειν με κελεύουσιν, οὔτε δίκαια οὔτε ὑμῖν
 50 συμφέροντα ἐροῦσιν. δικάσειν γὰρ ὁμωμόκατε ὑμεῖς
 οὐ περὶ ὧν ἂν ὁ φεύγων ἄξιοι, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν ὧν ἂν
 ἡ δίκαιος ἦ. ταύτην δ' ἀνάγκη τῇ τοῦ δικάοντος λήξει
 δηλοῦσθαι, ἣν ἐγὼ τούτῳ ψευδομαρτυριῶν εἰληχα. μὴ
 δὴ τοῦτ' ἀφείς περὶ ὧν οὐκ ἀγωνίζεται λεγέτω· μὴδ' 1117
 ὑμεῖς ἑἴτε, ἂν ἄρα οὗτος ἀναισχυνη.

51 Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν οὐδὲν οὐδαμῇ δίκαιον ἔχον-
 τα λέγειν ἥξειν καὶ ἐπὶ τοῦτο, ὥς ἄτοπον ποιῶ, πα-
 ραγραφὴν ἡττημένος, τοὺς διαθήκην μαρτυρήσαντας
 διώκων, καὶ τοὺς δικαστὰς τοὺς τότε φήσειν διὰ τοὺς
 ἀφείναι μεμαρτυρηκότας ἀποψηφίσασθαι μᾶλλον ἢ
 διὰ τοὺς διαθήκην μαρτυρήσαντας. ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, νομίζω πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οὐχ ἦττον
 τὰ πεπραγμένα εἰώθατε σκοπεῖν ἢ τὰς ὑπὲρ τούτων
 παραγραφάς· περὶ δὴ τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὰ ψευ-
 δῆ καταμαρτυρήσαντες οὗτοί μου ἀσθενεῖς τοὺς περὶ
 52 τῆς παραγραφῆς ἐποίησαν λόγους. χωρὶς δὲ τούτων
 ἄτοπον, πάντων τὰ ψευδῆ μαρτυρησάντων, τίς μά-
 λιστα ἔβλαψεν ἀποφαίνειν, ἀλλ' οὐχ ὥς αὐτὸς ἕκαστος
 ἀληθῆ μεμαρτύρηκε δεικνύναι. οὐ γὰρ, ἂν ἕτερον
 δείξῃ δεινότερα εἰργασμένον, ἀποφεύγειν αὐτῷ προσ-
 ῆκει, ἀλλ' ἂν αὐτὸς ὥς ἀληθῆ μεμαρτύρηκεν ἀποφύνη.

53 Ἐφ' ᾧ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστ' ἀπο-
 λωλέναι δίκαιός ἐστιν οὗτοσί Στέφανος, τοῦτ' ἀκού-
 σατέ μου. δεινὸν μὲν γάρ ἐστιν εἰ καὶ καθ' ὅτου τις
 οὖν τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖ, πολλῶ δὲ δεινότερον καὶ πλεί-
 ονος ὀργῆς ἄξιον, εἰ κατὰ τῶν συγγενῶν· οὐ γὰρ τοὺς
 γεγραμμένους νόμους ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς φύσεως οἰκεῖα ἀναιρεῖ. τοῦτο τοίνυν
 54 ἐπιδειχθήσεται πεποιηκῶς οὗτοσί. ἔστι γὰρ ἡ τούτου
 μήτηρ καὶ ὁ τῆς ἐμῆς γυναικὸς πατὴρ ἀδελφοί, ὥστε
 τὴν μὲν γυναιῖκα τὴν ἐμὴν ἀνεψιὰν εἶναι τούτῳ, τοὺς
 δὲ παῖδας τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς ἐμοὺς ἀνεψιαδοῦς. 1118
 ἄρ' οὖν δοκεῖ ποτ' ἂν ὑμῖν οὗτος, εἴ τι δι' ἔνδειαν εἶδε
 ποιούσας ὧν οὐ χρὴ τὰς αὐτοῦ συγγενεῖς, ὅπερ ἤδη
 πολλοὶ πεπονήκασιν, παρ' αὐτοῦ προῖκα ἐπιδούς ἐκδοῦ-
 ναι, ὃς ὑπὲρ τοῦ μηδ' ἂ προσήκει κομίσασθαι ταύτας
 τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἠθέλησε, καὶ περὶ πλείονος ἐποιή-
 σατο τὸν Φορμίωνος πλοῦτον ἢ τὰ τῆς συγγενείας ἀναγ-
 55 καῖα; ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὴν
 μαρτυρίαν τὴν Δεινίου καὶ ἀναγίνωσκε, καὶ κάλει
 Δεινίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ:

[Δεινίας Θεομνήστου Ἀθμονεὺς μαρτυρεῖ τὴν θυγα-
 τέρα αὐτοῦ ἐκδοῦναι Ἀπολλοδώρῳ κατὰ τοὺς νόμους γυ-
 ναῖκα ἔχειν, καὶ μηδεπώποτε παραγενέσθαι, μηδὲ αἰσθέ-
 σθαι ὅτι Ἀπολλοδώρος ἀφῆκε τῶν ἐγκλημάτων ἀπάντων
 Φορμίωνα.]

56 Ὅμοιός γε ὁ Δεινίας, ὧ ἄνδρες δικασταί, τούτῳ,
 ὃς ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς καὶ τῶν θυγατριδῶν καὶ ἐμοῦ
 τοῦ κηδεστοῦ διὰ τὴν συγγένειαν οὐδὲ τἀληθῆ μαρτυ-
 ρεῖν ἐθέλει κατὰ τούτου. ἀλλ' οὐχ οὗτοσί Στέφανος,
 οὐκ ὥκνησε καθ' ἡμῶν τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν, οὐδ', εἰ
 μηδένα τῶν ἄλλων, τὴν αὐτοῦ μητέρα ἡσχύνθη τοῖς

ἀπ' ἐκείνης οἰκείοις τῆς ἐσχάτης ἐνδείας αἴτιος γενόμενος.

57 Ὁ τοίνυν ἑπαθὼν δεινότατον καὶ ἐφ' ᾧ μάλιστα
 ἐξεπλάγην, ὅτ' ἡγωνιζόμεν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τοῦθ'
 ὑμῖν εἰπεῖν βούλομαι· τὴν τε γὰρ τούτου πονηρίαν
 ἔτι μᾶλλον ὑμεῖς ὄψεσθε, καὶ ἐγὼ τῶν γεγενημένων
 ἀποδυράμενος τὰ πλεῖστα πρὸς ὑμᾶς ὥσπερ εἰ ῥάων
 ἔσομαι. τὴν γὰρ μαρτυρίαν, ἣν ᾧ μὲν εἶναι καὶ δι' ἧς ἦν 1119
 ὁ πλεῖστος ἔλεγχός μοι, ταύτην οὐχ εὖρον ἐνοῦσαν ἐν
 58 τῷ ἔχινῳ. τότε μὲν δὴ τῷ κακῷ πληγεῖς οὐδὲν ἄλλο εἰ-
 χον ποιῆσαι πλὴν ὑπολαμβάνειν τὴν ἀρχὴν ἡδίκηκεναι
 με καὶ τὸν ἐχθρὸν κελυνηκεναι. νῦν δὲ ἀφ' ὧν ὕστερον
 πέπυσμαι, πρὸς αὐτῷ τῷ διαιτητῇ Στέφανον τουτοῦ
 αὐτὴν ὑφηγημένου εὐρίσκω, πρὸς μαρτυρίαν τινὰ, ἵν'
 ἐξορκώσασμαι, ἀναστάντος ἐμοῦ. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ
 λέγω, πρῶτον μὲν ὑμῖν μαρτυρήσουσι τῶν τούτοις
 παρόντων οἱ ἰδόντες. οὐ γὰρ ἐξομνύμαι ἐθελήσειν αὐ-
 59 τοὺς οἶμαι. ἐὰν δ' ἄρα τοῦτο ποιήσωσιν ὑπ' ἀναι-
 δείας, πρόκλησιν ὑμῖν ἀναγνώσεται, ἐξ ἧς τούτους τ'
 ἐπιορκούντας ἐπ' αὐτοφώρῳ λήψεσθε καὶ τοῦτον
 ὁμοίως ὑφηγημένον τὴν μαρτυρίαν εἴσεσθε. καίτοι
 ὅστις, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κακῶν ἀλλοτρίων κλέπτῃς
 ὑπέμεινεν ὀνομασθῆναι, τί ἂν ἡγείσθε ποιῆσαι τοῦτον
 60 ὑπὲρ αὐτοῦ; λέγε τὴν μαρτυρίαν, εἴτα τὴν πρόκλησιν
 ταύτην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Μαρτυροῦσι φίλοι εἶναι καὶ ἐπιτήδαιοι Φορμίωνι,
 καὶ παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισία, ὅτε ἦν ἀπόφασις
 τῆς διαίτης Ἀπολλοδώρῳ πρὸς Φορμίωνα, καὶ εἰδέναι τὴν
 μαρτυρίαν ὑφηγημένον Στέφανον, ἣν αἰτιάται αὐτὸν
 Ἀπολλόδωρος ὑφελέσθαι.]

Ἡ μαρτυρεῖτε, ἢ ἐξομώσασθε.

ΕΞΩΜΟΣΙΑ.

- 61 Οὐκ ἄδηλον ἦν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοῦτο
 ἔμελλον ποιήσῃν, προθύμως ἐξομείσθαι. ἵνα τοίνυν
 παραχορῆμα ἐξελεγχθῶσιν ἐπιωρκηκότες, λαβέ μοι ταύ-
 την τὴν μαρτυρίαν καὶ τὴν πρόκλησιν. ἀναγίνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1120

[Μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτε Ἀπολλόδωρος προῦκαλεῖτο
 Στέφανον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βά-
 σανον περὶ τῆς ὑφαιρέσεως τοῦ γραμματείου, καὶ γράμμα-
 τα ἦν ἔτοιμος γράφειν Ἀπολλόδωρος, καθ' ὃ τι ἔσται ἡ
 βάσανος. ταῦτα δὲ προκαλουμένου Ἀπολλοδώρου οὐκ
 ἐθέλησαι παραδοῦναι Στέφανον, ἀλλὰ ἀποκρίνασθαι
 Ἀπολλοδώρῳ δικάζεσθαι, εἰ βούλοιο, εἴ τί φησιν ἀδικεῖ-
 σθαι ὑφ' ἑαυτοῦ.]

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

- 62 Τίς ἂν οὖν ὑπὲρ τοιαύτης αἰτίας, ὃ ἄνδρες δικα-
 σταί, εἶπερ ἐπίστευεν αὐτῷ, οὐκ ἐδέξατο τὴν βάσανον;
 οὐκοῦν τῷ φεύγειν τὴν βάσανον ὑφηρημένος ἐξελέγ-
 χεται. ἄρ' οὖν ἂν ὑμῖν αἰσχυρῶνται δοκεῖ τὴν τοῦ
 τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν δόξαν ὃ τὴν τοῦ κλέπτῃς φανῆ-
 ναι μὴ φυγῶν; ἢ δεηθέντος ὀκνηῆσαι τὰ ψευδῇ μαρτυ-
 ρεῖν, ὃς ἂ μὴδεὶς ἐκέλευεν ἐθελοντῆς πονηρὸς ἦν;
- 63 Δικαίως τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτων
 ἀπάντων δοὺς δίκην, πολὺ μᾶλλον ἂν εἰκότως διὰ τᾶλ-
 λα κολασθεῖν παρ' ὑμῖν. σκοπεῖτε δὲ, τὸν βίον ὃν βε-
 βίωκεν ἐξετάζοντες· οὗτος γὰρ, ἡνίκα μὲν συνέβαινε
 εὐτυχεῖν Ἀριστολόχῳ τῷ τραπεζίτῃ, ἴσα βαίνων ἐβάδι-
 ζεν ὑποπεπτωκὸς ἐκείνῳ, καὶ ταῦτα ἴσασι πολλοὶ τῶν
- 64 ἐνθάδ' ὄντων ὑμῶν. ἐπειδὴ δ' ἀπώλετ' ἐκεῖνος καὶ
 τῶν ὄντων ἐξέστη, οὐχ ἥκιστα ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τοι-
 ούτων διαφορηθεὶς, τῷ μὲν υἱεῖ τῷ τούτου πολλῶν
 πραγμάτων ὄντων οὐ παρέστη πώποτε οὐδ' ἐβόηθη-
 σεν, ἀλλ' Ἀπόληξις καὶ Σόλων καὶ πάντες ἄνθρωποι

μάλλον βοηθοῦσι. Φορμίωνα δὲ πάλιν ἐόρακε, καὶ τοῦ-
 τῳ γέγονεν οἰκείος, ἐξ Ἀθηναίων ἀπάντων τοῦτον
 ἐκλεξάμενος, καὶ ὑπὲρ τούτου πρεσβευτῆς μὲν ὄχητο 112
 εἰς Βυζάντιον πλέων, ἥνίκα ἐκεῖνοι τὰ πλοῖα τὰ τούτου
 κατέσχον, τὴν δὲ δίκην ἔλεγε τὴν πρὸς Καλχηδονίους,
 τὰ ψευδῇ δ' ἐμοῦ φανερωῶς οὕτω καταμεμαρτύρηκεν.
 65 εἰθ' ὅς εὐτυχούντων ἐστὶ κόλαξ, καὶ ἀτυχεῶσι, τῶν αὐ-
 τῶν τούτων προδότης, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πολιτῶν
 πολλῶν καὶ καλῶν καγαθῶν ὄντων μηδενὶ μηδ' ἐξ
 ἴσου χρῆται, τοῖς δὲ τοιούτοις ἐθελοντῆς ὑποπίπτει,
 καὶ μήτ' εἴ τινα τῶν οἰκείων ἀδικήσει μήτ' εἰ παρὰ τοῖς
 ἄλλοις φάυλην δόξαν ἔξει ταῦτα ποιῶν μήτ' ἄλλο μη-
 δὲν σκοπεῖ, πλὴν ὅπως τι πλεόν ἔξει, τοῦτον οὐ μισεῖν
 ὥς κοινὸν ἐχθρὸν τῆς φύσεως ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης
 66 προσήκει; ἔγωγ' ἂν φαίην. ταῦτα μέντοι τὰ τοσαύτην
 ἔχοντα αἰσχύνην, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τῷ τὴν πό-
 λιν φεύγειν καὶ τὰ ὄντα ἀποκρύπτεσθαι προήρηται
 πράττειν, ἵν' ἐργασίας ἀφανεῖς διὰ τῆς τραπέζης ποιῇ-
 ται καὶ μήτε χορηγῇ μήτε τριηραρχῇ μήτ' ἄλλο μηδὲν
 ὧν προσήκει ποιῇ. καὶ κατείργασται τοῦτο. τεκμήριον
 δέ· ἔχων γὰρ οὐσίαν τοσαύτην ὥστε ἑκατὸν μναῖς ἐπι-
 δοῦναι τῇ θυγατρὶ, οὐδ' ἡντινοῦν ἐώραται λειτουρ-
 γίαν ὑφ' ὑμῶν λειτουργῶν, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην. καί-
 τοι πόσῳ κάλλιον φιλοτιμούμενον ἐξετάζεσθαι καὶ
 προθυμούμενον εἰς ἃ δεῖ τῇ πόλει, ἢ κολακεύοντα καὶ
 τὰ ψευδῇ μαρτυροῦντα; ἀλλ' ἐπὶ τῷ κερδαίνειν πᾶν
 67 ἂν οὗτος ποιήσειεν. καὶ μὴν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλ-
 λον ἄξιον ὀργίλως ἔχειν τοῖς μετ' εὐπορίας πονηροῖς ἢ
 τοῖς μετ' ἐνδεείας. τοῖς μὲν γὰρ ἢ τῆς ἀνάγκης χρεῖα 1122
 φέρει τινὰ συγγνώμην παρὰ τοῖς ἀνθρωπίνως λογιζο-
 μένοις· οἱ δ' ἐκ περιουσίας, ὥσπερ οὗτος, πονηροὶ
 οὐδεμίαν πρόφασιν δικαίαν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν, ἀλλ' αἰ-

σχροκερδία καὶ πλεονεξία καὶ ὕβρει καὶ τῷ τὰς αὐ-
τῶν συστάσεις κυριωτέρας τῶν νόμων ἀξιοῦν εἶναι
ταῦτα φανήσονται πράττοντες. ὑμῶν δὲ οὐδὲν τούτων
συμφέρει, ἀλλὰ τὸν ἀσθενῆ παρὰ τοῦ πλουσίου δίκην,
ἂν ἀδικῇται, δύνασθαι λαβεῖν. ἔσται δὲ τοῦτο, ἐὰν
κολάζητε τοὺς φανερωῶς οὕτως ἐξ εὐπορίας πονηρούς.

- 68 Οὐ τοίνυν οὐδ' αὖ πέπλασται καὶ βαδίζει οὗτος
παρὰ τοὺς τοίχους ἐσκυθρωπακῶς, σωφροσύνης ἂν τις
ῥηγήσαιο εἰκότως εἶναι σημεία, ἀλλὰ μισανθρωπίας.
ἐγὼ γάρ, ὅστις αὐτῷ μηδενὸς συμβεβηκός τοιοῦτο μη-
δὲ τῶν ἀναγκαίων σπανίζων ἐν ταύτῃ τῇ σχέσει διάγει
τὸν βίον, τοῦτον ῥηγοῦμαι συνεορακέναι καὶ λελογίσθαι
παρ' αὐτῷ ὅτι τοῖς μὲν ἀπλῶς, ὡς πεφύκασι, βαδίζουσι
καὶ παιδοῖς καὶ προσέλθοι τις ἂν καὶ δεηθείη καὶ
ἐπαγγείλειεν οὐδὲν ὀκνῶν, τοῖς δὲ πεπλασμένοις καὶ
69 σκυθρωποῖς ὀκνήσειέ τις ἂν προσελθεῖν πρῶτον. οὐ-
δὲν οὖν ἄλλο ἢ πρόβλημα τοῦ τρόπου τὸ σχῆμα τοῦτ'
ἔστι, καὶ τὸ τῆς διανοίας ἄγριον καὶ πικρὸν ἐνταῦθα
δηλοῦ. σημεῖον δέ· τοσούτων γὰρ ὄντων τὸ πλῆθος
Ἀθηναίων, πράττων πολὺ βέλτιον ἢ σὲ προσῆκον ἦν,
τῷ πώποτε εἰσήνεγκας, ἢ τίνι συμβέβλησαί πω, ἢ τίνα
70 εὖ πεποίηκας; οὐδέν' ἂν εἰπεῖν ἔχοις· ἀλλὰ τοκίζων
καὶ τὰς τῶν ἄλλων συμφορὰς καὶ χρείας εὐτυχήματα
σαντοῦ νομίζων ἐξέβαλες μὲν τὸν σαντοῦ θεῖον Νικίαν
ἐκ τῆς πατρῴας οἰκίας, ἀφήρησαι δὲ τὴν σαντοῦ πεν- 1123
θεράν ταῦτα ἀφ' ὧν ἔζη, ἀοίκητον δὲ τὸν Ἀρχεδέμου
παῖδα τὸ σαντοῦ μέρος πεποίηκας. οὐδεὶς δὲ πώποτε
οὕτω πικρῶς οὐδ' ὑπερήμερον εἰσέπραξεν ὡς σὺ τοὺς
ὀφείλοντας τοὺς τόκους. εἶτα ὃν ὀραῖτε ἐπὶ πάντων
οὕτως ἄγριον καὶ μιαρὸν, τοῦτον ὑμεῖς ἡδίκηκότα ἐπ'
αὐτοφῶρᾳ λαβόντες οὐ τιμωρήσεσθε; δεινὰ ἄρα, ὧ
ἄνδρες δικασταί, ποιήσετε καὶ οὐχὶ δίκαια.

- 71 "Αξιον τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Φορμίωνι τῷ παρασχομένῳ τουτουὶ νεμεσῆσαι τοῖς πεπραγμένοις, τὴν ἀναιδέϊαν τοῦ τρόπου καὶ τὴν ἀχαριστίαν ἰδόντας. οἶμαι γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι τοῦτον, ἡνίκ' ὦνιος ἦν, εἰ συνέβη μάγειρον ἢ τινος ἄλλης τέχνης δημιουργὸν πρίασθαι, τὴν τοῦ δεσπότου τέχνην
- 72 ἂν μαθὼν πόρρω τῶν νῦν παρόντων ἦν ἀγαθῶν. ἐπειδὴ δὲ ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος τραπεζίτης ὢν ἐκτῆσατ' αὐτὸν καὶ γράμματα ἐπαίδευσε καὶ τὴν τέχνην ἐδίδαξε καὶ χρημάτων ἐποίησε κύριον πολλῶν, εὐδαίμων γέγονε, τὴν τύχην, ἣ πρὸς ἡμᾶς ἀφίκετο, ἀρχὴν λαβὼν
- 73 πάσης τῆς νῦν παρούσης εὐδαιμονίας. οὐκοῦν δεινὸν, ὧ γῆ καὶ θεοὶ, καὶ πέρα δεινοῦ, τοὺς Ἑλλήνα μὲν ἀντὶ βαρβάρου ποιήσαντας, γνώριμον δ' ἀντ' ἀνδραπόδου, τοσούτων ἀγαθῶν ἡγεμόνας, τούτους περιορᾶν ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀπορίαις ὄντας ἔχοντα καὶ πλουτοῦντα, καὶ εἰς τοῦθ' ἤκειν ἀναιδείας ὥστε, ἥς παρ' ἡμῶν τύ-
- 74 χης μετέσχε, ταύτης ἡμῖν μὴ τολμᾶν μεταδοῦναι. ἀλλ' αὐτὸς μὲν οὐκ ὤκνησε τὴν δέσποιναν γῆμαι, καὶ ἡ τὰ καταχύσματα αὐτοῦ κατέχευε τόθ' ἡνίκα ἐωνήθη, ταύ- 1124
- τη συνοικεῖν, οὐδὲ προίκα πέντε τάλαντα αὐτῷ γράψαι, χωρὶς ὧν οὔσης τῆς μητρὸς κυρίας οὗτος ἐγκρατὴς γέγονε πολλῶν χρημάτων (τί γὰρ αὐτὸν οἶεσθε εἰς τὰς διαθήκας ἐγγράψαι" καὶ ἄλλα, ὅσα ἐστὶν, Ἀρχίππῃ δίδωμι;") τὰς δ' ἡμετέρας θυγατέρας μελλούσας δι' ἐνδειαν ἀνεκδότους ἐνδον γηράσκειν περιορᾶ.
- 75 καὶ εἰ μὲν πένης οὗτος ἦν, ἡμεῖς δ' εὐποροῦντες ἐτυγχάνομεν, καὶ συνέβη τι παθεῖν, οἷα πολλὰ, ἐμοὶ, οἱ παῖδες ἂν οἱ τούτου τῶν ἐμῶν θυγατέρων ἐδικάζοντο, οἱ τοῦ δούλου τῶν τοῦ δεσπότου. θεῖοι γὰρ εἰσιν αὐταῖς διὰ τὸ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν τοῦτον λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἀπόρως ἡμεῖς ἔχομεν, τηνικαῦτα οὐ συνεκδώσει

ταύτας, ἀλλὰ λέγει καὶ λογίζεται τὸ πλῆθος ὧν ἐγὼ
 76 χρημάτων ἔχω. καὶ γὰρ τοῦτο ἀτοπώτατον πάντων.
 ὧν μὲν ἀπεστέρηκεν ἡμᾶς χρημάτων, οὐδέπω καὶ τήμε-
 ρον ἠθέλησεν ὑποσχεῖν τὸν λόγον, ἀλλὰ μὴ εἰσαγωγί-
 μους εἶναι τὰς δίκας παραγράφεται· ἃ δὲ τῶν πατρῶ-
 ων ἐνειμάμην ἐγὼ, ταῦτα λογίζεται. καὶ τοὺς μὲν ἄλ-
 λους ἂν τις ἴδοι τοὺς οἰκέτας ὑπὸ τῶν δεσποτῶν ἐξε-
 ταζομένους· οὗτος δ' αὖ τοῦναντίον τὸν δεσπότην ὁ
 77 δοῦλος ἐξετάζει, ὡς δῆτα πονηρὸν καὶ ἄσωτον ἐκ τού-
 των ἐπιδείξων. ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς μὲν
 ὄψεως τῇ φύσει καὶ τῷ ταχέως βαδίζειν καὶ λαλεῖν μέ-
 γα οὐ τῶν εὐτυχῶς πεφυκότων ἑμαυτὸν κρίνω· ἐφ'
 οἷς γὰρ οὐδὲν ὠφελούμενος λυπῶ τινας, ἔλαττον ἔχω
 πολλαχοῦ· τῷ μέντοι μέτριος κατὰ πάσας τὰς εἰς
 ἑμαυτὸν δαπάνας εἶναι πολὺ τούτου καὶ τοιούτων 1125
 78 ἐτέρων εὐτακτότερον ζῶν ἂν φανείην. τὰ δ' εἰς τὴν
 πόλιν καὶ ὅσα εἰς ὑμᾶς, ὡς δύναμαι λαμπρότατα, ὡς
 ὑμεῖς σύνιστε, ποιῶ· οὐ γὰρ ἄγνοῶ τοῦθ', ὅτι τοῖς
 μὲν γένει πολίταις ὑμῖν ἱκανὸν ἔστι λειτουργεῖν ὡς οἱ
 νόμοι προστάττουσι, τοὺς δὲ ποιητοὺς ἡμᾶς, ὡς ἀποδι-
 δόντας χάριν, οὕτω προσήκει φαίνεσθαι λειτουργοῦν-
 τας. μὴ οὖν μοι ταῦτ' ὀνειδίξε ἐφ' οἷς ἐπαίνου τύχοιμ'
 79 ἂν δικαίως, ἀλλὰ τίνα, ὧς Φορμίων, τῶν πολιτῶν ἐται-
 ρεῖν, ὥσπερ σὺ, μεμίσθωμαι; δεῖξον. τίνα τῆς πόλε-
 ως, ἥς αὐτὸς ἠξιώθην, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ παρορησίας
 ἀπεστέρηκα, ὥσπερ σὺ τοῦτον ὃν κατήσχυνας; τίνος
 γυναικᾶ διεφθάρκα, ὥσπερ σὺ πρὸς πολλὰς ἄλλαις
 ταύτην, ἥ τὸ μνημα ῥυκοδόμησεν ὁ θεοῖς ἐχθρὸς οὗτος
 πλησίον τοῦ τῆς δεσποίνης, ἀνηλωκῶς πλέον ἢ τάλαν-
 τα δύο; καὶ οὐκ ἠσθάνετο ὅτι οὐχὶ τοῦ τάφου μνημεῖ-
 80 ον ἔσται τὸ οἰκοδόμημα τοιοῦτον ὃν, ἀλλὰ τῆς ἀδικίας
 ἥς τὸν ἄνδρα ἠδίκηκεν ἐκείνη διὰ τοῦτον. εἶτα τοιαῦ-

- τα ποιῶν καὶ τηλικαύτας μαρτυρίας ἐξηγηνοχῶς τῆς
 ὕβρεως τῆς σαυτοῦ σὺ τὸν ἄλλου του βίον ἐξετάζειν
 τολμᾷς; μεθ' ἡμέραν εἰ σὺ σώφρων, τὴν δὲ νύκτα, ἐφ'
 οἷς θάνατος ἢ ζημία, ταῦτα ποιεῖς. πονηρὸς, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, πονηρὸς οὗτος ἄνωθεν ἐκ τοῦ ἀνακειοῦ καὶ
 δικός. σημεῖον δέ· εἰ γὰρ ἦν δίκαιος, πένης ἂν ἦν τὰ
 τοῦ δεσπότου διοικήσας. νῦν δὲ τῶσούτων χρημάτων
 τὸ πλῆθος κύριος καταστάς, ὥστε τοσαῦτα λαθεῖν ἀπ'
 αὐτῶν κλέψας ὅσα νῦν κέκτεται, οὐκ ὀφείλειν ταῦτα,
 81 ἀλλὰ πατρῷα ἔχειν ἡγεῖται. καίτοι πρὸς θεῶν, εἰ κλέ-
 πτην σε ἀπῆγον ὡς ἐπ' αὐτοφώρῳ εἰληφὼς, τὴν οὐσί- 1120
 αν ἦν ἔχεις, εἰ πῶς οἷόν τ' ἦν, ἐπιθείς σοι, εἰτά σε ἡξι-
 ουν, εἰ μὴ φῆς ὑψηροῦς ταῦτ' ἔχειν, ἀνάγειν ὅθεν
 εἰληφας, εἰς τίνα ἂν αὐτὰ ἀνήγαγες; οὔτε γὰρ σοι πα-
 τὴρ παρέδωκεν, οὔθ' εὗρες, οὔτε λαβὼν ποθεν ἄλλο-
 θεν ἦλθες ὡς ἡμᾶς· βάρβαρος γὰρ ἐωνήθης. εἰθ' ὧ
 δημοσίᾳ προσῆκεν ἐπὶ τοῖς εἰργασμένοις τεθνάναι, σὺ,
 τὸ σῶμα σεσωκὼς καὶ πόλιν ἐκ τῶν ἡμετέρων σαυτῷ
 κτησάμενος καὶ παῖδας ἀδελφούς τοῖς σεαυτοῦ δεσπό-
 ταις ἀξιωθεὶς ποιήσασθαι, παρεγράψω μὴ εἰσαγῶγι-
 μον εἶναι τὴν δίκην τῶν ἐγκαλουμένων χρημάτων ὑφ'
 82 ἡμῶν; εἰτα κακῶς ἡμᾶς ἔλεγες, καὶ τὸν ἡμέτερον πα-
 τέρα ἐξήταξες ὅστις ἦν; ἐφ' οἷς τίς οὐκ ἂν, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, χαλεπῶς ἠνεγκεν; ἐγὼ γὰρ, εἰ πάντων τῶν
 ἄλλων ὑμῶν ἔλαττον προσήκει μοι φρονεῖν, τούτου
 γε μεῖζον, οἶμαι, καὶ τούτῳ γε εἰ μηδενὸς τῶν ἄλλων
 ἔλαττον, ἐμοῦ γε ἔλαττον· ὄντων γὰρ ἡμῶν τοιούτων,
 ὁποίους τινὰς ἂν καὶ σὺ κατασκευάσῃς τῷ λόγῳ, σὺ
 δοῦλος ἦσθα.
- 83 Τάχα τοίνυν ἂν ἴσως καὶ τοῦτό τις αὐτῶν εἴποι,
 ὡς ἀδελφος ὢν ἐμὸς Πασικλῆς οὐδὲν ἐγκαλεῖ τῶν αὐ-
 τῶν τούτῳ πραγμάτων. ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,

- καὶ περὶ Πασικλέους, παραιτησάμενος καὶ δεηθεὶς
 ὑμῶν συγγνώμην ἔχειν, εἰ προεληλυθὼς εἰς τοῦτο ᾧς-
 τε ὑπὸ τῶν ἑμαυτοῦ δούλων ὑβρίσθαι οὐ δύναμαι κα-
 τασχεῖν, ἃ τέως οὐδὲ τῶν ἄλλων λεγόντων ἀκούειν
 84 ἐδόκουν, ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι. ἐγὼ γὰρ ὁμομήτριον
 μὲν ἀδελφὸν ἑμαυτοῦ Πασικλέα νομίζω, ὁμοπάτριον
 δ' οὐκ οἶδα, δέδοικα μέντοι μὴ τῶν Φορμίωνος ἀμαρ- 1127
 τημάτων εἰς ἡμᾶς ἀρχὴ Πασικλήης ἦ. ὅταν γὰρ τῷ δού-
 λῳ συνδικῇ τὸν ἀδελφὸν ἀτιμῶν, καὶ παραπεπτωκὼς
 θαυμάζη τούτους ὑφ' ὧν αὐτῷ θαυμάζεσθαι προσῆκε,
 τίς ἔχει δικαίαν ταῦθ' ὑποψίαν; ἄνελε οὖν ἐκ μέσου
 μοι Πασικλέα, καὶ σὸς μὲν υἱὸς ἀντὶ δεσπότου καλεί-
 σθω, ἐμὸς δὲ ἀντίδικος (βούλεται γὰρ) ἀντ' ἀδελφοῦ.
- 85 Ἐγὼ δὲ τούτῳ μὲν χαίρειν λέγω, οὓς δ' ὁ πατήρ
 μοι παρέδωκε βοηθοὺς καὶ φίλους, εἰς τούτους ἤκω,
 εἰς ὑμᾶς, ᾧ ἄνδρες δικασταί. καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολᾷ
 καὶ ἱκετεύω, μὴ ὑπερίδητέ με καὶ τὰς θυγατέρας δι'
 ἔνδειαν τοῖς ἑμαυτοῦ δούλοις καὶ τοῖς τούτου κόλαξιν
 ἐπίχαρτον γενόμενον. ὁ ἐμὸς ὑμῖν πατήρ χιλίας ἔδω-
 κεν ἀσπίδας, καὶ πολλὰ χρήσιμον αὐτὸν παρέσχε, καὶ
 πέντε τριήρεις ἐθελοντῆς ἐπιδοὺς καὶ παρ' αὐτοῦ πλη-
 ρώσας ἐτριηράρχησε τριηραρχίας. καὶ ταῦτα, οὐκ ὀφεί-
 λειν ὑμᾶς νομίζων χάριν ἡμῖν, ὑπομιμνήσκω· ἡμεῖς
 γὰρ ὀφείλομεν ὑμῖν· ἀλλ' ἵνα μὴ λάθω τι παθὼν τού-
 των ἀνάξιον· οὐδὲ γὰρ ὑμῖν ἂν γένοιτο καλόν.
- 86 Πολλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν περὶ ὧν ὑβρισμαι, οὐχ ἱκα-
 νὸν ὃν τὸ ὕδωρ ὀρῶ μοι. ὥς οὖν μάλιστ' ἂν ἅπαντας
 ὑμᾶς ἡγοῦμαι γινῶναι τὴν ὑπερβολὴν ὧν ἡδίκημεθ'
 ἡμεῖς, φράσω· εἰ σκέψαιτο πρὸς ἑαυτὸν ἕκαστος ὑμῶν
 τίς οἴκοι κατέλιπεν οἰκέτην, εἰθ' ὑπὸ τούτου πεπον-
 θόθ' ἑαυτὸν θείη ταῦθ' ἅπερ ἡμεῖς ὑπὸ τούτου. μὴ
 γὰρ εἰ Σύρος ἢ Μάνης ἢ τίς ἕκαστος ἐκείνων, οὗτος δὲ

Φορμίων· ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τὸ αὐτό· δοῦλοι μὲν ἐκεῖ-
 νοι, δοῦλος δ' οὗτος ἦν, δεσπότης δ' ὑμεῖς, δεσπότης
 87 δ' ἦν ἐγώ. ἦν τοίνυν ὑμῶν ἂν ἕκαστος δίκην ἀξιῶσαι
 λαβεῖν, ταύτην νομίζετε καὶ μοι προσήκειν νῦν· καὶ
 τὸν ἀφηρημένον τῷ μαρτυρῆσαι τὰ ψευδῆ καὶ ὑπὲρ τῶν 112
 νόμων καὶ ὑπὲρ τῶν ὅρκων, οὓς ὁμωμοκότες δικάζετε,
 τιμωρήσασθε καὶ παράδειγμα ποιήσατε τοῖς ἄλλοις,
 μνημονεύοντες πάντα ὅσα ἀκηκόατε ἡμῶν, καὶ φυλάτ-
 τουντες, εἰς ἀνὰ παράγειν ἐπιχειρῶσιν ὑμᾶς, καὶ πρὸς ἕκα-
 στον ἀπαντῶντες, εἰς ἀνὰ μὴ φῶσιν ἅπαντα μεμαρτυρη-
 κέναι, "τί οὖν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γέγραπται; τί οὖν
 88 "οὐ τότε ἀπηλείφου; τίς ἢ παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ἀντι-
 γραφή;" εἰς ἀνὰ μεμαρτυρηκέναι τὸν μὲν ἐπιτροπευθῆ-
 ναι κατὰ διαθήκας, τὸν δ' ἐπιτροπεῦσαι, τὸν δ' ἔχειν,
 ποίας; ἐν αἷς τί γέγραπται; ταῦτ' ἐρωτᾶτε· ἃ γὰρ οὐ-
 τοι μεμαρτυρήκασιν, οὐδεὶς ἐκείνων προσμεμαρτύ-
 ρηκεν. εἰς ἀνὰ δ' ὁδύρωνται, τὸν πεπονθότα ἐλεεινό-
 τερον τῶν δωσόντων δίκην ἡγεῖσθε. ταῦτα γὰρ ἂν
 ποιῆτε, ἐμοί τε βοηθήσετε, καὶ τούτους τῆς ἄγαν κο-
 λακείας ἐπισχῆσετε, καὶ αὐτοὶ τὰ εὖορκα ἔσεσθε ἐψη-
 φισμένοι.

XLVI.

ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τῶν φθασάντων τινὰ ἐπικατασκευ-
 ᾶζεται, καὶ ἕτερα προσεισάγεται, εἰ καὶ παράνομοι αἱ δια-
 θῆκαι.

Ὅτι μὲν οὐκ ἀπορήσειν ἔμελλε Στέφανος οὕτοσί 1129
 ὃ τι ἀπολογήσεται περὶ τῆς μαρτυρίας, παράγων τῷ
 λόγῳ, ὥς οὐ πάντα μεμαρτύρηκε τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ
 γεγραμμένα, καὶ ἑξαπατῶν ὑμᾶς, καὶ αὐτὸς σχεδόν τι
 ὑπενόουν, ὃ ἄνδρες δικασταί. πανουῆργός τε γάρ ἐστι
 καὶ οἱ γράφοντες καὶ οἱ συμβουλευόντες ὑπὲρ Φορμίων-
 νος πολλοί· ἅμα τ' εἰκός ἐστι τοὺς ἐγχειροῦντας τὰ
 2 ψευδῇ μαρτυρεῖν καὶ τὴν ἀπολογίαν εὐθὺς ὑπὲρ αὐ-
 τῶν μελετᾶν. ὅτι δ' ἐν τοσούτῳ λόγῳ οὐδαμοῦ μάρτυ-
 ρας παρέσχετο ὑμῖν ὥς ἢ διατιθεμένου τῷ πατρὶ τῷ
 ἐμῷ παρεγένετό που αὐτὸς ταύτην τὴν διαθήκην, ὥστ'
 εἰδέναι ταῦτα ὅτι ἀντίγραφά ἐστιν ὧν ὁ πατήρ μου διέ-
 θετο, ἢ ἀνοιχθὲν εἶδε τὸ γραμματεῖον ὃ φασὶ διαθέμε-
 3 νον ἐκεῖνον καταλιπεῖν, ταῦτα συμμέμνησθέ μοι. ἀλ-
 λά μὴν ὁπότε μεμαρτύρηκεν ἀντίγραφα εἶναι τῶν δια-
 θηκῶν τῶν Πασίωνος τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμ-
 μένα, τὰς δὲ διαθήκας μὴ ἔχει ἐπιδειξαι μὴθ' ὥς
 ὁ πατήρ διέθετο ἡμῶν, μὴθ' ὥς αὐτὸς εἶδε παραγε-
 νόμενος αὐταῖς διατιθεμένου τοῦ πατρὸς, πῶς οὐ
 περιφανῶς οὗτος ἐξελέγχεται τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκώς;
 4 Εἰ τοίνυν πρόκλησίν φησιν εἶναι καὶ μὴ μαρτυ-
 ρίαν, οὐκ ἀληθῇ λέγει· ἅπαντα γὰρ ὅσα παρέχονται εἰς
 τὸ δικαστήριον προκαλούμενοι ἄλλήλους οἱ ἀντίδικοι, 1130
 διὰ μαρτυρίας παρέχονται. οὐ γὰρ ἂν εἰδείηθ' ὑμεῖς
 εἴτ' ἐστὶν ἀληθῇ εἴτε ψευδῇ ἃ φασιν ἐκάτεροι, εἰ μὴ τις
 καὶ τοὺς μάρτυρας παρέχοιτο. ὅταν δὲ παράσχηται,
 τούτοις πιστεύοντες ὑποδίκους οὖσι ψηφίζεσθε ἐκ τῶν
 λεγομένων καὶ μαρτυρουμένων ἃ ἂν ὑμῖν δοκῇ δίκαια
 5 εἶναι. βούλομαι τοίνυν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἐξελέγξαι,
 ὅτι οὐ πρόκλησις ἐστὶ, καὶ ὥς ἔδει μαρτυρεῖν αὐτοὺς,
 εἴπερ ἐρίγνετο ἢ πρόκλησις, ὥς οὐκ ἐρίγνετο. μαρτυ-
 ροῦσι παρεῖναι πρὸς τῷ διαιτητῇ Τισίᾳ, ὅτε προῦκα-

λείτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον, ὃ παρείχεν Ἀμφίας ὁ Κηφισοφῶντος κηδεστής, Ἀπολλόδωρον δ' οὐκ ἐθέλειν ἀνοίγειν. οὕτω μὲν ἂν μαρτυροῦντες ἐδόκουν ἀληθῆ μαρτυρεῖν· ἀντίγραφα δὲ τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος μαρτυρεῖν εἶναι τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ ἃ παρείχετο Φορμίων, μήτε παραγενομένους ἐκείνῳ διατιθεμένῳ, μήτ' εἰδότας εἰ διέθετο, πῶς οὐ περιφανῶς ἀναισχυντία δοκεῖ ὑμῖν εἶναι;

- 6 Ἀλλὰ μὴν εἰ φησὶ Φορμίωνος λέγοντος πιστεύειν ταῦτ' ἀληθῆ εἶναι, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστὶ πιστεύειν τε λέγουσι τούτῳ ταῦτα καὶ κελεύοντι μαρτυρεῖν. οἱ δέ γε νόμοι οὐ ταῦτα λέγουσιν, ἀλλ' ἃ ἂν εἰδῇ τις καὶ οἷς ἂν παραγένηται πραττομένοις, ταῦτα μαρτυρεῖν κελεύουσιν ἐν γραμματεῖῳ γεγραμμένα, ἵνα μήτ' ἀφελεῖν ἐξῇ μηδὲν μήτε προσθεῖναι τοῖς γεγραμμένοις.
- 7 ἄκοῦν δ' οὐκ ἐῷσι ζῶντος μαρτυρεῖν, ἀλλὰ τεθνεῶτος. τῶν δὲ ἀδυνάτων καὶ ὑπερορίων ἐκμαρτυρίαν γεγραμμένην ἐν τῷ γραμματεῖῳ· καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐπισκήψεως τὴν τε μαρτυρίαν καὶ ἐκμαρτυρίαν ἀγωνίζεσθαι 1131 ἅμα, ἵν' ἂν μὲν ἀναδέχεται ὁ ἐκμαρτυρήσας, ἐκεῖνος ὑπόδικος ἢ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ἂν δὲ μὴ ἀναδέχεται, οἱ μαρτυρήσαντες τὴν ἐκμαρτυρίαν. Στέφανος τοίνυν οὗτοσί, οὗτ' εἰδὼς διαθήκας καταλιπόντα τὸν πατέρα ἡμῶν, οὔτε παραγενομένος πώποτε διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ ἡμῶν, ἀκούσας δὲ Φορμίωνος, μεμαρτύρηκεν ἄκοῦν τὰ ψευδῆ τε καὶ παρὰ τὸν νόμον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἄκοῦν εἶναι μαρτυρεῖν τεθνεῶτος, ἐκμαρτυρίαν δὲ ὑπερορίου καὶ ἀδυνάτου.]

9 Ὡς τοίνυν καὶ παρ' ἑτερον νόμον μεμαρτύρηκεν ἐπιδειξάι ὑμῖν βούλομαι, ἵνα εἰδῆτε ὅτι μεγάλων ἀδικημάτων οὐκ ἔχων καταφυγὴν ὁ Φορμίων, πρόφασιν λαβὼν λόγῳ τὴν πρόκλησιν, ἔργῳ αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκε προστησάμενος τούτους, δι' ὧν οἱ μὲν δικασταὶ ἐξηπατήθησαν ὥς ἀληθῆ τούτων μαρτυρούντων, ἐγὼ δὲ ἀπεστερήθην ὧν ὁ πατήρ μοι κατέλιπε χρημάτων καὶ τοῦ δίκην λαβεῖν περὶ ὧν ἀδικοῦμαι. μαρτυρεῖν γὰρ οἱ νόμοι οὐκ ἔωσιν αὐτὸν αὐτῷ οὔτ' ἐπὶ ταῖς γραφαῖς οὔτ' ἐπὶ ταῖς δίκαις οὔτ' ἐν ταῖς εὐθύναις. ὁ τοίνυν Φορμίων αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκεν, ὁπότε φασὶν οὗτοι ἀκούσαντες ἐκείνου ταῦτα μεμαρτυρη-
10 κέναι. ἵνα δὲ εἰδῆτε ἀκριβῶς, αὐτὸν τὸν νόμον μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

[Τοῖν ἀντιδίκῳ ἐπάναγκες εἶναι ἀποκρίνάσθαι ἀλλήλοις τὸ ἐρωτώμενον, μαρτυρεῖν δὲ μή.]

Σκέψασθε τοίνυν τουτονὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει ὑπόδικους εἶναι τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ κατ' αὐτὸ 1132 τοῦτο, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἔστω δὲ καὶ ὑπόδικος τῶν ψευδομαρτυριῶν ὁ μαρτυρήσας αὐτοῦ τούτου, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον· καὶ ὁ προβαλλόμενος κατὰ ταῦτά.]

11 Ἐτι τοίνυν καὶ ἀπὸ τοῦ γραμματείου γνῶι τις, ἐν ᾧ ἡ μαρτυρία γέγραπται, ὅτι τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκεν. λελευκωμένον τε γὰρ ἔστι καὶ οἰκοθεν κατεσκευασμένον. καίτοι τοὺς μὲν τὰ πεπραγμένα μαρτυροῦντας προσήκει οἰκοθεν τὰς μαρτυρίας κατεσκευασμένας μαρτυρεῖν, τοὺς δὲ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντας τοὺς ἀπὸ ταῦτομάτου προστάντας ἐν μάλῃ γεγραμμένην

λεῖτο Φορμίων Ἀπολλόδωρον ἀνοίγειν τὸ γραμματεῖον, ὃ παρείχεν Ἀμφίας ὁ Κηφισοφώντος κηδεστής, Ἀπολλόδωρον δ' οὐκ ἐθέλειν ἀνοίγειν. οὕτω μὲν ἂν μαρτυροῦντες ἐδόκουν ἀληθῆ μαρτυρεῖν· ἀντίγραφα δὲ τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος μαρτυρεῖν εἶναι τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ ἃ παρίχeto Φορμίων, μήτε παραγενομένους ἐκείνῳ διατιθεμένῳ, μήτ' εἰδότας εἰ διέθετο, πῶς οὐ περιφανῶς ἀναισχυντία δοκεῖ ὑμῖν εἶναι;

- 6 Ἀλλὰ μὴν εἰ φησὶ Φορμίωνος λέγοντος πιστεύειν ταῦτ' ἀληθῆ εἶναι, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστὶ πιστεύειν τε λέγοντι τούτῳ ταῦτα καὶ κελεύοντι μαρτυρεῖν. οἱ δέ γε νόμοι οὐ ταῦτα λέγουσιν, ἀλλ' ἃ ἂν εἰδῇ τις καὶ οἷς ἂν παραγένηται πραττομένοις, ταῦτα μαρτυρεῖν κελεύουσιν ἐν γραμματεῖῳ γεγραμμένα, ἵνα μήτ' ἀφελεῖν ἐξῇ μηδὲν μήτε προσθεῖναι τοῖς γεγραμμένοις.
- 7 ἀκοὴν δ' οὐκ ἐῷσι ζῶντος μαρτυρεῖν, ἀλλὰ τεθνεῶτος. τῶν δὲ ἀδυνάτων καὶ ὑπερορίων ἐκμαρτυρίαν γεγραμμένην ἐν τῷ γραμματεῖῳ· καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐπισκήψεως τήν τε μαρτυρίαν καὶ ἐκμαρτυρίαν ἀγωνίζεσθαι 1131 ἅμα, ἵν' ἂν μὲν ἀναδέχεται ὁ ἐκμαρτυρήσας, ἐκεῖνος ὑπόδικος ἢ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ἂν δὲ μὴ ἀναδέχεται,
- 8 οἱ μαρτυρήσαντες τὴν ἐκμαρτυρίαν. Στέφανος τοῖνυν οὕτοσί, οὗτ' εἰδὼς διαθήκας καταλιπόντα τὸν πατέρα ἡμῶν, οὔτε παραγενόμενος πώποτε διατιθεμένῳ τῷ πατρὶ ἡμῶν, ἀκούσας δὲ Φορμίωνος, μεμαρτύρηκεν ἀκοὴν τὰ ψευδῆ τε καὶ παρὰ τὸν νόμον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

NOMOS.

[Ἀκοὴν εἶναι μαρτυρεῖν τεθνεῶτος, ἐκμαρτυρίαν δὲ ὑπερορίου καὶ ἀδυνάτου.]

9 Ὡς τοίνυν καὶ παρ' ἑτερον νόμον μεμαρτύρηκεν ἐπιδειῖξαι ὑμῖν βούλομαι, ἵνα εἰδῆτε ὅτι μεγάλων ἀδικημάτων οὐκ ἔχων καταφυγὴν ὁ Φορμίων, πρόφασιν λαβὼν λόγῳ τὴν πρόκλησιν, ἔργῳ αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκε προστησάμενος τούτους, δι' ὧν οἱ μὲν δικασταὶ ἐξηπατήθησαν ὥς ἀληθῆ τούτων μαρτυρούντων, ἐγὼ δὲ ἀπεστερήθην ὧν ὁ πατήρ μοι κατέλιπε χρημάτων καὶ τοῦ δίκην λαβεῖν περὶ ὧν ἀδικοῦμαι. μαρτυρεῖν γὰρ οἱ νόμοι οὐκ ἔωσιν αὐτὸν αὐτῷ οὔτ' ἐπὶ ταῖς γραφαῖς οὔτ' ἐπὶ ταῖς δίκαις οὔτ' ἐν ταῖς εὐθύναις. ὁ τοίνυν Φορμίων αὐτὸς αὐτῷ μεμαρτύρηκεν, ὁπότε φασὶν οὗτοι ἀκούσαντες ἐκείνου ταῦτα μεμαρτυρη-
10 κέναι. ἵνα δὲ εἰδῆτε ἀκριβῶς, αὐτὸν τὸν νόμον μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

[Τοῖν ἀντιδίκοιν ἐπάναγκες εἶναι ἀποκρίνασθαι ἀλλήλοις τὸ ἐρωτώμενον, μαρτυρεῖν δὲ μή.]

Σκέψασθε τοίνυν τουτουὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει ὑποδίκους εἶναι τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ κατ' αὐτὸ 1132 τοῦτο, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἔστω δὲ καὶ ὑπόδικος τῶν ψευδομαρτυριῶν ὁ μαρτυρήσας αὐτοῦ τούτου, ὅτι μαρτυρεῖ παρὰ τὸν νόμον· καὶ ὁ προβαλλόμενος κατὰ ταῦτά.]

11 Ἔτι τοίνυν καὶ ἀπὸ τοῦ γραμματείου γνοίη τις, ἐν ᾧ ἡ μαρτυρία γέγραπται, ὅτι τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκεν. λελευκωμένον τε γὰρ ἔστι καὶ οἰκοθεν κατεσκευασμένον. καίτοι τοὺς μὲν τὰ πεπραγμένα μαρτυροῦντας προσήκει οἰκοθεν τὰς μαρτυρίας κατεσκευασμένας μαρτυρεῖν, τοὺς δὲ τὰς προκλήσεις μαρτυροῦντας τοὺς ἀπὸ ταῦτομάτου προστάντας ἐν μάλῃ γεγραμμένην

τὴν μαρτυρίαν, ἵν', ἂν τι προσγράψαι ἢ ἀπαλείψαι βου-
ληθῇ, ῥάδιον ᾖ.

- 12 Οὐκοῦν κατὰ μὲν ταῦτα πάντα ἐξελέγχεται τὰ
ψευδῇ μεμαρτυρηκῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον· βούλομαι
δ' ὑμῖν καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὥς οὔτε διέθετο ὁ
πατὴρ ἡμῶν διαθήκην οὐδεμίαν οὔθ' οἱ νόμοι ἔωσιν.
εἰ γάρ τις ἔροιτο ὑμᾶς καθ' ὁποίους νόμους δεῖ πολι-
τεύεσθαι ἡμᾶς, δῆλον ὅτι ἀποκρίναισθ' ἂν κατὰ τοὺς
κειμένους. ἀλλὰ μὴν οἷ γε νόμοι ἀπαγορεύουσι μηδὲ
νόμον ἐξεῖναι ἐπ' ἀνδρὶ θεῖναι, ἂν μὴ τὸν αὐτὸν ἐφ'
13 ἅπασιν Ἀθηναίοις. οὐκοῦν ὁ μὲν νόμος οὕτως τοῖς
αὐτοῖς νόμοις πολιτεύεσθαι ἡμᾶς κελεύει καὶ οὐκ ἄλ-
λοις. ὁ δὲ πατὴρ ἐτελεύτησεν ἐπὶ Δυσνικήτου ἄρχον-
τος, ὁ δὲ Φορμίων Ἀθηναῖος ἐγένετο ἐπὶ Νικοφύμου
ἄρχοντος, δεκάτῳ ἔτει ὕστερον ἢ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέ-
θανεν. πῶς ἂν οὖν μὴ εἰδὼς ὁ πατὴρ αὐτὸν Ἀθηναῖον
ἐσόμενον ἔδωκεν ἂν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ προεπη-
λάκισε μὲν ἂν ἡμᾶς, κατεφρόνησε δ' ἂν τῆς δωρεᾶς ἧς 113
παρ' ὑμῶν ἔλαβε, παρεῖδε δ' ἂν τοὺς νόμους; πότε-
ρα δὲ κάλλιον ἦν αὐτῷ ξῶντι προᾶξει ταῦτα, εἶπερ
ἐβούλετο, ἢ ἀποθανόντα διαθήκας καταλιπεῖν, ἃς
14 οὐ κύριος ἦν; ἀλλὰ μὴν αὐτῶν τῶν νόμων ἀκούσαν-
τες, γνώσεσθε ὥς οὐ κύριος ἦν διαθέσθαι. λέγε τὸν
νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Ὅσοι μὴ ἐπεποίηντο, ὥστε μήτε ἀπειπεῖν μήτ' ἐπιδι-
κάσασθαι, ὅτε Σόλων εἰσήει τὴν ἀρχήν, τὰ ἑαυτοῦ διαθέ-
σθαι εἶναι, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἂν μὴ παῖδες ὥσι γνήσιοι ἄρ-
χονες, ἂν μὴ μανιῶν ἢ γήρως ἢ φαρμάκων ἢ νόσου ἔνεκεν,
ἢ γυναικί πειθόμενος, ὑπὸ τούτων του παρανοῶν, ἢ ὑπ'
ἀνάγκης, ἢ ὑπὸ δεσμοῦ καταληφθεῖς.]

- 15 Τοῦ μὲν νόμου τοίνυν ἀκηκόατε, ὃς οὐκ ἔῃ δια-
θήκας διαθέσθαι, ἔαν παῖδες ὥσι γνήσιοι. οὗτοι δέ

φρασι ταῦτα διαθέσθαι τὸν πατέρα, ὥς δὲ παρεγένοντο οὐκ ἔχουσιν ὑποδεῖξαι. ἄξιον δὲ καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι ὅσοι μὴ ἐπεποίητο, ἀλλ' ἦσαν πεφυκότες γνήσιοι, τούτοις ὁ νόμος δίδωσιν, ἐὰν ἄπαιδες ᾖσι, διαθέσθαι τὰ ἑαυτῶν. ὁ τοίνυν πατὴρ ἡμῶν ἐπεποίητο ὑπὸ τοῦ δήμου πολίτης, ὥστε οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἐξῆν αὐτῷ διαθέσθαι διαθήκην, ἄλλως τε καὶ περὶ τῆς γυναικὸς, ἧς οὐδὲ κύριος ἐκ τῶν νόμων ἦν, παῖδές τε 16 ἦσαν αὐτῷ. σκέψασθε δὲ καὶ διότι οὐδ' ἂν ἄπαις τις ἦ, κύριός ἐστι τὰ αὐτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ εὖ φρονῇ· νοσοῦντα δὲ ἢ φαρμακῶντα ἢ γυναικὶ πειθόμενον ἢ ὑπὸ γήρως ἢ ὑπὸ μανιῶν ἢ ὑπὸ ἀνάγκης τινὸς καταληφθέντα ἄκυρον κελεύουσιν εἶναι οἱ νόμοι. σκοπεῖτε δὴ, εἰ δοκοῦσιν ὑμῖν εὖ φρονοῦντος ἀνδρὸς εἶναι αἱ 1134

17 διαθήκαι, ἅς φρασι διαθέσθαι οὗτοι τὸν πατέρα. μὴ πρὸς ἄλλο δέ τι παράδειγμα σκέψησθε ἢ πρὸς τὴν μίσθωσιν, εἰ δοκεῖ ὑμῖν ἀκόλουθον εἶναι τῷ τὴν τέχνην μὴ ἐξουσίαν δόντι ἐν τῷ αὐτῷ ἡμῖν ἐργάζεσθαι, τούτῳ τὴν γυναικὰ δοῦναι τὴν αὐτοῦ καὶ τῶν παίδων ἔᾶσαι κοινωνὸν αὐτῷ γενέσθαι. καὶ μὴ θαυμάζετε, εἰ τᾶλλα σκευωρουμένους αὐτοὺς τὰ ἐν τῇ μισθώσει τοῦτο παρέλαθεν. ἴσως μὲν γὰρ οὐδὲ προσεῖχον ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ τῷ τὰ χρήματα ἀποστερῆσαι καὶ τῷ προσοφείλοντα τὸν πατέρα ἐγγράψαι· εἴτα δὲ οὐδὲ ἐδόκουν ἐμὲ οὕτω δεινὸν ἔσεσθαι ὥστε ταῦτα ἀκριβῶς ἐξετάσαι.

18 Σκέψασθε τοίνυν καὶ τοὺς νόμους, παρ' ὧν κελεύουσιν τὰς ἐγγύας ποιεῖσθαι, ἵν' εἰδῆτε καὶ ἐκ τούτων ὥς κατεσκευασμένης διαθήκης ψευδῆς μάρτυς γέγονε Στέφανος οὗτος. λέγε.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἦν ἂν ἐγγνήσῃ ἐπὶ δικαίοις δάμαρτα εἶναι ἢ πατὴρ ἢ

ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἢ πάππος ὁ πρὸς πατρός, ἐκ ταύτης εἶναι παῖδας γνησίους. εἴαν δὲ μηδεὶς ἢ τούτων, εἴαν μὲν ἐπὶ κληρὸς τις ἢ, τὸν κύριον ἔχειν, εἴαν δὲ μὴ ἢ, ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ, τοῦτον κύριον εἶναι.]

- 19 Οὗτος μὲν τοίνυν ὁ νόμος οὕς ἐποίησε κυρίους εἶναι, ἀκηκόατε· ὅτι δ' οὐδεὶς ἦν τούτων τῇ μητρὶ, οἱ ἀντίδικοί μοι αὐτοὶ μεμαρτυρήκασιν. εἰ γὰρ ἦν, παρείχοντ' ἂν. ἢ μάρτυρας μὲν ψευδεῖς οἴεσθ' ἂν παρασχέσθαι καὶ διαθήκας οὐκ οὔσας, ἀδελφὸν δὲ ἢ πάππον ἢ πατέρα οὐκ ἂν, εἴπερ ἦν δυνατόν ἕνεκα χρημάτων; ὁπότε τοίνυν μηδεὶς φαίνεται ζῶν τούτων, τότε ἀνάγκη ἐπὶ κληρὸν τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι. τῆς τοίνυν ἐπὶ κληρὸν σκοπεῖτε τίνας κελεύουσιν οἱ νόμοι κυρίους 113
- 20 εἶναι. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

[Καὶ εἴαν ἐξ ἐπικλήρου τις γένηται, καὶ ἅμα ἡβήσῃ ἐπὶ δέτετες, κρατεῖν τῶν χρημάτων, τὸν δὲ σῖτον μετρεῖν τῇ μητρὶ.]

- Οὐκοῦν ὁ μὲν νόμος κελεύει τοὺς παῖδας ἡβήσαντας κυρίους τῆς μητρὸς εἶναι, τὸν δὲ σῖτον μετρεῖν τῇ μητρὶ. ἐγὼ δὲ φαίνομαι στρατευόμενος καὶ τριηραρχῶν ὑμῖν, ὅτε οὗτος συνώκησε τῇ μητρὶ. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἐγὼ μὲν ἀπεδήμουν τριηραρχῶν, ἐτετελευτήκει δ' ὁ πατήρ πάλαί, ὅτε οὗτος ἔγρημε, τὰς δὲ θεραπαινὰς αὐτὸν ἐξήτουν καὶ ἡξίουσαν περὶ αὐτοῦ τούτου βασανίζεσθαι αὐτὰς, εἰ ταῦτ' ἀληθὴ ἔστι, καὶ ὥς προεκαλούμην, λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτε προῦκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα, ὅτε ἡξίου ἀποδοῦναι Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα τὰς θεραπαινὰς εἰς βάσανον, εἰ μὴ φησι Φορμίωσαν καὶ πρότερον διεφθαρκεῖναι τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν, πρὶν οὐ

ἀποφαίνει Φορμίων γῆμαι ἐγγνησάμενος αὐτὴν παρὰ Πα-
σίωνος. ταῦτα δὲ προκαλουμένου Ἀπολλοδώρου οὐκ ἠθέ-
λησε Φορμίων παραδοῦναι τὰς θεραπείνας.]

- 22 Τὸν τοίνυν νόμον ἐπὶ τούτοις ἀνάγνωθι, ὃς κε-
λεύει ἐπιδικασίαν εἶναι τῶν ἐπικλήρων ἀπασῶν, καὶ
ξένων καὶ ἀστῶν, καὶ περὶ μὲν τῶν πολιτῶν τὸν ἄρ-
χοντα εἰσάγειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι, περὶ δὲ τῶν μετοίκων
τὸν πολέμαρχον, καὶ ἀνεπίδικον μὴ ἐξεῖναι ἔχειν μήτε
κλῆρον μήτε ἐπικλήρον.

ΝΟΜΟΣ.

1136

[Κληροῦν δὲ τὸν ἄρχοντα κλήρων καὶ ἐπικλήρων, ὅσοι
εἰσὶ μῆνες, πλὴν τοῦ σκιροφοριῶνος. ἀνεπίδικον δὲ κλῆ-
ρον μὴ ἔχειν.]

- 23 Οὐκοῦν αὐτὸν εἶπερ ἐβούλετο ὁρθῶς διαπραττε-
σθαι, λαχεῖν ἔδει τῆς ἐπικλήρου, εἴτε κατὰ δόσιν αὐτῷ
προσῆκεν εἴτε κατὰ γένος, εἰ μὲν ὥς ὑπὲρ ἀστῆς, πρὸς
τὸν ἄρχοντα, εἰ δὲ ὑπὲρ ξένης, πρὸς τὸν πολέμαρχον,
καὶ τότε, εἶπερ τι λέγειν εἶχε δίκαιον, πείσαντα ὑμῶν
τοὺς λαχόντας μετὰ τῶν νόμων καὶ τῆς ψήφου κύριον
εἶναι, καὶ μὴ αὐτὸν αὐτῷ νόμους ἰδίους θέμενον δια-
πράξασθαι ἃ ἐβούλετο.

- 24 Σκέψασθε δὴ καὶ τονδὶ τὸν νόμον, ὃς κελεύει τὴν
διαθήκην, ἣν ἂν παίδων ὄντων γνησίων ὁ πατὴρ
διαθῇται, ἐὰν ἀποθάνωσιν οἱ παῖδες πρὶν ἡβῆσαι, κυ-
ρίαν εἶναι.

ΝΟΜΟΣ.

[Ὅτι ἂν γνησίων ὄντων υἱῶν ὁ πατὴρ διαθῇται, ἐὰν
ἀποθάνωσιν οἱ υἱεῖς πρὶν ἐπὶ δέκατος ἡβᾶν, τὴν τοῦ πατρὸς
διαθήκην κυρίαν εἶναι.]

- 25 Οὐκοῦν ὁπότε ζῶσιν, ἄκυρος μὲν ἡ διαθήκη ἐστίν,
ἣν φασιν οὗτοι τὸν πατέρα καταλιπεῖν, παρὰ πάντα
δὲ τοὺς νόμους μεμαρτύρηκε Στέφανος οὕτοσί τὰ ψευ-

δῆ, ὥς ἀντίγραφά ἐστι τῆς διαθήκης τῆς Πασίωνος· πῶς γὰρ σὺ οἶσθα, καὶ ποῦ παραγενόμενος διατιθεμένην τῷ πατρί; κακοτεχνῶν δὲ φαίνει περὶ τὰς διαθήκας, τὰ ψευδῆ μὲν αὐτὸς μαρτυρῶν ἐτοίμως, κλέπτων δὲ τὰς ἀληθεῖς μαρτυρίας, ἐξαπατῶν δὲ τοὺς δικαστάς, συνιστάμενος δ' ἐπὶ ταῖς δίκαις. οἱ δὲ νόμοι καὶ περὶ
26 τῶν τοιούτων γραφὴν πεποιήκασιν. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

11

[Ἐάν τις συνιστῇ ἢ συνδεκάζῃ τὴν ἡλιαίαν ἢ τῶν δικαστηρίων τι τῶν Ἀθηνῆσιν ἢ τὴν βουλὴν ἐπὶ δωροδοκίᾳ χρήματα διδοὺς ἢ δεχόμενος, ἢ ἑταιρείαν συνιστῇ ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου, ἢ συνήγορος ὧν λαμβάνῃ χρήματα ἐπὶ ταῖς δίκαις ταῖς ἰδίαις ἢ δημοσίαις, τούτων εἶναι τὰς γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας.]

27 Ἡδέως ἂν τοίνυν ὑμᾶς ἐροίμην ἐπὶ τούτοις ἅπασιν κατὰ ποίους νόμους ὁμομοκότες δικάζετε, πότῃ κατὰ τοὺς τῆς πόλεως ἢ καθ' οὓς Φορμίων αὐτῷ νομοθετεῖ. ἐγὼ μὲν τοίνυν τούτους παρέχομαι ὑμῖν, καὶ ἐξελέγχω αὐτοὺς ἀμφοτέρους παραβεβηκότας, Φορμίωνα μὲν ἐξ ἀρχῆς ἀδικήσαντα ἡμᾶς καὶ ἀποστερήσαντα τὰ χρήματα, ἃ ὁ πατήρ ἡμῖν κατέλιπε καὶ ἐμίσθωσε τούτῳ μετὰ τῆς τραπέξης καὶ τοῦ ἐργαστηρίου, Στέφανον δὲ τουτονὶ τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα καὶ παρὰ τὸν νόμον.

28 Ἄξιον τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι διαθηκῶν οὐδεὶς πώποτε ἀντίγραφα ἐποίησατο, ἀλλὰ συγγραφῶν μὲν, ἵνα εἰδῶσι καὶ μὴ παραβαίνωσι, διαθηκῶν δὲ οὔ. τούτου γὰρ ἔνεκα καταλείπουσιν οἱ διατιθέμενοι, ἵνα μηδεὶς εἰδῇ ἃ διατίθενται. πῶς οὖν ὑμεῖς ἴστε ὅτι ἀντίγραφά ἐστι τῶν διαθηκῶν τῶν Πασίωνος τὰ ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμένα;

Δέομαι δ' ὑμῶν ἀπάντων, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἱκετεύω βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ, τιμωρῆσασθαι δὲ τοὺς ἐτοιμῶς οὕτω τὰ ψευδῇ μαρτυροῦντας, ὑπὲρ τε ὑμῶν αὐτῶν καὶ ἐμοῦ καὶ τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων.

XLVII.

ΚΑΤΑ ΕΥΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΝΗΣΙΒΟΥΛΟΥ
ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.

1138

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπειγομένων Ἀθηναίων εἰς στρατείαν ναυτικὴν ἐνέδει σκευὴ τριηρικὰ. γράφεται οὖν ψήφισμα κατὰ τάχος εἰσπράττειν τοὺς ὀφείλοντας σκευὴ τριηρικὰ τῇ πόλει· οὗτοι δὲ ἦσαν τῶν τετριηραρχηκότων τινές. ἄλλος μὲν οὖν ἄλλους εἰσπράττειν ἐτάχθη, ὁ δὲ νῦν τὸν λόγον λέγων Θεόφημον καὶ Δημοχάρεν. ἀγνωμονοῦσι δὲ αὐτοῖς δίκην ἔλαχε καὶ εἶλε. καὶ ὁ μὲν Δημοχάρες ἀποδέδωκεν, ὁ δὲ Θεόφημος ἔτι μεθοδεύμενος ἦν. ψηφισαμένης δὲ τῆς βουλῆς ὅτῳ τις ἂν δύνηται τρόπῳ τοὺς ὀφείλοντας εἰσπράττειν, ἤκεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφήμου οὗτος ὁ νῦν δικαζόμενος. ἐκ δὲ ἀψιμαχίας πληγὰς ἀλλήλοις ἐνέτειναν, καὶ αἰκίας κατ' ἀλλήλων δίκας ἀπήνεγκαν, ἑκάτερος φάσκων τὸν ἕτερον ἄρξαι τῶν πληγῶν· τοῦτο γὰρ ἦν ἡ αἰκία. πρότερος οὖν εἰσελθὼν ὁ Θεόφημος παρέσχετο μάρτυρας Εὐεργον καὶ Μνησίβουλον, τὸν μὲν ἀδελφὸν ὄντα ἑαυτοῦ, τὸν δὲ κηδεστήν. οἱ δὲ ἐμαρτύρησαν ὅτι Θεόφημος μὲν ἐβούλετο παραδοῦναι τὴν ἀνθρωπον εἰς βάσανον τὴν παροῦσαν τῇ μάχῃ, ἵν' εἴπη βασανιζομένη πότερος ἤρξαιτο τῶν πληγῶν, ταῦτα δὲ προκαλουμένου τοῦ Θεοφήμου καὶ παραδιδόντος τὴν θεράπαιναν οὐκ ἐδέξατο. τέλος οἱ μὲν δικασταὶ τῇ μαρτυρίᾳ πεισθέντες ὑπὲρ Θεοφήμου τὴν ψήφον ἔθεντο, ὁ δὲ ἠττηθεὶς τοῖς μάρτυσιν ὡς ψευσαμένοις 1139 δικάζεται.

- Καλῶς μοι δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἔχειν, ὧς ἄνδρες δι-
 κασταί, οἱ ὑπόλοιπον ἀγῶνα ἀποδιδόντες ταῖς δίκαις
 τῶν ψευδομαρτυριῶν, ἵν' εἴ τις μάρτυρας τὰ ψευδῇ
 μαρτυροῦντας παρὰσχόμενος ἢ προκλήσεις μὴ γενομέ-
 νας ἢ μαρτυρίας παρὰ τὸν νόμον μαρτυρηθείσας ἐξη-
 πάτησε τοὺς δικαστάς, μηδὲν αὐτῷ πλέον γένηται,
 ἀλλ' ἐπισκηψάμενος ταῖς μαρτυρίαις ὁ ἀδικηθεὶς καὶ
 εἰσελθὼν ὡς ὑμᾶς καὶ ἐπιδείξας περὶ τοῦ πράγματος
 τοὺς μάρτυρας τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκότας παρὰ τε
 2 τούτων δίκην λάβῃ καὶ τὸν προβαλλόμενον ὑπόδικον ἔχη
 τῶν κακοτεχνιῶν. καὶ διὰ τοῦτο τῷ μὲν διώκοντι ἐλάτ-
 τω ἐποίησαν τὰ ἐπιτίμια, ἐὰν ἡττηθῇ, ἵνα μὴ διὰ τὸ
 πλῆθος ἀποτρέπωνται διώκειν τοὺς μάρτυρας τῶν
 ψευδομαρτυριῶν οἱ ἀδικούμενοι, τῷ δὲ φεύγοντι με-
 γάλας ἐπέθηκεν τιμωρίας, ἐὰν ἀλῶσι καὶ δόξωσιν
 3 ὑμῖν τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκέναι. δικαίως, ὧς ἄνδρες
 δικασταί. ὑμεῖς γὰρ εἰς τοὺς μάρτυρας βλέψαντες, καὶ
 πιστεύσαντες οἷς ἂν οὗτοι μαρτυρήσωσι, ψηφίξεσθε·
 ἵνα οὖν μήθ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε μήθ' οἱ εἰσιόντες εἰς
 ὑμᾶς ἀδικῶνται, διὰ ταῦτα αὐτοὺς ὑποδίκους ἐποίη-
 σεν ὁ νομοθέτης. δέομαι δὲ ὑμῶν καὶ γὰρ μετ' εὐνοίας 114
 μου ἀκροάσασθαι περὶ τοῦ πράγματος ἐξ ἀρχῆς ἅπαν-
 τα, ἵνα ἐκ τούτων εἰδῇτε ὅσα ἐγὼ τε ἡδίκηθην καὶ
 ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί καὶ οὗτοι τὰ ψευδῇ ἐμαρ-
 τύρησαν.
- 4 Μάλιστα μὲν οὖν ἂν ἐβουλόμην μὴ ἔχειν πρά-
 γματα· εἰ δ' οὖν ἀναγκάζοι τις, πρὸς τοιούτους ἡδύ
 ἔστιν εἰσιέναι οἷ μὴ ἀγνώτεις εἰσιν ὑμῖν. νῦν δὲ πλεί-
 ων μοι λόγος ἔσται ἐξελέγχοντι τὸν τρόπον αὐτῶν ἢ
 τὴν μαρτυρίαν ψευδῇ οὔσαν. περὶ μὲν γὰρ τῆς μαρτυ-
 ρίας, ὅτι ψευδῇ μεμαρτυρήκασιν, αὐτοί μοι δοκοῦσιν
 ἔργῳ ἐξελέγχειν αὐτήν, καὶ οὐκ ἄλλους με δεῖ μάρτυ-

5 ρας παρασχέσθαι ἢ αὐτοὺς τούτους· ἐξὸν γὰρ αὐτοῖς
 ἀπηλλάχθαι πραγμάτων καὶ μὴ κινδυνεύειν εἰσιόντας
 εἰς ὑμᾶς, ἔργῳ βεβαιώσαντας ὡς ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρ-
 τυρία, οὐκ ἠθελήκασι παραδοῦναι τὴν ἄνθρωπον, ἣν
 μεμαρτυρήκασι προκαλέσασθαι πρὸς τῷ διαιτητῇ Πυ-
 θοδώρῳ ἐκ Κηδῶν παραδιδόναι ἑτοιμον εἶναι Θεόφη-
 μον, ἡξίου δ' ἐγὼ παραλαμβάνειν, ὡς οἱ μάρτυρες
 ὑμῖν οἱ τότε παραγενόμενοι ἐμαρτύρησαν ἐν τῷ δικα-
 στηρίῳ, καὶ νῦν δὲ μαρτυρήσουσι. καὶ Θεόφημος αὐ-
 τοῖς ὡς ἀληθῇ μεμαρτυρηκόσιν οὐκ ἐπεσκήψατο, οὐδ'
 6 ἐπεξέρχεται τῶν ψευδομαρτυριῶν. σχεδὸν μὲν οὖν τι
 καὶ αὐτοὶ μοι ὁμολογοῦσιν ἐν τῇ μαρτυρίᾳ ἐθέλειν με
 παραλαμβάνειν τὴν ἄνθρωπον, Θεόφημον δὲ ἀναβάλ-
 λεσθαι κελεύειν, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐθέλειν. ἣν δ' ἐγὼ μὲν
 ἡξίωσα παραλαμβάνειν, Θεόφημος δὲ προῦκαλέσατο
 παραδοῦναι, ὡς οὗτοί φασι, τὸ δὲ σῶμα οὐδεὶς εἶδε πα- 1141
 ρόν, οὔτε τότε πρὸς τῷ διαιτητῇ οὔτε ὕστερον πρὸς τῷ
 δικαστηρίῳ, οὐτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ παραδιδόμενον,
 ἐμαρτύρησαν οἱ μάρτυρες οὗτοι ὡς ἐθέλοι παραδοῦναι
 7 Θεόφημος καὶ πρόκλησιν προκαλοῖτο· ῥήθησαν δὲ οἱ
 δικασταὶ ἀληθῇ εἶναι τὴν μαρτυρίαν, φεύγειν δ' ἐμὲ
 τὸν ἔλεγχον ἐκ τῆς ἀνθρώπου περὶ τῆς αἰκίας, ὁπότε-
 ρος ἡμῶν ἦρξε χειρῶν ἀδίκων· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ αἰ-
 κία. πῶς οὖν οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστι τούτους τοὺς μάρ-
 τυρας τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκέναι, οἳ γε οὐδὲ νῦν πω-
 τολμῶσι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου παραδοῦναι, καθὰ
 ἔφασαν προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον καὶ ἐμαρτύρη-
 σαν αὐτῷ, καὶ τὴν μὲν μαρτυρίαν ἔργῳ βεβαιῶσαι ὡς
 8 ἀληθῆς ἐστι, καὶ τοὺς μάρτυρας ἀπηλλάχθαι τοῦ ἀγῶ-
 νος, παραδόντος τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου, τὴν δ' ἄν-
 θρωπον περὶ τῆς αἰκίας βασανίζεσθαι, ἐφ' ἣ ἐγὼ διώ-
 κω δίκην τὸν Θεόφημον, ἐπειδὴ τότε οὐ παρέσχε, καὶ

τον ἔλεγχον ἐξ ὧν ὁ Θεόφνημος ἔλεγε τότε ἑξαπατῶν
 τοὺς δικαστὰς, ἐκ τούτων γίνεσθαι; ἔφη γὰρ ἐν τῇ
 δίκῃ τῆς αἰκίας τοὺς μὲν μάρτυρας τοὺς παραγενομέ-
 νους καὶ μαρτυροῦντας τὰ γενόμενα ἐν γραμματείῳ
 κατὰ τὸν νόμον ψευδεῖς εἶναι καὶ ὑπ' ἐμοῦ παρεσκευ-
 ασμένους, τὴν δ' ἄνθρωπον τὴν παραγενομένην ἐρεῖν
 τὰ ληθῇ οὐκ ἐκ γραμματείου μαρτυροῦσαν, ἀλλ' ἐκ τῆς
 ἰσχυροτάτης μαρτυρίας, βασανιζομένην ὁπότερος ἤρξε
 9 χειρῶν ἀδίκων. ἃ δὴ, τῷ λόγῳ τότε καταχρώμενος καὶ
 μάρτυρας παρεχόμενος τούτων, ἡπάτα τοὺς δικα-
 στὰς, νῦν ἐξελέγχεται ψευδῇ ὄντα· τὸ γὰρ σῶμα τῆς
 ἀνθρώπου οὐ τολμᾷ παραδοῦναι, ὃ μεμαρτυρήκασιν 114
 αὐτὸν ἐθέλειν παραδοῦναι, ἀλλὰ μᾶλλον προήρηται
 τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν κηδεστὴν ψευδομαρτυριῶν ἀγ-
 νίζεσθαι ἢ παραδοῦναι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου καὶ δι-
 καίως ἀπηλλάχθαι, καὶ μὴ διὰ λόγων καὶ δεήσεως, εἴαν
 10 δύνωνται ἑξαπατήσαντες ὑμᾶς ἀποφεύγειν, πολλάκις
 ἐμοῦ προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος τὴν ἀνθρωπον,
 καὶ τότε ἀξιούντος παραλαμβάνειν, καὶ μετὰ τὴν δίκην,
 καὶ ὅτε ἐξέτινον αὐτοῖς, καὶ ἐφ' ἣ ἐγὼ δίκῃ τὸν Θεόφνη-
 μου διώκω τῆς αἰκίας, καὶ ἐν τῇ ἀνακρίσει τῶν ψευδο-
 μαρτυριῶν· καὶ τούτων οὐ προσποιουμένων, ἀλλὰ
 λόγῳ μὲν μαρτυροῦντων τὰ ψευδῇ, ἔργῳ δὲ οὐ παραδι-
 δόντων τὴν ἀνθρωπον· εὖ γὰρ ἤδεσαν ὅτι βασανιζο-
 μένης αὐτῆς ἐξελεγχθήσονται ἀδικοῦντες, οὐκ ἀδικού-
 μενοι. ὥς δὲ ταῦτα ἀληθῇ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώ-
 σεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

11 Ὅτι μὲν τοίνυν πολλάκις προκαλεσαμένῳ καὶ ἀξι-
 οῦντι παραλαβεῖν τὴν ἀνθρωπον οὐδεὶς παρεδίδου, με-
 μαρτύρηται ὑμῖν. ἵνα δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων εἰδῇτε ὅτι

ψευδῇ μεμαρτυρήκασι, δηλώσω ὑμῖν. οὗτοι γὰρ, εἶπερ
ἀληθῇ ἦν ἃ φασι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον καὶ
παραδιδόναι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώπου, οὐκ ἂν δήπου
δύο μόνους μάρτυρας ἐποιήσαντο κηδεστὴν καὶ ἀδελ-
φόν, τὰληθῇ μαρτυροῦντας, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἂν πολ-
12 λούς. ἡ μὲν γὰρ δίαίτα ἐν τῇ ἡλιαίᾳ ἦν· οἱ γὰρ τὴν
Οἰνηΐδα καὶ τὴν Ἐρεχθηΐδα διαιτῶντες ἐνταῦθα κά-
θηνται· τῶν δὲ τοιούτων προκλήσεων, ὅταν τις τὸ
σῶμα παραδιδῷ κομίσας, πολλοὶ προΐστανται ἐπα-
κούοντες τῶν λεγομένων, ὥστε οὐκ ἂν ἡπόρησαν
μαρτύρων, εἶπερ καὶ ὁπωστιοῦν ἀληθῆς ἦν ἡ μαρ- 1143
τυρία.

13 Μεμαρτυρήκασι τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐν τῇ
αὐτῇ μαρτυρίᾳ ὡς ἐγὼ οὐκ ἐθέλοιμι ἀναβαλέσθαι, ὁ
δὲ Θεόφημος κελεύει, ἵνα μοι παραδοίῃ τὴν ἀνθρωπον.
ὡς δὲ οὐκ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω. εἰ μὲν
γὰρ ἐγὼ τὸν Θεόφημον ταύτην τὴν πρόκλησιν προῦ-
καλούμην, ἣν μεμαρτυρήκασιν αὐτῷ, ἀξιῶν αὐτὸν τὴν
14 ἀνθρωπον παραδοῦναι, εἰκότως ἂν μοι τούτους τοὺς
λόγους ἀπεκρίνατο, ἀναβαλέσθαι κελεύων τὴν δίκαι-
ταν εἰς τὴν ὑστέραν σύνοδον, ἵνα κομίσῃ τὴν ἀνθρω-
πον καὶ παραδῷ μοι· νῦν δὲ σὲ αὐτὸν μεμαρτυρήκα-
σιν, ὧς Θεόφημε, ἐθέλειν παραδιδόναι τὴν ἀνθρωπον,
καὶ ἐμὲ μὴ ἐθέλειν παραλαβεῖν. πῶς οὖν σὺ κύριος
μὲν ὢν τῆς ἀνθρώπου, μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι ταύ-
την τὴν πρόκλησιν ἣν μεμαρτυρήκασί σοι, καταφεύ-
15 γων δὲ εἰς τὴν ἀνθρωπον περὶ τοῦ δικαίου, ἄλλου δέ
σοι οὐδενὸς ὄντος μάρτυρος ὡς ἐπλήγης ὑπ' ἐμοῦ ἄρ-
χοντος χειρῶν ἀδίκων, οὐχ ἥκεις ἔχων τὴν ἀνθρωπον
πρὸς τὸν διαιτητὴν καὶ παρεδίδους τὸ σῶμα παρού-
σης τῆς ἀνθρώπου, κύριός γε ὢν αὐτῆς; ἀλλὰ τὴν μὲν
πρόκλησιν φῆς προκαλέσασθαι, τὴν δ' ἀνθρωπον οὐ-

δεῖς εἶδε, δι' ἧς ἐξηπάτησας τοὺς δικαστὰς, ψευδεῖς μάρτυρας παρασχόμενος ὥς ἐθέλων παραδοῦναι.

- 16 Ἐπειδὴ τοίνυν σοι τότε οὐ παρῆν ἡ ἄνθρωπος, ἀλλὰ πρότερον ἐσημάνθησαν οἱ ἐχῖνοι, ὕστερον ἔστιν ὅπου ἤγαγες τὴν ἄνθρωπον εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ εἰς τὸ δικαστήριον; εἰ γὰρ μὴ τότε σοι παρεγένετο, ὕστερον δῆπου ἔδει παραδιδόναι, καὶ μάρτυρας ποιῆσθαι ὥς ἐθέλεις ἐν τῇ ἀνθρώπῳ τὸν ἔλεγχον γίνεσθαι, καθάπερ προὔκαλέσω, προκλήσεώς τε ἐμβεβλημένης σοι καὶ 1144 μαρτυρίας ὥς ἤθελες παραδιδόναι τὴν ἄνθρωπον. μέλλων τοίνυν εἰσιέναι τὴν δίκην ἔστιν ὅπου τὴν ἄν-
- 17 θρωπον εἰσήγαγες πρὸς τὸ δικαστήριον; καίτοι ἔδει αὐτὸν, εἶπερ ἀληθῆ ἦν ἃ φασιν αὐτὸν προκαλεῖσθαι, κληρουμένων τῶν δικαστηρίων κομίσαντα τὴν ἄνθρωπον, λαβόντα τὸν κήρυκά, κελεύειν ἐμὲ, εἰ βουλοίμην, βασανίζειν, καὶ μάρτυρας τοὺς δικαστὰς εἰσιόντας ποιῆσθαι ὥς ἔτοιμός ἐστι παραδοῦναι. νυνὶ δὲ λόγῳ ἐξαπατήσας, ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχόμενος, οὐδέπω καὶ νῦν τολμᾷ τὴν ἄνθρωπον παραδοῦναι, πολλάκις ἐμοῦ προκαλεσαμένου καὶ ἐξαιτήσαντος, ὥς οἱ μάρτυρες ὑμῖν οἱ παραγενόμενοι μεμαρτυρήκασιν. καὶ μοι ἀνάγνωθι πάλιν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 18 Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τὴν δίκην διηγήσασθαι, ὅθεν ἐγένετό μοι πρὸς Θεόφημον, ἵνα εἰδῆτε ὅτι οὐ μόνον ἐμοῦ ἀδίκως κατεδικάσατο, ἐξαπατήσας τοὺς δικαστὰς, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς ἅμα τῶν πεντακοσίων τῇ αὐτῇ ψήφῳ, καὶ ἄκυρα μὲν ἐποίησε τὰ δικαστήρια τὰ ὑμέτερα, ἄκυρα δὲ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς νόμους, ἀπίστους δὲ τὰς ἀρχὰς κατέστησεν ὑμῖν καὶ τὰ γράμματα τὰ ἐν ταῖς στήλαις. ὃν δὲ
- 19 τρόπον, ἐγὼ ὑμᾶς περὶ ἐνὸς ἐκάστου διδάξω. ἐμοὶ γὰρ

πρὸς Θεόφημον συμβόλαιον μὲν οὐδὲν πώποτε πρότε-
 ρον ἐν τῷ βίῳ ἐγένετο, οὐδ' αὖ κῶμος ἢ ἔρως ἢ πότος,
 ὥστε διαφερόμενον περὶ τινος πλεονεκτήματος ἢ παρ-
 οξυνόμενον ὑπὸ ἡδονῆς τινὸς ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
 τὴν τούτου. ψηφισμάτων δὲ ὑμετέρων δήμου καὶ βου-
 λῆς καὶ νόμου ἐπιτάξαντος, εἰσέπραξα καὶ τοῦτον ὀφεί- 1145
 λοντα τῇ πόλει σκευὴν τριηρικὰ. διότι δὲ, ἐγὼ ὑμῖν διη-
 20 γήσομαι. ἔτυχεν ἐκπλεουσῶν τριήρων καὶ βοήθεια ἀπο-
 στελλομένη διὰ τάχους. σκευὴ οὖν ἐν τῷ νεωρίῳ οὐχ
 ὑπῆρχε ταῖς ναυσὶν, ἀλλ' ἔχοντες οἱ ὀφείλοντες οὐκ
 ἀπεδίδοσαν· πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἐν τῷ Πειραιεῖ ὄντα
 ἄφθονα ὀθόνια καὶ στυππεῖα καὶ σχοινία, οἷς κατα-
 σκευάζεται τριήρης, ὥστε πρίασθαι. γράφει οὖν Χαι-
 ρέδημος τὸ ψήφισμα τουτὶ, ἵνα εἰσπραχθῇ τὰ σκευὴ
 ταῖς ναυσὶ καὶ σῶα γένηται τῇ πόλει. καὶ μοι ἀνάγνωθι
 τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

21 Τούτου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος γεγεννημένου, ἡ
 μὲν ἀρχὴ ἐπεκλήρωσε καὶ παρέδωκε τοὺς ὀφείλοντας
 τὰ σκευὴ τῇ πόλει, οἱ δὲ τῶν νεωρίων ἐπιμεληταὶ τοῖς
 τριηράρχοις τοῖς ἐκπλέουσι τότε καὶ τοῖς ἐπιμεληταῖς
 τοῖς ἐν ταῖς συμμορίαις. ὁ δὲ νόμος ὁ τοῦ Περιάνδρου
 ἠνάγκαζε καὶ προσέταττε παραλαβεῖν τοὺς ὀφείλοντας
 τὰ σκευὴ, καθ' ὃν αἱ συμμορίαι συνετάχθησαν. πρὸς
 δὲ τούτοις ἕτερον ψήφισμα δήμου ἠνάγκαζε τὸ πρὸς μέ-
 ρος ἡμῖν διδόναι τῶν ὀφειλόντων ἕκαστον εἰσπράξα-
 22 σθαι. ἔτυχον δὲ ἐγὼ μὲν τριηραρχῶν καὶ ἐπιμελητῆς
 ὢν τῆς συμμορίας, Δημοχάρης δὲ ὁ Παιανιεὺς ἐν τῇ
 συμμορίᾳ ὢν καὶ ὀφείλων τῇ πόλει σκευὴ μετὰ Θεο-
 φήμου τουτουί, συντριήραρχος γενόμενος. γεγραμμέ-
 νους οὖν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἐν τῇ στήλῃ ὀφείλοντας
 τὰ σκευὴ τῇ πόλει ἡ ἀρχὴ παραλαβοῦσα παρὰ τῆς προ-

τέρας ἀρχῆς, ἡμῖν παρέδωκε κατὰ τε τὸν νόμον καὶ τὰ
 23 ψηφίσματα. ἐξ ἀνάγκης ἦν οὖν μοι παραλαβεῖν, ἐπεὶ ἐν
 τῷ πρόσθεν χρόνῳ πολλὰς τριηραρχίας τειτριηραρχη- 1146
 κὼς ὑμῖν οὐδεπώποτε ἔλαβον σκευὴ ἐκ τοῦ νεωρίου,
 ἀλλ' αὐτοὺς ἰδίᾳ παρεσκεύαζον, ὁπότε δέοι, ἵνα ὥς ἐλά-
 χιστα πράγματα ἔχοιμι πρὸς τὴν πόλιν. τότε δὲ κατὰ τε
 τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν νόμον ἠναγκαζόμεν παραλαμ-
 24 βάνειν. ὥς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυ-
 ρας παρέξομαι τό τε ψήφισμα καὶ τὸν νόμον, ἔπειτα
 τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τὴν παραδοῦσαν καὶ εἰσαγαγοῦσαν εἰς
 τὸ δικαστήριον, εἴτα τοὺς ἐκ τῆς συμμορίας, ἧς ἦν ἐπιμε-
 λητὴς καὶ τριηραρχος. καὶ μοι ἀνάγνωθι.

NOMOS. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

25 Ὡς μὲν τοίνυν πολλή μοι ἀνάγκη ἦν παραλαβεῖν
 τοὺς ὀφείλοντας τῇ πόλει, τοῦ τε νόμου ἀκούετε καὶ
 τῶν ψηφισμάτων. ὥς δὲ καὶ παρέλαβον παρὰ τῆς ἀρ-
 χῆς, ὁ παραδοὺς ὑμῖν μεμαρτύρηκεν. σκέψασθαι οὖν
 ὑμᾶς εἰκὸς ἐστίν ἐξ ἀρχῆς, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῦτο
 πρῶτον, πότερον ἐγὼ ἠδίκουν ὁ ἀναγκαζόμενος εἰς-
 26 πρᾶξαι τὸν Θεόφημον, ἢ Θεόφημος, ὃς ὀφείλων τῇ πό-
 λει τὰ σκευὴ πολλὸν χρόνον οὐκ ἀπεδίδου. ἐὰν γὰρ καθ'
 ἕκαστον σκοπῇτε, εὐρήσετε τὸν Θεόφημον ἅπαντα ἀδι-
 κοῦντα, καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἐμοῦ μόνον λόγῳ εἰρημένα,
 ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δικαστηρίου ψήφῳ
 κεκριμένα. ἐπειδὴ γὰρ παρέλαβον αὐτὸν παρὰ τῆς ἀρ-
 χῆς, προσελθὼν αὐτῷ πρῶτον μὲν ἀπῆτουν τὰ σκευὴ.
 ὥς δὲ τοῦτό μου εἰπόντος οὐκ ἀπεδίδου, ὕστερον αὐτῷ
 περικτυχὼν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ πυλίδι προσε-
 1147 καλεσάμην πρὸς τε τοὺς ἀποστολέας καὶ πρὸς τοὺς τῶν
 νεωρίων ἐπιμελητάς. οὗτοι γὰρ εἰσῆγον τότε τὰς δια-
 27 δικασίας εἰς τὸ δικαστήριον περὶ τῶν σκευῶν. ὥς δὲ

ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας τοὺς κλητεύσαν-
τας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τοίνυν προσεκλήθη ὑπ' ἐμοῦ οἱ κλητῆ-
ρες μεμαρτυρήκασιν· ὥς δὲ εἰσῆχθη εἰς τὸ δικαστή-
ριον, λαβέ μοι τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀποστολέων καὶ τῆς
ἀρχῆς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 28 Ὁν μὲν τοίνυν ὥμην πράγματα παρέξειν μοι Δη-
μοχάρην τὸν Παιανιέα, πρὶν μὲν εἰσαχθῆναι εἰς τὸ δι-
καστήριον, ἦν ἀηδὴς, ἐπειδὴ δὲ εἰσῆχθη καὶ ἦλω, ἀπέ-
δωκε τὸ καθ' ἑαυτὸν μέρος τῶν σκευῶν. ὃν δ' οὐκ ἂν
ῥῆθην εἰς τοσοῦτον πονηρίας ἐλθεῖν ὥστε τολμῆσαι
ἂν ποτε τὴν πόλιν ἀποστερῆσαι τὰ σκεύη, εἰς τοσοῦτο
δικῶν καὶ πραγμάτων προβέβηκεν. καὶ παρῶν μὲν
πρὸς τῷ δικαστηρίῳ, ὅτε εἰσῆγετο, οὐδαμοῦ ἡντιδί-
κησεν, οὐδὲ ἀπεγράψατο διαδικασίαν πρὸς οὐδένα, εἴ
τινά φησιν ἕτερον ἔχειν τὰ σκεύη καὶ μὴ προσήκειν
αὐτῷ ἀποδοῦναι, ἀλλ' εἶπεν καθ' αὐτοῦ ψῆφον ἐπα-
29 χθῆναι· ἐπειδὴ δὲ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ δικαστηρίου, οὐδὲν
μᾶλλον ἀπεδίδου, ἀλλ' ὦρετο ἐν μὲν τῷ παρόντι αὐτὸς
ἐκποδῶν γενόμενος ἡσυχίαν ἔξειν, ἕως ἂν ἐγώ τε ἐκ-
πλεύσω καὶ αἱ νῆες καὶ χρόνος ἐγγένηται, καὶ ἐμὲ, ὃ
οὗτος ὥφειλε σκεύη τῇ πόλει, ἀναγκασθῆσθαι ἀπο-
δοῦναι ἥκοντα ἐνθάδε ἢ τῷ διαδόχῳ, ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ
τῆς συμμορίας ἐπὶ τὴν ναῦν. τί γὰρ ἂν καὶ ἀντέλεγον
αὐτῷ ψηφίσματα καὶ νόμους παρεχομένῳ, ὥς προσῇ-
30 κεν ἐμὲ εἰσπραῖναι τὰ σκεύη; ὃ δὲ Θεόφνημος χρόνου ἐγ- 1148
γεγεννημένου, ὁπότε αὐτὸν ἦκων ἀπαιτοῖν, ἐμελλε
φῆσειν ἀποδεδωκέναι, καὶ τούτοις τεκμηρίοις κατα-
χρήσεσθαι ὥς ἀποδέδωκε, τῷ καιρῷ, τῇ χρείᾳ, ὥς οὐκ
ἡλίθιος ἦν οὐδ' αὖ φίλος αὐτῷ γενόμενος οὐδεπώποτε,

ὥστ' ἐπισχεῖν· ὥστε τί ἂν ποτε βουλόμενος ἐγὼ, τριη-
 ραρχῶν μὲν τῇ πόλει, ἐπιμελητῆς δὲ ὦν τῆς συμμο-
 ρίας, ψηφισμάτων δὲ τοιούτων καὶ νόμου ὄντος, περὶ
 31 τὴν εἰσπραξίν ἐπέσχον ἂν τούτῳ; ταύτην τὴν διάνοιαν
 ἔχων ὁ Θεόφημος τότε μὲν οὐκ ἀπεδίδου τὰ σκεύη, ἀλλ'
 ἐκποδὼν ἦν, ὕστερον δὲ ὥςτό με ἀποστερήσειν, πρὸς
 δὲ τούτοις εἰς ὄρκον καταφυγὼν ῥαδίως ἐπιορκήσειν,
 ὅπερ καὶ ἄλλοις πεποίηκεν. δεινὴ γὰρ ἡ πλεονεξία τοῦ
 τρόπου περὶ τὰ διάφορα, ὥς ἐγὼ ἔργῳ ὑμῖν ἐπιδείξω.
 ταῦτα γὰρ τὰ σκεύη ὀφείλων ὁ Θεόφημος τῇ πόλει εἰς
 Ἀφαρέα ἀνέφερε λόγῳ, ἔργῳ δὲ οὐκ ἀπεγράψατο πρὸς
 αὐτὸν διαδικασίαν, εὖ εἰδὼς ὅτι ἐλεγχθήσεται ψευδό-
 32 μενος, ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς δικαστήριον. ὁ γὰρ Ἀφαρεὺς
 ἐξηλέγχεν αὐτὸν τιμὴν λογισάμενον αὐτῷ τῶν σκευῶν
 καὶ λαβόντα παρ' αὐτοῦ, ὅτε παρελάμβανε τὴν τριη-
 ραρχίαν. νῦν δὲ φησι Δημοχάρει παραδοῦναι, καὶ δι-
 κάζεται τοῖς παιδίοις τοῖς Δημοχάρους τετελευτηκότος
 τοῦ Δημοχάρους. ὅτε δ' ἔξῃ ὁ Δημοχάρης, οὐκ ἀπε-
 γράψατο πρὸς αὐτὸν διαδικασίαν ὁ Θεόφημος, εἰς-
 πραττόμενος ὑπ' ἐμοῦ τὰ σκεύη, ἀλλ' ἐβούλετο ἐπὶ
 προφάσει χρόνου ἐγγενομένου ἀποστερηῆσαι τὴν πόλιν
 τὰ σκεύη. ὥς δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται τὰς μαρ-
 τυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1149

33 Ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πάντα ἐνθυμούμενος, καὶ ἀκού-
 ῳ τὸν Θεόφημον τῶν πεπλησιακότων οἷος εἶη περὶ
 τὰ διάφορα, καὶ οὐκ ἀπολαμβάνων τὰ σκεύη παρ' αὐ-
 τοῦ, προσῆεν πρὸς τε τοὺς ἀποστολέας καὶ τὴν βου-
 λὴν καὶ τὸν δῆμον, λέγων ὅτι οὐκ ἀποδίδωσί μοι τὰ
 σκεύη ὁ Θεόφημος, ἃ ὥφλεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ. προσ-
 ῆσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τριήραρχοι τῇ βουλῇ, ὅσοι μὴ
 παρελάμβανον παρὰ τῶν ὀφειλόντων τὰ σκεύη. καὶ

πολλῶν λόγων γενομένων ἀποκρίνεται ἡμῖν ἡ βουλὴ
ψηφίσματι, ὃ ἀναγνώσεται ὑμῖν, εἰσπράττεσθαι τρό-
πῳ ᾧ ἂν δυνώμεθα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 34 Γενομένου τοίνυν τοῦ ψηφίσματος τούτου ἐν τῇ
βουλῇ, καὶ οὐδενὸς γραφομένου παρανόμων, ἀλλὰ κυ-
ρίου ὄντος, προσελθὼν Εὐέργω τούτῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ
Θεοφήμου, ἐπειδὴ τὸν Θεόφημον οὐχ οἶός τε ἦν ἰδεῖν,
ἔχων τὸ ψήφισμα πρῶτον μὲν ἀπήτησα τὰ σκευὴ καὶ
ἐκέλευσα αὐτὸν φράσαι τῷ Θεοφῆμῳ, ἔπειτα διαλιπὼν
ἡμέρας τινὰς, ὥς οὐκ ἀπεδίδου τὰ σκευὴ, ἀλλ' ἐχλεύαζέ
με, παραλαβὼν μάρτυρας ἠρόμην αὐτὸν πότερα μεμε-
ρισμένος εἴη πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἢ κοινὴ ἢ οὐσία εἴη αὐ-
35 τοῖς. ἀποκριναμένου δέ μοι Εὐέργου ὅτι νενεμημένος
εἴη καὶ χωρὶς οἰκοῖα ὁ Θεόφημος, αὐτὸς δὲ παρὰ τῷ
πατρὶ, πνυθόμενος οὗ ᾧκει ὁ Θεόφημος, λαβὼν παρὰ
τῆς ἀρχῆς ὑπηρέτην ἦλθον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Θεοφῆ-
μου. καταλαβὼν δὲ αὐτὸν οὐκ ἔνδον ὄντα ἐκέλευσα
τὴν ἄνθρωπον τὴν ὑπακούσασαν μετελθεῖν αὐτὸν
ὅπου εἴη, ταύτην ἣν μεμαρτυρήκασιν οὗτοι προκαλέ-
σασθαι τὸν Θεόφημον παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ ἐξαιτῶν οὐ 1150
δύναμαι παραλαβεῖν, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν πύθησθε,
36 ὁπότερος ἦρξε χειρῶν ἀδίκων. ὥς δὲ ἀφικνεῖται ὁ Θεό-
φημος μετελθούσης αὐτὸν τῆς ἀνθρώπου, ἀπήτουν
αὐτὸν τὸ διάγραμμα τῶν σκευῶν, λέγων ὅτι ἤδη περὶ
ἀναγωγὴν εἴην, καὶ ἐδείκνυνον τὸ ψήφισμα τῆς βουλῆς.
ὥς δὲ ταῦτά μου λέγοντος οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλ' ἠπεύλει
καὶ ἐλοιδορεῖτο, ἐκέλευσα τὸν παῖδα καλέσαι εἴ τινας
ἴδοι τῶν πολιτῶν παριόντας ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἵνα μάρτυρές
37 μοι εἴησαν τῶν λεγομένων, καὶ ἡξιούν παλιν τὸν Θεό-
φημον ἢ αὐτὸν ἀκολουθεῖν πρὸς τοὺς ἀποστολέας καὶ
τὴν βουλὴν, καὶ εἰ μὴ φησιν ὀφείλειν, ἐκείνους πείθειν

τοὺς παραδόντας καὶ ἀναγκάζοντας εἰσπράττειν, ἢ
 ἀποδιδόναι τὰ σκεύη· εἰ δὲ μὴ, ἐνέχυρα ἔφην λήψε-
 σθαι κατὰ τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα. οὐδὲν δ'
 ἐθέλοντος αὐτοῦ τῶν δικαίων ποιεῖν ἦγον τὴν ἀνθρώ-
 πον ἐσθηκυῖαν ἐπὶ τῇ θύρᾳ, τὴν μετελθοῦσαν αὐτόν.
 38 καὶ ὁ Θεόφημος με ἀφηρεῖτο. καὶ ἐγὼ τὴν μὲν ἀνθρώ-
 πον ἀφῆκα, εἰς δὲ τὴν οἰκίαν εἰσῆειν, ἵνα ἐνέχυρόν τι
 λάβοιμι τῶν σκευῶν· ἔτυχε γὰρ ἡ θύρα ἀνεωγμένη,
 ὥς ἦλθεν ὁ Θεόφημος, καὶ ἔτι ἔμελλεν εἰσιέναι· καὶ
 ἐπεπύσμην αὐτόν ὅτι οὐκ εἴη γεγαμηκώς. εἰσιόντος
 δέ μιν παίει πύξ ὁ Θεόφημος τὸ στόμα, καὶ ἐγὼ ἐπι-
 39 μαρτυράμενος τοὺς παρόντας ἡμυνάμην. ὥς οὖν ἀλη-
 θῆ λέγω καὶ ἤρξε χειρῶν ἀδίκων ὁ Θεόφημος, οὐκ ἄλ-
 λοθεν δεῖν οἶμαι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι ἢ ἐκ τῆς ἀνθρώ-
 που, ἣν μεμαρτυρήκασιν οἱ μάρτυρες ὥς ἤθελεν ὁ Θεό-
 φημος παραδιδόναι. ταύτῃ δὲ τῇ μαρτυρίᾳ πρότερος 1151
 εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, οὐ παραγραφομένου ἐμοῦ
 οὐδ' ὑπομνυμένου διὰ τὸ καὶ πρότερόν ποτε ἐφ' ἐτέ-
 ρας δίκας ταῦτά με βλάψαι, ἔξηπάτησε τοὺς δικαστὰς
 λέγων, οὓς μὲν ἐγὼ παρειχόμεν μάρτυρας, τὰ ψευδῆ
 μαρτυρεῖν, τὴν δὲ ἀνθρώπου ἐρεῖν τὰς ἀληθείας βα-
 40 σανιζομένην. οἷς δὲ τότε κατεχρῶντο λόγοις, νῦν αὐ-
 τοῖς ἐξελέγχονται ὑπεναντία ποιοῦντες· τὴν γὰρ ἀν-
 θρώπου οὐ δύναμαι παραλαβεῖν πολλάκις ἑξαίτησας,
 ὥς μεμαρτύρηται ὑμῖν. ἐπειδὴ τοίνυν τὴν ἀνθρώπου
 οὐ παραδιδόασιν, ἣν αὐτοὶ ἔφασαν προκαλέσασθαι,
 βούλομαι ὑμῖν καὶ τοὺς μάρτυρας παρασχέσθαι, οἳ εἰ-
 δόν με πρότερον πληγέντα ὑπὸ τοῦ Θεοφήμου. ἡ δ'
 αἰκία τοῦτ' ἔστιν, ὅς ἂν ἄρξη χειρῶν ἀδίκων πρότερος,
 ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὰ ψηφίσματα
 τὰ ὑμέτερα εἰσπράττοντα. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὰ ψηφί-
 σματα καὶ τὴν μαρτυρίαν.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

41 Ἐπειδὴ τοίνυν ἀφηρέσθην τὰ ἐνέχυρα ὑπὸ τοῦ Θεο-
φήμου καὶ συνεκόπην, ἐλθὼν εἰς τὴν βουλὴν τὰς τε
πληγὰς ἔδειξα καὶ ἃ πεπονθὼς ἦν εἶπα, καὶ ὅτι εἰς-
πράττων τῇ πόλει τὰ σκεύη. ἀγανακτήσασα δ' ἡ βουλὴ
ἐφ' οἷς ἐγὼ ἐπεπόνθειν, καὶ ἰδοῦσά με ὡς διεκείμεν,
καὶ ἡγησαμένη ὑβρίσθαι οὐκ ἐμὲ, ἀλλ' ἑαυτὴν καὶ τὸν
δῆμον τὸν ψηφισάμενον καὶ τὸν νόμον τὸν ἀναγκά-
42 σαντα εἰσπράττειν τὰ σκεύη, ἐκέλευεν εἰσαγγέλλειν με,
καὶ τοὺς πρυτάνεις προγράφειν αὐτῷ τὴν κρίσιν ἐπὶ
δύο ἡμέρας ὡς ἀδικοῦντι καὶ διακωλύοντι τὸν ἀπό-1152
στολον, διότι τὰ σκεύη οὐκ ἀπεδίδου καὶ τὰ ἐνέχυρα
ἀφείλετο καὶ ἐμὲ συνέκοψε τὸν εἰσπράττοντα καὶ ὑπη-
ρετοῦντα τῇ πόλει. γενομένης τοίνυν τῆς κρίσεως τῷ
Θεοφῆμῳ ἐν τῇ βουλῇ κατὰ τὴν εἰσαγγελίαν ἦν ἐγὼ
εἰσῆγγεिला, καὶ ἀποδοθέντος λόγου ἑκατέρῳ, καὶ κρύ-
βδην διαψηφισαμένων τῶν βουλευτῶν, ἦλῶ ἐν τῷ βου-
43 λευτηρίῳ καὶ ἔδοξεν ἀδικεῖν. καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ διαχει-
ροτονεῖν ἦν ἡ βουλὴ πότερα δικαστηρίῳ παραδοίῃ ἢ
ζημιώσῃ ταῖς πεντακοσίαις, ὅσου ἦν κυρία κατὰ τὸν
νόμον, δεομένων τούτων ἀπάντων καὶ ἱκετευόντων
καὶ τίνα οὐ προσπεμπόντων, καὶ τὸ διάγραμμα τῶν
σκευῶν ἀποδιδόντων εὐθύς ἐν τῇ βουλῇ, καὶ περὶ τῶν
πληγῶν φασκόντων ἐπιτρέψειν ᾧ ἂν κελεύσω Ἀθη-
ναίων, συνεχώρησα ὥστε τῷ Θεοφῆμῳ πέντε καὶ εἰ-
44 κοσι δραχμῶν προστιμηθῆναι. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ
λέγω, ὑμῶν τε δέομαι ὅσοι ἐβούλευον ἐπ' Ἀγαθοκλέ-
ους ἄρχοντος φράζειν τοῖς παρακαθημένοις, καὶ ὅσους
ἐδυνάμην ἐγὼ ἐξευρεῖν τῶν τότε βουλευόντων, μάρ-
τυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἐγὼ μὲν τοίνυν οὕτως, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπιει-

κῆς ἐγενόμην πρὸς τοὺτους. καίτοι τό γε ψήφισμα δημοσίαν τὴν οὐσίαν ἐκέλευεν εἶναι οὐ μόνον ὃς ἂν ἔχων σκευὴ μὴ ἀποδιδῶ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ὃς ἂν ἰδίᾳ κτησάμενος μὴ πωλῇ· τοιαύτη γὰρ ἡ ἀπορία οὕσα συνέβαινε τότε ἐν τῇ πόλει σκευῶν. καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 45 Καταπλεύσας τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥς οὐδενὶ ἤθελεν ἐπιτρέπειν ὁ Θεόφημος περὶ τῶν πληγῶν 1153
 ὧν τότ' ἔλαβον ὑπ' αὐτοῦ, προσεκαλεσάμην αὐτὸν καὶ ἔλαχον αὐτῷ δίκην αἰκίας. ἀντιπροσκαλεσαμένου δὲ κἀκείνου ἐμὲ καὶ διαιτητῶν ἐχόντων τὰς δίκας, ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις ἦν τῆς δίκης, ὁ μὲν Θεόφημος παρεγρόφετο καὶ ὑπώμνυτο, ἐγὼ δὲ πιστεύων ἐμαυτῷ μηδὲν
 46 ἀδικεῖν εἰσῆειν εἰς ὑμᾶς. παρασχόμενος δὲ ἐκεῖνος ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ἣν ἄλλος μὲν οὐδεὶς μεμαρτύρηκεν, ὁ δ' ἀδελφὸς καὶ ὁ κηδεστὴς, ὥς ἐθέλοι τὴν ἀνθρώπον παραδοῦναι, καὶ προσποιούμενος ἄκακος εἶναι, ἐξηπάτησε τοὺς δικαστάς. δέομαι δ' ὑμῶν νυνὶ δικαίαν δέησιν, ἅμα μὲν δικάσαι περὶ τῆς μαρτυρίας, πότερα ψευδῆς ἐστὶν ἢ ἀληθῆς, ἅμα δὲ περὶ τοῦ πρά-
 47 γματος ἐξ ἀρχῆς σκέψασθαι. ἐγὼ μὲν τοίνυν, εἰς ἃ οὕτος κατέφυγε τότε δίκαια, ἐκ τούτων οἶμαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανιζομένης, ὁπότερος ἤρξε χειρῶν ἀδίκων· τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ αἰκία. καὶ τοὺς μάρτυρας διὰ τοῦτο διώκω τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὅτι ἐμαρτύρησαν ἐθέλειν παραδιδόναι τὸν Θεόφημον τὴν ἀνθρώπον, οὐδαμοῦ τὸ σῶμα παραδιδόντος οὔτε πρὸς τῷ διαιτητῇ οὔτε ὕστερον, πολλάκις
 48 ἐμοῦ ἐξαίτησαντος. διπλῆν οὖν αὐτοὺς δεῖ δίκην δοῦναι, ὅτι τε ἐξηπάτησαν τοὺς δικαστάς ψευδεῖς μαρτυρίας παρασχόμενοι, κηδεστοῦ καὶ ἀδελφοῦ, καὶ ὅτι ἐμὲ

ἡδίκησαν, λειτουργοῦντα μὲν ὑμῖν προθύμως, ποι-
οῦντα δὲ τὰ προσταττόμενα, ὑπηρετοῦντα δὲ τοῖς νό-
μοις καὶ τοῖς ψηφίσμασι τοῖς ὑμετέροις. ὥς δ' οὐκ ἐγὼ
μόνος παρέλαβον παρὰ τῆς ἀρχῆς τοῦτον εἰσπράξασθαι
σκεύη ὀφείλοντα τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τῶν τριη- 1154
ράρχων ἑτέρους εἰσεπράξαντο οὓς παρέλαβον, ἀνά-
γνωθί μοι αὐτῶν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

49 Βούλωμαι τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἃ πέ-
πονθα ὑπ' αὐτῶν διηγῆσασθαι ὑμῖν. ἐπειδὴ γὰρ
ὥφλον αὐτοῖς τὴν δίκην ἐφ' ἣ τοὺς μάρτυρας τούτους
διώκω τὰ ψευδῇ μεμαρτυρηκότας, προσελθὼν τῷ Θεο-
φῆμῳ μελλούσης μοι ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας ἐδε-
ήθη αὐτοῦ ἐπισχεῖν μοι ὀλίγον χρόνον, λέγων τὰς
ἀληθείας, ὅτι πεπορισμένου τοῦ ἀργυρίου ὃ ἔμελλον
50 αὐτῷ ἐκτίνειν συμβέβηκέ μοι τριηραρχία, καὶ ἀποστεί-
λειν διὰ τάχους δεῖ τὴν τριήρη, καὶ ὁ στρατηγὸς Ἀλκί-
μαχος αὐτῷ παρασκευάζειν κελεύει ταύτην τὴν ναῦν.
τὸ οὖν ἀργύριον τὸ πεπορισμένον τῷ Θεοφῆμῳ ἀπο-
δοῦναι ἐνταῦθα κατεχρησάμην. ἐδεόμην δ' αὐτοῦ ἀνα-
βαλέσθαι τὴν ὑπερημερίαν, ἕως ἂν τὴν ναῦν ἀποστεί-
λω. ὃ δὲ ῥαδίως μοι καὶ ἀνάκως ἀποκρίνεται· οὐδὲν
κωλύει, ἔφη· ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν ναῦν ἀποστείλῃς, πό-
51 ριξε καὶ ἐμοί. ἀποκριναμένου δέ μοι ταῦτα τοῦ Θεοφῆ-
μου καὶ ἀναβαλομένου τὴν ὑπερημερίαν, καὶ μάλιστα
μου πιστεύσαντος τῇ τε ἐπισκῇσει τῶν ψευδομαρτυ-
ριῶν καὶ τῷ μὴ ἐθέλειν αὐτὸν παραδοῦναι τὴν ἄνθρω-
πον, ὥς οὐδὲν ἂν νεωτερίσαντος περὶ τὰμὰ, ἐγὼ μὲν
τὴν τριήρη ἀποστείλας, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον
πορίσας τὸ ἀργύριον, προσελθὼν αὐτῷ ἐκέλευον ἐπὶ
τὴν τράπεζαν ἀκολουθοῦντα κομίζεσθαι τὴν καταδί-

κην. ὥς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώ-
σεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

1155

52 Ὁ δὲ Θεόφνημος ἀντὶ τοῦ τὴν καταδίκην ἀπολαβεῖν
ἀκολουθήσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἐλθὼν μου τὰ πρό-
βατα λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα μαλακὰ καὶ
τὸν ποιμένα μετ' αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῇ
ποιμνῇ, ἔπειτα παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέ-
ροντα ἀλλοτρίαν ἡτημένην, πολλοῦ ἀξίαν. καὶ ταῦτα
53 ἔχουσιν οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτοῖς· ἀλλ' ἐπεισελθόντες εἰς
τὸ χωρίον (γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἱπποδρόμῳ, καὶ οἰκῶ
ἐνταῦθ' ἐκ μειρακίου) πρῶτον μὲν ἐπὶ τοὺς οἰκέτας
ῆξαν, ὥς δὲ οὗτοι διαφεύγουσιν αὐτοὺς καὶ ἄλλος ἄλλη
ἀπεχώρησαν, ἐλθόντες πρὸς τὴν οἰκίαν καὶ καταβα-
λόντες τὴν θύραν τὴν εἰς τὸν κῆπον φέρουσιν Εὐερ-
γὸς τε οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὁ Θεοφνήμου καὶ Μνησίβουλος
ὁ κηδεστὴς αὐτοῦ, οἷς οὐδεμίαν δίκην ὠφλήκειν οὐδὲ
προσῆκεν αὐτοὺς ἅπτεσθαι τῶν ἐμῶν οὐδενός, εἰσελ-
θόντες ἐπὶ τὴν γυναικὰ μου καὶ τὰ παῖδια ἐξεφορή-
σαντο ὅσα ἔτι ὑπόλοιπά μοι ἦν σκεύη ἐν τῇ οἰκίᾳ.
54 ὦντο μὲν γὰρ οὐ τοσαῦτα μόνου λήψεσθαι, ἀλλὰ πολ-
λῶ πλείω τὴν παροῦσάν μοι τότε κατασκευὴν τῆς οἰ-
κίας καταλήψεσθαι· ἀλλ' ὑπὸ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν
εἰσφορῶν καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας τὰ μὲν ἐνέχυ-
ρα κεῖται αὐτῶν, τὰ δὲ πέπραται. ὅσα δ' ἦν ἔτι ὑπόλοι-
55 πα, πάντα λαβόντες ὦχοντο. πρὸς δὲ τούτοις, ὧ ἄνδρες
δικασταί, ἔτυχεν ἡ γυνή μου μετὰ τῶν παιδίων ἀρι-
στῶσα ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μετ' αὐτῆς τιτθὴ τις ἐμὴ γενομέ-
νη πρεσβυτέρα, ἄνθρωπος εὖνους καὶ πιστὴ καὶ ἀφει-
μένη ἐλευθέρα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. συνώκησε δὲ 1156
ἄνδρϊ, ἐπειδὴ ἀφείθη ἐλευθέρα· ὥς δὲ οὗτος ἀπέθανε
καὶ αὐτὴ γραῦς ἦν καὶ οὐκ ἦν αὐτὴν ὁ θρόψων, ἐπαν-

56 ἦκεν ὡς ἐμέ. ἀναγκαῖον οὖν ἦν μὴ περιδεῖν ἐνδεεῖς
 ὄντας μήτε τιτθὴν ἐμὴν γενομένην μήτε παιδαγωγόν·
 ἅμα δὲ καὶ τριηραρχῶν ἐξέπλεον, ὥστε καὶ τῇ γυναικὶ
 βουλομένη ἦν τοιαύτην οἰκουρὸν μετ' αὐτῆς με κατα-
 λιπεῖν. ἀριστῶντων δὲ ἐν τῇ αὐλῇ, ὡς ἐπεισπηδῶσιν
 οὔτοι καὶ καταλαμβάνουσιν αὐτὰς καὶ ἥρπαζον τὰ
 σκεύη, αἱ μὲν ἄλλαι θεράπαιναι (ἐν τῷ πύργῳ γὰρ
 ἦσαν, οὐπερ δicitῶνται) ὡς ἤκουσαν κραυγῆς, κλεί-
 57 ουσι τὸν πύργον, καὶ ἐνταῦθα μὲν οὐκ εἰσῆλθον, τὰ
 δ' ἐκ τῆς ἄλλης οἰκίας ἐξέφερον σκεύη, ἀπαγορευούσης
 τῆς γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι αὐτοῖς, καὶ λεγούσης ὅτι
 αὐτῆς εἶη ἐν τῇ προικὶ τετιμημένα καὶ ὅτι "τὰ πρόβατα
 "ἔχετε πεντήκοντα καὶ τὸν παῖδα καὶ τὸν ποιμένα,
 "πλείονος ἄξια ἢ κατεδικάσασθε." ἀπήγγειλε γὰρ τις
 αὐταῖς τῶν γειτόνων κόψας τὴν θύραν. ἔτι δὲ ἔφη τὸ
 ἀργύριον αὐτοῖς κείμενον εἶναι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ· ἠκη-
 κόει γὰρ ἐμοῦ· καὶ περιμείνητε, ἔφη, ἢ μετέλθῃ τις
 ὑμῶν αὐτὸν, ἔχοντες ἅπιτε τὸ ἀργύριον ἥδη· τὰ δὲ
 σκεύη ἔατε, καὶ μηδὲν τῶν ἐμῶν φέρετε, ἄλλως τε καὶ
 58 ἔχοντες ἄξια τῆς καταδίκης. ταῦτα δὲ λεγούσης τῆς γυ-
 ναικὸς οὐχ ὅπως ἐπέσχον, ἀλλὰ καὶ τῆς τιτθῆς τὸ κυμ-
 βίον λαβούσης παρακείμενον αὐτῇ, ἐξ οὗ ἔπινε, καὶ
 ἐνθεμένης εἰς τὸν κόλπον, ἵνα μὴ οὔτοι λάβοιεν, ἐπει-
 δὴ εἶδεν ἔνδον ὄντας αὐτούς, κατιδόντες αὐτὴν οὕτω
 διέθεσαν ἀφαιρούμενοι τὸ κυμβίον Θεόφημος καὶ Εὐ- 1157
 59 εργος ἀδελφὸς αὐτοῦ οὕτωσιν, ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βρα-
 χιόνες καὶ οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτῆς ἐγένοντο ἀπο-
 στρεφόμενης τῷ χεῖρε καὶ ἐλκομένης ὑπὸ τούτων ἀφαι-
 ρουμένων τὸ κυμβίον, ἀμυχὰς δ' ἐν τῷ τραχήλῳ εἶχεν
 ἀγχομένη, πελιὸν δὲ τὸ στῆθος. εἰς τοῦτο δ' ἦλθον πο-
 νηρίας ὥστε, ἕως ἀφείλοντο τὸ κυμβίον ἐκ τοῦ κόλπου
 60 αὐτῆς, οὐκ ἐπαύσαντο ἄγχοντες καὶ τύπτοντες τὴν

γραῦν. ἀκούοντες δὲ οἱ θεράποντες τῶν γειτόνων τῆς κραυγῆς καὶ ὁρῶντες τὴν οἰκίαν πορθουμένην τὴν ἐμὴν οἱ μὲν ἀπὸ τῶν τεγῶν τῶν ἑαυτῶν ἐκαλίστρουν τοὺς παριόντας, οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν ἑτέραν ὁδὸν ἐλθόντες καὶ ἰδόντες Ἀγνόφιλον παριόντα ἐκέλευσαν παραγενέσθαι. προσελθὼν δὲ ὁ Ἀγνόφιλος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ θεράποντος τοῦ Ἀνθεμίωνος, ὅς ἐστί μοι γείτων, εἰς μὲν τὴν οἰκίαν οὐκ εἰσῆλθεν (οὐ γὰρ ἡγεῖτο δίκαιον εἶναι μὴ παρόντος γε τοῦ κυρίου), ἐν δὲ τῷ τοῦ Ἀνθεμίωνος χωρίῳ ὧν ἑώρα τὰ τε σκευὴ ἐκφερόμενα καὶ Εὐεργον
 61 καὶ Θεόφημον ἐξιόντας ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας. οὐ μόνον τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, λαβόντες μου τὰ σκευὴ ὄχοντο, ἀλλὰ καὶ τὸν υἱὸν ἦγον ὥς οἰκέτην, ἕως τῶν γειτόνων ἀπαντήσας αὐτοῖς Ἑρμογένους εἶπεν ὅτι υἱὸς μου εἶη. ὥς δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

62 Ἐπειδὴ τοίνυν μοι ἀπηγγέλθη εἰς Πειραιᾶ τὰ γεγεννημένα ὑπὸ τῶν γειτόνων, ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τούτους μὲν οὐκέτι καταλαμβάνω, ἰδὼν δὲ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπεφορημένα καὶ τὴν γραῦν ὥς διέκειτο, καὶ ἀκούων τῆς γυναικὸς τὰ γενόμενα, προσελθὼν τῷ Θεοφῆμῳ
 1158 τῇ ὑστεραία ἔωθεν ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχων ἐκέλευον αὐτὸν πρῶτον μὲν τὴν καταδίκην ἀπολαμβάνειν καὶ ἀκολουθεῖν ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἔπειτα τὴν ἀνθρωπον θεραπεύειν ἢ συνέκοψαν, καὶ ἰατρὸν εἰσάγειν ὃν
 63 αὐτοὶ βούλονται. ταῦτα δὲ μου λέγοντος καὶ διαμαρτυρομένου, κακὰ με πολλὰ εἰπόντες ὁ μὲν Θεόφημος ἠκολούθει μόλις, διατριβὰς ἐμποιῶν καὶ φάσκων βούλεσθαι καὶ αὐτὸς τινὰς παραλαβεῖν μάρτυρας (ταῦτα δ' ἔλεγε τεχνάζων τοῦ χρόνον ἐγγενέσθαι), ὁ δ' Εὐεργος οὕτως εὐθύς ἐκ τῆς πόλεως μεθ' ἐτέρων ὁμοίων

αὐτῷ ἐλθὼν εἰς ἀγρὸν τὰ ὑπόλοιπα σκεύη, εἴ τι τῇ
 προτεραία ἐν τῷ πύργῳ ἦν καὶ οὐκ ἔτυχεν ἔξω ὄντα,
 ἐπειδὴ δ' ἐγὼ ἦλθον, διὰ τὴν χρεῖαν κατηνέχθη, ἐκ-
 βαλὼν τὴν θύραν ἦνπερ καὶ τῇ προτεραία ἐξέβαλον
 κακῶς ἐνεστηκυῖαν, ὥχετό μου λαβὼν τὰ σκεύη· ὃ
 οὔτε δίκην ὠφλήκειν, οὔτε συμβόλαιον ἦν μοι πρὸς
 64 αὐτὸν οὐδέν. ἐκτίνοντος δέ μου τῷ Θεοφήμενῳ, ὃ ὠφλή-
 κειν τὴν δίκην, ἐπειδὴ ἐξέτινον πολλῶν παρόντων
 μαρτύρων χιλίας μὲν καὶ ἑκατὸν δραχμὰς τὴν καταδί-
 κην, ὀγδοήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν δραχμὰς καὶ τρεῖς καὶ
 δύο ὀβολῶ τὴν ἐπωβελίαν, τριάκοντα δὲ τὰ πρυτανεῖα
 (τῶν γὰρ ἄλλων οὐδέν αὐτῷ ἐπιτιμίων ὠφλον), λαβὼν
 τοίνυν παρ' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ χιλίας τριακοσίας δε-
 κατρεῖς δύο ὀβολῶ, τὸ σύμπαν κεφάλαιον, ἀπαιτοῦν-
 τος ἐμοῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκεύη
 ἃ ἠρπάκει μου, οὐκ ἔφη ἀποδώσειν μοι, εἰ μὴ τις αὐ-
 τὸν ἀφήσει καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων καὶ
 65 τοὺς μάρτυρας τῶν ψευδομαρτυριῶν. ταῦτα δὲ ἀπο- 1159
 κριναμένου αὐτοῦ μάρτυρας μὲν ἐποιησάμην τῆς ἀπο-
 κρίσεως τοὺς παρόντας, τὴν δὲ δίκην ἐξέτισα, ὑπερή-
 μερον δὲ οὐκ ὥμην δεῖν ἐμavτὸν εἶναι. τὸν δ' Εὐερ-
 γον οὐδ' ἥδειν εἰσεληλυθότα μου εἰς τὴν οἰκίαν ταύτη
 τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' αὐτίκα ἡ δίκη ἐξετέτιστο, καὶ εἶχεν ὁ Θεό-
 φημος τὰ τε πρόβατα καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ σκεύη
 τὰ τῇ προτεραία περιγενόμενα, καὶ ἄγγελος ἦλθέ μοι λι-
 θοκόπος τις, τὸ πλησίον μνημα ἐργαζόμενος, ὅτι πάλιν
 οἴχεται Εὐεργος τὰ ὑπόλοιπα σκεύη ἐκφορήσας ἐκ τῆς
 66 οἰκίας· πρὸς δὲ οὐδέν μοι πρᾶγμα ἦν. ὥς οὖν ἀληθῆ
 λέγω, καὶ ὅτι τῇ μὲν προτεραία εἰλήφεςάν μου τὰ ἐνέ-
 χυρα, τῇ δ' ὑστεραία ἐκομίσαντο τὸ ἀργῦριον παρ'
 ἐμοῦ (καίτοι πῶς ἂν, εἰ μὴ πεπορισμένον τε ἦν καὶ
 ἐπηγγέλκειν αὐτοῖς, εὐθύς ἂν ἀπέλαβον;) καὶ πάλιν

αὐθμερὸν εἰσεληλύθεισαν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκτίνοντος
τὴν δίκην, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 67 Ἐπειδὴ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπαγγείλαντός
μου αὐτῷ θεραπεύειν τὴν ἄνθρωπον ἣν συνέκοψαν
καὶ ἰατρὸν εἰσάγειν οὐκ ἐφρόντιζον, ἐγὼ αὐτὸς εἰσή-
γαγον ἰατρὸν ὃ πολλὰ ἔτη ἐχρώμην, ὃς ἐθεράπευεν
αὐτὴν ἀρρωστούσαν, καὶ ἐπέδειξα ὥς εἶχεν, εἰσαγαγὼν
μάρτυρας. ἀκούσας δὲ τοῦ ἰατροῦ ὅτι οὐδὲν ἔτι εἴη ἡ
ἄνθρωπος, πάλιν ἐτέρους μάρτυρας παραλαβὼν τὴν
τε ἄνθρωπον ἐπέδειξα ὥς εἶχε καὶ ἐπήγγειλα τούτοις
θεραπεύειν. ἔκτῃ τοίνυν ἡμέρᾳ ὕστερόν ἢ οὗτοι εἰσῆλ-
θον εἰς τὴν οἰκίαν ἐτελεύτησεν ἡ τιτθὴ. ὥς δὲ ἀληθὴ 1160
ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 68 Ἐπειδὴ τοίνυν ἐτελεύτησεν, ἦλθον ὥς τοὺς ἐξη-
γητὰς, ἵνα εἰδείην ὅ τι με χορὴ ποιεῖν περὶ τούτων, καὶ
διηγησάμην αὐτοῖς ἅπαντα τὰ γενόμενα, τὴν τε ἄφιξιν
τὴν τούτων καὶ τὴν εὐνοίαν τῆς ἀνθρώπου, καὶ ὥς εἶ-
χον αὐτὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ὥς διὰ τὸ κύμβιον, οὐκ
ἀφείσα, τελευτήσειεν. ἀκούσαντες δέ μου οἱ ἐξηγηταί
ταῦτα, ἤρουντό με πότερον ἐξηγήσονται μοι μόνον ἢ
69 καὶ συμβουλεύσωσιν. ἀποκρινάμενός μου αὐτοῖς
ἀμφοτέρω, εἶπόν μοι "ἡμεῖς τοίνυν σοι τὰ μὲν νόμιμα
ἐξηγησόμεθα, τὰ δὲ σύμφορα παραινέσομεν, πρῶτον
μὲν ἐπενεγκεῖν δόρυ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ, καὶ προαγορεύειν
ἐπὶ τῷ μνήματι, εἴ τις προσήκων ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου,
ἔπειτα τὸ μνήμα φυλάττειν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δὲ
συμβουλεύομέν σοι, ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν οὐ παρεγένον,
ἡ δὲ γυνὴ καὶ τὰ παῖδιά, ἄλλοι δέ σοι μάρτυρες οὐκ
εἰσὶν· ὀνομαστὶ μὲν μηδενὶ προαγορεύειν, τοῖς δε-
δρακόσι δὲ καὶ κτεῖνασιν, εἴτα πρὸς τὸν βασιλέα μὴ

- 70^ο λαγχάνειν. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ ἔστι σοι· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γένει σοι ἢ ἄνθρωπος οὐδὲ θεράπαινα, ἐξ ὧν σὺ λέγεις· οἱ δὲ νόμοι τούτων κελεύουσι τὴν δίωξιν εἶναι, ὥστ' εἰ διομεῖ ἐπὶ Παλλαδίῳ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία καὶ καταράσσεσθε αὐτοῖς καὶ τῇ οἰκίᾳ, χείρων τε δόξεις πολλοῖς εἶναι, καὶ μὲν ἀποφύγη σ', ἐπιωρηκέναι, ἐὰν δὲ ἔλῃς, φθονήσει. ἀλλ' ὑπὲρ σε- αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκίας ἀφοσιωσάμενος ὥς ῥᾶστα τὴν 1161 συμφορὰν φέρειν, ἄλλη δὲ εἰ πῇ βούλει, τιμωροῦ."
- 71 ταῦτα ἀκούσας ἐγὼ τῶν ἐξηγητῶν, καὶ τοὺς νόμους ἐπισκεψάμενος τοὺς τοῦ Δράκοντος ἐκ τῆς στήλης, ἐβουλευόμην μετὰ τῶν φίλων ὅ τι χρὴ με ποιεῖν. συμβουλευόντων δέ μοι ταῦτά, ἃ μὲν ὑπὲρ τῆς οἰκίας προσ- ἤκέ μοι προᾶξαι καὶ ἃ ἐξηγήσαντό μοι οἱ ἐξηγηταί, ἐποίησα, ἃ δ' ἐκ τῶν νόμων οὐκέτι μοι προσήκεν, ἡσυχίαν 72 εἶχον. κελεύει γὰρ ὁ νόμος, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προσήκοντας ἐπεξιέναι μέχρι ἀνεψιαδῶν· καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ διορίζεται ὅ τι προσήκων ἔστι, καὶ οἰκέτης ἢ τούτων τὰς ἐπισκῆψεις εἶναι. ἐμοὶ δὲ οὔτε γένει προσ- ἤκεν ἢ ἄνθρωπος οὐδὲν, εἰ μὴ ὅσον τιτθὴ γενομένη, οὐδ' αὖ θεράπαινά γε· ἀφείτο γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐλευθέρα καὶ χωρὶς ὧκει καὶ ἄνδρα ἔσχεν.
- 73 ψεύσασθαι δὲ πρὸς ὑμᾶς καὶ διομόσασθαι αὐτὸς καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν γυναῖκα οὐκ ἂν ἐτόλμησα, οὐδ' ἂν εἰ εὖ ᾔδειν ὅτι αἰρήσομαι αὐτούς· οὐ γὰρ οὕτω τούτους μισῶ ὥς ἐμαντὸν φιλῶ. ἵνα δὲ μὴ λόγῳ μόνον ἀκού- σητέ μου, αὐτὸν ὑμῖν τὸν νόμον ἀναγνώσομαι.

ΝΟΜΟΣ.

- 74 Πολλαχόθεν μὲν οὖν οἶμαι, ὃ ἄνδρες δικασταί, καταφανῆ ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν εἶναι ὥς ψευδὴς ἔστιν, οὐχ ἥμιστά δ' ἐκ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ῥᾶδιον γινώ- ναι. οὗτοι γὰρ ὦντο, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐμὲ, εἰ πολλὰ

μου λάβοιεν ἐνέχυρα, ἄσμενον ἀφήσειν με τοὺς μάρτυ-
 ρας τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὥστε ἀπολαβεῖν με τὰ ἐνέ-
 75 χυρα. καὶ ἐπειδὴ ἐδεήθην αὐτοῦ ἀναβαλέσθαι μοι τὴν
 ὑπερημερίαν, ἄσμενος ἤκουσεν, ἵνα ὑπερήμερος αὐ-
 τῷ γενοίμην καὶ ἐκφορήσαιτό μου ὥς πλεῖστα. καὶ διὰ 1162
 τοῦτο ἀνάγκως καὶ ταχύ μοι ὡμολόγησεν, ἵνα πιθανὸς
 γένηται καὶ μὴ καταφανὴς ἐπιβουλεύων, ἡγούμενος
 οὐκ εἶναι αὐτῷ δι' ἄλλου τρόπου τοὺς μάρτυρας ἀφε-
 θῆναι τῶν ψευδομαρτυριῶν ἢ διὰ τοῦ ἐξαπατῆσαι καὶ
 λαβεῖν με ὑπερήμερον καὶ ἐκφορήσασθαι ὥς πλεῖστα.
 οὐ γὰρ ὅσα ἔχουσίν μου ὦτο λήψεσθαι, ἀλλὰ πολλῶ
 76 πλείω. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἀνέμενευ ὥς οὐ διὰ
 ταχέων με ποριοῦντα αὐτῷ τὸ ἀργύριον, βουλόμενος
 ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ἀργῶνας τῶν ψευδομαρτυριῶν τὴν
 ἐνεχυρασίαν μου ποιήσασθαι. ἐπειδὴ δ' ἐπήγγειλα
 αὐτῷ κομίσασθαι τὴν δίκην, ἐλθὼν μου τὰ τε σκευή
 καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ πρόβατα ἔλαβεν ἀντὶ τοῦ ἀπο-
 λαβεῖν. γεωργῶ δὲ πρὸς τῷ ἵπποδρόμῳ, ὥστε οὐ πόρ-
 77 ρω ἔδει αὐτὸν ἐλθεῖν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, μέγα τεκμή-
 ριον ὑμῖν ἔστω. τῇ ὑστεραίᾳ γὰρ ἐκομίσατο τὸ ἀργύ-
 ριον τῆς δίκης ἢ τὰ ἐνέχυρα ἔλαβεν. καίτοι πῶς ἂν, εἰ
 μὴ πεπορισμένος ἦν, εὐθὺς ἀπέλαβε τὸ ἀργύριον χι-
 λίας τριακοσίας δεκατρεῖς δὴ ὀβολῶ; καὶ τὰ ἐνέχυρά
 μοι οὐκ ἀπεδίδου, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχει ὥς ὑπερημέρου
 ὄντος. ὅτι δ' οὐκ ἦν αὐτῷ ὑπερήμερος, ἀνάγνωθί μοι
 τὸν νόμον καὶ τὴν μαρτυρίαν, ὃς κελεύει κύρια εἶναι
 ὃ τι ἂν ἕτερος ἐτέρῳ ὁμολογήσῃ, ὥστε οὐκέτι ἦν αὐτῷ
 δήπου ὑπερήμερος.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

78 Ὡς μὲν τοίνυν ὡμολόγησε καὶ ἀνεβάλετό μοι τὴν
 ὑπερημερίαν, μεμαρτύρηται ὑμῖν. ὥς δὲ ἐτριηράρχουν,
 ὁ συντριηράρχος μοι μεμαρτύρηκε, καὶ ὥς ἡ ναῦς στρα- 1163

τηγίς κατεσκευάσθη Ἀλκιμάχῳ. ὥστ' οὐκέτι ἦν αὐ-
 τῷ δήπου ὑπερήμερος ἀναβαλομένῳ μοι, ἔτι δὲ καὶ
 ἐκτίνων. ἀλλὰ δεινὴ ἡ πλεονεξία τοῦ τρόπου, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, περὶ τὸ πλεόν καὶ τὸ ἔλαττον. καὶ εὖ
 ἤδεσαν ὅτι, εἰ μὲν τὴν ἄνθρωπον παραδώσουσιν, ἐξε-
 λεγχθήσονται ψευδῇ ἐγκαλέσαντες, εἰ δὲ μὴ παραδώ-
 σουσιν ἦν ἐμαρτύρησαν ὥς οὗτος ἤθελε παραδιδόναι,
 79 ψευδομαρτυριῶν ἀλώσονται. δέομαι δ' ὑμῶν, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, εἴ τις ἄρα τῶν τότε δικαζόντων τυγχά-
 νει ὢν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, τοῖς αὐτοῖς χρήσασθαι ἔθε-
 σιν οἷσπερ καὶ τότε, καὶ εἰ μὲν ἡ μαρτυρία πιστὴ ὑμῖν
 ἔδοξεν εἶναι καὶ ἐγὼ φεύγειν τὸν ἔλεγχον τὸν ἐκ τῆς
 ἀνθρώπου, νῦν ἐξελεγχομένων αὐτῶν ψευδῇ μεμαρ-
 τυρηκότων καὶ οὐ παραδιδόντων τὴν ἄνθρωπον βοη-
 θῆσαί μοι, εἰ δ' ἐμοὶ ὠργίσθητε ὅτι ἐνεχυράσων ἦλθον
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Θεοφήμου, καὶ τούτοις νῦν ὀργι-
 80 σθῆναι ὅτι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἦλθον. καὶ ἐγὼ μὲν ὑπὸ νόμων
 καὶ ψηφισμάτων ἀναγκαζόμενος πρόνοιαν ἐποίησάμην
 τοῦ μήτε ἐπὶ τὸν πατέρα τὸν τούτου εἰσελθεῖν μήτε
 ἐπὶ τὴν μητέρα, μήτε τῶν τοῦ ἀδελφοῦ λαβεῖν μηδὲν,
 ἀλλ' οὗ αὐτὸς ᾧκει ὁ Θεόφημος· καὶ ἐπειδὴ οὐ κατέ-
 λαβον αὐτὸν ἐνδον, οὐχ ἀρπάσας ᾧχόμεν οὐδὲν, ἀλλὰ
 μετελθεῖν ἐκέλευσα αὐτὸν, καὶ παρόντος, οὐκ ἀπόντος,
 τὴν ἐνεχυρασίαν ἐποίησάμην, καὶ ἀφαιρούμενος ἀφῆ-
 κα, καὶ ἀνῆλθον ἐπὶ τὴν βουλὴν τοὺς κυρίους, καὶ εἰς-
 ἀγγείλας καὶ ἐλὼν ἐν τῇ βουλῇ ἀποχορῆν ἡγησάμην τὰ
 μὲν σκευὴ ἀπολαβεῖν ἀπλᾶ, περὶ δὲ τῶν πληγῶν ἐπι-
 81 τρέψαι, τῷ δὲ τιμῆματι συγχωρῆσαι. ὥστε ἐγὼ μὲν 1164
 οὕτω πρῶτος περὶ τούτους ἦν, οὗτοι δὲ οὕτως ἀσελγεῖς
 καὶ βδελυροὶ ὥστ' ἐπὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά ἐλ-
 θεῖν, ἔχοντες μὲν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς οἰκέτας, πλεί-
 ονος ἄξια ἢ κατεδικάσαντο, ἀναβαλόμενοι δὲ τὴν ὑπερ-

ἡμερίαν, ἐπαγγείλαντος δ' ἐμοῦ κομίζεσθαι αὐτοῖς
 τὴν δίκην, ὥς μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ εἰσελθόντες εἰς
 τὴν οἰκίαν τὰ τε σκευὴ ἐκφορῆσαι τὴν τε τιτθὴν συγ-
 κόψαι, γραῦν γυναιῖκα, ἔνεκα κυμβίου, καὶ ταῦτα πάντα
 ἔτι ἔχειν καὶ μὴ ἀποδιδόναι ἐκτετικότες ἐμοῦ τὴν δί-
 82 κην, χιλίας τριακοσίας δεκατρεῖς δὴ ὀβολῶ. εἰ δέ τις
 ἀγνοήσας αὐτοὺς τότε ἀνάκους ἡγήσατο καὶ ἀπράγμο-
 νας εἶναι, βούλομαι ὑμῖν περὶ αὐτῶν τὰς μαρτυρίας
 ἀναγνῶναι, ἃς μεμαρτυρήκασί μοι οἱ ὑπὸ τούτων ἡδι-
 κημένοι· λόγῳ μὲν γὰρ διηγῆσασθαι οὐκ ἂν ἱκανόν
 μοι γένοιτο τὸ ὕδωρ, ἵν' ἐκ τούτων ἀπάντων σκεψάμε-
 νοι, τῶν τε λεχθέντων καὶ τῶν μαρτυρουμένων, ὁσίαν
 καὶ δικαίαν ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τιτθῆσθε τὴν ψῆφον.
 λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

XLVIII.

ΚΑΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ ΒΛΑΒΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ποικίλην ἔχει περιπέτειαν πραγμάτων ὁ λόγος. Κόνων γάρ
 τις ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἄπαις τελευτᾷ, ὥς ἐπίδικον τοῖς οἰκείοις
 γενέσθαι τὸν κληῖρον. Καλλίστρατος μὲν οὖν ὁ τὸν λόγον του- 165
 τονὶ λέγων ὅλον τὸν κληῖρον τοῦτον ἑαυτῷ προσήκειν φησὶν·
 ἐγγυτάτῳ γὰρ κατὰ γένος αὐτὸς εἶναι τῷ Κόνωνι. ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν τάχ' ἂν καὶ ψεύδοιτο καὶ λόγῳ καταχρῆσθαι φιλοῦ. Ὀλυμ-
 πιόδωρος δὲ, πρὸς ὃν ἡ δίκη, καὶ αὐτὸς ἡμφισβήτησεν ἐξ ἀρ-
 χῆς τοῦ κληῖρου. ἦσθην δὲ οἰκείῳ ὃ τε Ὀλυμπιόδωρος καὶ ὁ
 Καλλίστρατος· ἀδελφὴν γὰρ Ὀλυμπιόδωρου Καλλίστρατος
 εἶχε γυναιῖκα. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς μὴ διαφέρεσθαι πρὸς ἀλλή-
 λους, ἀλλὰ νείμασθαι μὲν ἐξ ἴσης τὴν οὐσίαν τοῦ τελευτήσαν-
 τος, ὅση φανερά τε ἦν καὶ ὡμολογημένη, κοινῇ δὲ ζητεῖν τὰ

ἄφανῃ, καὶ κοινῇ πράττειν περὶ τούτων πάντα· προσεδόκων
 γὰρ ἤξειν τινὰς ἀμφισβητοῦντας αὐτοῖς τοῦ κλήρου. περὶ
 τούτου καὶ συνθήκας ἔγραψαν καὶ κατέθεντο παρ' Ἀνδρο-
 κλείδῃ, φίλῳ τινὶ κοινῷ. οἰκέτης δὲ ἦν Κόνωνος Μοσχίων,
 πάνυ πιστὸς ἐκείνῳ νομισθεὶς. τοῦτον Ὀλυμπιόδωρος λαμ-
 βάνει, καὶ διαβληθέντα χιλίας ὑψηρῆσθαι τοῦ Κόνωνος δρα-
 χμὰς βασανίζει μετὰ Καλλιστράτου. καὶ ὥς ὁμολόγησεν ὁ
 οἰκέτης τὸ ἀργύριον, νέμεται καὶ τοῦτο πρὸς τὸν Καλλίστρα-
 τον κατὰ τὰς συνθήκας ἐξ ἴσης. ὑπονοήσας δὲ καὶ πλείονα
 ἔχειν τὸν ἄνθρωπον, οὐκέτι παραλαβὼν τὸν Καλλίστρατον
 αὐτὸς βασανίζει, καὶ μνᾶς ἑβδομήκοντα λαμβάνει μόνος.
 περὶ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου Κόνω-
 νος καὶ ἄλλοι καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ Καλλιστράτου Κάλλιππος, ὁμο-
 πάτριος ὢν. βουλευόμενοι κοινῇ περὶ τῶν ἀγῶνων Ὀλυμπιό-
 δωρος καὶ Καλλίστρατος συντίθενται, τὸν μὲν Ὀλυμπιόδω-
 ρον ἀμφισβητεῖν ὅλου τοῦ κλήρου, τὸν δὲ Καλλίστρατον τοῦ
 ἡμικληρίου. στρατενομένων δὲ Ἀθηναίων εἰς Ἀκαρνανίαν 1166
 ὦχeto καὶ Ὀλυμπιόδωρος· ἦν γὰρ τῶν ἐκ καταλόγου. τῆς δὲ
 κυρίας ἐνστάσης οἱ δικασταί, πρόφασιν τὴν στρατείαν εἶναι
 πεισθέντες, ἀνείλον αὐτῶν τὴν διαδικασίαν· διό φησι Καλ-
 λίστρατος καὶ αὐτὸς ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμικληρίου δίκην, ταῖς
 συνθήκαις ἐμμένων, ἐπειδὴ κοινῇ πάντα πράττειν ἐκέλευον.
 ὥς δὲ ἐπανήλθεν ἀπὸ τῆς στρατείας Ὀλυμπιόδωρος, παλιν-
 δικίᾳ χρῆται πρὸς τοὺς νενικηκότας καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Καλλί-
 στρατος, δεδωκότος τοῦτο τοῦ νόμου. καὶ ἀμφισβητοῦσι τοῦ
 κλήρου καθάπερ ἐξ ἀρχῆς, ὁ μὲν τοῦ ἡμίσεος, ὁ δὲ καὶ τοῦ
 ὅλου. πρότερος δὲ λέγων Ὀλυμπιόδωρος νικᾷ τὸν κλῆρον.
 νικήσας δὲ καὶ λαβὼν ὅλον οὐκ ἐμμένει ταῖς συνθήκαις ἀς
 ἐξ ἀρχῆς ἐποίησατο, οὐδὲ δίδωσι τὰ ἡμίση τῷ Καλλιστράτῳ.
 ὁ δὲ αὐτὸν ἀπαιτεῖ καὶ τῶν ἑβδομήκοντα μνῶν τῶν παρὰ τοῦ
 Μοσχίωνος τὸ ἥμισυ καὶ τῆς ὅλης οὐσίας, ταῖς συνθήκαις
 ἰσχυριζόμενος, καὶ λέγων καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ δίκῃ συναγω-
 νίσασθαι τῷ Ὀλυμπιόδωρῳ, καὶ συγκεχωρηκέναι καὶ τοὺς
 λόγους εἰπεῖν οὕς ἐβούλετο καὶ μάρτυρας παρασχέσθαι ψευ-
 δεῖς, ὥς, εἰ μὴ κοινῇ καὶ συντεθειμένοι πρὸς ἀλλήλους ἡγω-
 νίζοντο, ῥαδίως ἂν ἐξελέγξαι, καὶ οὐκ ἔᾶσαι τὸν Ὀλυμπιόδω-
 ρον νικῆσαι τὴν δίκην.

Ἀναγκαῖον ἴσως ἐστὶν, ὥς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ 116
 τοὺς μὴ εἰωθότας μὴδὲ δυναμένους εἰπεῖν εἰσιέναι εἰς
 δικαστήριον, ἐπειδὴν ὑπὸ τινος ἀδικῶνται, ἄλλως τε
 καὶ ὑφ' ὧν ἥκιστα προσήκει ἀδικεῖσθαι, οἷον καὶ ἐμοὶ
 νυνὶ συμβαίνει. οὐ βουλόμενος γὰρ, ὥς ἄνδρες δικα-
 σται, ἀγωνίζεσθαι πρὸς Ὀλυμπιόδωρον οἰκεῖον ὄντα
 καὶ ἀδελφὴν τούτου ἔχων, ἠνάγκασμαι διὰ τὸ μεγάλ'
 2 ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τούτου. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀδικούμενος, ὥς
 ἄνδρες δικασταὶ, ἀλλὰ ψευδὸς τι ἐγκαλῶν Ὀλυμπιοδώ-
 ρω τούτων τι ἐποιοῦν, ἢ τοῖς ἐπιτηδεύουσιν τοῖς ἐμοῖς καὶ
 Ὀλυμπιοδώρου μὴ ἐθέλων ἐπιτρέπειν, ἢ ἄλλου τινὸς
 τῶν δικαίων ἀφιστάμενος, εὖ ἴστε ὅτι πάννυ ἂν ἡσχυ-
 νόμην καὶ ἐνόμιζον ἂν ἐμαυτὸν φραῦλον εἶναι ἄνθρω-
 πον· νῦν δ' οὔτε μικρὰ ἐλαττούμενος ὑπὸ Ὀλυμπιο-
 δώρου, οὔτε διαλλακτὴν οὐδένα φεύγων, οὔτε μὰ τὸν
 Δία τὸν μέγιστον ἐκὼν, ἀλλ' ὥς οἷόν τε μάλιστα ἄκων,
 ἠνάγκασμαι ὑπὸ τούτου ἀγωνίζεσθαι ταύτην τὴν δί-
 3 κην. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὥς ἄνδρες δικασταὶ, ἀκούσαν-
 τας ἀμφοτέρων ἡμῶν καὶ αὐτοὺς δοκιμαστάς τοῦ πρά-
 γματος γενομένους μάλιστα μὲν διαλλάξαντας ἀποπέμ-
 ψαι καὶ εὐεργέτας ἡμῶν ἀμφοτέρων ὑμᾶς γενέσθαι,
 ἐὰν δ' ἄρα μὴ ἐπιτυχάνητε τούτου, ἐκ τῶν ὑπολοίπων 1168
 τῶν δίκαια λέγουσι τούτῳ τὴν ψῆφον ὑμᾶς προσθέ-
 σθαι. πρῶτον μὲν οὖν μαρτυρίας ἀναγνώσεται ὅτι
 οὐκ ἐγὼ αἰτιὸς εἰμι τοῦ εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι,
 ἀλλ' οὗτος αὐτός. λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

4 Ὅτι μὲν οὖν, ὥς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ μέτρια καὶ
 προσήκοντα προῦκαλούμην Ὀλυμπιόδωρον, μεμαρτύ-
 ρηται ὑπὸ τῶν παραγενομένων. οὐκ ἐθέλοντος δὲ τού-
 του οὐδ' ὅτιοῦν ποιεῖν τῶν δικαίων ἀναγκαῖόν ἐστι
 πρὸς ὑμᾶς λέγειν περὶ ὧν ἀδικοῦμαι ὑπὸ Ὀλυμπιοδώ-

5 ρου. ἔστι δὲ βραχὺς ὁ λόγος. ἦν γὰρ, ὃ ἄνδρες δικασ-
 ται, Κόνων Ἀλαιοῦς, οἰκεῖος ἡμέτερος. οὗτος ὁ Κό-
 νων ἐτελεύτησεν ἅπαις ὀλίγον πᾶν χρόνον ἀρρωστή-
 σας, ἐβίω δὲ πολλὰ ἔτη, καὶ ἦν πρεσβύτερος, ὅτ' ἐτε-
 λεύτα. καὶ ἐγὼ ἐπειδὴ ἡσθόμην ὅτι οὐχ οἷός τε ἔσται
 περιγενέσθαι, μετεπεμψάμην τούτου Ὀλυμπιόδωρον,
 ὅπως ἂν παρῇ καὶ συνεπιμελῇται μεθ' ἡμῶν ἀπάντων
 ὧν προσῆκεν. καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὕτως, ὃ ἄνδρες δι-
 κασταί, ἐπειδὴ ἦλθεν ὡς ἐμὲ καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυ-
 6 τοῦ, ἐμὴν δὲ γυναικᾶ, μεθ' ἡμῶν ἅπαντα διώκει. ὄν-
 των δ' ἡμῶν περὶ ταύτην τὴν πραγματείαν, ἐξαίφνης
 λόγον μοι προσφέρει Ὀλυμπιόδωρος οὕτως ὅτι καὶ ἡ
 μήτηρ αὐτοῦ προσήκουσα εἶη τῷ Κόνωνι τῷ τετελευ-
 τηκότι, καὶ ὅτι δίκαιον εἶη καὶ αὐτὸν τὸ μέρος λαβεῖν
 ἀπάντων ὧν ὁ Κόνων κατέλιπεν. καὶ ἐγὼ, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, συνειδὼς ὅτι ἐψεύδετο καὶ ἀναισχυντεῖν ἐπε-
 χεῖρει, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἦν ἄλλος τῷ Κόνωνι γένει ἔγγυ-
 τέρω ἐμοῦ, τὸ μὲν πρῶτον ὡς οἷόν τε μάλιστα ὠργί-
 σθην καὶ ἡρανάκτῃσα ἐπὶ τῇ ἀναισχυντίᾳ τοῦ λόγου,
 ἔπειτα δ' ἐλογισάμην πρὸς ἑμαυτὸν ὅτι οὐκ ἐν καιρῷ 1169
 ὠργιζοίμην, καὶ τούτῳ ἀπεκρινάμην ὅτι ἐν μὲν τῷ παρ-
 όντι προσήκει θάπτειν τὸν τετελευτηκότα καὶ τᾶλλα
 ποιεῖν τὰ νομιζόμενα, ἐπειδὴ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπι-
 7 μεληθῶμεν, τόθ' ἡμῖν αὐτοῖς διαλεξόμεθα. καὶ οὗτος,
 ὃ ἄνδρες δικασταί, προσωμολόγησε ταῦτα καὶ καλῶς
 μ' ἔφη λέγειν. ἐπειδὴ δ' ἀπηλλάγημεν καὶ ἐποιήσαμεν
 ἅπαντα τὰ νομιζόμενα, καθ' ἡσυχίαν ἤδη παρακαλέ-
 σαντες τοὺς οἰκείους ἅπαντας διελεγόμεθα ἡμῖν αὐτοῖς
 περὶ ὧν οὗτος ἡξίου ἑαυτῷ εἶναι. ὅσα μὲν οὖν, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, ἡμεῖς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διηνέχθημεν
 περὶ τούτων διαλεγόμενοι, τί ἂν ἐγὼ ταῦτα διηγούμε-
 νος ἢ ὑμῖν πράγματα παρέχοιμι ἢ ἑμαυτῷ ἐνοχλοῖην;

- 8 τὸ δὲ τέλος ὃ ἐγένετο, τοῦθ' ὑμᾶς ἀναγκαίως ἔχει ἀκοῦ-
σαι. αὐτὸς γὰρ ἐγὼ ἐδίκασα τούτῳ καὶ οὗτος ἐμοὶ τὰ
ἡμίση ἐκάτερον ἡμῶν λαβεῖν ὧν κατέλιπε Κόνων, καὶ
μηδεμίαν ἀηδίαν εἶναι περαιτέρω. καὶ προειλόμην, ὧ
ἄνδρες δικασταί, ἐκὼν μεταδοῦναι τούτῳ μᾶλλον ἢ εἰς
δικαστήριον εἰσιὼν κινδυνεύειν πρὸς οἰκεῖον ὄντα
τοῦτον, καὶ εἰπεῖν τι ἀηδὲς ἀδελφὸν ὄντα τῆς ἐμῆς γυ-
ναικὸς καὶ θεῖον τῶν ἐμῶν παίδων, καὶ ὑπὸ τούτου
9 ἀκοῦσαί τι ἀνεπιτήδειον. ταῦτα πάντ' ἐνθυμούμενος
συνεχώρησ' αὐτῷ. καὶ μετὰ ταῦτα συνθήκας ἐγρά-
ψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ἀπάντων, καὶ ὅρκους
ἰσχυροὺς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, ἥ μὴν τά τε ὑπάρχοντα
φανερά ὄντα καλῶς καὶ δικαίως διαιρήσεσθαι, καὶ
μηδ' ὅτιοῦν πλεονεκτήσῃν τὸν ἕτερον τοῦ ἑτέρου ὧν
κατέλιπε Κόνων, καὶ τᾶλλα πάντα κοινῇ ζητήσῃν, καὶ
πράξῃν μετ' ἀλλήλων βουλευόμενοι ὅ τι ἂν αἰεὶ δέῃ. 1170
- 10 ὑπεννοοῦμεν γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἥξειν τινὰς ἀμ-
φισβητήσοντας τῶν τοῦ Κόνωνος καὶ ἑτέρους. οἶον
καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁμοπάτριος μὲν, ὁμομήτριος δ' οὐ,
ὃς ἀπεδήμει, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἐβούλετ' ἀμφισβη-
τεῖν, οὐκ ἐνῆν ἡμῖν κωλύειν· οἱ γὰρ νόμοι κελεύουσιν
τὸν βουλόμενον ἀμφισβητεῖν. ταῦτα δὴ πάντα προ-
νοοῦμενοι ἐγράψαμεν τὰς συνθήκας καὶ ὅρκους ὠμό-
σαμεν, ὅπως ἂν μὴθ' ἐκόντι μῆτε ἄκοντι μηδετέρῳ
ἔξουσία ἡμῶν γένηται μηδ' ὅτιοῦν ἰδίᾳ πράξαι, ἀλλὰ
κοινῇ βουλευόμενοι μεθ' ἡμῶν αὐτῶν ἅπαντα πράτ-
11 τωμεν. καὶ μάρτυρας ἐποιησάμεθα περὶ τούτων πρῶ-
τον μὲν τοὺς θεοὺς οὓς ὠμόσαμεν ἀλλήλοις, καὶ τοὺς
οἰκείους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν, ἔπειτ' Ἀνδροκλείδην
Ἀχαρνέα, παρ' ᾧ κατεθέμεθα τὰς συνθήκας. βούλο-
μαι οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τόν τε νόμον ἀναγνῶναι
καθ' ὃν τὰς συνθήκας ἐγράψαμεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς,

καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἔχοντος τὰς συνθήκας. λέγε τὸν νόμον πρῶτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀναγίγνωσκε δὴ καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀνδροκλείδου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 12 Ἐπειδὴ δ' ὠμόσαμεν ἀλλήλοις καὶ αἱ συνθήκαι ἦσαν κείμεναι παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, διεῖλον ἐγὼ δύο μερίδας, ὥς ἄνδρες δικασταί. καὶ ἡ μὲν ἑτέρα ἦν μερίς ἡ οἰκία, ἐν ᾗ ᾔκει αὐτὸς ὁ Κόνων, καὶ τὰνδράποδα οἱ σακχυφάνται, ἡ δ' ἑτέρα ἦν μερίς οἰκία ἑτέρα καὶ τὰνδράποδα οἱ φαρμακοτριβαί. ἀργύριον δ' εἴ τι κατέλιπεν ὁ Κόνων φανερόν ἐπὶ τῇ τραπέζῃ τῇ Ἡρακλείδου, 1171 τοῦθ' ἅπαν σχεδόν τι ἀνηλώθη εἰς τε τὴν ταφήν καὶ τᾶλλα τὰ νομιζόμενα καὶ εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ μνή-
- 13 ματος. διελὼν δ' ἐγὼ τὰς δύο ταύτας μερίδας ἔδωκα αἵρεσιν τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ ὅποτέραν βούλεται τῶν μερίδων λαβεῖν, καὶ οὗτος εἴλετο τοὺς φαρμακοτριβας καὶ τὴν οἰκίαν· ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας καὶ
- 14 τὴν οἰκίαν τὴν ἑτέραν. καὶ ταῦτ' ἔστιν ἃ ἕκαστος ἡμῶν εἶχεν. ἐν δὲ τῇ μερίδι τῇ τουτουὶ Ὀλυμπιοδώρου ἦν εἰς τῶν φαρμακοτριβῶν, ὃν μάλιστα ἐνόμιζε πιστὸν ἑαυτῷ εἶναι ὁ Κόνων· ὄνομα δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶ Μοσχίων. οὗτος ὁ οἰκέτης σχεδόν τι ἤδει τὰ τ' ἄλλα τοῦ Κόνωνος ἅπαντα καὶ δὴ καὶ τὸ ἀργύριον οὗ ἦν,
- 15 τὸ ἔνδον κείμενον τῷ Κόνωνι. καὶ δὴ καὶ ἔλαθε τὸν Κόνωνα, πρεσβύτερόν τε ὄντα καὶ πεπιστευκότα αὐτῷ, ὑφαιρούμενος τὸ ἀργύριον οὗτος ὁ οἰκέτης ὁ Μοσχίων. καὶ πρῶτον μὲν ὑφαιρεῖται αὐτοῦ χιλίας δραχμὰς χωρὶς που κειμένας τοῦ ἄλλου ἀργυρίου, ἔπειθ' ἑτέρας ἐβδομήκοντα μναῖς. καὶ ταῦτα ποιῶν ἐλάνθανε τὸν Κόνωνα. καὶ τὸ ἀργύριον τοῦθ' ἅπαν

- 16 εἶχεν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ ἄνθρωπος. οὐ πολλῷ δὲ χρό-
 νῳ ὕστερον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἢ ἡμεῖς διειλόμεθα
 τὰς μερίδας, ὑποψία τις ἐγένετο καὶ αἰσθησις περὶ τὰν-
 θρώπου τούτου· ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποψίας ἐδόκει
 ἔμοι καὶ τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ βασανίζειν τὸν ἄνθρω-
 πον. καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὃ ἄνδρες δικασταί, αὐτὸς αὐ-
 τοῦ κατεῖπε, πρὶν βασανίζεσθαι, ὅτι χιλίας δραχμὰς
 ὑφέλοιτο τοῦ Κόνωνος, καὶ ἔφη εἶναι παρ' ἑαυτῷ ὅσον 1172
 μὴ ἦν ἀνηλωμένον· περὶ δὲ τοῦ πλείονος ἀργυρίου
- 17 οὐδ' ὅτιοῦν εἶπεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. καὶ ἀποδίδωσι
 περὶ ἑξακοσίας τινὰς δραχμὰς. καὶ τούτου τοῦ ἀργυ-
 ρίου, οὗ ἀπέδωκεν ὁ ἄνθρωπος, καλῶς καὶ δικαίως κα-
 τὰ τοὺς ὅρκους οὓς ὠμόσαμεν ἡμεῖς καὶ κατὰ τὰς συν-
 θήκας τὰς κειμένας παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ τὸ μὲν ἡμι-
 σιν ἐγὼ ἔλαβον, τὸ δ' ἡμῖσιν οὗτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος.
- 18 μετὰ δὲ ταῦτ' οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἐκ ταύτης τῆς
 ὑποψίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ τοῦ ἀργυρίου οὗ
 ἀπέδωκεν, ἔδησε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐβασάνισεν αὐτὸς
 ἐφ' ἑαυτοῦ, ἡμᾶς δὲ οὐ παρεκάλεσεν, ὁμωμοκῶς κοινῇ
 ζητήσειν καὶ πράξειν μετ' ἐμοῦ πάντα. καὶ ὁ ἄνθρω-
 πος, ὃ ἄνδρες δικασταί, κατατεινόμενος ὑπὸ τῆς βα-
 σάνου προσωμολόγησε καὶ τὰς ἐβδομήκοντα μνᾶς εἰ-
 ληφέναι ὑφελόμενος Κόνωνος, καὶ ἀποδίδωσιν ἅπαν
- 19 τὸ ἀργύριον τοῦτο Ὀλυμπιοδώρῳ τούτῳ. ἐγὼ δ', ὃ
 ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐπυθόμην περὶ τῆς βασάνου
 τὰνθρώπου καὶ ὅτι ἀποδέδωκώς εἶη τὸ ἀργύριον, ἐνό-
 μιζόν μοι ἀποδώσειν τοῦτον τὸ ἡμῖσιν τοῦ ἀργυρίου,
 ὥσπερ καὶ τὸ πρότερον ἀπὸ τῶν χιλίων δραχμῶν ἀπε-
 δεδώκει. καὶ εὐθύς μὲν οὐ πάνυ τι ἡνώχλουν τούτῳ,
 ἡγούμενος αὐτὸν τοῦτο γνώσεσθαι καὶ διοικήσειν καὶ
 ἔμοι καὶ ἑαυτῷ, ὅπως ἐκάτερος ἡμῶν ἔξει τὰ δίκαια κα-
 τὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐ-

τοὺς περὶ τοῦ ἰσομοιρεῖν ἅπαντων ὧν Κόνων ἦν κα-
 20 ταλελοιπῶς· ἐπειδὴ δ' ἐνδιέτριβε καὶ οὐδὲν ἐποίει,
 διελεγόμην τούτῳ Ὀλυμπιοδώρῳ, καὶ ἡξιούν ἀπολαμ-
 βάνειν τὸ ἐμαντοῦ μέρος τοῦ ἀργυρίου. οὗτοσὶ δ' 1173
 Ὀλυμπιόδωρος αἰεί τι προῦφασίζετο καὶ ἀναβολὰς ἐποι-
 εῖτο. καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἕτεροί τινες ἔλαχον τοῦ
 κλήρου τοῦ Κόνωνος, καὶ ὁ Κάλλιππος ἐπεδήμησεν
 ἐκ τῆς ἀποδημίας, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ὁ ὁμοπάτριος· καὶ
 21 οὗτος ἔλαχεν εὐθὺς τοῦ ἡμικληρίου. καὶ τούτῳ Ὀλυμ-
 πιοδώρῳ πρόφασις καὶ αὕτη ἐγένετο πρὸς τὸ μὴ ἀπο-
 διδόναι μοι τὸ ἀργύριον, ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν οἱ ἀμ-
 φισβητοῦντες, καὶ ἔφη χρῆναί με περιμεῖναι, ἕως ἂν οἱ
 ἀγῶνες γένωνται. καὶ ἐμοὶ ἀνάγκη ἦν ταῦτα συγχω-
 22 ρεῖν, καὶ συνεχώρησα. μετὰ δὲ ταῦτα ἐβουλευόμεθα
 ἐγὼ καὶ οὗτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος κοινῇ, ὥσπερ καὶ ὠμό-
 σαμεν, ὅντινα τρόπον ἄριστα καὶ ἀσφαλέστατα προσ-
 οισόμεθα πρὸς τοὺς ἀμφισβητοῦντας. καὶ ἔδοξεν
 ἡμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τουτονὶ μὲν Ὀλυμπιόδωρον
 τοῦ κλήρου ὅλου ἀμφισβητεῖν, ἐμὲ δὲ τοῦ ἡμικληρίου,
 ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς τοῦ ἡμικλη-
 23 ρίου μόνον ἡμφισβήτει. καὶ ἐπειδὴ ἀνεκρίθησαν πρὸς
 τῷ ἄρχοντι ἅπασαι αἱ ἀμφισβητήσεις καὶ ἔδει ἀγωνί-
 ζεσθαι ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀπαράσκευοι ἦμεν τὸ παρά-
 παν πρὸς τὸ ἥδη ἀγωνίζεσθαι ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος
 οὗτοσὶ διὰ τὸ ἐξαίφνης ἐπιπεπτωκέναι ἡμῖν πολλοὺς
 τοὺς ἀμφισβητοῦντας. ἐκ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐσκο-
 ποῦμεν κοινῇ, εἰ πως ἀναβολή τις γένοιτο ἐν τῷ παρ-
 όντι, ὥστε παρασκευάσασθαι ἡμᾶς καθ' ἡσυχίαν πρὸς
 24 τὸν ἀγῶνα. καὶ κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα ὑμεῖς
 ἐπέισθητε ὑπὸ τῶν ρητόρων εἰς Ἀκαρνανίαν στρατιώ-
 τας ἐκπέμπειν, καὶ ἔδει καὶ τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον 1174
 στρατεύεσθαι, καὶ ᾤχετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατενόμε-

νος. καὶ συνεβεβήκει, ὡς ᾤομεθα ἡμεῖς, αὕτη καλλί-
 στη ἀναβολὴ δημοσίᾳ τούτου ἀποδημοῦντος στρατευ-
 25 ομένου. ἐπειδὴ δ' ἐκάλει ὁ ἄρχων εἰς τὸ δικαστήριον
 ἅπαντας τοὺς ἀμφισβητοῦντας κατὰ τὸν νόμον, ὑπο-
 μοσάμεθα ἡμεῖς τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρον δημοσίᾳ ἀπεῖ-
 ναι στρατευόμενον. ὑπομοθέντος δὲ τούτου ἀνθυπω-
 μόσαντο οἱ ἀντίδικοι, καὶ διαβάλλοντες Ὀλυμπιό-
 δωρον τουτονὶ, ὥστεροι ἡμῶν λέγοντες, ἐπεισαν τοὺς
 δικαστὰς ψηφίσασθαι τῆς δίκης ἔνεκ' ἀπεῖναι τουτονὶ
 26 καὶ οὐ δημοσίᾳ. ψηφισαμένων δὲ ταῦτα τῶν δικαστῶν
 διέγραψεν ὁ ἄρχων Πυθόδοτος κατὰ τὸν νόμον τὴν
 τουτονὶ Ὀλυμπιόδωρου ἀμφισβήτησιν. διαγραφείσης
 δὲ ταύτης ἐξ ἀνάγκης καὶ μοὶ ἦν ἐκλιπεῖν τὴν τοῦ ἡμι-
 κληρίου ἀμφισβήτησιν. γενομένων δὲ τούτων ἐπεδί-
 κασεν ὁ ἄρχων τοῖς ἀντιδίκοις τοῖς ἡμετέροις τὸν κλη-
 ρον τὸν Κόνωνος· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι αὐτὸν ἠνάγκα-
 27 ζον ποιεῖν. ἐπειδὴ δ' ἐπεδικάσαντο, εὐθύς εἰς Πειραιᾶ
 ἐλθόντες παρελάμβανον πάνθ', ὅσα ἡμῶν εἶχεν ἐκά-
 τερος νειμάμενος ἐν τῇ μερίδι. καὶ γὰρ μὲν ἐπιδήμιων
 αὐτὸς παρέδωκα (ἀνάγκη γὰρ ἦν πεῖθεσθαι τοῖς νό-
 μοις), τὰ δ' Ὀλυμπιόδωρου ἀποδημοῦντος τούτου
 ἅπαντα ᾤχοντο λαβόντες, πλὴν τοῦ ἀργυρίου οὐ εἶχεν
 αὐτὸς παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ οἰκέτου, ὃν ἐβασάνι-
 σεν· οὐ γὰρ εἶχον ὅπου ἐπιλάβοιντο τοῦ ἀργυρίου.
 28 καὶ τὰ μὲν πραχθέντα ταῦτ' ἦν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ τῇ
 Ὀλυμπιόδωρου, καὶ τῆς κοινωνίας τῆς πρὸς τοῦτον
 ταῦτ' ἐγὼ ἀπέλαυσα. ἐπεὶ δ' ἐπεδήμησεν οὗτος καὶ οἱ 1175
 ἄλλοι στρατιῶται, ἡγανάκει Ὀλυμπιόδωρος οὕτοσί,
 ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ἡγεῖτο
 δεινὰ πεπονθέναι. ἐπειδὴ δὲ μεστὸς ἐγένετο ἀγανα-
 κτῶν, ἐσκοποῦμεν πάλιν καὶ ἐβουλευόμεθα κοινῇ, ἐγὼ
 καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὕτοσί, ὅτινα τρόπον τούτων τι

29 πάλιν κομιούμεθα. καὶ ἐδόκει ἡμῖν βουλευομένοις
 προσκαλεῖσθαι τοὺς ἐπιδεδικασμένους κατὰ τὸν νόμον,
 καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἀσφαλέστατον εἶναι μὴ ἐν τῷ
 αὐτῷ ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν κίνδυνον ποιεῖσθαι πρὸς
 τοὺς ἀμφισβητοῦντας, ἀλλὰ χωρὶς ἐκάτερον, καὶ τοῦ-
 τον μὲν Ὀλυμπιόδωρον ὅλου τοῦ κλήρου λαχεῖν, ὥσ-
 περ τὸ πρότερον, καὶ ἀγωνίζεσθαι καθ' αὐτὸν, ἐμὲ δὲ
 30 τοῦ ἡμικληρίου, ἐπειδὴ καὶ Κάλλιππος ὁ ἀδελφὸς ὁ
 ἐμὸς τοῦ ἡμικληρίου μόνον ἡμφισβήτει, ὅπως, ἐὰν
 μὲν Ὀλυμπιόδωρος οὕτοσὶ ἐπιτύχη τοῦ ἀγῶνος, ἐγὼ
 κατὰ τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους πάλιν τὸ μέρος λά-
 βωμι παρὰ τούτου, ἐὰν δ' ἄρ' ἀποτύχη καὶ τὰ ἕτερα
 ψηφίσωνται οἱ δικασταί, οὗτος παρ' ἐμοῦ τὰ μέρη κα-
 λῶς καὶ δικαίως ἀπολαμβάνοι, ὥσπερ ὠμόσαμεν ἀλλή-
 λους καὶ συνεθέμεθα. ἐπειδὴ δὲ ταῦτ' ἐβουλευσάμεθα
 καὶ ἐδόκει ἀσφαλέστατ' εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ Ὀλυμπιοδώ-
 ρῳ, προσεκληθῆσαν ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ τοῦ Κόνω-
 νος κατὰ τὸν νόμον. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον, καθ'
 ὃν ἡ πρόσκλησις ἐγένετο.

ΝΟΜΟΣ.

31 Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἡ
 πρόσκλησις ἐγένετο, καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις ἀντεγρα-
 ψάμεθα, ὃν τρόπον τούτῳ ἐδόκει Ὀλυμπιοδώρῳ. καὶ
 μετὰ ταῦθ' ὁ ἄρχων ἀνέκρινε πᾶσιν ἡμῖν τοῖς ἀμφισ-
 βητοῦσι, καὶ ἀνακρίνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον.
 καὶ οὕτοσὶ Ὀλυμπιόδωρος ἠγωνίζετο πρῶτος, καὶ ἔλε-
 γεν ὅ τι ἐβούλετο, καὶ μαρτυρίας παρείχετο ὥς ἐδόκει 1176.
 τούτῳ· κἀγὼ, ὃ ἄνδρες δικασταί, σιωπῇ ἐκαθήμην
 ἐπὶ τοῦ ἑτέρου βήματος. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον κατα-
 32 σκευασθέντος τοῦ ἀγῶνος ἐνίκησεν οὗτος ῥαδίως. νι-
 κήσας δὲ καὶ διαπραξάμενος ἅπανθ' ὅσα ἐβουλήθημεν
 ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ ἀπολαβὼν παρὰ τῶν πρότερον

ἐπιδικασαμένων ὅσα ἦσαν ἐκεῖνοι παρ' ἡμῶν εἰληφό-
 τες, ταῦτα δὴ πάντ' ἔχων καὶ τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβε πα-
 ρὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ βασανισθέντος, οὐδ' ὅτι οὖν
 ἡθέλησε τῶν δικαίων πρὸς με ποιῆσαι, ἀλλ' ἔχει αὐτὸς
 ἅπαντα, ὁμωμοκῶς καὶ συνθήκας πρὸς με ποιησάμε-
 νος ἢ μὴν ἰσομοιρήσειν. καὶ αἱ συνθήκαι αὗται ἐτι καὶ
 νῦν κεῖνται παρὰ τῷ Ἀνδροκλείδῃ, καὶ μεμαρτύρηκεν
 33 αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων ὧν εἴρηκα μαρτυρίας ὑμῖν παρασχέσθαι,
 πρῶτιστον μὲν τὸ ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἐγὼ καὶ οὗτος ἡμῖν αὐ-
 τοῖς δικάσαντες ἐνειμάμεθα τὸ ἴσον ἐκάτερος τῆς φα-
 νερᾶς οὐσίας ἧς Κόνων κατέλιπεν. καὶ μοι λαβὲ ταύ-
 την τὴν μαρτυρίαν πρῶτον, ἔπειτα τὰς ἄλλας ἀπάσας
 ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

34 Λαβὲ δὴ μοι καὶ τὴν πρόκλησιν, ἣν προεκαλεσά-
 μην αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου ὃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀν-
 θρώπου τοῦ βασανισθέντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Ἀναγίγνωσκε δὴ καὶ τὴν ἐτέραν μαρτυρίαν, ὅτι,
 ἐπειδὴ ἐπεδικάσαντο οἱ ἀντίδικοι ἡμῶν, ἅπαντα παρ-
 ἔλαβον ὅσα ἡμεῖς εἰχομεν, πλὴν τῶν χρημάτων ὧν 117
 εἶχεν Ὀλυμπιόδωρος παρὰ τοῦ βασανισθέντος, ἀν-
 θρώπου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

35 Ὅν μὲν τρόπον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐξ ἀρχῆς διε-
 νειμάμεθα τὴν Κόνωνος οὐσίαν τὴν φανεράν ἐγὼ καὶ
 Ὀλυμπιόδωρος, καὶ λόγῳ ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται
 ὑμῖν, καὶ ὥς οὗτος τὸ ἀργύριον ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀν-
 θρώπου τοῦ οἰκέτου, καὶ ὅτι οἱ ἐπιδικασάμενοι ἔλαβον
 ὅσα ἡμεῖς εἰχομεν, ἕως οὗτοσὶ πάλιν ἐνίκησεν ἐν τῷ
 36 δικαστηρίῳ. ἃ δὲ λέγων οὐκ ἀποδίδωσί μοι οὐδ' ἐθέ-

λει τῶν δικαίων οὐδ' ὅτι οὖν ποιεῖν, τούτοις ἤδη προσ-
 έχετε τὸν νοῦν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἵνα μὴ ἀντίκ' ἐξα-
 πατήσωσιν ὑμᾶς οἱ ῥήτορες, οὓς οὐτοσὶ παρεσκεύασται
 ἐπ' ἐμέ. λέγει μὲν οὗτος οὐδέποτε ταῦτα, ἀλλ' ὅτι ἂν
 τύχη αἰέ, καὶ περιωὴν προφάσεις ἀτόπους τινὰς καὶ
 ὑπονοίας καὶ αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρει, καὶ περὶ τὸ
 37 πρᾶγμ' ὅλον ἄδικός ἐστιν ἄνθρωπος. πλείστοι δ' αὖ-
 τοῦ ἀκηκόασι λέγοντος, οἱ μὲν ὅτι τὸ παράπαν οὐκ
 ἔλαβε τὸ ἀργύριον παρὰ τὰνθρώπου. ἐπειδὰν δὲ τοῦτ'
 ἐξελέγχηται, πάλιν λέγει ὅτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώ-
 που ἔχει τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ μεταδώσει ἐμοὶ οὔτε τοῦ
 ἀργυρίου οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς ὧν κατέλιπε Κό-
 38 νων. ἐπειδὰν δὲ τις αὐτὸν τῶν ἐπιτηδείων τῶν τού-
 του καὶ τῶν ἐμῶν ἐρωτᾷ διὰ τί οὐκ ἀποδώσει ὁμωμο-
 κῶς ἰσομοιρῆσειν καὶ τῶν συνθηκῶν ἔτι νυνὶ κειμέ-
 νων, φησὶ με παραβεβηκέναι τὰς συνθήκας καὶ δεινὰ
 πεπονθέναι ὑπ' ἐμοῦ, καὶ διατελέσαι μέ φησιν ὑπε-
 ναντία καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα ἑαυτῷ. καὶ ἂ μὲν
 39 προφασίζεται, ταῦτ' ἐστίν. ἂ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες δικα- 1178
 σταί, οὗτος λέγει, ὑπόνοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφά-
 σεις ἄδικοι καὶ πονηρίαι ἐπὶ τῷ ἀποστερῆσαι ἂ προσ-
 ῆκει αὐτὸν ἀποδοῦναι ἐμοί. ἂ δ' ἐγὼ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς,
 ὅτι οὗτος ψεύδεται, ταῦτα δὲ ὑπόνοια μὲν οὐδεμία
 ἔσται, φανερώς δ' ἐπιδείξω τὴν τούτου ἀναισχυντίαν,
 τεκμήρια λέγων ἀληθινὰ καὶ πᾶσι γνῶριμα, καὶ μάρ-
 40 τυρας παρεχόμενος περὶ πάντων. πρῶτον μὲν οὖν,
 ὃ ἄνδρες δικασταί, λέγω ὅτι οὗτος διὰ τοῦτο τοῖς οἰ-
 κείοις καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τοῖς ἐμοῖς,
 τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς ἅπαντα ταῦτα τὰ πράγματα ὡς
 ἔχει καὶ παρηκολουθηκόσιν ἐξ ἀρχῆς, οὐκ ἠθέλησεν
 ἐπιτρέψαι. ἀκριβῶς γὰρ ἤδει ὅτι εὐθύς παραχρημα
 ὑπ' αὐτῶν ἐξελεγχθήσεται, ἔάν τι ψεύδεται. νυνὶ δ'

- 41 ἴσως ἡγεῖται ψευδόμενος ἐν ὑμῖν λήσειν. πάλιν λέγω
ὅτι οὐκ ἀκόλουθόν ἐστιν ὑπεναντία μὲν πράττειν σοι,
ὡς Ὀλυμπιόδωρε, ἐμὲ, κοινῇ δ' ἀναλίσκειν μετὰ σοῦ εἰς
ὅτι ἂν αἰεὶ δέῃ, οὐδ' ἐκλιπεῖν τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτὸν
ἐκόντα, ὅτε ἀπεδήμεις σὺ, ἐπειδὴ καὶ ἡ σὴ διεγρόφη
δόξαντός σου ἔνεκα τῆς δίκης ἀπεῖναι καὶ οὐ δημοσίᾳ.
ἐξῆν γὰρ ἔμοιγε τοῦ ἡμικληρίου ἐπιδικάσασθαι ἑμαυ-
τῷ· οὐδεὶς γάρ μοι ἀνθρώπων ἀντέλεγεν, ἀλλὰ συνε-
42 χώρουν αὐτοὶ οἱ ἀντίδικοι. ἀλλὰ ταῦτα ποιήσας εὐθύς
ἂν ἦν ἐπιωρκηκώς· ὥμοσα γὰρ καὶ συνεθέμην πρὸς
σὲ κοινῇ πράξειν ἅπαντα ὅτι ἂν δοκῇ ἐμοὶ καὶ σοὶ βου-
λευομένοις βέλτιστον εἶναι. ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν
αἱ προφάσεις καὶ αἱ αἰτίαι, δι' ἃς οὐδὲν μοι φῆς ποιή-
43 σειν τῶν δικαίων. ἔτι πρὸς τούτοις ἡγεῖ ἂν μ' ἐπιτρέ- 1179
πειν σοι, Ὀλυμπιόδωρε, ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγῶνι τῷ πε-
ρὶ τοῦ κλήρου, ἣν ἂν ἔλεγες πρὸς τοὺς δικαστάς, εἰκὴ οὐ-
τωσὶ λέγειν, ἣ περὶ ὧν τὰς μαρτυρίας παρέσχου, οὕτως
ἂν παρασχέσθαι, εἰ μὴ μετὰ σοῦ κοινῇ συνηγωνιζό-
μην; οὗτος γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, τά τ' ἄλλα ἔλεγεν
44 ἂν ἐβούλετο ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ κατεχρήσατο πρὸς
τοὺς δικαστάς ὅτι ἐγὼ τὴν οἰκίαν, ἣν ἔλαβον ἐν τῇ με-
ριδί τῇ ἑμαυτοῦ, μεμισθωμένος εἶην παρ' αὐτοῦ, καὶ
τὸ ἀργύριον ὃ ἔλαβον, τὸ ἡμῖς τὸ ἀπὸ τῶν χιλίων
δραχμῶν τῶν παρὰ τοῦ οἰκέτου, ὅτι ἐδανεισάμην παρ'
αὐτοῦ. καὶ οὐ μόνον ἔλεγε ταῦτα, ἀλλὰ καὶ μαρτυρίας
παρείχετο περὶ τούτου. καὶ γὰρ οὐδ' ὅτι οὖν ἀντέλεγον
τούτοις, οὐδ' ἤκουσέ μου φωνῇν οὐδεὶς ἀνθρώπων,
ὅτε οὗτος ἡγωνίζετο, οὔτε μικρὰν οὔτε μεγάλην, ἀλλὰ
προσωπολόγουν ἀληθῆ εἶναι πάνθ' ὅσα οὗτος ἐβού-
45 λετο λέγειν. κοινῇ γὰρ ἡγωνιζόμεν μετὰ σοῦ, ὥσπερ
ἔδοξεν ἐμοὶ καὶ σοί. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐστὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἂν λέ-
γω, διὰ τί οὐκ ἐπεσκηψάμην ἐγὼ τότε τοῖς μάρτυσι τοῖς

ταῦτα μαρτυροῦσιν, ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον πολλήν; ἢ διὰ
τί σὺ, Ὀλυμπιόδωρε, οὐδεπώποτε μοι ἔλαχες ἐνοικίον
δίκην τῆς οἰκίας ἧς ἔφασκες μισθῶσάί μοι ὡς σαντοῦ
οὔσαν, οὐδὲ τοῦ ἀργυρίου οὗ ἔλεγες πρὸς τοὺς δικα-
στας ὅτι ἐδάνεισάς μοι; τούτων οὐδὲν ἐποίησας. ὥστε
πρῶς ἂν μᾶλλον ἄνθρωπος ἐξελέγχοιτο ψευδόμενος καὶ
ὑπεναντία λέγων αὐτὸς αὐτῷ καὶ αἰτιώμενος τὰ οὐδε-
46 πώποτε γενόμενα; ὁ δὲ πάντων μέγιστόν ἐστιν, ὃ ἄν-
δρες δικασταί, ὃ καὶ γνώσεσθε τουτονὶ ὅτι ἄδικός ἐστι 1180
καὶ πλεονέκτης ἄνθρωπος· ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν, εἴ τι
ἀληθὲς ἦν ὧν λέγει, πρότερον ταῦτα λέγειν καὶ ἐπιδει-
κνύειν, πρὶν τὸν ἀγῶνα γενέσθαι καὶ διαπειραθῆναι
τῶν δικαστῶν ὅτι γνώσονται, καὶ παραλαβόντα πολ-
λοὺς μάρτυρας ἀξιοῦν ἀναιρεῖσθαι τὰς συνθήκας πα-
ρὰ τοῦ Ἀνδροκλείδου ὡς παραβαίνοντος ἐμοῦ καὶ τὰ-
ναντία πράττοντος ἑαυτῷ καὶ οὐκέτι κυρίων οὐσῶν
τῶν συνθηκῶν ἐμοὶ καὶ τούτῳ, καὶ τῷ Ἀνδροκλείδῃ
τῷ ἔχοντι τὰς συνθήκας διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτῷ οὐ-
47 δὲν ἐστιν ἔτι πρᾶγμα πρὸς τὰς συνθήκας ταύτας. ταῦτ'
ἐχρῆν αὐτὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἶπερ τι ἦν ἀληθὲς
ὧν λέγει, καὶ μόνον προσιόντα τῷ Ἀνδροκλείδῃ δια-
μαρτύρασθαι καὶ μετὰ μαρτύρων πολλῶν, ἵν' αὐτῷ
πολλοὶ ἦσαν οἱ συνειδότες. ὅτι δὲ τούτων οὐδὲν πώ-
ποτ' ἐποίησεν, αὐτοῦ ὑμῖν τοῦ Ἀνδροκλείδου, παρ' ὃ
εἰσὶν αἱ συνθήκαι κείμεναι, μαρτυρίαν ἀναγνώσεται.
λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

48 Ἔτερον δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, σκέψασθε, ὃ δια-
πέπρακται. ἐγὼ γὰρ τοῦτον προῦκαλεσάμην καὶ ἡξίω-
σα ἀκολουθῆσαι ὡς Ἀνδροκλείδην, παρ' ὃ κεῖνται αἱ
συνθήκαι, καὶ κοινῇ ἐκγραψαμένους ἡμᾶς τὰς συνθή-
κας πάλιν σημῆνασθαι, τὰ δ' ἀντίγραφα ἐμβαλέσθαι

εἰς τὸν ἐχῆνον, ὅπως ἂν μηδεμία ὑποψία ᾗ, ἀλλ' ὑμεῖς
 ἅπαντα καλῶς καὶ δικαίως ἀκούσαντες γινώτε ὅ τι
 49 ἂν ὑμῖν δικαιοτάτον δοκῇ εἶναι. ταῦτα δ' ἐμοῦ προ-
 καλουμένου οὐκ ἠθέλησε τούτων οὐδὲν ποιῆσαι, ἀλλ'
 οὕτω πεφιλοσόφηκεν ὥστε μὴ εἶναι ὑμᾶς ἀκοῦσαι τῶν 1181
 συνθηκῶν ἐκ τῶν κοινῶν γραμμάτων. καὶ ὅτι ταῦτα
 προῦκαλούμην τοῦτον, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται
 ὦν ἐναντίον προῦκαλούμην. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

50 Πῶς ἂν οὖν μᾶλλον καταφανῆς γένοιτο ἄνθρω-
 πος, ὅτι δικαίως μὲν οὐδὲν βούλεται πρὸς με πράττειν,
 ἀποστερήσειν δ' οἶεται ἂ προσήκει ἐμοὶ λαβεῖν, προ-
 φάσεις λέγων καὶ ἐγκλήματα ἐγκαλῶν, τὰς δὲ συνθή-
 κας, ἃς φησὶ με παραβεβηκέναι, οὐκ ᾤηθη δεῖν ὑμᾶς
 ἀκοῦσαι; ἐγὼ δὲ τότε μὲν ἐναντίον τῶν μαρτύρων τῶν
 παραγενομένων προῦκαλεσάμην, νυνὶ δὲ καὶ ὑμῶν
 ἐναντίον τῶν δικαστῶν πάλιν προκαλοῦμαι, καὶ ἄξιόν
 συγχωρεῖν αὐτὸν καὶ ἐγὼ συγχωρῶ ἀνοιχθῆναι τὰς
 συνθήκας ἐνταυθὶ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἀκοῦσαι
 51 ὑμᾶς, καὶ πάλιν σημανθῆναι ἐναντίον ὑμῶν. Ἀνδρο-
 κλείδης δ' οὕτοσί πάρεστιν· ἐγὼ γὰρ αὐτῷ ἐπήγγειλα
 ἦκειν ἔχοντι τὰς συνθήκας. καὶ συγχωρῶ, ὥς ἄνδρες
 δικασταί, ἐν τῷ τούτου λόγῳ ἢ ἐν τῷ προτέρῳ ἢ ἐν τῷ
 ὑστέρῳ ἀνοιχθῆναι· οὐδὲν γὰρ μοι διαφέρει. ὑμᾶς
 δὲ βούλομαι ἀκοῦσαι τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρκους,
 οὓς ὁμόσαμεν ἀλλήλοις ἐγὼ καὶ Ὀλυμπιόδωρος οὕτο-
 σί. καὶ εἰ μὲν συγχωρεῖ, ἔστω ταῦτα, καὶ ὑμεῖς ἀκού-
 ετε, ἐπειδὴν τούτῳ δοκῇ· ἐὰν δὲ μὴ ἐθέλῃ ταῦτα ποι-
 εῖν, οὐκ ἤδη καταφανῆς ἔσται, ὥς ἄνδρες δικασταί,
 ὅτι ἀναισχυντότατός ἐστιν ἀνθρώπων πάντων, καὶ
 δικαίως οὐδ' ἂν ὅτιοῦν ἀποδέχοισθε τούτου ὡς ὑγιές
 τι λέγοντος;

- 52 Ἄλλὰ τί ταῦτα σπουδάζω; οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἄγνοεῖ 1182
 ταῦτα οὐτοσί, ὅτι ἀδικεῖ μὲν ἐμὲ, ἀδικεῖ δὲ τοὺς θεοὺς
 οὓς ὥμοσε, καὶ ἐπιорκεῖ. ἀλλὰ διέφθαρται, ὧς ἄνδρες
 δικασταί, καὶ παραφρονεῖ. ἀνισῶμαι μὲν οὖν καὶ αἰ-
 σχύνομαι, ὧς ἄνδρες δικασταί, οἷς μέλλω λέγειν πρὸς
 ὑμᾶς, ἐξ ἀνάγκης δέ μοι ἐστὶν εἰπεῖν, ὅπως ἂν ὑμεῖς οἱ
 τὴν ψῆφον ἔχοντες ἀκούσαντες ἅπαντα βουλευσῆσθε
 53 ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ βέλτιστον εἶναι περὶ ἡμῶν. ὦν δὲ
 μέλλω λέγειν, οὗτος αἰτιός ἐστιν οὐκ ἐθέλων ἐν τοῖς
 οἰκείοις περὶ τούτων πρὸς με διαλύσασθαι, ἀλλ' ἀναι-
 σχυντῶν. Ὀλυμπιόδωρος γὰρ οὐτοσί, ὧς ἄνδρες δικα-
 σταί, γυναιῖκα μὲν ἀστὴν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμε-
 τέρους οὐδεπώποτ' ἔγρημεν, οὐδ' εἰσὶν αὐτῷ παῖδες
 οὐδ' ἐγένοντο, ἑταίραν δὲ λυσάμενος ἔνδον ἔχει, καὶ
 αὕτη ἐστὶν ἡ λυμαινομένη ἅπαντας ἡμᾶς καὶ ποιοῦσα
 54 τουτοὺ περαιτέρω μαίνεσθαι. πῶς γὰρ οὐ μαίνεται
 ὅστις οἶεται δεῖν, ἃ μὲν ὠμολόγησε καὶ συνέθετο ἐκὼν
 πρὸς ἐκόντα καὶ ὥμοσε, τούτων μὲν μηδ' ὀτιοῦν ποι-
 εῖν, καὶ ταῦτ' ἐμοῦ σπουδάζοντος οὐχ ὑπὲρ ἐμαντοῦ
 μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τούτου ἀδελφῆς ὁμοπατρίας
 καὶ ὁμομητρίας, ἣ ἐμοὶ συνοικεῖ, καὶ ὑπὲρ τῆς τούτου
 ἀδελφιδῆς, θυγατρὸς δὲ ἐμῆς; αὗται γάρ εἰσιν αἱ ἀδι-
 55 κούμεναι οὐχ ἥττον ἐμοῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον. πῶς γὰρ
 οὐκ ἀδικοῦνται ἢ πῶς οὐ δεινὰ πάσχουσιν, ἐπειδὰν
 ὀρώσι τὴν μὲν τούτου ἑταίραν περαιτέρω τοῦ καλῶς
 ἔχοντος καὶ χρυσία πολλὰ ἔχουσιν καὶ ἱμάτια καλὰ,
 καὶ ἐξόδους λαμπρὰς ἐξιοῦσαν, καὶ ὑβρίζουσιν ἐκ τῶν
 ἡμετέρων, αὐταὶ δὲ καταδεεστέρως περὶ ταῦτ' ἔχουσιν
 ἅπαντα; πῶς οὐκ ἐκείναι μᾶλλον ἐτι ἀδικοῦνται ἢ ἐγώ; 1183
 οὗτος δὲ πῶς οὐ καταφανῶς μαίνεται καὶ παραφρονεῖ
 τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ βουλευόμενος; ἵνα δὲ μὴ φάσκη,
 ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ διαβολῇ ταῦτα λέγειν με τοῦ

ἀγῶνος ἔνεκα τούτου, μαρτυρίαν ὑμῖν ἀναγνώσεται τῶν τούτου οἰκείων καὶ ἐμῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 56 Ὀλυμπιόδωρος μὲν τοίνυν τοιουτοσί ἐστιν ἄνθρωπος, οὐ μόνον ἄδικος, ἀλλὰ καὶ μελαγχολᾷν δοκῶν ἅπασι τοῖς οἰκείοις καὶ τοῖς γνωρίμοις τῇ προαιρέσει τοῦ βίου, καὶ ὅπερ Σόλων ὁ νομοθέτης λέγει, παραφρονῶν ὥς οὐδεὶς πώποτε παρεφρόνησεν ἀνθρώπων, γυναικὶ πειθόμενος πόρνη. καὶ ἄκυρά γε ταῦτα πάντα ἐνομοθέτησεν εἶναι ὁ Σόλων, ὅ τι ἄν τις γυναικὶ πειθόμενος πράττη, ἄλλως τε καὶ τοιαύ-
- 57 τη. περὶ μὲν οὖν τούτων καλῶς ὁ νομοθέτης ἐπέμελήθη, ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι, καὶ οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, Ὀλυμπιόδωρου δὲ τούτου ἀδελφή, καὶ ἡ θυγάτηρ ἡ ἐμὴ, Ὀλυμπιόδωρου δὲ τούτου ἀδελφιδῇ, ἱκετεύομεν ὑμᾶς καὶ ἀντιβολοῦμεν, ὥ ἄνδρες δικασταί, ἅπαντες ἡμεῖς (νομίσατε γὰρ ἐκείνας ἐνθάδε
- 58 παρῆναι) μάλιστα μὲν τούτου Ὀλυμπιόδωρον πείσαι μὴ ἀδικεῖν ἡμᾶς, ἐὰν δ' ἄρα μὴ ἐθέλῃ πείθεσθαι, ὑμᾶς μεμνημένους ἁπάντων τῶν εἰρημένων ψηφίζεσθαι ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ βέλτιστον καὶ δικαιοτάτον εἶναι. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τά τε δίκαια γνῶσεσθε καὶ τὰ συμφέροντα ἡμῖν ἅπασιν, οὐχ ἥκιστα δὲ Ὀλυμπιόδωρ αὐτῷ τούτῳ.

XLIX.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΥΠΕΡ ΧΡΕΩΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τιμόθεον τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα ἐνδοξον καὶ στρατηγῆσαν- 1184
τα τῆς πόλεως, Ἀπολλόδωρος ἀπαιτεῖ χρεᾶ, λέγων ὅτι Πα-

σίῳ φίλῳ χρόμενος ὁ Τιμόθεος ἔλαβε παρ' αὐτοῦ χρήματα καὶ ὀφείλων ἐν τοῖς τραπεζιτικοῖς λόγοις ἐγγέγραπται. τὰ μὲν δὴ πάντα ὀφειλήματα τέτταρα καταριθμεῖται, ἐφ' ἑκάστου δὲ καὶ τοὺς χρόνους καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἐδανείσατο Τιμόθεος, ἀκριβῶς εἶρηκε. καὶ τὰς μὲν πλείστας ἀποδείξεις ἐκ τῶν καλουμένων ἀτέχνων πίστεων παρέσχηται, μαρτυριῶν καὶ προκλήσεων· τινὰς δὲ καὶ ἐντέχνους ἀπὸ τῶν εἰκότων. καὶ ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος Τιμόθεον εἶναι φησι τὸν δανεισάμενον, καὶ τοῖς ὑπὸ Τιμοθέου συσταθεῖσι δοθῆναι τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης· ὁ δὲ οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐκείνους ὀφείλειν λέγει.

Μηδενὶ ὑμῶν ἄπιστον γενέσθω, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ Τιμόθεος ὀφείλων ἀργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ φεύγει νῦν ὑπ' ἐμοῦ ταύτην τὴν δίκην. ἀλλ' ἐπειδὰν ὑμᾶς ἀναμνήσω τὸν τε καιρὸν ἐν ᾧ τὸ συμβόλαιον 1185 ἐγένετο, καὶ τὰ συμβάντα τούτῳ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, καὶ εἰς ὅσην ἀπορίαν κατέστη οὗτος, τόθ' ἠγγήσεσθε τὸν μὲν πατέρα τὸν ἐμὸν βέλτιστον γενέσθαι περὶ Τιμόθεον, τοῦτον δ' οὐ μόνον ἀχάριστον εἶναι, ἀλλὰ καὶ 2 ἀδικώτατον πάντων ἀνθρώπων, ὅς γε τυχὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ὅσων ἐδεήθη καὶ λαβὼν ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ καὶ κινδύνοις τοῖς μεγίστοις καθεστηκὼς περὶ τῆς ψυχῆς, οὐ μόνον οὐκ ἀπέδωκε χάριν, ἀλλὰ καὶ τὸ δοθὲν ἀποστερεῖ με. καίτοι σφαλέντος μὲν τούτου ἀπάλλυτο καὶ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ τὸ συμβόλαιον· οὔτε γὰρ ἐπ' ἐνεχύρῳ οὔτε μετὰ μαρτύρων ἔδωκε· σωθέντος δὲ ἐπὶ τούτῳ ἐγίγνε- 3 το, ὅποτε βούλοιο εὐπορήσας ἡμῖν ἀποδοῦναι. ἀλλ' ὅμως, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ πλείονος ἐποιήσατο ὁ πατήρ περιουσίαν χρημάτων μᾶλλον ἢ οὐ Τιμοθέῳ ὑπηρετῆσαι, ὧν ἐδεήθη αὐτοῦ, ἐν ἀπορίᾳ ὄντι. ᾤετο μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὁ πατήρ, εἰ σωθεῖη Τιμό-

θεος τότε ἐξ ἐκείνων τῶν κινδύνων καὶ ἀφίκοιτο οὐ-
 καδε παρὰ βασιλέως, εὐπορωτέρου γενομένου τούτου
 ἢ ὥς τότε διέκειτο, οὐ μόνον τὰ ἑαυτοῦ κομιεῖσθαι,
 ἀλλὰ καὶ ἄλλου εἴ του δέοιτο πρὸς Τιμόθεον πρᾶξαι
 4 ὑπάρξειν αὐτῷ. ἐπειδὴ δ' οὐχ ὥς ἐκεῖνος ᾤκηθη συμ-
 βέβηκεν, ἀλλ' ἃ μετὰ χάριτος ἔλαβε Τιμόθεος ἀπὸ τῆς
 τραπέζης δεηθεὶς τοῦ πατρὸς τοῦ ἑμοῦ, ταῦτα δι' ἔχ-
 θρας καὶ δίκης τετελευτηκότος ἐκείνου ἐξελεγχθεὶς μὲν
 ὥς ὀφείλει οἶεται δεῖν ἀποδοῦναι, ἐὰν δὲ δύνηται ὑμᾶς
 πείσαι ὥς οὐκ ὀφείλει, ἔξαπατήσας τῷ λόγῳ, ἀποστε- 1186
 ρῆσαι ἡμᾶς τῶν χρημάτων, ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι
 ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα διηγῆσασθαι ὑμῖν, τὰ τε ὀφειλόμενα,
 καὶ εἰς ὃ τι ἕκαστον αὐτῶν κατεχρήσατο, καὶ τοὺς
 χρόνους ἐν οἷς τὸ συμβόλαιον ἐγένετο. θαυμάσῃ δὲ
 5 μηδεὶς ὑμῶν εἰ ἀκριβῶς ἴσμεν· οἱ γὰρ τραπέζιται εἰ-
 ῶθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι ὧν τε διδόασιν χρημά-
 των, καὶ εἰς ὃ τι, καὶ ὧν ἂν τις τιθῇται, ἵν' ἡ αὐτοῖς
 γνώριμα τὰ τε ληφθέντα καὶ τὰ τεθέντα πρὸς τοὺς
 λογισμούς.

6 Ἐπὶ Σωκρατίδου γὰρ ἄρχοντος μουνυχιῶνος μη-
 νὸς μέλλων ἐκπλεῖν τὸν ὕστερον ἐκπλουν Τιμόθεος
 οὕτοσί, περὶ ἀναγωγὴν ἤδη ὧν ἐν τῷ Πειραιεῖ, προσ-
 δεηθεὶς ἀργυρίου, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ ἑμῷ ἐν τῷ
 λιμένι ἐκέλευσεν αὐτὸν χρῆσαι χιλίας τριακοσίας πεν-
 τήκοντα μίαν δὴ ὀβολῶ· τοσούτου γὰρ ἔφη προσδεῖ-
 σθαι· καὶ δοῦναι ἐκέλευσεν Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ
 7 ἑαυτοῦ, ὃς τούτῳ διώκει τότε πάντα. καὶ ὁ μὲν δανει-
 σάμενος τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἑμοῦ Τιμό-
 θεος ἦν καὶ κελεύσας δοῦναι Ἀντιμάχῳ τῷ ταμίᾳ τῷ
 ἑαυτοῦ, ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἀργύριον ἐκ τῆς τραπέζης παρὰ
 Φορμίωνος Αὐτόνομος, ὅσπερ Ἀντιμάχῳ διετέλει
 8 γραμματεῦσιν τὸν ἅπαντα χρόνον. δοθέντος τοίνυν

τοῦ ἀργυρίου τούτου ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα τὸν κε-
λεύσαντα χρῆσαι Τιμόθεον, ὑπόμνημα δ' ἐγράψατο,
ὃ τε οὗτος ἐκέλευσε δοῦναι, Ἀντιμάχῳ, καὶ ὃν ὁ Ἀντί-
μαχος συνέπεμψεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ληψόμενον τὸ ἀρ-
γύριον, τὸν Ἀυτόνομον, τὰς χιλίας τριακοσίας δρα-
χμὰς καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν καὶ δύο ὀβολῶ. τὸ μὲν 1187
τοῖνυν πρῶτον χρέως, ὃ ἐκπλέων ἔλαβε στρατηγῶν τὸ
ὑστερον, τοσοῦτον ὥφειλεν.

- 9 Ἐπειδὴ δ' ἀπεχειροτονήθη μὲν ὑφ' ὑμῶν στρατη-
γὸς διὰ τὸ μὴ περιπλεῦσαι Πελοπόννησον, ἐπὶ κρίσει
δὲ παρεδόδοτο εἰς τὸν δῆμον αἰτίας τῆς μεγίστης τυχῶν,
ἐφειστήκει δ' αὐτῷ Καλλίστρατος καὶ Ἰφικράτης, τῷ
τε πράττειν καὶ εἰπεῖν δυνάμενοι, οὕτω δὲ διεθέσαν
ὑμᾶς κατηγοροῦντες τούτου αὐτοί τε καὶ οἱ συναγο-
10 ρεῦντες αὐτοῖς, ὥστ' Ἀντίμαχον μὲν ταμίαν ὄντα καὶ
πιστότατα διακείμενον τούτῳ κρίναντες ἐν τῷ δήμῳ
ἀπεκτείνετε καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἐδημεύσατε, αὐτὸν
δὲ τοῦτον ἐξαιτουμένων μὲν τῶν ἐπιτηδείων καὶ οἰ-
κειῶν αὐτοῦ ἀπάντων, ἔτι δὲ καὶ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος,
συμμάχων ὄντων ὑμῖν, μόλις μὲν ἐπείσθητε ἀφεῖναι,
11 στρατηγοῦντα δ' αὐτὸν ἐπαύσατε, — ἐν τοιαύταις δ'
ὦν διαβολαῖς καὶ ἀπορίᾳ χρημάτων πολλῇ· ἡ μὲν γὰρ
οὐσία ὑπόχρεως ἦν ἅπασα, καὶ ὅροι αὐτῆς ἔστασαν,
καὶ ἄλλοι ἐκράτουν· ὁ μὲν γὰρ ἐν πεδίῳ ἀγρὸς ἀποτί-
μημα τῷ παιδί τῷ Εὐμηλίδου καθεισθήκει, ἐξήκοντα
δὲ τριηράρχοις τοῖς συνεκπλεύσασιν αὐτῷ ἑπτὰ μνῶν
ἐκάστῳ ἢ ἄλλῃ οὐσία ὑπέκειτο, ἃς οὗτος αὐτοὺς στρα-
12 τηγῶν ἠνάγκασε τοῖς ναύταις τροφὴν διαδοῦναι· ἐπει-
δὴ δ' ἀποχειροτονηθεὶς ἐν τῷ λόγῳ ἀπήνεγκεν ἐκ τῶν
στρατιωτικῶν χρημάτων αὐτὸς δεδωκὼς εἰς τὰς ναῦς
τὰς ἑπτὰ μνᾶς ταύτας τότε, φοβούμενος μὴ καταμαρ-
τυρήσωσιν αὐτοῦ οἱ τριηράρχοι καὶ ἐξελέγχηται ψευ-

δόμενος, δάνεισμα ποιεῖται ἰδίᾳ παρ' ἐκάστου αὐτῶν 118
 τὰς ἐπὶ μνᾶς καὶ ὑποτίθησιν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, ἃς
 13 νῦν αὐτοὺς ἀποστερεῖ καὶ τοὺς ὄρους ἀνέσπακε· παν-
 ταχόθεν δ' ἀπορούμενος, καὶ ἐν ἀγῶνι τῷ μεγίστῳ
 καθεστηκὼς περὶ τοῦ σώματος διὰ τὸ συμβεβηκέναι τῇ
 πόλει τοιαῦτα πράγματα, ἄμισθον μὲν τὸ στρατεύμα
 καταλελύσθαι ἐν Καλαυρείᾳ, πολιορκεῖσθαι δὲ τοὺς
 περὶ Πέλοπόννησον συμμάχους ὑπὸ Λακεδαιμονίων,
 κατηγορούντων δὲ τοῦτον αἴτιον εἶναι τῆς παρούσης
 ἀτυχίας Ἰφικράτους καὶ Καλλιστράτου, ἔτι δὲ τῶν ἀφι-
 κνουμένων ἀπὸ στρατεύματος ἀπαγγελλόντων ἐν τῷ
 δήμῳ τὴν παροῦσαν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν, τὰ δὲ καὶ δι'
 ἐπιστολῶν ἐκάστου πυνθανομένου παρὰ τῶν οἰκείων
 καὶ ἐπιτηδείων ὥς διέκειντο· ὧν ἀκούοντες ὑμεῖς ἐν
 τῷ δήμῳ τότε ἀναμνήσθητε πῶς ἕκαστος περὶ αὐτοῦ
 14 τὴν γνώμην εἶχεν· οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε τὰ λεγόμενα. μέλ-
 λων τοίνυν καταπλεῖν ἐπὶ τὴν κρίσιν ἐν Καλαυρείᾳ δα-
 νεῖζεται χιλίας δραχμὰς παρὰ Ἀντιφάνους τοῦ Λαμπ-
 τρέως, ὃς ἐπέπλει ταμίας Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ, ἵνα
 διαδοίῃ τοῖς Βοιωτίοις τριηράρχοις, καὶ παραμένωσιν
 ἕως ἂν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται, καὶ μὴ καταλυθεῖσιν
 πρότερον τῶν Βοιωτίων τριήρων καὶ διαπελθόντων
 πρότερον τῶν στρατιωτῶν μᾶλλον αὐτῷ ὀργίζησθε
 15 ὑμεῖς. οἱ μὲν γὰρ πολῖται ἠνεύχοντο κακοπαθοῦντες
 καὶ παρέμενον· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν,
 εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφὴν δώσῃ. τότε
 οὖν ἀναγκαζόμενος δανεῖζεται τὰς χιλίας δραχμὰς παρὰ 1189
 τοῦ Ἀντιφάνους, ὃς ἐπέπλει ταμιέων Φιλίππῳ τῷ
 ναυκλήρῳ, καὶ δίδωσι τῷ Βοιωτῷ ἄρχοντι τῶν νεῶν.
 16 ἐπειδὴ δ' ἀφίκετο δεῦρο, ἀπῆτουν αὐτὸν ὅ τε Φίλιπ-
 πος καὶ Ἀντιφάνης τὰς χιλίας δραχμὰς ἃς ἐδανείσατο
 ἐν Καλαυρείᾳ, καὶ ἡγανάκτουν ὅτι οὐ ταχὺ ἀπελάμ-

βανον. φοβούμενος δ' οὗτος τοὺς ἐχθρούς τοὺς ἐαν-
 τοῦ, μὴ πύθοντο ὅτι, ἃς ἐν τῷ λόγῳ ἀπήνεγκε χιλίας
 δραχμὰς δεδοκῶς εἰς τὰς Βοιωτίας ναῦς ἐκ τῶν στρα-
 17 τιωτικῶν χρημάτων, ταύτας Φίλιππος δανείσας ἀπο-
 στερεῖται, καὶ ἅμα δεδιὼς τὸν Φίλιππον, μὴ καταμαρ-
 τυροίῃ αὐτοῦ ἐν τῷ ἁγῶνι, προσελθὼν τῷ πατρὶ τῷ
 ἐμῷ ἐδεήθη ἀπαλλάξαι τὸν Φίλιππον καὶ χρῆσαι αὐτῷ
 τὰς χιλίας δραχμὰς, ἵν' ἀποδιδοίῃ Φιλίππῳ. ὁρῶν δ' ὁ
 πατὴρ ὁ ἐμὸς τό τε μέγεθος τοῦ ἁγῶνος ἡλίκου ἦν τού-
 τῳ καὶ ὡς ἠπορεῖτο οὗτος, καὶ ἐλεῶν αὐτὸν, προσαγα-
 γὼν πρὸς τὴν τράπεζαν ἐκέλευσεν ἀποδοῦναι Φιλίππῳ
 χιλίας δραχμὰς τὸν Φορμίωνα τὸν ἐπικαθήμενον ἐπὶ
 18 τῆς τραπέζης, καὶ γράφαι ὀφείλοντα Τιμόθεον. καὶ
 ταῦθ' ὅτι ἀληθὴ ἔστι, τὸν δόντα τὸ ἀργύριον Φορμί-
 ωνα ὑμῖν μάρτυρα παρῆξομαι, ἐπειδὰν καὶ περὶ τοῦ
 ἄλλου συμβολαίου διηγήσωμαι ὑμῖν, ἵνα τῇ αὐτῇ μαρ-
 τυρίᾳ περὶ ὅλου τοῦ χρέως ἀκούσαντες εἰδῇτε ὅτι ἀλη-
 θὴ λέγω. καλῶ δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ἀντιφάνην τὸν δανεί-
 σαντα τὸ ἀργύριον τούτῳ, τὰς χιλίας δραχμὰς, ἐν Κα-
 λαυρείᾳ, καὶ παρόντα ὅτε ἀπέλαβε Φίλιππος τὸ ἀργύ-
 19 ριον παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐνθάδε. τοῦ μὲν γὰρ 1190
 μαρτυρίαν με ἐμβαλέσθαι πρὸς τὸν διαιτητὴν παρε-
 κρούσατο, φάσκων αἰεὶ μοι μαρτυρήσειν εἰς τὴν κυρίαν
 ἀπόφασιν· ἐπειδὴ δ' ἡ δίαिता ἦν, προσκληθεὶς ἀπὸ
 τῆς οἰκίας (οὐ γὰρ ἦν φανερός) ἔλιπε τὴν μαρτυρίαν
 πεισθεὶς ὑπὸ τουτουί. τιθέντος δέ μου τὴν δραχμὴν
 τοῦ λιπομαρτυρίου κατὰ τὸν νόμον, ὁ διαιτητὴς οὐ
 κατεδιήτα, ἀλλ' ἀπιὼν ὥχετο ἀποδιαιτήσας τούτου τὴν
 20 δίαιταν, ἐσπέρας ἤδη οὔσης. νυνὶ δὲ τῷ Ἀντιφάνει
 εἴληχα βλάβης ἰδίαν δίκην, ὅτι μοι οὐτ' ἐμαρτύρησεν
 οὐτ' ἐξωμόσατο κατὰ τὸν νόμον. καὶ ἄξιῳ αὐτὸν ἀνα-
 βάντα εἰπεῖν ἐναντίον ὑμῶν διομοσάμενον, πρῶτον

- μὲν εἰ ἐδάνεισεν Τιμοθέῳ ἐν Καλαυρείᾳ χιλίας δρα-
 χμᾶς, δεύτερον δ' εἰ παρὰ τοῦ πατρὸς Φίλιππος ἀπέ-
 21 λαβεν ἐνθάδε τοῦτο τὸ ἀργύριον. σχεδὸν μὲν οὖν καὶ
 αὐτὸς οὗτος ὡμολόγει πρὸς τῷ διαιτητῇ ἀποδοῦναι τῷ
 Φιλίππῳ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν τὰς χιλίας δραχμᾶς, οὐ
 μέντοι αὐτῷ γέ φησι δανεῖσαι, ἀλλὰ τῷ Βοιωτῷ ναυ-
 ἀρχῳ, καὶ ὑποθεῖναί φησιν αὐτὸν τούτου τοῦ ἀργυρίου
 χαλκόν. ὥς δ' οὐκ ἀληθῆ ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸς δανεισά-
 μενος ἀπεστέρει, ἐγὼ ὑμᾶς διδάξω, ἐπειδὰν καὶ περὶ
 τῶν ἄλλων ὧν ὀφείλει καθ' ἕκαστον ὑμῖν διηγῆσθαι.
 22 Ἀφικομένου γὰρ Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος ὡς τοῦτον
 ἐν τῷ μαιμακτηριῳνι μηνὶ τῷ ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντας
 ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τούτου, βοηθησόντων αὐτῷ, καὶ
 καταγομένων εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν Πειραιεὶ τὴν ἐν τῇ
 Ἰπποδαμείᾳ ἐσπέρας ἤδη οὔσης, ἀπορούμενος ὑπο-
 δέξασθαι αὐτοὺς, πέμψας ὥς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν
 Αἰσχύωνα τὸν ἀκόλουθον τὰν αὐτοῦ ἐκέλευσεν αἰτή- 119
 σασθαι στρώματα καὶ ἱμάτια καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο,
 23 καὶ μναῖν ἀργυρίου δανείσασθαι. ἀκούσας δ' ὁ πατήρ
 ὁ ἐμὸς τοῦ Αἰσχύωνος τούτου τοὺς τε ἀφιγμένους καὶ
 τὴν χρεῖαν εἰς ἣ ἦται, ἐφ' ἣ τ' ἦλθον, ἔχρησε, καὶ τὴν
 μναῖν τοῦ ἀργυρίου, ἣν ἐδάνειζετο, ἐδάνεισεν. ἀπολε-
 λυμένῳ τοίνυν τῆς αἰτίας πολλὴ συνέβαινεν αὐτῷ μετὰ
 ταῦτα χρημάτων ἀπορία εἰς τε τὰς ἰδίας χρεῖας καὶ εἰς
 τὰς δημόσιας εἰσφορὰς, ἃ ὁρῶν ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς οὐκ
 24 ἐτόλμα τοῦτον εὐθὺς ἀπαιτεῖν τὸ ἀργύριον· οὔτε γὰρ
 ἂν τοῦτον εὐπορήσανθ' ἠγεῖτο ἀδικῆσαι αὐτὸν οὔτ'
 ἂν αὐτὸς ἀποροῦντα τοῦτον ἔχειν ὁπόθεν εἰσπράξειεν.
 ἐπειδὴ τοίνυν ἀπῆλθον ὅ τε Ἀλκέτας καὶ ὁ Ἰάσων, τὰ
 μὲν στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια πάλιν ἀπήνεγκεν ὁ Αἰσ-
 χύων ὁ ἀκόλουθος ὁ τούτου, τὰς δὲ φιάλας τὰς δύο
 οὐκ ἀπήνεγκεν, ἃς ἠτήσατο ὅτεπερ καὶ τὰ στρώματα

καὶ τὴν μὲν τοῦ ἀργυρίου ἐδανείσατο, ἀφικομένων
ὡς τοῦτον Ἀλκέτου καὶ Ἰάσονος.

- 25 Μέλλων τοίνυν ἀποδημεῖν ὡς βασιλέα, καὶ δια-
πραξάμενος ἐκπλεῦσαι ὡς βασιλεῖ στρατηγήσων τὸν
ἐπ' Αἴγυπτον πόλεμον, ἵνα μὴ δῶ ἐνθάδε λόγον καὶ
εὐθύνας τῆς στρατηγίας, μεταπεμψάμενος τὸν πατέρα
τὸν ἐμὸν εἰς τὸ Παράλιον τῶν τε προὔπηρογμένων εἰς
26 αὐτὸν ἐπήγει, καὶ ἐδεῖτο αὐτοῦ συστήσας Φιλῶνδαν,
ἄνδρα τὸ μὲν γένος Μεγαρέα, μετοικοῦντα δ' Ἀθή-
νησι, πιστῶς δὲ τούτῳ διακείμενον καὶ ὑπηρετοῦντα
ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἐπειδὴν ἀφίκηται ἐκ Μακεδονίας 1192
ὁ Φιλῶνδας, ὃν συνίστη οὗτος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, ἄγων
ξύλα τὰ δοθέντα τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, τὸ ναῦλον τῶν
ξύλων παρασχεῖν καὶ ἔἶσαι ἀνακομίσαι τὰ ξύλα εἰς τὴν
οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ· αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ
27 ξύλα. ἅμα τε τῇ δεήσει εἶπε λόγον ᾧ οὐκ ἀκόλουθα
ποιεῖ τὰ ἔργα νυνί· ἔφη γὰρ, καὶ μὴ τύχη ὧν ἐδεῖτο
τοῦ πατρὸς, οὐκ ὀργισθήσεσθαι ὥσπερ ἂν ἄλλος τις
ἀποτυχὼν, ἀλλ' ὧν αὐτῷ δεηθέντι ὑπηρετήκε, τού-
των, ἂν ποτε δύνηται, χάριν ἀποδώσειν. ἀκούσας δ'
ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ταῦτα ἤσθη τε τοῖς λόγοις καὶ ἐπήγει
τοῦτον ὅτι μέμνηται εὖ παθῶν, καὶ ὅσα αὐτοῦ ἐδεῖτο
28 ὑπέσχετο ποιήσκειν. καὶ οὗτος μὲν μετὰ ταῦτα τὴν ἀνα-
γωγὴν ἐποιεῖτο ὡς τοὺς στρατηγούς τοὺς βασιλέως, ὁ
δὲ Φιλῶνδας, ᾧ συνέστησε τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, ἐπει-
δὴν ἀφίκηται ἄγων τὰ ξύλα, τὸ ναῦλον παρασχεῖν, εἰς
τὴν Μακεδονίαν τὴν πορείαν ἐποιεῖτο. καὶ οὗτοι οἱ
χρόνοι ἦσαν περὶ θαρρηλιῶνα μῆνα ἐπ' Ἀστειίου ἄρ-
29 χοντος. τῷ δ' ὑστέρῳ ἔτει ἀφικομένου τοῦ Φιλῶνδου
ἐκ τῆς Μακεδονίας ἄροντος τὰ ξύλα, ἀποδημοῦντος
τούτου παρὰ βασιλεῖ, καὶ προσελθόντος τῷ πατρὶ τῷ
ἐμῷ καὶ κελεύοντος τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχεῖν,

ἵνα διαλύσῃ τὸν ναύκληρον, καθάπερ οὗτος ἐδεήθη
 ὅτε ἐξέπλει τοῦ πατρὸς καὶ συνέστησε τὸν Φιλώνδαν,
 προσαγαγὼν πρὸς τὴν τράπεζαν ὁ πατήρ ἐκέλευσε
 δοῦναι Φορμίωνα τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, χιλίας ἑπτα-
 30 κοσίας πεντήκοντα. καὶ ἠρίθμησε τὸ ἀργύριον Φορ-
 μίων· καὶ ἐγράψατο μὲν ὀφείλοντα Τιμόθεον· (οὗτος 119
 γὰρ ἦν ὁ δεηθεὶς τοῦ πατρὸς παρασχεῖν τὸ ναῦλον τῶν
 ξύλων, καὶ τούτου ἦν·) ὑπόμνημα δ' ἀπεγράψατο τὴν
 τε χρεῖαν εἰς ἣν ἐλήφθη τὸ ἀργύριον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
 λαβόντος. καὶ οὗτος ὁ χρόνος ἦν Ἀλκισθένους ἄρχον-
 τος, ὁ ὕστερος ἐνιαυτὸς ἢ οὗτος ἀνήγετο ὡς βασιλέα.
 31 ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον καὶ Τιμοσθένης ὁ Αἰ-
 γιλιεὺς ἀφικνεῖται κατ' ἐμπορίαν ἰδίαν ἀποδημῶν. ἐπι-
 τήδειος δὲ ὢν Φορμίωνι καὶ κοινωνὸς ὁ Τιμοσθένης,
 ὅτ' ἐξέπλει, δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετ' ἄλ-
 λων χρημάτων καὶ φιάλας λυκουργεῖς δύο. ἀπὸ τύχης
 δ' ὁ παῖς ταύτας τὰς φιάλας, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἀλλότρια
 ἦσαν, δίδωσι τῷ Αἰσχυρίῳ τῷ ἀκολουθῶ τῷ τούτου,
 ὅτ' ἐπέμφθη ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπὸ τούτου καὶ
 ἡτεῖτο τὰ στρώματα καὶ τὰ ἱμάτια καὶ τὰς φιάλας καὶ
 τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου ἐδανείσατο, ἀφικομένων ὡς
 32 τοῦτον Ἀλκίου καὶ Ἰάσονος. ἀπαιτοῦντος δὲ τοῦ Τιμο-
 σθένης τὰς φιάλας τὸν Φορμίωνα, ἐπειδὴ ἦκεν, ἀποδη-
 μοῦντος Τιμοθέου παρὰ βασιλεῖ, πείθει αὐτὸν ὁ πατήρ
 ὁ ἐμὸς τιμὴν ἀπολαβεῖν τῶν φιαλῶν, ὅσον ἦγον αἱ φιά-
 λαι, διακοσίας τριάκοντα ἑπτά. καὶ τῷ μὲν Τιμοσθέ-
 νει τιμὴν ἀπέδωκε τῶν φιαλῶν, τοῦτον δ' ἐγράψατο
 αὐτῷ ὀφείλοντα, πρὸς τὸ ἄλλο χρέος ὃ οὗτος αὐτῷ
 33 ὤφειλεν, ὃ ἀπέτισε τῷ Τιμοσθένει τῶν φιαλῶν. καὶ
 ταῦτα πάνθ' ὅτι ἀληθὴ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσε-
 ται τὰς μαρτυρίας, πρῶτον μὲν τῶν δόντων τὸ ἀργύ-
 ριον, οἷς οὗτος ἐκέλευσεν, ἀπὸ τῆς τραπέζης καὶ ἐπικα-

θημένων τότε, ἔπειτα τοῦ ἀπολαβόντος τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν 1194 εἶπον, τῶν μαρτυριῶν ἀναγινωσκόμενων ἀκηκόατε. ὅτι δέ μοι καὶ αὐτὸς οὗτος ὡμολόγει τὰ ξύλα τὰ κοιμισθέντα ὑπὸ Φιλῶνδου εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀνακομισθῆναι τὴν ἐν Πειραιεῖ, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

34 Ὡς μὲν τοίνυν τούτου ἦν τὰ ξύλα ἃ ἤγαγεν ὁ Φιλῶνδας, αὐτός μοι μεμαρτύρηκεν· ὡμολόγει γὰρ αὐτὰ πρὸς τῷ διαιτητῇ ἀνακομισθῆναι εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν Πειραιεῖ, ὡς μεμαρτύρηται ὑμῖν ὑπὸ τῶν ἀκουόντων. ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων πειράσομαι
35 ἐγὼ ὑμᾶς διδάξαι ὅτι ἀληθῆ λέγω. οἴεσθε γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, εἰ μὴ Τιμοθέου ἦν τὰ ξύλα καὶ ἐδεήθη οὗτος αὐτοῦ συστήσας τὸν Φιλῶνδαν, ὅτε ἀνήγετο ὡς τοὺς στρατηγοὺς τοὺς βασιλέως, παρασχεῖν τὸ ναῦλον, ἑᾶσαι ἂν ποτε ὑποκειμένων αὐτῷ τῶν ξύλων τοῦ ναύλου ἀνακομίσαι τὸν Φιλῶνδαν τὰ ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος, ἀλλ' οὐκ ἂν παρακαταστήσαντά τινα τῶν οἰκετῶν φυλάττειν καὶ τὴν τιμὴν λαμβάνειν τῶν πωλουμένων ξύλων, ἕως ἐκομίσατο τὰ ἑαυτοῦ, εἶπερ Φιλῶνδου ἦν τὰ ξύλα καὶ ἐμπορίας ἕνεκ' ἡχθη; ἔπειτα πρὸς τούτοις τίνοι ὑμῶν εἰκὸς δοκεῖ εἶναι,
36 μὴ κελεύσαντος τούτου τὸ ναῦλον παρασχεῖν τῶν ξύλων τῶν δοθέντων τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, πιστεῦσαι τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν Φιλῶνδα καὶ ἑᾶσαι ἀνακομίσαι τὰ ξύλα ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τούτου; ἢ πῶς οἷόν τ' ἐστὶ τὸν μὲν Φιλῶνδα ἐμπορίας ἕνεκ' ἀγαγεῖν τὰ ξύλα, ὡς οὗτός φησι, καταχρησασθαι δὲ τοῦτον ἥκοντ' εἰς 1195

37 τὴν οἰκοδομίαν τὴν αὐτοῦ τοῖς ξύλοις τούτοις; σκέψασθε δὲ καὶ κεῖνο, ὅτι πολλοὶ καὶ χρηστοὶ τῶν πολιτῶν οἰκεῖοι ὄντες τούτῳ ἐπεμελοῦντο τῶν τούτου, ἀποδημοῦντος παρὰ βασιλεῖ Τιμοθέου. ὧν οὐδεὶς τετόλμηκε μαρτυρῆσαι τούτῳ ἢ ὥς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλῶνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς τραπέξης, ἢ ὥς λαβὼν ἀπέδωκεν, οὐδ' αὖ ὥς αὐτῶν τις διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων ὧν ἤγαγεν ὁ Φιλῶνδας, δοθέντων τούτῳ παρ' Ἀμύντου· ἡγοῦνται γὰρ περὶ πλείονος αὐτοῖς εἶναι καλοὶ καὶ γαθοὶ δοκεῖν εἶναι μᾶλλον ἢ Τιμοθέῳ χαρίσασθαι τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντες. οὐ μέντοι οὐδὲ τούτου γ' ἔφασαν καταμαρτυρῆσαι ἂν τάληθῃ· οἰκεῖον γὰρ αὐτοῖς εἶναι. ὅπου τοίνυν μηδεὶς τετόλμηκε τῶν οἰκείων τούτῳ μαρτυρῆσαι καὶ ἐπιμελομένων τῶν τούτου, ὅτε ἀπεδήμει οὗτος παρὰ βασιλεῖ, ἢ ὥς οὐκ ἔλαβεν ὁ Φιλῶνδας τὸ ναῦλον τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς τραπέξης ἢ ὥς αὐτῶν τις διέλυσε, πῶς οὐκ εἰκὸς ἐστὶν ὑμᾶς
 39 ἡγεῖσθαι με τάληθῃ λέγειν; καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε τολμήσει, ὥς ἄλλος τις διέλυσε τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων ὧν ἤγαγεν ὁ Φιλῶνδας ἢ ὁ πατήρ ὁ ἐμός. εἰ δὲ καταχορῆται τῷ λόγῳ, ἀξιοῦτε αὐτὸν καὶ τὴν μαρτυρίαν παρασχέσθαι ὑμῖν τοῦ ἀποδόντος τὸ ναῦλον ὑπὲρ τῶν ξύλων. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁμολογεῖται ἀποδημεῖν παρὰ βασιλεῖ, τὸν δὲ Φιλῶνδαν, ὃν ἔπεμψεν ἐπὶ τὰ ξύλα καὶ συνέστησε τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, τεθνηκότα
 40 κατελάμβανες ἥκων παρὰ βασιλέως. ἀναγκαῖον δὴ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ἐπιτηδείων, οὓς κατέλειπε ἀποδημεῖν μέλλων συνεπιμελεῖσθαι τῶν σπαντοῦ, εἰδέναι
 1196
 τινὰ ὅθεν τὸ ναῦλον τῶν ξύλων πορίσας ὁ Φιλῶνδας τῷ ναυκλήρῳ διέλυσεν, εἰ μὴ φῆς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν συστήσαι αὐτῷ, μηδὲ λαβεῖν τὸν Φιλῶνδαν παρὰ τοῦ
 41 πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τὸ ναῦλον τῶν ξύλων. μαρτυρίαν τοί-

νυν οὐδενὸς ἔχεις παρασχεῖσθαι τῶν οἰκείων τῶν σαυ-
τοῦ, ὥς οὐκ ἐλήφθη σοῦ ἀποδημοῦντος τὸ ναῦλον τῶν
ξύλων ἀπὸ τῆς τραπέξης, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ οὐδενὶ
χρῆ τῶν οἰκείων οὐδὲ πιστεύεις τῶν σαυτοῦ οὐδενί, ἢ
εἰδὼς ἀκριβῶς τὸν Φιλῶνδαν λαβόντα τὸ ναῦλον τῶν
ξύλων παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὥπερ αὐτὸν συνέ-
στησας ὅτε ἐξέπλεις, οἷοι δεῖν ἀποστερήσας ἡμᾶς, ἐὰν
42 δύνῃ, πλεονεκτεῖν. ἐγὼ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί,
πρὸς τῇ μαρτυρίᾳ, ἣν παρέσχημαι ὑμῖν μαρτυροῦντας
τοὺς δόντας τὸ ἀργύριον οἷς οὗτος ἐκέλευσε καὶ καθη-
μένους ἐπὶ τῇ τραπέξῃ τότε, καὶ πίστιν ἠθέλησα ἐπι-
θεῖναι, ἣν ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ΟΡΚΟΣ.

Οὐ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, γράψας μοι ὁ πα-
τήρ κατέλιπε τὰ χρέα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔλεγεν ἀρρω-
στῶν ὅ τι ὀφείλοιο αὐτῷ ἕκαστον, καὶ παρ' ὧς, καὶ εἰς
ὅ τι ἐλήφθη τὸ ἀργύριον, καὶ τῷ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ. καὶ
ὥς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν
τοῦ ἀδελφοῦ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

43 Ὡς μὲν τοίνυν κατελείφθη ὀφείλων Τιμόθεος ἡμῖν
τὸ ἀργύριον ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὗ δικάζομαι αὐτῷ, καὶ
γίννεται ἐμὸν μέρος, ὅ τε ἀδελφός μοι μεμαρτύρηκε
καὶ ὁ Φορμίων ὁ δοὺς τὸ ἀργύριον, κἀγὼ τούτων πί-
στιν ἠθέλησα ἐπιθεῖναι. προκαλεσαμένου δὲ τούτου 1197
πρὸς τῷ διαιτητῇ καὶ κελεύοντος ἐνεγκεῖν τὰ γράμ-
ματα ἀπὸ τῆς τραπέξης καὶ ἀντίγραφα αἰτοῦντος, πέμ-
ψαντος Φρασιηρίδην ἐπὶ τὴν τράπεζαν, τῷδε Φρασιη-
ρίδῃ ἐξενέγκας ἔδωκα ζητεῖν τὰ γράμματα καὶ ἐκγρά-
φεισθαι ὅσα οὗτος ὤφειλεν. καὶ ὥς ὡμολόγει λαβεῖν
οὗτος τὰ ἀντίγραφα, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 44 Πρὸς τοίνυν τὸν διαιτητὴν κομίσαντός μου τὰ
γράμματα, παρὼν ὁ Φορμίων καὶ ὁ Εὐφραῖος, οἱ δόν-
τες τὸ ἀργύριον οἷς ἐκέλευσεν οὗτος, ἐξήλεγχον αὐτὸν
ἐν οἷς τε χρόνοις ἕκαστον ἐδανείσατο, καὶ εἰς ὃ τι ἔλαβε
τὸ ἀργύριον, καὶ εἰς ἃ κατεχρήσατο. ὁ δὲ τὰς μὲν χι-
λίας καὶ τριακοσίας καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν καὶ δύ'
ὀβολῶ, ἃς πρῶτας ἐδανείσατο τοῦ μουνυχιῶνος μηνὸς
μέλλων ἐκπλεῖν ἐπὶ Σωκρατίδου ἄρχοντος, ἃς καὶ ἐκέ-
λευσε δοῦναι Ἀντιμάχῳ τῷ ταμιά τῷ ἑαυτοῦ, ἰδίᾳ ἔφη
δανείσαι τὸν πατέρα Ἀντιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν.
- 45 καὶ ὥς μὲν ἀληθῆ λέγει οὐδένα μάρτυρα παρέσχηται,
λόγῳ δὲ καταχρῆται, ἵνα μὴ αὐτὸς δοκῇ ἀποστρεφῖν,
ἀλλ' Ἀντίμαχος δανείσασθαι. καίτοι, ὧς ἄνδρες δικα-
σταί, μέγα ὑμῖν ἔρῳ τεκμήριον ὅτι οὐκ Ἀντιμάχῳ ἐδά-
νεισεν ὁ πατήρ τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ Τιμοθέῳ περὶ
ἀναγωγὴν ὄντι. πότερα γὰρ ἂν οἴεσθε ῥᾶον εἶναι τῷ
πατρὶ δημοευθέντων τῶν Ἀντιμάχου ἐνεπισκήψασθαι
ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου ἐνοφειλόμενον αὐτῷ τοῦτο τὸ
- 46 ἀργύριον, εἴπερ Ἀντιμάχῳ ἐδάνεισεν, ἢ ἀναμένειν 1198
ὁπότε παρὰ τούτου κομιεῖσθαι ἔμελλεν εὐπορήσαντος,
ὅς οὐ πολλὰς ἐλπίδας σωτηρίας περὶ αὐτοῦ εἶχεν ἐν
ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ; καὶ μὴν ἐνεπισκηψάμενός γε οὔτ' ἂν
παρακαταβολῆς ἠπόρησεν οὔτ' ἂν ἠπιστήθη ὑφ' ὑμῶν.
πάντες γὰρ ἦσθε τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οὐ τῶν δημοσίων
ἀδίκως ἐπιθυμοῦντα, ἀλλὰ τῶν αὐτοῦ ὑμῖν, ὅ τι κε-
- 47 λεύσατε, προθύμως ἀναλίσκοντα, εἴτα καὶ ἐπιτηδεῖον
όντος αὐτῷ Καλλιστράτου, ὅσπερ ἐδήμευσεν τὰ Ἀντι-
μάχου, ὥστε μηδὲν ἐναντιοῦσθαι. ὥστε τί ἂν βουλό-
μενός ποτε ὁ πατήρ ἐβούλετο Τιμόθεον χρήστην ἐγ-
γράψας ἡμῖν καταλιπεῖν, εἴπερ μὴ ὥφειλε τοῦτο τὸ ἀρ-

γύριον, μᾶλλον ἢ οὐκ ἐκ τῶν Ἀντιμάχου δημευθέντων ἐνεπισκηψάμενος κομίσασθαι;

- 48 Περὶ δὲ τῶν χιλίων δραχμῶν, ἃς ἐδανείσατο παρὰ τοῦ Ἀντιφάνους ἐν Καλαυρείᾳ, ἵνα διαδοίῃ τοῖς Βοιω-
τίοις τριησάρχοις, μέλλων καταπλεῖν ἐπὶ τὴν κρίσιν,
ἃς καὶ ἀπέδωκε Φιλίππῳ τῷ ναυκλήρῳ ἐνθάδε λαβὼν
παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, τὸν Βοιώτιον ναύαρχόν
φησι δανείσασθαι καὶ ὑποθεῖναι τούτου τοῦ ἀργυρίου
τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ χαλκόν. ὥς δ' οὐκ ἀληθῆ λέγει μέγα
49 ὑμῖν ἐρῶ τεκμήριον. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν Καλαυρείᾳ
οὗτος φαίνεται δανεισάμενος τὰς χιλίας δραχμὰς καὶ
οὐχ ὁ Βοιώτιος ναύαρχος, ἔπειτ' ἀπαιτῶν ὁ Φίλιππος
ἐνθάδε τοῦτον τὰς χιλίας δραχμὰς καὶ οὐ τὸν Βοιώτιον
ναύαρχον, καὶ ἀποδοὺς οὗτος, ἀλλ' οὐχ ὁ Βοιώτιος 1199
ναύαρχος· προσῆκε γὰρ τῷ μὲν Βοιωτῷ ἄρχοντι παρὰ
τούτου τὴν τροφὴν τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶ λαμβάνειν· ἐκ
γὰρ τῶν κοινῶν συντάξεων ἡ μισθοφορία ἦν τῷ στρα-
τεύματι, τὰ δὲ χρήματα σὺ ἅπαντα ἐξέλεξας ἐκ τῶν
50 συμμάχων, καὶ σὲ ἔδει αὐτῶν λόγον ἀποδοῦναι. εἶτα
καταλυθεισῶν τῶν Βοιωτίων νεῶν καὶ διαπελθόντων
τῶν στρατιωτῶν τῷ μὲν Βοιωτῷ ναύαρχῳ οὐδεὶς κίν-
δυνος ὑπ' Ἀθηναίων ἦν, οὐδ' ἐν ἀγῶνι καθειστήκει
οὐδενί· σὺ δ' ἐν τῷ μεγίστῳ· περίφοβος δ' ὢν ἡγοῦ-
σοι μεγάλην ἐπικουρίαν ἀπολογίας ἔσεσθαι, εἰάν παρα-
μείνωσιν αἱ Βοιώται τριήρεις, ἕως ἄν σοι ἡ κρίσις γέ-
νηται. ἔπειτα καὶ ἐκ τίνος ἂν φιλίας ποτ' ἐδάνεισεν ὁ
πατὴρ ὁ ἐμὸς τῷ Βοιωτῷ ναύαρχῳ τὰς χιλίας δραχμὰς,
51 ὃν οὐκ ἐγίγνωσκεν; ἀλλὰ γὰρ ὑποθέσθαι φησὶν αὐτὸν
χαλκόν. πόσον τινὰ καὶ ποδαπὸν καὶ πόθεν γενόμενον
τὸν χαλκὸν τοῦτον τῷ Βοιωτῷ ναύαρχῳ; πότερα κατ'
ἐμπορίαν ἀχθέντα ἢ ἀπ' αἰχμαλώτων γενόμενον; εἶτα
τίνες ἦσαν οἱ ἐνέγκαντες τὸν χαλκὸν ὥς τὸν πατέρα

- 52 τὸν ἐμόν; μισθωτοὶ ἢ οἰκέται; ἢ τίς ὁ παραλαβὼν τῶν οἰκετῶν τῶν ἐμῶν; χορὴν γὰρ αὐτὸν, εἰ μὲν οἰκέται ἦνεγκαν, τοὺς κομίσαντας παραδιδόναι, εἰ δὲ μισθωτοὶ, τὸν ὑποδεξάμενον καὶ ἀποστησάμενον τὸν χαλκὸν τῶν οἰκετῶν τῶν ἡμετέρων, τοῦτον ἐξαιτεῖν· οὐ γὰρ δήπου ἄνευ γε σταθμοῦ ἐμελλεν οὐθ' ὁ ὑποτιθέμενος παραλήψεσθαι οὐθ' ὁ ὑποτιθεὶς τὸν χαλκὸν παραδώσειν, οὐδ' αὖ ὁ πατήρ ἐμελλεν αὐτὸς οὔτε οἶσειν τὸν 1200 χαλκὸν οὔτε στήσεσθαι, ἀλλ' οἰκέται ἦσαν αὐτῷ, οἷ
- 53 παρελάμβανον. θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τίνος ἔνεκ' ἂν ποτε ὑπετίθῃ τὸν χαλκὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ὁ Βοιωτίας ναύαρχος, Φιλίππῳ ὀφείλων χιλίας δραχμὰς. πότερον ὥς Φίλιππος οὐκ ἂν ἡδέως τόκον ἐλάμβανεν, εἴπερ ἀσφαλῶς ἦν αὐτῷ τὸ ἀργύριον δεδανεισμένον καὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ; ἢ ὥς οὐκ ἦν τῷ Φιλίππῳ ἀργύριον; ὥστε τί ἔδει τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ δεηθῆναι δανεῖσαι τὰς χιλίας δραχμὰς τὸν Βοιωτίον ναύαρχον καὶ ἀποδοῦναι Φιλίππῳ μᾶλλον ἢ οὐ τὸν χαλκὸν ὑποθεῖναι τῷ Φι-
- 54 λίππῳ; ἀλλ' οὐθ' ὁ χαλκὸς ὑπετέθη, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐθ' ὁ Βοιωτίας ναύαρχος ἐδανείσατο τὰς χιλίας δραχμὰς παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ Τιμόθεος οὐτοσὶ ἐν ἀπορίᾳ ὢν πολλῇ· τὴν δὲ χρεῖαν, εἰς ἣν κατεχρήσατο τῷ ἀργυρίῳ, εἶρηκα ὑμῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ χάριν ἀποδοῦναι ὢν ἐπιστεύθη καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, οἶεται δεῖν καὶ τὰ ἀρχαῖα, ἂν δύνηται, ἀποστερηῖσαι.
- 55 Περὶ μὲν τοίνυν τῶν φιαλῶν καὶ τῆς μνᾶς τοῦ ἀργυρίου, ἣν ἐδανείσατο παρὰ τοῦ πατρὸς πέμψας τὸν ἀκόλουθον τὸν ἑαυτοῦ Αἰσχυρίωνα τῆς νυκτὸς ὥς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, ἠρόμην αὐτὸν πρὸς τῷ δικαιοκτῆρῃ εἰ ἔτι δοῦλος εἴη ὁ Αἰσχυρίων, καὶ ἠξίουν αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ δέσματι τὸν ἔλεγχον διδόναι. ἀποκριναμένου δέ

μοι τούτου ὅτι ἐλευθέρος εἶη, τῆς μὲν ἐξαιτήσεως ἐπέ-
 σχον, μαρτυρίαν δ' αὐτὸν ἡξίου ἐμβαλέσθαι τοῦ Αἰσ-
 56 χρίωνος ὡς ἐλευθέρου ὄντος. ὁ δὲ οὔτε ὡς ἐλευθέρου 1201
 ὄντος τοῦ Αἰσχρίωνος μαρτυρίαν παρέσχετο, οὔθ' ὡς
 δοῦλον τὸν Αἰσχρίωνα παραδοὺς ἐκ τοῦ σώματος τὸν
 ἔλεγχον ἡξίου γενέσθαι, φοβούμενος, εἰ μὲν μαρτυ-
 ρίαν παράσχηται ὡς ἐλευθέρου ὄντος, μὴ ἐπισκηψάμε-
 νος ἐγὼ αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ ἐξελέγξας τὰ
 ψευδῇ μεμαρτυρηκότα τὸν Αἰσχρίωνα ἐπὶ τόνδε τῶν
 κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι κατὰ τὸν νόμον, εἰ δ' αὖ βασανί-
 ζειν παραδοίῃ, μὴ τὰς ἀληθείας κατείποι ὁ Αἰσχρίων.
 57 καίτοι καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ τῶν ἄλλων λημμάτων τοῦ
 ἀργυρίου μάρτυρας μὴ εἶχε παρασχέςθαι, τοῦτό γ' ἐξε-
 λέγξαι ἐκ τοῦ Αἰσχρίωνος, ὡς οὐκ ἐλήφθησαν αἱ φιά-
 λαι οὐδ' ἡ μνᾶ τοῦ ἀργυρίου, οὐδ' ἐπέμφθη ὁ Αἰσχρίων
 ὑπὸ τούτου ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, καὶ τεκμηρίω
 τούτῳ καταχρήσασθαι πρὸς ὑμᾶς ὅτι ἐγὼ καὶ τᾶλλα
 ψεύδομαι περὶ ὧν ἐγκαλῶ αὐτῷ, ὅπου γε ὃν φημι λα-
 βεῖν οἰκέτην ὄντα τούτου τὰς φιάλας καὶ τὴν μνᾶν τοῦ
 ἀργυρίου, οὗτος βασανιζόμενος οὐ φαίνεται λαβών.
 58 εἰ τοίνυν τοῦτο ἰσχυρὸν ἦν ἂν τούτῳ πρὸς ὑμᾶς τεκμή-
 ριον, ὅτι ἐξεδίδου τὸν Αἰσχρίωνα, ὃν πεμφθῆναι φημι
 ὑπὸ τούτου καὶ λαβεῖν τὰς φιάλας παρὰ τοῦ πατρὸς
 τοῦ ἐμοῦ καὶ τὴν μνᾶν τοῦ ἀργυρίου δανείσασθαι, κά-
 μοι γενέσθω τεκμήριον πρὸς ὑμᾶς ὅτι συνειδώς με
 ἀληθῇ ἐγκαλοῦντα οὐ τολμᾷ τὸν Αἰσχρίωνα παρα-
 δοῦναι.

59 Ἀπολογίαν τοίνυν ποιήσεται ὅτι ἐν τοῖς γράμμασι
 τοῖς τραπεζιτικοῖς ἐπ' Ἀλκισθένους ἄρχοντος ἦν ἐγγε-
 γραμμένος τό τε ναῦλον τῶν ξύλων εἰληφώς καὶ τὴν
 τιμὴν τῶν φιαλῶν, ἣν ἀπέτισε Τιμοσθένει ὑπὲρ τού-
 του ὁ πατήρ, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ οὐκ 1202

ἐπεδήμει, ἀλλὰ παρὰ βασιλεῖ ἦν. περὶ δὲ τούτου σα-
 φῶς ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι, ἵν' ἀκριβῶς εἰδῆτε ὃν
 60 τρόπον ἔχει τὰ γράμματα τὰ ἀπὸ τῆς τραπέξης. οὗτος
 μὲν γὰρ ἐν μὲν τῷ θαρρηλίῳ μὴν ἐπ' Ἀστείου ἄρχον-
 τος, μέλλων ἀνάγεσθαι ὡς βασιλέα, συνέστησε τὸν Φι-
 λῶνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ· τοῦ δ' ὑστέρου ἐνιαυτοῦ, ἐπὶ
 Ἀλκισθένους ἄρχοντος, ἀφικνεῖται ὁ Φιλῶνδας ἄγων
 τὰ ξύλα ἐκ τῆς Μακεδονίας, καὶ ἔλαβε τὸ ναῦλον τῶν
 ξύλων παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἀποδημοῦντος τού-
 του παρὰ βασιλεῖ. ἐγράψαντο οὖν, ὅτε ἐδίδοσαν τὸ
 ἀργύριον ἀπὸ τῆς τραπέξης, ὀφείλοντα τοῦτον, οὐχ
 ὅτε συνέστησε τὸν Φιλῶνδαν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ ἐπιδη-
 61 μῶν. ὅτε μὲν γὰρ συνέστησεν, οὐδέπω τὰ ξύλα ἦκεν,
 ἀλλ' ἐμέλλεν ἐπ' αὐτὰ ὁ Φιλῶνδας τὴν πορείαν ποιεῖ-
 σθαι· ὅτε δ' ἦλθε τὰ ξύλα ἄγων, οὗτος μὲν ἀπεδήμει,
 ὁ δὲ Φιλῶνδας ἔλαβε τὸ ναῦλον τῶν ξύλων, καθάπερ
 οὗτος ἐκέλευσε, καὶ ἀνεκομίσθη εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐν
 Πειραιεὶ τὴν τούτου τὰ ξύλα. ὅτι δ' οὐκ εὐπορῶν οὗτος
 ἐξέπλει ἐνθὲνδε, ἴστε μὲν καὶ αὐτοὶ ὅσοις αὐτοῦ ἡ οὐ-
 σία ἀφωρισμένη ἦν, οὓς νῦν ἀποστερεῖ· ἵνα δ' εἰδῆτε
 ὅτι καὶ ἄνευ ἐνεχύρων ὥφειλέ τισι τῶν πολιτῶν, οὐκ
 ἔχων ὑποθεῖναι τὰ ἄξια, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

62 Περὶ δὲ τῶν φιαλῶν, ἃς ἤτήσατο μὲν ἐν τῷ μαι-
 μακτηριῳ μὴν ὁ Αἰσχυρίων ὁ ἀκόλουθος ὁ τούτου ἐπ'
 Ἀστείου ἄρχοντος, ἐπιδημοῦντος τούτου, ὅτι ὑπεδέ-
 ξατο Ἀλκίτην καὶ Ἰάσονα, γεγραμμένου δὲ τὴν τιμὴν
 ὀφείλοντος τούτου ἐπ' Ἀλκισθένους ἄρχοντος· τέως 1203
 μὲν ᾤετο αὐτὸν ἀποιῶσιν τὰς φιάλας, ἃς ἤτήσατο, ὁ
 πατήρ· ἐπειδὴ δ' οὗτος μὲν ἀπῆλθε, τὰς δὲ φιάλας
 οὐκ ἀπενηνόχει, οὐδ' ἦσαν αἱ φιάλαι τοῦ Τιμοσθένους
 κείμεναι παρὰ τῷ Φορμίῳ, ἦκων δ' ἀπῆται τὰς φιά-

λας, τότε μὲν ἀπέτισε τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν τῷ Τιμο-
 σθένει, ἐγράψατο δ' ὁ πατήρ αὐτῷ τοῦτον ὀφείλοντα
 63 πρὸς τὸ ἄλλο χρέως. ὥστ' ἂν ταύτῃ ἀπολογία κατα-
 χρῆται, ὅτι οὐκ ἐπεδήμει ἐν τοῖς χρόνοις ἐν οἷς γέγρα-
 πται τὴν τιμὴν τῶν φιαλῶν ὀφείλων, ὑπολάβετε αὐτῷ
 ὅτι "ἔλαβες μὲν ἐπιδημῶν· ἐπειδὴ δ' οὐκ ἀπέφερες,
 "ἀπεδήμεις δὲ, οὐκ ἦσαν δ' αἱ φιάλαι ἃς ὁ θέμενος
 "ἀπῆται, ἐγράφης τὴν τιμὴν αὐτῶν ὀφείλων, ὅτε ἀπε-
 64 "τίσθη τῶν φιαλῶν." ἀλλὰ νῆ Δία, φήσει ἴσως, ἔδει
 τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀπαιτεῖν αὐτὸν τὰς φιάλας. ἀλλ'
 ἑώρα σε ὡς ἡποροῦ. κατὰ περὶ μὲν τοῦ ἄλλου χρέως
 σοι ἐπίστευε, καὶ ἡγείτο, ἐπειδὴν ἔλθης, ἀπολήψεσθαι
 παρὰ σοῦ εὐπορήσαντος, περὶ δὲ τῶν φιαλῶν σοι ἀπι-
 στήσκειν ἔμελλεν; καὶ ὑπέσχετο μὲν δεομένου σου τὸ
 ναῦλον τῶν ξύλων παρασχέσειν, ὅτε ἀνήγору ὡς βασι-
 λέα· ἔνεκα δὲ τῶν φιαλῶν, δυοῖν οὐσῶν, ἀπιστήσκειν
 σοι ἔμελλεν; καὶ τὸ μὲν ἄλλο χρέως σε οὐκ ἀπῆται,
 ἀπορούμενον ὁρῶν· τὰς δὲ φιάλας ἔμελλεν;
 65 Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ περὶ τῆς προκλήσεως
 τοῦ ὅρκου εἰπεῖν, ἣν ἐγὼ τε τοῦτον προεκαλεσάμην καὶ
 οὗτος ἐμέ. ἐμβαλομένου γὰρ ἐμοῦ ὅρκον εἰς τὸν ἐχθ-
 ρον, ἡξίου οὗτος καὶ αὐτὸς ὁμόσας ἀπηλλάχθαι. ἐγὼ
 δ' εἰ μὲν μὴ ἦδεν περιφανῶς αὐτὸν ἤδη πολλοὺς καὶ
 μεγάλους ὅρκους ἐπιωρκηκότα καὶ πόλεσι καὶ ἰδιώ-
 ταις, ἔδωκ' ἂν αὐτῷ τὸν ὅρκον· νῦν δέ μοι δοκεῖ, μαρ- 1204
 τύρων μὲν ὄντων ἐμοὶ ὡς ἔλαβον τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῆς
 τραπέζης οἷς οὗτος ἐκέλευσε δοῦναι, περιφανῶν δὲ τε-
 κμηρίων, δεινὸν εἶναι τὸ ὅρκον δοῦναι τούτῳ, ὃς οὐχ
 ὅπως εὐορκήσει πρόνοιαν ποιήσεται, ἀλλ' οὐδὲ τῶν
 ἱερῶν αὐτῶν ἔνεκα τοῦ πλεονεκτήματος ἀπέσχηται.
 66 τὰ μὲν οὖν καθ' ἕκαστα πόλλ' ἂν εἴη λέγειν, ὧν ἐπιώρ-
 κηκεν οὗτος ὁραδίως· οὓς δὲ περιφανέστατα καὶ ὑμεῖς

- αὐτῷ πάντες σύνιστε ὅρκους ἐπιωρκηκότι, τούτους ἀναμνήσω ὑμᾶς. ἴστε γὰρ τοῦτον ἐν τῷ δήμῳ ὁμόσαντα καὶ ἐπαρασάμενον αὐτῷ ἐξώλειαν, εἰ μὴ γράψαιτο Ἰφικράτην ξενίας, καὶ καθιερώσαντα τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ. ὁμόσας δὲ ταῦτα καὶ ὑποσχόμενος ἐν τῷ δήμῳ, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἔνεκα τοῦ συμφέροντος
- 67 αὐτῷ ἔδωκε τῷ υἱῷ τῷ ἐκείνου τὴν θυγατέρα. ὅς οὖν οὐδ' ὑμᾶς ἡσχύνθη ἑξαπατῆσαι ὑποσχόμενος, νόμων ὄντων, ἐάν τις τὸν δῆμον ὑποσχόμενος ἑξαπατήσῃ, εἰς-αγγελίαν εἶναι περὶ αὐτοῦ, οὔτε τοὺς θεοὺς ὁμόσας καὶ ἐπαρασάμενος ἑαυτῷ ἔδεισεν, οὓς ἐπιώρκησε, πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ἐμὲ τούτῳ μὴ ἐθέλειν ὅρκον δοῦναι; οὕτω τοίνυν πολὺς χρόνος ἐστὶν ἐξ ὅτου ἐν τῷ δήμῳ πάλιν διωμόσατο μὴ εἶναι αὐτῷ ἐφόδια τῷ γήρῳ ἱκανὰ, τοσαύτην οὐσίαν κεκτημένος· οὕτως ἅπληστος καὶ αἰσ-68 χροκερδὴς ὁ τρόπος αὐτοῦ ἐστίν. ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε πυνθοίμην ὑμῶν εἰ ὀργίζεσθε τοῖς ἀνεσκευασμένοις τῶν τραπεζιτῶν. εἰ γὰρ ἐκείνοις ὀργίζοισθε δικαίως ὅτι ἀδικοῦσιν ὑμᾶς, πῶς οὐκ εἰκός ἐστιν ὑμᾶς βοηθεῖν 1205 τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι; καὶ μὴν διὰ τούτους τοὺς ἄνδρας αἱ τράπεζαι ἀνασκευάζονται, ὅταν ἀπορούμενοι μὲν δανείζωνται καὶ οἴωνται διὰ τὴν δόξαν πιστεῦ-σθαι δεῖν, εὐπορήσαντες δὲ μὴ ἀποδιδῶσιν, ἀλλ' ἀπο-στερωῶσιν.
- 69 Ὅσων μὲν τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐδυνάμην ὑμῖν μάρτυρας παρασχέσθαι, μεμαρτυρήκασί μοι· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων δεδηλώκα ὑμῖν ὡς ὀφείλει Τιμόθεος τὰργύριον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ. δέομαι οὖν ὑμῶν συνεισπράξαι μοι τοὺς ὀφείλοντας, ἃ μοι ὁ πατήρ κατέλιπεν.

L.

ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΕΠΙΤΡΙΗΡΑΡΧΗΜΑΤΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος ὁ Πασίωνος τριηραρχήσας φιλοτίμως τὸν ὠρισμένον χρόνον, ἐπιτριηράρχησεν ἕτερον οὐκ ὀλίγον, τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Πολυκλέους μὴ ἐλθόντος παραχορήμα ἐπὶ τὴν ναῦν· τούτου δὲ, ὅτε ἤλθεν, οὐ παραλαβόντος εὐθέως, ἀλλὰ σκηψαμένον περιμένειν τὸν συντριηραρχον. τοσούτου δὲ χρόνου ἐπιτριηραρχοῦντος, ἄξιοι κομίσασθαι τὸ ἀνάλωμα παρὰ Πολυκλέους Ἀπολλόδωρος.

Τοῖς τοιούτοις τῶν ἀγώνων, ὧς ἄνδρες δικασταί, 1206 καὶ τοὺς διαγνωσομένους προσήκει μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. οὐ γὰρ ἐμὸς καὶ Πολυκλέους ἰδιός ἐστιν ὁ ἀγὼν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κοινός. ὧν γὰρ τὰ μὲν ἐγκλήματα ἰδιά ἐστιν, αἱ δὲ βλάβαι κοιναί, πῶς οὐχ ὑπὲρ τούτων εἰκός ἐστιν ἀκούσαντας ὑμᾶς ὀρθῶς διαγνῶναι; εἰ μὲν γὰρ περὶ ἄλλου τινὸς συμβολαίου ἐγὼ διαφερόμενος πρὸς Πολυκλέα εἰσῆειν εἰς ὑμᾶς, ἐμὸς ἂν ἦν καὶ Πολυκλέους ὁ ἀγὼν· νῦν δὲ περὶ τε διαδοχῆς νεῶς ἐστιν ὁ λόγος καὶ ἐπιτριηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἕξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου, καὶ περὶ τῶν νό-
2 μων, πότερα κύριοί εἰσιν ἢ οὐ. ἀναγκαῖον δὴ μοι δοκεῖ εἶναι ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς διηγήσασθαι πρὸς ὑμᾶς. καὶ πρὸς θεῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί, δέομαι ὑμῶν, μὴ με ἡγήσησθε ἀδολεσχεῖν, ἐὰν διὰ μακροτέρων διηγῶμαι τὰ τε ἀναλώματα καὶ τὰς πράξεις, ὥς ἐν καιρῷ τε ἔκασται καὶ χρήσιμοι τῇ πόλει ἐδιακονήθησαν. εἰ μὲν γάρ

τις ἔχει με ἐπιδείξαι ὥς ψεύδομαι, ἀναστὰς ἐν τῷ ἔμῳ ὕδατι ἐξελεγχάτω ὅτι ἂν μὴ φῇ με ἀληθὲς λέγειν πρὸς ὑμᾶς· εἰ δ' ἐστὶν ἀληθὴ καὶ μηδεὶς ἂν μοι ἀντείποι ἄλλος ἢ οὗτος, δέομαι ὑμῶν ἀπάντων δικαίαν δέησιν.

3 ὅσοι μὲν τῶν στρατιωτῶν ἐστὲ καὶ παρῆτε ἐκεῖ, αὐτοὶ 120
τε ἀναμνήσθητε καὶ τοῖς παρακαθεζομένοις φράζετε τὴν τ' ἐμὴν προθυμίαν καὶ τὰ συμβάντα ἐν τῷ τότε καιρῷ τῇ πόλει πράγματα καὶ τὰς ἀπορίας, ἵν' ἐκ τούτων εἰδῆτε ὁποῖός τις εἰμι περὶ ἃ ἂν προστάξῃτε ὑμεῖς· ὅσοι δ' αὐτοῦ ἐπεδημεῖτε, σιγῇ μου ἀκοῦσαι διηγουμένου ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τούτων ἐκάστω, οἷς ἂν λέγω, τοὺς τε νόμους παρεχομένου καὶ τὰ ψηφίσματα, τὰ τε τῆς βουλῆς καὶ τὰ τοῦ δήμου, καὶ τὰς μαρτυρίας.

4 Ἐβδόμη γὰρ φθίνοντος μεταγειτνιωῶνος μηνὸς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος, ἐκκλησίας γενομένης καὶ εἰσαγγελθέντων ὑμῖν πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων, ἐψηφίσασθε τὰς ναῦς κατέλκειν τοὺς τριηράρχους· ὧν καὶ ἐγὼ ἦν. καὶ τὸν μὲν καιρὸν τὸν συμβεβηκότα τῇ πόλει τότε οὐκ ἐμὲ δεῖ διεξελθεῖν, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀναμνησθῆναι, ὅτι Τήνος μὲν καταληφθεῖσα ὑπ' Ἀλε-
5 ξάνδρου ἐξηνδραποδίσθη, Μιλτοκύθης δ' ἀφειστήκει ἀπὸ Κότυος καὶ πρέσβεις ἐπεπόμφει περὶ συμμαχίας, βοηθεῖν κελεύων καὶ τὴν Χερρόνησον ἀποδιδούς, Προκοννήσιοι δὲ σύμμαχοι ὄντες ἰκέτευον ὑμᾶς ἐν τῷ δήμῳ βοηθῆσαι αὐτοῖς, λέγοντες ὅτι ὑπὸ Κυζικηνῶν κατέχονται τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν,
6 καὶ μὴ περιδεῖν ἀπολομένους· ὧν ἀκούοντες τότε ὑμεῖς ἐν τῷ δήμῳ αὐτῶν τε λεγόντων καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς, ἔτι δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων περὶ ἑκπλοῦν ὄντων ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ Βυζαντίων καὶ Χαλκηδονίων καὶ Κυζικηνῶν καταγόντων τὰ

πλοῖα ἕνεκα τῆς ἰδίας χρείας τοῦ σίτου, καὶ ὁρῶντες ἐν 1208
 τῷ Πειραιεῖ τὸν σῆτον ἐπιτιμώμενον καὶ οὐκ ὄντα
 ἄφθονον ὠνεῖσθαι, ἐψηφίσασθε τάς τε ναῦς καθέλ-
 κειν τοὺς τριηράρχους καὶ παρακομίζειν ἐπὶ τὸ χῶ-
 μα, καὶ τοὺς βουλευτὰς καὶ τοὺς δημάρχους καταλό-
 γους ποιεῖσθαι τῶν δημοτῶν καὶ ἀποφέρειν ναύτας,
 καὶ διὰ τάχους τὸν ἀπόστολον ποιεῖσθαι καὶ βοηθεῖν
 ἑκασταχοῖ. καὶ ἐνίκησε τὸ Ἀριστοφῶντος ψήφισμα
 τοῦτί.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 7 Τοῦ μὲν ψηφίσματος τοίνυν ἀκηκόατε, ὧς ἄνδρες
 δικασταί. ἐγὼ δ' ἐπειδὴ μοι οὐκ ἤλθον οἱ ναῦται οἱ
 καταλεγέντες ὑπὸ τῶν δημοτῶν, ἀλλ' ἢ ὀλίγοι καὶ οὐ-
 τοι ἀδύνατοι, τούτους μὲν ἀφῆκα, ὑποθεῖς δὲ τὴν οὐ-
 σίαν τὴν ἑμαιοῦ καὶ δανεισάμενος ἀργύριον πρῶτος
 ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν, μισθωσάμενος ναύτας ὡς οἶόν
 τ' ἦν ἀρίστους, δωρεὰς καὶ προδόσεις δοὺς ἑκάστῳ αὐ-
 τῶν μεγάλας. ἔτι δὲ σκεύεσιν ἰδίοις τὴν ναῦν ἅπασαν
 κατεσκεύασα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν, καὶ κό-
 σμῳ ὡς οἶόν τ' ἦν κάλλιστα καὶ διαπρεπέστατα τῶν τριη-
 ράρχων. ὑπηρεσίαν τοίνυν, ἣν ἐδυνάμην, κρατίστην
 8 ἐμισθωσάμην. οὐ μόνον τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 τὰ κατὰ τὴν τριηραρχίαν ἀνήλiskon τότε οὕτω πολυ-
 τελῇ ὄντα, ἀλλὰ καὶ τῶν χρημάτων ὧν εἰς τὸν ἑκπλουν
 ἐψηφίσασθε εἰσενεχθῆναι μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ
 ὑμῖν προεισήνεγκα. δόξαν γὰρ ὑμῖν ὑπὲρ τῶν δημο-
 τῶν τοὺς βουλευτὰς ἀπενεγκεῖν τοὺς προεισοίσοντας
 τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων, προσαπηνέ-
 χθη μου τοῦνομα ἐν τριπτοῖς δήμοις διὰ τὸ φανερὰν
 9 εἶναί μου τὴν οὐσίαν. καὶ τούτων ἐγὼ οὐδεμίαν πρό-
 φασιν ποιησάμενος, ὅτι τριηραρχῶ καὶ οὐκ ἂν δυναί- 1209
 μην δύο λειτουργίας λειτουργεῖν οὐδὲ οἱ νόμοι ἔωσιν,

ἔθνηκα τὰς προεισφορὰς πρῶτος. καὶ οὐκ εἰσεπραξά-
 μην διὰ τὸ τότε μὲν ἀποδημεῖν ὑπὲρ ὑμῶν τριηραρ-
 χῶν, ὕστερον δὲ καταπλεύσας καταλαβεῖν τὰ μὲν εὐ-
 πορα ὑφ' ἐτέρων προεξειλεγμένα, τὰ δ' ἄπορα ὑπόλοι-
 10 πα. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν
 ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας τῶν τε τὰ στρατιωτικὰ
 τότε εἰσπραττόντων καὶ τῶν ἀποστολέων, καὶ τοὺς μι-
 σθοὺς οὓς ταῖς ὑπηρεσίαις καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆ-
 να ἐδίδουν, παρὰ τῶν στρατηγῶν σιτηρέσιον μόνον
 λαμβάνων, πλὴν δυοῖν μηνοῖν μόνον μισθὸν ἐν πέντε
 μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ, καὶ τοὺς ναύτας τοὺς μισθωθέντας,
 καὶ ὅσον ἕκαστος ἔλαβεν ἀργύριον, ἢ ἐκ τούτων εἰδήτε
 τὴν ἐμὴν προθυμίαν, καὶ οὗτος διότι παραλαβεῖν παρ'
 ἐμοῦ τὴν ναῦν οὐκ ἤθελεν, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆλθε
 τῆς τριηραρχίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 11 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ ψεύδομαι πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν
 εἶπον, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀναγινω-
 σκομένων ἀκηκόατε. ἔτι δὲ περὶ ὧν μέλλω λέγειν,
 ἅπαντές μοι ὁμολογήσετε ὅτι ἀληθῆ ἐστίν. τριήρους
 γὰρ ὁμολογεῖται κατάλυσις εἶναι πρῶτον μὲν, ἐὰν μὴ
 μισθὸν τις διδῷ, δεύτερον δὲ, ἐὰν εἰς τὸν Πειραιᾶ με-
 ταξὺ καταπλεύσῃ. ἀπόλειψίς τε γὰρ πλείστη γίνεται,
 οἳ τε παραμένοντες τῶν ναυτῶν οὐκ ἐθέλουσι πάλιν
 ἐμβαίνειν, ἐὰν μὴ τις αὐτοῖς ἕτερον ἀργύριον διδῷ
 ὥστε τὰ οἰκεία διοικήσασθαι. ἃ ἐμοὶ ἀμφοτέρω συν-
 ἔβη, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὥστε πολυτελεστέραν μοι γε- 1210
 12 νέσθαι τὴν τριηραρχίαν. καὶ γὰρ μισθὸν οὐδένα λα-
 βὼν παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ὀκτῶ μηνῶν, κατέπλευσα
 τοὺς πρέσβεις ἄγων διὰ τὸ ἄριστα μοι πλεῖν τὴν ναῦν.
 καὶ ἐνθὲνδε πάλιν, προσταχθέν μοι ὑπὸ τοῦ δήμου
 Μένωνα τὸν στρατηγὸν ἄγειν εἰς Ἑλλήσποντον ἀντὶ

Αὐτοκλέους ἀποχειροτονηθέντος, ὄχρόμην ἀναγόμενος
 διὰ τάχους, καὶ ἀντὶ μὲν τῶν ἀπολιπόντων με ναυτῶν
 ἐτέρους ἐμισθωσάμην ναύτας, δωρεὰς καὶ προδόσεις
 αὐτοῖς διδοὺς μεγάλας, τοῖς δὲ παρამείνασι τῶν ἀρ-
 χαίων ναυτῶν ἔδωκά τι εἰς διοίκησιν τῶν οἰκείων κα-
 3 ταλιπεῖν πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον, οὐκ ἀγνοῶν τὴν παρ-
 οὔσαν χρεῖαν, ὥς ἀναγκαία ἦν ἐκάστω, ἀπορῶν δ' αὖ-
 τὸς ὥς μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὐδεὶς ἂν μοι πι-
 στεύσειεν, ὅστις μὴ ἀληθῶς παρηκολούθηκε τοῖς ἐμοῖς
 πράγμασιν, ὑποθεὶς τὸ χωρίον Θρασυλόχῳ καὶ Ἀρχέ-
 νεῳ, καὶ δανεισάμενος τριάκοντα μνᾶς παρ' αὐτῶν καὶ
 διαδοὺς τοῖς ναύταις ὄχρόμην ἀναγόμενος, ἵνα μηδὲν
 ἐλλείποι τῷ δήμῳ ὧν προσέταξε τὸ κατ' ἐμέ. καὶ ὁ δῆ-
 μος ἀκούσας ταῦτα ἐπήνεσέ τέ με καὶ ἐπὶ δεῖπνον εἰς
 τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσεν. καὶ ὥς ταῦτ' ἀληθῆ λέγω,
 τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν καὶ τὸ ψή-
 φισμα τὸ τοῦ δήμου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΨΗΦΙΣΜΑ.

4 Ἐπειδὴ τοίνυν εἰς Ἑλλήσποντον ἦλθομεν, καὶ ὁ τε
 χρόνος ἐξεληλύθει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ μισθὸς
 οὐκ ἀπεδόθη τοῖς στρατιώταις ἀλλ' ἢ δυοῖν μηνοῖν,
 ἕτερός τε στρατηγὸς ἦκε Τιμόμαχος, καὶ οὗτος διαδό-
 χους οὐκ ἄγων ἐπὶ τὰς ναῦς, ἀθυμήσαντές μοι πολλοὶ 1211
 τοῦ πληρώματος ὄχοντο ἀπολείποντες τὴν ναῦν, οἱ
 μὲν εἰς τὴν ἡπειρον στρατευσόμενοι, οἱ δ' εἰς τὰς Θα-
 σίων καὶ Μαρωνειτῶν ναῦς, μισθῷ μεγάλῳ πεισθέν-
 5 τες καὶ ἀργύριον πολὺν προλαβόντες, καὶ τὰ μὲν παρ'
 ἐμοῦ ἐξανηλωμένα ἤδη ὀρώντες, τὰ δὲ τῆς πόλεως ἀμε-
 λῆ, τὰ δὲ τῶν συμμάχων ἄπορα, τὰ δὲ τῶν στρατηγῶν
 ἄπιστα, καὶ ὑπὸ πολλῶν αὖ τῷ λόγῳ ἐξηπατημένοι,
 καὶ τὸν χρόνον ἐξήκοντα τῆς τριηραρχίας καὶ τὸν
 πλοῦν οὐκέτ' ὄντα οἶκαδε, οὐδὲ διάδοχον ἦκοντα ἐπὶ

τὴν ναῦν, παρ' οὗ ἂν τις ἡξιώσεν ὠφεληθῆναι. ὅσῳ
 γὰρ φιλοτιμούμενος ἄμεινον ἐπληρωσάμην τὴν ναῦν
 ἐρετῶν ἀγαθῶν, τοσούτῳ μοι πλείστη ἀπόλειψις ἐγέ-
 16 νετο τῶν ἄλλων τριηράρχων. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, εἰ
 μή τι ἄλλο, οἷ γ' ἐκ καταλόγου ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ναῦν
 παρέμενον τηροῦντες τὴν οἴκαδε σωτηρίαν, ὁπότε αὐ-
 τοὺς ἀφήσει ὁ στρατηγός· οἱ δ' ἐμοὶ ναῦται πιστεύ-
 οντες αὐτοῖς ἐπὶ τῷ δύνασθαι ἐλαύνειν, ὅπου ἔμελλον
 ἀργύριον πάλιν πλείστον λήψεσθαι, ἐνταῦθ' ἀπῆσαν,
 ἡγούμενοι τὴν ἐν τῷ παρόντι εὐπορίαν κρείττω εἶναι
 αὐτοῖς τοῦ μέλλοντος φόβου, εἰ ποτε ληφθεῖσσαν ὑπ'
 17 ἐμοῦ. τοιούτων τοίνυν μοι τῶν πραγμάτων συμβεβη-
 κότων, καὶ τοῦ στρατηγοῦ ἅμα Τιμομάχου προστά-
 ξαντος πλεῖν ἐφ' Ἱερὸν ἐπὶ τὴν παραπομπὴν τοῦ σίτου
 καὶ μισθὸν οὐ διδόντος, εἰσαγγελθέντων δὲ ὅτι Βυ-
 ζάντιοι καὶ Χαλκηδόνιοι πάλιν κατάρχουσι τὰ πλοῖα καὶ
 ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι, δανεισάμενος ἐγὼ
 ἀργύριον παρ' Ἀρχεδήμου μὲν τοῦ Ἀναφλυστιίου πεν- 12
 τεκαίδεκα μυᾶς ἐπίτοκον, ὀκτακοσίας δὲ δραχμὰς πα-
 ρὰ Νικίππου τοῦ ναυκλήρου ναυτικὸν ἀνειλόμην, ὃς
 ἔτυχεν ὢν ἐν Σηστῷ, ἐπόγδοον, σωθέντος δὲ τοῦ
 18 πλοίου Ἀθήναζε ἀποδοῦναι αὐτὸ καὶ τοὺς τόκους, καὶ
 πέμψας Εὐκτῆμονα τὸν πεντηκόνταρχον εἰς Λάμψα-
 κον, δοὺς αὐτῷ ἀργύριον καὶ γράμματα πρὸς τοὺς ξέ-
 νους τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ἐκέλευσά μοι αὐτὸν ναύτας
 μισθώσασθαι ὥς ἂν δύνηται ἀρίστους· αὐτὸς δ' ὑπο-
 μείνας ἐν Σηστῷ τοῖς τε παραμείνασι τῶν ἀρχαίων
 ναυτῶν ἔδωκα ὁπόσον εἶχον, ἐπειδὴ μοι ὁ χρόνος ἐξῆ-
 κε τῆς τριηραρχίας, καὶ ἑτέρους ναύτας ἐντελομίσθους
 προσέλαβον, ἐν ὅσῳ ὁ στρατηγὸς τὸν ἀνάπλουν τὸν
 19 ἐφ' Ἱερὸν παρεσκευάζετο. ἐπειδὴ δ' ὁ τε Εὐκτῆμων
 ἦκεν ἐκ τῆς Λαμφάκου ἄγων τοὺς ναύτας οὓς ἐμισθώ-

σατο, καὶ ὁ στρατηγὸς παρήγγειλεν ἀνάγεσθαι, τῷ
 μὲν Εὐκλήμονι ἀσθενῆσαι ἐξαίφνης συνέβη καὶ πάνν
 πονηρῶς διετέθη. τούτῳ μὲν οὖν ἀποδοὺς τὸν μισθὸν
 καὶ ἐφόδια προσθεὶς ἀπέπεμψε οἴκαδε· αὐτὸς δὲ πεν-
 τηκόνταρχον ἕτερον λαβὼν ἀνηγόμην ἐπὶ τὴν παρα-
 πομπὴν τοῦ σίτου, καὶ ἐκεῖ περιέμεινα πέντε καὶ τεττα-
 ράκοντα ἡμέρας, ἕως ὃ ἐκπλοὺς τῶν πλοίων τῶν μετ'
 20 ἄρκτοῦρον ἐκ τοῦ Πόντου ἐγένετο. ἀφικόμενος δ' εἰς
 Σηστόν ἐγὼ μὲν ὥμην οἴκαδε καταπλεύσεσθαι, τοῦ τε
 χρόνου μοι ἐξήκοντος καὶ ἐπιτετριηραρχημένων ἤδη
 μοι δυοῖν μηνοῖν καὶ διαδόχου οὐχ ἦκοντος ἐπὶ τὴν
 ναῦν· ὁ δὲ στρατηγὸς Τιμόμαχος, ἀφικομένων ὡς αὐ-
 τὸν πρέσβειων Μαρωνειτῶν καὶ δεομένων αὐτοῖς τὰ 1213
 πλοῖα παραπέμψαι τὰ σιτηγὰ, προσέταξεν ἡμῖν τοῖς
 τριηράρχοις ἀναδησαμένοις τὰ πλοῖα ἔλκειν εἰς Μαρώ-
 21 νειαν, πλοῦν καὶ πολὺν καὶ πελάγιον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν
 διηγησάμην ἐξ ἀρχῆς, ἵν' εἰδῆτε ὅσα ἀνηλωκὼς αὐτὸς
 καὶ ἡλικίης μοι γεγεννημένης τῆς λειτουργίας ὕστερον
 ὅσα ἀναλώματα ὑπὲρ τούτου ἀνήλωσα ἐπιτριηραρ-
 χῶν, οὐχ ἦκοντος τούτου ἐπὶ τὴν ναῦν, καὶ κινδύνους
 ὅσους ἐκινδύνευσα αὐτὸς πρὸς τε χειμῶνα καὶ πρὸς
 πολεμίους. μετὰ γὰρ τὴν παραπομπὴν τῶν πλοίων
 τῶν εἰς Μαρώνειαν καὶ τὴν ἄφιξιν τὴν εἰς Θάσον, ἀφι-
 κόμενος παρέπεμπε πάλιν ὁ Τιμόμαχος μετὰ τῶν Θα-
 σίων εἰς τὴν Στρώμην σῖτον καὶ πελταστὰς, ὡς παρα-
 22 ληψόμενος αὐτὸς τὸ χωρίον. παραταξαμένων δὲ Μα-
 ρωνειτῶν ἡμῖν ταῖς ναυσὶν ὑπὲρ τοῦ χωρίου τούτου
 καὶ μελλόντων ναυμαχῆσαι, καὶ τῶν στρατιωτῶν
 ἀπειρηκότων, πλοῦν πολὺν πεπλευκότων καὶ πλοῖα
 ἐλκόντων ἐκ Θάσου εἰς Στρώμην, ἔτι δὲ χειμῶνος ὄν-
 τος καὶ τοῦ χωρίου ἀλιμένου, καὶ ἐκβῆναι οὐκ ὄν οὐδὲ
 δειπνοποιήσασθαι πολεμίας τῆς χώρας οὔσης καὶ πε-

ρिकाθημένων κύκλω τὸ τεῖχος καὶ ξένων μισθοφόρων καὶ βαρβάρων προσοίκων, ἀναγκαῖον ἦν ἐπ' ἀγκύρας ἀποσαλεύειν τὴν νύκτα μετεώρους, ἀσίτους καὶ ἀγρύπνους, φυλαττομένους μὴ τῆς νυκτὸς ἡμῖν ἐπιθῶνται

23 αἱ Μαρωνειτῶν τριήρεις. ἔτι δὲ συνέβη τῆς νυκτὸς ὥρα ἔτους ὕδωρ καὶ βροντὰς καὶ ἄνεμον μέγαν γενέσθαι (ὕπ' αὐτὰς γὰρ Πλειάδων δύσεις οἱ χρόνοι οὗτοι ἦσαν), ἐξ ὧν τίνα οὐκ οἴεσθε, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοῖς 1214 στρατιώταις ἀθυμίαν ἐμπεσεῖν; πόσῃν δέ μοι μετὰ ταῦτα ἀπόλειψιν γενέσθαι πάλιν, τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ταλαιπωρουμένων μὲν πολλὰ, ὠφελουμένων δὲ βραχέα, ὅσα ἐγὼ δυναίμην ἐκάστῳ δανειζόμενος ἐπαρκέσαι πρὸς ᾧ πρότερον εἶχον παρ' ἐμοῦ, ἐπεὶ ὁ γε στρατηγὸς οὐδὲ τὸ ἐφ' ἡμέραν αὐτοῖς τροφὴν διαρκῆ ἐδίδου. καὶ ἤδη τρεῖς μῆνες ἐπετετριηράρχηντό μοι, καὶ οὐδέπω οὗτος ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἀλλ' ἐμισθούμην ναύτας ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων, δανειζόμενος ἀργύριον.

24 Μόνῳ τοίνυν τούτῳ τῶν ἄλλων διαδόχων οὐκ ἔστι πρόφασις ὑπολειπομένη, διότι οὐ πάλαι ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν. ὁ γὰρ Εὐκτῆμων ὁ πεντηκόνταρχος ὡς ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀπεστάλη οἴκαδε ἀσθενήσας, ἐπειδὴ κατέπλευσε καὶ ἤκουσε τοῦτον ἐμοὶ διάδοχον καθεστηκότα, εἰδὼς τὸν τε χρόνον ἐξήκοντά μοι τῆς τριηραρχίας καὶ ἤδη ἐπιτριηραρχοῦντά με, παραλαβὼν Δεινίαν τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν προσέρχεται αὐτῷ ἐν τῷ δείγματι, καὶ ἐκέλευεν αὐτὸν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν ναῦν ἀποπλεῖν ὡς τῶν ἀναλωμάτων πολλῶν ὄντων, ἃ καθ' ἡμέραν ἐκάστην πρὸς τῷ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ σιτηρο-

25 σίῳ εἰς τὴν ναῦν διδομένῳ ἀνηλίσκετο, καθ' ἕκαστον αὐτῷ διεξιὼν τοὺς τε μισθοὺς τοὺς τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τοῖς ἐπιβάταις κατὰ μῆνα διδομένους, τοῖς τε ναύταις

οὓς αὐτοὺς ἐκ τῆς Λαμψάκου ἐμισθώσατο, καὶ τοῖς ὕστερον ἐπεμβᾶσιν ἀντὶ τῶν ἀπολιπόντων, ἔτι δὲ ὁ τῶν ἀρχαίων ναυτῶν ἐκάστῳ προσέθηκα δεηθέντι, ἐπειδὴ μου ὁ χρόνος ἐξῆκε τῆς τριηραρχίας, καὶ τᾶλλα ὅσα ἦν τὰ καθ' ἡμέραν ἐκάστην ἀναλισκόμενα εἰς τὴν ναῦν, οὐκ ἀπείρως ἔχων· διὰ γὰρ ἐκείνου πεντηκον- 1215

26 ταρχοῦντος καὶ ἡγοράζετο καὶ ἀνηλίσκετο. καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραξεν αὐτῷ, ὅτι ἴδια ἔχοιμι καὶ δημόσιον οὐδέν· ὥς οὖν, ἔφη, ἢ πείσων ἐκείνον διανοοῦ, ἢ σκεύη ἔχων σαντῷ ἀνάπλει. οἶμαι δέ σοι, ἔφη, αὐτὸν οὐδὲν διοίσεσθαι· ὀφείλει γὰρ ἀργύριον ἐκεῖ, ὃ δια- λῦσαι βουλήσεται ἐκ τῆς τιμῆς τῶν σκευῶν. ἀκούσας δ' οὗτος ταῦτα τοῦ τ' Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου τοῦ κηδεστοῦ τοῦ ἐμοῦ, περὶ μὲν ὧν ἔλεγον αὐτῷ οὐδὲν αὐτοῖς ἀποκρίνεται, γελάσαντα δ' ἔφασαν αὐτὸν εἰπεῖν "ἄρτι μῦς πίττης γεύεται"· ἐβούλετο γὰρ Ἀθηναῖος εἰ- 27

27 ναι. ἐπειδὴ τοίνυν τοῦ Εὐκτῆμονος καὶ τοῦ Δεινίου ἀκούσας οὐδὲν ἐφρόντιζε, πάλιν αὐτῷ προσέρχονται ὕστερον Πυθόδωρός τε ὁ Ἀχαρνεὺς καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Λευκονοεὺς, ἐπιτήδειοι ὄντες ἐμοὶ καὶ φίλοι, καὶ ἐκέ- λευον αὐτὸν ἐπὶ τε τὴν ναῦν ἀπιέναι ὥς διάδοχον ὄν- τα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἔφραξον αὐτῷ ὅτι ἴδια ἔχοιμι 28

28 ἅπαντα καὶ δημόσιον οὐδέν· "εἰ μὲν οὖν ἐκείνοις ἐθέ- λεις χρῆσθαι, κατάλιπε" ἔφασαν "ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ μὴ διακινδύνευε ἐκεῖσε ἄγων," ἵνα λύσωνταί μοι τὸ χωρίον, ἀποδόντες Ἀρχένεω καὶ Θρασυλόχῳ τριά- κοντα μνᾶς. περὶ δ' ἀποτριβῆς τῶν σκευῶν ἡθέλου αὐτῷ γράμματα γράφειν, καὶ ἐγγυηταὶ αὐτοὶ γίνε- σθαι ὑπὲρ ἐμοῦ, ἢ μὴν ἔσεσθαι αὐτῷ ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις πρὸς τοὺς διαδόχους ἦ. ὥς οὖν πάντα ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 29 Ἐκ πολλῶν μὲν τοίνυν τεκμηρίων οἶμαι ὑμῖν ἐπι-
δείξειν Πολυκλέα ὅτι οὔτε αὐτόθεν διανοεῖτο παρα-
λαμβάνειν παρ' ἐμοῦ τὴν ναῦν, οὔτ', ἐπειδὴ ὑφ' ὑμῶν 12
καὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ ὑμετέρου ἠναγκάσθη ἐπὶ τὴν
ναῦν ἀπιέναι, ἐλθὼν ἠθέλησέ μοι διαδέξασθαι αὐτήν.
οὗτος γὰρ ἐπειδὴ ἀφίκετο εἰς Θάσον ἤδη μου τέταρτον
μῆνα ἐπιτριηραρχοῦντος, παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας
τῶν τε πολιτῶν ὡς ἐδυνάμην πλείστους καὶ τοὺς ἐπι-
βάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν προσέρχομαι αὐτῷ ἐν Θάσῳ
ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παρα-
λαμβάνειν παρ' ἐμοῦ ὡς διάδοχον ὄντα, καὶ τοῦ ἐπιτε-
τριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰναλώματα.
- 30 λογίσασθαι δ' ἠθέλον αὐτῷ καθ' ἕκαστον, ἕως μοι μάρ-
τυρες παρήσαν τῶν ἀνηλωμένων οἳ τε ναῦται καὶ οἱ
ἐπιβάται καὶ ἡ ὑπηρεσία, ἵν' εἴ τι ἀντιλέγοι εὐθύς ἐξε-
λέγχοιμι. οὕτω γὰρ μοι ἀκριβῶς ἐγγράπτο, ὥστ' οὐ
μόνον αὐτά μοι τὰναλώματα ἐγγράπτο, ἀλλὰ καὶ ὅποι
ἀνηλώθη καὶ ὅ τι ποιούντων, καὶ ἡ τιμὴ τίς ἦν καὶ νό-
μισμα ποδαπὸν, καὶ ὁπόσου ἡ καταλλαγὴ ἦν τῷ ἀργυ-
ρίῳ, ἵν' εἴη ἀκριβῶς ἐξελέγξαι με τῷ διαδόχῳ, εἴ τι
- 31 ἡγοῖτο ψεῦδος αὐτῷ λογίζεσθαι. ἔτι δὲ καὶ πίστιν αὐ-
τῷ ἐπιθείς ἠθέλησα λογίσασθαι τὰ ἀνηλωμένα. προ-
καλουμένου δέ μου ταῦτα ἀπεκρίνατό μοι ὅτι οὐδὲν
αὐτῷ μέλοι ὧν λέγοιμι. ἐν δὲ τούτῳ ὑπηρέτης ἦκων
παρὰ τοῦ στρατηγοῦ ἐμοὶ παρήγγελλεν ἀνάγεσθαι, οὐ
τούτῳ τῷ διαδόχῳ, οὗ ἡ λειτουργία ἤδη ἐρίγνυτο· τού-
του δὲ τὸ αἷτιον ἐγὼ ὑμᾶς προϊόντος τοῦ λόγου διδά-
ξω. τότε μὲν οὖν μοι ἐδόκει ἀνάγεσθαι καὶ πλεῖν οἱ
- 32 ἐκέλευεν. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα πάλιν εἰς Θάσον,
ἐλκύσας τὰ πλοῖα εἰς Στρώμην, οἱ προσέταξεν ὁ στρα- 1217
τηγός, κελεύσας τοὺς ναῦτας ἐν τῇ νηὶ μένειν καὶ τοὺς

ἐπιβάτας καὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐκβὰς αὐτὸς πορεύομαι
ἐπὶ τὴν οἰκίαν οὗ κατήγετο Τιμόμαχος ὁ στρατηγός,
βουλούμενος ἀκείνουν ἐναντίον παραδιδόναι τὴν ναῦν

33 Πολυκλεῖ τούτῳ πλήρη. καταλαμβάνω οὖν καὶ τοῦ-
τον ἐκεῖ καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς διαδόχους καὶ
ἄλλους τινὰς τῶν πολιτῶν, καὶ εἰσελθὼν εὐθύς ἐναν-
τίον τοῦ στρατηγοῦ λόγους πρὸς αὐτὸν ἐποιούμην, καὶ
ἡξιούν αὐτὸν τὴν τε ναῦν μοι παραλαμβάνειν καὶ τοῦ
ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου ἀποδιδόναι μοι τὰναλώ-
ματα, καὶ περὶ τῶν σκευῶν ἡρώτων αὐτὸν, πότερα πα-

34 ραλήψεται ἢ ἴδια σκευὴ ἔχων ἥκοι ἐπὶ τὴν ναῦν. ταῦ-
τα δέ μου προκαλουμένου αὐτὸν, ἡρώτα με διότι σκευὴ
τε ἴδια μόνος ἔχοιμι τῶν τριηράρχων, καὶ πότερα ἢ
πόλις οὐκ εἰδείη τινὰς δυναμένους σκευὴ παρασχεῖν
ταῖς ναυσὶν, ὥστε αὐτὴ μὴ παρέχειν. “ἢ σὺ τοσοῦ-
“ του” ἔφη “ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους, ὥστε
“ καὶ σκευὴ ἴδια ἔχειν καὶ κόσμον χρυσόπαστον μόνος

35 τῶν τριηράρχων; τίς ἂν δύναιτ’ οὖν” ἔφη “τὴν σὴν
“ μανίαν καὶ πολυτέλειαν ὑπομεῖναι, διεφθαρμένον
“ μὲν πλήρωμα καὶ εἰωθὸς ἀργύριον πολὺν προλαμβά-
“ νειν καὶ ἀτελείας ἄγειν τῶν νομιζομένων ἐν τῇ νηὶ
“ λειτουργιῶν καὶ λοῦσθαι ἐν βαλανείῳ, τρυφῶντας
“ δ’ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν ὑπὸ μισθοῦ πολλοῦ καὶ
“ ἐντελοῦς; κακῶν δ’” ἔφη “διδάσκαλος γέγονας ἐν
“ τῷ στρατεύματι, καὶ αἷτιος εἶ μέρος τι καὶ τοῖς ἄλλοις
“ τριηράρχοις πονηροτέρους εἶναι τοὺς στρατιώτας, ζη-
“ τοῦντας ταῦτά τοῖς παρὰ σοί· ἔδει γὰρ σὲ ταῦτά ποι-

36 εἶν τοῖς ἄλλοις τριηράρχοις.” λέγοντος δ’ αὐτοῦ ταῦτ’,
ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι σκευὴ μὲν διὰ τοῦτο οὐ λάβοιμι
ἐκ τοῦ νεωρίου, ὅτι σὺ ἀδόκιμα ἐποίησας αὐτά. ἀλλ’
εἰ μὲν βούλει, ταῦτα παράλαβε· εἰ δὲ μὴ, σκευὴ σαν-
τῷ παρασκεύαζε. περὶ δὲ τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐπιβα-

τῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας, εἰ φῆς ὑπ' ἐμοῦ αὐτοὺς διε-
φθάρθαι, παραλαβὼν τὴν τριήρη αὐτὸς σπαντῶ κατα-
σκεύασαι καὶ ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ὑπηρεσίαν,
οὔτινές σοι μηδὲν λαβόντες συμπλεύσονται. τὴν δὲ
ναῦν παράλαβε· οὐ γὰρ ἔτι μοι προσήκει τριηραρχεῖν·
ὅ τε γὰρ χρόνος ἐξήκει μοι τῆς τριηραρχίας, καὶ ἐπι-
37 τριηροράρχηκα τέτταρας μῆνας. λέγοντος δέ μου ταῦτ',
ἀποκρίνεται μοι ὅτι ὁ συντριηραρχος αὐτῷ οὐχ ἦκοι
ἐπὶ τὴν ναῦν· οὐκ οὖν παραλήψομαι μόνος τὴν τριή-
ρη. ὥς οὖν ἀληθῆ ταῦτα λέγω πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐν μὲν
τῇ ἀγορᾷ ἀπεκρίνατό μοι τὰ πρότερον, ὅτι οὐδὲν αὐ-
τῷ μέλοι ὧν λέγοιμι, ἐν δὲ τῇ οἰκίᾳ οὗ ὁ Τιμόμαχος
κατήγετο, ὅτι μόνος οὐ παραλήψεται τὴν ναῦν, τού-
των ὑμῖν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὥς οὔτε
οὗτος ἠθέλε' μοι τὴν ναῦν διαδέχεσθαι, οὔτε τὰναλώ-
ματ' ἀπεδίδου τοῦ ἐπιτετριηραρχημένου χρόνου, ὅ τε
στρατηγὸς ἐπέταττέ μοι ἀνάγεσθαι, προσελθὼν αὐτῷ
ἐν Θάσῳ ἐν τῷ λιμένι ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ, πλή-
ρους οὔσης τῆς τριήρους, ἔλεγον ἂν δίκαια μὲν οὐκ ἦν,
ἀλλὰ πλεονεκτήματα τούτου, ἀναγκαῖα δέ μοι ἐκ τῶν
39 παρόντων εἰπεῖν, "ἐπειδὴ σοι φῆς, ὧς Πολύκλεις, τὸν 1219
"συντριηραρχον οὐχ ἦκειν, τοῦ μὲν ἐπιτετριηραρχημέ-
"νου χρόνου ἐκείνον ἐγὼ πράξομαι τὰναλώματ', ἂν δύ-
"νωμαι, τῶν τεττάρων μηνῶν· σὺ δὲ παραλαβὼν τὴν
"ναῦν πρῶτον μὲν τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον τριηροάρ-
"χησον, τοὺς ἑξ μῆνας· ἔπειτ' εἰ μὲν σοι ἔλθῃ ἐν τού-
"τῳ ὁ συντριηραρχος, ἐκείνῳ παραδώσεις λειτουργή-
"σας, εἰ μὲν δὲ μὴ, οὐδὲν δεινὸν πείσει δύο μῆνας ἐπι-
40 "τριηραρχήσας. ἢ ἐγὼ μὲν ὁ τόν τε ὑπὲρ ἐμαυτοῦ
"χρόνον καὶ τοῦ συντριηροάρχου λελειτούργηκώς ἐπε-

“τριηράρχησα ὑπὲρ ὑμῶν, σὺ δ’ οὐδὲν ἀνηλωκῶς
 “οὐκ ἀξιοῖς οὐδὲ τὸν ὑπὲρ σεαυτοῦ χρόνον, παραλα-
 “βὼν τὴν ναῦν, λειτουργῆσαι, οὐδὲ τὰναλώματ’ ἀπο-
 “δοῦναι;” λέγοντος δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι
 ὅτι μύθους λέγοιμι. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐμβαίνειν με ἐκέ-
 λευεν εἰς τὴν ναῦν καὶ ἀνάγεσθαι μεθ’ ἑαυτοῦ. ὥς οὖν
 ταῦτ’ ἀπεκρίνατο, ἀνάγνωθί μοι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 41 Βούλομαι δ’ ὑμῖν καὶ τεκμήριόν τι εἰπεῖν, ἵν’ εἰ-
 δῇθ’ ὅτι περιφανῶς ἠδίκημαι. Ἀγνία γὰρ καὶ Πραξι-
 κλεῖ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον κατέστησαν διάδοχοι Μνη-
 σίλοχός τε ὁ Περιθοίδης καὶ Φρασιηρίδης ὁ Ἀναφλύ-
 στιος. οὐκ ἀφικομένου δὲ τοῦ Φρασιηρίδου ἐπὶ τὴν
 ναῦν ὁ Μνησίλοχος ἐλθὼν εἰς τὴν Θάσον παρέλαβέ τε
 42 παρὰ τοῦ Ἀγνίου τὴν τριήρη, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα
 ἀπέδωκε τῷ Ἀγνίᾳ τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσεν ὑπὲρ
 αὐτῶν, ὅσον ἐπεισε, καὶ τὰ σκεύη παρὰ τοῦ Ἀγνίου
 ἐμισθώσατο, καὶ αὐτὸς ἐτριηράρχει. ὕστερον δ’ οἱ πα-
 ρὰ τοῦ Φρασιηρίδου ἐλθόντες τῶν τε ἀνηλωμένων τὸ
 μέρος ἀπέδοσαν τῷ Μνησιλόχῳ, καὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου 1220
 ὅσα ἐδεῖτο εἰς τὴν ναῦν συνανήλυσκον. καὶ μοι τούτων
 ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 43 Ἴσως οὖν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ποθεῖτε ἀκοῦσαι
 διὰ τί ποτε ὁ στρατηγὸς οὐκ ἠνάγκαζε τοῦτον παρα-
 λαμβάνειν τὴν ναῦν, διάδοχον ἥκοντα ἐπ’ αὐτήν, τῶν
 νόμων οὕτως ἰσχυρῶν ὄντων. περὶ δὴ τούτων βούλο-
 μαι ὑμᾶς σαφῶς διδάξαι τὸ αἶτιον. Τιμόμαχος γὰρ, ᾧ
 ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἐβούλετο εὖ κατεσκευ-
 44 ασμένη τῇ τριήρει πρὸς ἅπαντα χρῆσθαι. ἦδειν οὖν
 ὅτι οὗτος μὲν παραλαβὼν αὐτὴν κακῶς ἐμελλε τριη-
 ραρχήσειν· οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπι-

βάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσοιτο· οὐδείς γὰρ αὐτῷ
 παραμενοῖ. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, ὅποτε μὴ διδούς ἀρ-
 γύριον προστάττοι πλεῖν, οὐκ ἔμελλεν αὐτῷ ἀνάξε-
 σθαι ὥσπερ ἐγὼ, ἀλλὰ πράγματα παρέξειν. πρὸς δὲ
 τούτῳ δανείζεται παρ' αὐτοῦ τριάκοντα μναῖς, ὥστε μὴ
 45 ἀναγκάσαι παραλαβεῖν τὴν ναῦν. ἐξ ὧν δὲ μάλιστα
 μοι ὀργισθεὶς ἐπηρεάζε καὶ οὐδὲ λόγον ἐκάστοτε ἐδίδου
 οὐδὲ περὶ ἐνός, βούλομαι ὑμῖν σαφῶς διηγήσασθαι,
 ἵν' εἰδῆτε ὅτι οὐ περὶ πλείονος ἐποιούμην οὔτε τὴν
 ἔμμαντοῦ ῥαστώνην ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τὴν ἐκεί-
 νου ῥώμην τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν νόμων,
 ἀλλ' ἡνειχόμεν καὶ ἔργῳ ἀδικούμενος καὶ λόγῳ προ-
 πηλακιζόμενος, ἃ πολλῷ μοι βαρύτερα ἦν τῶν ἀναλω-
 46 μάτων. ὥς γὰρ ἐν Θάσῳ διατριβαὶ τοῦ ναυτικοῦ ἐγί-
 γνοντο, ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπη-
 ρετικὸν εἰς Θάσον ἄγον ἄνδρα καὶ ἐπιστολὰς παρὰ
 Καλλιστράτου ὡς Τιμόμαχον, ἐν αἷς ἦν, ὥς ὕστερον 1221
 ἐγὼ ταῦτ' ἐπυθόμην, ἀποπέμψαι αὐτῷ τριήρη τὴν ἄρι-
 στα πλέουσαν, ἵν' ἀφίκηται ὡς αὐτόν. εὐθύς οὖν τῇ
 ὕστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὃ ὑπηρέτης ἐλθὼν ἐκέλευέ με
 47 καλεῖν εἰς τὴν ναῦν τοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ πλήρης ἦν,
 ἀναβαίνει Κάλλιππος ὁ Φίλωνος ὁ Αἰξωνεὺς καὶ φρά-
 ζει πρὸς τὸν κυβερνήτην τὸν ἐπὶ Μακεδονίας πλοῦν
 πλεῖν. ἐπειδὴ δ' ἀφικόμεθα εἰς χωρίον τι ἐν τῇ ἀπαν-
 τικρῇ ἡπείρῳ, Θασίων ἐμπόριον, καὶ ἐκβάντες ἡριστο-
 ποιούμεθα, προσέρχεται μοι τῶν ναυτῶν Καλλικλῆς
 Ἐπιτρέφους Θριάσιος, λέγων ὅτι βούλοιτό μοι διαλε-
 χθῆναι ἐμόν τι πρᾶγμα. κελεύσαντος δέ μου λέγει ὅτι
 βούλοιτό μοι χάριν ἀποδοῦναι καθ' ὃ τι δύναται ὧν
 48 αὐτῷ ἀπορηθέντι ἔδωκα. "σὺ οὖν" ἔφη "τὸν πλοῦν
 "τούτον οἶσθα ἐφ' ὃ τι πλεῖς ἢ ποῖ;" ἀποκριναμένου
 δέ μου αὐτῷ ὅτι οὐκ εἰδείην "ἀλλ' ἐγὼ σοί" ἔφη "ἐρῶ·

“δεῖ γάρ σε ἀκούσαντα ὀρθῶς βουλευσασθαι. μέλλεις
 “γὰρ” ἔφη “ἄγειν ἄνδρα φυγάδα, οὗ Ἀθηναῖοι θάνα-
 “τον δις κατεψηφίσαντο, Καλλίστρατον ἐκ Μεθώνης
 “εἰς Θάσον ὡς Τιμόμαχον τὸν κηδεστὴν, ὡς ἐγὼ” ἔφη
 “πέπυσμαι τῶν παίδων τῶν Καλλίππου. σὺ οὖν, ἐὰν
 “σωφρονῇς, οὐδένα τῶν φευγόντων ἐάσεις ἐπὶ τὴν
 49 “ναῦν ἀναβαίνειν· οὐ γὰρ ἐῷσιν οἱ νόμοι.” ἀκούσας
 δ’ ἐγὼ ταῦτα τοῦ Καλλικλέους προσέρχομαι τῷ Καλ-
 λίππῳ, καὶ ἔρωτῶ αὐτὸν ὅποι τε τὸν πλοῦν ποιεῖται
 καὶ ἐπὶ τίνα. διαχλευάσαντος δ’ αὐτοῦ με καὶ ἀπειλή-
 σαντος ἃ οὐδ’ ἂν ὑμεῖς ἀγνοήσαιτε (τοῦ γὰρ τρόπου
 τοῦ Καλλίππου οὐκ ἀπείρως ἔχετε) λέγω αὐτῷ ὅτι
 “ἀκούω σε πλεῖν ἐπὶ Καλλίστρατον. ἐγὼ οὖν τῶν φευ- 1222
 “γόντων οὐδένα ἄξω, οὐδὲ πλεύσομαι ἐπ’ αὐτόν· οἱ
 “γὰρ νόμοι οὐκ ἐῷσιν ὑποδέχεσθαι τῶν φευγόντων
 “οὐδένα, ἢ ἐν τοῖς αὐτοῖς κελεύουσιν ἐνέχεσθαι τὸν
 “ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας. ἀποπλεύσομαι οὖν
 50 “πάλιν ὡς τὸν στρατηγὸν εἰς Θάσον.” καὶ ἐπειδὴ ἐνέ-
 βησαν οἱ ναῦται, λέγω τῷ κυβερνήτῃ ἀποπλεῖν εἰς τὴν
 Θάσον. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Καλλίππου καὶ κελεύον-
 τος πλεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, οἱ προσέταξεν ὁ στρα-
 τηγὸς, ἀποκρίνεται αὐτῷ Ποσειδίππος ὁ κυβερνήτης
 ὅτι τριήραρχός τε ἐγὼ τῆς νεὸς εἶην καὶ ὑπεύθυνος,
 καὶ τὸν μισθὸν παρ’ ἐμοῦ λαμβάνοι· πλεύσοιτο οὖν οἱ
 51 ἐγὼ κελεύω, εἰς Θάσον ὡς τὸν στρατηγόν. ἀφικομένων
 δ’ ἡμῶν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν Θάσον, μεταπέμπεται με
 ὁ Τιμόμαχος, οὗ κατήγετο ἔξω τείχους. φοβούμενος δ’
 ἐγὼ μὴ δεθείην διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Καλλίππου, αὐτὸς
 μὲν οὐχ ὑπακούω, ἀλλὰ λέγω τῷ ὑπηρέτῃ ὅτι εἴ τι
 βούλοιτό μοι διαλέγεσθαι, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔσομαι, τὸν δὲ
 52 σας ἀπαγγεῖλαι μοι. διὰ μὲν ταύτας τὰς αἰτίας, ὧς ἄν-

δρες δικασταί, ἃς εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς, ὁ Τιμόμαχος οὐκ ἠνάγκαζε παραλαμβάνειν τοῦτον τὴν ναῦν, ἔτι δὲ καὶ βουλόμενος αὐτὸς χρῆσθαι τῇ νηὶ ὥς ἄριστα πλεούσῃ. τὴν μὲν γὰρ τοῦ Θρασυλόχου τοῦ Ἀναγυρασίου τριήρη, ἐφ' ἧς αὐτὸς ἔπλει, τὸν Θρασύλοχον τῷ Καλλίππῳ μισθῶσαι τὴν τριηραρχίαν ἔπεισεν, ἵν' αὐτοκράτωρ ὢν ὁ Κάλλιππος τῆς νεὸς περιάγοι τὸν Καλλίστρατον· αὐτὸς δ' ἀναβὰς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ναῦν περιέπλει πανταχοῦ, ἕως ἀφίκετο εἰς Ἑλλήσποντον.

- 53 Ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐτι χρεία ἦν αὐτῷ τριήρων, ἐμβιβά- 1223
 σας μοι Λυκῖνον τὸν Παλληνέα ἄρχοντα εἰς τὴν ναῦν, καὶ προστάξας αὐτῷ καθ' ἡμέραν ἀργύριον διδόναι τοῖς ναύταις, ἀποπλεῖν οἴκαδ' ἐμὲ ἐκέλευεν. ἐπειδὴ τοίνυν καταπλέοντες οἴκαδε ἦμεν ἐν Τενέδῳ, καὶ οὔτε ὁ Λυκῖνος, ᾧ προσέταξεν ὁ Τιμόμαχος, ἐδίδου τοῖς ναύταις σιτηρέσιον (οὐ γὰρ ἔφη ἔχειν, ἀλλ' ἐκ Μυτιλήνης λήψεσθαι), οἳ τε στρατιῶται εἶχον οὐδὲν ὅτου ἂν ἐπισιτίζαιντο, ἄσιτοι δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ἐλαύνειν,
- 54 πάλιν παραλαβὼν ἐγὼ μάρτυρας τῶν πολιτῶν, προσελθὼν Πολυκλεῖ τούτῳ ἐν Τενέδῳ ἐκέλευον αὐτὸν τὴν τε ναῦν παραλαμβάνειν ὥς διάδοχον ὄντα, καὶ τὸ ἐπιτριηράρχημα ἀποδιδόναι τοῦ χρόνου οὗ ἐπανήλωσα ὑπὲρ τούτου ἐπιτριηραρχῶν, ἵνα μὴ πρόφασις αὐτῷ γένοιτο ἀπολογίας πρὸς ὑμᾶς, ὥς ἐγὼ διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον αὐτῷ παραδοῦναι τὴν ναῦν, φιλοτιμούμενος, ἵνα καταπλεύσαιμι οἴκαδε ἐπὶ νεὸς εὖ πλεούσης καὶ
- 55 ἐνδειξαίμην ὑμῖν τὰ ἀναλώματα. οὐκ ἐθέλοντος δ' αὐτοῦ παραλαμβάνειν, τῶν δὲ ναυτῶν ἀργύριον αἰτούντων ἵν' ἀγοράσωνται τὰ ἐπιτήδεια, πάλιν αὐτῷ προσέρομαι μάρτυρας ἔχων, καὶ ἡρώτων αὐτὸν εἰ ἀναπλεύσειεν ἔχων ἀργύριον ὥς διαδεξόμενός μοι τὴν ναῦν ἢ οὐ. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ ὅτι ἔχων ἀργύ-

ριον ἦκοι, ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ
σκεύη τῆς νεῶς, ἵν' ἔχοιμι διαδοῦναι τοῖς ναύταις καὶ
κατακομίσαι τὴν ναῦν, ἐπειδὴ οὐ βούλεται παραλαβεῖν
56 διάδοχος ὢν. θεομένου δέ μου ταῦτα, ἀπεκρίνατό μοι
ὅτι οὐδ' ἀκαρῇ δανείσοι. ἐγὼ μὲν οὖν παρὰ ξένων Τε-
νεδίων τοῦ πατρὸς, Κλεάνακτος καὶ Ἐπηράτου, ἐδα-
νεισάμην καὶ ἔδωκα τοῖς ναύταις τὸ σιτηρέσιον· διὰ 1224
γὰρ τὸ Πασίωνος εἶναι καὶ ἐκεῖνον ἐπεξενῶσθαι πολ-
λοῖς καὶ πιστευθῆναι ἐν τῇ Ἑλλάδι οὐκ ἠπόρουν, ὅπου
δεηθείην δανείσασθαι. ὥς οὖν ταῦτ' ἀληθῇ πρὸς ὑμᾶς
λέγω, τούτων ὑμῖν τὰς μαρτυρίας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

57 Ὅσων μὲν τοίνυν ὑμῖν ἐδυνάμην τὰς μαρτυρίας
παρασχέσθαι τῶν παραγενομένων, ὥς παρεδίδουν τὴν
ναῦν Πολυκλεῖ πολλάκις, οὗτος δ' οὐκ ἤθελε παρα-
λαβεῖν, ἀνέγνωκεν ὑμῖν· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τεκμηρίων ἱκα-
νῶν δεδήλωκα ὑμῖν διότι οὐκ ἤθελε παραλαβεῖν τὴν
ναῦν. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν νόμον ἀναγνωσθῆναι
τὸν περὶ τῶν διαδόχων, ἵν' εἰδῆτε ἡλίκων τῶν ἐπιτι-
μῶν ὄντων, εἴαν τις μὴ διαδέξηται τὴν ναῦν ἐν τῷ χρό-
νῳ τῷ εἰρημένῳ, κατεφρόνησεν οὐκ ἔμοῦ μόνον, ἀλλὰ
58 καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων. καὶ διὰ μὲν τοῦτον πάντα τῇ
πόλει ἄπρακτα γέγονε καὶ τοῖς συμμάχοις· οὔτε γὰρ
ἀφίκετο ἐπὶ τὴν ναῦν κατὰ τὸν νόμον, οὔτ' ἐπειδὴ ἡλ-
θεν ἠθέλησε διαδέξασθαι· ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ὑπὲρ ἑμᾶν-
τοῦ ὑμῖν χρόνου καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ συντριηράρχου ἐλει-
τούργησα, καὶ ἐπειδὴ ἐξηλθέ μοι ὁ χρόνος τῆς τριηραρ-
χίας, προστάττοντός μοι τοῦ στρατηγοῦ πλεῖν ἐφ' Ἰε-
59 ρὸν παρέπεμψα τῷ δήμῳ τὸν σῆτον, ἵν' ἔχητε ἄφθονον
ὦνεῖσθαι καὶ μηδὲν ὑμῖν κατ' ἑμὲ ἐλλείπηται, καὶ ἄλλα
ὅσα ἢ ἐμοὶ ἢ τῇ τριήρει ἐβουλήθη ὁ στρατηγὸς χρῆσθαι,
παρέσχον αὐτῷ, οὐ μόνον τὴν οὐσίαν ἀναλίσκων, ἀλλὰ

- καὶ τῷ σώματι κινδυνεύων συνεπιπλέων, τῶν οἰκείων
μοι πραγμάτων τοιούτων συμβεβηκότων ἐν τῷ τότε
60 καιρῷ ὥστε ὑμᾶς ἂν ἀκούσαντας ἐλεῆσαι. ἡ μὲν γε μή-
τηρ ἔκαμνε καὶ ἐπιθάνατος ἦν ἐμοῦ ἀποδημοῦντος, 1225
ὥστε μὴ δύνασθαι ἂν ἔτι αὐτὴν βοηθῆσαι τοῖς ἐμοῖς
πράγμασιν ἀνηλωμένοις ἄλλ' ἢ βραχεία. ἑκταῖος γὰρ
ἦκων ἐτύγχανον, καὶ ἐκείνη ἰδοῦσά με καὶ προσειποῦσα
τὴν ψυχὴν ἀφῆκεν, οὐκέτι τῶν ὄντων κυρία οὖσα ὥστε
δοῦναι ὅσα ἐβούλετό μοι. πολλάκις δὲ πρότερον μετε-
πέμπετό με, ἀφικέσθαι δεομένη αὐτὸν, εἰ μὴ τῇ τριήρει
61 οἶόν τ' εἴη. ἡ δὲ γυνή, ἣν ἐγὼ περὶ πλείστου ποιοῦμαι,
ἀσθενῶς διέκειτο πολὺν χρόνον ἐν τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ·
τὰ δὲ παιδία μικρὰ, ἡ δ' οὐσία ὑπόχρεως· ἡ δὲ γῆ οὐχ
ὅπως τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐν ἐκεί-
νῳ τῷ ἐνιαυτῷ, ὥς πάντες ἴστε, ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέ-
λιπεν, ὥστε μὴδὲ λάχανον γενέσθαι ἐν τῷ κήπῳ· οἱ δὲ
δεδανεικότες ἦκον ἐπὶ τοὺς τόκους, ἐπειδὴ ὁ ἐνιαυτὸς
ἐξῆλθεν, εἰ μὴ τις ἀποδοίῃ αὐτοῖς κατὰ τὰς συγγραφάς.
62 ὧν ἀκούοντά με καὶ παρὰ τῶν ἀφικνουμένων λόγῳ, τὰ
δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν παρὰ τῶν οἰκείων, τίνα με οἴεσθε
ψυχὴν ἔχειν ἢ πόσα δάκρυα ἀφιέναι, τὰ μὲν ἐκλογιζό-
μενον περὶ τῶν παρόντων, τὰ δὲ καὶ ποθοῦντα ἰδεῖν
παιδία καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα, ἣν ἐγὼ οὐ πολλὰς ἐλ-
πίδας εἶχον ζῶσαν καταλήψεσθαι; ὧν τί ἥδιόν ἐστιν
ἀνθρώπῳ, ἢ τοῦ ἔνεκ' ἂν τις εὖξαιτο τούτων στερη-
θεὶς ζῆν;
- 63 Τοιούτων τοίνυν μοι συμβεβηκότων τῶν πραγμά-
των, οὐ περὶ πλείονος ἐποιησάμην τὰ ἑμαυτοῦ ἰδία ἢ
τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ἡγούμην δεῖν καὶ χρημάτων ἀναλι-
σκομένων κρείττων εἶναι καὶ τῶν οἰκοὶ ἀμελουμένων
καὶ γυναικὸς καὶ μητρὸς νοσοῦσης, ὥστε μήτε τὴν τά-
ξιν αἰτιάσασθαι μέ τινα λιπεῖν μήτε τὴν τριήρη τῇ πό- 1226

- 54 λει ἄχρηστον γενέσθαι. ἀνθ' ὧν ἀπάντων νῦν ὑμῶν
 δέομαι, ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν εὐτακτον καὶ χρήσιμον ἑμαν-
 τὸν παρέσχον, οὕτω καὶ ὑμᾶς νυνὶ περὶ ἐμοῦ πρόνοιαν
 ποιησαμένους, καὶ ἀναμνησθέντας ἀπάντων ὧν τε διη-
 γησάμην πρὸς ὑμᾶς, τῶν τε μαρτυριῶν ὧν παρεσχό-
 μην καὶ τῶν ψηφισμάτων, βοηθῆσαι μὲν ἐμοὶ ἀδικου-
 μένῳ, τιμωρήσασθαι δ' ὑπὲρ ὑμῶν, εἰσπραῖσαι δὲ τὰ
 ὑπὲρ τούτου ἀνηλωμένα. ἢ τίς ἐθέλῃσει φιλοτιμείσθαι
 πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ὁρῶσι μήτε τοῖς χρηστοῖς καὶ εὐτά-
 κτοις χάριν οὖσαν μήτε τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκοσμοῦσι τι-
 55 μωρίαν παρ' ὑμῶν; ἀναγνώσεται δὲ καὶ τὸν νόμον
 ὑμῖν καὶ τὰ ἀναλώματα τοῦ χρόνου οὗ ἐπετρηράρχησα
 ὑπὲρ τούτου, καθ' ἕκαστον, καὶ τοὺς λιπόνεως, ὅσον
 ἕκαστος ἔχων ἀργύριον ἀπέδρα καὶ ὅπου, ἵν' εἰδῇτε ὅτι
 οὔτε νῦν πρὸς ὑμᾶς ψεῦδος οὐδὲν λέγω οὔτε ἐν τῷ
 πρόσθεν χρόνῳ. ἡγοῦμαι τε δεῖν τὸν μὲν ὑπὸ τῶν νό-
 μων χρόνον ὠρισμένον ἀμέμπτως ὑμῖν λειτουργεῖν,
 τοὺς δὲ καταφρονοῦντας καὶ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ
 οὐκ ἐθέλοντας πείθεσθαι τοῖς νόμοις ἐξελέγξας ἀδι-
 56 κοῦντας ἐν ὑμῖν τιμωρήσασθαι. εὖ δ' ἴστε ὅτι οὐ περὶ
 τῶν ἐμῶν ιδίῳν μᾶλλον τιμωρήσεσθε Πολυκλέα ἢ οὐχ
 ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν, οὐδὲ περὶ τῶν παρεληλυθότων τρι-
 ηράρχων ἐπιμέλειαν ποιήσεσθε μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ
 τῶν μελλόντων πρόνοιαν, ὥστε μήτε τοὺς λειτουρ-
 γοῦντας ἀθυμεῖν μήτε τοὺς διαδόχους καταφρονεῖν
 τῶν νόμων, ἀλλ' ἀπιέναι ἐπὶ τὰς ναῦς, ὅταν καταστα-
 θῶσιν. ἃ προσήκει ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας ὁρθῶς καὶ δι- 1227
 καίως διαγινῶναι περὶ ἀπάντων.
- 57 Ἡδέως δ' ἂν ὑμῶν πυνθοίμην, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 τίν' ἂν ποτε γνώμην περὶ ἐμοῦ εἶχετε, εἰ τοῦ τε χρόνου
 ἐξήκοντος καὶ τούτου μὴ ἦκοντος ἐπὶ τὴν ναῦν μὴ ἐπε-
 τρηράρχησα κελεύοντος τοῦ στρατηγοῦ, ἀλλὰ πλέων

ῥόμον. ἄρ' οὐκ ἂν ὠργίζεσθε μοι καὶ ἡγεῖσθε ἂν ἀδικεῖν με; εἰ τοίνυν ἂν ἐμοὶ τότε ὠργίζεσθε, ὅτι οὐκ ἐπετριηράρχησα, πῶς οὐχὶ νῦν προσήκει ὑμᾶς τοῦτον εἰσπράξαι μοι τὰ ἀναλώματα ἃ ἐγὼ ὑπὲρ τούτου ἀνήλωσα, τὸν οὐ διαδεξάμενον τὴν ναῦν;

68 Ὅτι δ' οὐκ ἐμοὶ μόνῳ οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν, ἀλλὰ καὶ πρότερον Εὐριπίδῃ συντριήραρχος ὢν καὶ συνθηκῶν οὐσῶν αὐτοῖς τοὺς ἑξ μῆνας ἐκάτερον πλεῖν, ἐπειδὴ Εὐριπίδης ἐξέπλευσε καὶ ὁ χρόνος ἐξῆκεν, οὐ διεδέξατο τὴν ναῦν αὐτῷ, ἀναγνώσεται τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

LI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΗΣ
ΤΡΙΗΡΑΡΧΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πολλῶν καὶ μεγάλων πραγμάτων κατεπειγόντων τοὺς Ἀθηναίους τριήρεις πληρῶσαι καὶ τῆς κατὰ θάλατταν ἐπιμεληθῆναι δυνάμεως, γράφεται ψήφισμα τῶν τριηράρχων τὸν μὲν πρῶτον τῶν ἄλλων τὴν ναῦν παρέχοντα πεπληρωμένην τὸν στέφανον λαβεῖν, τὸν δὲ μὴ πρὸ τῆς ἑνῆς καὶ νέας, ἥτις ἐστὶν ἡ τελευταία τοῦ μηνὸς, περιορμίσαντα τὴν ναῦν ἐπὶ τὸ χῶμα 1228 δεθῆναι. τὸ χῶμα δὲ ἦν οἰκοδόμημα ἐν τῷ λιμένι προβεβλημένον προσορμίσσεως ἕνεκα καὶ ἀγορᾶς τῶν ναυτῶν. Ἀπολλόδωρος οὖν ὁ Πασίωνος πρῶτος τὴν ναῦν περιορμίσας ἔλαβε τὸν στέφανον. προτεθείσης δὲ πάλιν δοκιμασίας, ὅστις καλλιστα παρεσκευάσατο τὴν τριήρη, στεφανῶσαι καὶ τοῦτον, ἀντιπιοεῖται καὶ τοῦτον ἐστεφανῶσθαι ὁ Ἀπολλόδωρος.

Εἰ μὲν ὅτῳ πλεῖστοι συνείποιεν, ᾧ βουλῇ, τὸ ψήφισμα ἐκέλευε δοῦναι τὸν στέφανον, καὶ ἀνόητος ἦν

εἰ λαβεῖν αὐτὸν ἡξίουν, Κηφισοδότου μόνου μοι συν-
 ειρηκότος, τούτοις δὲ παμπόλλων. νῦν δὲ τῷ πρώτῳ
 παρασκευάσαντι τὴν τριήρη τὸν ταμίαν προσέταξεν ὁ
 2 δῆμος δοῦναι, πεποίηκα δὲ τοῦτ' ἐγὼ· διό φημι δεῖν
 αὐτὸς στεφανοῦσθαι. θαυμάζω δὲ καὶ τούτων, ὅτι τῆς
 τριήρους ἀμελήσαντες τοὺς ῥήτορας παρεσκεύασαν,
 καὶ δοκοῦσί μοι παντὸς διημαρτηκέναι τοῦ πράγματος,
 καὶ νομίζειν οὐχὶ τοῖς ποιοῦσιν ἂν δεῖ χάριν ὑμᾶς ἔχειν,
 ἀλλὰ τοῖς φάσκουσιν, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγνωκότες
 ὄνπερ ἐγὼ περὶ ὑμῶν. καὶ κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο δικαίως
 3 ἂν ἔχοιτ' εὐνοϊκωτέρως ἐμοί· φαίνομαι γὰρ βελτίους
 ὑμᾶς ὑπολαμβάνων ἢ οὗτοι. ἐχοῖν μὲν οὖν, ὥς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους
 δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξιόους ἐπιδεικνύναι 1229
 τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο παρέν-
 τες ἐκείνο ποιοῦσιν, ἀμφοτέρω' αὐτοὺς ἐπιδείξω ψευ-
 δομένους, ἃ τε αὐτοὺς ἐνεκωμίασαν καὶ ὅσα εἰς ἡμᾶς
 ἐβλασφήμησαν, ἐξ αὐτῶν τῶν πεπραγμένων ἐκατέροις.
 4 Ψήφισμα γὰρ ὑμῶν ποιησαμένων, ὅς ἂν μὴ πρὸ
 τῆς ἔνης καὶ νέας ἐπὶ χῶμα τὴν ναῦν περιορμίσῃ, δῆ-
 σαι καὶ δικαστηρίῳ παραδοῦναι, καὶ ταῦτα κυρωσάν-
 των, ἐγὼ μὲν περιώρμισα καὶ στέφανον διὰ ταῦτα παρ'
 ὑμῶν ἔλαβον, οὗτοι δ' οὐδὲ καθείλκυσαν, ὥστ' ἔνοχοι
 δεσμῷ γεγόνασιν. πῶς οὖν οὐκ ἀτοπώτατον ἂν δια-
 πράξαισθε ἔργον, εἰ τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐάσαντας τί-
 μημα τοιοῦτον ἐπαχθῆναι, τούτους στεφανώσαντες
 5 ὑμεῖς φαίνοισθε; τὰ σκεύη τοίνυν, ὅσα δεῖ παρέχειν τὴν
 πόλιν τοῖς τριηράρχοις, ἐγὼ μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἀνή-
 λωσα, καὶ τῶν δημοσίων ἔλαβον οὐδέν, οὗτοι δ' ὑμε-
 τέροις κέχρηται, καὶ τῶν σφετέρων οὐδέν εἰς ταῦτα
 προεῖνται. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ἐκεῖνό γ' ἔχοιεν εἰπεῖν, ὥς
 ἀνεπειρῶντο ἐμοῦ πρότεροι· πρὶν γὰρ ἡφθαι μόνον

τῆς τριήρους τούτους ἐπεπλήρωτό μοι, καὶ πάντες ἑω-
 6 ρᾶθ' ὑμεῖς ἀναπειρωμένην τὴν ναῦν. ἔτι τοίνυν ὑπη-
 ρεσίαν τὴν κρατίστην ἔλαβον, πολλῶ πλείστον ἀργύ-
 ριον δούς. οὗτοι δ' εἰ μὲν εἶχον χεῖρονα ἡμῶν, οὐδὲν
 ἂν ᾗν δεινόν· νῦν δ' οὐδ' ὅποιαντινοῦν μεμίσθωνται,
 περὶ τοῦ πλείονος ἀντιλέγοντες. καίτοι πῶς εἰσι δί-
 καιοι ταῦτα μὲν ὕστερον ἐξαναπληροῦν, νῦν δ' ὥς
 πρῶτοι παρασκευασάμενοι τὸν στέφανον λαβεῖν;

7 Ἐγοῦμαι τοίνυν, ὅτι μὲν δικαιοτάτ' ἂν στεφανώ-
 σαιτε ἐμὲ, καὶ μηδὲν εἰπόντος ἐμοῦ γινώσκειν ὑμᾶς· 123
 ὅτι δ' οὐ μέτεστι μόνοις τούτοις περὶ τοῦ στεφάνου
 λόγος, τοῦτ' ἐπιδείξαι βούλομαι. πόθεν οὖν τοῦτο μά-
 λιστ' ἔσται δῆλον; ἀφ' ὧν αὐτοὶ πεποιήκασι· σκεψά-
 μενοι γὰρ τὸν ἐξ ἐλαχίστου τριηραρχεῖν βουλόμενον,
 μεμισθώκασι τὴν λειτουργίαν. καίτοι πῶς οὐκ ἄδικον
 τῶν μὲν ἀναλωμάτων ἀφεστηκέναι, τῶν δὲ γιγνομέ-
 νων δι' ἐκεῖνα τιμῶν ἀξιοῦν αὐτοῖς μετεῖναι; καὶ τοῦ
 μὲν μὴ περιορμίσαι τὴν ναῦν τότε τὸν μεμισθωμένον
 αἰτιάσθαι, τῶν δὲ καλῶς δεδιακονημένων νῦν αὐτοῖς
 8 κελεύειν χάριν ὑμᾶς ἔχειν; δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, μὴ μόνον ἐκ τούτων σκοπεῖν τὸ δίκαιον,
 ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ πρότερον πεποιήκατε, ταῦτά τι-
 νῶν διαπραξαμένων τούτοις. ὅτε γὰρ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ
 πρὸς Ἀλέξανδρον ἐνικήθητε, τότε τῶν τριηράρχων
 τοὺς μεμισθωκότας τὰς τριηραρχίας αἰτιωτάτους τοῦ
 γεγεννημένου νομίζοντες παρεδώκατε εἰς τὸ δικαστή-
 ριον, καταχειροτονήσαντες προδεδωκέναι τὰς ναῦς καὶ
 9 λελοιπέναι τὴν τάξιν. καὶ κατηγόρει μὲν Ἀριστοφῶν,
 ἐδικάζετε δ' ὑμεῖς· εἰ δὲ μὴ μετριοτέραν ἔσχετε τὴν ὁρ-
 γὴν τῆς ἐκείνων πονηρίας, οὐδὲν αὐτοὺς ἐκώλυε τε-
 θνάναι. ταῦτά τοίνυν εἰδότες οὗτοι πεπραγμέν' αὐτοῖς
 καὶ ἐκείνοις, οὐχὶ φρίττουσιν ἐν ὑμῖν ὑπὲρ ὧν προσήκει

παθεῖν αὐτοὺς, ἀλλὰ δημηγοροῦσι κατ' ἄλλων καὶ στε-
 φανοῦν κελεύουσιν αὐτοὺς. καίτοι σκέψασθε τίν' ἄν
 ποτε δόξαίτε βεβουλεῦσθαι τρόπον, εἰ διὰ τὴν αὐτὴν
 πρόφασιν τοὺς μὲν θανάτου κρίναντες, τοὺς δὲ στε-
 10 φανώσαντες φανείητε. καὶ μὴν οὐ μόνον εἰ τοῦτο ποι-
 ήσαιτε, δοκοῖτ' ἂν ἁμαρτεῖν, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ κολάσαιτε 1231
 τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἔχοντες. οὐ γὰρ ἐπειδὴν
 ἐάσητέ τι τῶν ὑμετέρων ἀπολέσθαι, τότε χρὴ χαλεπαί-
 νειν, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ μὲν ὑμέτερόν ἐστι σᾶ, καθοράτε δὲ
 τοὺς ἐφ'esτηκότας δι' αἰσχροκερδίαν οὐχὶ προσήκου-
 σαν πρόνοιαν περὶ σωτηρίας αὐτῶν ποιουμένους. καὶ
 μηδεὶς ὑμῶν ἐπιτιμήσῃ τῷ λόγῳ, πικρὸν εἶναι νομί-
 σας, ἀλλὰ τοῖς τὸ ἔργον αὐτὸ πεποιηκόσι· διὰ γὰρ
 11 τοὺς τοιοῦτους τοῦτ' ἔστιν. θαυμάζω δ' ἔγωγε τί δὴ
 ποτε τῶν μὲν ναυτῶν τοὺς ἀπολειπομένους, ὧν τριά-
 κοντα δραχμὰς ἕκαστος ἔχει μύνας, δέουσι καὶ κολά-
 ζουσιν οὗτοι· τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς μὴ συμπλέον-
 τας, ὧν τριάκοντα μνᾶς εἰς ἐπίπλουν εἴληφεν ἕκαστος,
 οὐ ταῦτά ποιεῖθ' ὑμεῖς, ἀλλ' ἔαν μὲν πένης ὧν τις δι'
 ἔνδειαν ἁμάρτη, τοῖς ἐσχάτοις ἐπιτιμίῳ ἐνέξεται, ἔαν
 δὲ πλούσιος ὧν δι' αἰσχροκερδίαν ταῦτά ποιήσῃ, συγ-
 γνώμης τεύξεται; καὶ ποῦ τὸ πάντας ἔχειν ἴσον καὶ δη-
 μοκρατεῖσθαι φαίνεται, τοῦτον τὸν τρόπον ὑμῶν ταῦτα
 12 βραβευόντων; ἔτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ κάκεῖνο ἀλόγως
 ἔχειν, τὸν μὲν εἰπόντα τι μὴ κατὰ τοὺς νόμους, ἔαν
 ἄλῳ, τὸ τρίτον μέρος ἡτιμῶσθαι τοῦ σώματος, τοὺς δὲ
 μὴ λόγον, ἀλλ' ἔργον παράνομον πεποιηκότας μηδε-
 μίαν δοῦναι δίκην. καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάν-
 τες ὑμεῖς φήσετε τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα πράως ἔχειν προ-
 διδάσκειν ἐτέρους ἀδίκους εἶναι.

13 Βούλομαι τοίνυν, ἐπειδὴ περ παρῆλθον, καὶ τὰ
 συμβαίνοντα ἀπὸ τῶν τοιούτων ὑμῖν διεξελθεῖν. ἐπει-

- δὲν γὰρ τις μισθωσάμενος τριηραρχίαν ἐκπλεύσῃ, πάν- 1232
 τας ἀνθρώπους ἄγει καὶ φέρει, καὶ τὰς μὲν ὠφελείας
 ἰδίᾳ καρποῦται, τὰς δὲ δίκας τούτων ὁ τυχὼν δίδωσιν
 ὑμῶν, καὶ μόνοις ὑμῖν οὐδαμῶς ἐστὶν ἄνευ κηρυκείου
 βαδίσαι διὰ τὰς ὑπὸ τούτων ἀνδροληψίας καὶ σύλας
 14 κατεσκευασμένους· ὥστε τῇ γ' ἀληθείᾳ σκοπῶν ἂν τις
 εὖροι τὰς τοιαύτας τριήρεις οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ κατ'
 ὑμῶν ἐκπεπλευκυίας. τὸν γὰρ ὑπὲρ τῆς πόλεως τριή-
 ραρχον οὐκ ἀπὸ τῶν κοινῶν προσδοκᾷν χρή πλουτή-
 σειν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθώσειν,
 εἴπερ ἐστὶ τι τῶν δεόντων ὑμῖν. τούτων δὲ τὰναντία
 ἕκαστος ἐγνωκῶς ἐκπλεῖ· καὶ γὰρ τοι τὰ τῶν αὐτῶν
 τρόπων ἀμαρτήματα ταῖς ὑμετέροις βλάβαις ἐπανορ-
 15 θοῦνται. καὶ τούτων οὐδὲν ἐστὶν ἄλογον. δεδώκατε
 γὰρ τοῖς βουλομένοις ἀδικεῖν, ἂν μὲν λάθωσιν, ἔχειν,
 ἂν δὲ ληφθῶσι, συγγνώμης τυχεῖν· τοῖς οὖν ἡμελη-
 κόσι δόξης ἄδεια ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται γέγονεν.
 τῶν μὲν τοίνυν ἰδιωτῶν τοὺς μετὰ τοῦ παθεῖν μανθά-
 νοντας ἀπροσκέπτους ὀνομάζομεν· ὑμᾶς δ', οἵτινες
 οὐδὲ πεπονθότες πολλάκις ἤδη φυλάττεσθε, τί τις κα-
 λέσειεν ἄν;
- 16 Ἄξιον τοίνυν καὶ περὶ τῶν συνειρηκότων εἰπεῖν.
 οὕτω γὰρ ἡγοῦνται τινες ἐξουσίαν εἶναι σφίσι καὶ ποι-
 εῖν ὅ τι βούλονται καὶ λέγειν παρ' ὑμῖν, ὥστε τῶν ποτὲ
 συγκατηγοροῦντων μετὰ Ἀριστοφῶντος καὶ πικρῶν
 ὄντων τοῖς μεμισθωκόσι τὰς τριηραρχίας νῦν κελεύ-
 ουσί τινες τούτους στεφανῶσαι, καὶ δυοῖν θάτερον
 ἐξελέγχουσιν αὐτοὺς, ἢ τότε' ἐκείνους ἀδίκως συκο-
 φαντοῦντες, ἢ νῦν τοῖσδ' ἐπὶ μισθῷ συνηγοροῦντες.
- 17 καὶ χαρίσασθαι κελεύουσιν ὑμᾶς, ὥσπερ περὶ δωρεᾶς,
 ἀλλ' οὐ περὶ νικητηρίων τῶν λόγων ὄντων, ἢ καὶ χά- 1233
 ριν τιθεμένων διὰ τῶν τοιούτων τοῖς ἀμελοῦσιν ὑμῶν,

ἀλλ' οὐ διὰ τῶν βελτιόνων τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἃ δεῖ χα-
 ρίζεσθαι προσήκον. ἔπειθ' οὕτως ὀλιγωροῦσι τοῦ δο-
 κεῖν ἐπιεικεῖς εἶναι καὶ παντελῶς τᾶλλα πάρεργα πρὸς
 τὸ λαβεῖν νομίζουσιν, ὥστ' οὐ μόνον τοῖς πρότερον ῥη-
 θεῖσιν ὑφ' αὐτῶν ἐναντία τολμῶσι δημηγορεῖν, ἀλλὰ καὶ
 νῦν οὐ ταῦτ' ἀλέγουσιν ἑαυτοῖς, οἷτινες τοὺς μὲν ναύτας
 φασὶ δεῖν οἰκείους εἶναι τῆς τριήρους τῆς ληψομένης τὸν
 στέφανον, τῶν δὲ τριηράρχων τοὺς ἡλλοτριωκότας αὐ-
 τοὺς ἀπὸ τῆς λειτουργίας, τούτους στεφανῶσαι κελεύ-
 18 ονσι. καὶ φασὶ μὲν οὐδένα τούτων πρότερον παρα-
 σκευάσασθαι, κελεύουσι δὲ κοινῇ στεφανοῦν ἡμᾶς, τοῦ
 ψηφίσματος οὐ ταῦτα λέγοντος. ἐγὼ δὲ τοσοῦτου δέω
 τοῦτο συγχωρεῖν ὅσπου καὶ μεμισθωκέναι τὴν τριη-
 ραρχίαν· οὔτε γὰρ τοῦθ' ὑπομείναιμ' ἂν οὔτ' ἐκεῖν'
 ἐποίησα. προσποιοῦνται μὲν τοίνυν ὑπὲρ τοῦ δικαίου
 συνηγορεῖν, σπουδάζουσι δὲ μᾶλλον ἢ προῖκ' ἂν τις
 ὑμῶν πράττων, ὥσπερ ἄξια τοῦ μισθοῦ ποιῆσαι προσ-
 19 ἦκον ἑαυτοῖς, ἀλλ' οὐ γνώμην ἀποφήνασθαι. εἰθ'
 ὥσπερ οὐχὶ πολιτείας κοινῇς μετέχοντες καὶ διὰ ταῦτα
 τῷ βουλομένῳ λέγειν ἔξον, ἀλλ' ἱερωσύνην ἰδίαν αὐ-
 τοῖ τινα ταύτην ἔχοντες, ἐὰν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἐν ὑμῖν
 τις εἴπῃ, δεινὰ πάσχουσιν καὶ θρασὺν εἶναί φασιν. καὶ
 εἰς τοσοῦτον ἀναισθησίας προήκουσιν ὥστ' οἶονται
 τὸν ἅπαξ εἰρηκότα ἂν καλέσωσιν ἀναιδῆ, σφᾶς αὐτοὺς
 20 πάντα τὸν βίον καλοὺς κἀγαθοὺς νομίζεσθαι. καίτοι
 διὰ μὲν τὰς τούτων δημηγορίας πολλὰ χεῖρον ἔχει, διὰ 1234
 δὲ τοὺς οἰομένους δεῖν τὰ δίκαια ἀντιλέγειν οὐ πάντ'
 ἀπόλωλεν. τοιοῦτους τοίνυν τοὺς συνηγοροῦντας αὐ-
 τοῖς παρεσκευασμένοι, καὶ τοσαύτην βλασφημίαν εἰδό-
 -τες οὕσαν καθ' ἑαυτῶν τοῖς βουλομένοις τι λέγειν φλαῦ-
 ρον, ὅμως εἰς λόγον ἡξίωσαν καταστῆναι καὶ κακῶς

τιν' ἐτόλμησαν εἰπεῖν, οἷς ἀγαπητὸν ἦν μὴ πάσχουσι κακῶς αὐτοῖς.

- 21 Τοῦ τοίνυν τούτους ἀδίκους εἶναι καὶ θρασεῖς οὐ-
 δένες ὑμῶν εἰσιν αἰτιώτεροι· παρὰ γὰρ τῶν λεγόντων,
 οὓς ἴστε ἐπὶ μισθῷ τοῦτο πράττοντας, πυνθάνεσθε
 ποῖόν τιν' ἕκαστον δεῖ νομίζειν, οὐκ αὐτοὶ θεωρεῖτε.
 καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον τούτους μὲν αὐτοὺς πονηροτά-
 22 τους τῶν πολιτῶν νομίζειν, τοὺς δ' ὑπὸ τούτων ἐπαι-
 νουμένους χρηστοὺς ἡγεῖσθαι; καὶ γὰρ τοι πάντα δι'
 αὐτῶν ποιοῦνται, καὶ μόνον οὐχ ὑπὸ κήρυκος πωλοῦσι
 τὰ κοινὰ, καὶ στεφανοῦν, ὃν ἂν αὐτοῖς δοκῇ, καὶ μὴ
 στεφανοῦν κελεύουσι, κυριωτέρους αὐτοὺς τῶν ὑμε-
 τέρων δογμάτων καθιστάντες. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, παραινῶ μὴ ποιεῖν τὴν τῶν ἀναλίσκειν ἐθε-
 λόντων φιλοτιμίαν ἐπὶ τῇ τῶν λεγόντων πλεονεξίᾳ. εἰ
 δὲ μὴ, διδάξετε πάντας τὰ μὲν ὑφ' ὑμῶν προσταττόμε-
 να ὡς εὐτελέστατα διοικεῖν, τοὺς δ' ὑπὲρ τούτων ἀναι-
 δῶς εἰς ὑμᾶς ψευσομένους ὡς πλείστου μισθοῦσθαι.

LII.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Λύκων τις, τὸ γένος Ἡρακλεώτης, τῇ Πασίωνος ἐχοῖτο τρα-
 πέξῃ. οὗτος μέλλων ἐκπλεῖν εἰς Λιβύην κατέλιπεν ἀργύριον 1235
 παρὰ Πασίῳ, ὥς μὲν Πασίων ζῶν ἔλεγε καὶ Ἀπολλόδωρος
 λέγει νῦν, ἐντειλάμενος ἀποδοῦναι Κηφισιάδῃ, ὥς δὲ Κάλ-
 λιππὸς φησιν, ἑαυτῷ χαρισάμενος φίλῳ τε ὄντι καὶ προσένῳ
 τῶν πάντων Ἡρακλεωτῶν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Λύκωνος τὸ
 ἀργύριον ἀπεδόθη Κηφισιάδῃ. Κάλλιππος δὲ, ὥς φησιν
 Ἀπολλόδωρος, ἐπειδὴ πείθειν τὸν Πασίωνα οὐκ ἐδύνατο μεθ'
 ἑαυτοῦ γενόμενον συνεπιθέσθαι τῷ ξένῳ, ἐπ' αὐτὸν ἤλθε

τὸν Πασίωνα βλάβης αὐτῷ δικαζόμενος, καὶ Ἀνσιθείδῃ τὸ πρᾶγμα ἐπέτρεψεν, ὅστις Πασίωνος ζῶντος οὐδὲν ἀπεφήνατο. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου αὐτὸς Ἀπολλοδώρῳ λαγχάνει δίκην τοῦ ἀργυρίου Κάλλιππος, καὶ ἡξίον πάλιν ἐπιτρέψαι τῷ Ἀνσιθείδῃ. ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος τὸν μὲν διαιτητὴν ἐδέξατο, πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦνομα τοῦ Ἀνσιθείδου ἀπήνεγκεν, ἵν', ὥς φησιν, ὁμόσας δικάσῃ καὶ μὴ χωρὶς ὅρκου διαιτῶν τῷ Καλλίπῳ χαρίσῃται. ὁ δὲ Ἀνσιθείδης οὐκ ὁμόσας ἀπεφήνατο καὶ κατεδιήτησε τὴν δίκην. διόπερ' ἔφεςιν δούς ὁ Ἀπολλόδωρος εἰς τὸ δικαστήριον εἰσέρχεται.

Οὐκ ἔστι χαλεπώτερον οὐδὲν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἢ ὅταν ἄνθρωπος δόξαν ἔχων καὶ δυνάμενος εἰπεῖν τολμᾷ ψεύδεσθαι καὶ μαρτύρων εὐπορῇ. ἀνάγκη γάρ ἐστι τῷ φεύγοντι μηκέτι περὶ τοῦ πράγματος μόνον λέ- 1236 γειν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ λέγοντος, ὥς οὐκ εἰκὸς αὐτῷ διὰ τὴν δόξαν πιστεύειν. εἰ γὰρ ἔθος καταστή- 2 σετε τοῖς δυναμένοις εἰπεῖν καὶ δόξαν ἔχουσι μᾶλλον πιστεύειν ἢ τοῖς ἀδυνατωτέροις, ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθε τὸ ἔθος τοῦτο κατεσκευακότες. δέομαι οὖν ὑμῶν, εἴπερ τι καὶ ἄλλο πώποτε πρᾶγμα αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐδικάσατε, μηδὲ μεθ' ἑτέρων τὴν γνώμην γενόμενοι, μήτε μετὰ τῶν διωκόντων μήτε μετὰ τῶν φευγόντων, ἀλλὰ τὸ δίκαιον σκεψάμενοι, οὕτω καὶ νῦν διαγνῶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμῖν διηγῆσομαι.

3 Λύκων γὰρ ὁ Ἡρακλεώτης, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὗτος ὃν καὶ αὐτὸς λέγει, τῇ τραπέξῃ τῇ τοῦ πατρὸς ἐχρῆτο, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἔμποροι, ξένος μὲν ὢν Ἀριστόνῳ τῷ Δεκελεῖ καὶ Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ, ἄνθρωπος δὲ τις σῶφρων. οὗτος ἐπειδὴ ἐκπλεῖν ἔμελλεν εἰς τὴν Αἰβύην, διαλογισάμενος πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐναντίον Ἀρχεβιάδου καὶ Φρασίῳ προσέταξε τὸ ἀργύριον ὃ κατέλιπεν (ἦν δὲ τοῦτο ἑκαταίδεκα μναῖ καὶ τετ-

ταράκοντα δραχμαί, ὥς ἐγὼ ὑμῖν πάνυ ἀκριβῶς ἐπι-
 δείξω) Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι, λέγων ὅτι κοινωνὸς εἴη
 αὐτοῦ ὁ Κηφισιάδης οὗτος, οἰκῆτωρ μὲν ὢν ἐν Σκύρῳ,
 4 ἐν δὲ τῷ παρόντι ἐφ' ἑτέρας ἀποδημῶν ἐμπορία. δεῖξαι δ'
 αὐτὸν τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ καὶ συστήσαι τῷ Ἀρχεβιάδῃ καὶ
 τῷ Φρασίᾳ προσέταξεν, ἐπειδὴ ἦκοι ἐκ τῆς ἀποδημίας.
 εἰώθασι δὲ πάντες οἱ τραπεζίται, ὅταν τις ἀργύριον τι-
 θεῖς ἰδιώτης ἀποδοῦναί τῳ προστάτῃ, πρῶτον τοῦ
 θέντος τοῦνομα γράφειν καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀργυ- 1237
 ρίου, ἔπειτα παραγράφειν "τῷ δεῖνι ἀποδοῦναι δεῖ,"
 καὶ εἰ μὲν γιννώσκωσι τὴν ὄψιν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ἂν
 δέῃ ἀποδοῦναι, τοσοῦτο μόνον ποιεῖν, γράψαι ᾧ δεῖ
 ἀποδοῦναι, εἰ μὲν δὲ μὴ γιννώσκωσι, καὶ τούτου τοῦ-
 νομα προσπαραγράφειν, ὃς ἂν μέλλῃ συστήσειν καὶ
 δεῖξειν τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἂν δέῃ κομίσασθαι τὸ ἀρ-
 5 γύριον. τύχης δὲ συμβάσης τοιαύτης τῷ Λύκωνι τού-
 τῳ, ὥστε εὐθύς ἐκπλέοντα αὐτὸν περὶ τὸν Ἀργο-
 λικὸν κόλπον ὑπὸ ληστρίδων νεῶν τὰ τε χρήματα
 καταχθῆναι εἰς Ἄργος καὶ αὐτὸν τοξευθέντα ἀποθα-
 νεῖν, ἔρχεται ἐπὶ τὴν τράπεζαν Κάλλιππος οὗτος ἐυ-
 θὺς ἐρωτῶν, Λύκωνα Ἡρακλεώτην εἰ γινώσκειεν.
 ἀποκρίναμένον δὲ Φορμίωνος τουτουὶ ὅτι γινώσκει-
 εν, ἄρα καὶ ἐχοῖτο ὑμῖν; ἔφη ὁ Φορμίων· ἀλλὰ πρὸς
 τί ἐρωτᾷς; πρὸς τί; ἔφη· ἐγὼ σοι ἐρῶ. ἐκεῖνος μὲν
 τετελεύτηκεν, ἐγὼ δὲ προξενῶν τυγχάνω τῶν Ἡρα-
 κλεωτῶν. ἀξιῶ δὴ σε δεῖξαι μοι τὰ γράμματα, ἵν' εἰ-
 δῶ εἴ τι καταλέλοιπεν ἀργύριον· ἐξ ἀνάγκης γάρ μοι
 6 ἐστὶν ἀπάντων Ἡρακλεωτῶν ἐπιμελεῖσθαι. ἀκούσας
 δ' αὐτοῦ ὁ Φορμίων, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἔδειξεν εὐ-
 θέως παραχοῆμα. δείξαντος δὲ αὐτοῦ τὸ γραμματεῖον
 ἀναγνοὺς αὐτὸς καὶ ἄλλος οὐδεὶς, καὶ ἰδὼν γεγραμμέ-
 νον ἐν αὐτῷ "Λύκων Ἡρακλεώτης χιλίας ἑξακοσίας τετ-

“ταράκοντα· Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι δεῖ· Ἀρχεβιάδης
 “Δαμπτρεὺς δεῖξει τὸν Κηφισιάδην” ὥχετο ἀπὼν σιω-
 πῇ, καὶ πλέον ἢ πέντε μηνῶν οὐδένα λόγον ἐποιήσατο.
 7 ἐπιδημήσαντος δὲ τοῦ Κηφισιάδου μετὰ ταῦτα καὶ
 προσελθόντος πρὸς τὴν τράπεζαν καὶ ἀπαιτοῦντος τὰ
 χρήματα, παρόντος δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, Ἀρχεβιάδου 1238
 καὶ τοῦ Φρασίου, οὓς ὁ Λύκων τῷ πατρὶ συνέστησε
 καὶ ἐκέλευσε τὸν Κηφισιάδην δεῖξαι ὃς εἴη, ἐπειδὴ ἔλ-
 θοι, παρόντων καὶ ἄλλων, ἑξαριθμήσας αὐτῷ τὰς ἐκ-
 καίδεκα μνᾶς καὶ τετταράκοντα δραχμὰς ἀπέδωκε Φορ-
 μίων οὕτοσί. ὥς δὲ ἀληθῇ λέγω, τούτων ἀπάντων ὑμῖν
 τὰς μαρτυρίας ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

8 Ὅτι μὲν ἀληθῇ ἅπαντα εἶπον πρὸς ὑμᾶς, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, τῶν μαρτυριῶν ἀκηκόατε. προσελθὼν
 δὲ συχνῶ χρόνῳ ὕστερον πρὸς τὸν πατέρα Κάλλιππος
 οὕτοσί ἐν ἄστει, ἤρετο αὐτὸν εἰ ἤδη ἐπιδεδημηκὼς εἴη
 ὁ Κηφισιάδης, ὅτῳ ἐπιγεγραμμένον εἴη ἀποδοῦναι τὸ
 ἀργύριον τὸ ὑπὸ τοῦ Λύκωνος τοῦ Ἡρακλεώτου κατα-
 λειφθέν. ἀποκριναμένου δὲ τοῦ πατρὸς ὅτι οἶοιτο μὲν,
 εἰ μέντοι βούλοιτο εἰς Πειραιᾶ καταβῆναι, τὴν ἀκρι-
 βειαν εἴσοιτο, οἶσθά τοι, ἔφη, ὅ τι ἔστιν, ὃ Πασίων, ὃ
 9 σε ἐρωτῶ; (καὶ μὰ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν
 Δήμητρα, οὐ ψεύσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 ἀλλ’ ἂ τοῦ πατρὸς ἤκουον, διηγῆσομαι ὑμῖν.) ἔξεστί
 σοι, ἔφη, ἐμέ τε εὖ ποιῆσαι καὶ σεαυτὸν μηδὲν βλαβῆ-
 ναι. προξενῶν μὲν γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν,
 βούλοιο δ’ ἂν, ὥς οἶμαι ἐγὼ, ἐμὲ μᾶλλον τὸ ἀργύριον
 λαβεῖν ἢ τὸν μέτοικον ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρῳ κατοι-
 κοῦντα καὶ οὐδενὸς ἄξιον. συμβέβηκε δὲ τοιοῦτόν τι·
 ὁ Λύκων τυγχάνει ὢν καὶ ἅπαις καὶ κληρονόμον οὐ-
 10 δένα οἶκοι καταλιπὼν, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι. πρὸς δὲ

- τούτῳ, ἐπειδὴ εἰς Ἄργος κατήχθη τετραμένος, τῷ
 προξένῳ τῶν Ἡρακλεωτῶν τῷ Ἀργεῖῳ Στραμμένῳ τὰ
 χρήματα δέδωκεν, ἃ κατήχθη μετ' αὐτοῦ. οἷος οὖν εἰμι 123
 καὶ ἐγὼ τὰ ἐνθάδε αὐτὸς ἀξιοῦν λαμβάνειν· ἡγοῦμαι
 γὰρ δίκαιος εἶναι ἔχειν. σὺ οὖν, εἰ ἄρα μὴ ἀπείληφε,
 λέγε ὅτι ἐγὼ ἀμφισβητῶ, ἂν ἄρα ἔλθῃ ὁ Κηφισιάδης.
 εἰ δ' ἄρα ἀπείληφε, λέγε ὅτι ἐγὼ μάρτυρας ἔχων ἡξίου
 ἔμφανῃ καταστῆσαι τὰ χρήματα ἢ τὸν κεκομισμένον,
 καὶ εἰ τίς με βούλεται ἀφελέσθαι, πρόξενον ὄντα ἀφαι-
 11 ρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ εἰρητο, ἐγὼ, ἔφη ὁ πατήρ, ὦ
 Κάλλιππε, χαρίζεσθαι μὲν σοι βούλομαι (καὶ γὰρ ἂν
 καὶ μαινοίμην, εἰ μὴ), οὕτω μέντοι, ὅπως αὐτὸς τε μὴ
 χείρων δόξω εἶναι καὶ ἐκ τοῦ πράγματος μηδὲν ζημιώ-
 σομαι. εἰπεῖν μὲν οὖν μοι ταῦτα πρὸς τὸν Ἀρχεβιάδην
 καὶ τὸν Ἀριστόνου καὶ πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν Κηφισιάδην
 οὐδὲν διαφέρει· ἐὰν μέντοι μὴ ἐθέλωσι ταῦτα ποιεῖν
 εἰπόντος ἐμοῦ, αὐτὸς ἤδη διαλέγου αὐτοῖς. ἀμέλει,
 ἔφη οὗτος, ὦ Πασίων, ἐὰν βούλῃ σὺ, ἀναγκάσεις αὐ-
 τοὺς ταῦτα ποιῆσαι.
- 12 Ἄ μὲν διελέχθη, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὗτος μὲν τῷ
 πατρὶ, ἐκείνος δὲ τῷ Ἀρχεβιάδῃ καὶ τῷ Κηφισιάδῃ τού-
 του δεηθέντος καὶ τούτῳ χαριζόμενος, ταῦτ' ἔστιν, ἐξ
 ὧν κατὰ μικρὸν ἡ δίκη αὕτη πέπλασται· ὧν ἐγὼ ἤθε-
 λον τούτῳ ταύτην ἥτις εἴη μεγίστη πίστις δοῦναι, ἣ
 13 μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν. οὗτος δὲ ὁ ἀξίων ὑφ'
 ὑμῶν πιστεύεσθαι ὡς ἀληθῆ λέγων, τρία ἔτη διαλι-
 πῶν, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον διαλεχθέντος τοῦ πατρὸς τῷ
 Ἀρχεβιάδῃ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς Κηφισιάδου ἐπιτηδείοις
 οὐκ ἔφασαν Καλλίπῳ προσέχειν τὸν νοῦν οὐδὲν οἷς
 λέγει, ἐπειδὴ ἥσθετο ἀδυνάτως ἤδη ἔχοντα τὸν πατέρα
 καὶ μόλις εἰς ἅστυ ἀναβαίνοντα καὶ τὸν ὀφθαλμὸν αὐ-
 14 τὸν προδιδόντα, λαγχάνει αὐτῷ δίκην, οὐ μὰ Δί' οὐχ 124

ὥσπερ νῦν ἀργυρίου, ἀλλὰ βλάβης, ἐγκαλέσας βλά-
πτειν ἑαυτὸν ἀποδιδόντα Κηφισιάδῃ τὸ ἀργύριον ὃ
κατέλιπε Λύκων ὁ Ἡρακλεώτης παρ' αὐτῷ, ἄνευ αὐ-
τοῦ ὁμολογήσαντα μὴ ἀποδώσειν. λαχὼν δὲ παρὰ μὲν
τοῦ διαιτητοῦ ἀνείλετο τὸ γραμματεῖον, προῦκαλέσατο
δ' αὐτὸν ἐπιτρέφαι Λυσιθείδῃ, αὐτοῦ μὲν καὶ Ἰσοκρά-
τους καὶ Ἀφαρέως ἑταίρω, γνωρίμῳ δὲ τοῦ πατρὸς.
15 ἐπιτρέψαντος δὲ τοῦ πατρὸς, ὃν μὲν χρόνον ἔζη ὁ πα-
τὴρ, ὅμως, καίπερ οἰκείως ἔχων τούτοις, ὁ Λυσιθείδης
οὐκ ἐτόλμα οὐδὲν εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτάνειν. καίτοι οὕτω
τινὲς ἀναίσχυνοι εἰσι τῶν οἰκείων τῶν τουτουὶ ὥστε
ἐτόλμησαν μαρτυρῆσαι ὡς ὁ μὲν Κάλλιππος ὄρκον τῷ
πατρὶ δοίῃ, ὁ δὲ πατὴρ οὐκ ἐθέλοι ὁμόσαι παρὰ τῷ Λυ-
σιθείδῃ, καὶ οἴονται ὑμᾶς πείσειν ὡς ὁ Λυσιθείδης οἰ-
κεῖος μὲν ὢν τῷ Καλλίππῳ, διαιτῶν δὲ τὴν δίκαιαν
ἀπέσχετ' ἂν μὴ οὐκ εὐθύς τοῦ πατρὸς καταδικαιτῆσαι,
αὐτοῦ γε ἑαυτῷ μὴ ἐθέλοντος δικαστοῦ γενέσθαι τοῦ
16 πατρὸς. ὡς δὲ ἐγὼ μὲν ἀληθῆ λέγω, οὗτοι δὲ ψεύδον-
ται, πρῶτον μὲν αὐτὸ ὑμῖν τοῦτο γενέσθω τεκμήριον,
ὅτι κατεγνώκει ἂν αὐτοῦ ὁ Λυσιθείδης, καὶ ὅτι ἐγὼ
ἐξούλης ἂν ἔφευγον νῦν, ἀλλ' οὐκ ἀργυρίου δίκην·
πρὸς δὲ τούτῳ ἐγὼ ὑμῖν τοὺς παρόντας ἐκάστοτε τῷ
πατρὶ ἐν ταῖς συνόδοις ταῖς πρὸς τοῦτον, αἱ παρὰ τῷ
Λυσιθείδῃ ἐγίγνοντο, μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

17 Ὅτι μὲν οὐ προκαλεσάμενος εἰς ὄρκον τὸν πατέρα
τότε νυνὶ ἐκείνου τετελευτηκότος καταψεύδεται, καὶ
κατ' ἐμοῦ ῥαδίως τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας τοὺς οἰκεῖ- 1241
ους τοὺς ἑαυτοῦ παρέχεται, ἔκ τε τῶν τεκμηρίων καὶ ἐκ
τῆς μαρτυρίας ταύτης ῥαδίον ὑμῖν εἰδέναι. ὅτι δὲ ἐγὼ
ὑπὲρ τοῦ πατρὸς ἠθέλησα αὐτῷ πίστιν δοῦναι ἥνπερ
ὁ νόμος κελεύει, εἴαν τις τεθνεῶτι ἐπικαλῶν δικάζεται

18 τῷ κληρονόμῳ, μὴ δοκεῖν μοι μήτε ὁμολογῆσαι τὸν πατέρα τούτῳ ἀποδώσειν τὸ ἀργύριον ὃ κατέλιπε Ἀνκων, μήτε συσταθῆναι αὐτὸν τῷ πατρὶ ὑπὸ τοῦ Ἀνκωνος, καὶ Φορμίων, ἢ μὴν διαλογίσασθαι τε ἐναντίον Ἀρχεβιάδου τῷ Ἀνκωνι αὐτὸς καὶ προσταχθῆναι αὐτῷ
 19 Κηφισιάδῃ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον, τὸν δὲ Κηφισιάδην δεῖξαι αὐτῷ τὸν Ἀρχεβιάδην, καὶ ὅτε Κάλλιππος προσῆλθε τὸ πρῶτον πρὸς τὴν τράπεζαν, λέγων ὅτι τετελευτηκὼς εἶη ὁ Ἀνκων καὶ αὐτὸς ἀξιοίῃ τὰ γράμματα ἰδεῖν, εἴ τι καταλελοιπὼς εἶη ὁ ξένος ἀργύριον, ἢ μὴν δεῖξαντος ἑαυτοῦ εὐθύς αὐτῷ τὰ γράμματα, ἰδόντα αὐτὸν τῷ Κηφισιάδῃ γεγραμμένον ἀποδοῦναι, σιωπῇ οἴχεσθαι ἀπιόντα, οὐδὲν οὔτε ἀμφισβητήσαντα οὔτ' ἀπειπόντ' αὐτὸν περὶ τοῦ ἀργυρίου, τούτων ὑμῖν τὰς τε μαρτυρίας ἀμφοτέρως καὶ τὸν νόμον ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

- 20 Φέρε δὴ ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὥς οὐδ' ἐχρήτο Ἀνκων τῷ Καλλίπῳ, ἐπιδείξω· οἶμαι γάρ τί μοι καὶ τοῦτο εἶναι πρὸς τὴν ἀλαζονείαν τὴν τουτουὶ τοῦ φάσκοντος αὐτῷ δωρεὰν δοθῆναι τὸ ἀργύριον τοῦτο παρὰ τοῦ Ἀνκωνος. ἐκεῖνος γὰρ τετταράκοντα μνᾶς ἔκδοσιν ἐκδοὺς εἰς Ἀκην Μεγακλείδῃ τῷ Ἐλευσινίῳ καὶ Θρασύλλῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, μεταδόξαν αὐτῷ μὴ ἐκεῖσε πλεῖν μηδὲ κινδυνεύειν, ἐγκαλέσας τι τῷ Μεγακλείδῃ περὶ τῶν τόκων ὥς ἐξηπατημένος διεφέρετο καὶ 1242
 21 ἐδικάζετο, βουλόμενος τὴν ἔκδοσιν κομίσασθαι. συχνῆς δὲ πάνυ πραγματείας περὶ τοσαῦτα χρήματα γενομένης τὸν μὲν Κάλλιππον ὁ Ἀνκων οὐδαμοῖ πώποτε παρεκάλεσε, τὸν δὲ Ἀρχεβιάδην καὶ τοὺς τοῦ Ἀρχεβιάδου φίλους· καὶ ὁ διαλλάξας αὐτοὺς Ἀρχεβιάδης ἦν. ὥς δὲ ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν Μεγακλείδην μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 22 Οὕτως δὲ μὲν οἰκείως φαίνεται χρῶμενος, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, ὁ Λύκων τῷ Καλλίππῳ ὥστε μήτε παρακα-
 λεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὰ αὐτοῦ πράγματα μήτε κατάγεσθαι
 ὥς τοῦτον μηδεπώποτε· καὶ αὐτό γε τοῦτο μόνον οὐ
 τετολμήκασιν οἱ οἰκεῖοι οἱ τούτου μαρτυρῆσαι, ὥς κατ-
 ήγετο παρὰ τούτῳ ἐκεῖνος, εὖ εἰδότες ὅτι διὰ βασά-
 νου ἐκ τῶν οἰκετῶν ὁ ἔλεγχος ἤδη ἔσοιτο, εἴ τι τοιοῦτο
 23 ψεύδοιντο. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τεκμηρίον τι εἰπεῖν
 τηλικούτου ὃ δῆλον ὑμῖν ἔσται, ὥς ἐγὼ οἶμαι, ὅτι
 πάντα πρὸς ὑμᾶς ἔψευσται. τῷ γὰρ Λύκωνι, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, εἴπερ ἡσπάζετο μὲν τουτοῦ καὶ οἰκείως εἶ-
 χεν, ὥσπερ οὗτός φησιν, ἐβούλετο δὲ δωρεὰν δοῦναι
 24 αὐτῷ, εἴ τι πάθοι, τὸ ἀργύριον, πότερον κάλλιον ἢν
 ἄντικρυς παρὰ τῷ Καλλίππῳ καταλιπεῖν τὸ ἀργύριον,
 ὃ ἐμελλε σωθεῖς μὲν ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀπολήψεσθαι
 παρὰ φίλου γε ὄντος αὐτῷ καὶ προξένου, εἴ δέ τι πά-
 θοι, ἄντικρυς ἔσεσθαι δεδωκώς, ὥσπερ καὶ ἐβούλετο,
 ἢ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ καταλιπεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι ἐκεῖνο
 καὶ δικαιότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον εἶναι. οὐ τοί-
 νυν φαίνεται τούτων οὐδὲν ποιήσας, ὥστε καὶ ταῦτα
 ὑμῖν τεκμηρία ἔστω, ἀλλὰ τῷ Κηφισιάδῃ καὶ γράψας 1243
 καὶ προστάξας ἀποδοῦναι.
 25 Ἔτι τοίνυν καὶ τοδὶ σκέψασθε, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 ὅτι Κάλλιππος μὲν ἦν πολίτης ἡμέτερος καὶ οὐκ ἀδύ-
 νατος οὐδέτερα ποιῆσαι, οὔτε κακῶς οὔτε εὖ, ὁ δὲ Κη-
 φισιάδης καὶ μέτοικος καὶ οὐδὲν δυνάμενος, ὥστε μὴ
 προσθέσθαι ἂν παρὰ τὸ δίκαιον τῷ Κηφισιάδῃ μᾶλλον
 26 τὸν πατέρα ἢ τούτῳ τὰ δίκαια ποιῆσαι. ἀλλὰ νῆ Δία,
 ἴσως ἂν εἴποι, κερδαίνων τι ἰδίᾳ ὁ πατήρ ἀπὸ τοῦ ἀρ-
 γυρίου ἐκεῖνῳ μᾶλλον προσετίθετο τὴν γνώμην ἢ τού-
 τῳ. εἴτα πρῶτον μὲν τὸν δυνησόμενον διπλάσιον τοῦ

λήμματος κακὸν ποιῆσαι ἡδίκηει, ἔπειτα ἐνταῦθα μὲν
 αἰσχροκερδὴς ἦν, εἰς δὲ τὰς εἰσφορὰς καὶ λειτουργίας
 27 καὶ δωρεὰς τῇ πόλει οὐ; καὶ τῶν μὲν ξένων οὐδένα
 ἡδίκηει, Κάλλιππον δέ; καὶ οὗτος, ὥς φησιν, ὥς χρη-
 στῶ μὲν αὐτῷ ὄντι καὶ οὐδὲν ψευδομένῳ ὄρκον ἐδίδου,
 ὥς περὶ πονηροῦ δὲ καὶ ἀπαλείφοντος ἀπὸ τῶν παρα-
 καταθηκῶν νυνὶ διαλέγεται; καὶ κεῖνος οὐτ' ὁμόσαι ἐθέ-
 λων, ὥς οὗτός φησιν, οὐτ' ἀποδιδούς οὐκ εὐθύς ἂν
 ὠφλήκει; τῷ ταῦτα πιστὰ, ὧς ἄνδρες δικασταί; ἐγὼ μὲν
 28 γὰρ οὐδενὶ οἶμαι. καὶ ὁ Ἀρχεβιάδης εἰς τοῦτο φανλό-
 τητος ἦκει ὥστε τοῦ Καλλίππου δημότου ὄντος αὐτῷ
 καὶ πολιτενομένου καὶ οὐκ ἰδιώτου ὄντος καταμαρτυ-
 ρεῖ, καὶ φησὶν ἡμᾶς μὲν ἀληθῆ λέγειν, τοῦτον δὲ ψεύ-
 δεσθαι, καὶ ταῦτα εἰδὼς ὅτι, ἂν οὗτος βούληται ἐπι-
 σκήψασθαι αὐτῷ τῶν ψευδομαρτυριῶν καὶ ἄλλο μη-
 δὲν ποιῆσαι ἢ ἐξορκῶσαι, ἀνάγκη αὐτῷ ἔσται πίστιν
 29 ἐπιθεῖναι ἢν ἂν κελεύῃ οὗτος. ἔπειτα ἵνα ὁ Κηφισιά-
 δης ἔχη τὸ ἀργύριον, ἄνθρωπος μέτοικος, ἢ Φορμίων,
 ὃν φησὶν ἀπαληλιφέναι τι οὗτος τοῦ ἀργυρίου, πει- 1244
 σθήσεσθε ὑμεῖς ὥς ἐπιорκήσειεν ἂν ὁ Ἀρχεβιάδης;
 οὐκ ἔκ γε τῶν εἰκότων, ὧς ἄνδρες δικασταί. οὐ γὰρ
 ἄξιον οὔτε Ἀρχεβιάδου κακίαν οὐδεμίαν καταγνῶναι
 οὔτε τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου· πολὺ γὰρ αὐτὸν φιλό-
 τιμον ἴστε μᾶλλον ὄντα ἢ κακόν τι ἢ αἰσχρὸν ἐπι-
 τηδεύοντα, καὶ πρὸς Κάλλιππον οὐχ οὕτως ἔχοντα
 ὥστε καταφρονήσαντα τούτου ἀδικῆσαι ἂν τι αὐτόν.
 30 οὐ γὰρ οὕτω μοι δοκεῖ δύνασθαι ὥστ' εὐκαταφρό-
 νητος εἶναι, ὃς οὕτως ἐρρωμένος ἐστὶν ὥστε πέρυσί
 μοι λαχὼν τὴν δίκην ταυτηνὶ καὶ προκαλεσάμενος τῷ
 Λυσιθείδῃ ἐπιτρέψαι, ἐγὼ μὲν καίπερ καταπεφρονη-
 μένος ὑπ' αὐτοῦ τοῦτό γε ὀρθῶς ἐβουλευσάμην· κατὰ
 τοὺς νόμους γὰρ ἐπέτρεψα καὶ ἀπήνεγκα πρὸς τὴν

ἀρχήν· οὗτος δὲ τὸν κατὰ τοὺς νόμους ἀπεινηγεμένον
 διαιτητὴν ἐπεισεν ἀνώμοτον διαιτῆσαι, ἐμοῦ διαμαρ-
 τυρομένου κατὰ τοὺς νόμους ὁμόσαντα διαιτᾶν, ἵνα
 αὐτῷ ἢ πρὸς ὑμᾶς λέγειν ὅτι καὶ Λυσιθείδης, ἀνὴρ κα-
 31 λὸς καὶ γαθὸς, ἔγνω περὶ αὐτῶν. Λυσιθείδης γάρ, ὥς
 ἄνδρες δικασταί, ἕως μὲν ὁ πατήρ ἔζη, καὶ ἄνευ ὅρκου
 καὶ μεθ' ὅρκου ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησεν ἐκεῖνον· ἔμελε
 γὰρ αὐτῷ ἐκεῖνον. ἐμοῦ δὲ ἄνευ μὲν ὅρκου οὐδὲν αὐ-
 τῷ ἔμελε, μεθ' ὅρκου δὲ ἴσως ἂν οὐκ ἠδίκησε διὰ τὸ
 αὐτοῦ ἰδίον· διόπερ ἀνώμοτος ἀπεφάνετο. ὥς δὲ ἀλη-
 θῇ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς παραγενομένους μάρ-
 τυρας παραέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

32 Ὅτι μὲν καὶ παρὰ τοὺς νόμους καὶ παρὰ τὸ δίκ-
 καιον δύναται διαπράττεσθαι Κάλλιππος, ὥς ἄνδρες
 δικασταί, τῆς μαρτυρίας ἀκηκόατε. δέομαι δὲ ὑμῶν 1245
 αὐτὸς τε ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς, ἀναμνη-
 σθέντας ὅτι πάντων μὲν ὑμῖν καὶ μάρτυρας καὶ τεκμή-
 ρια καὶ νόμους καὶ πίστεις παρεσχόμην ὧν εἴρηκα,
 τούτῳ δὲ ἐπιδείκνυμι ὅτι ἔξδν, εἶπερ τι αὐτῷ προσῆκε
 τοῦ ἀργυρίου, ἐπὶ τὸν Κηφισιάδην βαδίζειν τὸν ὁμο-
 λογοῦντα κεκομίσθαι καὶ ἔχειν τὸ ἀργύριον, καὶ ταῦτα
 μηδὲν ἥττον τὰ πιστὰ παρ' ἡμῶν λαβόντα, οὐκ ἔρχε-
 ται, εἰδὼς ὅτι οὐκ ἔστι παρ' ἡμῖν τὸ ἀργύριον, δέομαι
 33 ὑμῶν ἀποψηφίσασθαί μου. καὶ ταῦτα ποιοῦντες πρῶ-
 τον μὲν τὰ δίκαια καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔσεσθε ἐψηφι-
 σμένοι, ἔπειτα ἄξια μὲν αὐτῶν ὑμῶν, ἄξια δὲ τοῦ πα-
 τρὸς τοῦ ἐμοῦ· ὥς ἐγὼ ὑμᾶς ἂν δεξαίμην ἅπαντα τὰ
 ἑμαυτοῦ λαβεῖν μᾶλλον ἢ ἀδίκως τι συκοφαντούμενος
 ἀποτίσαι.

LIII.

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΑΠΟ-
ΔΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΑΡΕΘΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπολλόδωρος γραψάμενος ψευδοκλητείας Ἀρεθούσιον εἵ-
λεν. ὀφείλοντος δὲ τοῦ Ἀρεθουσίου τάλατον τῇ πόλει καὶ
ἀποδοῦναι μὴ δυνηθέντος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ δημόσια ἀπο-
γραφομένης αὐτοῦ τῆς οὐσίας, ἀπογράφει ὁ Ἀπολλόδωρος
οἰκέτας ὡς ὄντας Ἀρεθουσίου, ὁ δὲ Νικόστρατος μεταποι-
εῖται ὡς ἰδίων καὶ ἐκείνῳ προσηκόντων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ τὸ
πρᾶγμα μοχθηρόν ἐστι, διὰ τοῦτο ὁ δῆτωρ διηγεῖται πηλίκᾳ
πέπονθεν Ἀπολλόδωρος ὑπ' Ἀρεθουσίου, ἵνα δοκῇ μὴ φύσει 1246
πονηρὸς ὢν ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ ἀμυνόμενος τὸν ἀδικοῦντα.

Ὅτι μὲν οὐ συκοφαντῶν, ἀλλ' ἀδικούμενος καὶ
ὑβριζόμενος ὑπὸ τούτων καὶ οἰόμενος δεῖν τιμωρεῖσθαι
τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην, μέγιστον ὑμῖν ἔστω τε-
κμήριον, ὃ ἄνδρες δικασταί, τό τε μέγεθος τῆς ἀπογρα-
φῆς, καὶ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ ἀπέγραψα. οὐ γὰρ δήπου συκο-
φαντεῖν γε βουλόμενος ἀπέγραψα ἂν πένθ' ἡμιμναίων
ἄξια ἀνδράποδα, ὡς αὐτὸς ὁ ἀμφισβητῶν τετίμηται
αὐτὰ, ἐκινδύνευον δ' ἂν περὶ τε χιλίων δραχμῶν καὶ
τοῦ μηδέποτε μηδένα αὐτίς ὑπὲρ ἑμαντοῦ γράψασθαι.
οὐδ' αὖ οὕτως ἄπορος ἦν οὐδ' ἄφίλος ὥστ' οὐκ ἂν
2 ἔξευρεῖν τὸν ἀπογράφοντα. ἀλλὰ τῶν ἐν ἀνθρώποις
ἀπάντων ἡγησάμενος δεινότατον εἶναι ἀδικεῖσθαι μὲν
αὐτὸς, ἕτερον δ' ὑπὲρ ἑμοῦ τοῦ ἀδικουμένου τοῦνομα
παρέχειν, καὶ εἶναι ἂν τι τούτοις τοῦτο τεκμήριον,
ὁπότε ἐγὼ λέγοιμι τὴν ἐχθραν πρὸς ὑμᾶς, ὡς ψεύδομαι
(οὐ γὰρ ἂν ποτε ἕτερον ἀπογράψαι, εἴπερ ἐγὼ αὐτὸς
ἡδικοῦμην), διὰ μὲν ταῦτ' ἀπέγραψα. ἀπογράφας δὲ

ἐὰν ἀποδείξω τὰνδράποδα Ἀρεθουσίῳ ὄντα, οὐπερ
 ἐγγράπτο εἶναι, τὰ μὲν τρία μέρη, ἃ ἐκ τῶν νόμων τῷ 1247
 ἰδιώτῃ τῷ ἀπογράφαντι γίνονται, τῇ πόλει ἀφήμι,
 3 αὐτῷ δ' ἐμοὶ τετιμωρῆσθαι ἀρκεῖ μόνον. εἰ μὲν οὖν
 μοι ἦν ἱκανὸν τὸ ὕδωρ διηγήσασθαι πρὸς ὑμᾶς τὰ ἐξ
 ἀρχῆς, ὅς' ἀγαθὰ πεπονθότες ὑπ' ἐμοῦ οἶά με εἰργα-
 σμένοι εἰσὶν, εὖ οἶδ' ὅτι ὑμεῖς τ' ἂν μοι ἔτι μᾶλλον
 συγγνώμην εἴχετε τοῦ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τούτους τ'
 ἀνοσιωτάτους ἀνθρώπων ἡγήσασθε εἶναι· νῦν δ' οὐδὲ
 διπλάσιόν μοι τούτου ὕδωρ ἱκανὸν ἂν γένοιτο. τὰ μὲν
 οὖν μέγιστα καὶ περιφανῆ τῶν ἀδικημάτων, καὶ ὁπό-
 θεν ἡ ἀπογραφὴ αὕτη γέγονεν, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ
 πολλὰ ἐάσω.

4 Νικόστρατος γὰρ οὕτοσί, ὃ ἄνδρες δικασταί, γεί-
 των μοι ὢν ἐν ἀγρῷ καὶ ἡλικιωτῆς γνωρίμως μὲν μοι
 εἶχε καὶ πάλαι, ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ καὶ ἐγὼ
 ἐν ἀγρῷ κατῴκουν, οὐπερ καὶ νῦν οἰκῶ, καὶ μᾶλλον
 ἀλλήλοις ἤδη ἐχρώμεθα διὰ τὸ γείτονές τε εἶναι καὶ
 ἡλικιωταί. χρόνου δὲ προβαίνοντος καὶ πάνν οἰκείως
 διεκείμεθα, καὶ ἐγὼ θ' οὕτως οἰκείως διεκείμεν πρὸς
 τοῦτον ὥστ' οὐδενὸς πώποτε ὢν ἐδεήθη οὗτος ἐμοῦ
 ἀπέτυχεν, οὗτός τ' αὖ ἐμοὶ οὐκ ἄχρηστος ἦν πρὸς τὸ
 ἐπιμεληθῆναι καὶ διοικῆσαι, καὶ ὁπότε ἐγὼ ἀποδημοίην
 ἢ δημοσίᾳ τριηραρχῶν ἢ ἰδίᾳ κατ' ἄλλο τι, κύριον τῶν
 5 ἐν ἀγρῷ τοῦτον ἀπάντων κατέλειπον. συμβαίνει δὴ
 μοι τριηραρχία περὶ Πελοπόννησον, ἐκεῖθεν δ' εἰς Σι-
 κελίαν ἔδει τοὺς πρέσβεις ἄγειν, οὓς ὁ δῆμος ἐχειροτό-
 νησεν. ἡ οὖν ἀναγωγὴ διὰ ταχέων ἐγίνετό μοι. ἐπι-
 στέλλω δὴ αὐτῷ ὅτι αὐτὸς μὲν ἀνῆγμαι καὶ οὐχ οἷός τ'
 εἶην οἰκαδὲ ἀφικέσθαι, ἵνα μὴ κατακωλύοιμι τοὺς πρέ- 1248
 σβεις· τούτῳ δὲ προσέταξα ἐπιμελεῖσθαι τε τῶν οἰκοί
 6 καὶ διοικεῖν, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐν δὲ

τῇ ἐμῇ ἀποδημίᾳ ἀποδιδράσκουσιν αὐτὸν οἰκείται τρεῖς
 ἐξ ἀγροῦ παρὰ τούτου, οἱ μὲν δύο ὧν ἐγὼ ἔδωκα αὐτῷ,
 ὁ δὲ εἷς ὧν αὐτὸς ἐκτήσατο. διώκων οὖν ἀλίσκεται ὑπὸ
 τριήρους καὶ κατήχθη εἰς Αἴγιναν, καὶ ἐκεῖ ἐπράθη.
 ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐγὼ τριηραρχῶν, προσέρχεται
 μοι Δείνων ὁ ἀδελφὸς ὁ τούτου λέγων τὴν τε τούτου
 συμφορὰν, αὐτὸς τε ὅτι δι' ἀπορίαν ἐφοδίων οὐ πεπο-
 ρευμένος εἴη ἐπὶ τοῦτον πέμποντος τούτου αὐτῷ ἐπι-
 στολὰς, καὶ ἅμα λέγων πρὸς ἐμὲ ὥς ἀκούοι αὐτὸν δει-
 7 νῶς διακεῖσθαι. ἀκούσας δ' ἐγὼ ταῦτα καὶ συναχθε-
 σθεις ἐπὶ τῇ ἀτυχίᾳ τῇ τούτου πέμπω τὸν Δείωνα τὸν
 ἀδελφὸν αὐτοῦ εὐθύς ἐπὶ τοῦτον, δούς ἐφόδιον αὐτῷ
 τριακοσίας δραχμὰς. ἀφικόμενος δ' οὗτος καὶ ἐλθὼν
 ὥς ἐμὲ πρῶτον μὲν ἡσπάζετο, καὶ ἐπὶ ἡνέπει ὅτι παρέσχον
 τὰ ἐφόδια τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ὠδύρετο τὴν αὐτοῦ
 συμφορὰν, καὶ κατηγορῶν ἅμα τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων
 ἐδεῖτό μου βοηθῆσαι αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ ἔμπρο-
 σθεν χρόνῳ ἦν περὶ αὐτὸν ἀληθινὸς φίλος· καὶ κλάων
 ἅμα, καὶ λέγων ὅτι ἔξ καὶ εἴκοσι μνην λελυμένος εἴη,
 8 εἰσενεγκεῖν αὐτῷ τι ἐκέλευέ με εἰς τὰ λύτρα. ταῦτα δ'
 ἐγὼ ἀκούων καὶ ἐλεήσας τοῦτον, καὶ ἅμα ὁρῶν κακῶς
 διακείμενον καὶ δεικνύοντα ἔλκη ἐν ταῖς κνήμαῖς ὑπὸ
 δεσμῶν, ὧν ἔτι τὰς οὐλὰς ἔχει, καὶ ἐὰν κελεύσητε αὐ-
 τὸν δεῖξαι, οὐ μὴ ἐθελήσει, ἀπεκρινάμην αὐτῷ ὅτι καὶ 1249
 ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ εἴην αὐτῷ φίλος ἀληθινός, καὶ
 νῦν ἐν τῇ συμφορᾷ βοηθῆσοιμι αὐτῷ, καὶ τὰς τε τρια-
 κοσίας, ἃς τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔδωκα ἐφόδιον ὅτε ἐπο-
 ρεύετο ἐπὶ τοῦτον, ἀφείην αὐτῷ, χιλίας τε δραχμὰς
 9 ἔρανον αὐτῷ εἰς τὰ λύτρα εἰσολίσσοιμι. καὶ τοῦτο οὐ
 λόγῳ μὲν ὑπεσχόμην, ἔργῳ δ' οὐκ ἐποίησα, ἀλλ' ἐπει-
 δὴ οὐκ ἠνύπορον ἀργυρίου διὰ τὸ διαφόρως ἔχειν τῷ
 Φορμίωνι καὶ ἀποστερεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἣν

μοι ὁ πατήρ κατέλιπε, κομίσας ὡς Θεοκλέα τὸν τότε
 τραπεζίτευοντα ἐκπώματα καὶ στέφανον χρυσοῦν, ἅπερ
 ἐμοὶ ἐκ τῶν πατρῶων ὄντα ἐτύγγανεν, ἐκέλευσα δοῦ-
 ναι τούτῳ χιλίας δραχμὰς, καὶ τοῦτο ἔδωκα δωρεάν
 10 αὐτῷ τὸ ἀργύριον, καὶ ὁμολογῶ δεδωκέναι. ἡμέραις
 δ' οὐ πολλαῖς ὕστερον προσελθὼν μοι κλάων ἔλεγεν
 ὅτι οἱ ξένοι ἀπαιτοῖεν αὐτὸν, οἱ δανεῖσαντες τὰ λύτρα,
 τὸ λοιπὸν ἀργύριον, καὶ ἐν ταῖς συγγραφαῖς εἴη τριά-
 κονθ' ἡμερῶν αὐτὸν ἀποδοῦναι ἢ διπλάσιον ὀφείλειν,
 καὶ ὅτι τὸ χωρίον τὸ ἐν γειτόνων μοι τοῦτο οὐδεὶς ἐθέ-
 λοι οὔτε πρίασθαι οὔτε τίθεσθαι· ὁ γὰρ ἀδελφὸς ὁ Ἀρε-
 θούσιος, οὗ τὰνδράποδ' ἐστὶ ταῦτα ἃ νῦν ἀπογέ-
 γραπται, οὐδένα ἐφῆ οὔτε ὠνεῖσθαι οὔτε τίθεσθαι ὡς
 11 ἐνοφειλομένου αὐτῷ ἀργυρίου. σὺ οὖν μοι, ἔφη, πό-
 ρισον τὸ ἐλλείπον τοῦ ἀργυρίου, πρὶν τὰς τριάκονθ'
 ἡμέρας παρελθεῖν, ἵνα μὴ ὅ τε ἀποδέδωκα, ἔφη, τὰς χι-
 λίας δραχμὰς, ἀπόλωνται, καὶ αὐτὸς ἀγώγιμος γένω-
 μαι. συλλέξας δ', ἔφη, τὸν ἔρανον, ἐπειδὴν τοὺς ξέ-
 νους ἀπαλλάξω, σοὶ ἀποδώσω ὃ ἂν μοι χρήσης. οἶσθα
 δ', ἔφη, ὅτι καὶ οἱ νόμοι κελεύουσι τοῦ λυσαμένου ἐκ 1250
 τῶν πολεμίων εἶναι τὸν λυθέντα, εἰ μὴ ἀποδιδῶ τὰ
 12 λύτρα. ἀκούων δ' αὐτοῦ ταῦτα καὶ δοκῶν οὐ ψεύ-
 δεσθαι ἀπεκρινάμην αὐτῷ ἅπερ ἂν νέος τε ἄνθρω-
 πος καὶ οἰκείως χρώμενος, οὐκ ἂν νομίσας ἀδικηθῆ-
 ναι, ὅτι, ὦ Νικόστρατε, καὶ ἐν τῷ πρὸ τοῦ σοι χρόνῳ
 φίλος ἦν ἀληθινὸς, καὶ νῦν ἐν ταῖς συμφοραῖς σου, καθ'
 ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, βεβοήθηκα. ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ παρ-
 όντι οὐ δύνασαι πορίσαι ἅπαντα τὰ χρήματα, ἀργύ-
 ριον μὲν ἐμοὶ οὐ πάρεστιν, οὐδ' ἔχω οὐδ' αὐτὸς, τῶν
 δὲ κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι ὅ τι βούλει, θέντα
 τοῦ ἐπιλοίπου ἀργυρίου ὅσον ἐνδεῖς σοι, ἐνιαυτὸν ἀτόκῳ
 χρῆσθαι τῷ ἀργυρίῳ καὶ ἀποδοῦναι τοῖς ξένοις. συλ-

- 13 λέξας δ' ἔρανον, ὥσπερ αὐτὸς φῆς, λῦσαί μοι. ἀκούσας δ' οὗτος ταῦτα καὶ ἐπαινέσας με ἐκέλευσε τὴν ταχίστην προᾶξαι, πρὶν ἐξήκειν τὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἔφη δεῖν τὰ λύτρα καταθεῖναι. τίθημι οὖν τὴν συνοικίαν ἐκκαίδεκα μνῶν Ἀρκέσαντι Παμβωτιάδῃ, ὃν αὐτὸς οὗτος προῦξενησεν, ἐπὶ ὅκτῳ ὀβολοῖς τὴν μνᾶν δανείσαντι τοῦ μηνὸς ἐκάστου. λαβὼν δὲ τὸ ἀργύριον οὐχ ὅπως χάριν τινά μοι ἀποδίδωσιν ὧν εὖ ἔπαθεν, ἀλλ' εὐθέως ἐπεβούλευσέ μοι, ἵν' ἀποστερήσειε τὰργύριον καὶ εἰς ἐχθραν κατασταίῃ, καὶ ἀπορούμενος ἐγὼ τοῖς πράγμασι νέος ὢν ὃ τι χρησαίμην, καὶ ἄπειρος πραγμάτων, ὅπως μὴ εἰσπράττοιμι αὐτὸν τὰργύριον οὐ ἢ συν-
- 14 οἰκία ἐτέθη, ἀλλ' ἀφείην αὐτῷ. πρῶτον μὲν οὖν ἐπιβουλεύει μοι μετὰ τῶν ἀντιδίκων, καὶ πίστιν αὐτοῖς δίδωσιν· ἔπειτ' ἀγῶνων μοι συνεστηκότων πρὸς αὐ- 1251 τοὺς τοὺς τε λόγους ἐκφέρει μου εἰδὼς, καὶ ἐγγράφει τῷ δημοσίῳ ἀπρόσκλητον ἐξ ἐμφανῶν καταστάσεως ἐπιβολὴν ἑξακοσίας καὶ δέκα δραχμὰς, διὰ Ἀνκίδου τοῦ μυλωθροῦ ποιησάμενος τὴν δίκην. κλητῆρα δὲ κατ' ἐμοῦ τὸν τε ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ Ἀρεθοῦσιον τοῦτον ἐπιγράφεται, οὐπὲρ ἔστι τὰνδράποδα ταῦτα, καὶ ἄλλον τινά· καὶ παρεσκευάζοντο, εἰ ἀνακρινοίμην κατὰ τῶν οἰκείων τῶν ἀδικούντων με τὰς δίκας ἃς εἰλήχειν αὐτοῖς, ἐνδεικνύναι με καὶ ἐμβάλλειν εἰς τὸ δεσμωτήριον.
- 15 ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ Ἀρεθοῦσιος ἀπρόσκλητόν μου ἑξακοσίων καὶ δέκα δραχμῶν δίκην καταδικασάμενος ὥς ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ, κλητῆρας ἐπιγραψάμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν βία τὰ σκεύη πάντα ἐξεφόρησε, πλεον ἢ εἴκοσι μνῶν ἄξια, καὶ οὐδ' ὅτιοῦν κατέλιπεν. ὅτε δὲ τιμωρεῖσθαι ᾧμην δεῖν καὶ ἐκτίσας τῷ δημοσίῳ τὸ ὄφλημα, ἐπειδὴ ἐπυθόμην τὴν ἐπιβολὴν, ἐβάδιζον ἐπὶ τὸν κλητῆρα τὸν ὁμολογοῦντα κε-

κλητευκέναι τὸν Ἀρεθούσιον τῆς ψευδοκλητείας κατὰ τὸν νόμον, ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον τῆς νυκτὸς, ὅσα ἐνῆν φυτὰ ἀκροδρύων γενναῖα ἐμβεβλημένα, καὶ τὰς ἀναδενδράδας ἐξέκοψε, καὶ φυτευτήρια ἐλαῶν περιστοίχων κατέκλασεν, οὕτω δεινῶς ὥς οὐδ' ἂν οἱ πολέμιοι 16 διαθεῖεν. πρὸς δὲ τούτοις μεθ' ἡμέραν παιδάριον ἄστων εἰσπέμπαντες διὰ τὸ γείτονες εἶναι καὶ ὁμορον τὸ χωρίον ἐκέλευον τὴν ῥοδωνιὰν βλαστάνουσας ἐκτίλλειν, ἵν' εἰ καταλαβὼν αὐτὸν ἐγὼ δῆσαιμι ἢ πατάξαιμι ὥς δοῦλον ὄντα, γραφὴν με γράψαιντο ὕβρεως. ὥς δὲ 1252 τούτου διήμαρτον, καὶ γὰρ μάρτυρας μὲν ὧν ἐπάσχον ἐποιούμην, αὐτὸς δ' οὐδὲν ἐξημάρτανον εἰς αὐτούς, ἐνταῦθα ἤδη μοι ἐπιβουλεύουσι τὴν μερίστην ἐπιβου- 17 λήν· ἀνακεκριμένου γὰρ ἤδη μου κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψευδοκλητείας γραφὴν καὶ μέλλοντος εἰσιέναι εἰς τὸ δικαστήριον, τηρήσας με ἀνιόντα ἐκ Πειραιῶς ὁπὲ περὶ τὰς λιθοτομίας παίει τε πῦξ καὶ ἀρπάξει μέσον, καὶ ἐώθει με εἰς τὰς λιθοτομίας, εἰ μὴ τινες προσιόντες, βοῶντός μου ἀκούσαντες, παρεγένοντο καὶ ἐβοήθησαν. ἡμέραις δ' οὐ πολλαῖς ὕστερον εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἡμέραν διαμεμετροημένην, καὶ ἐξελέγξας αὐτὸν τὰ ψευδῆ κεκλητευκότα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα εἴρηκα 18 ἡδίκηκότα, εἶλον. καὶ ἐν τῇ τιμῇσει βουλομένων τῶν δικαστῶν θανάτου τιμῆσαι αὐτῷ, ἐδεήθην ἐγὼ τῶν δικαστῶν μηδὲν δι' ἐμοῦ τοιοῦτον πρᾶξαι, ἀλλὰ συγχωρῆσαι ὅσου περ αὐτοὶ ἐτιμῶντο, ταλάντου, οὐχ ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ὁ Ἀρεθούσιος (ἄξια γὰρ αὐτῷ θανάτου εἶργαστο εἰς ἐμέ), ἀλλ' ἵν' ἐγὼ Πασίωνος ὦν καὶ κατὰ ψήφισμα πολίτης μηδένα Ἀθηναίων ἀπεκτονῶς εἶην. ὥς δ' ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς, τούτων ὑμῖν μάρτυρας πάντων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 19 Ἄ μὲν τοίνυν ἀδικούμενος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑπ' αὐτῶν τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην δεδήλωκα ὑμῖν· ὥς δ' ἔστιν Ἀρεθουσίου τὰ νδράποδα ταῦτα καὶ ὄντα ἐν τῇ οὐσίᾳ τῇ ἐκείνου ἀπέγραψα ἐπιδείξω ὑμῖν. τὸν μὲν γὰρ Κέρδωνα ἐκ μικροῦ παιδαρίου ἐξεθρέψατο· καὶ ὥς ἦν Ἀρεθουσίου, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότες μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 20 Παρ' οἷς τοίνυν εἰργάσατο πῶποτε, ὥς τοὺς μι- 1253
σθοὺς Ἀρεθούσιος ἐκομίζετο ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίκας ἐλάμβανε καὶ ἐδίδου, ὁπότε κακόν τι ἐργάσαιτο, ὥς δεσπότης ὢν, τούτων ὑμῖν τοὺς εἰδότες μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὸν δὲ Μάνην, δανείσας ἀργύριον Ἀρχεπόλιδι τῷ Πειραιεῖ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτῷ ἀποδοῦναι ὁ Ἀρχέπολις οὔτε τὸν τόκον οὔτε τὸ ἀρχαῖον ἅπαν, ἐναπετίμησεν αὐτῷ. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 21 Ἔτι τοίνυν καὶ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι εἰσὶν Ἀρεθουσίου οἱ ἄνθρωποι· ὁπότε γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἢ ὁπώραν πρίαντο ἢ θέρος μισθοῖντο ἐκθερίσαι ἢ ἄλλο τι τῶν περὶ γεωργίαν ἔργων ἀναιροῖντο, Ἀρεθούσιος ἦν ὁ ὠνούμενος καὶ μισθούμενος ὑπὲρ αὐτῶν. ὥς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 22 Ὅσας μὲν τοίνυν μαρτυρίας παρασχέσθαι εἶχον ὑμῖν, ὥς ἔστιν Ἀρεθουσίου τὰ νδράποδα, δεδήλωκα ὑμῖν. βούλομαι δὲ καὶ περὶ τῆς προκλήσεως εἰπεῖν, ἣν

οὔτοι με προὔκαλέσαντο καὶ ἐγὼ τούτους. οὔτοι μὲν γὰρ με προὔκαλέσαντο, ὅτε ἡ πρώτη ἀνάκρισις ἦν, φάσκοντες ἔτοιμοι εἶναι παραδιδόναι ἐμοὶ αὐτῷ τὰνδράποδα βασανίσαι, βουλόμενοι μαρτυρίαν τινὰ αὐτοῖς
 23 ταύτην γενέσθαι. ἐγὼ δ' ἀπεκρινάμην αὐτοῖς ἐναντίον μαρτύρων ὅτι ἔτοιμός εἰμι ἵεναι εἰς τὴν βουλὴν μετ' αὐτῶν καὶ παραλαμβάνειν μετ' ἐκείνης ἢ μετὰ 1254 τῶν ἑνδεκα, λέγων ὅτι, εἰ μὲν ἰδίαν δίκην ἐδικαζόμεν αὐτοῖς, εἰ ἐμοὶ ἐξεδίδοσαν, παρελάμβανον ἂν, νῦν δὲ τῆς πόλεως εἴη τὰνδράποδα καὶ ἡ ἀπογραφὴ· δεῖν οὖν
 24 δημοσίᾳ βασανίζεσθαι. ἡγούμην γὰρ οὐ προσήκειν ἐμοὶ ἰδιώτῃ ὄντι τοὺς δημοσίους βασανίζειν· οὔτε γὰρ τῆς βασάνου κύριος ἐγιννόμεν οὔτε καλῶς ἔχειν τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐμὲ κρίνειν. ἡγούμην τε δεῖν τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς ἡρημένους ὑπὸ τῆς βουλῆς γράφεσθαι, καὶ κατασημνημένους τὰς βασάνους, ὅ τι εἴποιεν οἱ ἄνθρωποι, παρέχειν εἰς τὸ δικαστήριον, ἵν' ἀκούσαντες ἐκ τούτων ἐψηφίσασθε ὁποῖόν τι ὑμῖν ἐδό-
 25 κει. ἰδίᾳ μὲν γὰρ βασανιζομένων τῶν ἀνθρώπων ὑπ' ἐμοῦ ἀντελέγετ' ἂν ἅπαντα ὑπὸ τούτων, εἰ δὲ δημοσίᾳ, ἡμεῖς μὲν ἂν ἐσιωπῶμεν, οἱ δ' ἄρχοντες ἢ οἱ ἡρημένοι ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐβασάνιζον ἂν μέχρι οὗ αὐτοῖς ἐδόκει. ταῦτα δ' ἐμοῦ ἐθέλοντος οὐκ ἂν ἔφασαν τῇ ἀρχῇ παραδοῦναι, οὐδ' εἰς τὴν βουλὴν ἡθέλον ἀκολουθεῖν. ὥς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Κατὰ πολλὰ μὲν οὖν ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι ἀναίσχυντοι ἀμφισβητοῦντες τῶν ὑμετέρων, οὐχ ἥκιστα δὲ ὑμῖν αὐτοὺς ἐπιδείξω ἐκ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων. οὔτοι γὰρ, ὅτε οἱ δικασταὶ ἐβούλοντο θανάτου τιμῆσαι τῷ Ἀρεθουσίῳ, ἐδέοντο τῶν δικαστῶν χρημάτων

τιμῆσαι καὶ ἐμοῦ συγχωρῆσαι, καὶ ὠμολόγησαν αὐτοὶ
 27 συνεκτίσειν. τοσούτου δὴ δέουσιν ἐκτίνειν καθ' ἃ ἡγ-
 γνήσαντο ὥστε καὶ τῶν ὑμετέρων ἀμφισβητοῦσιν.
 καίτοι οἳ γε νόμοι κελεύουσι τὴν οὐσίαν εἶναι δημο- 1255
 σίαν, ὃς ἂν ἐγγνησάμενός τι τῶν τῆς πόλεως μὴ ἀπο-
 διδῶ τὴν ἐγγύην· ὥστε καὶ εἰ τούτων ἦν τὰνδράποδα,
 προσῆκεν αὐτὰ δημόσια εἶναι, εἶπερ τι τῶν νόμων
 28 ὄφελος. καὶ πρὶν μὲν ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ ὁ Ἀρεθού-
 σιος ὠμολογεῖτο τῶν ἀδελφῶν εὐπορώτατος εἶναι·
 ἐπειδὴ δ' οἱ νόμοι κελεύουσι τὰ κείνου ὑμέτερα εἶναι,
 τηνικαῦτα πένης ὦν φαίνεται ὁ Ἀρεθούσιος, καὶ τῶν
 μὲν ἢ μήτηρ ἀμφισβητεῖ, τῶν δ' οἱ ἀδελφοί. χρῆν δ'
 αὐτοὺς, εἶπερ ἐβούλοντο δικαίως προσφέρεισθαι πρὸς
 ὑμᾶς, ἀποδείξαντας ἅπασαν τὴν οὐσίαν τὴν ἐκείνου,
 29 τὰ τούτων αὐτῶν εἴ τις ἀπέγραφεν, ἀμφισβητεῖν. ἐὰν
 οὖν ἐνθυμηθῆτε ὅτι οὐδέποτε ἔσται ἀπορία τῶν ἀμ-
 φισβητησόντων ὑμῖν περὶ τῶν ὑμετέρων,—ἢ γὰρ ὁρ-
 φανοὺς ἢ ἐπικλήρους κατασκευάσαντες ἀξιόσουσιν
 ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, ἢ γῆρας καὶ ἀπορίας καὶ τροφὰς
 μητρὶ λέγοντες, καὶ ὀδυρόμενοι δι' ὧν μάλιστα ἐλπί-
 ζουσιν ἐξαπατήσειν ὑμᾶς, πειράσσονται ἀποστερῆσαι
 τὴν πόλιν τοῦ ὀφλήματος. ἐὰν οὖν ταῦτα παριδόντες
 πάντα καταψηφίσθησθε, ὁρθῶς βουλευέσθε.

LIV.

ΚΑΤΑ ΚΟΝΩΝΟΣ ΑΙΚΙΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρίστων Ἀθηναῖος δικάζεται Κόνωνι αἰκίας, λέγων ὑπ'
 αὐτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ τετυπτήσθαι, καὶ μάρτυρας τού-

του παρεχόμενος. ὁ δὲ Κόνων ἀρνεῖται τὸ πρᾶγμα καὶ μάρ-
τυρας ἀντιπαρέχεται, οὓς ὁ Δημοσθένης οὐ φησι πιστούς· 1256
βεβιωκέναι γὰρ φανύλως καὶ εὐχερῶς ἔχειν πρὸς τὸ ψεύ-
δεσθαι.

Ἰβρισθεῖς, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ παθὼν ὑπὸ
Κόνωνος τουτουὶ τοιαῦτα ὥστε πολὺν χρόνον πάνυ
μήτε τοὺς οἰκείους μήτε τῶν ἱατρῶν μηδὲνα προσδο-
κᾶν περιφεύξεσθαι με, ὑγιάνας καὶ σωθεῖς ἀπροσδο-
κῆτως ἔλαχον αὐτῷ τὴν δίκην τῆς αἰκίας ταυτηνί. πάν-
των δὲ τῶν φίλων καὶ τῶν οἰκείων, οἷς συνεβουλευό-
μην, ἔνοχον μὲν φασκόντων αὐτὸν ἐκ τῶν πεπραγμέ-
νων εἶναι καὶ τῇ τῶν λωποδυτῶν ἀπαγωγῇ καὶ ταῖς
τῆς ὕβρεως γραφαῖς, συμβουλευόντων δέ μοι καὶ παρ-
αινούντων μὴ μείζω πράγματα ἢ δυνήσομαι φέρειν
ἐπάγεσθαι, μηδ' ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν ὧν ἐπεπόνθειν ἐγ-
καλοῦντα φαίνεσθαι, οὕτως ἐποίησα καὶ δι' ἐκείνους
ιδίαν ἔλαχον δίκην, ἥδιςτ' ἂν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θα-
2 νάτου κρίνας τουτονί. καὶ τούτου συγγνώμην ἔξτε,
εὖ οἶδ' ὅτι, πάντες, ἐπειδὴν ἂν πέπονθ' ἀκούσητε· δει-
νῆς γὰρ οὔσης τῆς τότε συμβάσης ὕβρεως οὐκ ἐλάτ-
των ἢ μετὰ ταῦτ' ἀσέλγεια ἐστὶ τουτουί. ἀξιῶ δὴ
καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν πρῶτον μὲν εὐνοῖ-
κῶς ἀκοῦσαί μου περὶ ὧν πέπονθα λέγοντος, εἰτ', ἐὰν 1257
ἡδικῆσθαι καὶ παρανενομῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι
τὰ δίκαια. ἐξ ἀρχῆς δ' ὥς ἕκαστα πέπρακται, διηγῆσο-
μαι πρὸς ὑμᾶς, ὥς ἂν οἷός τε ὧς διὰ βραχυτάτων.

3 Ἐξήλθομεν, ἔτος τουτὶ τρίτον, εἰς Πάνακτον φρου-
ρᾶς ἡμῖν προγραφείσης. ἐσκήνωσαν οὖν οἱ νιεῖς οἱ
Κόνωνος τουτουὶ ἐγγυὲς ἡμῶν, ὥς οὐκ ἂν ἐβουλόμην·
ἡ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἔχθρα καὶ τὰ προσκρούματ' ἐκείθεν
ἡμῖν συνέβη, ἐξ ὧν δ', ἀκούσεσθε. ἐπινον ἐκάστοτε

οὔτοι τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ τὰχιστα ἀριστήσαιεν, ὅλην, καὶ τοῦθ', ἕως περ ἤμεν ἐπὶ τῇ φρουρᾷ, διετέλουν ποι-
οῦντες. ἡμεῖς δ' ὥσπερ ἐνθάδ' εἰώθαμεν, οὕτω διή-
4 γομεν καὶ ἔξω. ἦν οὖν δειπνοποιεῖσθαι τοῖς ἄλλοις
ᾧραν συμβαίνοι, ταύτην ἂν ἤδη ἐπαρώνουν οὔτοι, τὰ
μὲν πολλὰ εἰς τοὺς παῖδας ἡμῶν τοὺς ἀκολούθους, τε-
λεωτῶντες δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς· φήσαντες γὰρ κα-
πνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας ἢ κακῶς
λέγειν ὅ τι τύχοιεν, ἔτυπτον καὶ τὰς αἰδὰς κατεσκε-
δάννυνον καὶ προσεοῦρουν καὶ ἀσελγείας καὶ ὕβρεως
οὐδ' ὅτιοῦν ἀπέλειπον. ὁρῶντες δ' ἡμεῖς ταῦτα καὶ
λυπούμενοι τὸ μὲν πρῶτον ἀπεπεμψάμεθα, ὥς δ'
ἐχλεύαζον ἡμᾶς καὶ οὐκ ἐπαύοντο, τῷ στρατηγῷ τὸ
πρᾶγμα εἶπομεν κοινῇ πάντες οἱ σύσσιτοι προσελθόν-
5 τες, οὐκ ἐγὼ τῶν ἄλλων ἔξω. λοιδορηθέντος δ' αὐτοῖς
ἐκείνου καὶ κακίσαντος αὐτοὺς οὐ μόνον περὶ ὧν εἰς
ἡμᾶς ἡσέλγαινον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ὅλως ἐποιοῦν ἐν
τῷ στρατοπέδῳ, τοσοῦτου ἐδέησαν παύσασθαι ἢ αἰ-
σχυνθῆναι ὥστ', ἐπειδὴ θᾶττον συνεσκότασεν, εὐθύς
ὥς ἡμᾶς εἰσεπήδησαν ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ, καὶ τὸ μὲν 1258
πρῶτον κακῶς ἔλεγον, τελεωτῶντες δὲ καὶ πληγὰς ἐνέ-
τειναν ἐμοί, καὶ τοσαύτην κραυγὴν καὶ θόρυβον περὶ
τὴν σκηνὴν ἐποίησαν ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ
τοὺς ταξίαρχους ἐλθεῖν καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν τι-
νὰς, οἵπερ ἐκώλυσαν μηδὲν ἡμᾶς ἀνήκεστον παθεῖν
μηδ' αὐτοὺς ποιῆσαι παροινουμένους ὑπὸ τουτωνί.
6 τοῦ δὲ πράγματος εἰς τοῦτο προσελθόντος, ὥς δεῦρ'
ἐπανήλθομεν, ἦν ἡμῖν, οἷον εἰκὸς, ἐκ τούτων ὀργὴ καὶ
ἔχθρα πρὸς ἀλλήλους. οὐ μὴν ἔγωγε ᾧμην δεῖν οὔτε
δίκην λαχεῖν αὐτοῖς οὔτε λόγον ποιεῖσθαι τῶν συμ-
βάντων οὐδένα, ἀλλ' ἐκείνο ἀπλῶς ἐγνώκειν τὸ λοιπὸν
εὐλαβεῖσθαι καὶ φυλάττεσθαι μὴ πλησιάζειν τοῖς τοι-

ούτοις. πρῶτον μὲν οὖν τούτων ὧν εἶρηκα βούλομαι τὰς μαρτυρίας παρασχόμενος, μετὰ ταῦτα οἷα ὑπ' αὐτοῦ τούτου πέπονθα ἐπιδείξαι, ἵνα εἰδῇτε ὅτι ὃ προσῆκε τοῖς τὸ πρῶτον ἀμαρτηθεῖσιν ἐπιτιμᾶν, οὗτος αὐτὸς πρότερος πολλῷ δεινότερ' εἰργασται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 7 Ὡν μὲν τοίνυν οὐδένα ὧμην δεῖν λόγον ποιεῖσθαι, ταῦτ' ἔστιν. χρόνῳ δ' ὕστερον οὐ πολλῷ περιπατοῦντος, ὥσπερ εἰώθειν, ἐσπέρας ἐν ἀγορᾷ μου μετὰ Φανοστράτου τοῦ Κηφισιεύς, τῶν ἡλικιωτῶν τινὸς, παρέρχεται Κτησίας ὁ υἱὸς ὁ τούτου, μεθύων, κατὰ τὸ Λεωκόριον, ἐγγὺς τῶν Πυθοδώρου. κατιδὼν δ' ἡμᾶς καὶ κραυγὰς, καὶ διαλεχθεῖς τι πρὸς αὐτὸν οὕτως ὥς ἂν μεθύων, ὥστε μὴ μαθεῖν ὅ τι λέγοι, παρῆλθε πρὸς Μελίτην ἄνω· ἐπινον γὰρ ἐνταῦθα (ταῦτα γὰρ ὕστερον ἐπυθόμεθα) παρὰ Παμφίλῳ τῷ κναφεῖ Κόνων 1259 οὔτοσι, Θεότιμός τις, Ἀρχεβιάδης, Σπίνθαρος ὁ Εὐβούλου, Θεογένης ὁ Ἀνδρομένους, πολλοὶ τινες, οὓς 8 ἐξαναστήσας ὁ Κτησίας ἐπορεύετο εἰς τὴν ἀγοράν. καὶ ἡμῖν συμβαίνει ἀναστρέφουσιν ἀπὸ τοῦ Φερρεφαττίου καὶ περιπατοῦσι πάλιν κατ' αὐτὸ πῶς το Λεωκόριον εἶναι, καὶ τούτοις περιτυγχάνομεν. ὥς δ' ἀνεμίχθημεν, εἰς μὲν αὐτῶν, ἀγνώς τις, Φανοστράτῳ προσπίπτει καὶ κατεῖχεν ἐκείνον, Κόνων δ' οὔτοσι καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀνδρομένους υἱὸς ἐμοὶ περιπεσόντες τὸ μὲν πρῶτον ἐξέδυσαν, εἰδ' ὑποσκελίσαντες καὶ ῥάξαντες εἰς τὸν βόρβορον οὕτω διέθηκαν ἐναλλόμενοι καὶ ὑβρίζοντες ὥστε τὸ μὲν χεῖλος διακόψαι, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς συγκλεῖσαι· οὕτω δὲ κακῶς ἔχοντα κατέλιπον ὥστε μήτε ἀναστῆναι μήτε φθέγγασθαι δύνασθαι. κείμενος δ' αὐτῶν ἤκουον πολλὰ καὶ δεινὰ λε- 9 γόντων. καὶ τὰ μὲν ἄλλα καὶ βλασφημίαν ἔχει τινὰ,

καὶ ὀνομάζειν ὀκνήσαιμ' ἂν ἐν ὑμῖν ἔνια, ὃ δὲ τῆς ὕβρεώς ἐστι τῆς τούτου σημείον καὶ τεκμήριον τοῦ πᾶν τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τούτου γεγενῆσθαι, τοῦθ' ὑμῖν ἐρῶ· ἥδε γὰρ τοὺς ἀλεκτρούνας μιμούμενος τοὺς νενικηκότας, οἱ δὲ κροτεῖν τοῖς ἀγκῶσιν αὐτὸν ἥξιουν ἀντὶ πτερύγων τὰς πλευράς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐγὼ μὲν ἀπεκομίσθην ὑπὸ τῶν παρατυχόντων γυμνός, οὔτοι δ' ὥχοντο θοιμάτιον λαβόντες μου. ὥς δ' ἐπὶ τὴν θύραν ἤλθον, κραυγὴ καὶ βοή τῆς μητρὸς καὶ τῶν θεραπαινίδων ἦν, καὶ μόλις ποτὲ εἰς βαλανεῖον ἐνεγκόντες με καὶ περιπλύναντες ἔδειξαν τοῖς ἰατροῖς. ὥς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

1260

- 10 Συνέβη τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, καὶ Εὐξίθειον τουτονὶ τὸν Χολλείδην, ὃνθ' ἡμῖν συγγενῇ, καὶ Μειδίαν μετὰ τούτου ἀπὸ δείπνου ποθὲν ἀπιόντας περιτρυχεῖν πλησίον ὄντι μοι τῆς οἰκίας ἤδη, καὶ εἰς τὸ βαλανεῖον φερομένῳ παρακολουθῆσαι, καὶ ἰατρὸν ἄγουσι παραγενέσθαι. οὕτω δ' εἶχον ἀσθενῶς ὥσθ', ἵνα μὴ μακρὰν φεροίμην οἴκαδε ἐκ τοῦ βαλανείου, ἐδόκει τοῖς παροῦσιν ὥς τὸν Μειδίαν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν κομίσαι με· καὶ ἐποίησαν οὕτως· λαβὲ οὖν καὶ τὰς τούτων μαρτυρίας, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι πολλοὶ συνίσασιν ὥς ὑπὸ τούτων ὑβρίσθην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Λαβὲ δὴ καὶ τὴν τοῦ ἰατροῦ μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 11 Τότε μὲν τοίνυν παραχρῆμα ὑπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἔλαβον καὶ τῆς ὕβρεως οὕτω διετέσθην, ὥς ἀκούετε καὶ μεμαρτύρηται παρὰ πάντων ὑμῖν τῶν εὐθύς ιδόντων. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν μὲν οἰδημάτων τῶν ἐν τῷ προσώ-

πω καὶ τῶν ἐλκῶν οὐδὲν ἔφη φοβεῖσθαι λίαν ὁ ἰατρός,
 πυρετοὶ δὲ παρηκολούθουν μοι συνεχεῖς καὶ ἀλγήμα-
 τα ὅλου μὲν τοῦ σώματος πάννυ σφοδρὰ καὶ δεινὰ, μά-
 λιστα δὲ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἥτρου, καὶ τῶν σιτίων
 12 ἀπεκεκλείμην. καὶ ὥς μὲν ὁ ἰατρός ἔφη, εἰ μὴ κάθαρ-
 σις αἵματος αὐτομάτῃ μοι πάννυ πολλὴ συνέβη περιω-
 δύνῃ ὄντι καὶ ἀπορουμένῃ ἤδη, καὶ ἔμπυος γενόμε-
 νος διεφθάρην· νῦν δὲ τοῦτ' ἔσωσε τὸ αἷμα ἀποχωρῇ-
 σαν. ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, καὶ παρηκολού-
 θησέ μοι τοιαύτῃ νόσος ἐξ ἧς εἰς τοῦσχατον ἦλθον, ἐξ 1261
 ὧν ὑπὸ τούτων ἔλαβον πληγῶν, λέγε τὴν τοῦ ἱατροῦ
 μαρτυρίαν καὶ τὴν τῶν ἐπισκοπούντων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 13 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ μετρίας τινὰς καὶ φαύλας λα-
 βὼν πληγὰς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἔλθων διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν
 ἀσέλγειαν τὴν τούτων πολὺ τῆς προσηκούσης ἐλάττω
 δίκην εἴληχα, πολλαχόθεν νομίζω δῆλον ὑμῖν γεγε-
 νῆσθαι. οἶμαι δ' ὑμῶν ἐνίους θαυμάζειν τίνα ποτ'
 ἔστιν ἃ πρὸς ταῦτα τολμήσει Κόνων λέγειν. βούλομαι
 δὴ προειπεῖν ὑμῖν ἃ ἐγὼ πέπυσμαι λέγειν αὐτὸν παρ-
 εσκευάσθαι, ἀπὸ τῆς ὕβρεως καὶ τῶν πεπραγμένων
 τὸ πρᾶγμ' ἄγοντα εἰς γέλωτα καὶ σκώμματα ἐμβαλεῖν
 14 πειράσσεσθαι, καὶ ἔρεῖν ὥς εἰσὶν ἐν τῇ πόλει πολλοί,
 καλῶν κάγαθῶν ἀνδρῶν υἱεῖς, οἳ παίζοντες οἷα ἄνθρω-
 ποι νέοι σφίσιν αὐτοῖς ἐπωνυμίας πεποιήνται, καὶ κα-
 λοῦσι τοὺς μὲν ἰθυφάλλους, τοὺς δὲ αὐτοληκύνθους,
 ἐρωσι δ' ἐκ τούτων ἑταῖρων τινὲς, καὶ δὴ καὶ τὸν υἱὸν
 τὸν ἑαυτοῦ εἶναι τούτων ἓνα, καὶ πολλάκις περὶ ἑταί-
 ρας καὶ εἴληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγὰς, καὶ ταῦτ' εἶ-
 ναι νέων ἀνθρώπων. ἡμᾶς δὲ πάντα τοὺς ἀδελφούς
 παροίνους μὲν τινὰς καὶ ὑβριστὰς κατασκευάσει, ἀγνώ-
 15 μονας δὲ καὶ πικρούς. ἐγὼ δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, χα-

- λεπῶς ἐφ' οἷς πέπονθα ἐννηνοχῶς οὐχ ἦττον τοῦτ' ἀγα-
 νακτῆσαιμ' ἂν καὶ ὑβρισθῆναι νομίσαιμι, εἰ οἷόν τ' εἰ-
 πεῖν, εἰ ταῦτ' ἀληθῆ δόξει Κόνων οὐτοσὶ λέγειν περὶ
 ἡμῶν, καὶ τοσαύτη τις ἄγνοια παρ' ὑμῖν ἐστὶν ὥσθ',
 ὁποῖος ἂν τις ἕκαστος εἶναι φῇ ἢ ὁ πλησίον αὐτὸν αἰ- 1262
 τιάσῃται, τοιοῦτος νομισθῆσεται, τοῦ δὲ καθ' ἡμέραν
 βίου καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων μηδ' ὅτιοῦν ἔσται τοῖς
 16 μετρίοις ὄφελος. ἡμεῖς γὰρ οὔτε παροινοῦντες οὐδ'
 ὑβρίζοντες ὑπ' οὐδενὸς ἀνθρώπων ἐωράμεθα, οὔτ'
 ἄγνωμον οὐδὲν ἡγούμεθα ποιεῖν, εἰ περὶ ὧν ἡδίκημεθ'
 ἀξιούμεν κατὰ τοὺς νόμους δίκην λαβεῖν. ἰθυφάλλοις δὲ
 καὶ αὐτοληκνύθοις συγχωροῦμεν εἶναι τοῖς νῆεσι τοῖς
 τούτου, καὶ ἔγωγ' εὐχομαι τοῖς θεοῖς εἰς Κόνωνα καὶ τοὺς
 νῆεις τοὺς τούτου καὶ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἅπαντα τρέ-
 17 πεσθαι. οὔτοι γὰρ εἰσὶν οἱ τελοῦντες ἀλλήλους τῷ ἰθυ-
 φάλλῳ, καὶ τοιαῦτα ποιοῦντες ἅ πολλὴν αἰσχύνην ἔχει
 καὶ λέγειν, μὴ ὅτι γε δὴ ποιεῖν ἀνθρώπους μετρίους.
 ἀλλὰ τί ταῦτ' ἐμοί; θαυμάζω γὰρ ἔγωγε, εἰ τίς ἐστι
 πρόφασις παρ' ὑμῖν ἢ σκῆψις εὐρημένη δι' ἣν, ἂν
 ὑβρίζων τις ἐξελέγχῃται καὶ τύπτων, δίκην οὐ δώσει.
 οἱ μὲν γὰρ νόμοι πολὺ τὰναντία καὶ τὰς ἀναγκαίας
 προφάσεις, ὅπως μὴ μείζους γίνωνται, προείδοντο,
 οἷον (ἀνάγκη γὰρ μοι ταῦτα καὶ ζητεῖν καὶ πυνθάνε-
 18 σθαι διὰ τοῦτον γέρονεν) εἰσὶ κακηγορίας δίκαι· φασὶ
 τοίνυν ταύτας διὰ τοῦτο γίνεσθαι, ἵνα μὴ λοιδοροῦ-
 μενοι τύπτειν ἀλλήλους προάγωνται. πάλιν αἰκίας εἰ-
 σὶν· καὶ ταύτας ἀκούω διὰ τοῦτ' εἶναι τὰς δίκας, ἵνα
 μηδεὶς, ὅταν ἦττων ᾖ, λίθῳ μηδὲ τῶν τοιούτων ἀμύνη-
 ται μηδενί, ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ νόμου δίκην ἀναμένῃ.
 τραύματος πάλιν εἰσὶ γραφαὶ τοῦ μὴ τιτρωσκομένων
 19 τινῶν φόνους γίνεσθαι. τὸ φανυλότατον, οἶμαι, τὸ
 τῆς λοιδορίας, πρὸ τοῦ τελευταίου καὶ δεινοτάτου προ-

εώραται, τοῦ μὴ φόνον γίνεσθαι μηδὲ κατὰ μικρὸν
 ὑπάγεσθαι ἐκ μὲν λοιδορίας εἰς πληγὰς, ἐκ δὲ πληγῶν 1263
 εἰς τραύματα, ἐκ δὲ τραυμάτων εἰς θάνατον, ἀλλ' ἐν
 τοῖς νόμοις εἶναι τούτων ἐκάστου τὴν δίκην, μὴ τῇ τοῦ
 προστυχόντος ὀργῇ μηδὲ βουλήσει ταῦτα κρίνεσθαι.
 20 εἰπ' ἐν μὲν τοῖς νόμοις οὕτως· ἂν δ' εἴπῃ Κόνων· ἰθύ-
 " φαλλοὶ τινὲς ἔσμεν ἡμεῖς συνειλεγμένοι, καὶ ἐρῶντες
 " οὓς ἂν ἡμῖν δόξῃ παίομεν καὶ ἄρχομεν," εἶτα γελά-
 σαντες ὑμεῖς ἀφήσετε; οὐκ οἶμαί γε. οὐ γὰρ ἂν γέ-
 λως ὑμῶν ἔλαβεν οὐδένα, εἰ παρὼν ἐτύγχανεν, ἥνίκα
 εἰλκόμεν καὶ ἐξεδνόμεν καὶ ὑβριζόμεν, καὶ ὑγιῆς
 ἐξελθὼν φοράδην ἤλθον οἴκαδε, ἐξεπεπηδήκει δὲ με-
 τὰ ταῦθ' ἡ μήτηρ, καὶ κραυγὴ καὶ βοή τῶν γυναικῶν
 τοσαύτη παρ' ἡμῖν ἦν ὥσπερ ἀνελί τεθνεῶτός τινος,
 ὥστε τῶν γειτόνων τινὰς πέμψαι πρὸς ἡμᾶς ἐρησομέ-
 21 νους ὅ τι ἐστὶ τὸ συμβεβηκός. ὅλως δ', ὧ ἄνδρες δι-
 κασταί, δίκαιον μὲν οὐδενὶ δήπου σκῆψιν οὐδεμίαν
 τοιαύτην οὐδὲ ἄδειαν ὑπάρχειν παρ' ὑμῶν δι' ἣν
 ὑβρίζειν ἐξεῖται· εἰ δ' ἄρ' ἐστὶ τῶ, τοῖς δι' ἡλικίαν
 τούτων τι πράττουσι, τούτοις ἀποκείσθαι προσήκει
 τὰς τοιαύτας καταφυγὰς, κακείοις οὐκ εἰς τὸ μὴ δοῦ-
 22 ναι δίκην, ἀλλ' εἰς τὸ τῆς προσηκούσης ἐλάττω. ὅστις
 δ' ἐτῶν μὲν ἐστὶ πλειόνων ἢ πεντήκοντα, παρὼν δὲ
 νεωτέροις ἀνθρώποις καὶ τούτοις νήεσιν οὐχ ὅπως
 ἀπέτρεψεν ἢ διεκώλυσεν, ἀλλ' αὐτὸς ἡγεμὼν καὶ πρω-
 τος καὶ πάντων βδελυρώτατος γεγένηται, τίς ἂν οὗ-
 τος ἀξίαν τῶν πεπραγμένων ὑπόσχοι δίκην; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οὐδ' ἀποθανόντα οἶμαι. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν αὐτὸς
 εἰργαστο τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' εἰ παρεστηκότος
 τούτου Κτησίας ὁ υἱὸς ὁ τούτου ταῦθ' ἄπερ νυνὶ πε- 1264
 23 ποιηκὼς ἐφαίνετο, τοῦτον ἐμισεῖτ' ἂν δικαίως. εἰ γὰρ
 οὕτω τοὺς ἑαυτοῦ προῆται παῖδας ὥστ' ἐναντίον

ἐξαμαρτάνοντας ἑαυτοῦ, καὶ ταῦτα ἐφ' ὧν ἐνίοις θάνατος ἢ ζημία κεῖται, μήτε φοβεῖσθαι μήτ' αἰσχύνεσθαι, τί τοῦτον οὐκ ἂν εἰκότως παθεῖν οἴεσθε; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτ' εἶναι σημεῖα τοῦ μηδὲ τοῦτον τὸν ἑαυτοῦ πατέρα αἰσχύνεσθαι· εἰ γὰρ ἐκείνουν αὐτὸς ἐτίμα καὶ ἐδεδίει, καὶ τούτους αὐτὸν ἡξίου.

- 24 Λαβὲ δὴ μοι καὶ τοὺς νόμους, τὸν τε τῆς ὕβρεως καὶ τὸν περὶ τῶν λωποδυτῶν· καὶ γὰρ τούτοις ἀμφοτέροις ἐνόχους τούτους ὄψεσθε. λέγε.

NOMOI.

Τούτοις τοῖς νόμοις ἀμφοτέροις ἐκ τῶν πεπραγμένων ἐνοχος Κόνων ἐστὶν οὕτοσί· καὶ γὰρ ὕβριζε καὶ ἐλωποδύτει. εἰ δὲ μὴ κατὰ τούτους προειλόμεθ' ἡμεῖς δίκην λαμβάνειν, ἡμεῖς μὲν ἀπράγμονες καὶ μέτριοι φαινοίμεθ' ἂν εἰκότως, οὗτος δ' ὁμοίως πονηρός.

- 25 καὶ μὴν εἰ παθεῖν τί μοι συνέβη, φόνου καὶ τῶν δεινοτάτων ἂν ἦν ὑπόδικος. τὸν γοῦν τῆς Βραυρωνόθεν ἱερείας πατέρα ὁμολογουμένως οὐχ ἀψάμενον τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι τῷ πατάξαντι τύπτειν παρεκελεύσατο, ἐξέβαλεν ἢ βουλὴ ἢ ἐξ' Ἀρείου πάγου. δικαίως· εἰ γὰρ οἱ παρόντες ἀντὶ τοῦ κωλύειν τοὺς ἢ δι' οἶνον ἢ δι' ὀργὴν ἢ τιν' ἄλλην αἰτίαν ἐξαμαρτάνειν ἐπιχειροῦντας αὐτοὶ παροξυνοῦσιν, οὐδεμὶ' ἐστὶν ἐλπίς σωτηρίας τῷ περιπίπτοντι τοῖς ἀσελγαίνουσιν, ἀλλ' ἕως ἂν ἀπέπωσιν, ὕβριζεσθαι ὑπάρξει· ὅπερ ἐμοὶ συνέβη.

- 26 Ἄ τοίνυν, ὅθ' ἢ δίαίτα ἐρίγνετο, ἐποιοῦν, βούλομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων τὴν ἀσέλγειαν θεάσεσθε αὐτῶν. ἐποίησαν μὲν γὰρ ἔξω μέσων νυκτῶν τὴν ὥραν, οὔτε τὰς μαρτυρίας ἀναγιννώσκειν ἐθέλοντες οὔτε ἀντίγραφα διδόναι, τῶν τε παρόντων ἡμῖν καθ' ἕνα οὕτως πρὸς τὸν λίθον ἄγοντες καὶ ἐξορκίζοντες, καὶ γράφοντες μαρτυρίας οὐδὲν πρὸς τὸ προᾶ-

γμα, ἀλλ' ἐξ ἑταίρας εἶναι παιδίον αὐτῷ τοῦτο καὶ πε-
 πουθέναι τὰ καὶ τὰ, ἃ μὰ τοὺς θεοὺς, ὧς ἄνδρες δικα-
 σται, οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἐπέτιμα τῶν παρόντων καὶ ἐμί-
 27 σει, τελευτῶντες δὲ καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἑαυτούς. ἐπειδὴ
 δ' οὖν ποτ' ἀπέειπον καὶ ἐνεπλήσθησαν ταῦτα ποιοῦν-
 τες, προκαλοῦνται ἐπὶ διακρούσει καὶ τῷ μὴ σημαν-
 θῆναι τοὺς ἐχίνους ἐθέλειν ἐκδοῦναι περὶ τῶν πληγῶν
 παίδας, ὀνόματα γράψαντες. καὶ νῦν οἶμαι περὶ τοῦτ'
 ἔδεσθαι τοὺς πολλοὺς τῶν λόγων αὐτοῖς. ἐγὼ δ' οἶμαι
 δεῖν πάντας ὑμᾶς ἐκεῖνο σκοπεῖν, ὅτι οὗτοι, εἰ τοῦ
 γενέσθαι τὴν βάσανον ἕνεκα προῦκαλοῦντο καὶ ἐπί-
 στένουν τῷ δικαίῳ τούτῳ, οὐκ ἂν ἤδη τῆς διαίτης ἀπο-
 28 φαινομένης, νυκτὸς, οὐδεμιᾶς ὑπολοίπου σκήψεως οὐ-
 σης, προῦκαλοῦντο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν πρὸ τοῦ τὴν δί-
 κην ληχθῆναι, ἥνικ' ἀσθενῶν ἐγὼ κατεκείμεν καὶ, οὐκ
 εἰδὼς εἰ περιφεύξομαι, πρὸς ἅπαντας τοὺς εἰσιόντας
 τοῦτον ἀπέφαινον τὸν πρῶτον πατάξαντα καὶ τὰ
 πλεῖσθ' ὧν ὑβρίσμην διαπεπραγμένον, τότε ἂν εὐθέως
 ἤκεν ἔχων μάρτυρας πολλοὺς ἐπὶ τὴν οἰκίαν, τότε ἂν
 τοὺς οἰκέτας παρεδίδου καὶ τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου τι-
 νὰς παρεκάλει· εἰ γὰρ ἀπέθανον, παρ' ἐκείνοις ἂν ἦν 1266
 29 ἡ δίκη. εἰ δ' ἄρ' ἡγγνόησε ταῦτα καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον
 ἔχων, ὥς νῦν φήσει, οὐ παρεσκευάσατο ὑπὲρ τηλι-
 κούτου κινδύνου, ἐπειδὴ γ' ἀνεστηκὼς ἤδη προσεκα-
 λεσάμην αὐτὸν, ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ πρὸς τῷ δαιτη-
 τῇ παραδιδούς ἐφαίνεται ἂν· ὧν οὐδὲν πέπρακται τού-
 τῳ. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω καὶ διακρούσεως ἕνεκα ἢ πρό-
 κλησις ἦν, λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν· ἔσται γὰρ ἐκ
 ταύτης φανερόν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

30 Περὶ μὲν τοίνυν τῆς βασάνου ταῦτα μέμνησθε,
 τὴν ὥραν ἥνικα προῦκαλεῖτο, ὧν ἕνεκ' ἐκκρούων ταῦτ'

ἐποίει, τοὺς χρόνους τοὺς πρώτους, ἐν οἷς οὐδαμοῦ
τοῦτο βουλευθεὶς τὸ δίκαιον αὐτῷ γενέσθαι φαίνεται,
οὐδὲ προκαλεσάμενος, οὐδ' ἀξιώσας. ἐπειδὴ τοίνυν
ταῦτα πάντα ἡλέγχετο, ἅπερ παρ' ὑμῖν, πρὸς τῷ δι-
αιτητῇ, καὶ φανερώς ἐδείκνυτο πᾶσιν ὧν ἔνοχος τοῖς
31 ἐγκεκλημένοις, ἐμβάλλεται μαρτυρίαν ψευδῇ, καὶ
ἐπιγράφεται μάρτυρας ἀνθρώπους οὓς οὐδ' ὑμᾶς
ἀγνοήσκειν οἶμαι, ἐὰν ἀκούσητε, "Διότιμος Διοτίμου
"Ἰκαριεύς, Ἀρχεβιάδης Δημοτέλους Ἀλαιεύς, Χαί-
"ρέτιμος Χαριμένους Πιτθεύς μαρτυροῦσιν ἀπιέναι
"ἀπὸ δείπνου μετὰ Κόνωνος, καὶ προσελθεῖν ἐν ἀγορᾷ
"μαχομένοις Ἀρίστωνι καὶ τῷ υἱεὶ τῷ Κόνωνος, καὶ
32 "μὴ πατάξαι Κόνωνα Ἀρίστωνα," ὥς ὑμᾶς εὐθέως πι-
στεύσουντας, τὸ δ' ἀληθές οὐ λογιουμένους, ὅτι πρῶ-
τον μὲν οὐδέποτ' ἂν οὐθ' ὁ Λυσίστρατος οὐθ' ὁ Πασέ-
ας οὐθ' ὁ Νικήρατος οὐθ' ὁ Διόδωρος, οἱ διαρρήδην
μεμαρτυρήκασιν ὁρᾶν ὑπὸ Κόνωνος τυπτόμενον ἐμὲ
καὶ θοῖμάτιον ἐκδυόμενον καὶ τᾶλλα ὅσα ἔπασχον
ὑβριζόμενον, ἀγνώτες ὄντες καὶ ἀπὸ ταυτομάτου πα-
ραγενόμενοι τῷ πράγματι τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἡθέλη- 1267
σαν, εἰ μὴ ταῦθ' ἐώρων πεπονθότα· ἐπειτ' αὐτὸς ἐγὼ
οὐδέποτ' ἂν, μὴ παθὼν ὑπὸ τούτου ταῦτ', ἀφείς τοὺς
καὶ παρ' αὐτῶν τούτων ὁμολογουμένους τύπτειν ἐμὲ
πρὸς τὸν οὐδ' ἀψάμενον πρῶτον εἰσιέναι προειλόμην.
33 τί γὰρ ἂν; ἀλλ' ὑφ' οὗ γε πρῶτου ἐπλήγην καὶ μάλισθ'
ὑβρίσθην, τούτῳ καὶ δικάζομαι καὶ μισῶ καὶ ἐπεξέρ-
χομαι. καὶ τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ πάνθ' οὕτως ἐστὶν ἀληθῆ
καὶ φαίνεται· τούτῳ δὲ μὴ παρασχομένῳ τούτους μάρ-
τυρας ἣν δήπου λόγος οὐδεὶς, ἀλλ' ἡλωκέναι παραχρη-
μα ὑπῆρχε σιωπῇ. συμπόται δ' ὄντες τούτου καὶ πολ-
λῶν τοιούτων ἔργων κοινωνοὶ εἰκότως τὰ ψευδῇ με-
μαρτυρήκασιν. εἰ δ' ἔσται τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον, ἐὰν

ἅπαξ ἀπαναισχυντήσωσί τινες καὶ τὰ ψευδῇ φανερωῶς
 τολμήσωσι μαρτυρεῖν, οὐδὲν δὲ τῆς ἀληθείας ὄφελος,
 34 πάνδεινον ἔσται πρᾶγμα. ἀλλὰ νῆ Δία οὐκ εἰσὶ τοιοῦ-
 τοι. ἀλλ' ἴσασιν ὑμῶν, ὥς ἐγὼ νομίζω, πολλοὶ καὶ τὸν
 Διότιμον καὶ τὸν Ἀρχεβιάδην καὶ τὸν Χαιρέτιμον τὸν
 ἐπιπόλιον τουτονί, οἱ μεθ' ἡμέραν μὲν ἔσκυθροπάκασι
 καὶ λακωνίζειν φασὶ καὶ τρίβωνας ἔχουσι καὶ ἀπλᾶς
 ὑποδέδενται, ἐπειδὰν δὲ συλλεγῶσι καὶ μετ' ἀλλήλων
 35 γένωνται, κακῶν καὶ αἰσχυρῶν οὐδὲν ἐλλείπουσι· καὶ
 ταῦτα τὰ λαμπρὰ καὶ νεανικά ἐστὶν αὐτῶν "οὐ γὰρ
 "ἡμεῖς μαρτυρήσομεν ἀλλήλοις; οὐ γὰρ ταῦθ' ἐταίρων
 "ἐστὶ καὶ φίλων; τί δὲ καὶ δεινόν ἐστὶν ὧν παρῆξεται
 "κατὰ σοῦ; τυπτόμενόν φασὶ τινες ὁρᾶν; ἡμεῖς δὲ
 "μῆδ' ἤφθαι τὸ παράπαν μαρτυρήσομεν. ἐκδεδύσθαι 1268
 "θοῖμάτιον; τοῦτ' ἐκείνους πρότερον πεποιηκέναι ἡμεῖς
 "μαρτυρήσομεν. τὸ χεῖλος ἐρράφθαι; τὴν κεφαλὴν δὲ
 36 "γ' ἡμεῖς ἢ ἕτερόν τι κατεαγέναι φήσομεν." ἀλλὰ καὶ
 μάρτυρας ἰατροὺς παρέχομαι. τοῦτ' οὐκ ἔστιν, ὦ ἄν-
 δρες δικασταί, παρὰ τούτοις· ὅσα γὰρ μὴ δι' αὐτῶν,
 οὐδενὸς μάρτυρος καθ' ἡμῶν εὐπορήσουσιν. ἡ δ' ἀπ'
 αὐτῶν ἐτοιμότης οὐδ' ἂν εἰπεῖν μὰ τοὺς θεοὺς δυ-
 ναίμην ὅση καὶ οἷα πρὸς τὸ ποιεῖν ὅτιοῦν ὑπάρχει.
 ἵνα δ' εἰδῆτε οἷα καὶ διαπραττόμενοι περιέρχονται,
 λέγε αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, σὺ δ' ἐπίλαβε
 τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

37 Τοίχους τοίνυν διορύττοντες καὶ παίοντες τοὺς
 ἀπαντῶντας, ἃρ' ἂν ὑμῖν ὀκνηῆσαι δοκοῦσιν ἐν γραμ-
 ματειδίῳ τὰ ψευδῇ μαρτυρεῖν ἀλλήλοις οἱ κεκοινωνη-
 κότες τοσαύτης καὶ τοιαύτης φιλαπεχθιμοσύνης καὶ
 πονηρίας καὶ ἀναιδείας καὶ ὕβρεως; πάντα γὰρ ταῦτ'
 ἔμοιγ' ἐν τοῖς ὑπὸ τούτων πραττομένοις ἐνεῖναι δοκεῖ.

καίτοι καὶ τούτων ἕτερόν ἐστι πεπραγμένα τούτοις δεινότερα, ἀλλ' ἡμεῖς οὐχ οἰοί τε γενοίμεθ' ἂν πάντας ἐξευρεῖν τοὺς ἡδικομένους.

- 38 Ὁ τοίνυν πάντων ἀναιδέστατον μέλλειν αὐτὸν ἀκούω ποιεῖν, βέλτιον νομίζω προειπεῖν ὑμῖν εἶναι. φασὶ γὰρ παραστησάμενον τοὺς παῖδας αὐτὸν κατὰ τούτων ὁμείσθαι, καὶ ἄράς τινας δεινὰς καὶ χαλεπὰς ἐπαράσσεσθαι καὶ τοιαύτας, οἷας ἀκηκοώς γέ τις θαυμάσας ἀπήγγειλεν ἡμῖν. ἔστι δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀνυπόστατα μὲν τὰ τοιαῦτα τολμήματα· οἱ γὰρ οἶμαι βέλτιστοι καὶ ἥκιστ' ἂν αὐτοί τι ψευδόμενοι μάλισθ' ὑπὸ τῶν τοιούτων ἐξαπατῶνται· οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ πρὸς τὸν 1269
- 39 βίον καὶ τὸν τρόπον ἀποβλέποντας πιστεύειν. τὴν δὲ τούτου πρὸς τὰ τοιαῦτ' ὀλιγορίαν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· πέπυσμαι γὰρ ἐξ ἀνάγκης. ἀκούω γὰρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, Βάκχιόν τέ τινα, ὃς παρ' ὑμῖν ἀπέθανε, καὶ Ἀριστοκράτην τὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς διεφθαρμένον καὶ τοιούτους ἑτέρους καὶ Κόνωνα τουτονὶ ἐταίρους εἶναι μεिरάκια ὄντας καὶ Τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν· τούτους τὰ τε Ἑκαταῖα κατεσθίειν, καὶ τοὺς ὄρχεις τοὺς ἐκ τῶν χοίρων, οἷς καθαίρουσιν ὅταν εἰσιέναι μέλλωσι, συλλέγοντας ἐκάστοτε συνδειπνεῖν ἀλλήλοις, καὶ ῥᾶον
- 40 ὁμνύειν καὶ ἐπιорκεῖν ἢ ὅτιοῦν. οὐ δὲ Κόνων ὁ τοιοῦτος πιστός ἐστιν ὁμνύων· οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· ἀλλ' ὁ μὴδ' εὖορκον μὴδὲν ἂν ὁμόσας ὦν μὴ νομίζετε, κατὰ δὲ δὴ παίδων μὴδ' ἂν μελλήσας, ἀλλὰ καὶ ὅτιοῦν παθῶν πρότερον, εἰ δ' ἀναγκαῖον, ὁμνύων ὥς νόμιμον, ἀξιόπιστότερος τοῦ κατὰ τῶν παίδων ὁμνύοντος καὶ διὰ τοῦ πυρός. ἐγὼ τοίνυν ὁ δικαιότερόν σου πιστευθεὶς ἂν κατὰ πάντα, ὃ Κόνων, ἡθέλησα ὁμόσαι ταυτὶ, οὐχ ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην ὦν ἡδίκηκα, καὶ ὅτιοῦν ποιῶν, ὥσπερ σὺ, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ τοῦ μὴ

προσυβρισθῆναι, ὥς οὐ κατεπιорκηθησόμενος τὸ πρᾶγμα. λέγε τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

41 Ταῦτ' ἐγὼ καὶ τότε ἠθέλησα ὁμόσαι, καὶ νῦν ὁμνῶ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ ἁπάσας ὑμῶν ἔνεκα, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν περιεσθηκότων, ἣ μὴν παθῶν ὑπὸ Κόνωνος ταῦτα ὧν δικάζομαι, καὶ λα- 1270 βῶν πληγὰς, καὶ τὸ χεῖλος διακοπεῖς οὕτως ὥστε καὶ ῥαφῆναι, καὶ ὑβρισθεὶς τὴν δίκην διώκειν. καὶ εἰ μὲν εὖορκῶ, πολλά μοι ἀγαθὰ γένοιτο καὶ μηδέποτ' αὐτίς τοιοῦτο μηδὲν πάθοιμι, εἰ δ' ἐπιορκῶ, ἐξώλης ἀπολοῖμην αὐτός τε καὶ εἴ τί μοι ἔστιν ἢ μέλλει ἔσεσθαι. ἀλλ'

42 οὐκ ἐπιορκῶ, οὐδ' ἂν Κόνων διαρραγῇ. ἀξιῶ τοίνυν ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, πάνθ' ὅσα ἐστὶ δίκαια ἐπιδείξαντος ἐμοῦ καὶ πίστιν προσθέντος ὑμῖν, ὥσπερ ἂν αὐτὸς ἕκαστος παθῶν τὸν πεποιηκότα ἐμίσει, οὕτως ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Κόνωνα τουτοῦ τὴν ὀργὴν ἔχειν, καὶ μὴ νομίζειν ἰδιον τῶν τοιούτων μηδὲν ὃ καὶ ἄλλω τυχόν συμβαίη, ἀλλ' ἐφ' ὅτου ποτ' ἂν συμβῇ, βοηθεῖν καὶ τὰ δίκαια ἀποδιδόναι, καὶ μισεῖν τοὺς πρὸ μὲν τῶν ἁμαρτημάτων θρασεῖς καὶ προπετεῖς, ἐν δὲ τῷ δίκην ὑπέχειν ἀναισχύντους καὶ πονηροὺς καὶ μήτε δόξης μήτε ἔθους μήτ' ἄλλου μηδενὸς φροντίζοντας πρὸς

43 τὸ μὴ δοῦναι δίκην. ἀλλὰ δεήσεται Κόνων καὶ κλαήσει. σκοπεῖτε δὴ πότερός ἐστιν ἐλεεινότερος, ὁ πεπονθὼς οἷα ἐγὼ πέπονθα ὑπὸ τούτου, εἰ προσυβρισθεὶς ἅπειμι καὶ δίκης μὴ τυχὼν, ἢ Κόνων, εἰ δώσει δίκην; πότερον δ' ὑμῶν ἕκαστω συμφέρει ἐξεῖναι τύπτειν καὶ ὑβρίζειν ἢ μή; ἐγὼ μὲν οἶμαι μή. οὐκοῦν, ἂν μὲν ἀφίητε, ἔσονται πολλοὶ, ἐὰν δὲ κολάξητε, ἐλάττους.

44 Πόλλ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι, ὧς ἄνδρες δικασταὶ, καὶ

ὥς ἡμεῖς χρήσιμοι, καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ πατήρ, ἕως ἔξῃ, καὶ τριηραρχοῦντες καὶ στρατευόμενοι καὶ τὸ προσ-
 ταπτόμενον ποιοῦντες, καὶ ὥς οὐδὲν οὔθ' οὗτος οὔ- 1271
 τε τῶν τούτου οὐδείς· ἀλλ' οὔτε τὸ ὕδωρ ἱκανὸν οὔτε
 νῦν περὶ τούτων ὁ λόγος ἐστίν. εἰ γὰρ δὴ ὁμολογου-
 μένως ἔτι τούτων καὶ ἀχρηστοτέροις καὶ πονηροτέροις
 ἡμῖν εἶναι συνέβαινεν, οὐ τυπτητέοι οὐδὲ ὑβριστέοι
 δῆπου ἐσμέν.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς
 οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

LV.

ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καλλικλῆς, πρὸς ὃν ὁ λόγος, καὶ ὁ τὴν δίκην ὑπ' ἐκείνου
 φεύγων γείτονες ἦσαν ἐν χωρίῳ, ὁδῷ μέσῃ διειργόμενοι. δυσ-
 ομβρίας δὲ συμβάσης, εἰς τὸ Καλλικλέους χωρίον ὕδωρ ἐμ-
 πεσὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ κατελυμήνατο. ἐπὶ τούτῳ διώκει βλάβης
 τὸν γείτονα· εἶναι γὰρ φησὶν ἐν τῷ Τισίου χωρίῳ χαράδραν
 εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ὕδατος τοῦ ἐκ τῆς ὁδοῦ ποιηθεῖσαν, ἣν
 ἀποικοδομήσαντα νῦν αἰτίαν ἑαυτῷ βλάβης γενέσθαι. ὁ δὲ
 τοῦ Τισίου παῖς πρῶτον μὲν παλαιὸν καὶ οὐ δι' ἑαυτοῦ τὸ
 ἔργον δείκνυσι· ζῶντος γὰρ ἔτι καὶ τοῦ Καλλικλέους πατρὸς
 ἀποικοδομηθῆναι τὴν χαράδραν φησὶν ὑπὸ τοῦ Τισίου· ἔπει-
 τα συνίστησιν ὥς οὐδὲ χαράδρα τις τὸ χωρίον ἐστί. διασύρει
 δὲ καὶ τὴν συμβᾶσαν τῷ Καλλικλεῖ βλάβην ὥς μικρὰν καὶ
 οὐκ ἀξίαν τηλικαύτης δίκης, καὶ τὸ ὅλον ἡδικῆσθαι μὲν οὐ-
 δὲν φησὶ τὸν Καλλικλέα, ἐπιθυμεῖν δὲ τῶν χωρίων τῶν ἑαυ-
 τοῦ καὶ διὰ τοῦτο συκοφαντίας μηχανᾶσθαι πάσας.

Οὐκ ἦν ἄρ', ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον οὐ- 1272
 δὲν ἢ γείτονος πονηροῦ καὶ πλεονέκτου τυχεῖν, ὅπερ
 ἐμοὶ νυνὶ συμβέβηκεν. ἐπιθυμήσας γὰρ τῶν χωρίων
 μου Καλλικλῆς οὕτω διατέθεικέ με συκοφαντῶν ὥστε
 2 πρῶτον μὲν τὸν ἀνεψιὸν τὸν ἑαυτοῦ κατεσκεύασεν
 ἀμφισβητεῖν μοι τῶν χωρίων, ἐξελεγχθεὶς δὲ φανερώς
 καὶ περιγενομένου μου τῆς τούτων σκευωρίας πάλιν
 δύο δίκας ἐρήμους μου κατεδιητήσατο, τὴν μὲν αὐτὸς
 χιλίων δραχμῶν, τὴν δὲ τὸν ἀδελφὸν τουτονὶ πείσας
 Καλλικράτην. δέομαι δὴ πάντων ὑμῶν ἀκοῦσαί μου
 καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, οὐχ ὡς αὐτὸς δυνησόμενος εἰ-
 πεῖν, ἀλλ' ἵν' ὑμεῖς ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων καταμά-
 θητε ὅτι φανερώς συκοφαντοῦμαι.

3 Ἐν μὲν οὖν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ἅπαντας
 τοὺς τούτων λόγους παρέχομαι δίκαιον. τὸ γὰρ χω-
 ρίον τοῦτο περιωκοδόμησεν ὁ πατὴρ μικροῦ δεῖν πρὶν
 ἐμὲ γενέσθαι, ζῶντος μὲν ἔτι Καλλιππίδου τοῦ τούτων
 πατρὸς καὶ γειτνιῶντος, ὃς ἀκριβέστερον ἥδει δήπου
 τούτων, ὄντος δὲ Καλλικλέους ἀνδρὸς ἥδη καὶ ἐπιδη-
 μοῦντος Ἀθήνησιν· ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔτεσιν ἅπασιν
 4 οὐτ' ἐγκαλῶν οὐδεὶς πώποτ' ἦλθεν οὔτε μεμφόμενος
 (καίτοι δῆλον ὅτι καὶ τόθ' ὕδατα πολλάκις ἐγένετο),
 οὐτ' ἐκώλυσεν ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ ἠδίκηι τινὰ περιοικοδο- 1273
 μῶν ὁ πατὴρ τὸ ἡμέτερον χωρίον, ἀλλ' οὐδ' ἀπηγόρευ-
 σεν οὐδὲ διεμαρτύρατο, πλεόν μὲν ἢ πεντεκαίδεκ' ἔτη
 τοῦ πατρὸς ἐπιβιοῦντος, οὐκ ἐλάττω δὲ τοῦ τούτων
 5 πατρὸς Καλλιππίδου. καίτοι, ὥς Καλλίκλεις, ἐξῆν δή-
 που τόθ' ὑμῖν, ὁρῶσιν ἀποικοδομουμένην τὴν χαρά-
 δραν, ἐλθοῦσιν εὐθύς ἀγανακτεῖν καὶ λέγειν πρὸς τὸν
 πατέρα "Τισία, τί ταῦτα ποιεῖς; ἀποικοδομεῖς τὴν χα-
 "ράδραν; εἴτ' ἐμπεσεῖται τὸ ὕδωρ εἰς τὸ χωρίον τὸ
 "ἡμέτερον," ἵν' εἰ μὲν ἐβούλετο παύσασθαι, μηδὲν ὑμῖν

ἦν δυσχερὲς πρὸς ἀλλήλους, εἰ δ' ὀλιγώρησε καὶ συνέβη τι τοιοῦτον, μάρτυσιν εἶχες τοῖς τότε παραγενομένοις χρῆσθαι. καὶ νῆ Δί' ἐπιδείξαι σε ἔδει πᾶσιν ἀνθρώποις χαράδραν οὕσαν, ἵνα μὴ λόγῳ μόνον, ὥσπερ νῦν, ἀλλ' ἔργῳ τὸν πατέρ' ἀδικοῦντ' ἀπέφαινες. τούτων τοίνυν οὐδὲν πώποτ' οὐδεὶς ποιεῖν ἠξίωσεν. οὐ γὰρ ἂν οὕτ' ἐρήμην, ὥσπερ ἐμοῦ νῦν, κατεδιητήσασθε, οὔτε πλέον ἂν ἦν ὑμῖν συκοφαντοῦσιν οὐδὲν, ἀλλ' εἰ
7 ἡνέγκατε τότε μάρτυρα καὶ ἐπεμαρτύρασθε, νῦν ἀπέφαινεν ἂν ἐκείνος εἰδὼς ἀκριβῶς ὅπως εἶχεν ἕκαστα τούτων, καὶ τοὺς ῥαδίως τούτους μαρτυροῦντας ἐξήλεγχεν. ἀνθρώπου δ', οἶμαι, τηλικούτου καὶ ἀπείρου τῶν πραγμάτων ἅπαντες καταπεφρονήκατέ μου. ἀλλ' ἐγὼ πρὸς ἅπαντας τούτους, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς αὐτῶν πράξεις ἰσχυροτάτας μαρτυρίας παρέχομαι. διὰ τί γὰρ οὐδεὶς οὕτ' ἐπεμαρτύρατο οὐτ' ἐνεκάλεσεν, ἀλλ' οὐδ' ἐμέμψατο πώποτε, ἀλλ' ἐξήρκει ταῦτ' αὐτοῖς ἡδίκημένοις περιοῶν;

- 8 Ἐγὼ τοίνυν ἱκανὰ μὲν ἡγοῦμαι καὶ ταῦτ' εἶναι 1274
πρὸς τὴν τούτων κατηγορίαν. ἵνα δ' εἰδῆτε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὥς οὐθ' ὁ πατήρ οὐδὲν ἡδίκηει περιοικοδομῶν τὸ χωρίον οὗτοί τε κατεψευσμένοι πάντ' εἰσὶν ἡμῶν, ἔτι σαφέστερον ὑμᾶς πειράσομαι διδάσκειν. τὸ μὲν γὰρ χωρίον ὁμολογεῖται καὶ παρ'
9 αὐτῶν τούτων ἡμέτερον ἴδιον εἶναι. τούτου δ' ὑπάρχοντος, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μάλιστα μὲν ἡδείτε ἂν ιδόντες τὸ χωρίον ὅτι συκοφαντοῦμαι. διὸ καὶ τοῖς εἰδόσιν ἐπιτρέπειν ἐβουλόμην ἐγὼ, τοῖς ἴσοις. ἀλλ' οὐχ οὗτοι, καθάπερ νυνὶ λέγειν ἐπιχειροῦσι· δηλὸν δ' ὑμῖν καὶ τοῦτ' αὐτίκ' ἔσται πᾶσιν. ἀλλὰ προσέχετε, ὧς ἄν-
10 δρες Ἀθηναῖοι, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν τὸν νοῦν. τοῦ γὰρ χωρίου τοῦ τ' ἐμοῦ καὶ τοῦ τούτων τὸ μέσον ὁδός ἐστιν,

ὄρους δὲ περιέχοντος κύκλῳ τοῖς χωρίοις τὸ καταρρέον
 ὕδωρ τῇ μὲν εἰς τὴν ὁδὸν, τῇ δ' εἰς τὰ χωρία συμβαίνει
 φέρεσθαι. καὶ δὴ καὶ τοῦτ' εἰσπίπτου εἰς τὴν ὁδὸν, ἥ
 μὲν ἂν εὐδοῇ, φέρεται κάτω κατὰ τὴν ὁδόν, ἥ δ' ἂν
 ἐνστέῃ τι, τηνικαῦτα τοῦτ' εἰς τὰ χωρία ὑπεραίρειν ἀναγ-
 11 καῖον ἤδη. καὶ δὴ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, γενομένης ἐπομβρίας συνέβη τὸ ὕδωρ ἐμβα-
 λεῖν. ἀμεληθὲν δὲ οὕτω τοῦ πατρὸς ἔχοντος αὐτό,
 ἀλλ' ἀνθρώπου δυσχεραίνοντος ὅλως τοῖς τόποις καὶ
 μᾶλλον ἀστικοῦ, δις καὶ τρις ἐμβαλὼν τὸ ὕδωρ τὰ τε
 χωρία ἐλυμήνατο καὶ μᾶλλον ὠδοποιεῖ. διὸ δὴ ταῦθ'
 ὁ πατήρ ὄρων, ὥς ἐγὼ τῶν εἰδότεων ἀκούω, καὶ τῶν γει-
 τόνων ἐπινεμόντων ἅμα καὶ βαδιζόντων διὰ τοῦ χω-
 12 ρίου, τὴν αἵμασιαν περιωκόδομησε ταύτην. καὶ ὥς
 ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, παρέξομαι μὲν καὶ μάρτυρας ὑμῖν 1275
 τοὺς εἰδότες, πολὺ δὲ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μαρ-
 τύρων ἰσχυρότερα τεκμήρια. Καλλικλῆς μὲν γάρ φησι
 τὴν χαράδραν ἀποικοδομήσαντα βλάπτειν ἐμὲ αὐτόν.
 ἐγὼ δ' ἀποδείξω χωρίον ὃν τοῦτ', ἀλλ' οὐ χαράδραν.
 13 εἰ μὲν οὖν μὴ συνεχωρεῖτο ἡμέτερον ἴδιον εἶναι, τάχ'
 ἂν τοῦτο ἡδικοῦμεν, εἴ τι τῶν δημοσίων ὠκοδομοῦ-
 μεν. νυνὶ δ' οὔτε τοῦτο ἀμφισβητοῦσιν, ἔστι τ' ἐν τῷ
 χωρίῳ δένδρα πεφυτευμένα, ἄμπελοι καὶ συκαῖ. καίτοι
 τίς ἐν χαράδρᾳ ταῦτ' ἂν φυτεύειν ἀξιώσειεν; οὐδεὶς
 γε. τίς δὲ πάλιν τοὺς αὐτοῦ προγόνους θάπτειν; οὐδὲ
 14 τοῦτ' οἶμαι. ταῦτα τοίνυν ἀμφοτέρῳ, ὃ ἄνδρες δικα-
 σταί, συμβέβηκεν. καὶ γὰρ τὰ δένδρα πεφύτευται πρό-
 τερον ἢ τὸν πατέρα περιωκοδομήσαι τὴν αἵμασιαν, καὶ
 τὰ μνήματα παλαιὰ καὶ πρὶν ἡμᾶς κτήσασθαι τὸ χω-
 ρίου γεγεννημένα ἐστίν. καίτοι τούτων ὑπαρχόντων
 τίς ἂν ἔτι λόγος ἰσχυρότερος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γέ-

νοιτο; τὰ γὰρ ἔργα φανερώς ἐξελέγχει. καὶ μοι λαβὲ
πάσας νυνὶ τὰς μαρτυρίας, καὶ λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 15 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν μαρτυριῶν.
ἅρ' ὑμῖν δοκοῦσι διαρρηθῆναι μαρτυρεῖν καὶ τὸ χωρίον
εἶναι δένδρων μεστὸν καὶ μνήματ' ἔχειν τινὰ καὶ τὰλλ'
ἅπερ καὶ τοῖς ἄλλοις χωρίοις συμβέβηκεν; καὶ πάλιν
ὅτι περιωκοδομήθη τὸ χωρίον ζῶντος μὲν ἔτι τοῦ τού-
των πατρὸς, οὐκ ἀμφισβητούντων δ' οὔτε τούτων οὔτ'
ἄλλου τῶν γειτόνων οὐδενός;
- 16 Ἄξιον δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ῶν εἰρήκε Καλλικλῆς ἀκοῦσαι. καὶ σκέψασθε πρῶτον 1276
μὲν εἴ τις ὑμῶν ἐόρακεν ἢ ἀκήκοε πώποτε παρ' ὁδὸν
χαράδραν οὔσαν. οἶμαι γὰρ ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ μηδε-
μίαν εἶναι· τοῦ γὰρ ἔνεκα, ὃ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς δημοσίας
ἔμελλε βαδιεῖσθαι φερόμενον, τούτῳ διὰ τῶν ιδίων
- 17 χωρίων χαράδραν ἐποίησέ τις; ἔπειτα τίς ἂν ὑμῶν εἴτ'
ἐν ἀγρῷ νῆ Δί' εἴτ' ἐν ἄστει τὸ διὰ τῆς ὁδοῦ ῥέον
ὔδωρ εἰς τὸ χωρίον ἢ τὴν οἰκίαν δέξαιτ' ἂν αὐτοῦ;
ἀλλ' οὐκ αὐτὸ τούναντίον, καὶν βιάσηταί ποτε, ἀπο-
φράττειν ἅπαντες καὶ παροικοδομεῖν εἰώθαμεν; οὗ-
τος τοίνυν ἀξιοῖ με ἐκ τῆς ὁδοῦ τὸ ὔδωρ εἰσδεξάμενον
εἰς τὸ ἔμμαντοῦ χωρίου, ὅταν τὸ τούτου παραλλάξῃ
χωρίον, πάλιν εἰς τὴν ὁδὸν ἐξαγαγεῖν. οὐκοῦν πάλιν
ὁ μετὰ τοῦτόν μοι γεωργῶν τῶν γειτόνων ἐγκαλεῖ·
τὸ γὰρ ὑπὲρ τούτου δίκαιον δῆλον ὅτι καὶ κείνοις ὑπάρ-
- 18 ξει πᾶσι λέγειν. ἀλλὰ μὴν εἴ γε εἰς τὴν ὁδὸν ὀκνήσω
τὸ ὔδωρ ἐξάγειν, ἢ που σφόδρα θαρρῶν εἰς τὸ τοῦ
πλησίον χωρίου ἀφείην ἄν. ὅπου γὰρ δίκας ἀτιμή-
τους φεύγω διότι τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ ῥέον ὔδωρ εἰς τὸ
τούτου χωρίον διέπεσε, τί πείσομαι πρὸς Διὸς ὑπὸ
τῶν ἐκ τοῦ χωρίου τοῦ ἐμοῦ τοῦ ὕδατος εἰσπεσόντος

βλαπτομένων; ὅπου δὲ μήτ' εἰς τὴν ὁδὸν μήτ' εἰς τὰ
χωρία ἀφεῖναι μοι τὸ ὕδωρ ἐξέσται δεξαμένῳ, τί λοι-
πὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, πρὸς θεῶν; οὐ γὰρ ἐκπιεῖν
19 γε δῆπου με Καλλικλῆς αὐτὸ προσαναγκάσει. ταῦτα
τοίνυν ἐγὼ πάσχων ὑπὸ τούτων καὶ πολλὰ ἕτερα καὶ
δεινὰ, μὴ ὅτι δίκην λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ προσοφλεῖν ἀγα-
πήσαιμ' αὖν. εἰ μὲν γὰρ ἦν, ὃ ἄνδρες δικασταί, χαρά- 1277
δρα πάλιν ὑποδεχομένη, τάχ' αὖν ἡδίκουν ἐγὼ μὴ δε-
χόμενος, ὥσπερ ἀνὰ χάτερόν τινα τῶν χωρίων εἰσὶν
ὁμολογούμεναι χαράδραι· καὶ ταύτας δέχονται μὲν
οἱ πρῶτοι, καθάπερ τοὺς ἐκ τῶν οἰκιῶν χειμάρρους,
παρὰ τούτων δ' ἕτεροι παραλαμβάνουσιν ὡσάντως·
ταύτην δ' οὔτε παραδίδωσιν οὐδεὶς οὔτε παρ' ἐμοῦ
20 παραλαμβάνει. πῶς αὖν οὖν εἴη τοῦτο χαράδρα; τὸ δ'
εἰσπεσὼν ὕδωρ ἔβλαψε μὲν, οἶμαι, πολλάκις ἤδη πολ-
λοὺς μὴ φυλαξαμένους, ἔβλαψε δὲ νῦν καὶ τουτονί.
ὃ καὶ πάντων ἐστὶ δεινότατον, εἰ Καλλικλῆς μὲν εἰς
τὸ χωρίον εἰσπεσόντος τοῦ ὕδατος ἀμαξιαίους λίθους
προσκομίσας ἀποικοδομεῖ, τοῦ δὲ πατρὸς, ὅτι τοῦτο
παθόντος τοῦ χωρίου περιωκοδόμησεν, ὡς ἀδικοῦν-
τος ἐμοὶ βλάβης εἴληχε δίκην. καίτοι εἰ ὅσοι κακῶς πε-
πόνθασιν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν ταύτῃ ρεόντων ἐμοὶ
λήξονται δίκας, οὐδὲ πολλαπλάσια γεγόμενα τὰ ὄντα
21 ἐξαρκέσειεν αὖν μοι. τοσοῦτον τοίνυν διαφέρουσιν οὗ-
τοι τῶν ἄλλων ὥστε πεπονθότες μὲν οὐδέν, ὡς αὐτί-
κα ὑμῖν ἐγὼ σαφῶς ἐπιδείξω, πολλῶν δὲ πολλὰ καὶ
μεγάλα βεβλαμμένων μόνοι δικάζεσθαι τετολμήκασιν
οὗτοί μοι. καίτοι πᾶσι μᾶλλον ἐνεχώρει τοῦτο πρᾶτ-
τειν. οὗτοι μὲν γὰρ, εἰ καὶ τι πεπόνθασιν, αὐτοὶ δι'
αὐτοὺς βεβλαμμένοι συκοφαντοῦσιν· ἐκεῖνοι δὲ, εἰ
καὶ μηδὲν ἄλλο, τοιαύτην γ' οὐδεμίαν αἰτίαν ἔχουσιν.
ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἅμα συνταράξας λέγω, λαβέ μοι
τὰς τῶν γειτόνων μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

22 Οὐκοῦν δεινὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν
μηδὲν ἐγκαλεῖν μοι τοσαῦτα βεβλαμμένους, μηδ' ἄλ-
λον μηδένα τῶν ἡτυχηκότων, ἀλλὰ τὴν τύχην στέρο- 1278
γειν, τουτονὶ δὲ συκοφαντεῖν; ὃν ὅτι μὲν αὐτὸς ἐξη-

- μάρτυρε πρῶτον μὲν τὴν ὁδὸν στενωτέραν ποιήσας,
 ἐξαγαγὼν ἔξω τὴν αἵμασιάν, ἵνα τὰ δένδρα τῆς ὁδοῦ
 ποιήσειεν εἶσω, ἔπειτα δὲ τὸν χλῆδον ἐκβαλὼν εἰς τὴν
 ὁδὸν, ἐξ ὧν ὑψηλοτέραν τὴν ὁδὸν καὶ στενωτέραν πε-
 ποιῆσθαι συμβέβηκεν, ἐκ τῶν μαρτυριῶν ἀντίκ' εἶσε-
 23 σθε σαφέστερον, ὅτι δ' οὐδὲν ἀπολωλεκῶς οὐδὲ κα-
 ταβεβλαμμένος ἄξιον λόγου τηλικαύτην μοι δίκην
 εἴληχε, τοῦθ' ὑμᾶς ἤδη πειράσομαι διδάσκειν. τῆς
 γὰρ μητρὸς τῆς ἐμῆς χρωμένης τῇ τούτων μητρὶ πρὶν
 τούτους ἐπιχειρήσαί με συκοφαντεῖν, καὶ πρὸς ἀλλή-
 λας ἀφικνουμένων, οἷον εἰκὸς ἅμα μὲν ἀμφοτέρων
 οἰκουσῶν ἐν ἀργῷ καὶ γειτνιωσῶν, ἅμα δὲ τῶν ἀν-
 24 δρῶν χρωμένων ἀλλήλοις ἕως ἔξω, ἐλθούσης δὲ τῆς
 ἐμῆς μητρὸς ὡς τὴν τούτων καὶ ἀποδυραμένης ἐκεί-
 νης τὰ συμβάντα καὶ δεικνυούσης, οὕτως ἐπνυθόμεθα
 πάντα ἡμεῖς, ὥς ἄνδρες δικασταί· καὶ λέγω μὲν ἅπερ
 ἤκουσα τῆς μητρὸς, οὕτω μοι πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο,
 εἰ δὲ ψεύδομαι, τάναντία τούτων· ἢ μὴν ὁρᾶν καὶ τῆς
 τούτων μητρὸς ἀκούειν ἔφη κριτῶν μὲν βρεχθῆναι,
 καὶ ξηραινομένους ἰδεῖν αὐτήν, μηδὲ τρεῖς μεδίμνους,
 ἀλεύρων δ' ὡς ἡμιμέδιμνον· ἐλαίου δ' ἀποκλιθῆναι
 μὲν κεράμιον φάσκειν, οὐ μέντοι παθεῖν γε οὐδέν.
 25 τοσαῦτα, ὥς ἄνδρες δικασταί, τὰ συμβάντ' ἦν τούτοις,
 ἀνθ' ὧν ἐγὼ χιλίων δραχμῶν δίκην ἀτίμητον φεύγω.
 οὐ γὰρ δὴ τειχίον γ' εἰ παλαιὸν ἐπωκοδόμησεν, ἐμοὶ
 καὶ τοῦτο λογιστέον ἐστίν, ὃ μὴτ' ἔπεσε μὴτ' ἄλλο
 δεινὸν μηδὲν ἔπαθεν. ὥστ' εἰ συνεχώρουν αὐτοῖς 1279
 ἀπάντων αἴτιος εἶναι τῶν συμβεβηκότων, τά γε βρε-
 26 χθέντα ταῦτ' ἦν. ὁπότε δὲ μῆτε ἐξ ἀρχῆς ὁ πατήρ
 ἠδίκηι τὸ χωρίον περιοικοδομῶν, μῆθ' οὗτοι πώποτε
 ἐνεκάλεσαν τοσούτου χρόνου διελθόντος, οἳ τ' ἄλλοι
 πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες μηδὲν μᾶλλον ἐγκαλοῦσιν
 ἐμοὶ, πάντες τε ὑμεῖς τὸ ἐκ τῶν οἰκιῶν καὶ τὸ ἐκ τῶν
 χωρίων ὕδωρ εἰς τὴν ὁδὸν ἐξάγειν εἰώθατε, ἀλλ' οὐ μὰ
 Δί' εἶσω τὸ ἐκ τῆς ὁδοῦ δέχεσθαι, τί δεῖ πλείω λέγειν;
 οὐδὲ γὰρ ἐκ τούτων ἄδηλον ὅτι φανερώς συκοφαντοῦ-
 27 μαι, οὐτ' ἀδικῶν οὐδὲν οὔτε βεβλαμμένων ἄ φασιν. ἵνα
 δ' εἰδῆτε ὅτι καὶ τὸν χλῆδον εἰς τὴν ὁδὸν ἐκβεβλήκασι

καὶ τὴν αἵμασιάν προαγαγόντες στενοτέραν τὴν ὁδὸν πεποιήκασιν, ἔτι δ' ὥς ὄρκον ἐδίδουν ἐγὼ τῇ τούτων μητρὶ καὶ τὴν ἑαυτοῦ τὸν αὐτὸν ὁμόσαι προῦκαλού-
μην, λαβέ μοι τὰς τε μαρτυρίας καὶ τὴν πρόκλησιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

28 Εἶτα τούτων ἀναισχυντότεροι γένοιντ' ἂν ἄνθρω-
ποι ἢ περιφανέστερον συκοφαντοῦντες, οἵτινες αὐτοὶ
τὴν αἵμασιάν προαγαγόντες καὶ τὴν ὁδὸν ἀνακεχωκό-
τες ἑτέροις βλάβης δικάζονται, καὶ ταῦτα χιλίων δρα-
χμῶν ἀτίμητον, οἳ γ' οὐδὲ πεντήκοντα δραχμῶν τὸ πα-
ράπαν ἅπαντα ἀπολωλέκασι; καίτοι σκοπεῖτ', ὧς ἄνδρες
δικασταί, πόσους ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἐν τοῖς ἀγροῖς βε-
βλάφθαι συμβέβηκε, τὰ μὲν Ἐλευσίνι, τὰ δ' ἐν τοῖς
ἄλλοις τόποις. ἀλλ' οὐ δήπου τούτων, ὧς γῆ καὶ θεοί,
παρὰ τῶν γειτόνων ἕκαστος ἀξιῶσει τὰς βλάβας κομί-
29 ζεσθαι, καὶ ἐγὼ μὲν, ὃν προσῆκεν ἀγανακτεῖν τῆς ὁδοῦ
στενοτέρας καὶ μετεωροτέρας γεγεννημένης, ἡσυχίαν
ἔχω· τούτοις δὲ τοσοῦτον περὶέστιν, ὥς ἔοικεν, ὥστε 1280
τοὺς ἡδικομημένους πρὸς συκοφαντοῦσιν. καίτοι, ὧς Καλ-
λίκλεις, εἰ καὶ ὑμῖν περιοικοδομεῖν ἔξεστι τὸ ὑμέτερον
αὐτῶν χωρίον, καὶ ἡμῖν δήπου τὸ ἡμέτερον ἔξῃν. εἰ δ'
ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς ἡδίκηει περιοικοδομῶν ὑμᾶς, καὶ νῦν
30 ὑμεῖς ἐμὲ ἀδικεῖτε περιοικοδομοῦντες οὕτως· δῆλον
γὰρ ὅτι μεγάλοις λίθοις ἀποικοδομηθέντος πάλιν τὸ
ὑδωρ εἰς τὸ ἐμὸν ἦξει χωρίον, εἰθ' ὅταν τύχῃ καταβαλεῖ
τὴν αἵμασιάν ἀπροσδοκῆτως. ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον ἐγκα-
λῶ τούτοις ἐγὼ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ στέργω τὴν τύχην καὶ
τὰ ἑαυτοῦ φυλάττειν πειράσομαι. καὶ γὰρ τοῦτον
φράττοντα μὲν τὰ ἑαυτοῦ σωφρονεῖν ἡγοῦμαι, δικαζό-
μενον δὲ μοι πονηρότατόν τ' εἶναι καὶ διεφθαρμένον
ὑπὸ νόσου νομίζω.

31 Μὴ θαυμάζετε δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, τὴν τούτου
προθυμίαν, μὴδ' εἰ τὰ ψευδῆ κατηγορεῖν νῦν τετόλμη-
κεν. καὶ γὰρ τὸ πρότερον πείσας τὸν ἀνεψιὸν ἀμφισβη-
τεῖν μοι τοῦ χωρίου συνθήκας οὐ γενομένας ἀπήνεγ-
κε, καὶ νῦν αὐτὸς ἐρήμην μου καταδεδιήτηται τοιαύ-
την ἑτέραν δίκην, Κάλλαρον ἐπιγραψάμενος τῶν ἐμῶν
δούλων. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ τοῦτο εὔρη-

32 ται σόφισμα· Καλλάρῳ τὴν αὐτὴν δίκην δικάζονται.
 καίτοι τίς ἂν οἰκέτης τὸ τοῦ δεσπότου χωρίον περιου-
 κοδομήσειε μὴ προστάξαντος τοῦ δεσπότου; Καλλάρῳ
 δ' ἕτερον ἐγκαλεῖν οὐδὲν ἔχοντες, ὑπὲρ ὧν ὁ πατήρ
 πλέον ἢ πεντεκαίδεκα ἔτη φράξας ἐπεβίω δικάζονται.
 καὶ μὲν ἐγὼ τῶν χωρίων ἀποστῶ τούτοις ἀποδόμενος
 ἢ πρὸς ἕτερα χωρία ἀλλαξάμενος, οὐδὲν ἀδικεῖ Κάλλα-
 ρος· ἂν δ' ἐγὼ μὴ βούλωμαι τὰμαυτοῦ τούτοις προ- 1281
 ἔσθαι, πάντα τὰ δεινότατα ὑπὸ Καλλάρου πάσχουσιν
 οὗτοι, καὶ ζητοῦσι καὶ διαιτητὴν ὅστις αὐτοῖς τὰ χωρία
 προσκαταγνώσεται, καὶ διαλύσεις τοιαύτας ἐξ ὧν τὰ
 33 χωρία ἔξουσιν. εἰ μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοὺς
 ἐπιβουλεύοντας καὶ συκοφαντοῦντας δεῖ πλέον ἔχειν,
 οὐδὲν ἂν ὄφελος εἴη τῶν εἰρημένων· εἰ δ' ὑμεῖς τοὺς
 μὲν τοιούτους μισεῖτε, τὰ δὲ δίκαια ψηφίξεσθε, μὴτ'
 ἀπολωλεκότος Καλλικλέους μηδὲν μὴτ' ἡδικημένου
 μήθ' ὑπὸ Καλλάρου μήθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐκ οἶδ' ὅ τι
 34 δεῖ πλείω λέγειν. ἵνα δ' εἰδῆτε ὅτι καὶ πρότερον ἐπι-
 βουλεύων μου τοῖς χωρίοις τὸν ἀνεψιὸν κατεσκεύασε,
 καὶ νῦν τὴν ἑτέραν αὐτὸς κατεδιητήσατο Καλλάρου
 ταύτην τὴν δίκην, ἐπηρεάζων ἐμοὶ διότι τὸν ἄνθρωπον
 περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, καὶ Καλλάρῳ πάλιν εἵληχεν
 ἑτέραν, ἀπάντων ὑμῶν ἀναγνώσεται τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

35 Μὴ οὖν πρὸς Διὸς καὶ Θεῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 προῆσθέ με τούτοις μηδὲν ἀδικοῦντα. οὐ γὰρ τῆς ζη-
 μίας τοσοῦτόν τί μοι μέλει, χαλεπὸν δὲν πᾶσι τοῖς μικρὰν
 οὐσίαν ἔχουσιν· ἀλλ' ἐκβάλλουσιν ὅλως ἐκ τοῦ δήμου
 με ἐλαύνοντες καὶ συκοφαντοῦντες. ὅτι δ' οὐκ ἀδι-
 κοῦμεν οὐδὲν, ἔτοιμοι μὲν ἤμεν ἐπιτρέπειν τοῖς εἰδό-
 σιν, ἴσοις καὶ κοινοῖς, ἔτοιμοι δ' ὁμνῦναι τὸν νόμιμον
 ὄρκον· ταῦτα γὰρ ῥόμεθα ἰσχυρότατα παρασχέσθαι
 τοῖς αὐτοῖς ὑμῶν ὁμωμοκόσιν. καὶ μοι λαβὲ τὴν τε πρό-
 κλησιν καὶ τὰς ὑπολοίπους ἐτι μαρτυρίας.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Δαρεῖος καὶ Πάμφιλος Διονυσοδώρῳ δανείζουσι τρισεχλίας δραχμὰς ἐπὶ τῷ πλεῦσαι αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον καὶ κεῖθεν αὐτὸς Ἀθήναζε, καὶ λαμβάνουσι μὲν ὑποθήκην τὴν ναῦν, διομολογοῦνται δὲ καὶ τόκους ὅσους ὥφειλον Ἀθήναζε καταπλέυσαντος Διονυσοδώρου κομίσασθαι. Διονυσόδωρος δὲ ἀναπλέων ἐκ τῆς Αἰγύπτου, τῇ Ρόδῳ προσσχὼν, ἐκεῖ τὸν γόμον ἐξέθετο, ὥς μὲν αὐτὸς φησί, διὰ τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν καὶ εἶναι σαθράν, ὥς δὲ Δαρεῖος λέγει, διὰ τὸ πνυθῆσθαι τὸν σῖτον Ἀθήνησιν εὖνον ὄντα· τὴν γὰρ ναῦν σῶαν ὑπάρχειν φησὶ καὶ πλεῖν ἔτι καὶ νῦν. οἱ μὲν οὖν δανείσαντες καὶ κατηγοροῦσι τοῦ Διονυσοδώρου παραβεβηκέναι τὴν συγγραφὴν, διότι τὴν ὑποθήκην, τουτέστι τὴν ναῦν, οὐ παρέσχεν ἐμφανῆ, καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν τοὺς ὁμολογηθέντας τόκους τελείους· ὁ δὲ οὐ πάντας ἀποδιδόναι βούλεται, ἀλλὰ πρὸς λόγον τοῦ πλοῦ τοῦ πλευσθέντος.

Κοινωνός εἰμι τοῦ δανείσματος τούτου, ὧς ἄνδρες δικασταί. συμβάλει δ' ἡμῖν τοῖς κατὰ θάλατταν τὴν ἐργασίαν προηρημένοις καὶ τὰ ἡμέτερά αὐτῶν ἐγχειρί- 1283 ζουσιν ἑτέροις ἐκείνο μὲν σαφῶς εἰδέναι, ὅτι ὁ δανειζόμενος ἐν παντὶ προέχει ἡμῶν. λαβὼν γὰρ ἀργύριον φανερόν καὶ ὁμολογούμενον, ἐν γραμματείδῳ δυοῖν χαλκοῖν ἐωνημένῳ καὶ βιβλιδίῳ μικρῷ πάνυ τὴν ὁμολογίαν καταλέλοιπε τοῦ ποιῆσαι τὰ δίκαια. ἡμεῖς δ' οὐ φαρμὲν δώσειν, ἀλλ' εὐθύς τῷ δανειζομένῳ δίδομεν 2 τὸ ἀργύριον. τῷ οὖν ποτὲ πιστεύοντες καὶ τί λαβόντες

τὸ βέβαιον προῖέμεθα; ὑμῖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ
 τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις, οἳ κελεύουσιν, ὅσα ἂν τις
 ἐκὼν ἕτερος ἑτέρῳ ὁμολογήσῃ, κύρια εἶναι. ἀλλὰ μοι
 δοκεῖ οὔτε τῶν νόμων οὔτε συγγραφῆς οὐδεμιᾶς ὄφε-
 λος εἶναι οὐδέν, ἂν ὁ λαμβάνων τὰ χρήματα μὴ πάννυ
 δίκαιος ἢ τὸν τρόπον καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ ὑμᾶς δε-
 3 διῶς ἢ τὸν συμβαλόντα αἰσχυνόμενος. ὧν οὐδέτερον
 πρόσεστι Διονυσόδωρῳ τούτῳ, ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἤκει
 τόλμης ὥστε δανεισάμενος παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηὶ τρισι-
 λίας δραχμὰς ἔφ' ὧς τε τὴν ναῦν καταπλεῖν Ἀθήνας,
 καὶ δέον ἡμᾶς ἐν τῇ πέρυσιν ὥρα κεκομίσθαι τὰ χρή-
 ματα, τὴν μὲν ναῦν εἰς Ῥόδον κατεκόμισε καὶ τὸν γό-
 μον ἐκεῖσε ἐξελόμενος ἀπέδοτο παρὰ τὴν συγγραφὴν
 καὶ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἐκ δὲ τῆς Ῥόδου πάλιν
 ἀπέστειλε τὴν ναῦν εἰς Αἴγυπτον καὶ κεῖθεν εἰς Ῥό-
 δον, ἡμῖν δὲ τοῖς Ἀθήνησι δανείσασιν οὐδέπω καὶ νῦν
 οὔτε τὰ χρήματα ἀποδίδωσιν οὔτε τὸ ἐνέχυρον καθί-
 στησιν εἰς τὸ ἐμφανὲς, ἀλλὰ δεύτερον ἔτος τουτὶ καρ-
 4 πούμενος τὰ ἡμέτερα, καὶ ἔχων τό τε δάνειον καὶ τὴν
 ἐργασίαν καὶ τὴν ναῦν τὴν ὑποκειμένην ἡμῖν, οὐδέν
 ἤττον εἰσελήλυθε πρὸς ὑμᾶς δηλονότι ὥς ζημιώσων 1284
 ἡμᾶς τῇ ἐπωβελίᾳ καὶ καταθησόμενος εἰς τὸ οἴκημα
 πρὸς τῷ ἀποστερεῖν τὰ χρήματα. ὑμῶν οὖν, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὁμοίως ἀπάντων δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν
 βοηθῆσαι ἡμῖν, ἂν δοκῶμεν ἀδικεῖσθαι. τὴν δ' ἀρχὴν
 τοῦ συμβολαίου διεξελθεῖν ὑμῖν πρῶτον βούλομαι.
 οὔτω γὰρ καὶ ὑμεῖς ῥᾶστα παρακολουθήσετε.
 5 Διονυσόδωρος γὰρ οὕτως, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος προσελθόντες ἡμῖν
 πέρυσιν τοῦ μεταγεινιῶνος μηνὸς ἔλεγον ὅτι βούλον-
 ται δανείσασθαι ἐπὶ τῇ νηὶ, ἔφ' ὧς τε πλεῦσαι εἰς Αἴ-
 γυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ῥόδον ἢ εἰς Ἀθήνας, διο-

μολογησάμενοι τοὺς τόκους εἰς ἑκάτερον τῶν ἐμπο-
 6 ρίων τούτων. ἀποκριναμένων δ' ἡμῶν, ὧς ἄνδρες δι-
 κασταί, ὅτι οὐκ ἂν δανείσαιμεν εἰς ἕτερον ἐμπόριον οὐ-
 δὲν ἄλλ' ἢ εἰς Ἀθήνας, οὕτω προσομολογοῦσι πλεύσε-
 σθαι δεῦρο, καὶ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανείζον-
 ται παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ νηὶ τρισχιλίας δραχμὰς ἀμφοτε-
 ρόπλουν, καὶ συγγραφὴν ἐγράψαντο ὑπὲρ τούτων. ἐν
 μὲν οὖν ταῖς συνθήκαις δανειστῆς ἐγράφη Πάμφιλος
 οὗτοςί· ἐγὼ δ' ἔξωθεν μετείχον αὐτῷ τοῦ δανείσμα-
 τος. καὶ πρῶτον ὑμῖν ἀναγνώσεται αὐτὴν τὴν συγ-
 γραφὴν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

7 Κατὰ ταύτην τὴν συγγραφὴν, ὧς ἄνδρες δικασταί,
 λαβόντες παρ' ἡμῶν τὰ χρήματα Διονυσόδωρός τε οὐ-
 8 τοσί καὶ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ Παρμενίσκος ἀπέστελλον
 τὴν ναῦν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐνθ' ἐνδε. καὶ ὁ μὲν Παρμε-
 νίσκος ἐπέπλει ἐπὶ τῆς νεῶς, οὗτοςί δὲ αὐτοῦ κατέμε- 1285
 νεν. ἦσαν γὰρ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἵνα μηδὲ τοῦτ'
 ἄγνοῇτε, ὑπηρέται καὶ συνεργοὶ πάντες οὗτοι Κλεο-
 μένους τοῦ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἄρχαντος, ὃς ἐξ οὗ τὴν ἀρ-
 χὴν παρέλαβεν οὐκ ὀλίγα κακὰ εἰργάσατο τὴν πόλιν
 τὴν ὑμετέραν, μᾶλλον δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας,
 παλιγκαπηλεύων καὶ συνιστὰς τὰς τιμὰς τοῦ σίτου καὶ
 8 αὐτὸς καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀπέ-
 στελλον ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὰ χρήματα, οἱ δ' ἐπέπλεον
 ταῖς ἐμπορίαις, οἱ δ' ἐνθάδε μένοντες διετίθεντο τὰ
 ἀποστελλόμενα· εἴτα πρὸς τὰς καθεστηκυίας τιμὰς
 ἐπεμπον γράμματα οἱ ἐπιδημοῦντες τοῖς ἀποδημοῦσιν,
 ἵνα ἂν μὲν παρ' ὑμῖν τίμιος ᾗ ὁ σῖτος, δεῦρο αὐτὸν
 κομίσωσιν, ἂν δ' εὐωνότερος γένηται, εἰς ἄλλο τι κα-
 ταπλεύσωσιν ἐμπόριον. ὅθεν περ οὐχ ἥκιστα, ὧς ἄν-
 9 δρες δικασταί, συνετιμήθη τὰ περὶ τον σῖτον ἐκ τῶν

9 τοιούτων ἐπιστολῶν καὶ συνεργιῶν. ὅτε μὲν οὖν ἐν-
 θένδε ἀπέστελλον οὗτοι τὴν ναῦν, ἐπεικῶς ἐντιμον
 κατέλιπον τὸν σῖτον· διὸ καὶ ὑπέμειναν ἐν τῇ συγγρα-
 φῇ γράψασθαι εἰς Ἀθήνας πλεῖν, εἰς δ' ἄλλο μηδὲν
 ἐμπόριον. μετὰ δὲ ταῦτ', ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ὁ
 Σικελικὸς κατάπλους ἐγένετο καὶ αἱ τιμαὶ τοῦ σίτου ἐπ'
 ἔλαττον ἐβάδιζον καὶ ἡ ναὺς ἡ τούτων ἀνῆκτο εἰς Αἴ-
 γυπτον, εὐθέως οὗτος ἀποστέλλει τινὰ εἰς τὴν Ῥόδον
 ἀπαγγελοῦντα τῷ Παρμενίσκῳ τῷ κοινωνῷ τὰνθένδε
 καθεστηκότα, ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι ἀναγκαῖον εἴη τῇ νηϊ
 10 προσέχειν εἰς Ῥόδον. πέρας δ' οὖν, λαβὼν γὰρ ὁ Παρ-
 μενίσκος ὁ τουτουὶ κοινωνὸς τὰ γράμματα τὰ παρὰ
 τούτου ἀποσταλέντα, καὶ πυνθόμενος τὰς τιμὰς τὰς ἐν-
 θάδε τοῦ σίτου καθεστηκυίας, ἐξαιρεῖται τὸν σῖτον ἐν 128
 τῇ Ῥόδῳ καὶ κεῖ ἀποδίδεται, καταφρονήσαντες μὲν τῆς
 συγγραφῆς, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπιτιμιῶν ἃ
 συνεγράψαντο αὐτοὶ οὗτοι καθ' αὐτῶν, εἴαν τι παρα-
 βαίνωσι, καταφρονήσαντες δὲ τῶν νόμων τῶν ὑμετέ-
 ρων, οἳ κελεύουσι τοὺς ναυκλήρους καὶ τοὺς ἐπιβάτας
 πλεῖν εἰς ὃ τι ἂν συνθῶνται ἐμπόριον, εἰ δὲ μὴ, ταῖς
 11 μεγίσταις ζημίαις εἶναι ἐνόχους. καὶ ἡμεῖς ἐπειδὴ τά-
 χιστα ἐπυνθόμεθα τὸ γεγονός, ἐκπεπληγμένοι τῷ πρά-
 γματι προσῆμεν τούτῳ τῷ ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης ἐπι-
 βουλῆς, ἀγανακτοῦντες, οἷον εἰκὸς, καὶ ἐγκαλοῦντες
 ὅτι διαρρήδην ἡμῶν διορισαμένων ἐν ταῖς συνθήκαις
 ὅπως ἡ ναὺς μηδαμόσε καταπλεύσεται ἀλλ' ἢ εἰς Ἀθή-
 νας, καὶ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις δανεισάντων τὸ
 ἀργύριον, ἡμᾶς μὲν ἐν ὑποψίᾳ καταλέλοιπε τοῖς βου-
 λομένοις αἰτιᾶσθαι καὶ λέγειν ὥς ἄρα καὶ ἡμεῖς κοι-
 νωνήκαμεν τῆς σιτηγίας τῆς εἰς τὴν Ῥόδον, αὐτοὶ δ'
 οὐδὲν μᾶλλον τὴν ναῦν ἤκουσι κατακομίζοντες εἰς τὸ
 12 ὑμέτερον ἐμπόριον εἰς ὃ συνεγράψαντο. ἐπειδὴ δ' οὐ-

δὲν ἐπεραίνομεν ὑπὲρ τῆς συγγραφῆς καὶ τῶν δικαίων διαλεγόμενοι, ἀλλὰ τό γε δάνειον καὶ τοὺς τόκους ἤξι-
οῦμεν ἀπολαβεῖν τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὁμολογηθέντας. οὗτος
δ' οὕτως ὑβριστικῶς ἐχρήσατο ἡμῖν ὥστε τοὺς μὲν
τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ γεγραμμένους οὐκ ἔφη
δώσειν. "εἰ δὲ βούλεσθ' " ἔφη "κομίζεσθαι τὸ πρὸς μέ-
"ρος τοῦ πλοῦ τοῦ πεπλευσμένου, δώσω ὑμῖν" φησὶ
"τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους· πλείους δ' οὐκ ἂν δοίην", αὐ-
τὸς ἑαυτῷ νομοθετῶν καὶ οὐχὶ τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς
13 δικαίοις πειθόμενος. ὥς δ' ἡμεῖς οὐκ ἂν ἔφαμεν συγ- 1287
χωρηῆσαι οὐδὲν τούτων, λογιζόμενοι ὅτι, ὁπότε τοῦτο
πράξομεν, ὁμολογοῦμεν καὶ αὐτοὶ εἰς Ῥόδον σεσιτηγη-
κέναι, ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν οὗτος καὶ μάρτυρας πολ-
λοὺς παραλαβὼν προσήει, φάσκων ἔτοιμος εἶναι ἀπο-
διδόναι τὸ δάνειον καὶ τοὺς τόκους τοὺς εἰς Ῥόδον, οὐ-
δὲν μᾶλλον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀποδοῦναι διανοού-
μενος, ἀλλ' ἡμᾶς ὑπολαμβάνων οὐκ ἂν ἐθελῆσαι ἀπο-
λαβεῖν τὸ ἀργύριον διὰ τὰς ὑπούσας αἰτίας. ἐδήλωσε
14 δ' αὐτὸ τὸ ἔργον. ἐπειδὴ γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν
ὑμετέρων πολιτῶν τινὲς παραγενόμενοι ἀπὸ ταῦτομά-
του συνεβούλευον ἡμῖν τὸ μὲν διδόμενον λαμβάνειν,
περὶ δὲ τῶν ἀντιλεγομένων κρίνεσθαι, τοὺς δὲ εἰς Ῥό-
δον τόκους μὴ καθομολογεῖν ἕως ἂν κριθῶμεν, ἡμεῖς
μὲν ταῦτα συνεχωροῦμεν, οὐκ ἄγνοοῦντες, ὃ ἄνδρες
δικασταί, τὸ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαιον, ἀλλ' ἡγούμε-
νοι δεῖν ἐλαττοῦσθαι τι καὶ συγχωρεῖν, ὥστε μὴ δοκεῖν
φιλόδικοι εἶναι, οὗτος δ' ὥς ἑώρα ἡμᾶς ὁμόσε πορευο-
μένους, "ἀναιρεῖσθ' " φησὶ "τοίνυν τὴν συγγραφὴν."
15 "ἡμεῖς ἀναιρῶμεθα; οὐδὲν γε μᾶλλον ἢ ὅτιοῦν· ἀλλὰ
"κατὰ μὲν τὸ ἀργύριον, ὃ ἂν ἀποδῶς, ὁμολογήσομεν
"ἐναντίον τοῦ τραπεζίτου ἄκυρον ποιεῖν τὴν συγγρα-
"φὴν, τὸ μέντοι σύνολον οὐκ ἂν ἀνελοίμεθα, ἕως ἂν

"περὶ τῶν ἀντιλεγομένων κριθῶμεν. τί γὰρ ἔχοντες
 "δίκαιον ἢ τί τὸ ἰσχυρὸν ἀντιδικήσομεν, εἴαν τε πρὸς
 "δαιτητὴν εἴαν τε εἰς δικαστήριον δέῃ βαδίζειν, ἀνελό-
 "μενοι τὴν συγγραφὴν ἐν ᾗ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων βοή-
 16 "θειαν ἔχομεν;" ταῦτα δ' ἡμῶν λεγόντων, ὧς ἄνδρες
 δικασταί, καὶ ἀξιούντων Διονυσόδωρον τουτοῦ τὴν
 μὲν συγγραφὴν μὴ κινεῖν μηδ' ἄκυρον ποιεῖν τὴν ὁμο- 1288
 λογουμένην καὶ ὑπ' αὐτῶν κυρία εἶναι, τῶν δὲ χρη-
 μάτων ὅσα μὲν αὐτὸς ὁμολογεῖ, ἀποδοῦναι ἡμῖν, περὶ
 δὲ τῶν ἀντιλεγομένων ὧς ἐτοίμων ὄντων κριθῆναι,
 εἴτε βούλονται ἐφ' ἐνὶ εἴτε καὶ πλείοσι τῶν ἐκ τοῦ ἐμ-
 πορίου, οὐκ ἔφη προσέχειν Διονυσόδωρος τούτων οὐ-
 δενί, ἀλλ' ὅτι τὴν συγγραφὴν ὅλως οὐκ ἀνηροῦμεθα
 ἀπολαμβάνοντες ἀ οὗτος ἐπέταπτεν, ἔχει δεύτερον ἔτος
 17 τὰ ἡμέτερα καὶ χρῆται τοῖς χρήμασι· καὶ ὃ πάντων ἐστὶ
 δεινότατον, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅτι αὐτὸς μὲν οὗτος
 παρ' ἐτέρων εἰσπράττει ναυτικοὺς τόκους ἀπὸ τῶν ἡμε-
 τέρων χρημάτων, οὐκ Ἀθήνησι δανείσας οὐδ' εἰς Ἀθή-
 νας, ἀλλ' εἰς Ρόδον καὶ Αἴγυπτον, ἡμῖν δὲ τοῖς δανείσα-
 σιν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ οἶεται δεῖν τῶν δικαί-
 ων οὐδὲν ποιεῖν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν
 τὴν πρόκλησιν ἣν ὑπὲρ τούτων προῦκαλεσάμεθ' αὐτόν.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

18 Ταῦτα τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, προκαλεσαμέ-
 νων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτοῦ πολλάκις, καὶ ἐπὶ
 πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν, εὐήθεις
 ἔφη παντελῶς ἡμᾶς εἶναι, εἰ ὑπολαμβάνομεν αὐτὸν οὐ-
 τως ἀλογίστως ἔχειν ὥστ' ἐπὶ δαιτητὴν βαδίζειν, προ-
 δήλου ὄντος ὅτι καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτῖσαι τὰ χρή-
 ματα, ἐξὸν αὐτῷ ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἡκεῖν φέροντα τὰ ρ-
 γύριον, εἴτ' εἴαν μὲν δύνηται ὑμᾶς παρακρούσασθαι,
 ἀπιέναι τὰλλότρια ἔχοντα, εἰ δὲ μὴ, τηνικαῦτα κατα-

θεῖναι τὰ χρήματα, ὥς ἄνθρωπος οὐ τῷ δικαίῳ πιστεύ-
ων, ἀλλὰ διάπειραν ὑμῶν λαμβάνειν βουλόμενος.

- 19 Τὰ μὲν τοίνυν πεπραγμένα Διονυσοδώρῳ ἀκη- 1289
κόατε, ὃ ἄνδρες δικασταί· οἶμαι δ' ὑμᾶς θαυμάζειν
ἀκούοντας πάλαι τὴν τόλμαν αὐτοῦ, καὶ τῷ ποτὲ πι-
στεύων εἰσελήλυθε δευρί. πῶς γὰρ οὐ τολμηρὸν, εἰ
τις ἄνθρωπος δανεισάμενος χρήματα ἐκ τοῦ ἐμπορίου
20 τοῦ Ἀθηναίων, καὶ συγγραφὴν διαρρηθὴν γραψάμενος
ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον,
εἰ δὲ μὴ, ἀποτίνειν διπλάσια τὰ χρήματα, μήτε τὴν ναῦν
κατακεκόμικεν εἰς τὸν Πειραιᾶ μήτε τὰ χρήματ' ἀπο-
δίδωσι τοῖς δανείσαισι, τὸν τε σῆτον ἐξελόμενος ἐν Ῥό-
δῳ ἀπέδοτο, καὶ ταῦτα διαπεπραγμένος οὐδὲν ἤττον
21 τολμᾷ βλέπειν εἰς τὰ ὑμέτερα πρόσωπα; ἃ δὴ λέγει
πρὸς ταῦτ' ἀκούσατε. φησὶ γὰρ τὴν ναῦν πλέουσαν ἐξ
Αἰγύπτου ῥαγῆναι, καὶ διὰ ταῦτ' ἀναγκασθῆναι καὶ
προσχεῖν εἰς τὴν Ῥόδον κακεῖ ἐξελέσθαι τὸν σῆτον. καὶ
τούτου τεκμηρίον λέγει, ὥς ἄρ' ἐκ τῆς Ῥόδου μισθώ-
σαιτο πλοῖα καὶ δεῦρ' ἀποστείλειε τῶν χρημάτων ἕνια.
Ἐν μὲν τοῦτ' ἐστὶν αὐτῷ μέρος τῆς ἀπολογίας, δεύτε-
22 ρον δ' ἐκείνο· φησὶ γὰρ ἑτέρους τινὰς δανειστάς συγ-
κεχωρηκέναι αὐτῷ τοὺς τόκους τοὺς εἰς Ῥόδον· δει-
νὸν οὖν, εἰ ἡμεῖς μὴ συγχωρήσομεν ταῦτ' ἐκείνοις. τρί-
τον πρὸς τούτοις τὴν συγγραφὴν κελεύειν φησὶν αὐ-
τὸν σωθείσης τῆς νεὸς ἀποδοῦναι τὰ χρήματα, τὴν δὲ
ναῦν οὐ σεσῶσθαι εἰς τὸν Πειραιᾶ. πρὸς ἕκαστον δὲ
τούτων, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀκούσατε ἃ λέγομεν δί-
καια.

- 23 Πρῶτον μὲν τὸ ῥαγῆναι τὴν ναῦν ὅταν λέγῃ, οἶ-
μαι πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν εἶναι ὅτι ψεύδεται. εἰ γὰρ
τοῦτο συνέβη παθεῖν τῇ νηϊ, οὔτ' ἂν εἰς τὴν Ῥόδον 1290
ἐσώθη οὔτ' ἂν ὕστερον πλώϊμος ᾗν. νῦν δὲ φαίνεται

εἰς τὴν Ῥόδον σωθεῖσα καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀποσταλεῖσα εἰς Αἴγυπτον καὶ ἔτι καὶ νῦν πλέουσα πανταχόσε, πλὴν οὐκ εἰς Ἀθήνας. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον, ὅταν μὲν εἰς τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον δεήσῃ κατὰγειν τὴν ναῦν, ῥαγῆναι φάσκειν, ὅταν δ' εἰς τὴν Ῥόδον τὸν σῆτον ἐξελέσθαι, τηνικαῦτα δὲ πλώϊμον οὕσαν φαίνεσθαι τὴν αὐτὴν ναῦν;

24 Διὰ τί οὖν, φησὶν, ἐμισθωσάμην ἕτερα πλοῖα καὶ μετεξειλόμην τὸν γόμον καὶ δεῦρο ἀπέστειλα; ὅτι, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ τῶν ἀπάντων ἀγωγίμων οὐδ' οὗτος ἦν κύριος οὐδ' ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ἐπιβάται τὰ ἑαυτῶν χρήματ' ἀπέστελλον, οἶμαι, δεῦρο ἐν ἑτέροις πλοίοις ἐξ ἀνάγκης, ἐπειδὴ προκατέλυσαν οὗτοι τὸν πλοῦν. ὧν μέντοι αὐτοὶ ἦσαν κύριοι, οὐ ταῦτ' ἀπέστελλον πάντα δεῦρο, ἀλλ' ἐκλεγόμενοι τίνων αἱ τι-
25 μαὶ ἐπετέταντο. ἐπεὶ τί δήποτε μισθούμενοι ἕτερα πλοῖα, ὥς φατε, οὐχ ἅπαντα τὸν γόμον τῆς νεὸς μετενέθεσθε, ἀλλὰ τὸν σῆτον αὐτοῦ ἐν τῇ Ῥόδῳ κατελίπετε; ὅτι, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν συνέφερεν αὐτοῖς ἐκεῖσε πωλεῖν· τὰς γὰρ τιμὰς ἐνθάδε ἀνεικέναι ἤκουον· τὰ δ' ἄλλ' ἀγώγισμα ὥς ὑμᾶς ἀπέστελλον, ἀφ' ὧν κερδανεῖν ἤλπιζον. ὥστε τὴν μίσθωσιν τῶν πλοίων ὅταν λέγῃς, οὐ τοῦ ῥαγῆναι τὴν ναῦν τεκμήριον λέγεις, ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν.

26 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν δανειστῶν, οὓς φασι συγκεχωρήκεναι λαβεῖν παρ' αὐτῶν τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους, ἔστι μὲν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς τοῦτο. εἰ γὰρ τις ὑμῖν ἀφῆκέ τι τῶν αὐτοῦ, 1291 οὐδὲν ἀδικεῖται ὁ πεισθείς· ἀλλ' ἡμεῖς οὐτ' ἀφείκαμέν σοι οὐδὲν οὔτε συγκεχωρήκαμεν τῷ πλῶ τῷ εἰς Ῥόδον, οὐδ' ἔστιν ἡμῖν οὐδὲν κυριώτερον τῆς συγγραφῆς.
27 αὕτη δὲ τί λέγει καὶ ποῦ προστάττει τὸν πλοῦν ποιεῖ-

- σθαι; Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας· εἰ δὲ μὴ, ἀποτίνειν κελεύει διπλάσια τὰ χρήματα. ταῦτ' εἰ μὲν πεποίηκας, οὐδὲν ἀδικεῖς, εἰ δὲ μὴ πεποίηκας μηδὲ κατακεκόμικας τὴν ναῦν Ἀθήναζε, προσήκει σε ζημιοῦσθαι τῷ ἐπιτιμίῳ τῷ ἐκ τῆς συγγραφῆς· τοῦτο γὰρ τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλος οὐδεὶς, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σαυτῷ ὥρισας. δείξον οὖν τοῖς δικασταῖς δυοῖν θάτερον, ἢ τὴν συγγραφὴν, ὥς οὐκ ἔστιν ἡμῖν κυρία,
- 28 ἢ ὥς οὐ δίκαιος εἰ πάντα κατὰ ταύτην πράττειν. εἰ δέ τινες ἀφείκασί τί σοὶ καὶ συγκεχωρήκασι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους ὅτῳ δῆποτε τρόπῳ πεισθέντες, διὰ ταῦτα οὐδὲν ἀδικεῖς ἡμᾶς, οὓς παρὰ συγγεγραμμένης εἰς Ῥόδον καταγαγὼν τὴν ναῦν; οὐκ οἶμαί γε· οὐ γὰρ τὰ ὑφ' ἐτέρων συγκεχωρημένα δικάζουσιν οὗτοι νῦν, ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ σοῦ πρὸς ἡμᾶς συγγεγραμμένα. ἐπεὶ ὅτι γε καὶ τὸ περὶ τὴν ἄφεσιν τῶν τόκων, εἰ ἄρα γέγονεν ὥς οὗτοι λέγουσι, μετὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ
- 29 τῶν δανειστῶν γέγονε, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν ἐστιν. οἱ γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου δανείσαντες τούτοις ἑτερόπλουν τὰργύριον εἰς Ἀθήνας, ὥς ἀφίκοντο εἰς τὴν Ῥόδον καὶ τὴν ναῦν ἐκεῖσε οὗτοι κατεκόμισαν, οὐδὲν, οἶμαι, διέφερεν αὐτοῖς ἀφεμένοις τῶν τόκων καὶ κοιμισαμένοις τὸ δάνειον ἐν τῇ Ῥόδῳ πάλιν ἐνεργὸν ποιεῖν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλ' ἐλυσιτέλει πολλῷ μᾶλλον τοῦτο ἢ δεῦρ' 1292
- 30 ἐπαναπλεῖν. ἐκεῖσε μὲν γε ἀκέραιος ὁ πλοῦς, καὶ δις ἢ τρις ὑπῆρχεν αὐτοῖς ἐργάσασθαι τῷ αὐτῷ ἀργυρίῳ· ἐνταῦθα δ' ἐπιδημήσαντας παραχειμάζειν ἔδει καὶ περιμένειν τὴν ὥραίαν. ὥστ' ἐκεῖνοι μὲν οἱ δανεισταὶ προσκεκερδήκασι καὶ οὐκ ἀφείκασι τούτοις οὐδέν· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου ὁ λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τὰρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα.
- 31 Μὴ οὖν ἀποδέχεσθε τούτον φενακίζοντος ὑμᾶς καὶ

τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους δανειστὰς πεπραγμένα παραβά-
 λοντος, ἀλλ' ἐπὶ τὴν συγγραφὴν ἀνάγει' αὐτὸν καὶ τὰ
 ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαια. ἔστι γὰρ ἐμοί τε λοιπὸν δι-
 δάξαι ὑμᾶς τοῦτο καὶ οὗτος ἰσχυρίζεται τῷ αὐτῷ τού-
 τῳ, φάσκων τὴν συγγραφὴν κελεύειν σωθείσης τῆς
 νεὼς ἀποδιδόναι τὸ δάνειον. καὶ ἡμεῖς ταῦτα οὕτω
 32 φαμέν δεῖν ἔχειν. ἡδέως δ' ἂν πυνθοίμην αὐτοῦ σοῦ,
 πότερον ὥς ὑπὲρ διεφθαρμένης τῆς νεὼς διαλέγει ἢ ὥς
 ὑπὲρ σεσωσμένης. εἰ μὲν γὰρ διεφθαρται ἡ ναῦς καὶ
 ἀπόλωλε, τί περὶ τῶν τόκων διαφέρει καὶ ἀξιοῖς ἡμᾶς
 κομίζεσθαι τοὺς εἰς Ῥόδον τόκους; οὔτε γὰρ τοὺς τό-
 κους οὔτε τὰρχαῖα προσήκει ἡμᾶς ἀπολαβεῖν. εἰ δ'
 ἔστιν ἡ ναῦς σῶς καὶ μὴ διεφθαρται, διὰ τί ἡμῖν οὐκ
 33 ἀποδίδως τὰ χρήματα ἃ συνεγράψω; πόθεν οὖν ἀκρι-
 βέστατ' ἂν μάθοιτε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι σέσωσται
 ἡ ναῦς; μάλιστα μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ εἶναι τὴν ναῦν ἐν
 πλῶ, οὐχ ἥττον δὲ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσιν. ἀξι-
 οῦσι γὰρ ἡμᾶς τὰ τε ἀρχαῖα ἀπολαβεῖν καὶ μέρος τι τῶν
 τόκων, ὥς σεσωσμένης μὲν τῆς νεὼς, οὐ πεπλευκυίας 1293
 34 δὲ πάντα τὸν πλοῦν. σκοπεῖτε δὲ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 πότερον ἡμεῖς τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς δικαίοις χρώμεθα
 ἢ οὗτοι, οἳ οὔτε εἰς τὸ συγκείμενον ἐμπόριον πεπλεύ-
 κασιν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον καὶ Αἴγυπτον, σωθείσης τε τῆς
 νεὼς καὶ οὐ διεφθαρμένης ἄφεςιν οἴονται δεῖν εὐρί-
 σκεσθαι τῶν τόκων παρασυγγεγραφεκότες, καὶ αὐτοὶ
 μὲν πολλὰ χρημάτων εἰργασμένοι παρὰ τὴν σιτηγίαν τὴν
 εἰς Ῥόδον, τὰ δ' ἡμέτερα χρήματα ἔχοντες καὶ καρπού-
 35 μενοι δεύτερον ἔτος τουτί. καινότατον δ' ἔστι πάντων
 τὸ γιγνόμενον· τὸ μὲν γὰρ δάνειον τὸ ἀρχαῖον ἀποδι-
 δόασιν ἡμῖν ὥς σεσωσμένης τῆς νεὼς, τοὺς τόκους δ'
 ἀποστερεῖν οἴονται δεῖν ὥς διεφθαρμένης. καίτοι ἡ
 συγγραφὴ οὐχ ἕτερα μὲν λέγει περὶ τῶν τόκων, ἕτερα

δὲ περὶ τοῦ ἀρχαίου δανείσματος, ἀλλὰ τὰ δίκαια ταῦτα
 36 περὶ ἀμφοῖν ἐστὶ καὶ ἡ προᾶξις ἡ αὐτή. ἀνάγνωθι δέ
 μοι πάλιν τὴν συγγραφὴν.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Ἀθήνηθεν, φησὶν,
 εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε. λέγε τὰ λοιπά.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

37 Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάνυ ἀπλοῦν ἐστὶ διαγινῶναι
 ὑμῖν ὑπὲρ ταυτησὶ τῆς δίκης, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων πολ-
 λῶν. ἡ ναῦς ὅτι μὲν σέσωσται καὶ ἔστι σῶς, καὶ παρ'
 αὐτῶν τούτων ὁμολογεῖται· οὐ γὰρ ἂν ἀπεδίδοσαν τό-
 τε ἀρχαῖον δάνειον καὶ τῶν τόκων μέρος τι. οὐ κατα-
 κεκόμισται δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ. διὰ τοῦτο ἡμεῖς μὲν οἱ
 δανείσαντες ἀδικεῖσθαι φάμεν, καὶ ὑπὲρ τούτου δικα- 1294
 ζόμεθα, ὅτι οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸ συγκείμενον ἐμπο-
 38 ριον. Διονυσόδωρος δ' οὐ φησιν ἀδικεῖν δι' αὐτὸ τοῦ-
 το· οὐ γὰρ δεῖν αὐτὸν ἀποδοῦναι πάντας τοὺς τόκους,
 ἐπειδὴ ἡ ναῦς οὐ κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. ἡ δὲ
 συγγραφὴ τί λέγει; οὐ μὰ Δί' οὐ ταῦθ' ἂ σὺ λέγεις, ὦ
 Διονυσόδωρε· ἀλλ' ἐὰν μὴ ἀποδιδῶς τὸ δάνειον καὶ
 τοὺς τόκους ἢ μὴ παράσχης τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῇ καὶ
 ἀνέπαφα ἢ ἄλλο τι παρὰ τὴν συγγραφὴν ποιῇς, ἀπο-
 τίνειν κελεύει σε διπλάσια τὰ χρήματα. καὶ μοι λέγε
 αὐτὸ τοῦτο τῆς συγγραφῆς.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ.

[Ἐὰν δὲ μὴ παράσχωσι τὰ ὑποκείμενα ἐμφανῇ καὶ
 ἀνέπαφα, ἢ ποιήσωσί τι παρὰ τὴν συγγραφὴν, ἀποδιδό-
 τωσαν διπλάσια τὰ χρήματα.]

39 Ἔστιν οὖν ὅποι παράσχηκας ἐμφανῇ τὴν ναῦν, ἀφ'
 οὗ τὰ χρήματα ἔλαβες παρ' ἡμῶν, ὁμολογῶν σῶν εἶ-
 ναι αὐτός; ἢ καταπέπλευκας ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου εἰς
 τὸ Ἀθηναίων ἐμπόριον, τῆς συγγραφῆς διαρρήδην λε-

γούσης εἰς τὸν Πειραιᾶ κατάργειν τὴν ναῦν καὶ ἐμφανῆ
 40 παρέχειν τοῖς δανείσασιν; καὶ γὰρ τοῦτο, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι. θεάσασθε τὴν ὑπερβολήν. ἐρράγη ἡ ναῦς,
 ὥς φησιν οὗτος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς Ῥόδον κατήγαγεν
 αὐτήν. οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο ἐπεσκευάσθη καὶ πλώι-
 μος ἐγένετο. διὰ τί οὖν, ὃ βέλτιστε, εἰς μὲν τὴν Αἴγυ-
 πτον καὶ τᾶλλα ἐμπόρια ἀπέστελλες αὐτήν, Ἀθήναζε
 δ' οὐκ ἀπέστειλας οὐδέπω καὶ νυνὶ πρὸς ἡμᾶς τοὺς δα-
 νείσαντας, οἷς ἡ συγγραφὴ κελεύει σε ἐμφανῆ καὶ ἀνέ-
 παφον τὴν ναῦν παρέχειν, καὶ ταῦτ' ἀξιούντων ἡμῶν
 41 καὶ προκαλεσαμένων σε πολλάκις; ἀλλ' οὕτως ἀνδρείος 1295
 εἶ, μᾶλλον δ' ἀναίσχυντος, ὥστε ἐκ τῆς συγγραφῆς
 ὀφείλων ἡμῖν διπλάσια τὰ χρήματα οὐκ οἶει δεῖν οὐδὲ
 τοὺς τόκους τοὺς γιγνομένους ἀποδοῦναι, ἀλλὰ τοὺς
 εἰς Ῥόδον προστάττεις ἀπολαβεῖν, ὥσπερ τὸ σὸν πρόσ-
 ταγμα τῆς συγγραφῆς δεῖον κυριώτερον γενέσθαι, καὶ
 τολμᾶς λέγειν ὥς οὐκ ἐσώθη ἡ ναῦς εἰς τὸν Πειραιᾶ.
 42 ἐφ' ᾧ δικαίως ἂν ἀποθάνοις ὑπὸ τῶν δικαστῶν. διὰ
 τίνα γὰρ ἄλλον, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ σέσωσται ἡ ναῦς
 εἰς τὸν Πειραιᾶ; πότερον δι' ἡμᾶς τοὺς διαρρήδην δα-
 νείσαντας εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰς Ἀθήνας, ἢ διὰ τοῦτον
 καὶ τὸν κοινωνὸν αὐτοῦ, οἱ ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις
 δανεισάμενοι, ἐφ' ᾧ τε καταπλεῖν Ἀθήναζε, εἰς Ῥό-
 δον κατήγαγον τὴν ναῦν; ὅτι δ' ἐκόντες καὶ οὐκ ἐξ
 43 ἀνάγκης ταῦτ' ἐπραξαν, ἐκ πολλῶν δῆλον. εἰ γὰρ ὥς
 ἀληθῶς ἀκούσιον τὸ συμβᾶν ἐγένετο καὶ ἡ ναῦς ἐρρά-
 γη, τὸ μετὰ τοῦτ', ἐπειδὴ ἐπεσκευάσαν τὴν ναῦν, οὐκ
 ἂν εἰς ἕτερα δῆπου ἐμπόρια ἐμίσθουν αὐτήν, ἀλλ' ὥς
 ὑμᾶς ἀπέστελλον, ἐπανορθούμενοι τὸ ἀκούσιον σύμ-
 πτωμα. νῦν δ' οὐχ ὅπως ἐπληρωθῶσαντο, ἀλλὰ πρὸς
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀδικήμασι πολλῷ μείζω προσεξημαρτή-
 κασι, καὶ ὥσπερ ἐπὶ καταγέλωτι ἀντιδικοῦντες εἰσελη-

- λύθασιν, ὥς ἐπ' αὐτοῖς ἐσόμενον, ἐὰν καταψηφίσῃσθε αὐτῶν, τὰρχαῖα μόνον ἀποδοῦναι καὶ τοὺς τόκους.
- 44 ὑμεῖς οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἐπιτρέπετε τούτοις οὕτως ἔχουσι, μηδ' ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὀρμεῖν αὐτοὺς ἑᾶτε, ὥς, ἐὰν μὲν κατορθῶσι, τὰλλότρια ἔξοντας, ἐὰν 1296 δὲ μὴ δύνωνται ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς, αὐτὰ τὰ ὀφειλόμενα ἀποδώσοντας· ἀλλὰ τοῖς ἐπιτιμίοις ζημιοῦτε τοῖς ἐκ τῆς συγγραφῆς· καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη αὐτοὺς μὲν τούτους διπλασίαν καθ' αὐτῶν τὴν ζημίαν γράψασθαι, ἐάν τι παρβαίνωσι τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ, ὑμᾶς δ' ἡπιωτέρως ἔχειν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ταῦτ' οὐχ ἥττον ἡμῶν συνηδικημένους.
- 45 Τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ πράγματος δίκαια βραχέα ἐστὶ καὶ εὐμνημόνευτα. ἐδανείσαμεν Διονυσιοδώρῳ τούτῳ καὶ τῷ κοινῶν αὐτοῦ τρισχιλίας δραχμὰς Ἀθήνηθεν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήναζε· οὐκ ἀπειλήσαμεν τὰ χρήματα οὐδὲ τοὺς τόκους, ἀλλ' ἔχουσι τὰ ἡμέτερα καὶ χρῶνται δεύτερον ἔτος· οὐ κατακεκομίσκασιν τὴν ναῦν εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐδέπω καὶ νῦν, οὐδ' ἡμῖν παρεσχήκασιν ἐμφανῇ· ἡ δὲ συγγραφὴ κελεύει, ἐὰν μὴ παρέχωσιν ἐμφανῇ τὴν ναῦν, ἀποτί-
νειν αὐτοὺς διπλάσια τὰ χρήματα, τὴν δὲ πρᾶξιν εἶναι
- 46 καὶ ἐξ ἐνὸς καὶ ἐξ ἁμφοῦν. ταῦτ' ἔχοντες τὰ δίκαια εἰσ-
εληλύθαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀξιοῦντες τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀπολαβεῖν δι' ὑμῶν, ἐπειδὴ παρ' αὐτῶν τούτων οὐ δύναμεθα. ὁ μὲν παρ' ἡμῶν λόγος οὗτός ἐστιν. οὔτοι δὲ δανείσασθαι μὲν ὁμολογοῦσι καὶ μὴ ἀποδεδωκέναι, διαφέρονται δ' ὥς οὐ δεῖ τελεῖν αὐτοὺς τοὺς τόκους τοὺς ἐν τῇ συγγραφῇ, ἀλλὰ τοὺς εἰς Ῥόδον, οὓς οὔτε
- 47 συνεγράψαντο οὔτ' ἐπείσαν ἡμᾶς. εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ ἐκρινόμεθα, ἴσως ἂν οὔτοι ἐπλεονέκτουν ἡμῶν, σεσιτηγνηκότες πρὸς 1297

αὐτοὺς καὶ καταπεπλευκότες τῇ νηὶ εἰς τὸ ἐκείνων ἐμ-
πόριον· νῦν δ' εἰς Ἀθηναίους εἰσεληλυθότες καὶ συγ-
γραφάμενοι εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον οὐκ ἀξιοῦμεν
ἐλαττωθῆναι ὑπὸ τῶν καὶ ἡμᾶς καὶ ὑμᾶς ἡδίκηκότων.

48 Χωρὶς δὲ τούτων, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀγνο-
εῖτε ὅτι νυνὶ μίαν δίκην δικάζοντες νομοθετεῖτε ὑπὲρ
ὅλου τοῦ ἐμπορίου, καὶ παρεστᾶσι πολλοὶ τῶν κατὰ
θάλατταν ἐργάζεσθαι προαιρουμένων ὑμᾶς θεωροῦν-
τες πῶς τὸ πρᾶγμα τουτὶ κρίνεται. εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὰς
συγγραφὰς καὶ τὰς ὁμολογίας τὰς πρὸς ἀλλήλους γι-
γνομένας ἰσχυρὰς οἰήσεσθε δεῖν εἶναι καὶ τοῖς παρα-
βαίνουσιν αὐτὰς μηδεμίαν συγγνώμην ἔξετε, ἐτοιμό-
τερον προήσονται τὰ ἑαυτῶν οἱ ἐπὶ τοῦ δανείζειν ὄν-
49 τες, ἐκ δὲ τούτων αὐξηθήσεται ὑμῖν τὸ ἐμπόριον. εἰ
μέντοι ἔξεσται τοῖς ναυκλήροις, συγγραφὴν γραψάμε-
νοὶς ἐφ' ᾧ τε πλεῖν εἰς Ἀθήνας, ἔπειτα κατὰγειν τὴν
ναῦν εἰς ἕτερα ἐμπόρια φάσκοντας ῥαγῆναι καὶ τοιαύ-
τας προφάσεις ποριζομένους οἴαισπερ καὶ Διονυσύδα-
ρος οὕτωσὶ χρηταί, καὶ τοὺς τόκους μερίζειν πρὸς τὸν
πλοῦν ὃν ἂν φήσωσι πεπλευκέναι, καὶ μὴ πρὸς τὴν συγ-
γραφὴν, οὐδὲν κωλύσει ἅπαντα τὰ συμβόλαια διαλύε-
50 σθαι. τίς γὰρ ἐθέλήσει τὰ ἑαυτοῦ προέσθαι, ὅταν ὁρᾷ
τὰς μὲν συγγραφὰς ἀκύρους, ἰσχύοντας δὲ τοὺς τοιού-
τους λόγους, καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἡδίκηκότων ἐμπροσθεν
οὔσας τοῦ δικαίου; μηδαμῶς, ὧς ἄνδρες δικασταί· οὔτε
γὰρ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ συμφέρει τοῦτο οὔτε τοῖς
ἐργάζεσθαι προηρημένοις, οἵπερ χρησιμώτατοί εἰσι καὶ
κοινῇ πᾶσιν ὑμῖν καὶ ἰδίᾳ τῷ ἐντυγχάνοντι. διόπερ δεῖ 1298
ὑμᾶς αὐτῶν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

Ἐγὼ μὲν οὖν ὅσαπερ οἶός τ' ἦν εἶρηκα· ἀξιῶ δὲ
καὶ τῶν φίλων μοί τινα συνειπεῖν. δεῦρο, Δημόσθενες.

LVII.

ΕΦΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΥΒΟΥΛΙΔΗΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Γράφεται νόμος παρ' Ἀθηναίοις γενέσθαι ζήτησιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς ληξιαρχικοῖς γραμματείοις, εἴτε γνήσιοι πολῖταί εἰσιν εἴτε μὴ, τοὺς δὲ μὴ γεγονότας ἐξ ἀστοῦ καὶ ἐξ ἀστῆς ἐξαλείφεσθαι, διαψηφίζεσθαι δὲ περὶ πάντων τοὺς δημότας, καὶ τοὺς μὲν ἀποψηφισθέντας καὶ ἐμμεῖναντας τῇ ψήφῳ τῶν δημοτῶν ἐξαληλίφθαι καὶ εἶναι μετοίκους, τοῖς δὲ βουλομένοις ἔφεςιν εἰς δικαστὰς δεδόσθαι, καὶ μὲν ἁλῶσι καὶ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ, πεπραῶσθαι, ἐὰν δὲ ἀποφύγωσιν, εἶναι πολίτας. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον τοῦ Ἀλιμουσίῳ δήμου διαψηφιζομένου ἀποψηφίζεται Εὐξίθεός τις, φάσκων δὲ ἑαυτὸν ὑπὸ Εὐβουλίδου ἐχθροῦ ὄντος κατεστασιάσθαι ἐφῆκεν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐπιδεικνύει ἑαυτὸν ἐξ ἀστοῦ καὶ ἐξ ἀστῆς. εἰ δὲ ἐτίτθευσεν ἡ μήτηρ μου, δι' ἀπορίαν τοῦτο ἐποίησεν. ὁ δὲ πατὴρ ἐξένιζε τῇ γλώττῃ αἰχμάλωτος γενόμενος καὶ πρᾶθελς. δεῖ δὲ μὴ τὰ ἀτυχήματα προφέρειν, ἀλλὰ τὰ γένη ζητεῖν.

Πολλὰ καὶ ψευδῇ κατηγορηκότος ἡμῶν Εὐβουλί- 1299
δου, καὶ βλασφημίας οὔτε προσηκούσας οὔτε δικαίας πεποιημένου, πειράσομαι τάληθῇ καὶ τὰ δίκαια λέγων, ὥς ἄνδρες δικασταί, δεῖξαι καὶ μετὸν τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ πεπονθότα ἑμαυτὸν οὐχὶ προσήκοντα ὑπὸ τούτου. δέομαι δ' ἀπάντων ὑμῶν, ὥς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἰκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, λογισαμένους τό τε μέγεθος τοῦ παρόντος ἀγῶνος καὶ τὴν αἰσχύνην μεθ' ἧς ὑπάρχει τοῖς ἀλίσκομένοις ἀπολωλέναι, ἀκοῦσαι καὶ ἐμοῦ σιωπῇ, μάλιστα μὲν, εἰ δυνατόν, μετὰ πλείονος εὐνοίας ἢ τούτου (τοῖς γὰρ ἐν κινδύνῳ καθεστηκόσιν εἰκὸς εὐνοϊκωτέρους ὑμᾶς ὑπάρχειν), εἰ δὲ μὴ, μετὰ γε τῆς

2 ἴσης. συμβαίνει δέ μοι τὸ μὲν καθ' ἡμᾶς, ὃ ἄνδρες δι-
 κασταί, καὶ τὸ προσήκειν μοι τῆς πόλεως θαρρεῖν καὶ
 πολλὰς ἔχειν ἐλπίδας καλῶς ἀγωνιεῖσθαι, τὸν καιρὸν δὲ
 καὶ τὸ παρωξύνθαι τὴν πόλιν πρὸς τὰς ἀποψηφίσεις φο-
 βεῖσθαι· πολλῶν γὰρ ἐξεληλαμένων δικαίως ἐκ πάν-
 των τῶν δήμων συγκεκοινωνήκαμεν τῆς δόξης ταύτης
 οἱ κατεστασιασμένοι, καὶ πρὸς τὴν κατ' ἐκείνων αἰτίαν,
 οὐ πρὸς τὸ καθ' αὐτὸν ἕκαστος ἀγωνιζόμεθα, ὥστ'
 3 ἐξ ἀνάγκης μέγαν ἡμῖν εἶναι τὸν φόβον. οὐ μὲν ἄλλα,
 καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, ἃ νομίζω περὶ τούτων
 αὐτῶν πρῶτον εἶναι δίκαια, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γὰρ οἷ- 130
 μαι δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν ἐξελεγχόμενοις ξένοις οὐσι χα-
 λεπαίνειν, εἰ μήτε πείσαντες μήτε δεηθέντες ὑμῶν λά-
 θρα καὶ βία τῶν ὑμετέρων ἱερῶν καὶ κοινῶν μετεῖχον,
 τοῖς δ' ἡτυχηκόσι καὶ δεικνύουσι πολίτας ὄντας αὐτοὺς
 βοηθεῖν καὶ σῶζειν, ἐνθυμουμένους ὅτι πάντων οἰκ-
 τρότατον πάθος ἡμῖν ἂν συμβαίῃ τοῖς ἡδικημένοις, εἰ
 τῶν λαμβανόντων δίκην ὄντες ἂν δικαίως μεθ' ὑμῶν
 ἐν τοῖς διδοῦσι γενοίμεθα καὶ συναδικηθείημεν διὰ τὴν
 4 τοῦ πράγματος ὀργήν. ὥμην μὲν οὖν ἔγωγε, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, προσήκειν Εὐβουλίδῃ, καὶ πᾶσι δὲ ὅσοι νῦν
 ἐπὶ ταῖς ἀποψηφίσεσι κατηγοροῦσιν, ὅσα ἴσασιν ἀκρι-
 βῶς λέγειν καὶ μηδεμίαν προσάγειν ἀκοήν πρὸς τὸν
 τοιοῦτον ἄγωνα. οὕτω γὰρ τοῦτο ἄδικον καὶ σφόδρα
 πάλαι κέκριται ὥστε οὐδὲ μαρτυρεῖν ἀκοήν ἐῶσιν οἱ
 νόμοι, οὐδ' ἐπὶ τοῖς πάνυ φαύλοις ἐγκλήμασιν, εἰκό-
 τως· ὅπου γὰρ εἰδέναι τινὲς ἤδη φήσαντες ψευδεῖς
 ἐφάνησαν, πῶς ἅ γε μηδ' αὐτὸς οἶδεν ὁ λέγων προσ-
 5 ἡκει πιστεῦεσθαι; ἀλλὰ μὲν ὅπου γε μηδ' ὑπεύθυνον
 καθιστάντα ἑαυτὸν ἔξεστι, δι' ὧν ἂν ἀκοῦσά τις φῇ,
 βλάπτειν μηδένα, πῶς ἀνυπευθύνα γε λέγοντι προσ-
 ἡκει πιστεύειν ὑμᾶς; ἐπειδὴ τοίνυν οὗτος εἰδὼς τοὺς

νόμους, καὶ μᾶλλον ἢ προσῆκεν, ἀδίκως καὶ πλεονεκτικῶς τὴν κατηγορίαν πεποιήται, ἀναγκαῖον ἐμοὶ περὶ
 6 ὧν ἐν τοῖς δημόταις ὑβρίσθην πρῶτον εἰπεῖν. ἄξιόν δ',
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδέπω τὴν τῶν δημοτῶν ἀποψή-
 φισιν ποιεῖσθαι τεκμήριον ὑμᾶς, ὥς ἄρα οὐχὶ προσ- 1301
 ἤκει μοι τῆς πόλεως. εἰ γὰρ πάντ' ἐνομίζετε τὰ δίκαια
 δυνήσεσθαι τοὺς δημότας διακρίναι, οὐκ ἂν ἐδιώκατε
 τὴν εἰς ὑμᾶς ἔφεσιν· νῦν δὲ καὶ διὰ φιλονεικίαν καὶ
 διὰ φθόνον καὶ δι' ἔχθραν καὶ δι' ἄλλας προφάσεις
 ἔσεσθαι τι τοιοῦτον ἡγούμενοι τὴν εἰς ὑμᾶς τοῖς ἀδι-
 κηθεῖσιν ἐποιήσατε καταφυγὴν, δι' ἣν καλῶς ποιούν-
 τες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἡδικημένους ἅπαντας
 7 σεσώκατε. πρῶτον μὲν οὖν ὃν τρόπον ἐν τοῖς δημόταις
 συνέβη τὴν διαψήφισιν γενέσθαι, φράσω πρὸς ὑμᾶς·
 τὸ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πάντα λέγειν τοῦτ' ἐγὼ
 ὑπολαμβάνω, ὅσα τις παρὰ τὸ ψήφισμα πέπονθεν ἀδί-
 κως καταστασιασθεὶς ἐπιδείξει.

8 Εὐβουλίδης γὰρ οὗτος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥς
 ὑμῶν ἴσασι πολλοὶ, γραψάμενος ἀσεβείας τὴν ἀδελφὴν
 τὴν Λακεδαιμονίου τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων οὐ
 μετέλαβεν. ὅτι δὴ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἄγῳνι τὰ δίκαια, τούτῳ
 δὲ τὰναντία ἐμαρτύρησα, διὰ ταύτην τὴν ἔχθραν ἐπι-
 τίθεται μοι. καὶ βουλευὼν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ κύ-
 ριος ὢν τοῦ θ' ὅρκου καὶ τῶν γραμματείων ἐξ ὧν ἀνε-
 9 κάλει τοὺς δημότας, τί ποιεῖ; πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ συνε-
 λέγησαν οἱ δημόται, κατέτριψε τὴν ἡμέραν δημηγορῶν
 καὶ ψηφίσματα γράφων. τοῦτο δ' ἦν οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐ-
 τομάτου, ἀλλ' ἐπιβουλεύων ἐμοί, ὅπως ὥς ὀφιαίτατα ἢ
 διαψήφισις ἢ περὶ ἐμοῦ γένοιτο· καὶ διεπράξατο τοῦτο.
 καὶ τῶν μὲν δημοτῶν οἱ ὁμόσαντες ἐγενόμεθα τρεῖς καὶ
 ἑβδομήκοντα, ἡρξάμεθα δὲ τοῦ διαψηφίζεσθαι δείλης
 ὀψίας, ὥστε συνέβη, ἡνίκα τοῦ μὲν ὄνομ' ἐκαλεῖτο,

- 10 σκότος εἶναι ἤδη· καὶ γὰρ ἦν περὶ ἐξηκοστὸν, καὶ ἐκλή- 1305
 θην ὕστατος ἀπάντων τῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ κληθέν-
 των, ἥνίκα οἱ μὲν πρεσβύτεροι τῶν δημοτῶν ἀπεληλύ-
 θεσαν εἰς τοὺς ἀγρούς· τοῦ γὰρ δήμου ἡμῖν, ὧς ἄνδρες
 δικασταί, πέντε καὶ τριάκοντα στάδια τοῦ ἄστεως ἀπέ-
 χοντος καὶ τῶν πλείστων ἐκεῖ οἰκούντων ἀπεληλύθε-
 σαν οἱ πολλοί· οἱ δὲ κατάλοιποι ἦσαν οὐ πλείους ἢ
 τριάκοντα. ἐν δὲ τούτοις ἦσαν ἅπαντες οἱ τούτῳ παρε-
 11 σκευασμένοι. ἐπειδὴ δ' ἐκλήθη τοῦ μὲν ὄνομα, ἀναπη-
 δήσας οὗτος ἐβλασφήμει κατ' ἐμοῦ ταχὺ καὶ πολλὰ καὶ
 μεγάλη τῇ φωνῇ, ὥσπερ καὶ νῦν, μάρτυρα μὲν ὧν
 κατηγόρησεν οὐδένα παρασχόμενος οὔτε τῶν δημοτῶν
 οὔτε τῶν ἄλλων πολιτῶν, παρεκελεύετο δὲ τοῖς δημό-
 12 ταις ἀποψηφίζεσθαι. ἀξιούντος δέ μου ἀναβαλέσθαι
 εἰς τὴν ὑστεραίαν διὰ τε τὴν ὥραν καὶ τὸ μηδένα μοι
 παρεῖναι τό τε πρᾶγμα ἄφνω προσπεπτωκέναι, ἵνα
 τούτῳ τ' ἐξουσία γένοιτο ὅποσα βούλοιτο κατηγορήσai
 καὶ μάρτυρας εἶτινας ἔχει παρασχέσθαι, ἐμοί τε ἐκγέ-
 νοιτο ἀπολογήσασθαι ἐν ἅπασι τοῖς δημόταις καὶ τοὺς
 οἰκείους μάρτυρας παρασχέσθαι· καὶ ὅ τι γνοίησαν
 13 περὶ ἐμοῦ, τούτοις ἠθέλον ἐμμένειν· οὗτος ὧν μὲν
 ἐγὼ προῦκαλούμην οὐδὲν ἐφρόντισε, τὴν δὲ ψῆφον εὐ-
 θὺς ἐδίδου τοῖς παροῦσι τῶν δημοτῶν, οὔτ' ἀπολο-
 γίαν οὐδεμίαν ἐμοὶ δοὺς οὔτ' ἔλεγχον οὐδένα ἀκριβῆ
 ποιήσας. οἱ δὲ τούτῳ συνεστῶτες ἀναπηδήσαντες ἐψη-
 φίζοντο. καὶ ἦν μὲν σκότος, οἱ δὲ λαμβάνοντες δύο καὶ
 τρεῖς ψήφους ἕκαστος παρὰ τούτου ἐνέβαλλον εἰς τὸν
 καδίσκον. σημεῖον δέ· οἱ μὲν γὰρ ψηφισάμενοι οὐ
 πλείους ἢ τριάκοντ' ἦσαν, αἱ δὲ ψῆφοι ἡριθμήθησαν 1303
 πλείους ἢ ἑξήκοντα, ὥστε πάντα ἡμᾶς ἐκπλαγῆναι.
 14 καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, καὶ ὅτι οὔτε ἐδόθη ἡ ψῆφος
 ἐν ἅπασι πλείους τ' ἐγένοντο τῶν ψηφισαμένων, μάρ-

τυρας ὑμῖν παρέξομαι. συμβαίνει δέ μοι περὶ τούτων τῶν μὲν φίλων ἢ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων μηδένα μάρτυρα παρεῖναι διὰ τε τὴν ὥραν καὶ διὰ τὸ μηδένα παρακαλέσαι, αὐτοῖς δὲ τοῖς ἡδικοῦσι με χρῆσασθαι μάρτυσιν. ἃ οὖν οὐ δύνησονται ἔξαρνοι γενέσθαι, ταῦτα γέγραφα αὐτοῖς. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 15 Εἰ μὲν τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, συνέβαινε τοῖς Ἀλιμουσίοις περὶ πάντων τῶν δημοτῶν διαψηφίσασθαι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, εἰκὸς ἦν καὶ εἰς ὅψε ψηφίζεσθαι, ἵν' ἀπηλλαγμένοι ἦσαν ποιήσαντες τὰ ὑμῖν ἐψηφισμένα. εἰ δὲ πλείους ἢ εἴκοσιν ὑπόλοιποι ἦσαν τῶν δημοτῶν, περὶ ὧν ἔδει τῇ ὑστεραίᾳ διαψηφίσασθαι, καὶ ὁμοίως ἦν ἀνάγκη συλλέγεσθαι τοὺς δημότας, τί ποτ' ἦν τὸ δυσχερὲς Εὐβουλίδῃ ἀναβαλέσθαι εἰς τὴν ὑστεραίαν καὶ περὶ ἐμοῦ πρώτου τὴν ψῆφον
- 16 διδόναι τοῖς δημόταις; διότι, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἡγνόει Εὐβουλίδης ὅτι, εἰ λόγος ἀποδοθῇσοιτο καὶ παραγένοιτό μοι πάντες οἱ δημόται καὶ ἡ ψῆφος δικαίως δοθείη, οὐδαμοῦ γενήσονται οἱ μετὰ τούτου συνεστηκότες. ὅθεν δ' οὗτοι συνέστησαν, ταῦτα, ἐπειδὴν περὶ τοῦ γένους εἶπω, τότε, ἂν βούλησθε ἀκούειν, ἐρῶ.
- 17 νῦν δὲ τί δίκαιον νομίζω καὶ τί παρεσκεύασμαι ποιεῖν, ἄνδρες δικασταί; δεῖξαι πρὸς ὑμᾶς ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον ὄντα καὶ τὰ πρὸς πατρός καὶ τὰ πρὸς μητρός, καὶ μάρτυρας τούτων, οὓς ὑμεῖς ἀληθεῖς φήσετε εἶναι, παρα- 1304 σχέσθαι, τὰς δὲ λουδορίας καὶ τὰς αἰτίας ἀνελεῖν· ὑμᾶς δ' ἀκούσαντας τούτων, εἴαν μὲν ὑμῖν πολίτης ὢν κατεστασιάσθαι δοκῶ, σῶζειν, εἰ δὲ μὴ, πράττειν ὅποιον ἂν τι ὑμῖν εὐσεβὲς εἶναι δοκῇ. ἄρξομαι δ' ἐντεῦθεν.
- 18 Διαβεβλήκασι γάρ μου τὸν πατέρα, ὧς ἐξένιζεν· καὶ ὅτι μὲν ἀλούς ὑπὸ τῶν πολεμίων ὑπὸ τὸν Δεκελει-

κὸν πόλεμον καὶ πραθεῖς εἰς Λευκάδα Κλεάνδρῳ περιτυχὼν τῷ ὑποκριτῇ πρὸς τοὺς οἰκείους ἐσώθη δεῦρο πολλοστῷ χρόνῳ, παραλελοίπασιν, ὥσπερ δὲ δέον ἡμᾶς δι' ἐκείνας τὰς ἀτυχίας ἀπολέσθαι, τὸ ξενίζειν
 19 αὐτοῦ κατηγορήκασιν. ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων μάλιστ' ἂν οἶμαι ὑμῖν ἐμavτὸν Ἀθηναῖον ὄντα ἐπιδείξειν. καὶ πρῶτον μὲν ὥς ἦλω καὶ ἐσώθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, ἔπειθ' ὅτι ἀφικόμενος τῆς οὐσίας παρὰ τῶν θείων τὸ μέρος μετέλαβεν, εἰθ' ὅτι οὐτ' ἐν τοῖς δημόταις οὐτ' ἐν τοῖς φράτερσιν οὐτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ τὸν ξενίζοντα οὐδεὶς πώποτ' ἠτιάσατο ὥς εἴη ξένος. καὶ μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

20 Περὶ μὲν τοίνυν τῆς ἀλώσεως καὶ τῆς σωτηρίας, ἣν συνέβη γενέσθαι τῷ πατρὶ δεῦρο, ἀκηκόατε. ὥς δ' ὑμέτερος ἦν πολίτης, ὧς ἄνδρες δικασταὶ (τὸ γὰρ ὄν καὶ ἀληθὲς οὕτως ὑπάρχει) μάρτυρας καλῶ τοὺς ζῶντας ἡμῖν τῶν συγγενῶν τῶν πρὸς πατρός. κάλει δὴ μοι πρῶτον μὲν Θουκριτίδην καὶ Χαρισιάδην· ὁ γὰρ τούτων πατὴρ Χαρίσιος ἀδελφὸς ἦν τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ Θουκριτίδου καὶ Λυσαρέτης τῆς ἐμῆς τήθης, θεῖος δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ (ἀδελφὴν γὰρ ὁ πάππος οὐμὸς
 21 ἔγνημεν οὐχ ὁμομητρίαν)· ἔπειτα Νικιάδην· καὶ γὰρ 130 ὁ τούτου πατὴρ Λυσανίας ἀδελφὸς ἦν τοῦ Θουκριτίδου καὶ τῆς Λυσαρέτης, θεῖος δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ· ἔπειτα Νικόστρατον· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ Νικιάδης ἀδελφιδοῦς ἦν τῷ πάππῳ τῷ ἐμῷ καὶ τῇ τήθῃ, ἀνεψιὸς δὲ τῷ πατρί. καὶ μοι κάλει τούτους πάντας. σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

22 Τῶν μὲν τοίνυν πρὸς ἀνδρῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν ἀκηκόατε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μαρτυροῦντων καὶ

διομνυμένων Ἀθηναίων εἶναι καὶ συγγενῇ τὸν ἕμὸν πατέρα αὐτοῖς· ὧν οὐδεὶς δῆπου, παραστησάμενος τοὺς συνεισομένους αὐτῷ τὰ ψευδῇ μαρτυροῦντι, κατ' ἐξωλείας ἐπιорκεῖ. λαβὲ δὴ καὶ τὰς τῶν πρὸς γυναικῶν τῷ πατρὶ συγγενῶν μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

23 Οἱ μὲν τοίνυν ζῶντες οὗτοι τῶν συγγενῶν τοῦ πατρὸς καὶ πρὸς ἀνδρῶν καὶ πρὸς γυναικῶν μεμαρτυρήκασιν ὥς ἦν ἀμφοτέρωθεν Ἀθηναῖος καὶ μετῆν τῆς πόλεως αὐτῷ δικαίως. κάλει δὴ μοι καὶ τοὺς φράτερας, ἔπειτα τοὺς γεννήτας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Λαβὲ δὴ καὶ τὰς τῶν δημοτῶν μαρτυρίας καὶ τὰς τῶν συγγενῶν περὶ τῶν φρατέρων, ὥς εἴλοντό με φρατρίαρχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

24 Τὰ μὲν τοίνυν ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ φρατέρων καὶ δημοτῶν καὶ γεννητῶν, ὧν προσήκει, μαρτυροῦμενα ἀκηκόατε. ἐξ ὧν ἔστιν ὑμῖν εἰδέναι πότερόν ποτ' ἄστὸς ἢ ξένος ἦν ᾧ ταῦθ' ὑπῆρχεν. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς ἓνα ἢ δύο ἀνδρώπους κατεφεύγομεν, εἴχομεν ἂν τιν' ὑποψίαν παρεσκευάσθαι τούτους· εἰ δ' ἐν ἅπασιν, ὅσοισπερ ἕκαστος ὑμῶν, ἐξητασμένος φαίνεται καὶ ζῶν 1306 ὁ πατήρ καὶ νῦν ἐγὼ, λέγω φράτερσι, συγγενέσι, δημόταις, γεννήταις, πῶς ἔνεστιν ἢ πῶς δυνατὸν τούτους ἅπαντας μὴ μετ' ἀληθείας ὑπάρχοντας κατεσκευ-
25 ἀσθαι; εἰ μὲν τοίνυν εὖπορος ὢν ὁ πατήρ χρήματα δοὺς τούτοις ἐφαίνετο πείσας συγγενεῖς αὐτοὺς ἑαυτοῦ φάσκειν εἶναι, λόγον εἶχεν ὑποψίαν τιν' ἔχειν ὥς οὐκ ἦν ἄστὸς· εἰ δὲ πένης ὢν ἅμα συγγενεῖς τε παρέσχετο τοὺς αὐτοὺς καὶ μεταδιδόντας τῶν ὄντων ἐπεδείκνυε, πῶς οὐκ εὐδηλον ὅτι τῇ ἀληθείᾳ προσήκει τούτοις; οὐ

γὰρ ἂν δῆπου, εἴ γε μηδενὶ ἦν οἰκεῖος, χρήματ' αὐτῷ προστιθέντες οὔτοι τοῦ γένους μετεδίδοσαν. ἀλλ' ἦν, ὥς τό τε ἔργον ἐδήλωσε καὶ ὑμῖν μεμαρτύρηται. ἔτι τοίνυν ἀρχὰς ἔλαχε καὶ ἤρξε δοκιμασθεῖς. καὶ μοι λαβὲ τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 26 Οἴεται τις οὖν ὑμῶν ἐᾶσαι ποτ' ἂν τοὺς δημότας ἐκείνον ξένον καὶ μὴ πολίτην ἄρχειν παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' οὐκ ἂν κατηγορεῖν; οὐ τοίνυν κατηγορήσεν οὐδὲ εἰς οὐδ' ἠτιάσατο. ἀλλὰ μὴν καὶ διαψηφίσεις ἐξ ἀνάγκης ἐγένοντο τοῖς δημόταις ὁμόσασι καθ' ἱερῶν, ὅτ' ἀπώλετο αὐτοῖς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον δημαρχοῦντος Ἀντιφίλου τοῦ πατρὸς τοῦ Εὐβουλίδου, καὶ τινὰς ἀπήλασαν αὐτῶν· περὶ ἐκείνου δ' οὐδεὶς οὐτ' εἶπεν
- 27 οὐτ' ἠτιάσατο τοιοῦτον οὐδέν. καίτοι πᾶσιν ἔστιν ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος, καὶ περὶ ὧν μὲν ἂν τις ζῶν αἰτίαν σχῇ, δίκαιον τοὺς παῖδας τὴν ἀειλογίαν παρέχειν· περὶ ὧν δ' ἂν μηδεὶς αὐτὸν ζῶντα καταιτιάσῃται, πῶς οὐ δεινὸν εἰ τοὺς παῖδας ὁ βουλόμενος κρινεῖ; εἰ μὲν τοίνυν περὶ τούτων μηδεὶς λόγος ἐξη- 1307 τάσθη, δῶμεν τοῦτο λεληθέναι· εἰ δ' ἐδόθη καὶ διεψηφίσαντο καὶ μηδὲν ἠτιάσατο πώποτε μηδεὶς, πῶς οὐ δικαίως ἂν ἐγὼ κατ' ἐκείνον Ἀθηναῖος εἶην τὸν τελευτήσαντα πρὶν ἀμφισβητηθῆναι τοῦ γένους αὐτῷ; ὥς δὴ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει καὶ τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 28 Ἐτι τοίνυν παίδων αὐτῷ τεττάρων γενομένων ὁμομητρίων ἐμοὶ καὶ τελευτησάντων, ἔθαψε τούτους εἰς τὰ πατρῷα μνήματα, ὧν ὅσοι πέρ εἰσι τοῦ γένους κοινωνοῦσιν· καὶ τούτων οὐδεὶς οὐκ ἀπέειπε πώποτε, οὐκ ἐκώλυσεν, οὐ δίκην ἔλαχεν. καίτοι τίς ἔστιν ὅστις

ἂν εἰς τὰ πατρῶα μνήματα τοὺς μηδὲν ἐν γένει τιθέν-
τας ἐάσαι; ὥς τοίνυν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λαβὲ τὴν
μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 29 Περὶ μὲν τοίνυν τοῦ πατρὸς, ὥς Ἀθηναῖος ἦν,
ταῦτ' ἔχω λέγειν, καὶ μάρτυρας παρέσχημαι τοὺς ὑπ'
αὐτῶν τούτων ἐψηφισμένους εἶναι πολίτας, μαρτυ-
ροῦντας ἐκεῖνον ἑαυτοῖς ἀνεψιὸν εἶναι. φαίνεται δὲ
βιούς ἔτη τόσα καὶ τόσα ἐνθάδε, καὶ οὐδαμοῦ πώποτε
ὥς ξένος ἐξετασθεὶς, ἀλλὰ πρὸς τούτους ὄντας συγγε-
νεῖς καταφεύγων, οὔτοι δὲ καὶ προσδεχόμενοι καὶ τῆς
30 οὐσίας μεταδιδόντες ὥς αὐτῶν ἐνί. τοῖς χρόνοις τοίνυν
οὕτω φαίνεται γεγρονῶς ὥστε, εἰ καὶ κατὰ θάτερα
ἀστὸς ἦν, εἶναι πολίτην προσήκειν αὐτόν· γέγονε γὰρ
πρὸ Εὐκλείδου. περὶ δὲ τῆς μητρὸς (καὶ γὰρ ταύ-
την διαβεβλήκασί μου) λέξω, καὶ μάρτυρας ὧν ἂν λέ-
γω καλῶ. καίτοι, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον παρὰ 1308
τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ τὴν ἀγορὰν διέβαλλεν ἡμᾶς
Εὐβουλίδης, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοὺς νόμους, οἳ κελεύου-
σιν ἔνοχον εἶναι τῇ κακηγορίᾳ τὸν τὴν ἐργασίαν τὴν
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἢ τῶν πολιτῶν ἢ τῶν πολιτίδων ὀνειδί-
31 ζοντά τι. ἡμεῖς δ' ὁμολογοῦμεν καὶ ταινίας πωλεῖν
καὶ ξῆν οὐχ ὄντινα τρόπον βουλόμεθα. καὶ εἰ σοί
ἔστι τοῦτο σημεῖον, ὧς Εὐβουλίδη, τοῦ μὴ Ἀθηναί-
ους εἶναι ἡμᾶς, ἐγὼ σοι τούτου ὅλως τὸνναντίον
ἐπιδείξω, ὅτι οὐκ ἔξεστι ξένῳ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργάζε-
σθαι. καὶ μοι λαβὼν ἀνάγνωθι πρῶτον τὸν Σόλωνος
νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

- 32 Λαβὲ δὴ καὶ τὸν Ἀριστοφῶντος· οὕτω γὰρ, ὧς
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἔδοξεν ἐκεῖνος καλῶς καὶ

δημοτικῶς νομοθετῆσαι, ὥστ' ἐψηφίσασθε πάλιν ἀνα-
νεώσασθαι.

NOMOS.

Προσῆκει τοίνυν ὑμῖν βοηθοῦσι τοῖς νόμοις μὴ
τοὺς ἐργαζομένους ξένους νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς συκο-
φαντοῦντας πονηροὺς. ἐπεὶ, ὧς Εὐβουλίδη, ἔστι καὶ
ἕτερος περὶ τῆς ἀργίας νόμος, ὧς αὐτὸς ἔνοχος ὢν ἡμᾶς
33 τοὺς ἐργαζομένους διαβάλλεις. ἀλλὰ γὰρ τοσαύτη τις
ἀτυχία ἐστὶ περὶ ἡμᾶς νῦν ὥστε τούτῳ μὲν ἕξεσθιν
ἕξω τοῦ πράγματος βλασφημεῖν καὶ πάντα ποιεῖν,
ὅπως μηδενὸς τῶν δικαίων ἐγὼ τύχω· ἐμοὶ δ' ἐπιτι-
μήσετε ἴσως, ἐὰν λέγω ὃν τρόπον οὗτος ἐργάζεται πε-
ριῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰκότως· ἃ γὰρ ὑμεῖς ἴστε, τί
δεὶ λέγειν; σκοπεῖτε δὴ· νομίζω γὰρ ἔγωγε τὸ ἐν τῇ
ἀγορᾷ ἡμᾶς ἐργάζεσθαι μέγιστον εἶναι σημεῖον τοῦ
34 ψευδεῖς ἡμῖν αἰτίας τοῦτον ἐπιφέρειν. ἦν γὰρ φησεται— 1309
νιόπωλιν εἶναι καὶ φανεράν πασι, προσῆκε δὴ πονεῖν
εἰδότας αὐτὴν πολλοὺς ἥτις ἐστὶ μαρτυρεῖν, καὶ μὴ μό-
νον ἀκοήν· ἀλλ' εἰ μὲν ξένη ἦν, τὰ τέλη ἐξετάσαντας τὰ
ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἰ ξενικὰ ἐτέλει καὶ ποδαπὴν ἦν ἐπιδεικνύ-
τας· εἰ δὲ δοῦλη, μάλιστα μὲν τὸν πριάμενον, εἰ δὲ μὴ,
τὸν ἀποδόμενον ἥκειν καταμαρτυροῦντα, εἰ δὲ μὴ, τῶν
ἄλλων τινὰ, ἢ ὥς ἐδούλευσεν ἢ ὥς ἀφείθη ἐλευθέρῃ.
νῦν δὲ τούτων μὲν ἀπέδειξεν οὐδὲν, λελοιπόρηκε δ',
ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐδὲν ὅ τι οὐ. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὁ συκο-
φάντης, αἰτιάσασθαι μὲν πάντα, ἕξελέγξαι δὲ μηδέν.
35 ἔπειτα ἀκείνο περὶ τῆς μητρὸς εἶρηκεν, ὅτι ἐτίτθευ-
σεν. ἡμεῖς δὲ, ὅτε ἡ πόλις ἡτύχει καὶ πάντες κακῶς
ἐπραττον, οὐκ ἀρνούμεθα τοῦτο γενέσθαι· ὃν δὲ τρό-
πον καὶ ὢν ἔνεκα ἐτίτθευσεν ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδεί-
ξω. μηδεὶς δ' ὑμῶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσχερῶς
ὑπολάβῃ· καὶ γὰρ νῦν ἀστὰς γυναικας πολλὰς εὖρῃ-

σετε τιτθενούσας, ἃς ὑμῖν καὶ κατ' ὄνομα, ἐὰν βούλη-
 σθε, ἐροῦμεν. εἰ δέ γε πλούσιοι ἤμεν, οὔτ' ἂν τὰς ται-
 νίας ἐπωλοῦμεν οὔτ' ἂν ὅλως ἤμεν ἄποροι. ἀλλὰ τί
 36 ταῦτα κοινωνεῖ τῷ γένει; ἐγὼ μὲν οὐδὲν οἶμαι. μηδα-
 μῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς πένητας ἀτιμάζετε (ἱκα-
 νὸν γὰρ αὐτοῖς τὸ πένεσθαι κακόν), μηδέ γε τοὺς ἐρ-
 γάζεσθαι καὶ ζῆν ἐκ τοῦ δικαίου προαιρουμένους· ἀλλ'
 ἀκούσαντες, ἐὰν ὑμῖν ἐπιδεικνύω τῆς μητρὸς τοὺς οἰ-
 κείους οἴους προσῆκεν εἶναι ἀνθρώποις ἐλευθέροις, ἃ 1310
 οὔτος καταιτιᾶται περὶ αὐτῆς, ταύτας τὰς διαβολὰς
 ἐξομνυμένους, καὶ μαρτυροῦντας αὐτὴν ἀστὴν οὔσαν
 εἰδέναι, οὓς ὑμεῖς φήσετε πιστοὺς εἶναι, δικαίαν ἡμῖν
 37 θέσθε τὴν ψῆφον. ἐμοὶ γὰρ ἦν πάππος, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, τῆς μητρὸς πατὴρ, Δαμόστρατος Μελιτεύς. τού-
 τῳ γίνονται τέτταρες παῖδες, ἐκ μὲν ἧς τὸ πρῶτον
 ἔσχε γυναικὸς θυγάτηρ καὶ υἱὸς ὧ ὄνομα Ἀμυθέων,
 ἐκ δὲ τῆς ὕστερον Χαιρεστράτης ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ Τι-
 μοκράτης. τούτοις δὲ γίνονται παῖδες, τῷ μὲν Ἀμυ-
 θέωνι Δαμόστρατος, τοῦ πάππου τοῦνομόν ἔχων, καὶ
 Καλλίστρατος καὶ Δεξιθέος. καὶ ὁ μὲν Ἀμυθέων ὁ τῆς
 μητρὸς ἀδελφὸς τῶν ἐν Σικελίᾳ στρατευσαμένων καὶ
 τελευτησάντων ἐστὶ, καὶ τέθραπται ἐν τοῖς δημοσίοις
 38 μνήμασι· καὶ ταῦτα μαρτυρήσεται. τῇ δ' ἀδελφῇ αὐ-
 τοῦ συνοικησάσῃ Διοδώρῳ Ἀλαιοῦ υἱὸς γίνεταί Κτη-
 σίβιος. καὶ οὔτος μὲν ἐτελεύτησεν ἐν Ἀβύδῳ μετὰ
 Θρασυβούλου στρατευόμενος, ξῆ δὲ τούτων ὁ Δαμό-
 στρατος ὁ τοῦ Ἀμυθέωνος, τῆς μητρὸς ἀδελφιδοῦς τῆς
 ἐμῆς. τῆς δὲ Χαιρεστράτης τῆς ἐμῆς τήθης τὴν ἀδελ-
 φὴν λαμβάνει Ἀπολλόδωρος Πλωθεύς· τούτων γίνε-
 ται Ὀλύμπιχος, τοῦ δ' Ὀλυμπίχου Ἀπολλόδωρος, καὶ
 οὔτος ξῆ. καὶ μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

39 Τούτων μὲν τοίνυν ἀκηκόατε μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων· τὸν δὲ καὶ ὁμομήτριον καὶ κατ' ἀμφοτέρῃ ἡμῖν συγγενῇ καλῶ, καὶ τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ. τῷ γὰρ Τιμοκράτει τῷ τῆς μητρὸς ἀδελφῷ τῆς ἐμῆς ὁμοπατρίῳ καὶ ὁμομητρίῳ γίγνεται Εὐξιθέος, τοῦ δ' Εὐξιθέου 131 τρεῖς υἱεῖς· οὗτοι πάντες ζῶσιν. καὶ μοι κάλει τοὺς ἐπιδημοῦντας αὐτῶν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

40 Λαβὲ δὴ μοι καὶ τὰς τῶν φρατέρων τῶν συγγενῶν τῶν τῆς μητρὸς καὶ δημοτῶν μαρτυρίας, καὶ ὧν τὰ μνήματα ταῦτά.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὰ μὲν τοίνυν τοῦ γένους τοῦ τῆς μητρὸς οὕτως ὑμῖν ἐπιδεικνύω, καὶ πρὸς ἀνδρῶν καὶ πρὸς γυναικῶν ἀστήν. τῇ δὲ μητρὶ τῇ ἐμῇ γίγνεται, ὃ ἄνδρες δικασταί, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ Πρωτομάχου, ὃ αὐτὴν ὁ Τιμοκράτης ὁμομήτριος καὶ ὁμοπάτριος ὧν ἀδελφὸς ἔδωκε, θυγάτηρ, εἶτα ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐγώ. ὃν δὲ τρόπον τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ συνώκησε, ταῦθ' ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ· καὶ γὰρ ἃ περὶ τὸν Κλεινίαν αἰτιᾶται καὶ τὸ τιθεῖν τὴν μητέρα καὶ ταῦτα πάντα ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν διηγῆσο-
41 μαι. ὁ Πρωτόμαχος πένης ἦν· ἐπικλήρου δὲ κληρονομήσας εὐπόρου, τὴν μητέρα βουληθεὶς ἐκδοῦναι πείθει λαβεῖν αὐτὴν Θούκριτον τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, ὄντα ἑαυτοῦ γνώριμον, καὶ ἐγγυᾶται ὁ πατήρ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Τιμοκράτους Μελιτέως, παρόντων τῶν τε θείων ἀμφοτέρων τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων μαρτύρων· καὶ τούτων ὅσοι ζῶσι, μαρτυ-
42 ρήσουσιν ἡμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα χρόνῳ ὕστερον παιδίῳ αὐτῇ δυοῖν ἤδη γεγεννημένων, καὶ τοῦ μὲν πατρὸς στρα-

τευομένου καὶ ἀποδημοῦντος μετὰ Θρασυβούλου, αὐ-
 τή δ' οὕσα ἐν ἀπορίαις ἠναγκάσθη τὸν Κλεινίαν τὸν
 τοῦ Κλειδίκου τιτθεῦσαι, τῷ μὲν εἰς ἐμὲ ἤκοντι κινδύ-
 νῳ νῦν μὰ τὸν Δία οὐχὶ συμφέρον προᾶγμα ποιήσασα 1312
 (ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς τιτθείας ἅπασα ἡ περὶ ἡμᾶς γέ-
 γονε βλασφημία), τῇ μέντοι ὑπαρχούσῃ πενίᾳ ἴσως
 43 καὶ ἀναγκαῖα καὶ ἀρμόττοντα ποιοῦσα. φαίνεται τοί-
 νυν οὐχ ὁ ἐμὸς πατὴρ πρῶτος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λα-
 βὼν τὴν ἐμὴν μητέρα, ἀλλ' ὁ Πρωτόμαχος, καὶ παῖδας
 ποιησάμενος καὶ θυγατέρα ἐκδούς· ὃς καὶ τετελευτη-
 κὼς ὅμως μαρτυρεῖ τοῖς ἔργοις ἀστήν ταύτην καὶ πο-
 λιτὴν εἶναι. ὥς οὖν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι προῶ-
 τον μὲν τοὺς τοῦ Πρωτομάχου υἱεῖς, ἔπειτα τοὺς ἐγ-
 γνωμένῳ παρόντας τῷ πατρὶ καὶ τῶν φρατέρων τοὺς
 οἰκείους, οἷς τὴν γαμηλίαν εἰσήνεγκεν ὑπὲρ τῆς μη-
 τρός ὁ πατὴρ, εἶτα Εὐνικὸν Χολαργέα τὸν τὴν ἀδελ-
 φὴν λαβόντα τὴν ἐμὴν παρὰ τοῦ Πρωτομάχου, εἶτα
 τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς. κάλει τούτους.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

44 Πῶς οὖν οὐκ ἂν οἰκτρότατα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 πάντων ἐγὼ πεπονθὼς εἶην, εἰ τῶν συγγενῶν ὄντων
 τοσοῦτων τουτωνὶ καὶ μαρτυρούντων καὶ διομνυμένων
 ἐμοὶ προσήκειν, μηδεὶς μηδενὶ τούτων ἀμφισβητῶν ὥς
 οὐκ εἰσὶ πολῖται, ἐμὲ ψηφίσαιντο εἶναι ξένον; λαβὲ δὴ
 μοι καὶ τὴν τοῦ Κλεινίου καὶ τὴν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ
 μαρτυρίαν· οἱ ἴσασι δὴπου τίς οὕσά ποτε ἡ ἐμὴ μήτηρ
 ἐτίτθευσεν αὐτόν. οὐ γὰρ ἄτήμερον ἡμεῖς φραμὲν εὖορ-
 κον αὐτοῖς μαρτυρεῖν, ἀλλ' ἅ πάντα τὸν χρόνον ἥδε-
 σαν τὴν ἡμετέραν μὲν μητέρα, τιτθὴν δὲ τούτου νομι-
 45 ζομένην. καὶ γὰρ εἰ ταπεινὸν ἡ τιτθὴ, τὴν ἀλήθειαν
 οὐ φεύγω· οὐ γὰρ εἰ πένητες ἤμεν, ἡδικήκαμεν, ἀλλ'
 εἰ μὴ πολῖται· οὐδὲ περὶ τύχης οὐδὲ περὶ χρημάτων 1313

ἡμῖν ἐστὶν ὁ παρὼν ἀγὼν, ἀλλ' ὑπὲρ γένους. πολλὰ δουρικὰ καὶ ταπεινὰ πράγματα τοὺς ἐλευθέρους ἢ πενία βιάζεται ποιεῖν, ἐφ' οἷς ἐλεοῖντ' ἄν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαιοτέρον ἢ προσαπολλύοιντο. ὥς γὰρ ἐγὼ ἀκούω, πολλὰ καὶ τιτθαῖ καὶ ἔριθοι καὶ τρυγήτριαι γερόνασιν ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους συμφορῶν ἀσταὶ γυναῖκες, πολλὰ δ' ἐκ πενήτῳ πλούσιαι νῦν. ἀλλ' ἀντίχ' ὑπὲρ τούτων. νῦν δὲ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 46 Οὐκοῦν ὅτι μὲν καὶ τὰ πρὸς μητρός εἰμι ἀστὺς καὶ τὰ πρὸς πατρός, τὰ μὲν ἐξ ὧν ἄρτι μεμαρτύρηται μεμαθήκατε πάντες, τὰ δ' ἐξ ὧν πρότερον περὶ τοῦ πατρός. λοιπὸν δέ μοι περὶ ἑμαυτοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν τὸ μὲν ἀπλούστατον, οἶμαι, καὶ δικαιοτάτον, ἐξ ἀμφοτέρων ἀστὸν ὄντα με, κεκληρονομηκότα καὶ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ γένους, εἶναι πολίτην· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ προσήκοντα πάντα ἐπιδείξω μάρτυρας παρεχόμενος, ὥς εἰσῆχθην εἰς τοὺς φράτερας, ὥς ἐνεγράφην εἰς τοὺς δημότας, ὥς ὑπ' αὐτῶν τούτων προεκρίθην ἐν τοῖς εὐγενεστάτοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἡρακλεῖ, ὥς ἦρχον ἀρχὰς δοκιμασθεῖς. καὶ μοι κάλει αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 47 Οὐκοῦν δεινὸν, ὧς ἄνδρες δικασταί; εἰ μὲν ἔλαχον ἱερεὺς, ὥσπερ προεκρίθην, ἔδει ἄν με καὶ αὐτὸν θύειν ὑπὲρ τούτων καὶ τοῦτον μετ' ἐμοῦ συνθύειν, νῦν δὲ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἐμὲ μεθ' αὐτῶν μηδὲ συνθύειν ἔαν; φαίνομαι τοίνυν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἅπαντα παρὰ πᾶσι τοῖς νῦν κατηγοροῦσι
48 πολίτης ὡμολογημένος· οὐ γὰρ ἂν δήπου τόν γε ξένον καὶ μέτοικον, ὥς νῦν φησὶν Εὐβουλίδης, οὐτ' ἀρ- 1314

χάς ἄρχειν οὐθ' ἱερωσύνην κληροῦσθαι μεθ' ἑαυτοῦ
 προκριθέντα εἶασε· καὶ γὰρ οὗτος ἦν τῶν κληρουμέ-
 νων καὶ προκριθέντων. οὐδέ γ' ἂν, ὥς ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, παλαιὸς ὢν ἐχθρὸς ἐμοὶ τοῦτον τὸν καιρὸν πε-
 ριέμενεν, ὃν οὐδεὶς ἤδει γεννησόμενον, εἴπερ τι συνήδει
 49 τοιοῦτον. ἀλλ' οὐ συνήδει· διόπερ τὸν μὲν ἄλλον
 ἅπαντα χρόνον δημοτευόμενος μετ' ἐμοῦ καὶ κληρού-
 μενος οὐδὲν ἑώρα τούτων, ἐπειδὴ δ' ἡ πόλις πᾶσα τοῖς
 ἀσελγῶς εἰσπεπηδηκόσιν εἰς τοὺς δῆμους ὀργιζομένη
 παρώξυντο, τηνικαῦτά μοι ἐπεβούλευσεν. ἦν δ' ἐκεῖ-
 νος μὲν ὁ καιρὸς τοῦ συνειδότος αὐτῷ τάληθῃ λέγειν,
 ὁ δὲ νυνὶ παρῶν ἐχθροῦ καὶ συκοφαντεῖν βουλομένον.
 50 ἐγὼ δ', ὥς ἄνδρες δικασταί, (καὶ μοι πρὸς Διὸς καὶ θε-
 ῶν μηδεὶς θορυβήσῃ, μηδ' ἐφ' ᾧ μέλλω λέγειν ἀχθε-
 σθῇ) ἑμαυτὸν Ἀθηναῖον ὑπέιληφα ὥσπερ ὑμῶν ἕκα-
 στος ἑαυτὸν, μητέρα ἐξ ἀρχῆς νομίζων ἦνπερ εἰς ὑμᾶς
 ἀποφαίνω, καὶ οὐχ ἑτέρας μὲν ὢν, ταύτης δὲ προσποι-
 ούμενος· πατέρα πάλιν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αὐ-
 51 τὸν τρόπον. καίτοι εἰ τοῖς ἐξελεγχομένοις ὢν μὲν εἰσιν
 ἀποκρυπτομένοις, ὢν δ' οὐκ εἰσὶ προσποιουμένοις δί-
 καιον ὑπάρχειν παρ' ὑμῖν τοῦτο σημείον ὥς εἰσὶ ξένοι,
 ἐμοὶ δῆπου τούναντίον ὥς εἰμι πολίτης. οὐ γὰρ ἂν ξέ-
 νην καὶ ξένον τοὺς ἑμαυτοῦ γονέας ἐπιγραφάμενος μετ-
 ἔχειν ἠξίουν τῆς πόλεως· ἀλλ' εἴ τι τοιοῦτον συνήδειν,
 ἐξήτησ' ἂν ὢν φήσω γονέων εἶναι. ἀλλ' οὐ συνήδειν,
 διόπερ μένων ἐπὶ τοῖς οὔσι δικαίως γονεῦσιν ἑμαυτῷ
 τῆς πόλεως μετέχειν ἀξιώ.

52 Ἔτι τοίνυν ὀρφανὸς κατελείφθην, καὶ φασὶ με
 εὐπορον εἶναι καὶ τῶν μαρτύρων ἐνίους ὠφελουμένους
 μοι μαρτυρεῖν συγγενεῖς εἶναι. καὶ ἅμα μὲν κατ' ἐμοῦ
 λέγουσι τὰς ἐκ τῆς πενίας ἀδοξίας καὶ περὶ τὸ γένος
 διαβάλλουσιν, ἅμα δὲ δὶ εὐπορίαν φασὶ πάντα με

53 ὦν εἶσθαι. ὥστε πότερα χρὴ αὐτοῖς πιστεύειν; ἐξῆν
 δὲ δήπου τούτοις, εἰ νόθος ἢ ξένος ἦν ἐγὼ, κληρονό-
 μοις εἶναι τῶν ἐμῶν πάντων. εἴθ' οὕτοι μικρὰ λαμβά-
 νειν καὶ κινδυνεύειν ἐν ψευδομαρτυρίαις καὶ ἐπιорκεῖν
 μᾶλλον αἰροῦνται ἢ πάντ' ἔχειν, καὶ ταῦτ' ἀσφαλῶς,
 καὶ μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν; οὐκ
 ἔστι ταῦτα, ἀλλ', οἶμαι, συγγενεῖς ὄντες τὰ δίκαια ποι-
 54 οῦσι, βοηθοῦντες αὐτῶν ἐνί. καὶ ταῦτ' οὐχὶ νῦν πε-
 πεισμένοι ποιοῦσιν, ἀλλὰ παιδίον ὄντα με εὐθέως
 ἦγον εἰς τοὺς φράτερας, εἰς Ἀπόλλωνος πατρῷου
 ἦγον, εἰς τᾶλλα ἱερά. καίτοι οὐ δήπου παῖς ὢν ἐγὼ
 ταῦτ' ἐπειθον αὐτοὺς ἀργύριον διδοῦς. ἀλλὰ μὴν ὁ
 πατήρ αὐτὸς ζῶν ὁμόσας τὸν νόμιμον τοῖς φράτερσιν
 ὄρκον, εἰσῆγαγεν ἐμὲ ἄστων ἐξ ἀστῆς ἐγγυητῆς αὐτῶ
 55 γεγεννημένον εἰδῶς, καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται. εἴτ' ἐγὼ
 ξένος; ποῦ μετοίκιον καταθίς; ἢ τίς τῶν ἐμῶν πώ-
 ποτε; ποῦ πρὸς ἄλλους δημότας ἐλθὼν καὶ οὐ δυνη-
 θείς ἐκείνους πείσαι δεῦρ' ἐμμαντὸν ἐνέγραψα; ποῦ τί
 ποιήσας ὢν ὅσοι μὴ καθαρῶς ἦσαν πολῖται πεποιη-
 κότες φαίνονται; οὐδαμοῦ. ἀλλ' ἀπλῶς, ἐν οἷς ὁ πάπ-
 πος ὁ πρὸς πατρός καὶ ὁ ἐμὸς πατήρ, ἐνταῦθα καὶ
 αὐτὸς φαίνομαι δημοτευόμενος. καὶ νῦν πῶς ἂν τις 1316
 ὑμῖν σαφέστερον ἐπιδείξειε μετὸν τῆς πόλεως αὐτῶ;
 56 ἐνθυμείσθω γὰρ ἕκαστος ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τοὺς ἑαυτῶ προσήκοντας τίν' ἄλλον ἂν δύναίτο ἐπι-
 δεῖξαι τρόπον ἢ τὸν αὐτὸν ἐμοί, μαρτυροῦντας, ὁμνύ-
 οντας, πάλαι τοὺς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὄντας;

Διὰ ταῦτα τοίνυν ἐγὼ πιστεύων ἐμμαντῶ κατέφυγον
 εἰς ὑμᾶς. ὁρῶ γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον τῶν
 ἀποψηφισαμένων Ἀλιμουσίων ἐμοῦ κυριώτερόντα τὰ
 δικαστήρια, ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, δικαίως
 κατὰ γὰρ πάντα αἱ παρ' ὑμῶν εἰσι κρίσεις δικαιοτάται.

57 Ἐνθυμείσθε τοίνυν καὶ κείνο, ὅσοι τῶν μεγάλων
 δήμων ἐστὲ, ὥς οὐδὲν ἀπεστερεῖτε οὔτε κατηγορίας
 οὔτ' ἀπολογίας. καὶ πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο πᾶσιν ὑμῖν
 τοῖς δικαίως τούτῳ τῷ πράγματι χρησαμένοις, ὅτι καὶ
 τῶν ἀναβαλέσθαι δεομένων οὐκ ἀφήρησθε τὸ παρα-
 σκευάσασθαι. ὃ καὶ τοὺς συκοφαντοῦντας καὶ δι'
 58 ἔχθραν ἐπιβουλεύοντας ἐξηλέγχετε. καὶ ὑμᾶς μὲν ἄξιον
 ἐπαινεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς δὲ καλῶ καὶ δικαίῳ
 πράγματι μὴ καλῶς χρησαμένους ψέγειν. ἐν οὐδενὶ
 τοίνυν εὐρήσετε τῶν δήμων δεινότερα γεγενημένα τῶν
 παρ' ἡμῖν. οὔτοι γὰρ ἀδελφῶν ὁμομητρίων καὶ ὁμο-
 πατρίων τῶν μὲν εἰσιν ἀπεψηφισμένοι, τῶν δ' οὐ, καὶ
 πρεσβυτέρων ἀνθρώπων ἀπόρων, ὧν τοὺς υἱεῖς ἐγκα-
 ταλελοίπασιν· καὶ τούτων ἂν βούλησθε, μάρτυρας παρ-
 59 ἔξομαι. ὃ δὲ πάντων δεινότατον οἱ συνεστηκότες πε-
 ποιήκασι (καὶ μοι πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεὶς ὑπο-
 λάβῃ δυσκόλως, εἰάν τοὺς ἡδίκηκότας ἐμαυτὸν πονη- 1317
 ροὺς ὄντας ἐπιδεικνύω· νομίζω γὰρ ὑμῖν τὴν τούτων
 πονηρίαν δεικνὺς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγειν τὸ γενόμε-
 νόν μοι)· οὔτοι γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλομένους
 τινὰς ἀνθρώπους ξένους πολίτας γενέσθαι, Ἀναξιμέ-
 νην καὶ Νικόστρατον, κοινῇ διανεμιάμενοι πέντε δρα-
 χμὰς ἕκαστος προσεδέξαντο. καὶ ταῦτ' οὐκ ἂν ἐξομό-
 σαιτο Εὐβουλίδης οὐδ' οἱ μετ' αὐτοῦ μὴ οὐκ εἰδέναι.
 καὶ νῦν τούτων οὐκ ἀπεψηφίσαντο. τί οὖν οὐκ ἂν οἴ-
 εσθε τούτους ἰδίᾳ ποιῆσαι, οἱ κοινῇ ταῦτ' ἐτόλμων;
 60 πολλοὺς, ὃ ἄνδρες δικασταί, οἱ μετ' Εὐβουλίδου συν-
 εστῶτες καὶ ἀπολωλέκασι καὶ σεσώκασιν ἕνεκ' ἀργυ-
 ρίου. ἐπεὶ καὶ τὸ πρότερον (ἐρῶ δ' εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶ-
 γμα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι) δημαρχῶν ὁ Εὐβουλίδου
 πατήρ, ὥσπερ εἶπον, Ἀντίφιλος, τεχνάζει βουλόμενος
 παρὰ τινων λαβεῖν ἀργύριον, καὶ ἔφη τὸ κοινὸν γραμ-

- ματεῖον ἀπολωλέναι, ὥστ' ἔπεισε διαψηφίσασθαι τοὺς Ἀλιμουσίους περὶ αὐτῶν, καὶ κατηγορῶν δέκα τῶν δημοτῶν ἐξέβαλεν, οὓς ἅπαντας πλὴν ἑνὸς κατεδέξατο τὸ δικαστήριον. καὶ ταῦτα πάντες ἴσασιν οἱ πρεσβύ-
61 τεροι. πολλοῦ γ' ἑδεόν τινας ἐγκαταλιπεῖν τῶν μὴ Ἀθηναίων, ὅπου καὶ τοὺς ὄντας πολίτας συνιστάμενοι ἐξέβαλον, οὓς τὸ δικαστήριον κατεδέξατο. καὶ ὦν ἐχθρὸς τῷ ἐμῷ πατρὶ τότε οὐ μόνον οὐ κατηγόρησεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ψῆφον ἤνεγκεν ὥς οὐκ ἦν Ἀθηναῖος. τῷ τοῦτο δῆλον; ὅτι ἀπάσαις ἔδοξε δημότης εἶναι. καὶ τί δεῖ περὶ τῶν πατέρων λέγειν; ἀλλ' Εὐβουλίδης αὐ- 131
τὸς οὗτοσι, ἡνίκα ἐνεγράφην ἐγὼ καὶ ὁμόσαντες οἱ δη-
μόται δικαίως πάντες περὶ ἐμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον, οὔτε κατηγόρησεν οὔτ' ἐναντίαν τὴν ψῆφον ἤνεγκε· καὶ γὰρ ἐνταῦθα πάλιν ἐμὲ πάντες ἐψηφίσαντο δημό-
την. καὶ εἰ φασί με τοῦτο ψεύδεσθαι, ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ ὕδατος ὅστις βούλεται τούτων τὰναντία μαρτυρησά-
62 τω. εἰ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο δοκοῦσιν οὔτοι λέγειν μάλιστ' ἰσχυρὸν, ὥς ἀπεψηφίσαντό μου νῦν οἱ δημόται, ἐγὼ τετράκις ἐπιδεικνύω πρότερον, ὅτε ὁσίως ἄνευ συστάσεως ἐψηφίσαντο, καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα δημότας αὐτῶν εἶναι ψηφισαμένους, πρῶτον μὲν γε τοῦ πατρὸς δοκιμασθέντος, εἴτ' ἐμοῦ, εἴτ' ἐν τῇ προτέρᾳ δοκιμασίᾳ, ὅτε ἠφάνισαν οὔτοι τὸ γραμμα-
τεῖον· τὸ δὲ τελευταῖον προκρίναντες ἐμὲ ἐψηφίσαντο ἐν τοῖς εὐγενεστάτοις κληροῦσθαι τῆς ἱερωσύνης τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ ταῦτα πάντα μεμαρτύρηται.
- 63 Εἰ δὲ δεῖ τὴν δημαρχίαν λέγειν, εἰ ἦν ὠργίζοντό μοι τινες, ἐν ᾗ διάφορος ἐγενόμην εἰσπράττων ὀφεί-
λοντας πολλοὺς αὐτῶν μισθώσεις τεμενῶν καὶ ἕτερόν τι τῶν κοινῶν διηρπάκεσαν, ἐγὼ μὲν ἂν βουλοίμην ὑμᾶς ἀκούειν, ἀλλ' ἴσως ἔξω τοῦ πράγματος ὑπολήψεσθε

ταῦτ' εἶναι. ἐπεὶ καὶ τοῦτ' ἔχω δεικνύναι τεκμήριον ὥς
 συνέστησαν· ἐκ τε γὰρ τοῦ ὅρκου ἐξήλειψαν τὸ ψη-
 φιεῖσθαι γνώμη τῇ δικαιοτάτῃ καὶ οὔτε χάριτος ἕνεκ'
 64 οὔτ' ἔχθρας. καὶ γὰρ τοῦτο φανερόν ἐγένετο καὶ ὅτι
 ἱεροσυλήσαντες τὰ ὄπλα (εἰρήσεται γὰρ) ἃ ἐγὼ ἀνέ-
 θεκα τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τὸ ψήφισμα ἐκκολάψαντες ὃ ἐμοὶ
 ἐψηφίσαντο οἱ δημόται, συνώμνουν οὔτοι ἐπ' ἐμὲ οἱ 1319
 ὑπ' ἐμοῦ τὰ κοινὰ εἰσπραχθέντες. καὶ εἰς τοσοῦτ'
 ἀναιδείας ἐληλύθασιν ὥστ' ἔλεγον περιόντες ἐμὲ τῆς
 ἀπολογίας ἕνεκεν ταῦτα ποιῆσαι. καὶ τίς ὑμῶν ἂν κα-
 ταγνοίῃ μου τόσαύτην μανίαν, ὥ ἄνδρες δικασταί,
 ὥστε τηλικούτων ἕνεκεν πρὸς τὸ πρᾶγμα τεκμηρίων
 ἄξια θανάτου διαπραΰνασθαι, καὶ ἃ ἐμοὶ φιλοτιμίαν
 65 ἔφερε, ταῦτ' ἀφανίζειν; τὸ δὲ πάντων δεινότατον οὐ
 δήπου γε φήσαιεν ἂν ἐμὲ κατασκευάσαι. οὐ γὰρ ἔφθη
 μοι συμβᾶσα ἡ ἀτυχία, καὶ εὐθύς, ὥσπερ φυγάδος
 ἤδη μου ὄντος καὶ ἀπόλωλός, τούτων τινὲς ἐπὶ τὸ
 οἰκίδιον ἐλθόντες ἐν ἀγρῷ νύκτωρ ἐπεχείρησαν δια-
 φορῆσαι τάνδοθεν· οὕτω σφόδρα ὑμῶν καὶ τῶν νό-
 μων κατεφρόνησαν. καὶ ταῦτα τοὺς εἰδότας, ἐὰν βού-
 λησθε, καλοῦμεν.

66 Πολλὰ δ' ἔχων καὶ ἄλλα ἐπιδείξαι, ἃ τούτοις ἐστὶ
 διαπεπραγμένα καὶ ἃ εἰσιν ἐψευσμένοι, ἡδέως μὲν ἂν
 ὑμῖν λέγοιμι, ἐπειδὴ δὲ ἔξω τοῦ πράγματος νομίζετ' εἶ-
 ναι, ἑάσω. ἀναμνήσθητε δ' ἐκείνων, καὶ θεάσασθε ὥς
 πολλὰ καὶ δίκαια ἔχων πρὸς ὑμᾶς ἤκω. ὥσπερ γὰρ
 τοὺς θεσμοθέτας ἀνακρίνετ', ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον
 67 ἑμαυτὸν ὑμῖν ἀνακρινῶ. ὥ ἄνθρωπε, τίς ἦν σοι πα-
 τήρ; ἐμοὶ Θούκριτος. οἰκεῖοί τινες εἶναι μαρτυροῦσιν
 αὐτῷ; πάνυ γε, πρῶτον μὲν γε τέτταρες ἀνεψιοὶ, εἴτ'
 ἀνεψιαδοὺς, εἰθ' οἱ τὰς ἀνεψιάς λαβόντες αὐτῶν, εἶτα
 φράτερες, εἴτ' Ἀπόλλωνος πατρός, καὶ Διὸς ἐρκείου

γεννῆται, εἴθ' οἷς ἡρία τὰντὰ, εἴθ' οἱ δημόται πολλά-
 κισ αὐτὸν δεδοκιμάσθαι καὶ ἀρχὰς ἄρξαι καὶ αὐτοὶ διε-
 ψηφισμένοι φαίνονται. τὰ μὲν τοίνυν περὶ τοῦ πατρὸς
 πῶς ἂν ὑμῖν δικαιοτέρον ἢ καθαρώτερον ἐπιδείξαιμι;
 68 καλῶ δ' ὑμῖν τοὺς οἰκείους, εἰ βούλεσθε. τὰ δὲ περὶ
 τῆς μητρὸς ἀκούσατε. ἐμοὶ γὰρ ἔστι μήτηρ Νικαρέτη
 Δημοστράτου θυγάτηρ Μελιτέως· ταύτης τίνες οἰκεῖ-
 οὶ μαρτυροῦσι; πρῶτον μὲν ἀδελφιδοῦ δύο υἱοί, εἴτ'
 ἀνεψιοὶ αὐτῆς, εἴθ' οἱ Πρωτομάχου υἱεῖς τοῦ λαβόντος
 τὴν ἐμὴν μητέρα πρότερον, εἴθ' ὁ τὴν ἀδελφὴν τὴν
 ἐμὴν τὴν ἐκ τοῦ Πρωτομάχου γήμας Εὐνικός Χολα-
 69 γεὺς, εἴθ' υἱὸς τῆς ἀδελφῆς. ἀλλὰ μὴν καὶ φράτερες
 τῶν οἰκείων αὐτῆς καὶ δημόται ταῦτα μεμαρτυρήκασι.
 τίνος οὖν ἂν προσδέοισθε; καὶ γὰρ ὅτι κατὰ τοὺς νό-
 μους ὁ πατήρ ἔγρημε καὶ γαμηλίαν τοῖς φράτερσιν εἰσ-
 ἤνεγκε μεμαρτύρηται. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἑμαυτὸν
 ἐπέδειξα πάντων μετεκληφῶτα ὅσων προσήκει τοὺς
 ἐλευθέρους. ὥστε πανταχῇ δικαίως καὶ προσηκόντως
 70 ἡμῖν ἂν προσθέμενοι τὴν ψῆφον εὐορκοίητε. ἔτι τοί-
 νυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἀνακρί-
 νετε εἰ γονέας εὖ ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τοῦ μὲν πατρὸς
 ὄρφανὸς κατελείφθην, τὴν δὲ μητέρ' ἱκετεύω ὑμᾶς καὶ
 ἀντιβολῶ διὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀπόδοτέ μοι θάψαι
 εἰς τὰ πατρῶα μνήματα καὶ μὴ με κωλύσητε, μηδὲ
 ἄπολιν ποιήσητε, μηδὲ τῶν οἰκείων ἀποστερήσητε το-
 σούτων ὄντων τὸ πλῆθος, καὶ ὅλως ἀπολέσητε. πρότε-
 ρον γὰρ ἢ προλείπειν τούτους, εἰ μὴ δυνατόν ὑπ' αὐ-
 τῶν εἶη σωθῆναι, ἀποκτείναιμ' ἂν ἑμαυτὸν, ὥστ' ἐν τῇ
 πατρίδι γε ὑπὸ τούτων ταφῆναι.

LVIII.

ΕΝΔΕΙΞΙΣ ΚΑΤΑ ΘΕΟΚΡΙΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

1321

Τοῦτον τὸν λόγον οὐκ οἶδ' ὅπως ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς ἀναγρά-
φουσιν οἱ πολλοὶ δημόσιον ὄντα φανερώς· δῆλον δὲ ἔσται
τοῦτο ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως. κατὰ τῶν ἐτέρωσέ ποι καὶ μὴ
Ἀθήναζε σεσιτηγηκότων ἐμπόρων ἢ ναυκλήρων Ἀθηναίων
φράσεις ἦσαν δεδομέναι. νόμος δὲ ἦν, εἴαν τις τινα φήνας μὴ
ἐπεξίῃ ἢ ἐπεξιών μὴ λάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χι-
λίας ἐκτίνειν τῷ δημοσίῳ, τοῖς δὲ ὀφείλουσι μὴ ἐξεῖναι λέ-
γειν. * * * καὶ τρίτος, εἴαν μὴ τις δόξῃ δικαίως εἰς ἐλευθε-
ρίαν ἀφελέσθαι τινὰ, τὸ ἥμισυ τοῦ τιμήματος ὀφείλειν τῷ
δημοσίῳ. Ἐπιχάρης οὖν ἐνέδειξε Θεοκρίνην οὐκ ἐξόν αὐτῷ
λέγειν ἐκ τριῶν τούτων νόμων. καὶ γὰρ Μίκωνα ὥς ἐτέρωσέ
ποι σεσιτηγηκότα φῆναι μὲν αὐτὸν λέγει, μὴ ἐπεξελθεῖν δέ·
καὶ ἐπιμελητὴν ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἀποδειχθέντα ἐν εὐθύναις
ἀλῶναι κλοπῆς χρημάτων, ἃ ἦν ἱερὰ τῶν ἐπωνύμων· καὶ τρί-
τον Κηφισοδώρου θεράπαιναν εἰς ἐλευθερίαν ἀδίκως ἀφελό-
μενον τὸν πατέρα τοῦ Θεοκρίνου προσοφληῖσαι δραχμὰς πεν-
τακοσίας. ἐπὶ τούτοις μὲν ἡ ἐνδειξις, καὶ τὸ πρᾶγμα φανερώς
δημόσιον. τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρ-
χου, καίτοι γε οὐκ ἀπειοικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους.

Τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, διὰ του- 1322
τον Θεοκρίνην ἀτυχήσαντος πρὸς τὴν πόλιν καὶ
ὀφλόντος δέκα τάλαντα, καὶ τούτου διπλοῦ γεγενημέ-
νου ὥστε μὴδ' ἐλπίδα ἡμῖν εἶναι σωτηρίας μηδεμίαν,
ἡγησάμην δεῖν ἐπὶ τῷ τιμωρεῖσθαι μεθ' ὑμῶν τοῦτον
μήθ' ἡλικίαν μήτ' ἄλλο μηδὲν ὑπολογισάμενος δοῦναι
2 τὴν ἐνδειξιν ταύτην. καὶ γὰρ ὁ πατήρ, ὃ ἄνδρες δικα-
σταί, ὥπερ πάντα πειθόμενος πεποίηκα, πρὸς ἅπαν-

τας ὠδύρετο τοὺς γνωρίμους, εἰ παραλιπὼν ἐγὼ τὸν
 καιρὸν ἐν ᾧ διὰ τὸ τὸν πατέρα ξῆν ἔξεστί μοι τοῦτον
 ἀμύνασθαι, τὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν ἡλικίαν προφασίζό-
 μενος αὐτὸν μὲν περιόψομαι πάντων ἀπεστερημένον,
 Θεοκρίνην δὲ παρὰ τοὺς νόμους γραφὰς γραφόμενον
 καὶ συκοφαντοῦντα πολλοὺς τῶν πολιτῶν, οὐκ ἐξὸν
 3 αὐτῷ. δέομαι οὖν ὑμῶν ἀπάντων, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου, πρῶτον μὲν ὅτι
 τῷ πατρὶ βοηθῶν καὶ πειθόμενος ἀγωνίζομαι, ἔπειθ'
 ὅτι καὶ νέος ὢν καὶ ἄπειρος, ὥστ' ἀγαπητὸν εἶναι μοι,
 ἐὰν τῆς παρ' ὑμῶν ὑπαρξάσης εὐνοίας δυνηθῶ δηλώ-
 4 σαι τὰ πεπραγμένα τούτῳ· πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι, ᾧ ἄν-
 δρες δικασταί, προδέδομαι (τὰ γὰρ ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς
 εἰρήσεται) ὑπ' ἀνθρώπων, οἳ πιστευθέντες ὑφ' ἡμῶν
 διὰ τὴν πρὸς τοῦτον ἔχθραν καὶ πνυθόμενοι τὰ πρά-
 γματα καὶ φήσαντες ἐμοὶ συναγωνιεῖσθαι ἐγκαταλε-
 λοίπασι νυνὶ με καὶ διαλέλυνται πρὸς τοῦτον ἐν τοῖς 13
 ἐμοῖς πράγμασιν, ὥστε μοι μηδὲ τὸν συνεροῦντα εἶναι,
 ἐὰν μὴ τις ἄρα μοι τῶν οἰκείων βοηθήσῃ.

5 Πολλαῖς μὲν οὖν ἐνδείξεσιν ἦν ἔνοχος οὗτοσί, καὶ
 ἅπαντας τοὺς περὶ ταῦτα νόμους ἐφαίνετο παραβεβη-
 κώς· καινότατον δὲ τῶν ἔργων τῶν τούτου τὴν περὶ
 τὸ πλοῖον φάσιν εὐρίσκειν γεγонуῖαν, διόπερ ταῦ-
 τα γράψας εἰς τὴν ἐνδειξιν ἔδωκεν ὁ πατήρ μοι. πρῶ-
 τον μὲν οὖν τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται τὸν περὶ
 τῶν φαινόντων καὶ οὐκ ἐπεξιόντων, ἀλλὰ διαλυο-
 μένων παρὰ τοὺς νόμους· ἐντεῦθεν γὰρ οἶμαι προσ-
 ῆκειν μοι ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου· εἶτα
 τὴν φάσιν αὐτὴν ἣν οὗτος ἐποίησατο κατὰ τοῦ Μίκω-
 νος, λέγε.

ΝΟΜΟΣ.

6 Ὁ νόμος οὗτοσί, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τοῖς προαι-

ρουμένοις ἢ γράφεσθαι γραφὰς ἢ φαίνειν ἢ ἄλλο τι ποιεῖν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ γεγραμμένων προλέγει διαρρήδην, ἐφ' οἷς ἕκαστόν ἐστι τούτων ποιητέον. ἔστι δὲ ταῦτα, ὥσπερ ἠκούσατ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου, εἰς ἐπεξιῶν τις μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, χιλίας ἀποτίνειν, καὶ μὴ ἐπεξίῃ, ὧς Θεοκρίνη, χιλίας ἑτέρας, ἵνα μήτε συκοφαντῇ μηδεὶς μήτ' ἄδειαν ἔχων ἐργολαβῇ καὶ καθυφιῇ τὰ τῆς πόλεως. φημὶ δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἐνδειξιν ἐνοχον εἶναι Θεοκρίνην τῷ φήναντα Μίκωνα Χολλείδην μὴ ἐπεξελθεῖν, ἀλλ' ἀρ-
 7 γύριον λαβόντα ἀποδόσθαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦτ' ἀποδείξω σαφῶς, ὥς ἐγὼ νομίζω. καίτοι Θεοκρίνης γε, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ οἱ μετὰ τούτου οὐδὲν ὅ τι οὐ πεποιήκασι προσιόντες τοῖς μάρτυσι, καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦντες αὐτοῖς, τὰ δὲ πείθοντες μὴ μαρτυρεῖν. ἀλλ' 1324 ὅμως εἰς ὑμεῖς βούλησθε τὰ δίκαια βοηθεῖν μοι καὶ κελεύητ' αὐτοὺς, μᾶλλον δ' ἀναγκάζοντος ἐμοῦ συναναγκάξῃτε ἥτοι μαρτυρεῖν ἢ ἐξόμνυσθαι, καὶ μὴ ἑάτε λόγους λέγειν, εὐρεθῇσεται τὰ ληθέες. λέγε οὖν πρῶτον μὲν τὴν φάσιν, εἴτα τὰς μαρτυρίας.

ΦΑΣΙΣ.

8 Ταύτην τὴν φάσιν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἔδωκε μὲν οὐτοσί προσκαλεσάμενος τὸν Μίκωνα, ἔλαβε δ' ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν, Εὐθύφημος. ἐξέκειτο δὲ πολὺν χρόνον ἔμπροσθεν τοῦ συνεδρίου ἡ φάσις, ἕως λαβὼν ἀργύριον οὗτος εἴασε διαγραφῆναι καλούντων αὐτὸν εἰς τὴν ἀνάκρισιν τῶν ἀρχόντων. ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν κάλει ὅς ἐγραμμάτευε τῇ ἀρχῇ, Εὐθύφημον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9 Λέγε δὴ καὶ τὴν τῶν ιδόντων ἐκκειμένην τὴν φάσιν μαρτυρίαν. λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Κάλει δὲ καὶ τοὺς τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητὰς, καὶ αὐτὸν τὸν Μίκων' οὗ ἔφηνε τὸ πλοῖον· καὶ τὰς μαρτυρίας ἀναγίνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 10 Ὡς μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔφηνε Θεοκρίνης τὸ τοῦ Μίκωνος πλοῖον, καὶ ὥς ἐξέκειτο πολὺν χρόνον ἢ φάσις, καὶ ὥς εἰς τὴν ἀνάκρισιν καλούμενος οὐχ ὑπήκουσεν οὐδ' ἐπεξῆλθεν, ἀκηκόατε μαρτυρούντων τούτων οὓς εἰδέναι μάλιστα προσῆκεν. ὅτι δ' οὐ ταῖς χιλίαις μόνον ἔνοχός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀπαγωγῇ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα κελεύει πάσχειν ὁ νόμος οὗτοσί τὸν συκοφαντοῦντα τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ναυκλή- 13.
11 ρους, ῥαδίως ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου γνώσεσθε. βουλόμενος γὰρ ὁ τὸν νόμον τιθεὶς μήτε τοὺς ἀδικοῦντας τῶν ἐμπόρων ἀθρόους εἶναι μήτε τοὺς ἄλλους πράγματ' ἔχειν, ἀπλῶς ἀπεῖπε τοῖς τοιούτοις τῶν ἀνθρώπων μὴ φαίνειν, εἰ μὴ πιστεύει τις αὐτῷ δείξειν ἐν ὑμῖν γεγενημένα περὶ ὧν ποιεῖται τὴν φάσιν· ἐὰν δέ τις παρ' αὐτὰ ποιῇ τῶν συκοφαντούντων, ἔνδειξιν αὐτῶν εἶναι καὶ ἀπαγωγῇ. μᾶλλον δὲ λέγε τὸν νόμον αὐτόν· πολὺ γὰρ ἐμοῦ σαφέστερον διδάξει.

ΝΟΜΟΣ.

- 12 Ἀκούετε τοῦ νόμου· ἃ κελεύει πάσχειν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸν συκοφάντην. οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποιηκότα τούτων ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιηκέναι τὸν Μίκωνα, καθυφεῖκε τὸ πρᾶγμα καὶ διαλέλνται πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀδικεῖ πάντας ὑμᾶς καὶ δικαίως ὀφείλει τὰς χιλίας· εἰ δὲ πλεύσαντα αὐτὸν δικαίως οἱ προσῆκεν (ἔστω γὰρ τοῦθ' ὁπότερον οὗτος βούλεται) φαίνει καὶ προσκαλεῖται, συκοφαντεῖ τοὺς ναυκλήρους, καὶ τὸν νόμον οὐ μόνον τὸν πρότε-

ρου, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα παραβέβηκε, καὶ καταμεμαρτύρηκεν αὐτοῦ μηδὲν ὑγιὲς μήτε λέγειν 13 μήτε πράττειν. τίς γὰρ ἂν παρὲς τὸ δικαίως πράττοντα λαβεῖν τὸ μέρος τῶν χρημάτων κατὰ τὸν νόμον, διαλυσάμενος ἐβουλήθη μικρὰ κερδαῖναι καὶ τούτοις ἔνοχον αὐτὸν καταστῆσαι τοῖς νόμοις, ἐξὸν, ὅπερ ἀρτίως εἶπον, τὰ ἡμίση τῶν φανθέντων λαβεῖν; οὐδ' ἂν εἰς, ὧς ἄνδρες δικασταί, μὴ οὐ συνειδῶς ἑαυτῷ συκοφαν- 1326 τοῦντι.

14 Δύο μὲν τοίνυν οὗτοι νόμοι εἰσὶν οὓς παραβέβηκεν ὁ τοὺς ἄλλους παρὰ νόμων γραφόμενος· ἕτερον δὲ τρίτον, ὃς ὁμοίως κελεύει κατὰ τε τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ τὰς ἐνδείξεις τὸν βουλούμενον ποιεῖσθαι τῶν πολιτῶν, καὶ ἐάν τις ὀφείλῃ τῇ Ἀθηνᾷ ἢ τῶν ἄλλων θεῶν ἢ τῶν ἐπωνύμων τῷ. ὃ φανήσεται οὗτος ὀφείλων καὶ οὐκ ἐκτετικῶς ἐπτακοσίας δραχμὰς, ἃς ὧφλεν ἐν ταῖς εὐθύναις τῷ ἐπωνύμῳ τῆς αὐτοῦ φυλῆς. καὶ μοι λέγε τοῦτ' αὐτὸ τοῦ νόμου.

NOMOS.

15 Ἐπίσχεθ. ἀκούεις, οὐτοσί; τί λέγει; "ἢ τῶν ἐπωνύμων τῷ." λέγε δὴ τὴν τῶν φυλετῶν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ταχύ γ' ἂν οὗτος, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἀνθρώπων ὀλίγων φροντίσειεν ἢ τῶν τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου πλεόντων, ὥσπερ ὁ Μίκων, ὅστις τοὺς φυλέτας παρόντας οὐτ' ἔδεισεν οὐτ' ἡσχύνθη, τοῦτο μὲν οὕτως αὐτῶν τὰ κοινὰ διοικήσας ὥστ' ἐκείνους κλοπὴν αὐτοῦ καταγνῶναι, τοῦτο δ' ὀφλῶν καὶ τοὺς νόμους ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι κωλύουσιν αὐτὸν γράφεσθαι γραφὰς ἕως ἂν ἐκτίσῃ, βιαζόμενος, καὶ νομίζων δεῖν τοὺς μὲν ἄλλους τοὺς ὀφείλοντας μηδενὸς μετέχειν τῶν κοινῶν,

- 16 αὐτὸν δὲ κρείττω τῶν νόμων εἶναι. φήσει τοίνυν τὸν
 πάππου, οὐχ αὐτὸν εἶναι τὸν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γε-
 γραμμένον, καὶ περὶ τούτου πολλοὺς ἐρεῖ λόγους, ὥς
 ἐκεῖνός ἐστιν. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀκριβές, ὁπότερός ἐστιν,
 οὐκ ἔχω λέγειν· εἰ δ' οὖν ἐστιν ὥς οὗτος ἐρεῖ, πολὺν
 δικαιότερον εἶναι νομίζω καταψηφίσασθαι ὑμᾶς αὖ-
 17 τοῦ, εἰ ταῦθ' οὕτως ἐστίν. εἰ γὰρ ὀφείλοντος αὐτῷ τοῦ
 πάππου πάλαι, καὶ τοῦ νόμου κελεύοντος κληρονο- 132
 μεῖν τοῦτον τῶν ἐκείνου, προσῆκον αὐτῷ μηδὲ πάλαι
 γράφεσθαι γράφεται, καὶ διὰ τοῦτ' οἰήσεται δεῖν ἀπο-
 φεύγειν ὅτι πονηρὸς ἐκ τριγωνίας ἐστίν, οὐ δίκαια ἐρεῖ,
 ὡς ἄνδρες δικασταί. ὥς οὖν καὶ παρ' αὐτοῦ Θεοκρίνου
 ὁμολογεῖται τοῦτ' εἶναι τὸ ὄφλημα καὶ κατετάξατο τοῖς
 φυλέταις ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ τοῖς βου-
 λομένοις εὐορκεῖν οὐ καλῶς ἔχει ταύτην ἀπογιγνώ-
 σκειν τὴν ἐνδειξιν, λαβέμοι τὸ ψήφισμ' ὃ εἶπεν ἐν τοῖς
 18 φυλέταις Σκιρωνίδης. προσελθὼν δ' οὕτοσί Θεοκρί-
 νης ὁμολόγησεν ὀφείλειν καὶ ἐκτίσειν ἐναντίον τῶν
 φυλετῶν, ἐπειδὴ προσιόντας ἡμᾶς ἥσθητο καὶ βουλο-
 μένους ἀντίγραφα τῶν ἐν τῷ γραμματεῖῳ γεγραμμέ-
 νων λαβεῖν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- Πολύ γ' ἂν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Λεωντίδας τοὺς
 ἀναγκάσαντας ἀποδοῦναι Θεοκρίνην τὰς ἐπὶ μὲν
 ἐπὶ πένεσας ἂν μᾶλλον ἢ τοῦτον.
- 19 Τέταρτος τοίνυν νόμος ἐστίν (ὁμολογῶ γὰρ τῶν
 τούτῳ πεπραγμένων τὰ πλεῖστα ἐξήτακέναι) καθ' ὃν
 ὀφείλει πεντακοσίας δραχμὰς Θεοκρίνης οὕτοσί, οὐκ
 ἐκτετικός αὐτῷ τοῦ πατρὸς ἃς προσῶφλεν ἀφελόμε-
 νος τὴν Κηφισοδώρου θεράπαιναν εἰς ἐλευθερίαν,
 ἀλλὰ διοικησαμένου πρὸς Κτησικλέα τὸν λογογράφον,
 ὃς ἦν ἐπὶ τοῖς τῶν ἀντιδίκων πράγμασιν, ὥστε μήτ'

- 20 ἐκτίσαι μὴτ' εἰς ἀκρόπολιν ἀνενεχθῆναι. ἃς οὐδὲν ἤ-
 του, οἶμαι, Θεοκρίνης ὀφείλει νυνὶ κατὰ τὸν νόμον. οὐ
 γὰρ ἐὰν Κτησικλῆς ὁ μέτοικος συγχωρήσῃ τούτῳ, πο-
 νηρὸς πονηρῶ, μὴ παραδοθῆναι τοῖς πράκτορσι τὸν 1328
 προσοφλόντα κατὰ τὸν νόμον, διὰ τοῦτο δεῖ τὴν πόλιν
 ἀπεστερῆσθαι τῶν ἐκ τῶν νόμων ἐπικειμένων ζημιῶν,
 ἀλλὰ προσήκει τοὺς ἀντιδίκους ὑπὲρ μὲν τῶν ἰδίων,
 ὅπως ἂν αὐτοὺς πείθωσι, διοικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους,
 ὑπὲρ δὲ τῶν πρὸς τὸ δημόσιον, ὅπως ἂν οἱ νόμοι κε-
 21 λεύωσιν. καὶ μοι λέγε τὸν τε νόμον, ὃς κελεύει τὸ ἡμι-
 συ τοῦ τιμήματος ὀφείλειν τῷ δημοσίῳ ὃς ἂν δόξῃ μὴ
 δικαίως εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἀφελῆσθαι, καὶ τὴν τοῦ Κη-
 φισοδώρου μαρτυρίαν.

ΝΟΜΟΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λέγε δὴ κακεῖνον τὸν νόμον τὸν ἀπ' ἐκείνης κε-
 λεύοντα τῆς ἡμέρας ὀφείλειν, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλῃ, ἐάν τ'
 ἐγγεγραμμένος ᾖ ἐάν τε μὴ.

ΝΟΜΟΣ.

- 22 Πῶς οὖν ἄλλως, ὃ ἄνδρες δικασταί, προσήκει τὸν
 δικαίως κατηγοροῦντ' ἀποφαίνειν ὀρθῶς ἐνδεδειγμέ-
 νον Θεοκρίνην τουτουὶ καὶ μὴ μόνον ἔνοχον ὄντα τῇ
 ἐνδείξει κατὰ τὰς χιλίας ἐφ' αἷς ἐνδέδεικται, ἀλλὰ καὶ
 πολλοῖς ἄλλοις ὀφλήμασιν; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς νομίζω.
 οὐ γὰρ δὴ προσδοκᾷν γε δεῖ Θεοκρίνην αὐτὸν ὁμολο-
 γῆσειν ὀφείλειν ὑμῖν τῷ δημοσίῳ καὶ δικαίως ἐνδεδεί-
 χθαι φήσειν, ἀλλὰ τοῦναντίον πάντα λόγον μᾶλλον
 ἐρεῖν καὶ πάσας αἰτίας οἶσιν, ὥς καταστασιάζεται, ὥς
 23 διὰ τὰς τῶν παρὰ νόμων γραφὰς εἰς ταῦθ' ἤκει. λοι-
 μὸν γὰρ ἐστὶ τοῦτο τοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν ἐξε-
 λεγχομένοις, αἰτίας καὶ προφάσεις εὐρίσκειν, αἵτινες
 τοῦ παρόντος ὑμᾶς ποιήσουσι πράγματος ἐπιλαθομέ-
 νους τοῖς ἔξω τῆς κατηγορίας λόγοις προσέχειν. ἐγὼ

δ', ὥς ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν ἐώρων ἐν τοῖς ἀνεγνω-
 σμένοις νόμοις γεγραμμένον "ταῦτα δ' εἶναι κύρια περὶ 1329
 "τῶν συκοφαντούντων, ἂν μὴ Θεοκρίνης ἐνδειχθεὶς
 "αἰτιάσθαι βούληται Θουκυδίδην ἢ Δημοσθένην ἢ καὶ
 "τῶν πολιτευομένων ἄλλον τιν'," ἡσυχίαν ἂν ἤγον.
 νῦν δὲ τούτων οὐδεμίαν ὁρῶ τῶν σκήψεων ὑπόλογον
 οὔσαν ἐν τοῖς νόμοις, οὐδὲ καινὴν, ὥστε προσέχειν νῦν
 πρῶτον ἀκούσαντας, ἀλλὰ μυριάκις παρὰ τῶν κρινο-
 24 μένων εἰρημένην. ἀκούω δὲ καὶ παρὰ τῶν πρεσβυτέ-
 ρων, ὥς ἄνδρες δικασταί, ὡς ἄρα προσήκόν ἐστιν ὅλως
 μὲν μηδενὶ μηδεμίαν συγγνώμην ὑπάρχειν παραβαί-
 νοντι τοὺς νόμους, εἰ δ' ἄρα δεῖ, μὴ τοῖς συνεχῶς οὔσι
 πονηροῖς μηδὲ τοῖς ἐπ' ἀργυρίῳ τοὺς νόμους προἰεμέ-
 νοις (οὐ γὰρ εἰκὸς,) ἀλλ' οἵτινες ἂν διὰ τὴν αὐτῶν
 ἀπραγμοσύνην ἄκοντές τι τῶν γεγραμμένων παραβῶ-
 σιν. ὧν οὐδεὶς ἂν δήπου Θεοκρίνην τουτονὶ φήσειεν
 εἶναι, ἀλλὰ τούναντίον οὐδενὸς τῶν ἐν τοῖς νόμοις
 25 ἄπειρον. διὸ καὶ δεῖ φυλάττειν αὐτὸν μὴ πρὸς τοὺς
 ἐμοὺς λόγους μηδὲ τοὺς ὑπὸ τούτου ρηθησομένους
 ἀποβλέποντας. οὐ γὰρ δίκαιον τοὺς ὑπὲρ τῶν νόμων
 καθημένους μακροῖς λόγοις καὶ κατηγορίαις προσέχειν,
 ἀλλ' οἷς ἂν ἅπαντες ῥαδίως ἐπακολουθήσαιτε, καὶ δι'
 ὧν δόξετε πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει τῶν νόμων ἀξίως ταύ-
 την τὴν ἐνδειξιν δικάσαι, σαφῶς ἐρωτῶντας τί λέγεις,
 Θεοκρίνη καὶ πάντες οἱ τῶν αὐτῶν τούτῳ μετέχοντες;
 ἀξιοῦθ' ἡμᾶς, κατὰ τοὺς νόμους ὁμωμοκότας δικάσειν,
 26 παρὰ τούτους διὰ τοὺς ὑμετέρους λόγους ψηφίζεσθαι;
 μεμαρτυρηκότος μὲν ἡμῖν τοῦ Μίκωνος, καθ' οὗ δοὺς
 Θεοκρίνης οὐτοσὶ τὴν φάσιν οὐκ ἐπεξῆλθε, καὶ πεποι-
 ηκότος αὐτὸν τούτοις ὑπόδικον, ὁμολογοῦντος δὲ τοῦ
 γραμματέως λαβεῖν τὴν φάσιν παρὰ τούτου, καὶ πε-
 ποιηκυίας τῆς μαρτυρίας τῆς ὀλίγου τι πρότερον ἀνα- 1330

γνωσθείσης αὐτὸν ὑπόδικον; ἔτι δὲ τῶν τοῦ ἐμπορίου ἐπιμελητῶν μόλις μὲν, ἀλλ' οὖν ταῦτά τούτοις μεμαρτυρηκότων; πρὸς δὲ τούτοις τῶν ἰδόντων ἐκκειμένην τὴν φάσιν καὶ προσελθόντων τοῖς ἄρχουσι μαρτυρούντων, ὥσπερ ὀλίγον τι πρότερον ἠκούσατε; ἀλλ' οὐ δίκαιον, ὃ ἄνδρες δικασταί.

- 27 Οὐ γὰρ δὴ διὰ τὸν τρόπον γε τὸν τοῦ φεύγοντος καὶ τὸν βίον ψευδεῖς ὑπολήψεσθε τὰς μαρτυρίας τὰς ἀνεγνωσμένας εἶναι. πολὺ γὰρ ἐκ τοῦ τρόπου σαφέστερον ἐπιδείκνυται Θεοκρίνης τοιοῦτος ὢν ἢ διὰ τῶν εἰρημένων. τί γὰρ οὐ πεποίηκεν οὗτος ὢν ἂν πονηρὸς καὶ συκοφάντης ἄνθρωπος ποιήσκειν; οὐ διὰ μὲν τὴν τούτου πονηρίαν ἀδελφὸς αὐτοῦ θεσμοθετῶν καὶ τούτῳ χρώμενος συμβούλῳ τοιοῦτος ἔδοξε παρ' ὑμῖν ἄνθρωπος εἶναι ὥστ' οὐ μόνον αὐτὸς ἀπεχειροτονηθῇ τῶν ἐπιχειροτοनिῶν οὐσῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρχὴν ἅπασαν ἐποίησε; καὶ εἰ μὴ δεομένων αὐτῶν καὶ ἱκετευόντων, καὶ λερόντων ὥς οὐκέτι πρόσσεισι Θεοκρίνης πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἐπείσθηθ' ὑμεῖς καὶ πάλιν ἀπέδοτε τοὺς στεφάνους
- 28 αὐτοῖς, πάντων ἂν αἰσχίστα οἱ συνάρχοντες ἐπεπόνθεσαν; καὶ τούτων οὐδέν με δεῖ μάρτυρας ὑμῖν παρασχέσθαι· πάντες γὰρ ἴστε τοὺς ἐπὶ Ἀνκίσκου ἄρχοντος θεσμοθέτας ἀποχειροτονηθέντας ἐν τῷ δήμῳ διὰ τοῦτον. ὢν ἀναμιμνησκομένους ὑμᾶς χορὴ τὸν αὐτὸν ὑπολαμβάνειν εἶναι τοῦτον καὶ πρότερον καὶ νῦν. οὐ πολλῷ τοίνυν χρόνῳ ὕστερον τῆς ἀποχειροτονίας, τελευτήσαντος αὐτῷ τοῦ ἀδελφοῦ βιαίῳ θανάτῳ, τοιοῦ- 1331
- τος ἐγένετο περὶ αὐτὸν οὗτος ὥστ' ἀναζητήσας τοὺς δράσαντας καὶ πυθόμενος οἵτινες ἦσαν ἀργύριον λαβὼν ἀπηλλάγη. καὶ τὴν μὲν ἀρχὴν ἣν ἐκείνος ἄρχων ἐτελεύτησεν, ἱεροποιὸς ὢν, παρὰ τοὺς νόμους ἦρχεν οὗτος, οὔτε λαχὼν οὔτ' ἐπιλαχὼν· ὑπὲρ ὧν δ' ἔπαθεν
- 29

ἐκεῖνος μέχρι τούτου σχετλιάζων περιῆει καὶ φάσκων
 εἰς Ἀρειον πάγον Δημοχάρην προσκαλεῖσθαι, ἕως διε-
 λύσατο πρὸς τοὺς τὴν αἰτίαν ἔχοντας. χρηστός γ' ἐστὶ
 καὶ πιστὸς καὶ κρείττων χρημάτων. οὐδ' ἂν αὐτὸς φή-
 σειεν. οὐ γὰρ τοσούτων δεῖσθαι φασὶ δεῖν τὸν δικαίως
 καὶ μετρίως τῶν κοινῶν ἐπιμελησόμενον, ἀλλὰ πάντων
 τούτων εἶναι κρείττω δι' ὧν ἀναλίσκουσιν εἰς ἑαυτοὺς
 30 ἃ λαμβάνουσιν. καὶ τὰ μὲν πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ πε-
 πραγμένα τοιαῦτ' ἐστίν· ἃ δὲ πρὸς τὴν πόλιν προσελ-
 θὼν διώκεται (δευτέρους γὰρ ὑμᾶς φήσει φιλεῖν μετὰ
 τοὺς οἰκείους) ἄξιον ἀκοῦσαι. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῶν πρὸς
 ἡμᾶς αὐτῷ πεπραγμένων· τοῦ γὰρ πατρὸς κατηγορῶν,
 ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτε τὴν τῶν παρανόμων αὐτὸν ἐδί-
 ωκε γραφὴν, ἔλεγεν ὡς ἐπιβεβουλευμένος ὁ παῖς εἶη,
 περὶ οὗ τὸ ψήφισμα γεγραμμένον ἦν, ἐν ᾧ τὴν σίτησιν
 31 ἔγραψε Χαριδῆμω ὁ πατήρ τῷ Ἰσχομάχου υἱῷ, λέγων
 ὡς, ἐὰν ἐπανεέλθῃ εἰς τὸν πατρῷον οἶκον ὁ παῖς, ἀπο-
 λωλεκὼς ἔσται τὴν οὐσίαν ἅπασαν, ἣν Αἰσχύλος ὁ ποι-
 ησάμενος αὐτὸν υἱὸν ἔδωκεν αὐτῷ, ψευδόμενος· οὐ-
 δὲν γὰρ πώποτε, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῦτο τῶν εἰσποι-
 ηθέντων συνέβη. καὶ τούτων πάντων αἴτιον ἔφη Πο-
 λύευκτον γεγενῆσθαι τὸν ἔχοντα τὴν μητέρα τοῦ παι-
 δὸς, βουλόμενον ἔχειν αὐτὸν τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν. 133
 ὀργισθέντων δὲ τῶν δικαστῶν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, καὶ
 νομισάντων αὐτὸ μὲν τὸ ψήφισμα καὶ τὴν δωρεὰν κατὰ
 τοὺς νόμους εἶναι, τῷ δ' ὄντι τὸν παῖδα μέλλειν ἀπο-
 στερεῖσθαι τῶν χρημάτων, τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάν-
 των ἐτίμησαν ὡς μετὰ Πολυεύκτου ταῦτα πράττουσι,
 32 τούτῳ δ' ἐπίστευσαν ὡς δὴ βοηθήσαντι τῷ παιδί. καὶ
 τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γενόμενα τοιαῦτα καὶ πα-
 ραπλήσια τούτοις ἦν· ὡς δ' ὁ χρηστός οὗτος ὀργισμέ-
 νους ἥσθετο τοὺς ἀνθρώπους καὶ πεπιστευμένον αὐ-

τὸν ὥς οὐ παντάπασιν ἀνόσιον ὄντα, προσκαλεσάμενος τὸν Πολύευκτον ἀποφέρει γραφὴν κατ' αὐτοῦ κακώσεως πρὸς τὸν ἄρχοντα καὶ δίδωσι πρὸς τὴν λῆξιν Μνησαρχίδῃ τῷ παρέδρῳ· λαβὼν δὲ τὰς τριακοσίας δραχμὰς παρὰ τοῦ Πολυεύκτου, καὶ τὰ δεινὰ ταῦτ' ἀποδόμενος μικροῦ λήμματος ἐφ' οἷς τῷ πατρὶ ἐτιμήσατο δέκα ταλάντων, ἀπηλλάγη καὶ τὴν γραφὴν ἀνείλετο προδοὺς τὸν ὀρφανόν. καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 33 Εἰ τοίνυν εὐπορος ἦν ὁ πατήρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ δυνατὸς πορίσαι χιλίας δραχμὰς, ὅπως ἂν ἀπηλλάγη τῆς γραφῆς τῆς τῶν παρανόμων· τοσοῦτον γὰρ αὐτὸν ἦτει οὕτοσί. καὶ μοι κάλει Φιλιππίδην τὸν Παιανιέα, πρὸς ὃν ἔλεγε ταῦτα Θεοκρίνης οὕτοσί, καὶ τοὺς ἄλλους οἱ συνίστασι τούτῳ ταῦτα λέγοντι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 34 Ὅτι μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, Θεοκρίνης, εἴ τις αὐτῷ τὰς χιλίας δραχμὰς ἐδίδου, τὴν γραφὴν ἂν ἀνείλετο τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς, ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς 1333 πιστεύειν, καὶ εἰ μηδεὶς ἐμαρτύρησεν. ὅτι δὲ πολλὰς ἐτέρας προσκαλεσάμενος καὶ γραψάμενος καθυφεῖκε καὶ μικρὸν ἀργύριον λαμβάνων ἀπαλλάττεται, τοὺς δόντας ὑμῖν αὐτοὺς καλῶ, ἵνα μὴ πιστεύητε αὐτῷ λέγοντι ὥς αὐτὸς φυλάττει τοὺς παράνομα γράφοντας, καὶ ὥς, ὅταν αἱ τῶν παρανόμων γραφαὶ ἀναιρεθῶσιν, ὁ δῆμος καταλύεται· ταῦτα γὰρ οἱ πάντα πωλοῦντες 35 λέγειν εἰθισμένοι εἰσίν. κάλει μοι Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλωπεκῆθεν. οὗτος γὰρ ἔδωκε, μᾶλλον δ' ἐν τῇ τούτου οἰκίᾳ ἐδόθη τῷ ἡμίμναια τούτῳ τῷ ἄδωροδοκῇ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ὃ Αὐτομέδων ἔγραψε τοῖς Τενεδίοις.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λέγε δὴ καὶ τὰς τῶν ἄλλων ἐφεξῆς τὰς τοιαύτας μαρτυρίας, καὶ τὴν Ὑπερείδου καὶ τὴν Δημοσθένους. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὑπερβολή, τὸ παρ' ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξιῶσαι λαβεῖν, τοῦτον παρὰ τούτων ἥδιστα λαμβάνειν πωλοῦντα τὰς γραφάς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 36 Οὗτος τοίνυν ἀντίκα φήσει διὰ τοῦτο τὴν ἐνδειξιν καθ' αὐτοῦ γεγονέναι, ἵνα Δημοσθένης μὴ ἐπεξέλθῃ τὴν γραφὴν ἣν ἐγράψατ' αὐτὸν, μηδὲ Θουκυδίδῃ· δεινὸς γὰρ ἐστὶ ψεύσασθαι καὶ μηδὲν ὑγίης εἰπεῖν. ἡμεῖς δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῦτ' ἐπεσκεψάμεθα, καὶ δεῖξομεν ὑμῖν οὐδὲν τὴν πόλιν βλαπτομένην οὔτε μὰ τὸν Δία εἶναι κύριον γένηται τὸ ψήφισμα τὸ Θουκυδίδου οὔτ' εἶναι ἄκυρον. καίτοι τὰς γε τοιαύτας ἀπολογίας οὐ δίκαιόν ἐστι προσφέρειν τοῖς κατὰ τοὺς νόμους ὁμωμοκόσι δικάσειν· ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτῆς τῆς γραφῆς ἀντίκα γνώσεσθε διότι πρόφασίς ἐστι τῆς ἐνδείξεως ἢ 133 γραφῆ. λέγε τὰς γραφὰς ταύτας.

ΓΡΑΦΑΙ.

- 37 Τούτων τῶν ψηφισμάτων, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἡ μενόντων κατὰ χώραν ἢ ἀλόντων (οὐδὲν γὰρ ἔμοιγε διαφέρει) τί ἡ πόλις κερδαίνει ἢ βλάπτεται; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι. τοὺς γὰρ Αἰνίους φασὶν οὐδὲ προσέχειν τῇ πόλει, τοῦτο δὲ γεγονέναι διὰ Θεοκρίνην τουτονί. συκοφαντούμενοι γὰρ ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ὑπὸ τούτου, ἐν οἷς οἱ μὲν ἐφιλίπιζον, οἱ δ' ἠπτίκιζον αὐτῶν, καὶ πυνθανόμενοι γεγράφθαι τὸ ψήφισμα παρὰ τῶν ὁ Χαρῖνος πρότερον ἐγράψατο, τοῦτο τὸ περὶ τῆς συντάξεως, ὃ Θουκυδίδης εἶπε, καὶ πέρας τῶν προ-
38 γμάτων οὐδὲν γιγνόμενον, ἀλλὰ τὸν μὲν δῆμον συγχωροῦντα τὴν σύνταξιν διδόναι τοὺς Αἰνίους ὅσῃν

Χάρητι τῷ στρατηγῷ συνεχώρησαν, τοῦτον δὲ τὸν μι-
 ρὸν παραδεξάμενον Χαρίνῳ τῷ προδότῃ ταῦτὰ πράτ-
 τειν, ὅπερ ἦν ἀναγκαῖον αὐτοῖς, τοῦτ' ἐπραξαν· εἴ-
 λοντο γὰρ τῶν παρόντων κακῶν τὰ ἐλάχιστα. καίτοι
 τί χρὴ νομίζειν αὐτοὺς πάσχειν ὑπὸ τῶν ἐνθάδε γρα-
 φομένων, οἷς ἦν αἰρετώτερον φρουρὰν ὑποδέχεσθαι
 καὶ βαρβάρων ἀκούειν, ὑμῶν ἀποστάντας; ἀλλ', οἶμαι,
 τὴν τούτων πονηρίαν ὑμεῖς μόνοι δύνασθε φέρειν, ἄλ-
 λος δ' οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων.

9 Ὅτι μὲν οὖν οὔτε διὰ τὰς γραφὰς τὰς ἀνεγνωσμέ-
 νας οὔτε δι' ἄλλην αἰτίαν οὐδεμίαν ἄξιόν ἐστι παρα-
 βάντας τοὺς νόμους τοὺς περὶ τῶν ἐνδείξεων ἀφείναι
 Θεοκρίνην, σχεδὸν καὶ διὰ τῶν εἰρημένων φανερόν
 ἐστίν. ἐγὼ δὲ τὰς μὲν τούτων προφάσεις, ὧς ἄνδρες δι-
 κασταί, καὶ τὰς κατηγορίας καὶ τὰς προσποιήτους ταυ-
 10 τασὶ ἐχθρας οὐ λανθάνειν ὑμᾶς νομίζω. οὐ γὰρ ὅλι- 1335
 γάνεις ἐοράκατ' αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τῶν δικαστηρίων καὶ
 τοῦ βήματος ἐχθροὺς εἶναι φάσκοντας ἀλλήλοις, ἰδίᾳ δὲ
 ταῦτὰ πράττοντας καὶ μετέχοντας τῶν λημμάτων, καὶ
 τότε μὲν λαιδορουμένους καὶ πλύνοντας αὐτοὺς τὰ πόρ-
 ρητα, μικρὸν δὲ διαλιπόντας τοῖς αὐτοῖς τούτοις ἐνδε-
 κάζοντας καὶ τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνοῦντας. καὶ τού-
 των οὐδὲν ἴσως θαυμάσαι ἄξιόν ἐστι· φύσει τε γὰρ
 εἰσι πονηροὶ καὶ τὰς τοιαύτας προφάσεις ὁρῶσιν ὑμᾶς
 ἀποδεχομένους, ὥστε τί κωλύει ταύταις αὐτοὺς χρω-
 11 μένους ἐξαπατᾶν ὑμᾶς πειρᾶσθαι; ὅλως δ' ἔγωγε οἶμαι
 δεῖν ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ πρά-
 γματος σκεψαμένους, εἰ μὲν δίκαια λέγω καὶ κατὰ τοὺς
 νόμους, βοηθεῖν μοι, μηδὲν ὑπολογισαμένους εἰ μὴ
 Δημοσθένους ἐστὶν ὁ κατηγορῶν, ἀλλὰ μειράκιον, μηδὲ
 νομίζειν κυριωτέρους. δεῖν εἶναι τοὺς νόμους, ἂν εὔ-
 τις τοῖς ὀνόμασι συμπλέξας αὐτοὺς τούτους ὑμῖν πα-

ράσχηται, τῶν ὅπως ἔτυχε λεγόντων, ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς,
 καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον τοῖς ἀπείροις καὶ νέοις βοηθεῖν,
 42 ὅσῳ περ ἂν ἤττον ἐξαπατήσειαν ὑμᾶς. ἐπεὶ διότι τοῦ-
 ναντίον ἐστὶ καὶ οὐχ οὗτος, ἀλλ' ἐγὼ κατεστασίασμαι
 καὶ φησάντων τινῶν μοι συναγωνιεῖσθαι προδέδομαι
 διὰ τὰς τούτων ἐταιρείας, ἐκείνως δῆλον ὑμῖν ἔσται. κα-
 λείτω ὁ κῆρυξ οὗτοσί τὸν Δημοσθένην· οὐκ ἀναβήσε-
 ται. τούτου δ' αἰτιὸν ἔστιν οὐ τὸ ἐμὲ ὑπὸ τινων πεπει-
 σμένον ἐνδεῖξαι τουτονὶ, ἀλλὰ τὸ τουτονὶ καὶ τὸν ἄρτι
 καλούμενον διαλελῦσθαι. καὶ τοῦθ' ὅτι ἔστιν ἀληθές,
 ἀναγκάσω μὲν μαρτυρεῖν καὶ Κλεινόμαχον τὸν συνα-
 γαγόντ' αὐτοὺς καὶ Εὐβουλίδην τὸν ἐν Κυνοσάργει 1336
 43 παραγενόμενον· οὐ μὴν ἔλαττόν γε τούτου σημείον
 ὑμῖν, ἀλλὰ μείζον παρασχέσομαι, διότι τοῦτ' ἔστιν
 ἀληθές, ὃ πάντες ἀκούσαντες ὁμολογήσετε. Θεοκρίνης
 γὰρ οὗτοσί τοῦτον διώκων παρανόμων τὸν μικρόν, ὥς
 αὐτίκα φήσει, καὶ τῶν νῦν αὐτῷ κακῶν αἰτίον, φανε-
 ρῶς ἀφῆκε τῆς γραφῆς, ἐφ' ἧ δέκα τάλαντα ἐπεγράφατο
 τίμημα. πῶς; οὐδὲν καινὸν διαπραξάμενος, ἀλλ' ὅπερ
 ἕτεροί τινες τῶν ὁμοίων τούτῳ. τὸν μὲν Δημοσθένην
 τις ὑπωμόσατο καλουμένης τῆς γραφῆς ὥς νοσοῦντα,
 τὸν περιμόντα καὶ λοιδορούμενον Αἰσχίνῃ· τοῦτον δ'
 οὗτος τὸν ἐχθρὸν εἶασε καὶ οὔτε τότε ἀνθυπωμόσατο
 οὔθ' ὕστερον ἐπήγγελκεν. ἄρ' οὐ περιφανῶς οὔτοι
 φευκαλίζουσιν ὑμᾶς τοὺς προσέχοντας τούτοις ὥς ἐχ-
 θροῖς; λέγε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

44 Οὐκοῦν δίκαιόν ἐστιν, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴδ'
 ὑμᾶς τῶν φησόντων Θεοκρίνη διὰ τὴν πρὸς Δημοσθέ-
 νην ἐχθραν συνερεῖν ἐθέλειν ἀκούειν, ἀλλὰ κελεύειν
 αὐτοὺς, εἴπερ ὥς ἀληθῶς ἐχθροὶ εἰσὶ τοῦ Δημοσθέ-
 νους, ἐκεῖνον αὐτοὺς γράφεσθαι καὶ μὴ ἐπιτρέπειν

αὐτῷ παράνομα γράφειν. εἰσὶ δέ γε δεινοὶ καὶ οὗτοι, καὶ πιστεύονται μᾶλλον παρ' ὑμῖν. ἀλλ' οὐ ποιήσουσι τοῦτο. διὰ τί; ὅτι φασὶ πολεμεῖν ἀλλήλοις οὐ πολεμοῦντες.

45 Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτων ἔχθρας ὑμεῖς ἂν ἀκριβέστερον ἐμοὶ διεξέλθοιτε ἢ ἐγὼ ὑμῖν. ἡδέως δ' ἂν ἐροίμην Θεοκρίνην ἐναντίον ὑμῶν, εἴ μοι ἔμελλεν ἀποκρινεῖσθαι δικαίως, τί ποτ' ἂν ἐποίησεν, ἐπειδὴ φησιν ἐπὶ τῷ κωλύειν τετάχθαι τοὺς παράνομα γράφοντας, εἴ τις ἐν τῷ δήμῳ διαλεχθεὶς ἅπασι τοῖς πολίταις καὶ 1337 πείσας ἔγραψεν ἐξεῖναι τοῖς ἀτίμοις καὶ τοῖς ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ γράφεσθαι, φαίνειν, ἐνδεικνύειν, ἀπλῶς 46 ποιεῖν ὅσαπερ νῦν ὁ νόμος κωλύει πράττειν, πότερον ἐγράψατ' ἂν παρὰ νόμων τὸν ταῦτ' εἰπόντα ἢ οὐ; εἰ μὲν γὰρ μὴ φήσῃ ἂν γράψασθαι, πῶς χρὴ πιστεύειν αὐτῷ λέγοντι ὡς φυλάττει τοὺς παράνομα γράφοντας; εἰ δ' ἐγράψατ' ἂν, πῶς οὐ δεινὸν ἐστὶν ἑτέρου μὲν γράψαντος κωλύειν τέλος ἔχειν τὸ ψήφισμα, ἵνα μὴ πάντες τοῦτο ποιῶσι, καὶ γραφὴν ἀπενεγκόντα παρὰ 47 νυνὶ δ' αὐτὸν τοῦτον, μήτε πείσαντα τὸν δῆμον μήτ' εἰς κοινὸν καταστήσαντα τὸ πρᾶγμα, γράφεσθαι τῶν νόμων αὐτῷ ἀπαγορευόντων; καὶ δεινὰ φήσῃ ἀντίκα δὴ μάλα πάσχειν, εἰ μὴ ταῦτ' ἐξέσται αὐτῷ ποιεῖν, καὶ διέξεισι τὰς ἐκ τῶν νόμων ζημίας, αἷς ἐνοχος ἐὰν ἀλῶ γενήσεται· τῶν δὲ νόμων μὴ φροντίζειν, ἀλλ' ἀξιούν αὐτῷ τηλικαύτην δωρεὰν δεδόσθαι παρ' ὑμῶν, ὅσην οὐδ' αἰτῆσαι τετόλμηκεν οὐδεὶς;

48 Ὅτι μὲν οὖν περὶ τῆς ἐνδείξεως οὐδὲν ἔξει δίκαιον λέγειν οὔτε Θεοκρίνης οὔτε τῶν ὑπὲρ τούτου λεγόντων οὐδεὶς, σχεδὸν εἰδέναι πάντας ὑμᾶς νομίζω. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἐπιχειρήσειν λέγειν ὡς οὐδὲ ἐστὶν ἐνδείξις τού-

των, ὅσοι μὴ ἐν ἀκροπόλει ἐπιγεγραμμένοι εἰσὶν, οὐδ' ἐστὶ δίκαιον τούτους ὑπολαμβάνειν ὀφείλειν, ὥν οὐδείς παρέδωκε τοῖς πράκτορσι τὰ ὀνόματα, ὥσπερ ὑμᾶς
 49 ἀγνοήσουντας τὸν νόμον, ὃς ὀφείλειν κελεύει ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλη ἢ παραβῇ τὸν νόμον ἢ τὸ ψήφισμα, ἢ οὐ πᾶσι δῆλον ὅτι πολλαχῶς καὶ ἡ
 ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ καὶ ἐκτίνουσιν οἱ βουλόμενοι τοῖς νόμοις πείθεσθαι, καὶ τοῦτ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου δῆλον. καὶ μοι πάλιν λαβὲ τὸν νόμον τοῦτον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούεις, ὦ μισθρὸν σὺ θηρίον, ὅ τι κελεύει; ἀφ' ἧς ἂν ὄφλη ἢ τὸν νόμον παραβῇ.

50 Ἀκούω τοίνυν αὐτοὺς ἀκείνῳ ὑμῖν μέλλειν δεικνύναι τὸν νόμον, ὃς ἀπαλείφειν κελεύει τοὺς ἐγγεγραμμένους ἀπὸ τοῦ ὀφλήματος καθ' ὅ τι ἂν ἐκτίνη, καὶ ἐρήσεσθαι πῶς ἀπὸ τοῦ μηδ' ἐγγεγραμμένου ἀπαλείφουσιν, ὥσπερ οὐ περὶ μὲν τῶν ἐγγεγραμμένων τοῦτον κείμενον, περὶ δὲ τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων, ὀφειλόντων δ' ἐκείνῳ, ὃς κελεύει ἀπ' ἐκείνης ὀφείλειν τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἂν ὄφλη ἢ παραβῇ τὸν νόμον ἢ τὸ
 51 ψήφισμα. τί οὖν οὐκ ἀγραφίου με, φήσει, γράφει τὸν ὀφείλοντα καὶ μὴ ἐγγεγραμμένον; ὅτι ὁ νόμος οὐ κατὰ τῶν ὀφειλόντων καὶ μὴ ἐγγραφέντων κελεύει τὰς γραφὰς τοῦ ἀγραφίου εἶναι, ἀλλ' οἵτινες ἂν ἐγγραφέντες καὶ μὴ ἐκτίσαντες τῇ πόλει τὸ ὄφλημα ἐξαλειφθῶσιν. καὶ μοι λαβὲ τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

52 Ἀκούετε τοῦ νόμου, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι διαρρήδην λέγει, εἴαν τις τῶν ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ μὴ ἐκτίσας τὸ ὄφλημα τῇ πόλει ἐξαλειφθῇ, εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς γραφὰς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας τοῦ ἀγραφίου, καὶ οὐ κατὰ τοῦ ὀφείλοντος καὶ μὴ ἐγγεγραμμένου,

ἀλλ' ἐνδειξιν κελεύει καὶ ἄλλας τιμωρίας κατ' αὐτοῦ εἶναι. ἀλλὰ σὺ τί διδάσκεις με πάντας τοὺς τρόπους οἷς δεῖ με τιμωρήσασθαι τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' οὐ καθ' ὃν εἰσελήλυθα, τοῦτον ἀπολογεῖ;

53 Μοιροκλῆς τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ τὸ ψή- 1339

φισμα γράψας κατὰ τῶν τοὺς ἐμπόρους ἀδικούντων, καὶ πείσας οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συμμαχούς φυλακὴν τινα τῶν κακουργούντων ποιήσασθαι, οὐκ αἰσχυνεῖται αὐτίκα μάλα λέγων ὑπὲρ Θεοκρίνου ἐναν-

54 τία τοῖς ἐαυτοῦ ψηφίσμασιν, ἀλλὰ τολμήσει πείθειν ὑμᾶς ὥς χορὴ τὸν οὕτω φανερωῶς ἐξεληλεγμένον φάσεις ποιούμενον ἀδίκους κατὰ τῶν ἐμπόρων ἀφεῖναι καὶ μὴ τιμωρήσασθαι, ὥσπερ ἕνεκα τούτου γράψας καθαρὰν εἶναι τὴν θάλατταν, ἵνα σωθέντες οἱ πλείοντες ἐκ τοῦ πελάγους ἐν τῷ λιμένι χρήματα τούτοις ἀποτίνω-

55 γόντες πλοῦν Θεοκρίνῃ περιπέσωσιν. ἐγὼ δ' οἶμαι τῶν μὲν κατὰ πλοῦν γιγνομένων οὐχ ὑμᾶς, ἀλλὰ τοὺς στρατηγούς καὶ τοὺς ἐπὶ τοῖς μακροῖς πλοίοις αἰτίους εἶναι, τῶν δ' ἐν τῷ Πειραιεῖ καὶ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς ὑμᾶς, οἱ τούτων κύριοι ἀπάντων ἐστέ. διὸ καὶ μᾶλλον ἐστὶ τηρητέον τοὺς ἐνθάδε παραβαίνοντας τοὺς νόμους τῶν ἔξω τοῖς ψηφίσμασιν οὐκ ἐμμενόντων, ἵνα μὴ δοκῇτε αὐτοὶ πράως ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις φέρειν καὶ συνειδέ-

56 ναι τούτοις ὧν πράττουσιν. οὐ γὰρ δήπου Μηλίου μὲν, ὦ Μοιρόκλεις, κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δέκα τάλαντα νῦν εἰσπράξομεν, ὅτι τοὺς ληστὰς ὑπεδέξαντο, τουτονὶ δ' ἀφήσομεν, ὅς καὶ τὸ σὸν ψήφισμα καὶ τοὺς νόμους, δι' οὓς οἰκοῦμεν τὴν πόλιν, παραβέβηκε· καὶ τοὺς μὲν τὰς νήσους οἰκοῦντας κωλύσομεν ἀδικεῖν, ἐφ' οὓς τριήρεις δεῖ πληρῶσαντας ἀναγκάσαι τὰ δίκαια ποιεῖν, ὑμᾶς δὲ τοὺς μισροὺς, οἷς αὐτοῦ δεῖ καθημέ-

νους τουτουσι κατὰ τοὺς νόμους ἐπιθεῖναι δίκην, εἴ- 15
σαι; οὐκ, ἂν γε σωφρονῇτε. λέγε τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

- 57 Περὶ μὲν οὖν τῶν νόμων καὶ τοῦ πράγματος οὐκ
οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· ἱκανῶς γάρ μοι δοκεῖτε με-
μαθηκέναι. βούλομαι δὲ δεηθεῖς ὑμῶν τὰ δίκαια ὑπὲρ
ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καταβαίνειν καὶ μὴ ἐνοχλεῖν
ὑμῖν. ἐγὼ γάρ, ὥς ἄνδρες δικασταί, βοηθεῖν οἰόμενος
δεῖν τῷ πατρὶ καὶ τοῦτο δίκαιον εἶναι νομίζων τὴν ἐν-
58 δεῖξιν ταύτην ἐποιησάμην, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, οὐκ
ἄγνωσιν οὔτε τοὺς βλασφημεῖν με βουλομένους, ὅτι
λόγους εὐρήσουσι τοὺς διαβαλοῦντας τὴν ἐμὴν ἡλι-
κίαν, οὔτε τοὺς ἐπαινεσομένους καὶ σωφρονεῖν με νο-
μιοῦντας, εἰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ πατρὸς τιμωρεῖσθαι προ-
αιροῦμαι· ἀλλ' ἡγούμενος ταῦτα μὲν οὕτως ὅπως ἂν
τύχῃ παρὰ τοῖς ἀκροωμένοις συμβῇσεσθαι, ἐμοὶ δὲ τὸ
προσταχθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἄλλως τε καὶ δίκαιον ὄν,
59 τοῦτ' εἶναι ποιητέον. πότε γάρ με καὶ δεῖ βοηθεῖν αὐ-
τῷ; οὐχ ὅταν ἡ μὲν τιμωρία κατὰ τοὺς νόμους ᾗ, μετ-
έχων δ' αὐτὸς τυγχάνω τῆς τοῦ πατρὸς ἀτυχίας, μό-
νος δ' ἢ καταλελειμμένος ὁ πατήρ; ὅπερ νῦν συμβέβη-
κεν. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀτυχήμασι καὶ τοῦθ' ἡμῖν,
ὥς ἄνδρες δικασταί, συμβέβηκεν· παροξύνουσι μὲν
ἡμᾶς ἅπαντες καὶ συνάχθεσθαι φασὶ τοῖς γεγεννημένοις
καὶ δεινὰ πεπονθέναι λέγουσι καὶ τοῦτον εἶναι ἐνοχον
τῇ ἐνδείξει, συμπράττειν δ' οὐδεὶς ἐθέλει τῶν εἰπόν-
των, οὐδέ φησιν ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι φανερώς·
οὕτως ἔλαττον παρὰ τισι τὸ δίκαιον ἰσχύει τῆς παρη-
60 σίας. πολλῶν δ' ἡμῖν, ὥς ἄνδρες δικασταί, διὰ τουτουὶ
Θεοκρίνην ἀτυχημάτων ἐν οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ συμβεβη- 134
κότων, οὐδενὸς ἔλαττόν ἐστι τὸ νῦν συμβαῖνον, ὅτι τὰ
δεινὰ καὶ τὰ παρὰ τοὺς νόμους πεπραγμένα Θεοκρίνη

τῷ μὲν πατρὶ τῷ πεπονθότι καὶ δυναμένῳ ἂν δηλῶσαι
 πρὸς ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης ἡσυχίαν ἐκτέον ἐστίν (οἱ γὰρ νό-
 μοι ταῦτα κελεύουσιν), ἐμοὶ δὲ τῷ πάντων τούτων
 ὑστερίζοντι λεκτέον, καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις τοῖς τηλικού-
 τοις οἱ πατέρες βοηθοῦσιν, οὗτος δ' ἐν ἐμοὶ νῦν ἔχει
 61 τὰς ἐλπίδας. τοιοῦτον οὖν ἀγωνιζόμενοι ἀγῶνα δεό-
 μεθ' ὑμῶν ἐπικουρεῖν ἡμῖν, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ὅτι, καὶ
 παῖς καὶ γέρον καὶ ἄλλην ἡντινοῦν ἡλικίαν ἔχων ἡκῆ
 πρὸς ὑμᾶς κατὰ τοὺς νόμους, οὗτος τεύξεται πάντων
 τῶν δικαίων. καλὸν γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μήτε
 τοὺς νόμους μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς λέγουσι ποι-
 εῖν, ἀλλ' ἐκείνους ἐφ' ὑμῖν, καὶ χωρὶς κρίνειν τοὺς τ'
 εὖ καὶ σοφῶς καὶ τοὺς τὰ δίκαια λέγοντας· περὶ γὰρ
 62 τούτου τὴν ψῆφον ὁμωμόκατ' οἴσειν. οὐ γὰρ δὴ πείσει
 γ' ὑμᾶς οὐδεὶς ὥς ἐπιλείψουσιν οἱ τοιοῦτοι ῥήτορες,
 οὐδ' ὥς διὰ τοῦτο χεῖρον ἢ πόλις οἰκήσεται. τὸν αν-
 τίον γὰρ ἐστίν, ὥς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω· τότε
 γὰρ φασιν ἄριστα πράξαι τὴν πόλιν, ὅτε μέτριοι καὶ
 σώφρονες ἄνδρες ἐπολιτεύοντο. πότερον γὰρ συμβού-
 λους εὖροι τις ἂν τούτους ἀγαθοὺς; ἀλλ' οὐδὲν ἐν τῷ
 δήμῳ λέγουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἐκεῖθεν γραφόμενοι χρή-
 63 ματα λαμβάνουσιν. ὃ καὶ θαυμάσιόν ἐστιν, ὅτι ζῶντες
 ἐκ τοῦ συκοφαντεῖν οὗ φασὶ λαμβάνειν ἀπὸ τῆς πό-
 λεως· καὶ πρὶν προσελθεῖν πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἔχοντες,
 νῦν εὐποροῦντες οὐδὲ χάριν ὑμῖν ἔχουσιν, ἀλλὰ περι-
 ιόντες λέγουσιν ὥς ἀβέβαιός ἐστιν ὁ δῆμος, ὥς δυσ- 1342
 χειρὴς ὥς ἀχάριστος, ὥσπερ ὑμᾶς διὰ τούτους εὐπο-
 ροῦντας, οὐ τούτους διὰ τὸν δῆμον. ἀλλὰ γὰρ εἰκότως
 ταῦθ' οὗτοι λέγουσιν, ὁρῶντες τὴν ὑμετέραν ῥαθυ-
 μίαν. οὐδένα γὰρ ἀξίως αὐτῶν τῆς πονηρίας τιτιμώ-
 ρησθε, ἀλλ' ὑπομένετε λεγόντων αὐτῶν ὥς ἡ τοῦ δή-
 μου σωτηρία διὰ τῶν γραφομένων καὶ συκοφαντούν-

- 64 τῶν ἐστίν· ὧν γένος ἐξωλέστερον οὐδέν ἐστιν. τί γὰρ
 ἂν τις τούτους εὖροι χρησίμους ὄντας τῇ πόλει; τοὺς
 ἀδικοῦντας νῆ Δί' οὕτοι κολάζουσι, καὶ διὰ τούτους
 ἐλάττους εἶσιν ἐκεῖνοι. οὐ δῆτ', ὧ ἄνδρες δικασταί,
 ἀλλὰ καὶ πλείους· εἰδότες γὰρ οἱ βουλόμενοι κακόν τι
 πράττειν ὅτι τούτοις ἐστίν ἀπὸ τῶν λημμάτων τὸ μέ-
 ρος δοτέον, ἐξ ἀνάγκης μείζω προαιροῦνται παρὰ τῶν
 ἄλλων ἀρπάζειν, ἵνα μὴ μόνον αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τού-
 65 τοις ἔχουσιν ἀναλίσκειν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους, ὅσοι κακ-
 ουργοῦντες βλάπτουσί τι τοὺς ἐντυγχάνοντας, τοὺς
 μὲν τῶν οἴκοι φυλακὴν καταστήσαντας σῶζειν ἐστι,
 τοὺς δ' ἐνδον μένοντας τῆς νυκτὸς μηδὲν παθεῖν, τοὺς
 δ' ἐνὶ γέ τῳ τρόπῳ φυλαξαμένους ἔνεστι διώσασθαι
 τὴν τῶν κακόν τι ποιεῖν βουλομένων ἐπιβουλήν· τοὺς
 δὲ τοιουτουσί συκοφάντας, ποίχρῃ πορευθέντας ἀδείας
 παρὰ τούτων τυχεῖν; αἱ γὰρ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων
 καταφυγαὶ τούτοις εἰσὶν ἐργασίαι, νόμοι, δικαστή-
 ρια, μάρτυρες, ἄγοραί· ἐν οἷς τὰς αὐτῶν ῥώμας ἐπι-
 δείκνυνται, φίλους μὲν τοὺς διδόντας νομίζοντες, ἐχ-
 θροὺς δὲ τοὺς ἀπράγμονας καὶ πλουσίους.
- 66 Ἀναμνησθέντες οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῆς
 τούτων πονηρίας καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων,
 ὧν Ἐπιχάρης μὲν ὁ πάππος ὁ ἐμὸς Ὀλυμπίασι νικήσας
 παῖδας στάδιον ἐστεφάνωσε τὴν πόλιν, καὶ παρὰ τοῖς 1343
 ὑμετέροισι προγόνοις ἐπιεικῇ δόξαν ἔχων ἐτελεύτησεν·
 ἡμεῖς δὲ διὰ τοῦτον τὸν θεοῖς ἐχθρὸν ἀπεστερήμεθα
- 67 ταύτης τῆς πόλεως, ὑπὲρ ἧς Ἀριστοκράτης ὁ Σκελλίου,
 θεῖος ὧν Ἐπιχάρους τοῦ πάππου τοῦ ἐμοῦ, οὗ ἔχει
 ἀδελφὸς οὗτος τὸ ὄνομα, πολλὰ καὶ καλὰ διαπραξάμε-
 νος ἔργα πόλεμούσης τῆς πόλεως Λακεδαιμονίοις, κα-
 τασκάψας τὴν Ἡετιώνειαν, εἰς ἣν Λακεδαιμονίους
 ἔμελλον οἱ περὶ Κριτίαν ὑποδέχεσθαι, καθεῖλε μὲν τὸ

ἐπιτείχισμα, κατήγαγε δὲ τὸν δῆμον κινδυνεύων αὐτὸς
οὐ τοιούτους κινδύνους, ἀλλ' ἐν οἷς καὶ παθεῖν τι κα-
68 λὸν ἔστιν, ἔπαυσε δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ὑμῖν. δι'
ὅν, εἰ Θεοκρίνῃ τούτῳ ὅμοιοι ὄντες ἐτυγχάνομεν, εἰκό-
τως ἐσώζετ' ἂν ἡμᾶς, μὴ ὅτι βελτίους ὄντας τούτου καὶ
δίκαια λέγοντας. οὐ γὰρ πολλάκις ὑμᾶς ταῦτα λέγον-
τες ἐνοχλήσομεν· οὕτω γὰρ ἡμᾶς οὗτος διατέθεικεν
ὥσθ', ὅπερ ἐξ ἀρχῆς εἶπον, μὴδ' ἐλπίδα ἡμῖν εἶναι μη-
δεμίαν τοῦ μετασχεῖν τῆς καὶ τοῖς ξένοις δεδομένης
69 παρρησίας. ἴν' οὖν, εἰ καὶ μὴδὲν ἄλλο, ταύτην γ' ἔχω-
μεν παραψυχὴν, τὸ καὶ τοῦτον ὁρᾶν ἡσυχίαν ἄγοντα,
βοηθήσασθ' ἡμῖν, ἐλεήσατε τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος
ἡμῶν τετελευτηκότας, ἀναγκάσαι' αὐτὸν ὑπὲρ αὐτῆς
τῆς ἐνδείξεως ἀπολογεῖσθαι, καὶ τοιοῦτοι γένεσθ' αὐτῷ
δικασταὶ τῶν λεγομένων οἷος οὗτος ἐγένετο ἡμῶν κα-
70 τήγορος, ὃς ἐξαπατήσας τοὺς δικαστὰς οὐκ ἠθέλησε
τιμῆσασθαι μετρίου τινὸς τιμήματος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ,
πόλλ' ἐμοῦ δεηθέντος καὶ τοῦτον ἱκετεύσαντος πρὸς
τῶν γονάτων, ἀλλ' ὥσπερ τὴν πόλιν προδεδωκότι τῷ 1344
πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτιμήσατο. δεόμεθ' οὖν ὑμῶν
καὶ ἀντιβολοῦμεν, τὰ δίκαια ψηφίζεσθαι.

Βοήθησον ἡμῖν ὁ δεῖνα, εἴ τι ἔχεις, καὶ σύνειπε.
ἀνάβηθι.

LIX.

ΚΑΤΑ ΝΕΑΙΡΑΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καὶ τοῦτον τὸν λόγον οὐκ οἶονται Δημοσθένους εἶναι, ὕπτιον
ὄντα καὶ πολλαχῇ τῆς τοῦ ρήτορος δυνάμεως ἐνδεέστερον.
ὑπόθεσιν δὲ ἔχει τοιαύτην. νόμου κελεύοντος, εἰ ἄνδρι

Ἀθηναίῳ ξένῃ συνοικῇ, πεπραῖσθαι ταύτην, κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ἐπὶ Νέαιραν ἥκει Θεόμνηστος, λέγων συνοικεῖν αὐτὴν Στεφάνῳ γεγονυῖαν μὲν δούλην Νικαρέτης, ἐταιρήσασαν δὲ πρότερον, νῦν δὲ Στεφάνῳ νόμῳ συνοικοῦσαν καὶ πεπαιδοποιημένην ἐξ αὐτοῦ. ὁ δὲ Στέφανος οὐχ ὁμολογεῖ ταῦτα, ἀλλὰ συνεῖναι μὲν αὐτῇ φησὶν, ὥς ἐταῖρα δὲ καὶ οὐ γυναικί, καὶ τοὺς παῖδας οὐκ ἐκ ταύτης ἔχειν. πρὸς ὅπερ ὁ κατήγορος ἀνθίστάμενος οὐκ ὀλίγα τεκμήρια παρέχεται ὥς γυναικὶ συνοικεῖν αὐτήν. γίνεται τοίνυν ἡ στάσις τοῦ λόγου στοχαστική. περὶ γὰρ οὐσίας τὸ ζήτημα, καὶ οὔτε περὶ ιδιότητος οὔτε περὶ ποιότητος. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοῦ λόγου Θεόμνηστος λέγει, ἔπειτα συνήγορον Ἀπολλόδωρον καλεῖ κηδεστὴν ὄντα ἑαυτοῦ καὶ κεῖνος τὸν ἀγῶνα ποιεῖται.

Πολλά με τὰ παρακαλοῦντα ἦν, ὧς ἄνδρες Ἀθη- 134
ναῖοι, γράψασθαι Νέαιραν τὴν γραφὴν ταυτηνὶ καὶ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς. καὶ γὰρ ἡδίκημεθα ὑπὸ Στεφάνου μεγάλα καὶ εἰς κινδύνους τοὺς ἐσχάτους κατέστημεν ὑπ' αὐτοῦ ὃ τε κηδεστὴς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ, ὥστ' οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος ἀγωνιοῦμαι τὸν ἀγῶνα τουτονί· τῆς γὰρ ἔχθρας πρότερος οὗτος ὑπῆρξεν, οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πώποτε οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ κακὸν παθών. βούλομαι δ' ὑμῖν προδιηγήσασθαι πρῶτον ἃ πεπόνθαμεν ὑπ' αὐτοῦ, ἵνα μᾶλλον μοι συγγνώμην ἔχητε ἀμυνομένῳ, καὶ ὥς εἰς ἐσχάτους κινδύνους κατέστημεν περὶ τε τῆς πατρίδος καὶ περὶ ἀτιμίας.

2 Ψηφισαμένου γὰρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων Ἀθη-
ναῖον εἶναι Πασίωνα καὶ ἐκρόνους τοὺς ἐκείνου διὰ τὰς εὐεργεσίας τὰς εἰς τὴν πόλιν, ὁμογνώμων καὶ ὁ πατήρ ἐγένετο ὁ ἐμὸς τῇ τοῦ δήμου δωρεᾷ, καὶ ἔδωκεν Ἀπολλοδώρῳ τῷ υἱεῖ τῷ ἐκείνου θυγατέρα μὲν αὐτοῦ, ἀδελφὴν δὲ ἐμὴν, ἐξ ἧς Ἀπολλοδώρῳ οἱ παῖδες εἰσιν. ὄντος δὲ χρηστοῦ τοῦ Ἀπολλοδώρου περὶ τε τὴν ἀδελ-

φήν τὴν ἐμὴν καὶ περὶ ἡμᾶς ἅπαντας, καὶ ἡγουμένου τῇ
 ἀληθείᾳ οἰκείους ὄντας κοινωνεῖν πάντων τῶν ὄντων,
 ἔλαβον καὶ ἐγὼ γυναῖκα Ἀπολλοδώρου μὲν θυγατέρα, 1346
 3 ἀδελφιδτὴν δ' ἐμαντοῦ. προεληλυθότος δὲ χρόνου λαγ-
 χάνει βουλευεῖν Ἀπολλόδωρος· δοκίμασθεις δὲ καὶ
 ὁμόσας τὸν νόμιμον ὄρκον, συμβάντος τῇ πόλει και-
 ροῦ τοιούτου καὶ πολέμου, ἐν ᾧ ἦν ἡ κρατήσασιν ὑμῖν
 μεγίστοις τῶν Ἑλλήνων εἶναι καὶ ἀναμφισβητήτως τά
 τε ὑμέτερα αὐτῶν κεκομίσθαι καὶ καταπεπολεμηκέναι
 Φίλιππον, ἣ ὑστερήσασι τῇ βοηθείᾳ καὶ προεμένοις
 τοὺς συμμάχους, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυθέντος
 τοῦ στρατοπέδου, τούτους τ' ἀπολέσαι καὶ τοῖς ἄλλοις
 Ἑλλησιν ἀπίστους εἶναι δοκεῖν καὶ κινδυνεύειν περὶ
 τῶν ὑπολοίπων, περὶ τε Δήμου καὶ Ἰμβρου καὶ Σκύ-
 4 ρου καὶ Χερρονήσου, καὶ μελλόντων στρατεύεσθαι
 ὑμῶν πανδημεὶ εἰς τε Εὐβοίαν καὶ Ὀλυνθον, ἔγραψε
 ψήφισμα ἐν τῇ βουλῇ Ἀπολλόδωρος βουλευὼν καὶ ἐξή-
 νεγκε προβούλευμα εἰς τὸν δῆμον, λέγων διαχειροτο-
 νῆσαι τὸν δῆμον εἴτε δοκεῖ τὰ περιόντα χρήματα τῆς
 διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι εἴτε θεωρικὰ, κελευόν-
 των μὲν τῶν νόμων, ὅταν πόλεμος ᾖ, τὰ περιόντα χρή-
 ματα τῆς διοικήσεως στρατιωτικὰ εἶναι, κύριον δ'
 ἡγούμενος δεῖν τὸν δῆμον εἶναι περὶ τῶν αὐτοῦ ὅ τι
 ἂν βούληται πράττειν, ὁμωμοκῶς δὲ τὰ βέλτιστα βου-
 λεύσειν τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, ὥς ὑμεῖς πάντες ἐμαρ-
 5 τυρήσατε ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. γενομένης γὰρ τῆς δια-
 χειροτονίας οὐδεὶς ἀντεχειροτόνησεν ὥς οὐ δεῖ τοῖς
 χρήμασι τούτοις στρατιωτικοῖς χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν
 ἔτι, ἅν που λόγος γένηται, παρὰ πάντων ὁμολογεῖται
 ὥς τὰ βέλτιστα εἰπὼν ἄδिका πάθοι. τῷ οὖν ἑξαπατή-
 σαντι τῷ λόγῳ τοὺς δικαστὰς δίκαιον ὀργίζεσθαι, οὐ 1347
 τοῖς ἑξαπατηθεῖσι. γραψάμενος γὰρ παρ' αὐτῶν τὸ

ψήφισμα Στέφανος οὗτος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπὶ διαβολῇ ψευδεῖς μάρτυρας παρασχόμενος ὡς ὧφλε τῷ δημοσίῳ ἐκ πέντε καὶ εἰκοσιν ἐτῶν καὶ ἕξω
 6 τῆς γραφῆς πολλὰ κατηγορῶν εἴλε το ψήφισμα. καὶ τοῦτο μὲν εἰ αὐτῷ ἐδόκει διαπράξασθαι, οὐ χαλεπῶς φέρομεν· ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ τοῦ τιμήματος ἐλάβανον τὴν ψῆφον οἱ δικασταί, δεομένων ἡμῶν συγχωρῆσαι οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ πεντεκαίδεκα τάλαντων ἐτιμᾶτο, ἵνα ἀτιμώσκειν αὐτὸν καὶ παῖδας τοὺς ἐκείνου καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν, καὶ ἡμᾶς ἅπαντας εἰς τὴν ἐσχάτην
 7 ἀπορίαν καταστήσειε καὶ ἔνδειαν ἁπάντων. ἡ μὲν γὰρ οὐσία οὐδὲ τριῶν τάλαντων πάνυ τι ἦν, ὥστε δυνηθῆναι ἐκτίσαι τοσοῦτον ὄφλημα· μὴ ἐκτισθέντος δὲ τοῦ ὀφλήματος ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας, διπλοῦν ἔμελλεν ἔσεσθαι τὸ ὄφλημα καὶ ἐγγραφήσεσθαι Ἀπολλόδωρος τριάκοντα τάλαντα ὀφείλων τῷ δημοσίῳ· ἐγγεγραμμένου δὲ τῷ δημοσίῳ, ἀπογραφῆσεσθαι ἔμελλεν ἡ ὑπάρχουσα οὐσία Ἀπολλοδώρῳ δημοσία εἶναι, πραθείσης δ' αὐτῆς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν καταστήσεσθαι καὶ αὐτὸς καὶ παῖδες οἱ ἐκείνου καὶ γυνὴ καὶ ἡμεῖς
 8 ἅπαντες. ἔτι δὲ καὶ ἡ ἑτέρα θυγάτηρ ἀνέκδοτος ἔμελλεν ἔσεσθαι· τίς γὰρ ἂν ποτε παρ' ὀφείλοντος τῷ δημοσίῳ καὶ ἀποροῦντος ἔλαβεν ἄπροικον; οὐκοῦν τηλικούτων κακῶν αἴτιος ἡμῖν πᾶσιν ἐρίγνετο, οὐδὲν πώποτε ὑφ' ἡμῶν ἡδίκημένος. τοῖς μὲν οὖν δικασταῖς τοῖς τότε δικάσασι πολλὴν χάριν κατὰ γε τοῦτ' ἔχω, ὅτι οὐ περιεῖδον αὐτὸν ἀναρπασθέντα, ἀλλ' ἐτίμησαν τὰ
 134 λάντου, ὥστε δυνηθῆναι ἂν ἐκτίσαι μόλις· τούτῳ δὲ δικαίως τὸν αὐτὸν ἔρανον ἐνεχειρήσαμεν ἀποδοῦναι.
 9 καὶ γὰρ οὐ μόνον ταύτῃ ἐξήτησεν ἀνελεῖν ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πατρίδος αὐτὸν ἐβουλήθη ἐκβαλεῖν. ἐπενέγκας γὰρ αὐτῷ αἰτίαν ψευδῇ ὡς Ἀφίδναξέ ποτε ἀφι-

- κόμενος ἐπὶ δραπέτην αὐτοῦ ζητῶν πατάξειε γυναῖκα
καὶ ἐκ τῆς πληγῆς τελευτήσειεν ἢ ἄνθρωπος, παρα-
σκευασάμενος ἀνθρώπους δούλους καὶ κατασκευάσας
ὡς Κυρηναῖοι εἶησαν, προεῖπεν αὐτῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ
10 φόνου. καὶ ἔλεγε τὴν δίκην Στέφανος οὕτως διανο-
σάμενος, ὡς ἔκτεινεν Ἀπολλόδωρος τὴν γυναῖκα αὐτο-
χειρία, ἐξώλειαν αὐτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ ἐπαρασά-
μενος, ἃ οὐτ' ἐγένετο οὐτ' εἶδεν οὐτ' ἤκουσεν οὐδε-
νὸς πώποτ' ἀνθρώπων. ἐξελεγχθεὶς δ' ἐπιορκῶν καὶ
ψευδῇ αἰτίαν ἐπιφέρων, καὶ καταφανῆς γενόμενος με-
μισθωμένος ὑπὸ Κηφισοφώντος καὶ Ἀπολλοφάνους,
ὥστ' ἐξελάσαι Ἀπολλόδωρον ἢ ἀτιμῶσαι ἀργύριον ἐτ-
ληφώς, ὀλίγας ψήφους μεταλαβὼν ἐκ πεντακοσίων,
ἀπῆλθεν ἐπιωρκηκὼς καὶ δόξας πονηρὸς εἶναι.
- 11 Σκοπεῖτε δὴ αὐτοὶ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐκ τῶν εἰ-
κότων λογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τί ἂν ἐχρησά-
μην ἑμαυτῷ καὶ τῇ γυναικὶ καὶ τῇ ἀδελφῇ, εἴ τι Ἀπολ-
λοδώρῳ συνέβη παθεῖν ὧν Στέφανος οὕτως ἐπεβού-
λευσεν αὐτῷ, ἢ ἐν τῷ προτέρῳ ἢ ἐν τῷ ὑστερῷ ἁγῶνι;
ἢ ποία αἰσχύνῃ οὐκ ἂν καὶ συμφορᾷ περιπεπτωκὼς
12 ἦν; παρακαλούντων δὴ με ἀπάντων, ἰδίᾳ προσιόντων 1349
ἐμοὶ, ἐπὶ τιμωρίαν τρέπεσθαι ὧν ἐπάθομεν ὑπ' αὐτοῦ,
καὶ ὀνειδιζόντων μοι ἀνανδρότατον ἀνθρώπων εἶναι,
εἰ οὕτως οἰκείως ἔχων τὰ πρὸς τούτους μὴ λήψομαι δί-
κην. ὑπὲρ ἀδελφῆς καὶ κηδεστῶν καὶ ἀδελφιδῶν καὶ
γυναικὸς ἑμαυτοῦ, μηδὲ τὴν περιφανῶς εἰς τοὺς θεοὺς
ἀσεβοῦσαν καὶ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζουσαν καὶ τῶν νό-
μων καταφρονοῦσαν τῶν ὑμετέρων εἰσαγαγὼν εἰς
ὑμᾶς, καὶ ἐξελέγξας τῷ λόγῳ ὡς ἀδικεῖ, κυρίους κατα-
13 στήσω ὃ τι ἂν βούλησθε χρῆσθαι αὐτῇ· καὶ ὥσπερ
Στέφανος οὕτως ἐμὲ ἀφήρητο τοὺς οἰκείους παρὰ τοὺς
νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ ὑμέτερα, οὕτω καὶ ἐγὼ

τοῦτον ἤκω ἐπιδείξων εἰς ὑμᾶς ξένη μὲν γυναικὶ συνοικοῦντα παρὰ τὸν νόμον, ἄλλοτρίους δὲ παῖδας εἰσαγαγόντα εἰς τε τοὺς φράτερας καὶ εἰς τοὺς δημότας, ἐγγυῶντα δὲ τὰς τῶν ἐταιρῶν θυγατέρας ὥς αὐτοῦ οὖσας, ἡσεβηκότα δ' εἰς τοὺς θεοὺς, ἄκυρον δὲ ποιοῦντα τὸν δῆμον τῶν αὐτοῦ, ἂν τινα βούληται πολίτην ποιήσασθαι· τίς γὰρ ἂν ἔτι παρὰ τοῦ δήμου ζητήσῃε λαβεῖν δωρεὰν μετὰ πολλῶν ἀναλωμάτων καὶ πραγματείας πολίτης μέλλων ἔσεσθαι, ἔξδὸν παρὰ Στεφάνου ἀπ' ἐλάττονος ἀναλώματος, εἴ γε τὸ αὐτὸ τοῦτο γενήσεται αὐτῷ;

- 14 Ἄ μὲν οὖν ἀδικηθεὶς ἐγὼ ὑπὸ Στεφάνου πρότερος ἐγραψάμην τὴν γραφὴν ταύτην, εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς· ὥς δ' ἐστὶ ξένη Νεαίρα αὕτη καὶ συνοικεῖ Στεφάνῳ τούτῳ καὶ πολλὰ παρανενόμηκεν εἰς τὴν πόλιν, ταῦτ' ἤδη δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἅπερ ἡγοῦμαι προσήκειν δεηθῆναι νέον τε ὄντα καὶ ἀπείρως ἔχοντα τοῦ λέγειν, συνήγορόν με κελεῦσαι καλέσαι τῷ ἄγωνι τούτῳ Ἀπολλόδωρον.
- 15 καὶ γὰρ πρεσβύτερός ἐστιν ἢ ἐγὼ, καὶ ἐμπειροτέρως 13 ἔχει τῶν νόμων, καὶ μεμέληκεν αὐτῷ περὶ τούτων ἀπάντων ἀκριβῶς, καὶ ἡδίκηται ὑπὸ Στεφάνου τουτουί, ὥστε καὶ ἀνεπίφθονον αὐτῷ τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρξαντα. δεῖ δ' ὑμᾶς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀληθείας τὴν ἀκρίβειαν ἀκούσαντας τῆς τε κατηγορίας καὶ τῆς ἀπολογίας, οὕτως ἤδη τὴν ψῆφον φέρειν ὑπὲρ τε τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τοῦ δικαίου καὶ ὑμῶν αὐτῶν.

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ.

- 16 Ἄ μὲν ἡδίκημένος, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὸ Στεφάνου ἀναβέβηκα κατηγορήσων Νεαίρας ταυτησί, Θεόμνηστος εἴρηκε πρὸς ὑμᾶς· ὥς δ' ἐστὶ ξένη Νεαίρα καὶ παρὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ Στεφάνῳ, τοῦτο ὑμῖν

βούλομαι σαφῶς ἐπιδεῖξαι. πρῶτον μὲν οὖν τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν τὴν τε γραφὴν ταυτηνὶ Θεόμνηστος ἐγράψατο καὶ ὁ ἀγὼν οὗτος εἰσέρχεται εἰς ὑμᾶς.

ΝΟΜΟΣ.

[Ἐὰν δὲ ξένος ἀστῇ συνοικῇ τέχνη ἢ μηχανῇ ἥτινιοῦν, γραφείσθω πρὸς τοὺς θεσμοθέτας Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος οἷς ἕξεσθιν. ἐὰν δὲ ἄλῳ, πεπραῖσθω καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ, καὶ τὸ τρίτον μέρος ἔστω τοῦ ἐλόντος. ἔστω δὲ καὶ ἐὰν ἡ ξένη τῷ ἀστῷ συνοικῇ κατὰ ταῦτα, καὶ ὁ συνοικῶν τῇ ξένῃ τῇ ἀλούσῃ ὀφειλέτω χιλίας δραχμᾶς.]

17 Τοῦ μὲν νόμου τοίνυν ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὃς οὐκ ἔα τὴν ξένην τῷ ἀστῷ συνοικεῖν οὐδὲ τὴν ἀστὴν τῷ ξένῳ, οὐδὲ παιδοποιεῖσθαι, τέχνη οὐδὲ μηχανῇ οὐδεμιᾷ. ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, γραφὴν πεποίηκε κατ' αὐτῶν εἶναι πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, κατὰ τε τοῦ ξένου καὶ τῆς ξένης, καὶ ἄλῳ, πεπραῖσθαι κε- 1351
λεύει. ὥς οὖν ἐστὶ ξένη Νέαιρα αὕτη, τοῦθ' ὑμῖν βούλομαι ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς ἐπιδεῖξαι.

18 Ἐπὶ γὰρ ταύτας παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο Νικαρέτη, Χαρισίου μὲν οὔσα τοῦ Ἡλείου ἀπελευθέρᾳ, Ἰππίου δὲ τοῦ μαγείρου τοῦ ἐκείνου γυνή, δεινὴ δὲ φύσιν μικρῶν παιδίων συνιδεῖν εὐπρεπῇ, καὶ ταῦτα ἐπισταμένῃ θρέψαι καὶ παιδεῦσαι ἐμπείρως, τέχνην ταύτην κατεσκευασμένη καὶ ἀπὸ τούτων τὸν
19 βίον συνειλεγμένη. προσειπουσα δ' αὐτὰς ὀνόματι θυγατέρας, ἵν' ὥς μεγίστους μισθοὺς πράττοιτο τοὺς βουλομένους πλησιάζειν αὐταῖς ὥς ἐλευθέραις οὔσαις, ἐπειδὴ τὴν ἡλικίαν ἐκαρπώσατο αὐτῶν ἐκάστης, συλλήβδην καὶ τὰ σώματα ἀπέδοτο ἀπασῶν, ἑπτὰ οὔσων, Ἄντειαν καὶ Στρατόλαν καὶ Ἀριστόκλειαν καὶ Μετάνειραν καὶ Φίλαν καὶ Ἰσθμιάδα καὶ Νέαιραν ταυτηνί.

- 20 ἦν μὲν οὖν ἕκαστος αὐτῶν ἐκτῆσατο καὶ ὥς ἡλευθερώ-
θησαν ὑπὸ τῶν πριαμένων αὐτάς παρὰ τῆς Νικαρέ-
της, προΐόντος τοῦ λόγου, ἂν βούλησθε ἀκούειν καί
μοι περιουσία ἢ τοῦ ὕδατος, δηλώσω ὑμῖν· ὥς δὲ Νέ-
αιρα αὕτη Νικαρέτης ἦν καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι μισθ-
αρνοῦσα τοῖς βουλομένοις αὐτῇ πλησιάζειν, τοῦθ'
21 ὑμῖν βούλομαι πάλιν ἐπανελθεῖν. *Λυσίας* γὰρ ὁ σο-
φιστῆς *Μετανείρας* ὦν ἐραστῆς ἐβουλήθη πρὸς τοῖς
ἄλλοις ἀναλώμασιν οἷς ἀνήλυσκεν εἰς αὐτὴν καὶ μυῆ-
σαι, ἡγούμενος τὰ μὲν ἄλλα ἀναλώματα τὴν κεκτημέ-
νην αὐτὴν λαμβάνειν, ἃ δ' ἂν εἰς τὴν ἐορτὴν καὶ τὰ
μυστήρια ὑπὲρ αὐτῆς ἀναλώσῃ, πρὸς αὐτὴν τὴν ἄν-
θρωπον χάριν καταθήσεσθαι. ἐδεήθη οὖν τῆς Νικα-
ρέτης ἐλθεῖν εἰς τὰ μυστήρια ἄγουσαν τὴν *Μετάνει-* 135
22 *ραν*, ἵνα μυηθῇ, καὶ αὐτὸς ὑπέσχετο μυῆσειν. ἀφικο-
μένους δ' αὐτάς ὁ *Λυσίας* εἰς μὲν τὴν αὐτοῦ οἰκίαν οὐκ
εἰσάγει, αἰσχυνόμενος τὴν τε γυναιῖκα ἣν εἶχε, *Βρα-*
χύλλου μὲν θυγατέρα, ἀδελφιδὴν δὲ αὐτοῦ, καὶ τὴν
μητέρα τὴν αὐτοῦ πρεσβυτέραν τε οὖσαν καὶ ἐν τῷ
αὐτῷ διαιτωμένην· ὥς *Φιλόστρατον* δὲ τὸν *Κολωνῆ-*
θεν, ἥθεον ἔτι ὄντα καὶ φίλον αὐτῷ, καθίστησιν ὁ *Λυ-*
σίας αὐτάς, τὴν τε *Μετάνειραν* καὶ τὴν *Νικαρέτην*.
συνηκολούθει δὲ καὶ *Νέαιρα* αὕτη, ἐργαζομένη μὲν ἤδη
τῷ σώματι, νεωτέρα δὲ οὖσα διὰ τὸ μήπω τὴν ἡλικίαν
23 αὐτῇ παρεῖναι. ὥς οὖν ἀληθῆ λέγω, ὅτι *Νικαρέτης*
ἦν καὶ ἡκολούθει ἐκείνῃ καὶ ἐμισθάρνει τῷ βουλομέ-
νῳ ἀναλίσκειν, τούτων ὑμῖν αὐτὸν τὸν *Φιλόστρατον*
μάρτυρα καλῶ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[*Φιλόστρατος* Διονυσίου *Κολωνῆθεν* μαρτυρεῖ εἰδέναι
Νέαιραν *Νικαρέτης* οὖσαν, ἥσπερ καὶ *Μετάνειρα* ἐγένε-
το, καὶ κατάγεσθαι παρ' αὐτῷ, ὅτε εἰς τὰ μυστήρια

ἐπεδήμησαν, ἐν Κορίνθῳ οἰκοῦσαι· καταστήσαι δὲ αὐ-
τὰς ὡς αὐτὸν Λυσίαν τὸν Κεφάλου, φίλον ὄντα ἑαυτῷ
καὶ ἐπιτήδειον.]

24 Πάλιν τοίνυν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μετὰ ταῦτα
Σίμος ὁ Θετταλὸς ἔχων Νέαιραν ταυτηνὴν ἐφικνεῖται
δεῦρο εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα. συνηκολούθει
δὲ καὶ ἡ Νικαρέτη αὐτῇ, κατήγοντο δὲ παρὰ Κτησίπ-
πῳ τῷ Γλαυκωνίδου τῷ Κυδαντίδῃ, καὶ συνέπινε
καὶ συνεδειπνεῖ ἐναντίον πολλῶν Νέαιρα αὕτη ὡς
ἂν ἑταῖρα οὔσα. καὶ ὅτι ἀληθῇ λέγω, τούτων ὑμῖν
25 τοὺς μάρτυρας καλῶ. καὶ μοι κάλει Εὐφίλητον Σί- 1353
μωνος Αἰζωνέα καὶ Ἀριστόμαχον Κριτοδήμου Ἀλω-
πεκῆθεν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

[Εὐφίλητος Σίμωνος Αἰζωνεύς, Ἀριστόμαχος Κριτο-
δήμου Ἀλωπεκῆθεν, μαρτυροῦσιν εἰδέναι Σίμον τὸν Θετ-
ταλὸν ἀφικόμενον Ἀθήναζε εἰς τὰ Παναθήναια τὰ μεγάλα,
καὶ μετ' αὐτοῦ Νικαρέτην καὶ Νέαιραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζο-
μένην· καὶ κατάγεσθαι αὐτοὺς παρὰ Κτησίππῳ τῷ Γλαυ-
κωνίδου, καὶ συμπίνειν μετ' αὐτῶν Νέαιραν ὡς ἑταῖραν
οὔσαν καὶ ἄλλων πολλῶν παρόντων καὶ συμπινόντων
παρὰ Κτησίππῳ.]

26 Μετὰ ταῦτα τοίνυν ἐν τῇ Κορίνθῳ αὐτῆς ἐπιφα-
νῶς ἐργαζομένης καὶ οὔσης λαμπρᾶς ἄλλοι τε ἐρασταὶ
γίννονται καὶ Ξενοκλείδης ὁ ποιητὴς καὶ Ἰππαρχος ὁ
ὑποκριτὴς, καὶ εἶχον αὐτὴν μεμισθωμένοι. καὶ ὅτι
ἀληθῇ λέγω τοῦ μὲν Ξενοκλείδου οὐκ ἂν δυναίμην
ὑμῖν μαρτυρίαν παρασχέσθαι· οὐ γὰρ ἔωσιν αὐτὸν οἱ
27 νόμοι μαρτυρεῖν· ὅτε γὰρ Λακεδαιμονίους ὑμεῖς ἐσώ-
ξετε πεισθέντες ὑπὸ Καλλιστράτου, τότε ἀντειπὼν ἐν
τῷ δήμῳ τῇ βοηθείᾳ, ἔωνημένος τὴν πεντηκοστὴν τοῦ
σίτου ἐν εἰρήνῃ, καὶ δέον αὐτὸν καταβάλλειν τὰς κα-

ταβολὰς εἰς τὸ βουλευτήριον κατὰ πρυτανείαν, καὶ οὐ-
 σης αὐτῷ ἀτελείας ἐκ τῶν νόμων, οὐκ ἐξελθὼν ἐκείνην
 τὴν στρατείαν, γραφεὶς ὑπὸ Στεφάνου τούτου ἀστρα-
 28 τείας καὶ διαβληθεὶς τῷ λόγῳ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἦλθον
 καὶ ἠτιμώθη. καίτοι πῶς οὐκ οἶεσθε δεινὸν εἶναι, εἰ
 τοὺς μὲν φύσει πολίτας καὶ γνησίως μετέχοντας τῆς
 πόλεως ἀπεστέρηκε τῆς παρορησίας Στέφανος οὕτως,
 τοὺς δὲ μηδὲν προσήκοντας βιάζεται Ἀθηναίους εἶναι 1354
 παρὰ πάντας τοὺς νόμους; τὸν δ' Ἰππαρχον αὐτὸν
 ὑμῖν καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν ἢ ἐξόμνησθαι
 κατὰ τὸν νόμον, ἢ κλητεύσω αὐτόν. καί μοι κάλει
 Ἰππαρχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Ἰππαρχος Ἀθμονεὺς μαρτυρεῖ Ξενοκλείδην καὶ αὐ-
 τὸν μισθώσασθαι Νέαιραν ἐν Κορίνθῳ τὴν νῦν ἀγωνι-
 ζομένην, ὡς ἐταίραν οὖσαν τῶν μισθαγούσων, καὶ συμ-
 πίνειν ἐν Κορίνθῳ Νέαιραν μεθ' αὐτοῦ καὶ Ξενοκλείδου
 τοῦ ποιητοῦ.]

29 Μετὰ ταῦτα τοίνυν αὐτῆς γίνονται ἐρασταὶ δύο,
 Τιμανορίδας τε ὁ Κορίνθιος καὶ Εὐκράτης ὁ Λευκά-
 διος, οἱ ἐπειδήπερ πολυτελεῆς ἦν ἡ Νικαρέτη τοῖς ἐπι-
 τάγμασιν, ἀξιούσα τὰ καθ' ἡμέραν ἀναλώματα ἅπαντα
 τῇ οἰκίᾳ παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, κατατιθέασιν αὐτῆς
 τιμὴν τριάκοντα μναῖς τοῦ σώματος τῇ Νικαρέτῃ, καὶ
 ὠνοῦνται αὐτὴν παρ' αὐτῆς νόμῳ πόλεως καθάπαξ
 30 αὐτῶν δούλην εἶναι. καὶ εἶχον καὶ ἐχρῶντο ὅσον ἐβού-
 λοντο αὐτῇ χρόνον. μέλλοντες δὲ γαμεῖν, προαγορεύ-
 ουσιν αὐτῇ ὅτι οὐ βούλονται αὐτὴν σφῶν αὐτῶν ἐταί-
 ραν γεγεννημένην ὁρᾶν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην οὐδ'
 ὑπὸ πορνοβοσκῷ οὖσαν, ἀλλ' ἡδέως ἂν αὐτοῖς εἴη
 ἔλαττόν τε τὰργύριον κομίσασθαι παρ' αὐτῆς ἢ κατέ-
 θεσαν, καὶ αὐτὴν ταύτην ὁρᾶν τι ἀγαθὸν ἔχουσαν.

ἀφιέναι οὖν αὐτῇ ἔφασαν εἰς ἐλευθερίαν χιλίας δρα-
 χμᾶς, πεντακοσίας ἐκάτερος· τὰς δ' εἴκοσι μνᾶς ἐκέ-
 λευον αὐτὴν ἔξευρουσαν αὐτοῖς ἀποδοῦναι. ἀκούσασα
 δ' αὕτη τοὺς λόγους τούτους τοῦ τε Εὐκράτους καὶ
 Τιμανορίδου, μεταπέμπεται εἰς τὴν Κόρινθον ἄλλους 1355
 τε τῶν ἐραστῶν τῶν γεγενημένων αὐτῇ καὶ Φρυνίωνα
 τὸν Παιανιέα, Δήμωνος μὲν ὄντα υἱὸν, Δημοχάρους
 δὲ ἀδελφὸν, ἀσελγῶς δὲ καὶ πολυτελεῶς διαγροντα τὸν
 31 βίον, ὥς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν. ἀφι-
 κομένου δ' ὥς αὐτὴν τοῦ Φρυνίωνος, λέγει πρὸς αὐ-
 τὸν τοὺς λόγους οὓς εἶπον πρὸς αὐτὴν ὃ τε Εὐκράτης
 καὶ Τιμανορίδας, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὰργύριον ὃ παρὰ
 τῶν ἄλλων ἐραστῶν ἐδασμολόγησεν ἔρανον εἰς τὴν
 ἐλευθερίαν συλλέγουσα, καὶ εἴ τι ἄρα αὐτὴ περιεποιή-
 σατο, καὶ δεῖται αὐτοῦ προσθέντα τὸ ἐπίλοιπον, οὗ
 προσέδει εἰς τὰς εἴκοσι μνᾶς, καταθεῖναι αὐτῆς τῷ τε
 Εὐκράτει καὶ τῷ Τιμανορίδᾳ ὥστε ἐλευθέραν εἶναι.
 32 ἄσμενος δ' ἀκούσας ἐκεῖνος τοὺς λόγους τούτους αὐ-
 τῆς, καὶ λαβὼν τὰργύριον ὃ παρὰ τῶν ἐραστῶν τῶν
 ἄλλων εἰσηνέχθη αὐτῇ, καὶ προσθεὶς τὸ ἐπίλοιπον αὐ-
 τὸς κατατίθησιν αὐτῆς τὰς εἴκοσι μνᾶς τῷ Εὐκράτει
 καὶ τῷ Τιμανορίδᾳ ἐπ' ἐλευθερίᾳ καὶ ἐφ' ᾧ ἐν Κορίνθῳ
 μὴ ἐργάζεσθαι. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τοῦτον ὑμῖν
 τὸν παραγενόμενον μάρτυρα καλῶ. καὶ μοι κάλει Φί-
 λαγρον Μελιτέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Φίλαγρος Μελιτεὺς μαρτυρεῖ παρεῖναι ἐν Κορίνθῳ, ὅτε
 Φρυνίων ὁ Δημοχάρους ἀδελφὸς κατετίθει εἴκοσι μνᾶς
 Νεαίρας τῆς νῦν ἀγωνιζομένης Τιμανορίδα τῷ Κορινθίῳ
 καὶ Εὐκράτει τῷ Λευκαδίῳ· καὶ καταθεὶς τὸ ἀργύριον
 ὄψετο ἀπάγων Ἀθήναζε Νεαίραν.]

33 Ἀφικόμενος τοίνυν δεῦρο ἔχων αὐτὴν ἀσελγῶς

καὶ προπετῶς ἐχρήτο αὐτῇ, καὶ πὶ τὰ δεῖπνα ἔχων αὐτὴν πανταχοῖ ἐπορεύετο, ὅπου πίνοι, ἐκώμαζέ τ' αἰεὶ μετ' 135 αὐτοῦ, συνῆν τ' ἐμφανῶς ὁπότε βουλευθείη πανταχοῦ, φιλοτιμίαν τὴν ἐξουσίαν πρὸς τοὺς ὀρῶντας ποιούμενος. καὶ ὡς ἄλλους τε πολλοὺς ἐπὶ κῶμον ἔχων ἦλθεν αὐτὴν καὶ ὡς Χαβρίαν τὸν Αἰξωνέα, ὅτε ἐνίκα ἐπὶ Σωκρατίδου ἄρχοντος τὰ Πύθια τῷ τεθρίππῳ, ὃ ἐπρίατο παρὰ τῶν παίδων τῶν Μίτυος τοῦ Ἀργείου, καὶ ἦκων ἐκ Δελφῶν εἰστία τὰ ἐπινίκια ἐπὶ Κωλιάδι. καὶ ἐκεῖ ἄλλοι τε πολλοὶ συνεγίγνοντο αὐτῇ μεθυούσῃ καθεύδοντας τοῦ Φρυνίωνος, καὶ οἱ διάκονοι οἱ Χαβρίου 34 τράπεζαν παραθέμενοι. καὶ ὅτι ταυτ' ἀληθῆ λέγω, τοὺς ὀρῶντας ὑμῖν καὶ παρόντας μάρτυρας παρέξομαι. καὶ μοι κάλει Χιωνίδην Ξυπεταιῶνα καὶ Εὐθετίωνα Κυδαθηναῖα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Χιωνίδης Ξυπεταιῶν, Εὐθετίων Κυδαθηναῖος μαρτυροῦσι κληθῆναι ὑπὸ Χαβρίου ἐπὶ δεῖπνον, ὅτε τὰ ἐπινίκια εἰστία Χαβρίας τῆς νίκης τοῦ ἄρματος, καὶ εἰστιάσθαι ἐπὶ Κωλιάδι, καὶ εἰδέναι Φρυνίωνα παρόντα ἐν τῷ δεῖπνῳ τούτῳ ἔχοντα Νέαιραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην, καὶ καθεύδειν σφᾶς αὐτοὺς καὶ Φρυνίωνα καὶ Νέαιραν, καὶ αἰσθάνεσθαι αὐτοὶ ἀνισταμένους τῆς νυκτὸς πρὸς Νέαιραν ἄλλους τε καὶ τῶν διακόνων τινὰς, οἳ ἦσαν Χαβρίου οἰκέται.]

35 Ἐπειδὴ τοίνυν ἀσελγῶς προὔπηλακίζετο ὑπὸ τοῦ Φρυνίωνος καὶ οὐχ ὡς ᾤετο ἡγαπᾶτο, οὐδ' ὑπερέτει αὐτῇ ἃ ἐβούλετο, συσκευασαμένη αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς οἰκίας καὶ ὅσα ἦν αὐτῇ ὑπ' ἐκείνου περὶ τὸ σῶμα κατεσκευασμένα ἱμάτια καὶ χρυσία, καὶ θεραπεύσας δύο, Θοῤ᾽ τταν καὶ Κοκκαλίην, ἀποδιδράσκει εἰς Μέγαρα. 1357 ἦν δὲ ὁ χρόνος οὗτος, ᾧ Ἀστεῖος μὲν ἦν ἄρχων Ἀθήνησιν, ὁ καιρὸς δ' ἐν ᾧ ἐπολεμεῖθ' ὑμεῖς πρὸς τοὺς

36 Λακεδαιμονίους τὸν ὕστερον πόλεμον. διατρίψασα δ' ἐν τοῖς Μεγάροις δύο ἔτη, τὸν τ' ἐπ' Ἀστείου ἄρχοντος καὶ Ἀλκισθένους ἐνιαντὸν, ὡς αὐτῇ ἡ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργασία οὐκ ἱκανὴν εὐπορίαν παρεῖχεν ὥστε διοικεῖν τὴν οἰκίαν, — πολυτελὴς δ' ἦν, οἱ Μεγαρεῖς δ' ἀνελεύθεροι καὶ μικρολόγοι, ξένων δὲ οὐ πάννυ ἐπιδημία ἦν αὐτόθι διὰ τὸ πόλεμον εἶναι καὶ τοὺς Μεγαρέας λακωνίζειν, τῆς δὲ θαλάττης ὑμᾶς ἄρχειν· εἰς δὲ τὴν Κόρινθον οὐκ ἐξῆν αὐτῇ ἐπανελθεῖν διὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀπηλλάχθαι ἀπὸ τοῦ Εὐκράτους καὶ τοῦ Τιμανορίδου,

37 ὥστ' ἐν Κορίνθῳ μὴ ἐργάζεσθαι. ὡς οὖν γίνυται ἡ εἰρήνη ἡ ἐπὶ Φρασικλείδου ἄρχοντος καὶ ἡ μάχη ἡ ἐν Λεύκτροις Θηβαίων καὶ Λακεδαιμονίων, τότε ἐπιδημήσαντα Στέφανον τουτονὶ εἰς τὰ Μέγαρα καὶ καταγόμενον ὡς αὐτὴν ἑταίραν οὖσαν καὶ πλησιάσαντα αὐτῇ, διηγησαμένη πάντα τὰ πεπραγμένα καὶ τὴν ὕβριν τοῦ Φρυνίωνος, καὶ ἐπιδούσα ἃ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦσα μὲν τῆς ἐνθάδε οἰκίσεως, φοβούμενη δὲ τὸν Φρυνίωνα διὰ τὸ ἡδίκηκεναι μὲν αὐτὴν, ἐκεῖνον δὲ ὀργίλως ἔχειν αὐτῇ, σοβαρὸν δὲ καὶ ὀλίγων εἶδυα αὐτοῦ τὸν τρόπον ὄντα, προῖσταται Στέφανον τουτονὶ αὐτῆς.

38 ἐπάρας δὲ αὐτὴν οὗτος ἐν τοῖς Μεγάροις τῷ λόγῳ καὶ φουρήσας, ὡς κλαύσοιτο ὁ Φρυνίων εἰ ἄψαιτο αὐτῆς, ἀδίκησοι δὲ οὐδεὶς ἀνθρώπων, αὐτὸς δὲ γυναῖκα αὐτὴν ἔξων, τοὺς τε παῖδας τοὺς ὄντας αὐτῇ τότε εἰσάξων εἰς τοὺς φράτερας ὡς αὐτοῦ ὄντας καὶ 1358 πολίτας ποιήσων, ἀφικνεῖται αὐτὴν ἔχων δεῦρο ἐκ τῶν Μεγάρων, καὶ παιδία μετ' αὐτῆς τρία, Πρόξενον καὶ

39 Ἀρίσταν καὶ θυγατέρα, ἣν νυνὶ Φανὼ καλοῦσιν. καὶ εἰσάγει αὐτὴν καὶ τὰ παιδία εἰς τὸ οἰκίδιον, ὃ ἦν αὐτῷ παρὰ τὸν ψιθυριστὴν Ἑρμῆν, μετὰ τῆς Λωροθέου τοῦ Ἐλευσινίου οἰκίας καὶ τῆς Κλεινομάχου, ἣν

νυνὶ Σπίνθαρος παρ' αὐτοῦ ἐώνηται ἐπὶ μυνῶν, ὥστε
 ἢ μὲν ὑπάρχουσα Στεφάνῳ οὐσία αὕτη ἦν καὶ ἄλλο
 οὐδέν. δυοῖν δ' ἕνεκα ἦλθεν ἔχων αὐτήν, ὥς ἐξ ἀτε-
 λείας τε ἔξων καλὴν ἐταίραν καὶ τὰ ἐπιτήδεια ταύτην
 ἐργασομένην καὶ θρέψουσιν τὴν οἰκίαν· οὐ γὰρ ἦν
 αὐτῷ ἄλλη πρόσδοτος, ὅτι μὴ συκοφαντήσας τι λάβοι.
 40 πυχόμενος δὲ ὁ Φρυνίων ἐπιδημοῦσαν αὐτήν καὶ οὐ-
 σαν παρὰ τούτῳ, παραλαβὼν νεανίσκους μεθ' ἑαυτοῦ
 καὶ ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τοῦ Στεφάνου ἤγεν αὐ-
 τήν. ἀφαιρουμένου δὲ τοῦ Στεφάνου κατὰ τὸν νόμον
 εἰς ἐλευθερίαν κατηγγύησεν αὐτήν πρὸς τῷ πολεμάρ-
 χῳ. καὶ ὥς ἀληθῆ λέγω, τούτων αὐτὸν μάρτυρα ὑμῖν
 τὸν τότε πολέμαρχον παρῆξομαι. καὶ μοι κάλει Αἰήτην
 Κειριάδην.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Αἰήτης Κειριάδης μαρτυρεῖ πολεμαρχοῦντος αὐτοῦ
 κατεγγυηθῆναι Νεαίραν τὴν νυνὶ ἀγωνιζομένην ὑπὸ Φρυ-
 νίωνος τοῦ Δημοχάρους ἀδελφοῦ, καὶ ἐγγυητὰς γενέσθαι
 Νεαίρας Στέφανον Ἐρριιάδην, Γλανκέτην Κηφισιέα, Ἀρι-
 στοκράτην Φαληρέα.]

41 Διεγγυηθεῖσα δ' ὑπὸ Στεφάνου καὶ οὐσα παρὰ
 τούτῳ τὴν μὲν αὐτὴν ἐργασίαν οὐδὲν ἥττον ἢ πρότε-
 ρον εἰργάζετο, τοὺς δὲ μισθοὺς μείζους ἐπράττετο τοὺς 135
 βουλομένους αὐτῇ πλησιάζειν, ὥς ἐπὶ προσχήματος
 ἤδη τινὸς οὐσα καὶ ἀνδρὶ συνοικοῦσα. συνεσυκοφάν-
 τει δὲ καὶ οὗτος, εἴ τινα ξένον ἀγνώτα πλούσιον λάβοι
 ἐραστὴν αὐτῆς, ὥς μοιχὸν ἐπ' αὐτῇ ἔνδον ἀποκλείων
 42 καὶ ἀργύριον πραττόμενος πολὺ, εἰκότως· οὐσία μὲν
 γὰρ οὐχ ὑπῆρχε Στεφάνῳ, οὐδὲ Νεαίρᾳ, ὥστε τὰ καθ'
 ἡμέραν ἀναλώματα δύνασθαι ὑποφέρειν, ἢ δὲ διοίκη-
 σις συχνή, ὁπότε δέοι τοῦτόν τε καὶ αὐτὴν τρέφειν καὶ
 παιδάρια τρία, ἃ ἦλθεν ἔχουσα ὥς αὐτὸν, καὶ θερα-

παίνας δύο καὶ οἰκέτην διάκονον, ἄλλως τε καὶ μεμα-
 θηκνῖα μὴ κακῶς ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια ἐτέρων ἀναλι-
 43 σκόντων αὐτῇ τὸ πρότερόν. οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς πολι-
 τείας προσῆι Στεφάνῳ τούτῳ ἄξιον λόγου· οὐ γὰρ
 πω ἦν ῥήτωρ, ἀλλ' ἐτι συκοφάντης τῶν παραβοώντων
 παρὰ τὸ βῆμα καὶ γραφομένων μισθοῦ καὶ φαινόντων
 καὶ ἐπιγραφομένων ταῖς ἀλλοτρίαις γνώμας, ἕως ὑπέ-
 πεσε Καλλιστράτῳ τῷ Ἀφιδναίῳ· ἐξ ὅτου δὲ τρόπου
 καὶ δι' ἣν αἰτίαν, ἐγὼ ὑμῖν καὶ περὶ τούτου διεξιμι,
 ἐπειδὴν περὶ ταυτησὶ Νεαίρας ἐπιδείξω ὥς ἐστι ξένη
 καὶ ὥς μεγάλα ὑμᾶς ἠδίκηκε καὶ ὥς ἠσέβηκεν εἰς τοὺς
 44 θεοὺς, ἵν' εἰδῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς οὗτος ἄξιός ἐστιν οὐκ
 ἐλάττω δοῦναι δίκην ἢ καὶ Νέαιρα αὕτη, ἀλλὰ καὶ πολ-
 λῷ μείζω καὶ μᾶλλον, ὅσῳ Ἀθηναῖος φάσκων εἶναι
 οὔτω πολὺ τῶν νόμων καταπεφρόνηκε καὶ ὑμῶν καὶ
 τῶν θεῶν ὥστ' οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων αὐτῷ
 αἰσχυνόμενος τολμᾷ ἡσυχίαν ἄγειν, ἀλλὰ συκοφαντῶν
 ἄλλους τε καὶ ἐμὲ τουτουὶ πεποίηκεν αὐτὸν καὶ ταύ-
 την εἰς τηλικούτον ἀγῶνα καταστήσαι, ὥστε ἔξετα- 1360
 σθῆναι μὲν ταύτην ἥτις ἐστίν, ἐξελεγχθῆναι δὲ τὴν αὐ-
 τοῦ πονηρίαν.

45 Λαχόντος τοίνυν αὐτῷ τοῦ Φρυνίωνος δίκην, ὅτι
 αὐτοῦ ἀφείλετο Νέαιραν ταυτηνὴ εἰς ἐλευθερίαν, καὶ
 ὅτι, ἃ ἐξῆλθεν ἔχουσα παρ' αὐτοῦ αὕτη, ὑπεδέξατο,
 συνῆγον αὐτοὺς οἱ ἐπιτήδαιοι καὶ ἐπεισαν δίκαιαν ἐπι-
 τρέψαι αὐτοῖς. καὶ ὑπὲρ μὲν τοῦ Φρυνίωνος διαιτη-
 τῆς ἐκαθέζετο Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν ὁ Λακεδαιμονίου
 ἀδελφός, ὑπὲρ δὲ Στεφάνου τουτουὶ Σανρίας Λαμπ-
 τρεύς· κοινὸν δὲ αὐτοῖς προσαιροῦνται Διογείτονα
 46 Ἀχαρνέα. συνελθόντες δ' οὗτοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἀκούσαν-
 τες ἀμφοτέρων καὶ αὐτῆς τῆς ἀνθρώπου τὰ πεπραγμέ-
 να, γνώμην ἀπεφήναντο, καὶ οὗτοι ἐνέμειναν αὐτῇ,

τὴν μὲν ἄνθρωπον ἐλευθέραν εἶναι καὶ αὐτὴν αὐτῆς κυρίαν, ἃ δ' ἐξηλθεν ἔχουσα Νεαίρα παρὰ Φρυνίωνος χωρὶς ἱματίων καὶ χρυσίων καὶ θεραπαίνων, ἃ αὐτῇ τῇ ἀνθρώπῳ ἡγοράσθη, ἀποδοῦναι Φρυνίῳ πάντα· συνεῖναι δ' ἑκατέρῳ ἡμέραν παρ' ἡμέραν· ἐὰν δὲ καὶ ἄλλως πως ἀλλήλους πείθωσι, ταῦτα κύρια εἶναι· τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ ἀνθρώπῳ τὸν ἔχοντα ἀεὶ παρέχειν, καὶ ἐκ τοῦ λοιποῦ χρόνου φίλους εἶναι ἀλλήλοις καὶ 47 μὴ μνησικακεῖν. ἡ μὲν οὖν γνωσθεῖσα διαλλαγὴ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν Φρυνίῳ καὶ Στεφάνῳ περὶ Νεαίρας ταυτησὶ αὕτῃ ἐστίν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω ταῦτα, τούτων ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται. κάλει μοι Σά- τυρον Ἀλωπεκῆθεν, Σαυρίαν Λαμπτρέα, Διογείτονα Ἀχαρνέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1361

[Σάτυρος Ἀλωπεκῆθεν, Σαυρίας Λαμπτρέως, Διογείτων Ἀχαρνέως μαρτυροῦσι διαλλάξαι διαιτηταὶ γενόμενοι περὶ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης Στέφανον καὶ Φρυνίωνα· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι, καθ' ὥς διήλλαξαν, οἷας παρέχεται Ἀπολλόδωρος.]

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ.

[Κατὰ τὰδε διήλλαξαν Φρυνίωνα καὶ Στέφανον, χοῆσθαι ἑκάτερον Νεαίρα τὰς ἵσας ἡμέρας τοῦ μηνὸς παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντας, ἂν μὴ τι ἄλλο αὐτοὶ αὐτοῖς συγχωρήσωσιν.]

48 Ὡς δ' ἀπηλλαγμένοι ἦσαν οἱ παρόντες ἑκατέρῳ ἐπὶ τῇ διαίτῃ καὶ τοῖς πράγμασιν, οἷον οἶμαι φιλεῖ γίνεσθαι ἐκάστοτε, ἄλλως τε καὶ περὶ ἐταίρας οὔσης αὐτοῖς τῆς διαφορᾶς, ἐπὶ δεῖπνον ἦσαν ὥς ἑκάτερον αὐτῶν, ὁπότε καὶ Νεαίραν ἔχοιεν, καὶ αὐτὴ συνεδείπνει καὶ συνέπινεν ὥς ἐταίρα οὔσα. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι μάρτυρας τοὺς συνόντας αὐτοῖς,

Εὐβουλον Προβαλίσιον, Διοπεΐθην Μελιτέα, Κτήσωνα ἐκ Κεραμέων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Εὐβουλος Προβαλίσιος, Διοπεΐθης Μελιτεὺς, Κτήσων ἐκ Κεραμέων μαρτυροῦσιν, ἐπειδὴ αἱ διαλλαγαὶ ἐγένοντο αἱ περὶ Νεαίρας Φρυνίωνι καὶ Στεφάνῳ, πολλάκις συνδειπνῆσαι αὐτοῖς καὶ συμπίνειν μετὰ Νεαίρας τῆς νυνὶ ἀγωνιζομένης καὶ ὁπότε παρὰ Στεφάνῳ εἴη Νεαίρα καὶ ὁπότε παρὰ Φρυνίωνι.]

49 Ὅτι μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς δούλη ἦν καὶ ἐπράθη δις καὶ εἰργάζετο τῷ σώματι ὥς ἑταίρα οὖσα, καὶ ἀπέδρα τὸν Φρυνίωνα εἰς Μέγαρα, καὶ ἦκουσα κατηγγυήθη ὥς ξένη οὖσα πρὸς τῷ πολεμάρχῳ, τῷ τε λόγῳ ἀποφαί- 1362 νω ὑμῖν καὶ μεμαρτύρηται. βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ αὐτὸν Στέφανον τουτονὶ ἐπιδείξαι καταμεμαρτυρηκότ' 50 αὐτῆς ὥς ἐστι ξένη. τὴν γὰρ θυγατέρα τὴν ταυτησὶ Νεαίρας, ἣν ἦλθεν ἔχουσα ὥς τουτονὶ παιδάριον μικρὸν, ἣν τότε μὲν Στρυβήλην ἐκάλουν, νυνὶ δὲ Φανῶ, ἐκδίδωσι Στέφανος οὗτοσὶ ὥς οὖσαν αὐτοῦ θυγατέρα ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ Φράστορι Αἰγυλιεῖ, καὶ προῖκα ἐπ' αὐτῇ δίδωσι τριάκοντα μναῖς. ὥς δ' ἦλθεν ὥς τὸν Φράστορα, ἄνδρα ἐργάτην καὶ ἀκριβῶς τὸν βίον συνειλεγμένον, οὐκ ἠπίστατο τοῖς τοῦ Φράστορος τρόποις ἀρέσκειν, ἀλλ' ἐξήτει τὰ τῆς μητρὸς ἔθνη καὶ τὴν παρ' αὐτῇ ἀκολασίαν, ἐν τοιαύτῃ, οἶμαι, ἐξουσίᾳ τεθραμμέ- 51 νη. ὁρῶν δ' ὁ Φράστωρ αὐτὴν οὔτε κοσμίαν οὖσαν οὔτ' ἐθέλουσαν αὐτοῦ ἀκροᾶσθαι, ἅμα δὲ καὶ πεπυσμένος σαφῶς ἤδη ὅτι Στεφάνου μὲν οὐκ εἴη θυγάτηρ, Νεαίρας δὲ, τὸ δὲ πρῶτον ἐξηπατήθη, ὅτ' ἠγγυᾶτο ὥς Στεφάνου θυγατέρα λαμβάνων καὶ οὐ Νεαίρας, ἀλλὰ τούτῳ ἐξ ἀστῆς αὐτὴν γυναικὸς οὖσαν πρότερον πορὶν ταύτῃ συνοικῆσαι. ὀργισθεὶς δ' ἐπὶ τούτοις ἅπασιν, καὶ

ὑβρίσθαι ἡγούμενος καὶ ἐξηπατῆσθαι, ἐκβάλλει τὴν
 ἄνθρωπον ὥς ἐνιαυτὸν συνοικήσας αὐτῇ, κυοῦσαν,
 52 καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδίδωσι. λαχόντος δὲ τοῦ Στε-
 φάνου αὐτῷ δίκην σίτου εἰς Ῥιδεῖον κατὰ τὸν νόμον
 ὃς κελεύει, ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι
 τὴν προῖκα, ἐὰν δὲ μὴ, ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν,
 καὶ σίτου εἰς Ῥιδεῖον εἶναι δικάσασθαι ὑπὲρ τῆς γυ-
 ναικὸς τῷ κυρίῳ, γράφεται ὁ Φράστωρ Στέφανον
 τουτονὶ γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, Ἀθηναῖον 136
 ὄντα ξένης θυγατέρα αὐτῷ ἐγγυῆσαι ὥς αὐτῷ προσ-
 ῆκουσαν, κατὰ τὸν νόμον τουτονί. καὶ μοι ἀνάγνωθι
 αὐτόν.

NOMOS.

[Εὰν δέ τις ἐκδῷ ξένην γυναῖκα ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ὥς
 ἑαυτῷ προσήκουσαν, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ
 δημοσία ἔστω, καὶ τοῦ ἐλόντος τὸ τρίτον μέρος. γραφέ-
 σθων δὲ πρὸς τοὺς θεσμοθέτας οἷς ἕξεστι, καθάπερ τῆς
 ξενίας.]

53 Τὸν μὲν τοίνυν νόμον ἀνέγνω ὑμῖν καθ' ὃν
 ἐγράφη Στέφανος οὗτος ὑπὸ τοῦ Φράστορος πρὸς
 τοὺς θεσμοθέτας. γνοὺς δ' ὅτι κινδυνεύσει ἐξελεγ-
 χθεὶς ξένης θυγατέρα ἡγγυηκέναι ταῖς ἐσχάταις ζη-
 μίαις περιπεσεῖν, διαλλάττεται πρὸς τὸν Φράστορα
 καὶ ἀφίσταται τῆς προικὸς, καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου
 ἀνείλετο, καὶ ὁ Φράστωρ τὴν γραφὴν παρὰ τῶν θε-
 σμοθετῶν. καὶ ὥς ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυ-
 ρα αὐτὸν τὸν Φράστορα καλῶ, καὶ ἀναγκάσω μαρ-
 54 τυρεῖν κατὰ τὸν νόμον. κάλει μοι Φράστορα Αἰγυλιέα.

MARTYRIA.

[Φράστωρ Αἰγυλιεὺς μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ ἦσθετο Νεαίρας
 θυγατέρα ἐγγυῆσαντα αὐτῷ Στέφανον ὥς ἑαυτοῦ οὔσαν
 θυγατέρα, γράψασθαι αὐτὸν γραφὴν πρὸς τοὺς θεσμο-

θέτας κατὰ τὸν νόμον, καὶ τὴν ἄνθρωπον ἐκβαλεῖν ἐκ
 τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας καὶ οὐκέτι συνοικεῖν αὐτῇ, καὶ λαχόν-
 τος αὐτῷ Στεφάνου εἰς Ὠδεῖον σίτου διαλύσασθαι πρὸς
 αὐτὸν Στέφανον, ὥστε τὴν γραφὴν ἀναιρεθῆναι παρὰ
 τῶν θεσμοθετῶν καὶ τὴν δίκην τοῦ σίτου, ἣν ἔλαχεν ἐμοὶ
 Στέφανος.]

- 55 Φέρε δὴ ὑμῖν καὶ ἑτέραν μαρτυρίαν παράσχωμαι 1364
 τοῦ τε Φράστορος καὶ τῶν φρατέρων αὐτοῦ καὶ γεννη-
 τῶν, ὡς ἔστι ξένη Νεαῖρα αὕτη. οὐ πολλῷ χρόνῳ γὰρ
 ὕστερον ἢ ἐξέπεμψεν ὁ Φράστωρ τὴν τῆς Νεαίρας θυ-
 γατέρα, ἥσθηνευσεν καὶ πάνυ πονηρῶς διετέθη καὶ εἰς
 πᾶσαν ἀπορίαν κατέστη. διαφορᾶς δ' οὔσης αὐτῷ πα-
 λαιᾶς πρὸς τοὺς οἰκείους τοὺς αὐτοῦ καὶ ὀργῆς καὶ μί-
 σους, πρὸς δὲ καὶ ἅπαις ὦν, ψυχαγωγούμενος ἐν τῇ
 ἀσθενείᾳ τῇ θεραπείᾳ ὑπὸ τε τῆς Νεαίρας καὶ τῆς θυ-
 56 γατερός αὐτῆς (ἐβάδιζον γὰρ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἥσθηνει
 καὶ ἔρημος ἦν τοῦ θεραπεύοντος τὸ νόσημα, τὰ πρόσ-
 φορα τῇ νόσῳ φέρουσαι καὶ ἐπισκοπούμεναι· ἴστε δὴ-
 που καὶ αὐτοὶ ὅσον ἀξία ἔστι γυνὴ ἐν ταῖς νόσοις, παρ-
 οὔσα κάμνοντι ἀνθρώπῳ) ἐπέισθη δὴ τὸ παιδίον, ὃ
 ἔτεκεν ἡ θυγάτηρ ἡ Νεαίρας ταυτησί ὅτ' ἐξεπέμφθη
 ὑπὸ τοῦ Φράστορος κνοῦσα, πυθομένου ὅτι οὐ Στε-
 φάνου εἴη θυγάτηρ, ἀλλὰ Νεαίρας, καὶ ὀργισθέντος
 ἐπὶ τῇ ἀπάτῃ, πάλιν λαβεῖν καὶ ποιήσασθαι νῖδον ἀν-
 57 τοῦ, λογισμὸν ἀνθρώπινον καὶ εἰκότα λογιζόμενος, ὅτι
 πονηρῶς μὲν ἔχοι καὶ οὐ πολλὴ ἐλπίς εἴη αὐτὸν περι-
 γενήσεσθαι, τοῦ δὲ μὴ λαβεῖν τοὺς συγγενεῖς τὰ αὐ-
 τοῦ μηδ' ἅπαις τετελευτηκέναι ἐποίησατο τὸν παῖδα
 καὶ ἀνέλαβεν ὡς αὐτόν· ἐπεὶ ὅτι γε ὑγιαίνων οὐκ ἂν
 ποτε ἔπραξε, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ περιφανεῖ ἐγὼ
 58 ὑμῖν ἐπιδείξω. ὡς γὰρ ἀνέστη τάχιστα ἐξ ἐκείνης τῆς
 ἀσθενείας ὁ Φράστωρ καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν καὶ ἔσχευ

ἐπεικῶς τὸ σῶμα, λαμβάνει γυναῖκα ἀστὴν κατὰ τοὺς νόμους, Σατύρου μὲν τοῦ Μελιτέως θυγατέρα γνησίαν, Διφίλου δὲ ἀδελφήν. ὥστε ὅτι μὲν οὐχ ἑκὼν ἀν- 13
 εδέξατο τὸν παῖδα, ἀλλὰ βιασθεὶς ὑπὸ τῆς νόσου καὶ τῆς ἀπαιδίας καὶ τῆς αὐτῶν θεραπείας καὶ τῆς ἔχθρας τῆς πρὸς τοὺς οἰκείους, ἵνα μὴ κληρονόμοι γένωνται τῶν αὐτοῦ, ἂν τι πάθῃ, ταῦτ' ἔστω ὑμῖν τεκμήρια·
 59 δηλώσει δὲ καὶ τ' ἀκόλουθ' αὐτῶν ἔτι μᾶλλον. ὥς γὰρ εἰσῆγεν ὁ Φράστωρ εἰς τοὺς φράτερας τὸν παῖδα ἐν τῇ ἀσθενείᾳ ὡν τὸν ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, καὶ εἰς τοὺς Βρυτίδας ὡν καὶ αὐτός ἐστιν ὁ Φράστωρ γεννήτης, εἰδότες οἶμαι οἱ γεννηῖται τὴν γυναῖκα ἥτις ἦν, ἣν ἔλαβεν ὁ Φράστωρ τὸ πρῶτον, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ τὴν ἀπόπεμψιν τῆς ἀνθρώπου, καὶ διὰ τὴν ἀσθενείαν πεπεισμένον αὐτὸν πάλιν ἀναλαβεῖν τὸν παῖδα, ἀποψηφίζονται τοῦ παιδὸς καὶ οὐκ ἐνέγραφον
 60 αὐτὸν εἰς σφᾶς αὐτούς. λαχόντος δὲ τοῦ Φράστορος αὐτοῖς δίκην, ὅτι οὐκ ἐνέγραφον αὐτοῦ υἱόν, προκαλοῦνται αὐτὸν οἱ γεννηῖται πρὸς τῷ διαιτητῇ ὁμόσαι καθ' ἱερῶν τελείων ἢ μὴν νομίζειν εἶναι αὐτοῦ υἱὸν ἐξ ἀστῆς γυναικὸς καὶ ἐγγνητῆς κατὰ τὸν νόμον. προκαλουμένων δὲ ταῦτα τῶν γεννητῶν τὸν Φράστορα πρὸς τῷ διαιτητῇ, ἔλιπεν ὁ Φράστωρ τὸν ὄρκον καὶ οὐκ ὥμο-
 61 σεν. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας τοὺς παρόντας Βρυτιδῶν παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

[Τιμόστρατος Ἐκάληθεν, Ξάνθιππος Ἐρραιάδης, Εὐ-
 ἀλκης Φαληρεὺς, Ἄνυτος Λακιάδης, Εὐφράνωρ Αἰγι-
 λιεύς, Νίκιππος Κεφαλήθεν μαρτυροῦσιν εἶναι καὶ αὐτοὺς
 καὶ Φράστορα τὸν Αἰγίλιέα τῶν γεννητῶν οἱ καλοῦνται
 Βρυτίδαι, καὶ ἀξιούντος Φράστορος εἰσάγειν τὸν υἱὸν αὐ-
 τοῦ εἰς τοὺς γεννήτας, εἰδότες αὐτοὶ ὅτι Φράστορος υἱὸς 1366

εἷη ἐκ τῆς θυγατρὸς τῆς Νεαίρας, κωλύειν εἰσάγειν Φράστορα τὸν υἱόν.]

- 62 Οὐκοῦν περιφανῶς ὑποδεικνύω ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τοὺς οἰκειοτάτους Νεαίρας ταυτησὶ καταμεμαρτυρηκότας ὥς ἔστι ξένη, Στέφανόν τε τουτουὶ τὸν ἔχοντα ταύτην νυνὶ καὶ συνοικοῦντ' αὐτῇ, καὶ Φράστορα τὸν λαβόντα τὴν θυγατέρα, Στέφανον μὲν οὐκ ἐθελήσαντα ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς ταύτης, γραφέντα ὑπὸ Φράστορος πρὸς τοὺς θεσμοθέτας ὥς Ἀθηναῖος ὢν ξένης θυγατέρα αὐτῷ ἡγγύησεν, ἀλλ' ἀποστάντα
- 63 τῆς προικὸς καὶ οὐκ ἀπολαβόντα, Φράστορα δ' ἐκβαλόντα τε τὴν θυγατέρα τὴν Νεαίρας ταυτησὶ γήμαντα, ἐπειδὴ ἐπύθετο οὐ Στεφάνου οὔσαν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀποδόντα, ἐπειδὴ τε ἐπέισθη ὕστερον διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν καὶ τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους ποιήσασθαι τὸν υἱόν, καὶ ἐπεὶ εἰδῆγεν εἰς τοὺς γεννήτας, ἀποψηφισαμένων τῶν γεννητῶν καὶ διδόντων ὄρκον αὐτῷ οὐκ ἐθελήσαντα ὁμοῖσαι, ἀλλὰ μᾶλλον εὐορκεῖν προελόμενον, καὶ ἑτέραν ὕστερον γήμαντα γυναῖκα ἀστὴν κατὰ τὸν νόμον· αὐταὶ γὰρ αἱ πράξεις περιφανεῖς οὔσαι μεγάλας μαρτυρίας δεδώκασι κατ' αὐτῶν, ὅτι ἔστι ξένη Νεαίρα αὕτη.
- 64 Σκέψασθε δὲ καὶ τὴν αἰσχροκερδίαν τὴν Στεφάνου τουτουὶ καὶ τὴν πονηρίαν, ἵνα καὶ ἐκ ταύτης εἰδῆτε ὅτι οὐκ ἔστι Νεαίρα αὕτη ἀστὴ. Ἐπαίνετον γὰρ τὸν Ἄνδριον ἐραστὴν ὄντα Νεαίρας ταυτησὶ παλαιὸν καὶ πολλὰ ἀνηλωκότα εἰς αὐτὴν καὶ καταγόμενον παρὰ τούτοις ὁπότε ἐπιδημήσειεν Ἀθήναζε διὰ τὴν φιλίαν
- 65 τὴν Νεαίρας, ἐπιβουλεύσας Στέφανος οὗτος, μετα- 1367 πεμψάμενος εἰς ἀγρὸν ὡς θύων, λαμβάνει μοιχὸν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ τῇ Νεαίρας ταυτησὶ, καὶ εἰς φόβον καταστήσας πράττεται μνᾶς τριάκοντα, καὶ λαβὼν ἐγγυη-

τὰς τούτων Ἀριστόμαχόν τε τὸν θεσμοθετήσαντα καὶ
 Ναυσίφιλον τὸν Ναυσινίκου τοῦ ἄρξαντος υἱὸν ἀφίη-
 66 σιν ὥς ἀποδώσουτ' αὐτῷ τὸ ἀργύριον. ἐξελθὼν δὲ ὁ
 Ἐπαίνετος καὶ αὐτὸς αὐτοῦ κύριος γενόμενος γράφε-
 ται πρὸς τοὺς θεσμοθέτας γραφὴν Στέφανον τουτονὶ,
 ἀδίκως εἰρχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον ὃς κε-
 λεύει, ἐάν τις ἀδίκως εἴρξῃ ὥς μοιχόν, γράψασθαι πρὸς
 τοὺς θεσμοθέτας ἀδίκως εἰρχθῆναι, καὶ ἐὰν μὲν ἔλῃ τὸν
 εἴρξαντα καὶ δόξῃ ἀδίκως ἐπιβεβουλευῆσθαι, ἀθῶον εἶ-
 ναι αὐτὸν καὶ τοὺς ἐγγνητὰς ἀπηλλάχθαι τῆς ἐγγύης·
 ἐὰν δὲ δόξῃ μοιχὸς εἶναι, παραδοῦναι αὐτὸν κελεύει
 τοὺς ἐγγνητὰς τῷ ἐλόντι, ἐπὶ δὲ τοῦ δικαστηρίου ἄνευ
 ἐγχειριδίου χρῆσθαι ὅ τι ἂν βουλευθῇ, ὥς μοιχῷ ὄντι.
 67 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν νόμον γράφεται αὐτὸν ὁ Ἐπαίνε-
 τος, καὶ ὡμολόγει μὲν χρῆσθαι τῇ ἀνθρώπῳ, οὐ μὲν-
 τοι μοιχὸς γε εἶναι· οὔτε γὰρ Στεφάνου θυγατέρα αὐ-
 τὴν εἶναι, ἀλλὰ Νεαίρας, τὴν τε μητέρα αὐτῆς συνει-
 δέναι πλησιάζουσιν αὐτῷ, ἀνηλωκέναι τε πολλὰ εἰς
 αὐτὰς, τρέφειν τε, ὅποτε ἐπιδημήσεις, τὴν οἰκίαν ὅλην·
 τὸν τε νόμον ἐπὶ τούτοις παρεχόμενος, ὃς οὐκ ἔα ἐπὶ
 ταύταις μοιχὸν λαβεῖν ὅποσαι ἂν ἐπ' ἐργαστηρίου κα-
 θῶνται ἢ ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλῶσί τι ἀποπεφασμένως, ἐρ-
 γαστήριον φάσκων καὶ τοῦτο εἶναι, τὴν Στεφάνου οἰ-
 κίαν, καὶ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι, καὶ ἀπὸ τούτων
 68 αὐτοὺς εὐπορεῖν μάλιστα. τούτους δὲ τοὺς λόγους λέ- 136
 γοντος τοῦ Ἐπαινέτου καὶ τὴν γραφὴν γεγραμμένου,
 γνοὺς Στέφανος οὕτως ὅτι ἐξελεγχθήσεται πορνοβο-
 σκῶν καὶ συκοφαντῶν, δίκαιαν ἐπιτρέπει πρὸς τὸν
 Ἐπαίνετον αὐτοῖς τοῖς ἐγγνηταῖς, ὥστε τῆς μὲν ἐγγύης
 αὐτοὺς ἀφείσθαι, τὴν δὲ γραφὴν ἀνελέσθαι τὸν Ἐπαί-
 69 νετον. πεισθέντος δὲ τοῦ Ἐπαινέτου ἐπὶ τούτοις, καὶ
 ἀνελομένου τὴν γραφὴν ἣν ἐδίωκε Στέφανον, γενομέ-

νης συνόδου αὐτοῖς καὶ καθεζομένων διαιτητῶν τῶν ἐγγνητῶν δίκαιον μὲν οὐδὲν εἶχε λέγειν Στέφανος, εἰς ἔκδοσιν δ' ἡξίου τὸν Ἐπαίνετον τῇ τῆς Νεαίρας θυγατρὶ συμβαλέσθαι, λέγων τὴν ἀπορίαν τὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀτυχίαν τὴν πρότερον γενομένην τῇ ἀνθρώπῳ πρὸς τὸν Φράστορα, καὶ ὅτι ἀπολωλεκῶς εἶη τὴν προῖκα, καὶ οὐκ ἂν δύναιτο πάλιν αὐτὴν ἐκδοῦναι. “σὺ δὲ καὶ κέχρησαι” ἔφη “τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ δίκαιος εἰ ἀγαθὸν τι ποιῆσαι αὐτήν,” καὶ ἄλλους ἐπαγωγὸς λόγους, οὓς ἂν τις δεόμενος ἐκ πονηρῶν πραγμάτων εἴποι ἂν. ἀκούσαντες δ' ἀμφοτέρων αὐτῶν οἱ διαιτηταὶ διαλλάττουσιν αὐτούς, καὶ πείθουσι τὸν Ἐπαίνετον χιλίας δραχμὰς εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῇ θυγατρὶ τῇ Νεαίρας. καὶ ὅτι πάντα ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρας αὐτοὺς τοὺς ἐγγνητὰς καὶ διαιτητὰς γενομένους καλῶ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

71 [Ναυσίφιλος Κεφαλῆθεν, Ἀριστόμαχος Κεφαλῆθεν μαρτυροῦσιν ἐγγνηταὶ γενέσθαι Ἐπαίνετον τοῦ Ἀνδρίου, ὅτ' ἔφη Στέφανος μοιχὸν εἰληφέναι Ἐπαίνετον· καὶ ἐπειδὴ ἐξῆλθεν Ἐπαίνετος παρὰ Στεφάνου καὶ κύριος ἐγένετο αὐτοῦ, γράψασθαι γραφὴν Στέφανον πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, 1369 ὅτι αὐτὸν ἀδίκως εἴρξε· καὶ αὐτοὶ διαλλακταὶ γενόμενοι διαλλάξαι Ἐπαίνετον καὶ Στέφανον· τὰς δὲ διαλλαγὰς εἶναι ἃς παρέχεται Ἀπολλόδωρος.]

ΔΙΑΛΛΑΓΑΙ.

[Ἐπὶ τοῖσδε διήλλαξαν Στέφανον καὶ Ἐπαίνετον οἱ διαλλακταί, τῶν μὲν γεγενημένων περὶ τὸν εἰργμὸν μηδεμίαν μνείαν ἔχειν, Ἐπαίνετον δὲ δοῦναι χιλίας δραχμὰς Φανοῖ εἰς ἔκδοσιν, ἐπειδὴ κέχρηται αὐτῇ πολλάκις· Στέφανον δὲ παρέχειν Φανῶ Ἐπαίνετῳ, ὅποταν ἐπιδημῇ καὶ βούληται συνεῖναι αὐτῇ.]

72 Τὴν τοίνυν περιφανῶς ἐγνωσμένην ξένην εἶναι

καὶ ἐφ' ἧ μοιχὸν οὗτος ἐτόλμησε λαβεῖν, εἰς τοσοῦτον ὕβρεως καὶ ἀναιδείας ἦλθε Στέφανος οὗτοσί καὶ Νέαιρα αὕτη ὥστ' ἐτόλμησαν μὴ ἀγαπᾶν εἰ ἔφασκον αὐτὴν ἀστὴν εἶναι, ἀλλὰ κατιδόντες Θεογένην Κοθωκίδην λαχόντα βασιλέα, ἄνθρωπον εὐγενῆ μὲν, πένητα δὲ καὶ ἄπειρον πραγμάτων, συμπαραγενόμενος αὐτῷ δοκιμαζομένῳ καὶ συνευπορήσας ἀναλωμάτων, ὅτε εἰσῆι εἰς τὴν ἀρχὴν, Στέφανος οὗτοσί, καὶ ὑπελθὼν καὶ τὴν ἀρχὴν παρ' αὐτοῦ πριάμενος, πάρεδρος γενόμενος, δίδωσι τὴν ἄνθρωπον ταύτην γυναῖκα, τὴν τῆς Νεαίρας θυγατέρα, καὶ ἐγγυᾷ Στέφανος οὗτοσί ὡς αὐτοῦ θυγατέρα οὔσαν· οὕτω πολὺ τῶν νόμων καὶ ὑμῶν 73 κατεφρόνησεν. καὶ αὕτη ἡ γυνὴ ὑμῖν ἔδυνε τὰ ἄρρητα ἱερὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἶδεν ἃ οὐ προσῆκεν αὐτὴν ὁρᾶν ξένην οὔσαν, καὶ τοιαύτη οὔσα εἰσῆλθεν οἱ οὐδεὶς ἄλλος Ἀθηναίων τοσοῦτων ὄντων εἰσέρχεται ἀλλ' ἢ ἡ τοῦ βασιλέως γυνὴ, ἐξώρκωσέ τε τὰς γεραρὰς τὰς ὑπηρετούσας τοῖς ἱεροῖς, ἐξεδόθη δὲ τῷ Διονύσῳ γυνὴ, 1370 ἔπραξε δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως τὰ πάτρια τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς, πολλὰ καὶ ἅγια καὶ ἀπόρρητα. ἃ δὲ μηδ' ἀκοῦσαι πᾶσιν οἷόν τ' ἐστὶ, πῶς ποιῆσαί γε τῇ ἐπιτυχούσῃ εὐσεβῶς ἔχει, ἄλλως τε καὶ τοιαύτη γυναικὶ καὶ τοιαῦτα ἔργα διαπεπραγμένη;

74 Βούλομαι δ' ὑμῖν ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἄνωθεν διηγῆσασθαι καθ' ἕκαστον, ἵνα μᾶλλον ἐπιμέλειαν ποιήσησθε τῆς τιμωρίας, καὶ εἰδῆτε ὅτι οὐ μόνον ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν νόμων τὴν ψῆφον οἴσετε, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς εὐλαβείας, τιμωρίαν ὑπὲρ τῶν ἡσεβημένων ποιούμενοι καὶ κολάζοντες τοὺς ἡδίκηκούς. τὸ γὰρ ἀρχαῖον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυναστεία ἐν τῇ πόλει ἦν καὶ ἡ βασιλεία τῶν αἰὲς ὑπερεχόντων διὰ τὸ αὐτόχθονας εἶναι, τὰς δὲ θυσίας ἀπάσας ὁ βασιλεὺς

- ἔθνε, καὶ τὰς σεμνοτάτας καὶ ἀρρήτους ἢ γυνὴ αὐτοῦ
75 ἐποίει, εἰκότως, βασίλιννα οὔσα. ἐπειδὴ δὲ Θησεὺς
συνώκισεν αὐτοὺς καὶ δημοκρατίαν ἐποίησε καὶ ἡ πό-
λις πολυάνθρωπος ἐγένετο, τὸν μὲν βασιλέα οὐδὲν ἦτ-
τον ὁ δῆμος ἤρειτο ἐκ προκρίτων κατ' ἀνδραγαθίαν
χειροτονῶν, τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ νόμον ἔθεντο ἀστὴν
εἶναι καὶ μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἀλλὰ παρθέ-
νον γαμεῖν, ἵνα κατὰ τὰ πάτρια θύηται τὰ ἄρρητα ἱερὰ
ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ τὰ νομιζόμενα γίγνηται τοῖς θεοῖς
76 εὐσεβῶς καὶ μηδὲν καταλύηται μηδὲ καινοτομῇται. καὶ
τοῦτον τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ ἔστησαν
ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διονύσου παρὰ τὸν βωμὸν ἐν Αἰμναῖς
(καὶ αὕτη ἡ στήλη ἔτι καὶ νῦν ἔστηκεν, ἀμυδροῖς γράμ-
μασιν Ἀττικοῖς δηλοῦσα τὰ γεγραμμένα), μαρτυρίαν
ποιούμενος ὁ δῆμος ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας πρὸς τὸν 1371
θεὸν καὶ παρακαταθήκην καταλείπων τοῖς ἐπιγιγνο-
μένοις, ὅτι τὴν γε θεῶν γυναῖκα δοθησομένην καὶ ποι-
ήσουσαν τὰ ἱερὰ τοιαύτην ἀξιούμεν εἶναι. καὶ διὰ
ταῦτα ἐν τῷ ἀρχαιοτάτῳ ἱερῷ τοῦ Διονύσου καὶ ἁγιο-
τάτῳ ἐν Αἰμναῖς ἔστησαν, ἵνα μὴ πολλοὶ εἰδῶσι τὰ γε-
γραμμένα· ἅπαξ γὰρ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκάστου ἀνοίγεται,
τῇ δωδεκάτῃ τοῦ ἀνθεστηριῶνος μηνός. ὑπὲρ τοίνυν
77 ἁγίων καὶ σεμνῶν ἱερῶν, ὧν οἱ πρόγονοι ὑμῶν οὕτω
καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐπεμελήθησαν, ἄξιον καὶ
ὑμᾶς σπουδάσαι, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς ἀσελ-
γῶς μὲν καταφρονοῦντας τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων,
ἀναιδῶς δ' ἠσεβηκότας εἰς τοὺς θεοὺς ἄξιον τιμωρήσα-
σθαι, δυοῖν ἔνεκα, ἵνα οὗτοί τε τῶν ἡδίκημένων δίκην
δῶσιν οἱ τ' ἄλλοι πρόνοιαν ποιῶνται καὶ φοβῶνται μη-
δὲν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὴν πόλιν ἀμαρτάνειν.
78 Βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν ἱεροκῆρυκα καλέσαι, ὃς
ὑπηρετεῖ τῇ τοῦ βασιλέως γυναικί, ὅταν ἔξορκοὶ τὰς

γεγραρὰς ἐν κανοῖς πρὸς τῷ βωμῷ, πρὶν ἄπτεσθαι τῶν
 ἱερῶν, ἵνα καὶ τοῦ ὅρκου καὶ τῶν λεγομένων ἀκούσητε,
 ὅσα οἶόν τ' ἐστὶν ἀκούειν, καὶ εἰδῆτε ὡς σεμνὰ καὶ ἅγια
 καὶ ἀρχαῖα τὰ νόμιμά ἐστιν.

ΟΡΚΟΣ ΓΕΡΑΡΩΝ.

[Ἀγιστεύω καὶ εἰμὶ καθαρὰ καὶ ἀγνή ἀπὸ τῶν ἄλλων
 τῶν οὐ καθαρυνόντων καὶ ἀπ' ἀνδρὸς συνουσίας, καὶ τὰ
 θεοῖνια καὶ τὰ ἰοβάκχεια γεραρῷ τῷ Διονύσῳ κατὰ τὰ πά-
 τρια καὶ ἐν τοῖς καθήκουσι χρόνοις.]

- 79 Τοῦ μὲν ὅρκου τοίνυν καὶ τῶν νομιζομένων πα-
 τριῶν, ὅσα οἶόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν, ἀκηκόατε, καὶ ὡς ἦν
 Στέφανος ἠγγύησε τῷ Θεογένει γυναιῖκα βασιλεύοντι
 ὡς αὐτοῦ οὐσαν θυγατέρα, αὕτη ἐποίει τὰ ἱερὰ ταῦτα 137
 καὶ ἐξώρκου τὰς γεραρὰς καὶ ὅτι οὐδ' αὐταῖς ταῖς θρώ-
 σαις τὰ ἱερὰ ταῦτα οἶόν τ' ἐστὶ λέγειν πρὸς ἄλλον οὐ-
 δένα. φέρε δὴ καὶ μαρτυρίαν παράσχωμαι ὑμῖν δι'
 ἀπορρήτου μὲν γεγεννημένην, ὅμως δὲ αὐτοῖς τοῖς πε-
 πραγμένοις ἐπιδείξω φανεράν οὐσαν αὐτὴν καὶ ἀληθῆ.
 80 ὡς γὰρ ἐγένετο τὰ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀρείον
 πάγον οἱ ἐννέα ἄρχοντες ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις,
 εὐθύς ἢ βουλὴ ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ὥσπερ καὶ τᾶλλα
 πολλοῦ ἀξία ἐστὶ τῇ πόλει περὶ εὐσέβειαν, ἐξήτει τὴν
 γυναιῖκα ταύτην τοῦ Θεογένους ἥτις ἦν, καὶ ἐξήλεγχε,
 καὶ περὶ τῶν ἱερῶν πρόνοιαν ἐποιεῖτο, καὶ ἐξημίον τὸν
 Θεογένην ὅσα κυρία ἐστὶν, ἐν ἀπορρήτῳ δὲ καὶ διὰ κο-
 σμιότητος· οὐ γὰρ αὐτοκράτορές εἰσιν, ὥς ἂν βούλων-
 81 ται, Ἀθηναίων τινὰ κολάσαι. γενομένων δὲ λόγων,
 καὶ χαλεπῶς φερούσης τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς καὶ
 ζημιούσης τὸν Θεογένην, ὅτι τοιαύτην ἔλαβε γυναιῖκα
 καὶ ταύτην εἶλασε ποιῆσαι τὰ ἱερὰ τὰ ἄρρητα ὑπὲρ τῆς
 πόλεως, ἐδεῖτο ὁ Θεογένης ἱκετεύων καὶ ἀντιβολῶν,
 λέγων ὅτι οὐκ ἦδει Νεαίρας αὐτὴν οὐσαν θυγατέρα,

ἀλλ' ἐξαπατηθεῖν ὑπὸ Στεφάνου, ὡς αὐτοῦ θυγατέρα
οὐσαν αὐτὴν λαμβάνων γνησίαν κατὰ τὸν νόμον, καὶ
διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀκακίαν τὴν
ἑαυτοῦ τοῦτον πάρεδρον ποιήσαιο, ἵνα διοικήσῃ τὴν
ἀρχὴν, ὡς εὖνουν ὄντα, καὶ διὰ τοῦτο κηδεύσειεν
82 αὐτῷ. ὅτι δὲ, ἔφη, οὐ ψεύδομαι, μεγάλῳ τεκμηρίῳ καὶ
περιφανεῖ ἐπιδείξω ὑμῖν· τὴν γὰρ ἄνθρωπον ἀποπέμ-
ψω ἐκ τῆς οἰκίας, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι Στεφάνου θυγάτηρ,
ἀλλὰ Νεαίρας. κὰν μὲν ταῦτα ποιήσω, ἤδη πιστοὶ ὑμῖν 1373
ἔστωσαν οἱ λόγοι οἱ παρ' ἐμοῦ λεγόμενοι, ὅτι ἐξηπατή-
θην· ἐὰν δὲ μὴ ποιήσω, τότε ἤδη με κολάζετε ὡς πο-
83 νηρὸν ὄντα καὶ εἰς τοὺς θεοὺς ἡσεβηκότα. ὑποσχομέ-
νου δὲ ταῦτα τοῦ Θεογένους καὶ δεομένου, ἅμα μὲν
καὶ ἐλεήσασα αὐτὸν ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ διὰ τὴν
ἀκακίαν τοῦ τρόπου, ἅμα δὲ καὶ ἐξηπατῆσθαι τῇ ἀλη-
θείᾳ ἡγουμένη ὑπὸ τοῦ Στεφάνου, ἐπέσχεν. ὡς δὲ κατ-
έβη ἐξ Ἀρείου πάγου ὁ Θεογένης, εὐθύς τὴν τε ἄν-
θρωπον τὴν ταυτησί Νεαίρας θυγατέρα ἐκβάλλει ἐκ
τῆς οἰκίας, τὸν τε Στέφανον τὸν ἐξαπατήσαντα αὐτὸν
τουτοῦ ἀπελαύνει ἀπὸ τοῦ συνεδρίου. καὶ οὕτως
ἐπαύσαντο οἱ Ἀρεοπαῖται κρίνοντες τὸν Θεογένην καὶ
ὀργιζόμενοι αὐτῷ, καὶ συγγνώμην εἶχον ἐξαπατηθέντι.
84 καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν μάρτυρα αὐ-
τὸν τὸν Θεογένην καλῶ καὶ ἀναγκάσω μαρτυρεῖν. κά-
λει μοι Θεογένην Ἐρχιέα.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

[Θεογένης Ἐρχιεύς μαρτυρεῖ, ὅτε αὐτὸς ἐβασίλευε,
γῆμαι Φανῶ ὡς Στεφάνου οὐσαν θυγατέρα, ἐπεὶ δὲ ἦσθετο
ἐξηπατημένος, τὴν τε ἄνθρωπον ἐκβαλεῖν καὶ οὐκέτι συν-
οικεῖν αὐτῇ, καὶ Στέφανον ἀπελάσαι ἀπὸ τῆς παρεδρίας
καὶ οὐκ εἶναι ἐτι παρεδρεῖν αὐτῷ.]

85 Λαβὲ δὴ μοι τὸν νόμον ἐπὶ τούτοις τουτοῦ καὶ

ἀνάγνωθι, ἵν' εἰδῇτε ὅτι οὐ μόνον προσῆκεν αὐτὴν ἀπέχεσθαι τῶν ἱερῶν τούτων τοιαύτην οὔσαν καὶ τοιαῦτα διαπεπραγμένην, τοῦ ὁρᾶν καὶ θύειν καὶ ποιεῖν τι τῶν νομιζομένων ὑπὲρ τῆς πόλεως πατρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν Ἀθήνησιν ἀπάντων. ἐφ' ἧ γὰρ ἂν μοιχὸς ἁλῶ γυναικί, οὐκ ἔξεστιν αὐτῇ ἐλθεῖν εἰς οὐδέν 13 τῶν ἱερῶν τῶν δημοτελῶν, εἰς ὃ καὶ πῆν ξένην καὶ τὴν δούλην ἐλθεῖν ἐξουσίαν ἔδωσαν οἱ νόμοι καὶ θεασομένην καὶ ἱκετεύουσαν εἰσιέναι· ἀλλὰ μόναις ταύταις ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι ταῖς γυναιξὶ μὴ εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ, ἐφ' ἧ ἂν μοιχὸς ἁλῶ, ἐὰν δ' εἰσῴσι καὶ παρανομῶσι, νηποινεὶ πάσχειν ὑπὸ τοῦ βουλομένου ὅτι ἂν πάσχη, πλὴν θανάτου. καὶ ἔδωκεν ὁ νόμος τὴν τιμωρίαν ὑπὲρ αὐτῶν τῷ ἐντυχόντι. διὰ τοῦτο δ' ἐποίησεν ὁ νόμος, πλὴν θανάτου, τᾶλλα ὑβρισθεῖσαν αὐτὴν μηδαμοῦ λαβεῖν δίκην, ἵνα μὴ μιάσματα μηδ' ἀσεβήματα γίγνηται ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἱκανὸν φόβον ταῖς γυναιξὶ παρασκευάζων τοῦ σωφρονεῖν καὶ μηδὲν ἁμαρτάνειν, ἀλλὰ δικαίως οἰκουρεῖν, διδάσκων ὥς, ἂν τι ἁμάρτη τούτων, ἅμα ἔκ τε τῆς οἰκίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκβε- 87 βλημένη ἔσται καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν τῶν τῆς πόλεως. καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀκούσαντες ἀναγνώσθέντος εἴσεσθε. καί μοι λαβὲ τὸν νόμον.

NOMOS MOICHEΙΑΣ.

[Ἐπειδὴν δὲ ἔλη τὸν μοιχὸν, μὴ ἐξέστω τῷ ἐλόντι συνοικεῖν τῇ γυναικί· ἐὰν δὲ συνοικῇ, ἄτιμος ἔστω. μηδὲ τῇ γυναικί ἐξέστω εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ, ἐφ' ἧ ἂν μοιχὸς ἁλῶ· ἐὰν δ' εἰσῇ, νηποινεὶ πασχέτω ὅτι ἂν πάσχη, πλὴν θανάτου.]

88 Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων μαρτυρίαν παρασχέσθαι, ὥς σπουδάζει περὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα καὶ ὥς πολλὴν πρόνοιαν

περὶ αὐτῶν πεποιήται. ὁ γὰρ δῆμος ὁ Ἀθηναίων κυ- 13
 ριώτατος ὢν τῶν ἐν τῇ πόλει ἀπάντων, καὶ ἐξὸν αὐτῷ
 ποιεῖν ὅ τι ἂν βούληται, οὕτω καλὸν καὶ σεμνὸν ἡγή-
 σατ' εἶναι δῶρον τὸ Ἀθηναῖον γενέσθαι, ὥστε νόμους
 ἔθετο αὐτῷ καθ' οὓς ποιεῖσθαι δεῖ, ἐάν τινα βούλων-
 ται, πολίτην, οἳ νῦν προπεπηλακισμένοι εἰσὶν ὑπὸ
 89 Στεφάνου τουτουὶ καὶ τῶν οὕτω γεγαμηκότων. ὅμως
 δ' ἀκούοντες αὐτῶν βελτίους ἔσεσθε, καὶ τὰ κάλλιστα
 καὶ τὰ σεμνότατα δῶρα τοῖς εὐεργετοῦσι τὴν πόλιν
 διδόμενα γνῶσεσθε ὥς λελυμασμένοι εἰσὶν. πρῶτον
 μὲν γὰρ νόμος ἐστὶ τῷ δήμῳ κείμενος μὴ ἐξεῖναι ποιή-
 σασθαι Ἀθηναῖον ὃν ἂν μὴ δι' ἀνδραγαθίαν εἰς τὸν
 δῆμον τὸν Ἀθηναίων ἄξιον ἢ γενέσθαι πολίτην. ἔπειτ'
 ἐπειδὴν πεισθῇ ὁ δῆμος καὶ δῶ τὴν δωρεάν, οὐκ ἐὰ κυ-
 ρίαν γενέσθαι τὴν ποιήσιν, ἐὰν μὴ τῇ ψήφῳ εἰς τὴν
 ἐπιούσαν ἐκκλησίαν ὑπερεξακισχίλιοι Ἀθηναίων ψη-
 90 φίσσονται κρύβδην ψηφίζόμενοι. τοὺς δὲ πρυτάνεις
 κελεύει τιθέναι τοὺς καδίσκους ὁ νόμος καὶ τὴν ψῆφον
 διδόναι προσιόντι τῷ δήμῳ, πρὶν τοὺς ξένους εἰσιέναι
 καὶ τὰ γέρεα ἀναιρεῖν, ἵνα κύριος ὢν αὐτὸς αὐτοῦ
 ἕκαστος σκοπῇται πρὸς αὐτὸν ὅντινα μέλλει πολίτην
 ποιήσεσθαι, εἰ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς ὁ μέλλων λήψε-
 σθαι. ἔπειτα μετὰ ταῦτα παρανόμων γραφὴν ἐποίησε
 κατ' αὐτοῦ τῷ βουλομένῳ Ἀθηναίων, καὶ ἔστιν εἰσελ-
 θόντα εἰς τὸ δικαστήριον ἐξελέγξει ὥς οὐκ ἄξιός ἐστι
 τῆς δωρεᾶς, ἀλλὰ παρὰ τοὺς νόμους Ἀθηναῖος γέγο-
 91 νεν. καὶ ἤδη τισὶ τοῦ δήμου δόντος τὴν δωρεάν, λόγῳ
 ἑξαπατηθέντος ὑπὸ τῶν αἰτούντων, παρανόμων γρα-
 φῆς γενομένης καὶ εἰσελθούσης εἰς τὸ δικαστήριον ἔξε- 1376
 λεγχθῆναι συνέβη τὸν εἰληφότα τὴν δωρεάν μὴ ἄξιον
 εἶναι αὐτῆς, καὶ ἀφείλετο τὸ δικαστήριον. καὶ τοὺς
 μὲν πολλοὺς καὶ παλαιοὺς ἔργον διηγῆσασθαι· ἃ δὲ

πάντες μνημονεύετε, Πειθόλαν τε τὸν Θετταλὸν καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Ὀλύνθιον πολίτας ὑπὸ τοῦ δήμου
 92 γενομένους ἀφείλετο τὸ δικαστήριον· ταῦτα γὰρ οὐ
 πάλαι ἐστὶ γεγενημένα, ὥστε ἀγνοεῖν ὑμᾶς. οὕτω τοί-
 νυν καλῶς καὶ ἰσχυρῶς τῶν νόμων κειμένων ὑπὲρ τῆς
 πολιτείας, δι' ὧν δεῖ Ἀθηναῖον γενέσθαι, ἕτερός ἐστιν
 ἐφ' ἅπασι τούτοις κυριώτατος νόμος κείμενος· οὕτω
 πολλὴν ὁ δῆμος πρόνοιαν ἐποιεῖτο ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῶν
 θεῶν ὥστε δι' εὐσεβείας τὰ ἱερὰ θύεσθαι ὑπὲρ τῆς
 πόλεως. ὅσους γὰρ ἂν ποιήσῃται ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων
 πολίτας, ὁ νόμος ἀπαγορεύει διαρροήν μὴ ἐξεῖναι αὐ-
 τοῖς τῶν ἐννέα ἀρχόντων γενέσθαι μηδὲ ἱερωσύνης μη-
 δεμιᾶς μετασχεῖν· τοῖς δ' ἐκ τούτων μετέδωκεν ἤδη ὁ
 δῆμος ἀπάντων, καὶ προσέθηκεν, ἐὰν ὣσιν ἐκ γυναι-
 93 κὸς ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς κατὰ τὸν νόμον. καὶ ὅτι ταῦτ'
 ἀληθῆ λέγω μεγάλη καὶ περιφανεῖ μαρτυρία ἐγὼ ὑμῖν
 δηλώσω. βούλομαι δ' ὑμῖν τὸν νόμον πόρρωθεν προ-
 διηγῆσασθαι, ὥς ἐτέθη καὶ πρὸς οὓς διωρίσθη, ὥς ἄν-
 δρας ἀγαθοὺς ὄντας καὶ βεβαίους φίλους περὶ τὸν δῆ-
 μον γεγονότας. ἐκ τούτων γὰρ ἀπάντων εἴσεσθε τὴν
 τε τοῦ δήμου δωρεὰν τὴν ἀπόθετον τοῖς εὐεργέταις
 προπηλακιζομένην, καὶ ὅσων ὑμᾶς ἀγαθῶν κωλύουσι 13
 κυρίους εἶναι Στέφανός τε οὗτος καὶ οἱ τὸν αὐτὸν
 τρόπον τούτῳ γεγαμηκότες καὶ παιδοποιούμενοι.

94 Πλαταιεῖς γὰρ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν
 Ἑλλήνων ὑμῖν ἐβοήθησαν Μαραθῶνάδε, ὅτε Δᾶτις ὁ
 βασιλέως Δαρείου στρατηγὸς ἀναχωρῶν ἐξ Ἑρετρίας,
 Εὐβοίαν ὑφ' ἑαυτῷ ποιησάμενος ἀπέβη εἰς τὴν χώραν
 πολλῇ δυνάμει καὶ ἐπόρθει. καὶ ἔτι καὶ νῦν τῆς ἀν-
 δραγαθίας αὐτῶν ὑπομνήματα ἢ ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾷ
 γραφὴ δεδήλωκεν· ὥς ἕκαστος γὰρ τάχους εἶχεν, εὐ-
 θὺς προσβοηθῶν γέγραπται, οἱ τὰς κυνᾶς τὰς Βοιω-

95 *τίας ἔχοντες. πάλιν δὲ Ξέρξου ἰόντος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, Θηβαίων μηδισάντων, οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστῆναι τῆς ὑμετέρας φιλίας, ἀλλὰ μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν οἱ μὲν ἡμίσεις αὐτῶν μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο, οἱ δὲ λοιποὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ὑμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συν-
 96 καὶ τὴν τελευταίαν μάχην Πλαταιᾷσι Μαρδονίῳ τῷ βασιλέως στρατηγῷ μεθ' ὑμῶν καὶ τῶν συνελευθερούντων τὴν Ἑλλάδα μαχεσάμενοι, εἰς κοινὸν τὴν ἐλευθερίαν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι κατέβηκαν. ἐπεὶ δὲ Πausanίας ὁ Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ὑβρίζειν ἐνεχείρει ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἠγάπα ὅτι τῆς ἡγεμονίας μόνοι ἡξιώθησαν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡ πόλις τῇ μὲν ἀληθείᾳ ἠγεῖτο τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἑλλησι, τῇ δὲ φιλοτιμία οὐκ ἦναντιοῦτο τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἵνα μὴ φθο-
 97 νηθῶσιν ὑπὸ τῶν συμμάχων· ἐφ' οἷς φυσηθεὶς Πausanias 1378 ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπέγραψεν ἐπὶ τὸν τρίποδα ἐν Δελφοῖς, ὃν οἱ Ἕλληνες οἱ συμμαχεσάμενοι τὴν Πλαταιᾷ μάχην καὶ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ναυμαχήσαντες κοινῇ ποιησάμενοι ἀνέβηκαν ἀριστεῖον τῷ Ἀπόλλωνι ἀπὸ τῶν βαρβάρων,
 Ἑλλήνων ἀρχηγὸς ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μῆδων,
 Πausanias Φοῖβῳ μνήμ' ἀνέθηκε τόδε,
 ὥς αὐτοῦ τοῦ ἔργου ὄντος καὶ τοῦ ἀναθήματος, ἀλλ'
 98 οὐ κοινοῦ τῶν συμμάχων· ὀργισθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ Πλαταιεῖς λαγχάνουσι δίκην τοῖς Λακεδαιμονίοις εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας χιλίων ταλάντων ὑπὲρ τῶν συμμάχων, καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς ἐκκολάψαντας τὰ ἐλεγεία ἐπιγράψαι τὰς πόλεις τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου. διόπερ αὐτοῖς οὐχ ἥκιστα παρηκολούθει ἡ ἔχθρα*

παρὰ Λακεδαιμονίων καὶ ἐκ τοῦ γένους τοῦ βασιλείου.
 καὶ ἐν μὲν τῷ παρόντι οὐκ εἶχον αὐτοῖς ὅ τι χρήσονται
 οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὕστερον δὲ ὥς πεντήκοντα ἔτεσιν
 Ἀρχίδαμος ὁ Ζευξιδάμου Λακεδαιμονίων βασιλεὺς εἰ-
 ρήνης οὔσης ἐνεχείρησεν αὐτῶν καταλαβεῖν τὴν πόλιν.
 99 ἔπραξε δὲ ταῦτ' ἐκ Θηβῶν δι' Εὐρυμάχου τοῦ Λεον-
 τιάδου βοιωταρχοῦντος, ἀνοιξάντων τὰς πύλας τῆς
 νυκτὸς Ναυκλείδου καὶ ἄλλων τινῶν μετ' αὐτοῦ, πει-
 σθέντων χρήμασιν. αἰσθόμενοι δ' οἱ Πλαταιεῖς ἔνδον
 ὄντας τοὺς Θηβαίους τῆς νυκτὸς καὶ ἐξαπίνης αὐτῶν
 τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ κατειλημμένην, προσεβοήθουν καὶ
 αὐτοὶ καὶ συνετάττοντο. καὶ ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο καὶ
 εἶδον οὐ πολλοὺς ὄντας τοὺς Θηβαίους, ἀλλὰ τοὺς
 πρῶτους αὐτῶν εἰσεληλυθότας· ὕδωρ γὰρ γενόμενον 137
 τῆς νυκτὸς πολὺ ἐκώλυσεν αὐτοὺς πάντας εἰσελθεῖν·
 ὁ γὰρ Ἀσωπὸς ποταμὸς μέγας ἐρρῦη καὶ διαβῆναι οὐ
 100 ῥάδιον ἦν, ἄλλως τε καὶ νυκτός· ὥς οὖν εἶδον οἱ Πλα-
 ταιεῖς τοὺς Θηβαίους ἐν τῇ πόλει καὶ ἔγνωσαν ὅτι οὐ
 πάντες πάρεσιν, ἐπιτίθενται καὶ εἰς μάχην ἐλθόντες
 κρατοῦσι καὶ φθάνουσιν ἀπολέσαντες αὐτοὺς πρὶν
 τοὺς ἄλλους προσβοηθῆσαι, καὶ ὥς ὑμᾶς πέμπουσιν
 εὐθύς ἄγγελον τὴν τε πρᾶξιν φράσσοντα καὶ τὴν μάχην
 δηλώσοντα ὅτι νικῶσι, καὶ βοηθεῖν ἀξιοῦντες, ἂν οἱ
 Θηβαῖοι τὴν χώραν αὐτῶν δηῶσιν. ἀκούσαντες δὲ οἱ
 Ἀθηναῖοι τὰ γεγονότα, διὰ τάχους ἐβοήθουν εἰς τὰς
 Πλαταιάς· καὶ οἱ Θηβαῖοι ὥς ἑώραν τοὺς Ἀθηναίους
 βεβοηθηκότας τοῖς Πλαταιεῦσιν, ἀνεχώρησαν ἐπ' οἱ-
 101 κον. ὥς οὖν ἀπέτυχον οἱ Θηβαῖοι τῆς πείρας καὶ οἱ
 Πλαταιεῖς τοὺς ἄνδρας, οὓς ἔλαβον αὐτῶν ἐν τῇ μάχῃ
 ζῶντας, ἀπέκτειναν, ὀργισθέντες οἱ Λακεδαιμόνιοι
 ἀπροφασίστως ἤδη στρατεύουσιν ἐπὶ τὰς Πλαταιάς,
 Πελοποννησίοις μὲν ἅπασι πλὴν Ἀργείων τὰ δύο μέρη

τῆς στρατιᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων ἐκάστων πέμπειν ἐπιτά-
 ξαντες, Βοιωτοῖς δὲ τοῖς ἄλλοις ἅπασι καὶ Λοκροῖς καὶ
 Φωκεῦσι καὶ Μαλιεῦσι καὶ Οἰταίοις καὶ Αἰνιᾶσι παν-
 102 δημὲν ἐπαγγείλαντες στρατεύειν. καὶ περικαθεζόμενοι
 αὐτῶν τὸ τεῖχος πολλῇ δυνάμει ἐπηγγέλλοντο, εἰ βού-
 λουντο τὴν μὲν πόλιν αὐτοῖς παραδοῦναι, τὴν δὲ χώραν
 ἔχειν καὶ καρποῦσθαι τὰ αὐτῶν, ἀφίστασθαι δὲ τῆς
 Ἀθηναίων συμμαχίας. οὐκ ἐθελήσαντων δὲ τῶν Πλα-
 ταιέων, ἄλλ' ἀποκρίναμένων ὅτι ἄνευ Ἀθηναίων οὐ-
 δὲν ἂν πράξειαν, ἐπολιόρκουν αὐτοὺς διπλῶ τείχει πε- 1380
 ριτειχίσαντες δύο ἔτη, πολλὰς καὶ παντοδαπὰς πείρας
 103 προσάγοντες. ἐπεὶ δ' ἀπειρήκεσαν οἱ Πλαταιεῖς καὶ
 ἐνδεεῖς ἦσαν ἀπάντων καὶ ἠποροῦντο τῆς σωτηρίας,
 διακληρωσάμενοι πρὸς σφᾶς αὐτοὺς οἱ μὲν ὑπομείναν-
 τες ἐπολιορκοῦντο, οἱ δὲ τηρήσαντες νύκτα καὶ ὕδωρ
 καὶ ἄνεμον πολὺν, ἐξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως καὶ ὑπερ-
 βάντες τὸ περιτείχισμα, τῶν πολεμίων λαθόντες τὴν
 στρατιὰν, ἀποσφάξαντες τοὺς φύλακας διασώζονται
 δεῦρο, δεινῶς διακείμενοι καὶ ἀπροσδοκῆτως· οἱ δ'
 ὑπομείναντες αὐτῶν ἀλούσης τῆς πόλεως κατὰ κρά-
 τος ἀπεσφάγησαν πάντες οἱ ἠβῶντες, παῖδες δὲ καὶ
 γυναῖκες ἐξηνδραποδίσθησαν, ὅσοι μὴ αἰσθανόμενοι
 ἐπιόντας τοὺς Λακεδαιμονίους ὑπεξῆλθον Ἀθήναζε.
 104 τοῖς οὖν οὕτω φανερωῶς ἐνδεδειγμένοις τὴν εὐνοίαν τῷ
 δήμῳ, καὶ προεμένοις ἅπαντα τὰ αὐτῶν καὶ παῖδας
 καὶ γυναῖκας, πάλιν σκοπεῖτε πῶς μετέδοτε τῆς πολι-
 τείας. ἐκ γὰρ τῶν ψηφισμάτων τῶν ὑμετέρων καταφα-
 νῆς πᾶσιν ἐστὶν ὁ νόμος, καὶ γνώσεσθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω.
 καὶ μοι λαβὲ τὸ ψήφισμα τοῦτο καὶ ἀναγνώθι αὐτοῖς.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΕΡΙ ΠΛΑΤΑΙΕΩΝ.

[Ἰπποκράτης εἶπε Πλαταιεῶς εἶναι Ἀθηναίους ἀπὸ
 τῆσδε τῆς ἡμέρας, ἐντίμους καθάπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι,

καὶ μετεῖναι αὐτοῖς ὧν περ Ἀθηναίοις μέτεστι πάντων, καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων, πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετὴ ἐστὶν ἐκ γένους, μηδὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων, τοῖς δ' ἐκ τούτων. κα-
τανεῖμαι δὲ τοὺς Πλαταιέας εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλάς.
ἐπειδὰν δὲ νεμηθῶσι, μὴ ἐξέστω ἔτι Ἀθηναῖω μηδενὶ γί- 138
γνεσθαι Πλαταιέων, μὴ εὐρομένω παρὰ τοῦ δήμου τοῦ
Ἀθηναίων.]

105 Ὅρατε δὴ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥς καλῶς καὶ δι-
καίως ἔγραψεν ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθη-
ναίων, καὶ ἠξίωσε τοὺς Πλαταιέας λαμβάνοντας τὴν
δωρεὰν πρῶτον μὲν δοκιμασθῆναι ἐν τῷ δικαστηρίῳ
κατ' ἄνδρα ἕκαστον, εἰ ἔστι Πλαταιεὺς καὶ εἰ τῶν φί-
λων τῶν τῆς πόλεως, ἵνα μὴ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προφάσει
πολλοὶ μεταλάβωσι τῆς πολιτείας. ἔπειτα τοὺς δοκι-
μασθέντας ἀναγραφῆναι ἐν στήλῃ λιθίνῃ, καὶ στήσαι
ἐν ἀκροπόλει παρὰ τῇ θεῷ, ἵνα σώζηται ἡ δωρεὰ τοῖς
ἐπιγιγνομένοις καὶ ἡ ἐξελέγξαι ὅτου ἂν ἕκαστος ἢ συγ-
106 γενής. καὶ ὕστερον οὐκ ἔα γίγνεσθαι Ἀθηναῖον ἐξεῖ-
ναι ὃς ἂν μὴ νῦν γένηται καὶ δοκιμασθῇ ἐν τῷ δικα-
στηρίῳ, τοῦ μὴ πολλοὺς φάσκοντας Πλαταιέας εἶναι
κατασκευάζειν αὐτοῖς πολιτείαν. ἔπειτα καὶ τὸν νόμον
διωρίσατο ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς αὐτοὺς εὐθέως ὑπὲρ
τε τῆς πόλεως καὶ τῶν θεῶν, καὶ μὴ ἐξεῖναι αὐτῶν μη-
δενὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων λαχεῖν μηδὲ ἱερωσύνης μη-
δεμιᾶς, τοῖς δ' ἐκ τούτων, ἂν ὧσιν ἐξ ἀστῆς γυναικὸς
καὶ ἐγγνητῆς κατὰ τὸν νόμον.

137 Οὐκοῦν δεινὸν πρὸς μὲν τοὺς ἀστυγείτονας καὶ
ὁμολογουμένως ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν πόλιν
γεγεννημένους οὕτω καλῶς καὶ ἀκριβῶς διορίσασθαι
περὶ ἑκάστου, ἐφ' οἷς δεῖ ἔχειν τὴν δωρεάν, τὴν δὲ πε-
ριφανῶς ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι πεπορευμένην οὕτως
αἰσχροῶς καὶ ὀλιγώρως ἐάσετε ὑβρίζουσιν εἰς τὴν πό-
λιν καὶ ἀθεβοῦσαν εἰς τοὺς θεοὺς ἀτιμώρητον, ἣν οὔτε 1382

οἱ πρόγονοι ἀστὴν κατέλιπον οὐδ' ὁ δῆμος πολίτην
108 ἐποιήσατο; ποῦ γὰρ αὕτη οὐκ εἰργασται τῷ σώματι;
ἢ ποῖ οὐκ ἐλήλυθεν ἐπὶ τῷ καθ' ἡμέραν μισθῷ; οὐκ ἐν
Πελοποννήσῳ μὲν πάσῃ, ἐν Θετταλίᾳ δὲ καὶ Μαγνη-
σίᾳ μετὰ Σίμου τοῦ Λαρισαίου καὶ Εὐρυδάμαντος τοῦ
Μηδίου, ἐν Χίῳ δὲ καὶ ἐν Ἰωνίᾳ τῇ πλείστῃ μετὰ Σω-
τάδου τοῦ Κρητὸς ἀκολουθοῦσα, μισθωθείσα ὑπὸ τῆς
Νικαρέτης, ὅτε ἔτι ἐκείνης ἦν; τὴν δὴ ὑφ' ἐτέροις οὐ-
σαν καὶ ἀκολουθοῦσαν τῷ διδόντι τί οἴεσθε ποιεῖν; ἂρ'
οὐχ ὑπηρετεῖν τοῖς χρωμένοις εἰς ἀπάσας ἡδονάς; εἴτα
τὴν τοιαύτην καὶ περιφανῶς ἐγνωσμένην ὑπὸ πάντων
109 γῆς περίοδον εἰργασμένην ψηφιεῖσθε ἀστὴν εἶναι; καὶ
τί καλὸν φήσετε πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας διαπεπραῆχθαι,
ἢ ποία αἰσχύνῃ καὶ ἀσεβείᾳ οὐκ ἔνοχοι αὐτοὶ εἶναι;
πρὶν μὲν γὰρ γραφῆναι ταύτην καὶ εἰς ἀγῶνα κατα-
στῆναι καὶ πυθέσθαι πάντας ἥτις ἦν καὶ οἷα ἡσέβηκε,
τὰ μὲν ἀδικήματα ταύτης ἦν, ἡ δ' ἀμέλεια τῆς πόλεως·
καὶ οἱ μὲν οὐκ ἤδεσαν ὑμῶν, οἱ δὲ πυθόμενοι τῷ μὲν
λόγῳ ἡγανάκτουν, τῷ δ' ἔργῳ οὐκ εἶχον ὅτι χρήσαιντο
αὐτῇ οὐδενὸς εἰς ἀγῶνα καθιστάντος οὐδὲ διδόντος
περὶ αὐτῆς τὴν ψῆφον. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἴστε πάντες καὶ
ἔχετε ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς καὶ κύριοί ἐστε κολάσαι, ὑμέτε-
ρον ἤδη τὸ ἀσέβημα γίγνεται τὸ πρὸς τοὺς θεοὺς, ἔαν
110 μὴ ταύτην κολάσητε. τί δὲ καὶ φήσειεν ἂν ὑμῶν ἑκα-
στος εἰσιὼν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναικ' ἢ θυγατέρα ἢ μη-
τέρα, ἀποψηφισάμενος ταύτης, ἐπειδὴν ἐροται ὑμᾶς
"ποῦ ἦτε;" καὶ εἴπητε ὅτι "ἐδικάζομεν;" "τῷ;" ἐρήσε- 1383
ται εὐθύς. "Νεαίρα" δῆλον ὅτι φήσετε (οὐ γάρ;) "ὅτι
ξένη οὐσα ἀστῶ συνοικεῖ παρὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτι τὴν
θυγατέρα μεμοιχευμένην ἐξέδωκε Θεογένει τῷ βασι-
λεύσαντι, καὶ αὕτη ἔδυσε τὰ ἱερὰ τὰ ἄρρητα ὑπὲρ τῆς
πόλεως καὶ τῷ Διονύσῳ γυνὴ ἐδόθη," καὶ τᾶλλα, διη-

- γούμενοι τὴν κατηγορίαν αὐτῆς, ὥς καὶ μνημονικῶς
 111 καὶ ἐπιμελῶς περὶ ἐκάστου κατηγορήθη. αἱ δὲ ἀκούσα-
 σαι ἐρήθονται "τί οὖν ἐποιήσατε;" ὑμεῖς δὲ φήσετε
 "ἀπεψηφίσμεθα." οὐκοῦν ἤδη αἱ μὲν σωφρονέσονται
 τῶν γυναικῶν ὀργισθήσονται ὑμῖν, διότι ὁμοίως αὐ-
 ταῖς ταύτην κατηξιούτε μετέχειν τῶν τῆς πόλεως καὶ
 τῶν ἱερῶν· ὅσαι δ' ἀνόητοι, φανερώς ἐπιδείκνυτε ποι-
 εῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, ὥς ἄδειαν ὑμῶν καὶ τῶν νόμων
 δεδωκότων. δόξετε γὰρ ὀλιγώρως καὶ ῥαθυμῶς φέρον-
 τες ὁμογνώμονες καὶ αὐτοὶ εἶναι τοῖς ταύτης τρόποις.
 112 ὥστε πολὺ μᾶλλον ἐλυσιτέλει μὴ γενέσθαι τὸν ἀγῶνα
 τουτοῦ ἢ γενόμενον ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς. κομιδῇ
 γὰρ ἤδη παντελῶς ἐξουσία ἔσται ταῖς πόρνοις συνoi-
 κεῖν οἷς ἂν βούλωνται, καὶ τοὺς παῖδας φάσκειν οὗ ἂν
 τύχωσιν εἶναι· καὶ οἱ μὲν νόμοι ἄκυροι ὑμῖν ἔσονται,
 οἱ δὲ τρόποι τῶν ἐταירῶν κύριοι ὅ τι ἂν βούλωνται δια-
 πράττεσθαι. ὥστε καὶ ὑπὲρ τῶν πολιτίδων σκοπεῖτε,
 τοῦ μὴ ἀνεκδότους γίνεσθαι τὰς τῶν πενήτων θυγα-
 113 τέρας. νῦν μὲν γὰρ, καὶ ἀπορηθῇ τις, ἱκανὴν προῖκ'
 αὐτῇ ὁ νόμος συμβάλλεται, ἂν καὶ ὁπωστιοῦν μετρίαν
 ἢ φύσις ὅψιν ἀποδοῇ· προπηλακισθέντος δὲ τοῦ νόμου
 ὑφ' ὑμῶν ἀποφυγούσης ταύτης, καὶ ἀκύρου γενομέ-
 νου, παντελῶς ἤδη ἢ μὲν τῶν πορνῶν ἐργασία ἥξει εἰς 13
 τὰς τῶν πολιτίδων θυγατέρας, δι' ἀπορίαν ὅσαι ἂν μὴ
 δύνανται ἐκδοθῆναι, τὸ δὲ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν
 ἀξίωμα εἰς τὰς ἐταίρας, ἂν ἄδειαν λάβωσι τοῦ ἐξεῖναι
 αὐταῖς παιδοποιεῖσθαι ὥς ἂν βούλωνται καὶ τελετῶν
 114 καὶ ἱερῶν καὶ τιμῶν μετέχειν τῶν ἐν τῇ πόλει. ὥστε
 εἰς ἕκαστος ὑμῶν νομιζέτω, ὁ μὲν ὑπὲρ γυναικός, ὁ δ'
 ὑπὲρ θυγατρὸς, ὁ δ' ὑπὲρ μητρὸς, ὁ δ' ὑπὲρ τῆς πό-
 λεως καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἱερῶν τὴν ψῆφον φέρειν,
 τοῦ μὴ ἐξ ἴσου φανῆναι ἐκείνας τιμωμένας ταύτῃ τῇ

- πόρνη, μηδὲ τὰς μετὰ πολλῆς καὶ καλῆς σωφροσύνης
 καὶ ἐπιμελείας τραφείσας ὑπὸ τῶν προσηκόντων καὶ
 ἐκδοθείσας κατὰ τοὺς νόμους, ταύτας ἐν τῷ ἴσῳ φαί-
 νεσθαι μετεχούσας τῇ μετὰ πολλῶν καὶ ἀσελγῶν τρό-
 πων πολλάκις πολλοῖς ἐκάστης ἡμέρας συγγεγεννημένη,
 115 ὥς ἕκαστος ἐβούλετο. ἡγείσθε δὲ μήτ' ἐμὲ τὸν λέγοντα
 εἶναι Ἀπολλόδωρον μήτε τοὺς ἀπολογησομένους καὶ
 συνεροῦντας πολίτας, ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ Νέαιραν
 ταυτηνὴ περὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῇ πρὸς ἀλλήλους
 δικάζεσθαι. καὶ ὅταν μὲν ἐπὶ τῆς κατηγορίας γένησθε,
 τῶν νόμων αὐτῶν ἀκούετε, δι' ὧν οἰκεῖται ἡ πόλις καὶ
 καθ' οὓς ὁμωμόκατε δικάσειν, τί κελεύουσιν καὶ τί πα-
 ραβεβήκασιν· ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς ἀπολογίας ᾗτε, μνημο-
 νεύοντες τὴν τῶν νόμων κατηγορίαν καὶ τὸν ἑλεγχον
 τῶν εἰρημένων, τὴν τε ὅψιν αὐτῆς ἰδόντες, ἐνθυμεῖσθε
 τοῦτο μόνον, εἰ Νέαιρα οὕσα ταῦτα διαπέπρακται.
 116 Ἄξιον δὲ καὶ κείνο ἐνθυμηθῆναι, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, ὅτι Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην γενόμενον, ἐξελεγ-
 χθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἀσεβεῖν θύοντα παρὰ τὰ πά-
 τρια τὰς θυσίας, ἐκολάσατε ὑμεῖς, καὶ ἄλλα τε κατη- 1385
 γορήθη αὐτοῦ καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἐταίρῳ Ἀλφίῳ ἐπὶ
 τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσίνι προσαγοῦσῃ ἱε-
 ρεῖον θύσειεν, οὐ νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ
 ἱερεῖα θύειν, οὐδ' ἐκείνου οὔσης τῆς θυσίας, ἀλλὰ τῆς
 117 ἱερέας. οὐκοῦν δεινὸν τὸν μὲν καὶ ἐκ γένους ὄντα τοῦ
 Εὐμόλπιδων καὶ προγόνων καλῶν καγαθῶν καὶ πολί-
 την τῆς πόλεως, ὅτι ἐδόκει τι παραβῆναι τῶν νομίμων,
 δοῦναι δίκην· καὶ οὐθ' ἡ τῶν συγγενῶν οὐθ' ἡ τῶν
 φίλων ἐξαίτησις ὠφέλησεν αὐτὸν, οὐθ' αἱ λειτουργίαι
 αἷς ἐλειτούργησε τῇ πόλει αὐτὸς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ,
 οὔτε τὸ ἱεροφάντην εἶναι, ἀλλ' ἐκολάσατε δόξαντα
 ἀδικεῖν· Νέαιραν δὲ ταυτηνὴ εἰς τε τὸν αὐτὸν θεὸν

τοῦτον ἡσεβηκυῖαν καὶ τοὺς νόμους, καὶ αὐτὴν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, οὐ τιμωρήσεσθε;

- 118 Θαυμάζω δ' ἔγωγε τί ποτε καὶ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, πότερον ὥς ἀστὴ ἐστὶ Νέαιρα αὕτη καὶ κατὰ τοὺς νόμους συνοικεῖ αὐτῷ; ἀλλὰ μεμαρτύρηται ἑταῖρα οὖσα καὶ δούλῃ Νικαρέτης γεγεννημένη. ἀλλ' οὐ γυναικα εἶναι αὐτοῦ, ἀλλὰ παλλακὴν ἔχειν ἔνδον; ἀλλ' οἱ παῖδες ταύτης ὄντες καὶ εἰσηγμένοι εἰς τοὺς φράτερας ὑπὸ Στεφάνου καὶ ἡ θυγάτηρ ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ἐκδοθεῖσα περιφανῶς αὐτὴν ἀποφαίνουσι γυναικα ἔχοντα. ὥς μὲν τοίνυν οὐκ ἀληθὴ ἐστὶ τὰ κατηγορημένα καὶ μεμαρτυρημένα, οὐτ' αὐτὸν Στέφανον οὐτ' ἄλλον ὑπὲρ τούτου οἶμαι ἐπιδείξειν, ὥς ἐστὶν ἀστὴ Νέαιρα αὕτη· ἀκούω δὲ αὐτὸν τοιοῦτόν τι μέλλειν ἀπολογεῖσθαι, ὥς οὐ γυναικα ἔχει αὐτὴν, ἀλλ' ἑταῖραν, καὶ οἱ παῖδες οὐκ εἰσὶ ταύτης, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικὸς αὐτῷ ἀστῆς, ἣν φησι πρότερον γῆμαι συγγενῇ αὐτοῦ. 130
- 120 πρὸς δὲ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ τοῦ λόγου καὶ τὴν παρασκευὴν τῆς ἀπολογίας καὶ τῶν μαρτυρεῖν αὐτῷ παρεσκευασμένων πρόκλησιν αὐτὸν προεκαλεσάμην ἀκριβῆ καὶ δικαίαν, δι' ἧς ἐξῆν ὑμῖν πάντα τάληθῃ εἰδέναι, παραδοῦναι τὰς θεραπαίνας τὰς Νεαῖρα τότε προσκαρτερούσας, ὅτ' ἦλθεν ὥς Στέφανον ἐκ Μεγάρων, Θράκταν καὶ Κοκκαλίνην, καὶ ἃς ὕστερον παρὰ τούτῳ
- 121 οὖσα ἐκτῆσατο, Ξεννίδα καὶ Δροσίδα· αἱ ἴσασιν ἀκριβῶς Πρόξενόν τε τὸν τελευτήσαντα καὶ Ἀρίστωνα τὸν νῦν ὄντα καὶ Ἀντιδωρίδην τὸν σταδιαδρομοῦντα καὶ Φανῶ τὴν Στρυβήλην καλουμένην, ἣ Θεογένει τῷ βασιλεύσαντι συνώκησε, Νεαῖρας ὄντας. καὶ ἐὰν φαίνεται ἐκ τῆς βασάνου γήμας Στέφανος οὕτως ἀστὴν γυναικα καὶ ὄντες αὐτῷ οἱ παῖδες οὗτοι ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς καὶ μὴ Νεαῖρας, ἤθελον ἀφίστασθαι τοῦ

- 22 ἀγῶνος καὶ μὴ εἰσιέναι τὴν γραφὴν ταύτην. τὸ γὰρ συνοικεῖν τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἂν παιδοποιῇται καὶ εἰσάγῃ εἰς τε τοὺς φράτερας καὶ δημότας τοὺς υἱεῖς, καὶ τὰς θυγατέρας ἐκδιδῶ ὡς αὐτοῦ οὖσας τοῖς ἀνδράσι. τὰς μὲν γὰρ ἑταίρας ἡδονῆς ἔνεκ' ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν θεραπείας τοῦ σώματος, τὰς δὲ γυναικὰς τοῦ παιδοποιεῖσθαι γυνεσίως καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν. ὥστ' εἰ πρότερον ἔγρημε γυναῖκα ἀστὴν, καὶ εἰδὼν οὗτοι οἱ παῖδες ἐξ ἐκείνης καὶ μὴ Νεαίρας, ἐξῆν αὐτῷ ἐκ τῆς ἀκριβεστάτης μαρτυρίας ἐπι-
 23 δεῖξαι, παραδόντι τὰς θεραπαίνας ταύτας. ὥς δὲ προεκαλεσάμην, τούτων ὑμῖν τὴν τε μαρτυρίαν καὶ τὴν πρόκλησιν ἀναγνώσεται. λέγε τὴν μαρτυρίαν, ἔπειτα τὴν πρόκλησιν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

1387

[Ἰπποκράτης Ἰπποκράτους Προβαλίσιος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς, Διοφάνης Διοφάνους Ἀλωπεκῆθεν, Διομένης Ἀρχελαίου Κυδαθηναιεύς, Δεινίας Φορμίδου Κυδαντίδης, Λυσίμαχος Λυσίππου Αἰγυλιεύς μαρτυροῦσι παρεῖναι ἐν ἀγορᾷ ὅτ' Ἀπολλόδωρος προὔκαλεῖτο Στέφανον, ἀξίων παραδοῦναι εἰς βάσανον τὰς θεραπαίνας περὶ ὧν ἡτιάτο Ἀπολλόδωρος Στέφανον περὶ Νεαίρας· Στέφανον δ' οὐκ ἐθέλῃσαι παραδοῦναι τὰς θεραπαίνας· τὴν δὲ πρόκλησιν εἶναι ἣν παρέχεται Ἀπολλόδωρος.]

- 24 Λέγε δὴ αὐτὴν τὴν πρόκλησιν, ἣν προὔκαλούμην ἐγὼ Στέφανον τουτουί.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

[Τάδε προὔκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Στέφανον περὶ ὧν τὴν γραφὴν γέγραπται, Νέαιραν ξένην οὖσαν ἀστῶ συνοικεῖν, ἔτοιμος ὧν τὰς θεραπαίνας παραλαμβάνειν τὰς Νεαίρας, ἃς ἐκ Μεγάρων ἔχουσα ἦλθε, Θορᾶτταν καὶ Κοκκαλίην, καὶ ἃς ὕστερον παρὰ Στεφάνῳ ἐκτήσατο, Ξεννίδα καὶ Δροσίδα, τὰς εἰδυίας ἀκριβῶς περὶ τῶν παιδων τῶν

Νεαίρας ὅτι ἐκ Στεφάνου εἰσὶ, Πρόξενός τε ὁ τελευτήσας καὶ Ἀρίστων ὁ νῦν ὢν καὶ Ἀντιδωρίδης ὁ σταδιστομῶν καὶ Φανὼ, ἐφ' ᾧ τε βασανίσαι αὐτάς. καὶ εἰ μὲν ὁμολογοῖεν ἐκ Στεφάνου εἶναι καὶ Νεαίρας τούτους τοὺς παῖδας, πεπρωᾶσθαι Νεαίραν κατὰ τοὺς νόμους καὶ τοὺς παῖδας ξένους εἶναι· εἰ δὲ μὴ ὁμολογοῖεν ἐκ ταύτης εἶναι αὐτούς, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας γυναικὸς ἀστῆς, ἀφίστασθαι τοῦ ἀγῶνος ἥθελον τοῦ Νεαίρας, καὶ εἴ τι ἐκ τῶν βασάνων βλαφθεῖσαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ τι βλαβείησαν.]

125 Ταῦτα προκαλεσαμένου ἐμοῦ, ἄνδρες δικασταί, 138

Στέφανον τουτουὶ οὐκ ἠθέλησε δέξασθαι. οὐκ οὖν ἤδη δοκεῖ ὑμῖν δεδικάσθαι ὑπ' αὐτοῦ Στεφάνου τουτουὶ, ᾧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ἔνοχός ἐστι τῇ γραφῇ Νεαίρα ἣν ἐγὼ αὐτὴν ἐγραψάμην, καὶ ὅτι ἐγὼ μὲν ἀληθῆ εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς καὶ τὰς μαρτυρίας παρεσχόμην ἀληθεῖς, οὐτοσὶ δ' ὅ τι ἂν λέγῃ πάντα ψεύσεται, καὶ ἐξελέγξει αὐτὸς αὐτὸν ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς λέγει, οὐκ ἐθέλησας παραδοῦναι εἰς βασάνους τὰς θεραπεύσας ἃς ἐγὼ ἐξήτουν αὐτόν;

126 Ἐγὼ μὲν οὖν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τοῖς θεοῖς, εἰς οὓς οὗτοι ἡσεβήκασιν, καὶ ἐμαντῶ τιμωρῶν κατέστησά τε τουτουσὶ εἰς ἀγῶνα καὶ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ψῆφον ἤγαγον. καὶ ὑμᾶς δὲ χρὴ νομίσαντας μὴ λαθεῖν τοὺς θεοὺς, εἰς οὓς οὗτοι παρανενομήκασιν, ὅ τι ἂν ἕκαστος ὑμῶν ψηφίσῃται, ψηφίσασθαι τὰ δίκαια καὶ τιμωρεῖν μάλιστα μὲν τοῖς θεοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς. καὶ ταῦτα ποιήσαντες δόξετε πᾶσι καλῶς καὶ δικαίως δικάσαι ταύτην τὴν γραφὴν, ἣν Νεαίραν ἐγὼ ἐγραψάμην, ξένην οὖσαν ἀστῶ συνοικεῖν.

LX.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ.

Ἐπειδὴ τοὺς ἐν τῷδε τῷ τάφῳ κειμένους, ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τῷ πολέμῳ γεγονότας, ἔδοξε τῇ πόλει δημοσίᾳ θάπτειν καὶ προσέταξεν ἑμοὶ τὸν νομιζόμενον λόγον εἰπεῖν ἐπ' αὐτοῖς, ἐσκόπουν μὲν εὐθὺς ὅπως τοῦ 1389 προσήκοντος ἐπαίνου τεύξονται, ἐξετάζων δὲ καὶ σκοπῶν ἀξίως εἰπεῖν τῶν τετελευτηηκότων ἐν τι τῶν ἀδυνάτων εὗρισκον ὄν. οἱ γὰρ τὴν ὑπάρχουσαν πᾶσιν ἔμφυτον τοῦ ζῆν ὑπερεῖδον ἐπιθυμίαν, καὶ τελευτῆσαι καλῶς μᾶλλον ἐβουλήθησαν ἢ ζῶντες τὴν Ἑλλάδα ἰδεῖν ἀτυχοῦσαν, πῶς οὐκ ἀνυπέρβλητον παντὶ λόγῳ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν καταλελοίπασιν; ὁμοίως μέντοι διαλεχθῆναι τοῖς πρότερόν ποτε εἰρηκόσιν ἐνθαδὶ καὶ μοι δοκεῖ. ὥς μὲν οὖν ἡ πόλις σπουδάζει περὶ τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τελευτῶντας, ἔκ τε τῶν ἄλλων ἔστιν ἰδεῖν καὶ μάλιστα ἐκ τοῦδε τοῦ νόμου, καθ' ὃν αἰρεῖται τὸν ἐροῦντα ἐπὶ ταῖς δημοσίαις ταφαῖς· εἰδυῖα γὰρ παρὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι τὰς μὲν τῶν χρημάτων κτήσεις καὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἡδονῶν ἀπολαύσεις ὑπερεωραμένας, τῆς δ' ἀρετῆς καὶ τῶν ἐπαίνων πᾶσαν τὴν ἐπιθυμίαν οὐσαν, ἐξ ὧν ταῦτ' ἂν αὐτοῖς μάλιστα γένοιτο λόγων, τούτοις ᾤκηθησαν δεῖν αὐτοὺς τιμᾶν, ἵν' ἦν ζῶντες ἐκτῆσαντο εὐδοξίαν, αὕτη καὶ τετελευτηηκόσιν αὐτοῖς 3 ἀποδοθεῖη. εἰ μὲν οὖν τὴν ἀνδρείαν μόνον αὐτοῖς τῶν εἰς ἀρετὴν ἀνηκόντων ὑπάρχουσαν ἐώρων, ταύτην ἂν ἐπαινέσας ἀπηλλαττόμην τῶν λοιπῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ γεγενῆσθαι καλῶς καὶ πεπαιδεῦσθαι σωφρόνως καὶ βεβιωκέναι φιλοτίμως συμβέβηκεν αὐτοῖς, ἐξ ὧν εἰκότως ἦσαν σπουδαῖοι, αἰσχυνοίμην ἂν εἴ τι τούτων φρα-

νείην παραλιπών. ἄρξομαι δ' ἀπὸ τῆς τοῦ γένους αὐ-
τῶν ἀρχῆς.

4 Ἡ γὰρ εὐγένεια τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἐκ πλείστου
χρόνου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνωμολόγηται. οὐ γὰρ
μόνον εἰς πατέρ' αὐτοῖς καὶ τῶν ἄνω προγόνων κατ' 139
ἄνδρα ἀνευεγκεῖν ἐκάστω τὴν φύσιν ἔστιν, ἀλλ' εἰς ὅλην
κοινῇ τὴν ὑπάρχουσαν πατρίδα, ἧς αὐτόχθονες ὁμο-
λογοῦνται εἶναι. μόνοι γὰρ πάντων ἀνθρώπων, ἐξ ἧς-
περ ἔφυσαν, ταύτην ὥκησαν καὶ τοῖς ἐξ αὐτῶν παρέ-
δωκαν, ὥστε δικαίως ἂν τις ὑπολάβοι τοὺς μὲν ἐπήλυ-
δας ἐλθόντας εἰς τὰς πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσ-
αγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσπορευτοῖς τῶν
παίδων, τούτους δὲ γνησίους γόνω τῆς πατρίδος πολί-
5 τας εἶναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τοὺς καρπούς, οἷς ζῶσιν
ἄνθρωποι, παρ' ἡμῖν πρώτοις φανῆναι, χωρὶς τοῦ μέ-
γιστον εὐεργέτημ' εἰς πάντας γενέσθαι, ὁμολογούμενον
σημεῖον ὑπάρχειν τοῦ μητέρα τὴν χώραν εἶναι τῶν
ἡμετέρων προγόνων. πάντα γὰρ τὰ τίκοντα ἅμα καὶ
τροφὴν τοῖς γιγνομένοις ἀπ' αὐτῆς τῆς φύσεως φέρει.
ὅπερ ἦδε ἡ χώρα πεποίηκε.

6 Τὰ μὲν οὖν εἰς γένος ἀνήκοντα τοιαῦτα δι' αἰῶνος
ὑπάρχει τοῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν προγόνοις. τὰ δ' εἰς
ἀνδρείαν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν πάντα μὲν κατοκνωῶ
λέγειν, φυλαττόμενος μὴ μῆκος ἄκαιρον ἐγγένηται τῷ
λόγῳ· ἃ δὲ καὶ τοῖς εἰδόσι χρήσιμα ἀναμνησθῆναι καὶ
τοῖς ἀπείροις κάλλιστα ἀκοῦσαι, καὶ ξῆλον ἔχει πολὺν
καὶ μῆκος λόγου ἄλυπον, ταῦτα ἐπὶ κεφαλαίων εἰπεῖν
7 πειράσομαι. οἱ γὰρ τῆς κατὰ τὸν παρόντα χρόνον γε-
νεᾶς πρόγονοι καὶ πατέρες καὶ τούτων ἐπάνω τὰς
προσηγορίας ἔχοντες, αἷς ὑπὸ τῶν ἐν γένει γνωρίζου-
νται, ἡδίκησαν μὲν οὐδένα πώποτε οὔτε Ἑλληνα οὔτε
βάρβαρον, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτοῖς πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις

καλοῖς καγαθοῖς καὶ δικαιοτάτοις εἶναι, ἀμυνόμενοι 1391

8 δὲ πολλὰ καὶ καλὰ διεπράξαντο. καὶ γὰρ τὸν Ἀμαζό-
νων στρατὸν ἐλθόντ' ἐκράτησαν οὕτως ὥστ' ἔξω Φά-
σιδος ἐκβαλεῖν, καὶ τὸν Εὐμόλπου καὶ πολλῶν ἄλλων
στόλον οὐ μόνον ἐκ τῆς οἰκείας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν
ἄλλων Ἑλλήνων χώρας ἐξήλασαν, οὓς οἱ πρὸ ἡμῶν οἰ-
κοῦντες πρὸς ἐσπέραν πάντες οὗθ' ὑπέμειναν οὔτ'
ἐδυνήθησαν κωλυῖσθαι. καὶ μὴν καὶ τῶν Ἡρακλέους
παιδῶν, ὃς τοὺς ἄλλους ἔσωξε, σωτῆρες ὠνομάσθησαν,
ἡνίκ' ἦλθον εἰς τήνδε τὴν γῆν ἰκέται, φεύγοντες Εὐ-
ρυσθέα. καὶ πρὸς πᾶσι τούτοις καὶ πολλοῖς ἄλλοις καὶ
καλοῖς ἔργοις τὰ τῶν κατοικομένων νόμιμα οὐ περιεῖ-
δον ὑβριζόμενα, ὅτε τοὺς ἐπτά ἐπὶ Θήβας θάπτειν
9 ἐκώλυε Κρέων. τῶν μὲν οὖν εἰς μύθους ἀνενηνεγμέ-
νων ἔργων πολλὰ παραλιπὼν τούτων ἐπεμνήσθην,
ᾧν οὕτως ἕκαστον εὐσχήμονας καὶ πολλοὺς ἔχει λό-
γους ὥστε καὶ τοὺς ἐμμέτρους καὶ τοὺς τῶν ἀδομένων
ποιητὰς καὶ πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ-
κεῖνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι· ἃ δὲ τῇ
μὲν ἀξία τῶν ἔργων οὐδέν ἐστι τούτων ἐλάττω, τῷ δ'
ὑπογυιότερόν εἶναι τοῖς χρόνοις οὐπω μεμνηθολόγηται
οὐδ' εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἐπανῆνται τάξιν, ταῦτ' ἤδη λέξω.

10 ἐκεῖνοι τὸν ἐξ ἀπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐλθόντα μόνοι
δις ἡμύναντο καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, καὶ διὰ
τῶν ἰδίων κινδύνων κοινῆς σωτηρίας πᾶσι τοῖς Ἑλλη-
σιν αἵτιοι κατέστησαν. καὶ προείρηται μὲν ὃ μέλλω
λέγειν ὑπ' ἄλλων πρότερον, δεῖ δὲ μηδὲ νῦν τοῦ δικαί-
ου καὶ καλῶς ἔχοντος ἐπαίνου τοὺς ἄνδρας ἐκείνους 1392
στερηθῆναι· τοσούτῳ γὰρ ἀμείνους τῶν ἐπὶ Τροίαν
στρατευσαμένων νομίζουσιν· ἂν εἰκότως, ὅσον οἱ μὲν ἐξ
ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ὄντες ἀριστεῖς δέκ' ἔτη τῆς Ἀσίας
11 ἐν χωρίῳ πολιορκοῦντες μόλις εἶλον, οὔτοι δὲ τὸν ἐκ

πάσης τῆς ἡπείρου στόλον ἐλθόντα μόνοι, τᾶλλα πάντα κατεστραμμένον, οὐ μόνον ἡμύναντο, ἀλλὰ καὶ τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἡδίκουν ἐπέθηκαν. ἔτι τοίνυν τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς Ἑλλησι πλεονεξίας κωλύοντες πάντας ὅσους συνέβη γενέσθαι κινδύνους ὑπέμειναν, ὅπου τὸ δίκαιον εἴη τεταγμένον, ἐνταῦθα προσνέμοντες ἑαυτοὺς, ἕως εἰς τὴν νῦν ζῶσαν ἡλικίαν ὁ χρόνος προήγαγεν ἡμᾶς.

- 12 Μηδεὶς δ' ἡγείσθω με ἀποροῦντα, ὅτι χρὴ περὶ τούτων εἰπεῖν ἐκάστου, ταῦτα τὰ πραχθέντα ἀπηριθμηκέναι. εἰ γὰρ ἀπάντων ἀμηχανώτατος ἦν ὅτι χρὴ λέγειν πορίσασθαι, ἢ κείνων ἀρετὴ δείκνυσιν αὐτῇ ἀκαὶ πρόχειρα καὶ ῥάδιον ἐπελθεῖν ἐστίν. ἀλλὰ προαιρουῖμαι τῆς εὐγενείας καὶ τῶν παρὰ τοῖς προγόνοις μεγίστων μνησθεὶς ὥς τάχιστα συνάψαι τὸν λόγον πρὸς τὰ τοῖσδε πεπραγμένα, ἵν', ὥσπερ τὰς φύσεις ἦσαν συγγενεῖς, οὕτω τοὺς ἐπαίνους ἐπ' αὐτῶν κοινούς ποιήσωμαι, ὑπολαμβάνων ταῦτ' ἂν εἶναι κεχαρισμένα καὶ κείνοις καὶ μάλιστα ἀμφοτέροις, εἰ τῆς ἀλλήλων ἀρετῆς μὴ μόνον τῇ φύσει μετάσχοιεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπαίνοις.
- 13 Ἀνάγκη δ' ἐν τῷ μεταξὺ διαλαβεῖν, καὶ πρὸ τοῦ τὰ τοῖσδε πεπραγμένα τοῖς ἀνδράσι δηλοῦν καὶ τοὺς ἔξω τοῦ γένους πρὸς τὸν τάφον ἡκολουθηκότας πρὸς εὐνοίαν παρακαλέσαι. καὶ γὰρ εἰ μὲν εἰς χρημάτων 139 δαπάνην ἢ τιν' ἄλλην θεωρίαν ἱππικῶν ἢ γυμνικῶν ἀθλῶν ἐτάχθην κοσμηῆσαι τὸν τάφον, ὅσῳ περ ἂν προθυμότερον καὶ ἀφειδέστερον ταῦτα παρεσκευάσμην, τοσούτῳ μᾶλλον ἂν προσήκοντα ἔδοξα πεποιηκέναι· λόγῳ δ' ἐπαινέσαι τούτους τοὺς ἀνδρας αἰρεθεῖς, ἂν μὴ τοὺς ἀκούοντας συμβουλομένους λάβω, φοβοῦμαι
- 14 μὴ τῇ προθυμίᾳ τούναντίον οὐ δεῖ ποιήσω. ὁ μὲν γὰρ

πλοῦτος καὶ τὸ τάχος καὶ ἡ ἰσχύς καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ὅμοια αὐτάρκεις ἔχει τὰς ὀνήσεις τοῖς κεκτημένοις, καὶ κρατοῦσιν ἐν αὐτοῖς, οἷς ἂν παρῇ, καὶ μὴδεὶς τῶν ἄλλων βούληται· ἡ δὲ τῶν λόγων πειθὼ τῆς τῶν ἀκούοντων εὐνοίας προσδίδεται, καὶ μετὰ ταύτης μὲν, καὶ μετρίως δηθῇ, δόξαν ἤνεγκε καὶ χάριν προσποιεῖ, ἄνευ δὲ ταύτης, καὶ ὑπερβάλῃ τῷ λέγειν καλῶς, προσέσθη τοῖς ἀκούουσιν.

- 15 Πολλὰ τοίνυν ἔχων εἰπεῖν ὧν οἶδε πράξαντες δικαίως ἐπαινεθήσονται, ἐπειδὴ πρὸς αὐτοῖς εἰμὶ τοῖς ἔργοις, ἀπορῶ τί πρῶτον εἰπῶ· προσιστάμενα γὰρ πάντα εἰς ἓνα καιρὸν δύσκριτον καθίστησί μοι τὴν αἴρεσιν αὐτῶν. οὐ μὲν ἄλλὰ πειράσομαι τὴν αὐτὴν ποιήσασθαι τοῦ λόγου τάξιν ἥπερ ὑπῆρξε τοῦ βίου τού-
- 16 τοις. οἶδε γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἐν πᾶσι τοῖς παιδεύμασιν ἦσαν ἐπιφανεῖς, τὰ πρόποντα καθ' ἡλικίαν ἀσκοῦντες ἐκάστην, καὶ πᾶσιν ἀρέσκοντες οἷς χορῇ, γονεῦσι, φίλοις, οἰκείοις. τοιγαροῦν ὥσπερ ἔχνη γνωρίζουσα νῦν ἡ τῶν οἰκείων αὐτοῖς καὶ φίλων μνήμη πᾶσαν ὥραν ἐπὶ τούτους φέρεται τῷ πόθῳ, πολλὰ ὑπομνήματα λαμβάνου-
- 17 σα, ἐν οἷς συνῆδει τούτοις ἀρίστοις οὖσιν. ἐπειδὴ δὲ 1394
εἰς ἄνδρας ἀφίκοντο, οὐ μόνον τοῖς πολίταις γνώριμον τὴν αὐτῶν φύσιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις κατέστησαν. ἔστι γὰρ, ἔστιν ἀπάσης ἀρετῆς ἀρχὴ μὲν σύνεσις, πέρας δὲ ἀνδρεία· καὶ τῇ μὲν δοκιμάζεται τί πρακτέον ἔστι, τῇ δὲ σώζεται. ἐν τούτοις ἀμφοτέροις οἶδε
- 18 πολὺν διήνεγκαν. καὶ γὰρ εἴ τις ἐφύετο κοινὸς πᾶσι κίνδυνος τοῖς Ἑλλησιν, οὗτοι πρῶτοι προείδοντο καὶ πολλάκις εἰς σωτηρίαν ἅπαντας παρεκάλεσαν· ὅπερ γνώμης ἀπόδειξις ἔστιν εὖ φρονούσης. καὶ τῆς παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἀγνοίας μεμιγμένης κακίας, ὅτ' ἐνῆν ταῦτα κωλύειν ἀσφαλῶς, τὰ μὲν οὐ προορώσης, τὰ δ' εἰ-

ρωνευομένης, ὅμως, ἡνίχ' ὑπήκουσαν καὶ τὰ δέοντα
 ποιεῖν ἡθέλησαν, οὐκ ἐμνησικακήσαν, ἀλλὰ προστάν-
 τες καὶ παρασχόντες ἅπαντα προθύμως, καὶ σώματα
 καὶ χρήματα καὶ συμμάχους, εἰς πείραν ἤλθον ἀγῶνος,
 19 εἰς ὃν οὐδὲ τῆς ψυχῆς ἐφείσαντο. ἐξ ἀνάγκης δὲ συμ-
 βαίνει, ὅταν μάχη γίγνηται, τοῖς μὲν ἡττᾶσθαι, τοῖς δὲ
 νικᾶν. οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι δ' εἰπεῖν ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ
 τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει τῆς μὲν ἥττης οὐ μετέ-
 χειν, νικᾶν δὲ ὁμοίως ἀμφοτέροι. τὸ μὲν γὰρ κρατεῖν
 ἐν τοῖς ζῶσιν, ὥς ἂν ὁ δαίμων παραδῶ, κρίνεται· ὃ δ'
 εἰς τοῦτο ἑκαστὸν ἔδει παρασχέσθαι, πᾶς ὁ μένων ἐν
 τάξει πεποίηκεν. εἰ δὲ θνητὸς ὦν τὴν εἰμαρμένην ἔσχε,
 τῇ τύχῃ πέπονθε τὸ συμβαῖνον, οὐχὶ τὴν ψυχὴν ἥττη-
 20 ται τῶν ἐναντίων. νομίζω τοίνυν καὶ τοῦ τῆς χώρας
 ἡμῶν μὴ ἐπιβῆναι τοὺς πολεμίους πρὸς τῇ τῶν ἐναν- 139
 τίων ἀγνωμοσύνῃ τὴν τούτων ἀρετὴν αἰτίαν γεγενῆ-
 σθαι· κατ' ἄνδρα γὰρ πείραν εἰληφότες οἱ τότε συμμί-
 ξαντες ἐκεῖ οὐκ ἐβούλοντο αὐτοὶ εἰς ἀγῶνα καθίστα-
 σθαι τοῖς ἐκείνων οἰκείοις, ὑπολαμβάνοντες ταῖς μὲν
 φύσεσι ταῖς ὁμοίαις ἀπαντήσεσθαι, τύχην δὲ οὐκ εὖ-
 πορον εἶναι τὴν ὁμοίαν λαβεῖν. δηλοῖ δὲ οὐχ ἥκιστα
 ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει καὶ τὰ τῆς γεγονυίας εἰρήνης·
 οὐ γὰρ ἔνεστ' εἰπεῖν οὐτ' ἀληθεστέραν οὔτε καλλίω
 πρόφασιν τοῦ τῆς τῶν τετελευτηκότων ἀγασθέντα ἀρε-
 τῆς τὸν τῶν ἐναντίων κύριον φίλον γενέσθαι τοῖς ἐκεί-
 νων οἰκείοις βούλεσθαι μᾶλλον ἢ πάλιν τὸν ὑπὲρ τῶν
 21 ὅλων κίνδυνον ἄρασθαι. οἶμαι δ' ἂν, εἴ τις αὐτοὺς
 τοὺς παραταξαμένους ἐρωτήσῃ, πότερ' ἡγοῦνται ταῖς
 αὐτῶν ἀρεταῖς ἢ τῇ παραδόξῳ καὶ χαλεπῇ τύχῃ κατωρ-
 θῶκέναι καὶ τῇ τοῦ προεσθηκότος αὐτῶν ἐμπειρίᾳ καὶ
 τόλμῃ, οὐδένα οὐτ' ἀναίσχυντον οὔτε τολμηρὸν οὕτως
 εἶναι ὅστιν' ἀντιποιήσεσθαι τῶν πεπραγμένων. ἀλλὰ

μὴν ὑπὲρ ὧν ὁ πάντων κύριος δαίμων, ὥς ἐβούλετο, ἐνειμε τὸ τέλος, ἅπαντας ἀφείσθαι κακίας ἀνάγκη τοὺς λοιποὺς, ἀνθρώπους γε ὄντας· περὶ ὧν δ' ὁ τῶν ἐναντίων ἡγεμὼν ὑπερῆρε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ταχθέντας, οὐχὶ τοὺς πολλοὺς οὐτ' ἐκείνων οὐθ' ἡμῶν αἰτιάσαιτ' ἂν τις

22 εἰκότως. εἰ δ' ἄρα ἔστι τις ἀνθρώπων ὅτῳ περὶ τούτων ἐγκαλέσαι προσήκει, τοῖς ἐπὶ τούτῳ ταχθεῖσι Θηβαίων, οὐχὶ τοῖς πολλοῖς οὐτ' ἐκείνων οὐθ' ἡμῶν ἐγκαλέσειεν ἂν τις εἰκότως· οἱ δὲ δύναμιν λαβόντες ἔχουσαν 1396 θυμὸν ἀήττητον καὶ ἀπροφάσιστον καὶ φιλοτιμίαν

23 ἐφάμιλλον οὐδενὶ τούτων ὀρθῶς ἐχρήσαντο. καὶ τὰ μὲν ἄλλ' ἔστι τούτων ὥς ἕκαστος ἔχει γνώμης, οὕτως ὑπολαμβάνειν· ὁ δὲ ἅπασιν ὁμοίως τοῖς οὖσιν ἀνθρώποις γεγένηται φανερόν, ὅτι ἡ πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἄρα ἐλευθερία ἐν ταῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ψυχαῖς διεσώζετο· ἐπειδὴ γοῦν ἡ πεπρωμένη τούτους ἀνείλεν, οὐδεὶς ἀντέστη τῶν λοιπῶν. καὶ φθόνος μὲν ἀπειρή τοῦ λόγου, δοκεῖ δέ μοι τις ἂν εἰπὼν ὥς ἡ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ τῆς Ἑλλάδος ἦν ψυχὴ τάληθ' εἰπεῖν· ἅμα

24 γὰρ τὰ τε τούτων πνεύματα ἀπηλλάγη τῶν οἰκείων σωματίων καὶ τὸ τῆς Ἑλλάδος ἀξίωμα ἀνήρηται. μεγάλην μὲν οὖν ἴσως ὑπερβολὴν δόξομεν λέγειν, ῥητέον δ' ὅμως· ὥσπερ γὰρ, εἰ τις ἐκ τοῦ καθεστηκότος κόσμου τὸ φῶς ἐξέλοι, δυσχερὲς καὶ χαλεπὸς ἅπας ὁ λειπόμενος ἂν ἡμῖν βίος γένοιτο, οὕτω τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀναιρεθέντων ἐν σκότει καὶ πολλῇ δυσκλείᾳ πᾶς ὁ πρὸ τοῦ ξῆλος τῶν Ἑλλήνων γέγονεν.

25 Διὰ πολλὰ δ' εἰκότως ὄντες τοιοῦτοι, διὰ τὴν πολιτείαν οὐχ ἥκιστα ἦσαν σπουδαῖοι. αἱ μὲν γὰρ διὰ τῶν ὀλίγων δυναστεῖται δέος μὲν ἐνεργάζονται τοῖς πολίταις, αἰσχύνην δ' οὐ παρίστασιν· ἡνίκ' ἂν οὖν ὁ

ἀγῶν ἐλθῇ τοῦ πολέμου, πᾶς τις εὐχερῶς ἑαυτὸν σώ-
 ζει, συνειδὼς ὅτι, ἐὰν τοὺς κυρίους ἢ δώροις ἢ δι' ἄλ-
 λης ἡστινοσοῦν ὁμιλίας ἐξαρέσῃται, καὶ τὰ δεινότατα
 ἀσχημονήσῃ, μικρὸν ὄνειδος τὸ λοιπὸν αὐτῷ κατα-
 26 στήσεται· αἱ δὲ δημοκραταίαι πολλά τε ἄλλα καὶ καλὰ
 καὶ δίκαια ἔχουσιν, ὧν τὸν εὖ φρονοῦντα ἀντέχεσθαι 139
 δεῖ, καὶ τὴν παρορησίαν ἐκ τῆς ἀληθείας ἡρτημένην
 οὐκ ἔστι τάληθές δηλοῦν ἀποτρέψαι. οὔτε γὰρ πάν-
 τας ἐξαρέσασθαι τοῖς αἰσχροῦν τι ποιήσασι δυνατόν,
 οὔτε μόνος ὁ τάληθές ὄνειδος λέγων λυπεῖ· καὶ γὰρ
 οἱ μὴδὲν ἂν εἰπόντες αὐτοὶ βλάβημον ἄλλου γε λέ-
 γοντος χαίρουσιν ἀκούοντες. ἃ φοβούμενοι πάντες
 εἰκότως τῇ τῶν μετὰ ταῦτα ὀνειδῶν αἰσχύνῃ τὸν τε
 προσιόντα ἀπὸ τῶν ἐναντίων κίνδυνον εὐρώστας
 ὑπέμειναν, καὶ θάνατον καλὸν εἶλοντο μᾶλλον ἢ βίον
 αἰσχρόν.

27 Ἄ μὲν οὖν κοινῇ πᾶσιν ὑπῆρχε τοῖσδε τοῖς ἀνδρά-
 σιν εἰς τὸ καλῶς ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, εἴρηται, γένος,
 παιδεία, χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων συνήθεια, τῆς ὅλης
 πολιτείας ὑπόθεσις· ἃ δὲ κατὰ φυλὰς παρεκάλεσεν
 ἐκάστους εὐρώστους εἶναι, ταῦτ' ἤδη λέξω. ἥδεσαν
 πάντες Ἑρεχθεῖδαι τὸν ἐπώνυμον αὐτῶν Ἑρεχθέα
 ἕνεκα τοῦ σῶσαι τὴν χώραν τὰς αὐτοῦ παῖδας, ἃς Ῥα-
 κινθίδας καλοῦσιν, εἰς προὔπτον θάνατον δόντα ἀνα-
 λῶσαι. αἰσχρόν οὖν ἡγοῦντο τὸν μὲν ἀπ' ἀθανάτων
 πεφυκότα πάντα ποιεῖν ἕνεκα τοῦ τὴν πατρίδα ἐλευ-
 θερῶσαι, αὐτοὶ δὲ φανῆναι θνητὸν σῶμα ποιούμενοι
 28 περὶ πλείονος ἢ δόξαν ἀθάνατον. οὐκ ἡγνόουν Αἰγεῖ-
 δαι Θησέα τὸν Αἰγέως πρῶτον ἰσηγορίαν καταστησά-
 μενον τῇ πόλει. δεινὸν οὖν ἡγοῦντο προδοῦναι τὴν
 ἐκείνου προαίρεσιν, καὶ τεθνάναι μᾶλλον ἡγοῦντο ἢ
 καταλυομένης ταύτης παρὰ τοῖς Ἑλλησι ζῆν φιλοψυ-

χήσαντες. παρειλήφεσαν Πανδιονίδαί Πρόκνην καὶ
 Φιλομήλαν τὰς Πανδίωνος θυγατέρας, ὥς ἐτιμωρή-
 σαντο Τηρέα διὰ τὴν εἰς αὐτὰς ὕβριν. οὐ βιωτὸν οὖν 1398
 ἐνόμιζον αὐτοῖς, εἰ μὴ συγγενεῖς ὄντες θυμὸν ἔχοντες
 ὁμοιον ἐκείναις φανήσονται ἐφ' οἷς τὴν Ἑλλάδα ἐώ-
 29 ρων ὕβριζομένην. ἠκηκόεσαν Λεωντίδαι μυθολογου-
 μένας τὰς Λεὼ κόρας, ὥς ἑαυτὰς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς
 πολίταις ὑπὲρ τῆς χώρας. ὅτε δ' οὖν γυναῖκες ἐκείναι
 τοιαύτην ἔσχον ἀνδρείαν, οὐ θεμιτὸν αὐτοῖς ὑπελάμ-
 βανὸν χείροσιν ἀνδράσιν οὖσιν ἐκείνων φανῆναι. ἐμέ-
 μνηντο Ἀκαμαντίδαι τῶν ἐπῶν ἐν οἷς Ὅμηρος ἔνεκα
 τῆς μητρὸς φησιν Αἰθρας Ἀκάμαντα εἰς Τροίαν στεῖ-
 λαι. ὁ μὲν οὖν παντὸς ἐπειρᾶτο κινδύνου τοῦ σῶσαι
 τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἔνεκα· οἱ δὲ τοὺς οἴκοι σύμπαντας
 πῶς οὐκ ἐμελλον ὑπὲρ τοῦ σῶσαι πάντα κίνδυνον ὑπο-
 30 μένειν; οὐκ ἐλάνθανεν Οἰνεΐδας ὅτι Κάδμου μὲν Σε-
 μέλη, τῆς δὲ ὄν οὐ πρόπον ἐστὶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοῦδε
 τοῦ τάφου, τοῦ δὲ Οἰνεὺς γέγονεν, ὃς ἀρχηγὸς αὐτῶν
 ἐκαλεῖτο. κοινοῦ δ' ὄντος ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι τοῦ
 παρόντος κινδύνου, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἅπασαν ᾤοντο
 δεῖν ἀγωνίαν ἐκτεῖναι. ἦδεσαν Κεκροπίδαι τὸν ἑαυ-
 τῶν ἀρχηγὸν τὰ μὲν ὥς ἐστὶ δράκων, τὰ δ' ὥς ἐστὶν
 ἄνθρωπος λεγόμενον οὐκ ἄλλοθεν ποθεν ἢ τῷ τὴν
 σύνεσιν αὐτοῦ προσομοιοῦν ἀνθρώπῳ, τὴν ἀλήην δὲ
 δράκοντι. ἄξια δὴ τούτων πράττειν ὑπελάμβανον αὐ-
 31 τοῖς προσήκειν. ἐμέμνηντο Ἱπποθοωντίδαι τῶν Ἀλό-
 πης γάμων, ἐξ ὧν Ἱπποθόων ἔφν, καὶ τὸν ἀρχηγὸν
 ἦδεσαν· ὧν, τὸ πρόπον φυλάττων ἐγὼ τῷδε τῷ και-
 ρῷ, τὸ σαφὲς εἰπεῖν ὑπερβαίνω. ἄξια δὴ τούτων ᾤοντο 1399
 προσήκειν ποιοῦντες ὁφθῆναι. οὐκ ἐλάνθανεν Αἰαν-
 τίδας ὅτι τῶν ἀριστείων στερηθεὶς Αἴας ἀβίωτον ἑαυ-
 τῷ ἠγγήσατο τὸν βίον. ἡνίκ' οὖν ὁ δαίμων ἄλλῳ τάρι-

στεῖα ἐδίδου, τότε τοὺς ἐχθροὺς ἀμυνόμενοι τεθνάναι δεῖν ᾧοντο, ὥστε μηδὲν ἀνάξιον αὐτῶν παθεῖν. οὐκ ἡμνημόνουν Ἀντιοχίδαι Ἡρακλέους ὄντα Ἀντίοχον. δεῖν οὖν ἡγήσαντο ἢ ζῆν ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων ἢ τεθνάναι καλῶς.

- 32 Οἱ μὲν οὖν ζῶντες οἰκεῖοι τούτων ἐλεεινοὶ τοιούτων ἀνδρῶν ἐστερημένοι καὶ συνηθείας πολλῆς καὶ φιλανθρωποῦ διεξευγμένοι, καὶ τὰ τῆς πατρίδος πράγματ' ἔρημα καὶ δακρύων καὶ πένθους πλήρη· οἱ δ' εὐδαίμονες τῷ δικαίῳ λογισμῷ. πρῶτον μὲν ἀντὶ μικροῦ χρόνου πολλὴν καὶ τὸν ἅπαντα εὐκλειαν ἀγῆρω καταλείπουσιν, ἐν ᾗ καὶ παῖδες οἱ τούτων ὀνομαστοὶ τραφήσονται καὶ γονεῖς οἱ τούτων περίβλεπτοι γηροτροφήσονται, παραψυχὴν τῷ πένθει τὴν τούτων εὐκλειαν
- 33 ἔχοντες. ἔπειτα νόσων ἀπαθεῖς τὰ σώματα καὶ λυπῶν ἀπειροὶ τὰς ψυχὰς, ἃς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζήλῳ τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν. οὓς γὰρ ἅπασα μὲν ἢ πατρὶς θάπτει δημοσίᾳ, κοινῶν δ' ἐπαίνων μόνοι τυγχάνουσι, ποθοῦσι δ' οὐ μόνοι συγγενεῖς καὶ πολῖται, ἀλλὰ πᾶσαν ὅσῃν Ἑλλάδα χρηὴ προσειπεῖν, συμπεπένθηκε δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης
- 34 τὸ πλεῖστον μέρος, πῶς οὐ χρηὴ τούτους εὐδαίμονας νομίζεσθαι; οὓς παρédρους εἰκότως ἂν τις φῆσαι τοῖς κάτω θεοῖς εἶναι, τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχοντας τοῖς προτέροις ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐν μακάρων νήσοις. οὐ γὰρ 1400
- ιδῶν τις οὐδὲ περὶ ἐκείνων ταῦτ' ἀπήγγελλεν, ἀλλ' οὓς οἱ ζῶντες ἀξίους ὑπειλήφμεν τῶν ἄνω τιμῶν, τού-
- 35 τοὺς τῇ δόξῃ καταμαντευόμενοι κἀκεῖ τῶν αὐτῶν τιμῶν ἡγούμεθ' αὐτοὺς τυγχάνειν. ἔστι μὲν οὖν ἴσως χαλεπὸν τὰς παρούσας συμφορὰς λόγῳ κουφίσαι· δεῖ δ' ὅμως πειρᾶσθαι καὶ πρὸς τὰ παρηγοροῦντα τρέπειν τὴν ψυχὴν, ὥς τοὺς τοιούτους ἄνδρας γεγονότας αὐ-

τοὺς καὶ πεφυκότας ἐκ τοιούτων ἐτέρων καλὸν ἔστι
 τὰ δεινὰ εὐσχημονέστερον τῶν ἄλλων φέροντας ὁρᾶ-
 36 σθαι καὶ πάσῃ τύχῃ χρωμένους ὁμοίους εἶναι. καὶ γὰρ
 ἐκείνοις ταῦτ' ἂν εἴη μάλιστ' ἐν κόσμῳ καὶ τιμῇ, καὶ
 πάσῃ τῇ πόλει καὶ τοῖς ζῶσι ταῦτ' ἂν ἐνέγκοι πλείστην
 εὐδοξίαν. χαλεπὸν πατρὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆ-
 ναι καὶ ἐρήμοις εἶναι τῶν οἰκειοτάτων γηροτρόφων·
 σεμνὸν δέ γε ἀγῆρως τιμὰς καὶ μνήμην ἀρετῆς δημοσίᾳ
 κτησαμένους ἐπιδεῖν, καὶ θυσιαῶν καὶ ἀγώνων ἡξιωμέ-
 37 νους ἀθανάτων. λυπηρὸν παισὶν ὁρφανοῖς γεγενῆ-
 σθαι πατρός· καλὸν δέ γε κληρονομεῖν πατρῷας εὐ-
 δοξίας. καὶ τοῦ μὲν λυπηροῦ τούτου τὸν δαίμονα αἵ-
 τιον εὐρήσομεν ὄντα, ὃ φύντας ἀνθρώπους εἴκειν
 ἀνάγκη, τοῦ δὲ τιμίου καὶ καλοῦ τὴν τῶν ἐθελησάντων
 καλῶς ἀποθνήσκειν αἴρεσιν.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὐχ ὅπως πολλὰ λέξω, τοῦτ' ἐσκε-
 ψάμην, ἀλλ' ὅπως τάληθῃ. ὑμεῖς δὲ ἀποδυράμενοι
 καὶ τὰ προσήκοντα ὡς χρὴ καὶ νόμιμα ποιήσαν-
 τες ἅπιτε.

LXI.

ΕΡΩΤΙΚΟΣ.

Ἄλλ' ἐπειδήπερ ἀκούειν βούλει τοῦ λόγου, δέξω σοι 1401
 καὶ ἀναγνώσομαι. δεῖ δέ σε τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ
 πρῶτον εἰδέναι. βούλεται μὲν γὰρ ὁ τὸν λόγον ποιῶν
 ἐπαινεῖν Ἐπικράτην, ὃν ᾤετο πολλῶν καὶ καλῶν ἀ-
 γαθῶν ὄντων νέων ἐν τῇ πόλει χαριέστατον εἶναι, καὶ
 πλεῖον τῇ συνέσει προέχειν ἢ τῷ κάλλει τῶν ἡλικιω-
 τῶν. ὁρῶν δ' ὡς ἔπος εἰπεῖν τὰ πλεῖστα τῶν ἐρωτικῶν
 συνταγμάτων αἰσχύνην μᾶλλον ἢ τιμὴν περιάπτουτα
 τούτοις περὶ ὧν ἔστι γεγραμμένα, τοῦτο ὅπως μὴ πεί-

σεται πεφύλακται, καὶ ὅπερ καὶ πεπεισθαί φησι τῇ γνώμῃ, τοῦτο καὶ γέγραφεν, ὥς δίκαιος ἐραστὴς οὗτ' ἂν ποιήσειεν οὐδὲν αἰσχρὸν οὗτ' ἀξιόσειεν. ὃ μὲν οὖν ὥσπερ εἰ μάλιστ' ἂν ἐρωτικὸν λάβοις τοῦ λόγου, περὶ τοῦτ' ἔστιν· ὃ δ' ἄλλος λόγος τὰ μὲν αὐτὸν ἐπαινεῖ τὸν νεανίσκον, τὰ δὲ αὐτῷ συμβουλεύει περὶ παιδείας τε καὶ προαιρέσεως τοῦ βίου. πάντα δὲ ταῦτα γέγραπται τὸν τρόπον ὃν τις ἂν εἰς βιβλίον κατὰθοιτο. τοῖς μὲν γὰρ λεκτικοῖς τῶν λόγων ἀπλῶς καὶ ὁμοίως οἷς ἂν ἐκ τοῦ παραχρημὰ τις εἴποι πρέπει γεγράφθαι, τοῖς δ' εἰς τὸν πλείω χρόνον τεθησομένοις ποιητικῶς καὶ περιττῶς ἀρμόττει συγκεῖσθαι· τοὺς μὲν γὰρ πιθανοὺς, τοὺς δὲ ἐπιδεικτικούς εἶναι προσήκει. ἔν' οὖν μὴ παρὰ τὸν λόγον σοι λέγω, μηδὲ ἅπερ γιννώσκω περὶ τούτων αὐτὸς διεξίω, πρόσσεχ' ὥς αὐτοῦ τοῦ λόγου ἤδη ἀκούσός- 1402
μενος, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἤκει, ὃν ἐβουλήθην ἀκούειν, Ἐπικράτης.

3 Ὅρων ἐνίους τῶν ἐρωμένων καὶ κάλλους μετεσχη-
κότων οὐδετέρᾳ δὴ τῶν εὐτυχιῶν τούτων ὀρθῶς χρω-
μένους, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ τῆς ὄψεως εὐπρεπεῖα σεμνυνο-
μένους, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐραστὰς ὁμιλίαν δυσχεραί-
νοντας, καὶ τοσοῦτον διημαρτηκότας τοῦ τὰ βέλτιστα
κρίνειν ὥστε διὰ τοὺς λυμαινομένους τῷ πρᾶγματι
καὶ πρὸς τοὺς μετὰ σωφροσύνης πλησιάζειν ἀξιούντας
δυσκόλως διακειμένους, ἡγησάμην τοὺς μὲν τοιούτους
οὐ μόνον αὐτοῖς ἀλυσιτελῶς ἔχειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις
4 μοχθηρὰς συνηθείας ἐνεργάζεσθαι, τοῖς δὲ καλῶς φρο-
νοῦσιν οὐκ ἐπακολουθητέον εἶναι τῇ τούτων ἀπονοίᾳ,
μάλιστα μὲν ἐνθυμουμένοις ὅτι τῶν πραγμάτων οὔτε
καλῶν οὗτ' αἰσχρῶν ἀποτόμως ὄντων, ἀλλὰ παρὰ τοὺς
χρωμένους τὸ πλεῖστον διαλλαττόντων, ἄλογον μὲν
γνώμῃ περὶ ἀμφοτέρων χρῆσθαι, ἐπειδ' ὅτι πάντων

ἀτοπώτατόν ἐστι ζηλοῦν μὲν τοὺς πλείστους φίλους
 καὶ βεβαιοτάτους ἔχοντας, ἀποδοκιμάζειν δὲ τοὺς ἐρα-
 στάς, οἷς μόνον ἰδίον ἔθος οὐχ ἅπασι, ἀλλὰ τοῖς κα-
 5 λοῖς καὶ σώφροσιν οἰκειοῦσθαι πέφυκεν. ἔτι δὲ τοῖς
 μὲν μηδεμίαν πω τοιαύτην φιλίαν ἐορακόσι καλῶς
 ἀποβάσαν, ἢ σφόδρα κατεγνωκόσιν αὐτῶν ὥς οὐκ ἂν
 δυνήθεϊεν σωφρόνως τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὁμιλεῖν, ἴσως
 οὐκ ἄλογον ταύτην ἔχειν τὴν διάνοιαν· τοῖς δ' ὥσπερ
 σὺ διακειμένοις, καὶ μῆτε παντάπασιν ἀνηκίοις οὖσιν
 ὅσαι δὴ χρεῖται δι' ἔρωτος χωρὶς αἰσχύνης ἠϋξήθησαν,
 καὶ μετὰ τῆς ἀκριβεστάτης εὐλαβείας τὸν ἄλλον χρό- 1403
 νον βεβιωκόσιν, οὐδ' ὑποψίαν ἔχειν εὐλογον ὥς ἂν τι
 6 πράξειαν αἰσχρόν. διὸ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπήρθηεν τοῦτον
 γράφαι τὸν λόγον, ἡγούμενος δυοῖν τοῖν καλλίστοις
 οὐ διαμαρτήσεσθαι. τὰ μὲν γὰρ ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ
 διελθὼν ἅμα σέ τε ζηλωτὸν καὶ ἑμαυτὸν οὐκ ἀνόητον
 ἐπιδείξειν ἐλπίζω, εἴ σε τοιοῦτον ὄντα ἀγαπῶ· συμ-
 βουλεύσας δ' ἃ μάλιστα κατεπείγει, νομίζω τῆς μὲν
 εὐνοίας τῆς ἐμῆς δείγμα, τῆς δὲ κοινῆς φιλίας ἀφορ-
 7 μὴν ἀμφοτέροις εἰσολθεῖν. καίτοι μ' οὐ λέληθεν ὅτι
 χαλεπὸν μὲν ἐστι καὶ τὴν σὴν φύσιν ἀξίως τῶν ὑπαρ-
 χόντων διελθεῖν, ἔτι δὲ ἐπικινδυνότερον τὸ συμβου-
 λεύειν μέλλοντα αὐτὸν ὑπεύθυνον τῷ πεισθέντι κα-
 ταστῆσαι. ἀλλὰ νομίζω τοῖς μὲν δικαίως ἐγκωμίων
 τυγχάνουσι περιγενέσθαι τῆς τῶν ἐπαινούντων δυνά-
 μεως προσήκειν τῇ τῆς ἀληθείας ὑπερβολῇ, τῆς δὲ
 συμβουλῆς οὐ διαμαρτήσεσθαι, συνειδὼς ὅτι διὰ μὲν
 ἀνοήτων καὶ παντελῶς ὑπ' ἀκρασίας διεφθαρμένων
 οὐδὲ τῶν καθ' ὑπερβολὴν ὀρθῶς βουλευθέντων οὐδὲν
 ἂν καλῶς ἐξεनेχθείη, διὰ δὲ τῶν σωφρόνως καὶ καθα-
 ρῶς ζῆν αἰρουμένων οὐδὲ τὰ μετρίως ἐσκεμμένα δια-
 8 μαρτάνεσθαι πέφυκεν. τὰς μὲν οὖν ἐλπίδας ἔχων τοι-

αὐτας ἐγχειρῶ τῷ λόγῳ· ἡγοῦμαι δὲ πάντας ἂν ὁμολο-
 γῆσαί μοι τοῖς τηλικούτοις μάλιστα κατεπείγειν κάλλος
 μὲν ἐπὶ τῆς ὕψεως, σωφροσύνην δ' ἐπὶ τῆς ψυχῆς, ἀν-
 δρείαν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων τούτων, χάριν δ' ἐπὶ τῶν λό-
 γων διατελεῖν ἔχοντας. ὧν τὰ μὲν τῆς φύσεως οὕτω
 καλῶς ἢ τύχῃ σοι παραδέδωκεν ὥστε περίβλεπτον καὶ
 θαυμαζόμενον διατελεῖν, τὰ δ' αὐτὸς παρὰ τὴν ἐπιμέ- 140
 λειαν εἰς τοῦτο προαγαγὼν ἤκεις, ὥστε μηδὲν ἂν σοι
 9 τῶν εὖ φρονούντων ἐπιτιμῆσαι. καίτοι τί χρὴ τὸν τῶν
 μεγίστων ἐπαινῶν ἄξιον; οὐχ ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν ἡγα-
 πημένον φαίνεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς ἀνθρώποις τὰ μὲν
 δι' αὐτὸν, τὰ δὲ διὰ τὴν τύχην θαυμάζεσθαι; καθ'
 ὅλου μὲν τοίνυν τῶν ὑπαρχόντων σοι πρὸς ἀρετὴν
 ἴσως ὕστερον ἀρμόσει τὰ πλείω διελθεῖν· ἃ δ' ἐκάστου
 τούτων ἐγκώμια εἰπεῖν ἔχω, ταῦτα δηλῶσαι πειράσο-
 μαι μετ' ἀληθείας.

- 10 Ἄρξομαι δὲ πρῶτον ἐπαινεῖν, ὅπερ πρῶτον ἰδοῦ-
 σιν ἅπασιν ἔστι γινῶναί σου, τὸ κάλλος, καὶ τούτου τὸ
 χρῶμα, δι' οὗ καὶ τὰ μέλη καὶ ὅλον τὸ σῶμα φαίνεται.
 ὧ τίνα ἀρμόττουσαν εἰκόνα ἐνέγκω σκοπῶν οὐχ ὁρῶ,
 ἀλλὰ παρίσταται μοι δεῖσθαι τῶν ἀναγνόντων τόνδε
 τὸν λόγον σὲ θεωρῆσαι καὶ ἰδεῖν, ἵνα συγγνώμης τύχω
 11 μηδὲν ὅμοιον ἔχων εἰπεῖν. τῷ γὰρ ἂν εἰκάσειέ τις θνη-
 τῶν, ὃ ἀθάνατον τοῖς ἰδοῦσιν ἐργάζεται πόθον, καὶ
 ὁρῶμενον οὐκ ἀποπληροῖ, καὶ μεταστὰν μνημονεύε-
 ται, καὶ τὴν τῶν θεῶν ἀξίαν ἐπ' ἀνθρώπου φύσιν ἔχει,
 πρὸς μὲν τὴν εὐπρέπειαν ἀνθηρόν, πρὸς δὲ τὰς αἰτίας
 ἀνυπονόητον; ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ταῦτ' ἔστιν αἰτιάσασθαι
 πρὸς τὴν σὴν ὄψιν, ἃ πολλοῖς ἄλλοις ἤδη συνέπεσε
 12 τῶν κάλλους μετασχόντων. ἢ γὰρ διὰ ῥαθυμίαν τοῦ
 σώματος ἅπασαν συνετάραξαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐ-
 πρέπειαν, ἢ δι' ἀτύχημά τι καὶ τὰ καλῶς πεφυκότα

- συνδιέβαλον αὐτῷ. ὧν οὐδενὶ τὴν σὴν ὄψιν εὖροιμεν
 ἂν ἔνοχον γεγενημένην· οὕτω γὰρ σφόδρα ἐφυλάξατο 1405
 πάσας τὰς τοιαύτας κῆρας ὅστις ποτ' ἦν θεῶν ὁ τῆς
 σῆς ὄψεως προνοηθεὶς, ὥστε μηδὲν μέμψεως ἄξιον, τὰ
 13 δὲ πλείστα περιβλεπτά σου καταστῆσαι. καὶ μὲν δὴ καὶ
 τῶν ὁρωμένων ἐπιφανεστάτου μὲν ὄντος τοῦ προσώ-
 που, τούτου δὲ αὐτοῦ τῶν ὁμμάτων, ἔτι μᾶλλον ἐν
 τούτοις ἐπεδείξατό τὴν εὐνοίαν ἣν εἶχεν εἰς σὲ τὸ δαι-
 μόνιον. οὐ γὰρ μόνον πρὸς τὸ τὰ κατεπείγουνθ' ὄρᾶν
 αὐτάρκη παρέσχηται, ἀλλ' ἐνίων οὐδ' ἐκ τῶν πραττο-
 μένων γιγνωσκομένης τῆς ἀρετῆς, σοῦ διὰ τῶν τῆς
 ὄψεως σημείων τὰ κάλλιστα τῶν ἡθῶν ἐνεφάνισε,
 πρῶτον μὲν καὶ φιλάνθρωπον τοῖς ὁρώσι, μεγαλοπρεπῆ
 δὲ καὶ σεμνὸν τοῖς ὁμιλοῦσιν, ἀνδρεῖον δὲ καὶ σώφρο-
 14 να πᾶσιν ἐπιδείξας· ὃ καὶ μάλιστ' ἂν τις θαυμάσειεν.
 τῶν γὰρ ἄλλων ἐπὶ μὲν τῆς πραότητος ταπεινῶν, ἐπὶ δὲ
 τῆς σεμνότητος αὐθαδῶν ὑπολαμβανομένων, καὶ διὰ
 μὲν τὴν ἀνδρείαν θρασυτέρων, διὰ δὲ τὴν ἡσυχίαν
 ἀβελτέρων εἶναι δοκούντων, τοσαύτας ὑπεναντιώσεις
 πρὸς ἄλληλα λαβοῦσα ἡ τύχη πρὸς τὸ δέον ἅπανθ'
 ὁμολογούμενα ἀπέδωκεν, ὥσπερ εὐχὴν ἐπιτελοῦσα ἡ
 παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ὑποδεῖξαι βουληθεῖσα, ἀλλ' οὐ
 15 θνητὴν, ὥς εἴθιστο, φύσιν ἰστᾶσα. εἰ μὲν οὖν οἷόν τ'
 ἦν ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ τοῦ κάλλους τοῦ σοῦ ἢ τοῦτο
 ἦν μόνον τῶν σῶν ἀξιεπαινον, οὐδὲν ἂν παραλιπεῖν
 φόμεθα δεῖν ἐπαινοῦντες τῶν προσόντων σοι· νῦν δὲ
 δέδοικα μὴ πρὸς τὰ λοιπὰ ἀπειρηκόσι χρησώμεθα τοῖς
 16 ἀκροαταῖς καὶ περὶ τούτου μάτην τεροθρενώμεθα. πῶς
 γὰρ ἂν τις ὑποβάλῃ τῷ λόγῳ τὴν σὴν ὄψιν, ἥς μηδ'
 ἄ τέχνη πεποιήται τῶν ἔργων τοῖς ἀρίστοις δημιουργοῖς 1406
 γοῖς δύναται ὑπερτείνειν; καὶ θαυμαστὸν οὐδέν· τὰ
 μὲν γὰρ ἀκίνητον ἔχει τὴν θεωρίαν, ὥστ' ἄδηλον εἶναι

τί ποτ' ἂν ψυχῆς μετασχόντα φανείη, σοῦ δὲ τὸ τῆς γνώμης ἥθος ἐν πᾶσιν οἷς ποιεῖς μεγάλην εὐπρέπειαν ἐπαυξάνει τῷ σώματι. περὶ μὲν οὖν τοῦ κάλλους πολλὰ παραλιπὼν, τοσαῦτα ἐπαινέσαι ἔχω.

- 17 Περὶ δὲ τῆς σωφροσύνης κάλλιστον μὲν τοῦτ' ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν, ὅτι τῆς ἡλικίας τῆς τοιαύτης εὐδιαβόλως ἐχούσης σοὶ μᾶλλον ἐπαινείσθαι συμβέβηκεν. οὐ γὰρ μόνον οὐδὲν ἐξαμαρτάνεις, ἀλλὰ καὶ φρονιμώτερον ἢ κατὰ τὴν ὥραν ζῆν προήρησαι. καὶ τούτου μέγιστον τεκμήριον ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ὁμιλία· πολλῶν γὰρ ἐντυγχανόντων σοὶ καὶ παντοδαπὰς φύσεις ἐχόντων, ἔτι δὲ προσαγομένων ἀπάντων ἐπὶ τὰς ἐαυ-
- 18 τῶν συνηθείας, οὕτω καλῶς προέστης τῶν τοιούτων ὥστε πάντας τὴν πρὸς σὲ φιλίαν ἡγαπηκότας ἔχειν. ὁ σημεῖον τῶν ἐνδόξως καὶ φιλανθρώπως ζῆν προαιρουμένων ἐστίν. καίτοι τινὲς ἠὲδοκίμησαν ἤδη τῶν τε συμβουλευσάντων ὡς οὐ χρὴ τὰς τῶν τυχόντων ὁμιλίας προσδέχεσθαι, καὶ τῶν πεισθέντων τούτοις· ἢ γὰρ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντα τοῖς φαύλοις ἀναγκαῖον εἶναι διαβάλλεσθαι παρὰ τοῖς πολλοῖς, ἢ διευλαβούμενον τὰς τοιαύτας ἐπιπλήξεις ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐντυγχα-
- 19 νόντων δυσχεραίνεσθαι συμπίπτειν. ἐγὼ δὲ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον οἶμαί σε δεῖν ἐγκωμιάζειν, ὅτι τῶν ἄλλων ἔν τι τῶν ἀδυνάτων οἰομένων εἶναι τὸ τοῖς ἄλλων τρόποις ἀρέσκειν σὺ τοσοῦτο τούτων διήνεγκας ὥστε 1407 τῶν χαλεπῶν καὶ δυσκόλων ἀπάντων περιγεγενῆσθαι, τοῦ μὲν συνεξαμαρτάνειν τισὶν οὐδ' ὑποψίαν ἐνδοῦς τοῖς ἄλλοις, τῆς δὲ πρὸς αὐτοὺς δυσχερείας τῇ τῶν
- 20 τρόπων εὐαρμοστίᾳ κρατήσας. πρὸς τοίνυν τοὺς ἐραστάς, εἰ χρὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν, οὕτω καλῶς μοι δοκεῖς καὶ σωφρόνως ὁμιλεῖν, ὥστε τῶν πλείστων οὐδ' ὄν ἂν προέλωνται μετρίως ἐνεργεῖν δυναμένων, σοὶ

πᾶσι καθ' ὑπερβολὴν ἀρέσκειν συμβέβηκεν. ὃ τῆς σῆς ἀρετῆς σημεῖον ἐναργέστατόν ἐστιν. ὧν μὲν γὰρ δίκαιον καὶ καλόν, οὐδεὶς ἄμοιρος αὐτῶν παρὰ σοῦ καθέστηκεν· ἃ δ' εἰς αἰσχύνην ἤκει, τούτων οὐδ' εἰς ἐλπίδα οὐδεὶς ἔρχεται· τοσαύτην τοῖς μὲν τῶν βελτίστων ὀρεγομένοις ἐξουσίαν, τοῖς δ' ἀποθρασύνεσθαι βουλομένοις ἀτολμίαν ἢ σὴ σωφροσύνη παρεσκεύακεν.

21 ἔτι τοίνυν τῶν πλείστων ἐκ τῆς σιωπῆς, ὅταν ὧσι νέοι, τὴν τῆς σωφροσύνης δόξαν θηρωμένων σὺ τοσοῦτον τῇ φύσει διενήνοχας, ὥστε ἐξ ὧν λέγεις καὶ ὁμιλεῖς τοῖς ἐντυγχάνουσιν μηδὲν ἐλάττω τὴν περὶ σεαυτοῦ εὐδοξίαν ἢ διὰ πάντα τὰ λοιπὰ πεποιῆσθαι· τοσαύτη πειθὼ καὶ χάρις καὶ ἐν οἷς σπουδάζεις ἐστὶ σοῦ καὶ ἐν οἷς παίζεις. καὶ γὰρ εὐήθης ἀναμαρτήτως καὶ δεινὸς οὐ κακοήθως καὶ φιλάνθρωπος ἐλευθερίως, καὶ τὸ σύνολον τοιοῦτος εἴ οἷος ἔν ἐξ Ἀρετῆς υἱὸς Ἑρωτι γένοιτο.

22 Τὴν τοίνυν ἀνδρείαν (οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν, οὐχ ὥς οὐ πολλὴν ἐπίδοσιν ἐχούσης ἔτι τῆς σῆς φύσεως, καὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου πλείους ἀφορμὰς παραδῶσοντος λόγων τοῖς ἐπαινεῖν σε βουλομένοις, ἀλλ' ὥς καλλίστων ὄντων τῶν μετὰ ταύτης 1408 τῆς ἡλικίας ἐπαινῶν, ἐν ᾗ τὸ μηδὲν ἐξαμαρτάνειν τοῖς ἄλλοις εὐκτόν ἐστι) σοῦ δ' ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις καὶ ἐτέρων τὴν ἀνδρείαν διέλθοι, μάλιστα δ' ἐπὶ τῆς ἀσκή-
23 σεως, ἥς καὶ πλείστοι γεγέννηται μάρτυρες. ἀνάγκη δ' ἴσως πρῶτον εἰπεῖν, ταύτην τὴν ἀγωνίαν ὥς καλῶς προείλου. τὸ γὰρ ὀρθῶς, ὅτι πρακτέον ἐστὶ, νέον ὄντα δοκιμάσαι καὶ ψυχῆς ἀγαθῆς καὶ γνώμης φρονίμου κοινόν ἐστι σημεῖον· δι' ὧν οὐδέτερον παραλιπεῖν ἄξιον τὸν τῆς προαιρέσεως ἔπαινον. συνειδὼς τοίνυν τῶν μὲν ἄλλων ἀθλημάτων καὶ δούλους καὶ ξένους

μετέχοντας, τοῦ δ' ἀποβαίνειν μόνοις μὲν τοῖς πολί-
 ταις ἐξουσίαν οὕσαν, ἐφιεμένους δὲ τοὺς βελτίστους,
 24 οὕτως ἐπὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα ὥρμησας. ἔτι δὲ κρίνων
 τοὺς μὲν τὰ δρομικὰ γυμναζομένους οὐδὲν πρὸς ἀν-
 δρείαν οὐδ' εὐψυχίαν ἐπιδιδόναι, τοὺς δὲ τὴν πυγμὴν
 καὶ τὰ τοιαῦτ' ἀσκήσαντας πρὸς τῷ σώματι καὶ τὴν
 γνώμην διαφθείρεσθαι, τὸ σεμνότατον καὶ κάλλιστον
 τῶν ἀγωνισμάτων καὶ μάλιστα πρὸς τὴν σπουδῆς φύ-
 σιν ἀρμόττον ἐξελέξω, τῇ μὲν συνηθείᾳ τῶν ὀπλῶν καὶ
 τῇ τῶν δρόμων φιλοπονίᾳ τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ συμβαί-
 νουσιν ὁμοιωμένον, τῇ δὲ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῇ σε-
 μνότητι τῆς παρασκευῆς πρὸς τὴν τῶν θεῶν δύναμιν
 25 εἰκασμένον, πρὸς δὲ τούτοις ἡδίστην μὲν θῆραν ἔχον,
 ἐκ πλείστων δὲ καὶ παντοδαπατάτων συγκείμενον, με-
 γίστων δ' ἄθλων ἡξιωμένον· πρὸς γὰρ τοῖς τιθεμένοις
 τὸ γυμνασθῆναι καὶ μελετῆσαι τοιαῦτα οὐ μικρὸν
 ἄθλον προφανήσεται τοῖς καὶ μετρίως ἀρετῆς ἐφιεμέ- 140
 νοις. τεκμήριον δὲ μέγιστον ἂν τις ποιήσαιο τὴν Ὀμή-
 ρου ποίησιν, ἐν ᾗ καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβά-
 ρους μετὰ τοιαύτης παρασκευῆς πολεμήσαντας πεποι-
 ῆκεν ἀλλήλοις· ἔτι δὲ καὶ νῦν τῶν πόλεων τῶν Ἑλλη-
 νίδων οὐ ταῖς ταπεινοτάταις, ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ἐν
 26 τοῖς ἀγῶσι χρῆσθαι σύνηθές ἐστιν. ἡ μὲν οὖν προαί-
 ρεσις οὕτω καλὴ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἡγαπημέ-
 νη. νομίζων δ' οὐδὲν εἶναι προὔργου τῶν σπουδαιοτά-
 των ἐπιθυμεῖν οὐδὲ καλῶς πρὸς ἅπαντα αἰεὶ πεφυκέναι
 τὸ σῶμα μὴ τῆς ψυχῆς φιλοτίμως παρασκευασμένης,
 τὴν μὲν φιλοπονίαν εὐθέως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐπιδει-
 ξάμενος οὐδ' ἐν τοῖς ἔργοις ἐψεύσω, τὴν δ' ἄλλην ἐπι-
 φάνειαν τῆς σπουδῆς φύσεως καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀν-
 27 δρείαν ἐν τοῖς ἀγῶσι μάλιστ' ἐνεδείξω. περὶ ὧν ὁκνῶ
 μὲν ἄρξασθαι λέγειν, μὴ λειψθῶ τῷ λόγῳ τῶν τότε

γεγεννημένων, ὅμως δ' οὐ παραλείψω· καὶ γὰρ αἰσχρὸν
 ἂν θεωροῦντας ἡμᾶς εὐφραίνει, ταῦτ' ἀπαγγεῖλαι μὴ
 ἐθέλειν. ἅπαντας μὲν οὖν εἰ διεξιόην τοὺς ἀγῶνας,
 ἴσως ἂν ἄκαιρον μῆκος ἡμῖν ἐπιγένοιτο τῷ λόγῳ· ἐνὸς
 δ', ἐν ᾧ πολὺ διήνεγκας, μνησθεὶς ταῦτά τε δηλώσω
 καὶ τῇ τῶν ἀκουόντων δυνάμει συμμετρότερον φανή-
 28 σομαι χρώμενος. τῶν γὰρ ζευγῶν ἀφεθέντων, καὶ τῶν
 μὲν προορμησάντων, τῶν δ' ὑψηλιοχουμένων, ἀμφο-
 τέρων περιγενομένου, ὥς ἑκατέρων προσῆκε, τὴν νί-
 κην ἔλαβες, τοιούτου στεφάνου τυχῶν ἐφ' ᾧ, καίπερ
 καλοῦ τοῦ νικᾶν ὄντος, κάλλιον ἐδόκει καὶ παραλογώ-
 τερον εἶναι τὸ σωθῆναι· φερομένου γὰρ ἐναντίου μὲν 1410
 σοι τοῦ τῶν ἀντιπάλων ἄρματος, ἀπάντων δ' ἀνυπό-
 στατον οἰομένων εἶναι τὴν τῶν ἵππων δύναμιν, ὁρῶν
 αὐτῶν ἐνίους καὶ μηδενὸς δεινοῦ παρόντος ὑπερηγω-
 νιακότητας, οὐχ ὅπως ἐξεπλάγης ἢ κατεδειλιάσας, ἀλλὰ
 τῇ μὲν ἀνδρείᾳ καὶ τῆς τοῦ ζεύγους ὀρμῆς κρείττων
 ἐγένου, τῷ δὲ τάχει καὶ τοὺς διητυχηκότας τῶν ἀντ-
 29 αγωνιστῶν παρῆλθες· καὶ γὰρ τοι τοσοῦτον μετήλ-
 λαξας τῶν ἀνθρώπων τὰς διανοίας ὥστε πολλῶν
 θρυλούντων ὥς ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἠδίδιστην θέ-
 αν παρέχεται τὰ ναυαγοῦντα, καὶ δοκούντων ἀληθῆ
 ταῦτα λέγειν, ἐπὶ σοῦ τοῦναντίον τοὺς θεατὰς φοβεῖ-
 σθαι πάντα μὴ τι συμπέσῃ τοιοῦτο περὶ σέ· τοιαύ-
 την εὐνοίαν καὶ φιλοτιμίαν ἢ σὴ φύσις αὐτοῖς παρ-
 έσχευ.

30 Εἰκότως· καλὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ καθ' ἐν τι περι-
 λεπτον γενέσθαι, πολὺ δὲ κάλλιον τὸ πάντα περιλα-
 βεῖν ἐφ' οἷς ἂν τις νοῦν ἔχων φιλοτιμηθεῖη. δῆλον δ'
 ἐκεῖθεν· εὐρήσομεν γὰρ Αἰακὸν μὲν καὶ Ραδάμανθυν
 διὰ σωφροσύνην, Ἡρακλέα δὲ καὶ Κᾶστορα καὶ Πολυ-
 δεύκην δι' ἀνδρείαν, Γανυμήδην δὲ καὶ Ἄδωνιν καὶ

- ἄλλους τοιούτους διὰ κάλλος ὑπὸ θεῶν ἀγαπηθέντας.
 ὥστε ἔγωγε οὐ θαυμάζω τῶν ἐπιθυμούντων τῆς σῆς
 φιλίας, ἀλλὰ τῶν μὴ τὸν τρόπον τοῦτον διακειμένων·
 ὅπου γὰρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν προειρημένων μετασχόν-
 τες τινὲς τῆς τῶν θεῶν ὁμιλίας ἡξιώθησαν, ἥ ποῦ τοῦ
 γ' ἀπάντων κυρίου καταστάντος εὐκτὸν θνητῷ φύντι
 31 φίλον γενέσθαι. δίκαιον μὲν οὖν καὶ πατέρα καὶ μη-
 τέρα καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους τοὺς σοὺς ζηλοῦσθαι,
 τοσοῦτον ὑπερέχοντος σοῦ τῶν ἡλικιωτῶν ἀρετῇ, πο- 141
 λὺν δὲ μᾶλλον οὓς σὺ ὁ τῶν τηλικούτων ἀγαθῶν ἡξιω-
 μένος σαυτοῦ προκρίνας ἀξιούς εἶναι φίλους ἐξ ἀπάν-
 των αἰρῇ. τοὺς μὲν γὰρ ἡ τύχη σοι μετόχους κατέστη-
 σε, τοὺς δ' ἡ σφετέρᾳ καλοκἀγαθία προσσυνέστησεν.
 32 οὓς οὐκ οἶδα πότερον ἐραστάς ἢ μόνους ὀρθῶς γινώ-
 σκοντας προσαγορεῦσαι χρή. δοκεῖ γάρ μοι καὶ κατ'
 ἀρχὰς ἡ τύχη, τῶν μὲν φαύλων καταφρονοῦσα, τὰς
 δὲ τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν διανοίας ἐρεθίσει βουλη-
 θεῖσα, τὴν σὴν φύσιν οὐ πρὸς ἡδονὴν ἐξαπατηθῆ-
 ναι καλὴν ποιῆσαι, ἀλλὰ πρὸς ἀρετὴν εὐδαιμονῆσαι
 χρήσιμον.
 33 Πολλὰ δ' ἔχων ἔτι περὶ σοῦ διελθεῖν, αὐτοῦ κα-
 ταλύσειν μοι δοκῶ τὸν ἔπαινον, δεδιὼς μὴ καθ' ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὑπὲρ σοῦ διαλέγεσθαι
 δόξω· τοσοῦτον γὰρ, ὥς ἔοικεν, ἡ τῶν λόγων δύναμις
 ἔλαττον ἔχει τῆς ὕψεως ὥστε τοῖς μὲν ὁρατοῖς οὐδεὶς
 ἀπιστεῖν ἀξιοῖ, τοὺς δὲ τούτων ἐπαινους οὐδ' ἂν ἐλλεί-
 34 πωσιν ἀληθεῖς εἶναι νομίζουσι. παυσάμενος οὖν περὶ
 τούτων ἤδη πειράσομαί σοι συμβουλεύειν ἐξ ὧν ἂν
 ἐντιμότερον ἔτι τὸν σαυτοῦ βίον καταστήσῃς. βου-
 λοίμην δ' ἂν σε μὴ πάρεργον ποιήσασθαι τὸ προσ-
 ἔχειν τὸν νοῦν τοῖς μέλλουσι ῥηθῆσεσθαι, μηδ' ὑπο-
 λαμβάνειν τοῦθ', ὥς ἄρα ἐγὼ τούτοις κέχρημαι τοῖς

λόγοις οὐ τῆς σῆς ὠφελείας ἔνεκα, ἀλλ' ἐπιδείξωσιν ἐπι-
 θυμῶν, ἵνα μήτε διαμάρτης τῆς ἀληθείας, μήτ' ἀντι-
 τῶν βελτίστων τὰ τυχόντα ἐλόμενος χεῖρον περὶ σαρ-
 35 τοῦ βουλευσῇ· καὶ γὰρ τοῖς μὲν ἀφανῇ καὶ ταπεινῇ
 τὴν φύσιν ἔχουσιν οὐδ' ὅταν μὴ καλῶς τι πράξωσιν 1412
 ἐπιπλήττομεν, τοῖς δ' ὥσπερ σὺ περιβλέπτοις γεγενη-
 μένοις καὶ τὸ παραμελῆσαι τινος τῶν καλλίστων αἰσχύ-
 νην φέρει. ἔτι δ' οἱ μὲν ἐπὶ τῶν ἄλλων λόγων ψευ-
 σθέντες καθ' ἑνὸς μόνου πράγματος οὐ τὰ κράτιστα
 ἔγνωσαν· οἱ δὲ τῆς τῶν ἐπιτηδευμάτων συμβουλίας δια-
 μαρτούντες ἢ καταφρονήσαντες παρ' ὅλον τὸν βίον τῆς
 ἑαυτῶν ἀγνοσίας ὑπομνήματα ἔχουσιν.

36 Τούτων μὲν οὖν οὐδὲν δεῖ σε παθεῖν, σκοπεῖσθαι
 δὲ τί τῶν ἀνθρωπείων μεγίστην δύναμιν ἔχει, καὶ τίνοσ
 καλῶς μὲν ἀποβάντος πλεῖστ' ἂν κατορθοῖμεν, δια-
 φθαρέντος δὲ μέγιστ' ἂν βλαπτοίμεθα παρὰ τὸν βίον·
 οὐ γὰρ ἄδηλον ὅτι τούτου καὶ μάλιστ' ἐπιμέλειαν ποιη-
 τέον, ὃ μεγίστην ῥοπὴν ἐφ' ἑκάτερον ἐνεργάζεσθαι πέ-
 37 φυκεν. τῶν μὲν τοίνυν ἐν ἀνθρώποις διάνοιαν ἀπάν-
 των εὐρῆσομεν ἡγεμονεύουσιν, ταύτην δὲ φιλοσοφίαν
 μόνην παιδεύσαι τε ὀρθῶς καὶ γυμνάσαι δυναμένην.
 ἥς οἶμαί σε δεῖν μετασχεῖν, καὶ μὴ κατὸ κνησὶν μηδὲ
 φυγεῖν τὰς ἐνούσας ἐν αὐτῇ πραγματείας, ἐνθυμού-
 μενον ὅτι διὰ μὲν ἀργίας καὶ ῥαθυμίας καὶ τὰ παντε-
 λῶς ἐπιπολῆς δυσχεύρωτά ἐστι, διὰ δὲ καρτερίας καὶ
 φιλοπονίας οὐδὲν τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἀνάλωτον πέ-
 38 φυκε, καὶ διότι πάντων ἀλογώτατόν ἐστι πρὸς μὲν χρη-
 ματισμὸν καὶ ῥώμην καὶ τὰ τοιαῦτα φιλοτίμως ἔχειν
 καὶ πολλὰς ὑπομένειν κακοπαθείας, ἃ πάντα θνητὰ
 ἐστι καὶ τῇ διανοίᾳ δουλεύειν εἰωθε, τὴν δ' ἐπιστατοῦ-
 σαν μὲν τῶν ἄλλων, συνδιατελοῦσαν δὲ τοῖς ἔχουσιν,
 ὅλου δ' ἡγεμονεύουσιν τοῦ βίου μὴ ζητεῖν ὅπως δια- 1413

- 39 κείσεται βέλτιον. καίτοι καλὸν μὲν καὶ διὰ τύχην ἐν τοῖς σπουδαιοτάτοις θαυμάζεσθαι, πολὺ δὲ κάλλιον διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τὴν αὐτοῦ μηδενὸς τῶν ἐνδόξων ἄμεινον γενέσθαι· τῆς μὲν γὰρ ἐνίοτε καὶ τοῖς φαύλοις μετασχεῖν συνέβη, τῆς δ' οὐκ ἔστιν ἄλλοις μετουσία πλήν
- 40 τοῖς ἐν ἀνδραγαθίᾳ διαφέρουσιν. ἀλλὰ μὴν περί γε τῆς φιλοσοφίας ἀκριβῶς μὲν ἕκαστα διελθεῖν ἡγοῦμαι τὸν μέλλοντα χρόνον ἡμῖν ἐπιτηδειότερους καιροὺς παραδῶσειν· συντόμως δ' εἰπεῖν οὐδὲ νῦν οὐδὲν κωλύσει περὶ αὐτῆς. ἐν οὖν πρῶτον ἐκείνῳ σε δεῖ καταμαθεῖν ἀκριβῶς, ὅτι πᾶσα μὲν παιδεία δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης τινὸς συνέστηκεν, ἡ δὲ φιλοσοφία καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων· ὅσῳ γὰρ ἀκριβεστέρους ἔχει τοὺς ἐφεστῶτας,
- 41 τοσοῦτῳ κάλλιον αὐτὴν συγκεῖσθαι προσήκει. καίτοι τί ποτ' ἂν βουλευθείημεν, τῆς μὲν διανοίας ἐπὶ τοῦ λέγειν καὶ βουλευέσθαι τεταγμένης, τῆς δὲ φιλοσοφίας ἑκατέρου τούτων ἐμπειρίαν παραδιδούσης, μὴ ταύτην κατασχεῖν τὴν πραγματείαν δι' ἧς ἀμφοτέρων τούτων ἐγκρατῶς ἔξομεν; τότε γὰρ εἰκὸς καὶ τὸν βίον ἡμῶν μεγίστην ἐπίδοσιν λαβεῖν, ὅταν τῶν κρατίστων ὀρεγόμενοι τὰ μὲν διδακτὰ τέχνη, τὰ δὲ λοιπὰ γυμνασία καὶ
- 42 συνηθείᾳ κατασχεῖν δυνηθῶμεν. οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γ' ἔστιν εἰπεῖν, ὥς οὐδὲν πρὸς τὸ φρονεῖν εὖ παρὰ τὴν ἐπιστήμην διαφέρομεν ἀλλήλων· ὅλως μὲν γὰρ ἅπαντα φύσις βελτίων γίννεται παιδείαν προσλαβοῦσα τὴν προσήκουσαν, πολὺ δὲ μάλισθ' ὅσαις ἐξ ἀρχῆς εὖ φρονεῖν ἴσταντο· ὅσῳ γὰρ αὐτῶν μόνον βελτίοσι γίννεσθαι, τοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμ-
- 43 βαίνει διενεγκεῖν. εὖ δ' ἴσθι τὴν μὲν ἐκ τῶν πράξεων ἐμπειρίαν γιγνομένην σφαλερὰν οὔσαν καὶ πρὸς τὸν λοιπὸν βίον ἀχρήστως ἔχουσαν, τὴν δ' ἐκ τοῦ φιλοσοφεῖν παιδείαν πρὸς ἅπαντα ταῦτα εὐκαίρως συγκε-

κραμένην. καίτοι τινὲς ἤδη καὶ δι' εὐτυχίαν πραγμά-
των γυμνασθέντες ἐθανυμάσθησαν. σοὶ δὲ προσήκει
τούτων μὲν καταφρονεῖν, σαυτοῦ δ' ἐπιμέλειαν ἔχειν.
οὐ γὰρ αὐτοσχεδιάζειν, ἀλλ' ἐπίστασθαι σε δεῖ περὶ
τῶν μεγίστων, οὐδ' ἐπὶ τῶν καιρῶν μελετᾶν, ἀλλ' ἀγω-
44 νίξεσθαι καλῶς ἐπίστασθαι. νόμιζε δὲ πᾶσαν μὲν τὴν
φιλοσοφίαν μεγάλα τοὺς χρωμένους ὠφελεῖν, πολὺ δὲ
μάλιστα τὴν περὶ τὰς πράξεις καὶ τοὺς πολιτικούς λό-
γους ἐπιστήμην. τῆς γὰρ γεωμετρίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς
τοιαύτης παιδείας ἀπείρως μὲν ἔχειν αἰσχρὸν, ἄκρον
δὲ ἀγωνιστὴν γενέσθαι ταπεινότερον τῆς σῆς ἀξίας· ἐν
ἐκείνῃ δὲ τὸ μὲν διενεγκεῖν ζηλωτὸν, τὸ δ' ἄμοιρον γε-
45 νέσθαι παντελῶς καταγέλαστον. γνοίης δ' ἂν ἐξ ἄλλων
τε πολλῶν καὶ παραθεωρήσας τοὺς πρὸ σαυτοῦ γεγε-
νημένους ἐνδόξους ἄνδρας. τοῦτο μὲν Περικλέα τὸν
συνέσει πλείστον τῶν καθ' αὐτὸν διενεγκεῖν δόξαντα
πάντων ἀκούσει πλησιάζοντα· Ἀναξαγόρα τῷ Κλαζο-
μενίῳ καὶ μαθητὴν ἐκείνου γενόμενον ταύτης τῆς δυ-
νάμεως μετασχόντα· τοῦτο δ' Ἀλκιβιάδην εὐρήσεις
φύσει μὲν πρὸς ἀρετὴν πολλῷ χειρὸν διακείμενον, καὶ
τὰ μὲν ὑπερηφάνως, τὰ δὲ ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπεράκρως 1415
ζῆν προηρημένον, ἀπὸ δὲ τῆς Σωκράτους ὁμιλίας πολλὰ
μὲν ἐπανορθωθέντα τοῦ βίου, τὰ δὲ λοιπὰ τῷ μεγέθει
46 τῶν ἄλλων ἔργων ἐπικρουψάμενον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παλαιὰ
λέγοντας διατρίβειν, ἔχοντας ὑπογνιωτέροις παραδεί-
γμασι χρῆσθαι, τοῦτο μὲν Τιμόθεον οὐκ ἐξ ὧν νεώτε-
ρος ὢν ἐπετήδευσεν, ἀλλ' ἐξ ὧν Ἰσοκράτει συνδιατρί-
ψας ἔπραξε, μεγίστης δόξης καὶ πλείστον τιμῶν εὐρή-
σεις ἀξιοθέντα· τοῦτο δὲ Ἀρχύταν τὴν Ταραντίνων
πόλιν οὕτω καλῶς καὶ φιλανθρωπῶς διοικήσαντα κύ-
ριον αὐτῆς καταστάντα ὥστ' εἰς ἅπαντας τὴν ἐκείνου
μνήμην διενεγκεῖν· ὅς ἐν ἀρχῇ καταφρονούμενος ἐκ

47 τοῦ Πλάτωνι πλησιάσαι τοσαύτην ἔλαβεν ἐπίδοσιν. καὶ
 τούτων οὐδὲν ἀλόγως ἀποβέβηκε· πολὺ γὰρ ἦν ἀτο-
 πώτερον, εἰ τὰ μὲν μικρὰ δι' ἐπιστήμης καὶ μελέτης
 ἠναγκαζόμεθα ἐπιτελεῖν, τὰ δὲ μέγιστα ἄνευ ταύτης
 τῆς πραγματείας ἐδυνάμεθα πράττειν. περὶ μὲν οὖν
 τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οὐδὲ γὰρ ἐξ ἀρ-
 χῆς ὥς παντελῶς ἀπείρως ἔχοντός σου περὶ αὐτῶν
 ἐμνήσθην, ἀλλ' ἡγούμενος τὰς τοιαύτας παρακλήσεις
 τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παρ-
 48 οξύνειν. μηδὲν δὲ ὑπολάβης τοιοῦτον, ὥς ἄρα ἐγὼ
 ταῦτ' εἴρηκα διδάξειν αὐτὸς ἐπαγγελλόμενός σε τι τού-
 των· οὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην εἰπὼν ὅτι πολλὰ μαθεῖν
 αὐτὸς ἔτι δέομαι, καὶ μᾶλλον ἀγωνιστῆς προήρημαι
 τῶν πολλῶν ἢ διδάσκαλός εἶναι τῶν ἄλλων. οὐχ ὥς
 ἀναινόμενος δὲ ταῦτα διαιροῦμαι τὴν τῶν σοφιστεύειν
 ἐλομένων δόξαν, ἀλλ' ὅτι τάληθές τοῦτον ἔχον τυγχά-
 49 νει τὸν τρόπον, ἐπεὶ σύνοιδά γε πολλοὺς μὲν ἐξ ἀδό- 14
 ξων καὶ ταπεινῶν ἐπιφανεῖς διὰ τῆς πραγματείας ταύ-
 τῆς γεγενημένους, Σόλωνα δὲ καὶ ζῶντα καὶ τελευτή-
 σαντα μέγιστης δόξης ἡξιωμένον· ὅς οὐκ ἀπεληλαμέ-
 νος τῶν ἄλλων τιμῶν, ἀλλὰ τῆς μὲν ἀνδρείας τὸ πρὸς
 Μεγαρέας τρόπαιον ὑπόμνημα καταλιπὼν, τῆς δ' εὐ-
 50 βουλίας τὴν Σαλαμῖνος κομιδὴν, τῆς δ' ἄλλης συνέ-
 σεως τοὺς νόμους οἷς ἔτι καὶ νῦν οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλ-
 λήνων χρώμενοι διατελοῦσιν, ὅμως τοσούτων αὐτῶ
 καλῶν ὑπαρχόντων ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν ἢ
 τῶν ἐπτα σοφιστῶν ὅπως γένηται, νομίζων τὴν φιλο-
 σοφίαν οὐκ ὄνειδος, ἀλλὰ τιμὴν τοῖς χρωμένοις φέρειν,
 καλῶς ἐγνωκὼς αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἥττον ἢ καὶ τᾶλλα ἐφ'
 οἷς διήνεγκεν.

51 Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτ' αὐτὸς ἄλλως γιννώσκω, σοί τε
 παλαιῶ φιλοσοφεῖν, μεμνημένῳ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑπαρ-

ξάντων σαυτῶ· τούτου γὰρ ἔνεκα διήλθον ἐν ἀρχῇ τοῦ
 λόγου κἀγὼ περὶ αὐτῶν, οὐχ ὥς ἐκ τοῦ τὴν σὴν φύσιν
 ἐπαινεῖν ἀνακτήσεσθαι σε προσδοκῶν, ἀλλ' ἵνα μᾶλ-
 λον προτρέψω σε πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, ἐὰν μὴ παρὰ
 μικρὸν ποιήσῃ, μηδ' ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς μέγα
 52 φρονήσας τῶν μελλόντων ὀλιγορήσῃς. μηδ' εἰ τῶν
 ἐντυγχανόντων κρείττων εἶ, μηδὲν τῶν ἄλλων ζήτει
 διενεγκεῖν, ἀλλ' ἡγοῦ κράτιστον μὲν εἶναι τὸ πρωτεύ-
 ειν ἐν ἅπασι, τούτου δ' ὀρεγόμενον ὀφθῆναι μᾶλλον
 συμφέρειν ἢ προέχοντα ἐν τοῖς τυχοῦσι. καὶ μὴ καται-
 σχύνης τὴν φύσιν, μηδὲ ψευσθῆναι ποιήσῃς τῶν ἐλπί-
 δων τοὺς ἐπὶ σοὶ μέγα φρονοῦντας, ἀλλ' ὑπερβάλλε-
 σθαι πειρῶ τῇ σαυτοῦ δυνάμει τὴν τῶν εὐνουστάτων 1417
 53 ἐπιθυμίαν. καὶ νόμιζε τοὺς μὲν ἄλλους λόγους, ὅταν
 ἐπεικῶς ἔχωσι, τοῖς εἰποῦσι δόξαν περιτιθέναι, τὰς δὲ
 συμβουλίας τοῖς πεισθεῖσιν ὠφέλειαν καὶ τιμὴν προσ-
 ἄπτειν· καὶ τὰς μὲν περὶ τῶν ἄλλων κρίσεις τὴν αἰ-
 σθησιν ἢν ἔχομεν δηλοῦν, τὰς δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 αἰρέσεις τὴν ὅλην φύσιν ἡμῶν δοκιμάζειν. ἐν οἷς ἅμα
 κρίνων αὐτὸς κριθῆσεσθαι προσδόκα παρὰ πᾶσι, κἀμὲ
 τὸν οὕτως ἐγκωμιάσαντά σε ἐτοίμως ἐν ἀγῶνι γενήσε-
 54 σθαι τῆς σῆς δοκιμασίας. δι' ἃ δεῖ σέ τε τῶν ἐπαίνων
 ἄξιον εἶναι δόξαντα κἀμὲ τῆς σῆς φιλίας ἀνεπιτίμητον
 εἶναι. οὐχ οὕτω δ' ἂν σε προθύμως ἐπὶ τὴν φιλοσο-
 φίαν παρεκάλουν, εἰ μὴ τῆς μὲν εὐνοίας τῆς ἐμῆς τοῦ-
 τον ἂν σοι κάλλιστον ἔρανον εἰσενεγκεῖν ᾤμην, τὴν δὲ
 πόλιν ἐώρων διὰ μὲν ἀπορίαν τῶν καλῶν ἀγαθῶν ἀν-
 δρῶν τοῖς τυχοῦσι πολλάκις χρωμένην, διὰ δὲ τὰς τού-
 των ἁμαρτίας αὐτὴν ταῖς μεγίσταις ἀτυχίαις περιπύ-
 55 πτουσαν. ἵν' οὖν ἢ μὲν τῆς σῆς ἀρετῆς, σὺ δὲ τῶν παρὰ
 ταύτης τιμῶν ἀπολαύσῃς, προθυμότερόν σοι παρεκε-
 λευσάμην. καὶ γὰρ οὐδ' ἐπὶ σοὶ νομίζω γενήσεσθαι ζῆν

ὥς ἔτυχεν, ἀλλὰ προστάξιν σοι τὴν πόλιν τῶν αὐτῆς
 τι διοικεῖν, καὶ ὅσῳ τὴν φύσιν ἐπιφανεστέραν ἔχεις,
 τοσοῦτῳ μειζόνων ἀξιῶσιν καὶ θαῦτον βουλήσεσθαι
 πειράν σου λαμβάνειν. καλὸν οὖν παρεσκευάσθαι τὴν
 γνώμην, ἵνα μὴ τότε πλημμελῇς.

- 56 Τὸ μὲν οὖν ἐμὸν ἦν ἔργον εἰπεῖν ἅ σοι συμφέρειν
 ἡγοῦμαι πεπραῆχθαι, σὸν δὲ βουλευσασθαι περὶ αὐτῶν.
 προσήκει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ζητοῦντας οἰκείως
 πρὸς σὲ διακείσθαι μὴ τὰς ἐπιπολαίους ἡδονὰς καὶ δια- 1418
 τριβὰς ἀγαπᾶν, μηδ' ἐπὶ ταύτας προκαλεῖσθαι, ἀλλὰ
 φιλοπνεῖν καὶ σκοπεῖν ὅπως τὸν σὸν βίον ὥς λαμπρό-
 τατον καταστήσουσιν· αὐτοί τε γὰρ οὕτως ἂν μάλιστα
 ἐπαινοῦντο καὶ σοὶ πλείστων ἀγαθῶν αἴτιοι γένοιντο.
- 57 μέμφομαι μὲν οὖν οὐδὲ νῦν οὐδένα τῶν σοὶ πλησιαζόν-
 των· καὶ γὰρ μοι δοκεῖ τῆς ἄλλης εὐτυχίας τῆς σῆς καὶ
 τοῦθ' ἔν εἶναι, τὸ μηδενὸς φαύλου τυχεῖν ἔραστοῦ,
 ἀλλ' οὕς ἂν τις ἔλοιτο βουλόμενος φίλους ἐκ τῶν ἡλι-
 κιωτῶν ἐκλέγεσθαι· παραινῶ μέντοι σοι φιλοφρονεῖ-
 σθαι μὲν πρὸς ἅπαντας τούτους καὶ ἔχειν ἡδέως, πεί-
 θεσθαι δὲ τοῖς πλείστον νοῦν ἔχουσιν αὐτῶν, ἵνα καὶ
 τούτοις αὐτοῖς ἔτι σπουδαιότερος δοκῇ εἶναι καὶ τοῖς
 ἄλλοις πολίταις. εὐτύχει.

ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΔΗΜΗΓΟΡΙΚΑ.

A.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγματος προὔτίθετο, ὧς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλείστοι
 τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκε τί
 μοι τῶν ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἦγον, εἰ δὲ μὴ, τότε ἂν
 καὶ αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γιγνώσκω λέγειν. ἐπειδὴ δ'

ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, περὶ τού-
των νυνὶ σκοπεῖτε, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκό-
τως ἂν μετὰ τούτους δοκεῖν λέγειν. εἰ μὲν οὖν εἶχε κα-
λῶς τὰ πράγματα οὐδὲν ἂν ἔδει συμβουλεύειν· ἐπειδὴ
δ', ὥς ἅπαντες ὁρᾷ, ἔχει δυσκολίαν, ὥς ἐκ τοιούτων, 1419
πειράσομαι συμβουλεύειν ἃ κράτιστα εἶναι νομίζω.
πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκεῖνο ἐγνωκέναι δεῖ, ὥς οὐδὲν
ὧν ἐποιεῖτε ἐπὶ τοῦ πολεμεῖν ὄντες τοῦ λοιποῦ πρα-
κτέον ἐστίν, ἀλλὰ πάντα τὰναντία· εἰ γὰρ ἐκεῖνα φαῦλα
πεποίηκε τὰ πράγματα, τὰναντία εἰκὸς βελτίω ποιῆσαι.
ἔπειτα νομιστέον οὐχ ὅς ἂν ὑμῖν ἢ μηδὲν ἢ μικρὰ προσ-
τάττη, τοῦτον ὁρθῶς λέγειν· ὁρᾶτε γὰρ ὥς ἐκ τῶν
τοιούτων ἐλπίδων καὶ λόγων εἰς πᾶν προελήλυθε μο-
χθηρίας τὰ παρόντα· ἀλλ' ὅς ἂν τὸ χαρίζεσθαι παρεῖς,
ἃ δεῖ καὶ δι' ὧν παυσάμεθ' ἂν αἰσχύνην ὀφλισκάνον-
τες καὶ ζημιούμενοι, ταῦτα λέγη. καὶ γὰρ ὥς ἀληθῶς,
εἰ μὲν, ὅς' ἂν τῷ λόγῳ τις ὑπερβῇ λυπῆσαι μὴ βουλό-
μενος, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν
δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἢ μὴ προσή-
κουσα, ἔργῳ ζημία γίνεται, αἰσχροὺν ἐστὶ φενακίζειν
ἑαυτοὺς καὶ μετὰ τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης προᾶξαι ταῦτα
ἃ πάλαι ἐθελοντὰς προσῆκε ποιεῖν.

B.

Οὐχὶ ταῦτ' αἰσθάνεται, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ-
ίσταται μοι, ὅταν τό τε τῆς πολιτείας ὄνομα ὑμῶν
ἀκούσω, καὶ ὅταν τὸν τρόπον ὃν προσφέρονται τινες
ὑμῶν τοῖς ὑπὲρ ταύτης λέγουσιν ἰδῶ. τὴν μὲν γὰρ πο-
λιτείαν δημοκρατίαν, ὥσπερ ἅπαντες ἴστε, ὀνομάζετε·
τῶν δὲ τὰναντία ταύτῃ λεγόντων ἐνίοις ἡδίων ἀκού-
οντας ὁρᾷ. ὃ καὶ θαυμάζω τίς ποτε ἢ πρόφασις. πότε-
ρον προῖκα λέγειν ταῦτ' αὐτοὺς οἴεσθε; ἀλλ' οἱ τῶν
ὀλιγαρχικῶν, ὑπὲρ ὧν οὗτοι λέγουσι, κύριοι καὶ πλείω 1420

σιωπῇ μάλλον ἂν δοῖεν. ἀλλὰ βελτίω ταῦτ' εἶναι τῶν ἐτέρων ὑπειλήφατε; βελτίων ἄρα ὑμῖν ὀλιγαρχία δημοκρατίας φαίνεται. ἀλλ' αὐτοὺς εἶναι βελτίους ἡγεῖσθε; καὶ τίς ἂν ὑφ' ὑμῶν χρηστὸς νομίζοιτο εἰκότως ἐναντία τῇ καθεστῶσῃ πολιτείᾳ δημηγορῶν; οὐκοῦν λοιπὸν ἀμαρτάνειν ὑμᾶς, ὅταν οὕτως ἔχητε τὴν γνώμην. τοῦτο τοίνυν φυλάττεσθε μὴ πάσχειν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ ποτε τοῖς ἐπιβουλεύουσι λαβὴν δώσετε, εἴτα τότε αἰσθῆσεσθε ἡμαρτηκότες, ἥνίκα οὐδ' ὀτιοῦν ὑμῖν πλέον ἔσται. τὸ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ πάνθ' ὥς ἂν ἡμεῖς βουλοίμεθα ἔχειν μῆτε παρ' αὐτοῖς ἡμῖν μῆτε παρὰ τοῖς συμμάχοις ἴσως οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν· πολλῶν γὰρ τὸ τῆς τύχης αὐτόματον κρατεῖ, καὶ πόλλαι προφάσεις τοῦ μὴ πάντα κατὰ γνώμην συμβαίνειν ἀνθρώποις οὔσι. τὸ δὲ μὴδ' ὀτιοῦν μεταλαμβάνειν τὸν δῆμον, ἀλλὰ τοὺς ἀντιπράκτοντας περιεῖναι, τοῦτο καὶ θαυμαστὸν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φοβερὸν τοῖς εὖ φρονοῦσιν, ὥς ἐγὼ κρίνω. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ παντός ἐστίν αὕτη μοι τοῦ λόγου.

Γ.

Ἀντὶ πολλῶν ἂν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν ὑμῖν περὶ ὧν νυνὶ τυγχάνετε σκοποῦντες, οἶμαι πάντας ὑμᾶς ἐλέσθαι. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει παρῆχειν ἐθέλοντας ἀκούειν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν βουλομένων συμβουλεύειν. οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἐπέλθειν ἂν εἶπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν 1421 νίγνεσθαι.

Δ.

Ἔστιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιον, ἐπειδὴ ἐφ' ὑμῖν ἐστὶν ἐλέσθαι τῶν ῥηθέντων ὅ τι ἂν βούλησθε, ἀπάντων ἀκούσαι. καὶ γὰρ πολλάκις συμβαίνει τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τοῦτο μὲν μὴ λέγειν ὀρθῶς, ἕτερον δέ τι· ἐκ μὲν οὖν τοῦ θορυβεῖν τάχ' ἂν δυσχεράναντες πολλῶν χρησίμων ἀποστερηθεῖητε, ἐκ δὲ τοῦ μετὰ κόσμου καὶ σιγῆς ἀκούσαι καὶ τὰ καλῶς ἔχοντα ἅπαντα ποιήσετε, καὶν δοκῇ τις ληρεῖν, παραλείψετε. ἐγὼ μὲν οὖν οὐτ' εἰώθα μακρολογεῖν, οὐτ' ἂν, εἰ τὸν ἄλλον εἰώθειν χρόνον, νῦν ἐχρησάμην τούτῳ, ἀλλ' ἂ συμφέρειν ὑμῖν νομίζω, ταῦτα, ὥς ἂν δύνωμαι, διὰ βραχυτάτων ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς.

Ε.

Ὅρῳ μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παντάπασι πρόδηλον ὃν οὕς τε ἂν ἀκούσατε λόγους ἡδέως καὶ πρὸς οὓς οὐκ οἰκείως ἔχετε· οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν λέγειν ἅ τις οἴεται χαριεῖσθαι τῶν παρακρούσασθαι τι βουλομένων εἶναι νομίζω, τὸ δ' ὑφίστασθαι, περὶ ὧν πέπεικεν ἑαυτὸν συμφέρειν τῇ πόλει, καὶν θορυβηθῆναι καὶν ἄλλο τι βούλησθ' ὑμεῖς, εὖνου καὶ δικαίου τοῦτο πολίτου κρίνω. βουλευίμην δ' ἂν ὑμᾶς, εἰ καὶ μηδὲ δι' ἑν τῶν ἄλλων, δι' ἐκεῖνο ὑπομεῖναι τοὺς λόγους ἀμφοτέρων, ἵν' εἰάν μὲν ὀρθότερον φανῇ τις λέγων ὧν ὑμεῖς ὠρμήκατε, χρήσησθε τούτῳ, ἂν δ' ἀπολειφθῇ καὶ μὴ δύνηται διδάξαι, δι' αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ δι' ὑμᾶς οὐκ ἐθέλοντας ἀκούειν τοῦτο πεπονθέναι δοκῇ. ἔτι δ' οὐδὲ πάθοιτ' ἂν ἀηδὲς οὐδὲν τοσοῦτον, εἰ πολλά τινος ληροῦντος ἀκούσατε, ὅσον εἰ τῶν δεόντων τι λέγειν ἔχοντός 1422 τινος εἰπεῖν κωλύσατε. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ δοκιμάζειν ὀρθῶς ἅπαντ' ἐστὶ μηδὲν οἴεσθαι πρότερον γινώσκειν πρὶν μαθεῖν, ἄλλως τε καὶ συνειδότας πολλάκις ἤδη

πολλοὺς μετεγνώκοντας. ἂν τοίνυν ὑμεῖς ταῦθ' ὑπάρ-
 ξητε νῦν πεπεισμένοι, οἶμαι μετὰ βραχέων λόγων καὶ
 αὐτοὺς ἂν τι λέγειν εἰκότως δόξαι καὶ ὑμῖν τὰ βέλτιστα
 φαίνεσθαι λέγων.

Σ.

Πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγων εἰρημένων
 παρὰ πάντων τῶν συμβεβουλευκότων, οὐδὲν ὑμᾶς νῦν
 ὁρῶ ὄντας ἐγγυτέρω τοῦ τί πρακτέον εὐρησθαι ἢ πρὶν
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι. αἴτιον δὲ τούτου ταῦτ' ὅπερ,
 οἶμαι, τοῦ κακῶς ἔχειν τὰ ὅλα· οὐ γὰρ παραι-
 νοῦσιν ὑμῖν ὑπὲρ τῶν παρόντων οἱ λέγοντες, ἀλλ' ἐαν-
 τῶν κατηγοροῦσι καὶ λοιδοροῦνται, ὥς μὲν ἐγὼ κρίνω,
 συνεθίζοντες ὑμᾶς ἄνευ κρίσεως, ὅσων εἰσὶν αἴτιοι κα-
 κῶν, ἀκούειν, ἵν' ἂν ποτ' ἄρα εἰς ἀγῶνα καθιστῶνται,
 μηδὲν ἡγούμενοι καινὸν ἀκούειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ὥργι-
 σθε πολλάκις, πραότεροι δικασταὶ καὶ κριταὶ γίγνησθε
 τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς. τὴν μὲν οὖν αἰτίαν δι' ἣν
 ταῦτα ποιοῦσιν ἴσως ἀνόητον ἀκριβῶς ζητεῖν εἴη ἂν
 ἐν τῷ παρόντι· ὅτι δὲ ὑμῖν οὐχὶ συμφέρει, διὰ τοῦτο
 ἐπιτιμῶ. ἐγὼ δ' οὔτε κατηγορήσω τήμερον οὐδενός,
 οὔτε ὑποσχέσομαι τοιοῦτον οὐδὲν ὃ μὴ παραχρῆμα
 ἐπιδείξω, οὐδ' ὅλως τῶν αὐτῶν τούτοις οὐδὲν ποιήσω·
 ἀλλ' ἃ βέλτιστα μὲν τοῖς πράγμασι, συμφέροντα δὲ
 τοῖς βουλευομένοις ὑμῖν ἡγοῦμαι, ταῦθ' ὥς ἂν δύνω-
 μαι διὰ βραχυτάτων εἰπὼν καταβήσομαι.

Ζ.

Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς 1423
 προγόνους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσι προαιρεῖ-
 σθαι κεχαρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γε ἐκείνοις
 οὓς ἐγκωμιάζουσι ποιεῖν. περὶ γὰρ πραγμάτων ἐγχει-
 ροῦντες ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λό-
 γῳ, αὐτοὶ μὲν τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν ἐκφέρονται,

τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ τοῖς ἀκούουσι φαίνεσθαι ποιοῦσιν. ἐγὼ δὲ τῆς μὲν ἐκείνων ἀρετῆς μέγιστον ἔπαινον ἡγοῦμαι τὸν χρόνον, οὗ πολλοῦ γεγεννημένου μείζω τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι παραδείξασθαι δεδύνηται. αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρόπον εἰπεῖν ὃν ἂν μοι δοκεῖτε μάλιστα δύνασθαι παρασκεύασθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει· εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες οἱ λέγοντες δεινοὶ φανείημεν, οὐδὲν ἂν τὰ ὑμέτερόν εὔ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχοίη· εἰ δὲ παρελθὼν ὅστισοῦν δύναιτό τι διδάξαι καὶ πεῖσαι τίς παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν λέλυται φόβος. ἐγὼ δὲ τοῦτο, ἂν ἄρα οἷός τε ὦ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπὼν ὑμῖν ὥς ἔχω γνώμης περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα.

H.

Ἀμφότεροί μοι δοκοῦσιν ἀμαρτάνειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσι καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἀφ' ἐκατέρων ἡκοντες, οὐχ ὑμῶν ὄντες, πρὸς οὓς ἀμφότεροι πρεσβεύονται, κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ φιλονεικίας τῶν ἐνθάδε συμβουλεύειν ἀξιούν- 1424 των. νῦν δ' ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν ἀφέλοι τὸ γιννώσκεισθαι καὶ τὰ τῇ φωνῇ λέγειν ἀττικιστὶ, πολλοὺς ἂν οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρκάδας, τοὺς δὲ Λάκωνας αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν ὥς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστί· συνεξηπατημένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν μὲν ταυτὶ, τῶν δὲ ταυτὶ βουλομένων, ἐὰν τὰ μεταξὺ τις ἐγχειρῇ λέγειν κατὰ ὑμεῖς μὴ περιμένητε μαθεῖν, χαριεῖται μὲν οὐδετέροις, διαβεβλήσεται δὲ πρὸς ἀμφοτέ-

ρους. οὐ μὴν ἄλλ' αἰρήσομαι μᾶλλον αὐτὸς, ἂν ἄρα τοῦτο πάθω, δοκεῖν φλυαρεῖν ἢ παρ' ἃ βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει προέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ὕστερον, ἐὰν ὑμῖν βουλομένοις ᾗ, λέξω· ἐκ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑπ' αὐτῶν ἄρξομαι, ἃ κράτιστα νομίζω, διδάσκειν.

(H).

Οὐχὶ ταῦτά γιννώσκων ἐνίοις τῶν εἰρηκότων ἀνέστηκα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ μὴν οὐδὲ τούτους αἰτιάσομαι κακίᾳ τᾶναντία τοῖς βελτίστοις εἰρηκέναι, ἀλλ' ὅτι πολλοὶ τοῦ τὰ πράγματα κρίνειν ἀμελήσαντες τοὺς λόγους σκοπεῖν, οὓς ἐροῦσιν, εἰώθασι, καὶ τούτοις ἀφθόνως ἐντύχωσιν, ἐτοίμως δημηγορεῖν, οὐκ ὁρθῶς ἐγνωνότες, οὐδὲ λογιζόμενοι παρ' ἑαυτοῖς ὅτι πολλῶν πράξεων ἐν πολλῷ χρόνῳ πᾶσι πεπραγμένων καὶ διὰ τοὺς καιροὺς ἐνίων ὑπεναντίων αὐταῖς, ἂν τὰς προτέρας τις ὑπερβαίνων τὰς ὑστέρας λέγῃ, λήσει τὸ ῥᾶστον τῶν ἔργων ποιῶν, αὐτὸν ἐξαπατῶν. οἱ μὲν οὖν οὕτω χρώμενοι τῷ συμβουλευεῖν δοκοῦσί μοι τὴν ἀπὸ τῶν ῥηθέντων τοῦ δύνασθαι λέγειν δόξαν γιγνομένην αὐτοῖς ἱκανὴν φιλοτιμίαν ἡγεῖσθαι· ἐγὼ δὲ νομίζω 142
χοῖναι τὸν πόλει περὶ πραγμάτων ἐπιχειροῦντα συμβουλευεῖν μᾶλλον ὅπως τὰ δόξαντα συνοίσει σκοπεῖν ἢ ὅπως οἱ παραχοῖμα λόγοι χάριν ἔξουσιν. δεῖ γὰρ τοῖς ἐπὶ τῶν λόγων εὐδοκιμοῦσι συμφέροντός τινος ἔργου προᾶξιν προσεῖναι, ἵνα μὴ νῦν μόνον, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ῥηθέντα καλῶς ἔχῃ.

I.

Εἰ μὲν ἐγνώκατ', ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί βέλτιστον ὃν τυγχάνει προᾶξαι περὶ τῶν παρόντων, ἀμάρτημα τὸ συμβουλευεῖν προτιθέναι· ἃ γὰρ αὐτοὶ πρὶν ἀκοῦσαι δοκιμάζετε συμφέρειν; τί δεῖ ταῦτα ἀκούοντας μάτην

ἐνοχλεῖσθαι; εἰ δὲ σκοπεῖτε καὶ βουλευέσθε ὥς ἐκ τῶν ῥηθησομένων δοκιμάσαι δεόν, οὐκ ὀρθῶς ἔχει τὸ κωλύειν τοὺς βουλομένους λέγειν. παρὰ μὲν γὰρ τῶν ὅλως ἀποστερεῖσθε ἐκ τοῦ τοῦτο ποιεῖν, εἴ τι χρήσιμον ἐντεθύμηνται· τοὺς δ' ἀφέντας ἃ τυγχάνουσιν ἐγνωκότες, ὧν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν οἴονται, ταῦτα ποιεῖτε συμβουλεύειν. ἔστι δὲ ἀμαρτάνειν μὲν βουλομένων τὸ συναναγκάζειν τὸν παριόντα ἃ βούλεσθε λέγειν, βουλευομένων δὲ ἀκούσαντας ἃ γινώσκει σκοπεῖν, κἂν τι καλῶς ἔχη, χρησθαι. λέγω δὲ ταῦτα οὐκ ἐναντία τοῖς ὑμῖν ἀρέσκουσι μέλλων παραινεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνο εἰδὼς, ὅτι ἂν μὲν μὴ ἐθελήσητε τῶν ἀντιλεγόντων ἀκοῦσαι, ἐξηπατησθαι φήσουσιν ὑμᾶς, ἂν δ' ἀκούσαντες μὴ πεισθῇτε, ἐξεληλεγμένοι παραχορῆμ' ἔσονται τὰ χεῖρω παραινούντες.

IA.

Οἶμαι πάντας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γινώσκειν ὅτι οὐ κρινοῦντες ἦκατε τήμερον οὐδένα τῶν ἀδικούντων, ἀλλὰ βουλευσόμενοι περὶ τῶν παρόντων. 1426 δεῖ τοίνυν τὰς μὲν κατηγορίας ὑπερθέσθαι πάσας, καὶ τότ' ἐν ὑμῖν λέγειν καθ' ὅτου πέπεικεν ἕκαστος ἑαυτὸν, ὅταν τινὰ κρίνωμεν· εἰ δέ τίς τι χρήσιμον ἢ συμφέρον εἰπεῖν ἔχοι, τοῦτο νῦν ἀποφαίνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ κατηγορεῖν τοῖς πεπραγμένοις ἐγκαλούντων ἔστι, τὸ δὲ συμβουλεύειν περὶ τῶν παρόντων καὶ γενησομένων προτίθεται. οὐκοῦν οὐ λοιδορίας οὐδὲ μέμψεως ὁ παρῶν καιρὸς, ἀλλὰ συμβουλῆς εἶναί μοι δοκεῖ. διὸ πειράσομαι μὲν φυλάξασθαι, ὃ τούτοις ἐπιτιμῶ, μὴ παθεῖν αὐτοὺς, συμβουλευσάι δὲ ἃ κράτιστα νομίζω περὶ τῶν παρόντων.

IB.

Οὐδέν' ἂν ἀντειπεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω

ὥς οὐ κακοῦ πολίτου καὶ φαύλου τὴν γνώμην ἀνδρός
 ἔστιν οὕτω τινὰ μισεῖν ἢ φιλεῖν τῶν ἐπὶ τὰ κοινὰ προσ-
 ιόντων ὥστε τοῦ τῇ πόλει βέλτιστου μηδὲν φροντίζειν,
 ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς ἐπήρειαν, τὰ δὲ πρὸς φιλίαν δημη-
 γορεῖν· ἃ ποιοῦσιν ἐνιοι τῶν δευρὶ παριόντων. ἐγὼ
 δὲ τούτοις μὲν τοσοῦτον ἂν εἴποιμι, ὅτι μοι δοκοῦσιν
 οὐδ' εἴ τι πεποιήκασι τοιοῦτον μέγιστα ἡμαρτηκέναι,
 ἀλλ' ὅτι δηλοῦσιν οὐδέποτ' οὐδὲ παύσεσθαι παρεσκευ-
 ασμένοι. ὑμῖν δὲ παραινῶ μὴ προἰεμένους ὑμᾶς αὐ-
 τοὺς ἱκανὸν τοῦτο νομίζειν, δίκην, ὅταν ὑμῖν δόξη,
 παρὰ τούτων λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τούτους, ὅσον ἔστιν ἐν
 ὑμῖν, κωλύειν, καὶ αὐτοὺς, ὥσπερ ὑπὲρ πόλεως προσ-
 ἡκει βουλευομένους, τὰς ἰδίας ἀνελόντας φιλονεικίας
 τὸ κοινῇ βέλτιστον σκοπεῖσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐ-
 δεῖς, οὐδ' ἅμα πάντες οἱ πολιτευόμενοι, τῶν νόμων, 14
 ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐστέ, ἀξιοχρεώ εἰσι διαφθαρέντων δίκην
 δοῦναι.

II.

Ἴσως ἐπίφθονον ἂν τιςιν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δό-
 ξειεν εἶναι, εἴ τις ὢν ἰδιώτης καὶ τῶν πολλῶν ὑμῶν εἷς,
 ἐτέρων συμβεβουλευκότων, οἷ καὶ τῷ πάλαι πολιτεύε-
 σθαι καὶ τῷ παρ' ὑμῖν δόξαν ἔχειν προέχουσι, παρελ-
 θὼν εἴποι ὅτι οὐ μόνον αὐτῷ δοκοῦσιν οὐκ ὀρθῶς λέ-
 γειν, ἀλλ' οὐδ' ἐγγυὲς εἶναι τοῦ τὰ δέοντα γινώσκειν.
 οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε οὕτω σφόδρα οἶμαι μᾶλλον ὑμῖν
 συμφέροντα εἶρεῖν τούτων, ὥστε οὐκ ὀκνήσω πάντα ἃ
 τυγχάνουσιν εἰρηκότες ἄξια μηδενὸς εἶναι φῆσαι. νο-
 μίζω δὲ καὶ ὑμᾶς ὀρθῶς ἂν ποιεῖν, εἰ μὴ τὸν λέγοντα,
 ἀλλὰ τὰ συμβουλευόμενα σκοποῖτε. δεῖ γάρ, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τὴν παρ' ὑμῶν εὐνοίαν μὴ τιςιν, ὥσπερ ἐκ
 γένους, ἀλλὰ τοῖς τὰ βέλτιστα ἀεὶ λέγουσιν ὑπάρχειν.

IΔ.

Βουλοίμην ἂν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέ-
χοντας ἃ μέλλω λέγειν ἀκοῦσαι· καὶ γὰρ ἐστὶν οὐ μι-
κρά. ἐγὼ θαυμάζω τί δὴ ποτε, πρὶν μὲν εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν ἀναβῆναι, ὅτῳ τις ἂν ὑμῶν ἐντύχῃ, οὗτος εὐπό-
ρως εἰπεῖν ἔχει δι' ὧν ἂν τὰ παρόντα πράγματα βελτίω
γένοιτο· καὶ πάλιν αὐτίκα δὴ μάλα, ἔὰν ἀπέλθῃτε,
ὁμοίως ἕκαστος ἐρεῖ τὰ δέοντα· ἐν δὲ τῷ περὶ τούτων
σκοπεῖν ὄντες καὶ συνειλεγμένοι πάντα μάλλον ἢ ταῦτα
λεγόντων τινῶν ἀκούετε. ἄρα γε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
γινῶναι μὲν ἔστιν ἐκάστῳ τὰ δέονθ' ὑμῶν καὶ τὰ τῶν
ἄλλων εἰπεῖν ἐπίσταται, ποιῶν δ' αὐτὸς ἕκαστος οὐχ
αἰρεῖται ἰδίᾳ μὲν, ὥς ἄρα αὐτὸς ἐτοιμῶς τὰ βέλτιστα
πράττειν δόξων, τοῖς ἄλλοις ἐπιτιμᾶν, κοινῇ δ' εὐλα- 1428
βεῖσθαι τὰ τοιαῦτα ψηφίζεσθαι δι' ὧν ἐν τῷ λειτουρ-
γεῖν τι τῶν καθηκόντων ἅπαντες ἔσσεσθε; εἰ μὲν τοί-
νυν μηδένα καιρὸν οἴεσθε ἥξειν, ὃς εἴσω τῆς εἰρωνείας
ἀφίξεται ταύτης, καλῶς ἂν ἔχοι τοῦτον τὸν τρόπον
διάγειν· εἰ δὲ τὰ πράγματα ὁρᾷτε ἐγγυτέρω προσάγον-
τα, δεῖ σκοπεῖσθαι ὅπως μὴ πλησίον αὐτοῖς μάχησθε,
ἃ πόρρωθεν ἔξεστι φυλάξασθαι, καὶ τοὺς νῦν περιο-
φθέντας ἐφηδομένους ὕστερον ἔχητε οἷς ἂν πάσχητε.

IΕ.

Περὶ μὲν τῶν παρόντων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
πραγμάτων τῇ πόλει, καίπερ οὐκ ἔχόντων ὥς δεῖ, οὐ
πάννυ μοι δοκεῖ τῶν χαλεπῶν εἶναι ζητῆσαι τί ἂν τις
πράξας βελτίω ποιήσῃεν. ὅντινα μέντοι χρὴ τρόπον
πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, τοῦτο παμπόλλην δυσ-
κολίαν ἔχειν νομίζω, οὐχ ὥς οὐ συνησούντων ὅτι ἂν
τις λέγῃ, ἀλλ' οὕτω πολλὰ καὶ ψευδῇ καὶ πάντα μάλλον
ἢ τὰ βέλτιστα τοῖς πράγμασι συνειθίσθαι μοι δοκεῖτε
ἀκούειν, ὥστε δέδοικα μὴ τῷ τὰ νῦν βέλτιστα εἰπόντι,

ἦν τοῖς ἐξηπατηκόσι προσῆκεν ἀπέχθειαν ὑπάρχειν παρ' ὑμῶν, ταύτην ἀπενέγκασθαι συμβῆ. ὁρῶ γὰρ ὑμᾶς πολλάκις οὐ τοὺς αἰτίους τῶν πραγμάτων μισοῦντας, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ αὐτῶν εἰπόντας τι πρὸς ὑμᾶς. οὐ μὲν ἀλλὰ καίπερ οὕτως ἀκριβῶς ταῦτα λογιζόμενος, ὅμως οἶμαι πάντα παρεῖς τᾶλλα περὶ αὐτῶν τῶν παρόντων. ἃ κράτιστα νομίζω λέγειν.

Ις.

Ἐβουλόμην ἂν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἣ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας εἰώθατε προσφέρεισθαι φιλάνθρωπία, ταύτη καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι· νυνὶ δὲ ἁμείνους ἐστὲ τὰ τῶν ἄλλων δεινὰ ἐπανορθοῦν ἢ τῶν ὑμῶν αὐτοῖς συμβαινόντων φροντίζειν. ἴσως μὲν οὖν αὐτὸ τοῦτό τις ἂν φήσειε μέγιστον ἔπαινον φέρειν τῇ πόλει, τὸ μηδενὸς ἔνεκα κέρδους ἰδίου πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ δικαίου προηρῆσθαι. ἐγὼ δὲ ταύτην τ' ἀληθῆ τὴν δόξαν εἶναι νομίζω κατὰ τῆς πόλεως, καὶ βούλομαι, κακεῖνο δ' ὑπολαμβάνω σωφρόνων ἀνθρώπων ἔργον εἶναι, ἴσην πρόνοιαν τῶν αὐτοῖς οἰκείων, ὅσην περ τῶν ἀλλοτρίων, ποιεῖσθαι, ἵνα μὴ φιλάνθρωποι μόνον, ἀλλὰ καὶ νοῦν ἔχοντες φαίνησθε.

ΙΖ.

Ἴσως, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσήκει τῷ βουλευμένῳ τι παραινεῖν ὑμῶν, οὕτω πειρᾶσθαι λέγειν ὥς καὶ δυνήσεσθε ὑπομεῖναι· εἰ δὲ μὴ τοῦτ', ἀφέντα τοὺς ἄλλους ἅπαντας λόγους, περὶ αὐτῶν ὧν σκοπεῖτε συμβουλεύειν, καὶ ταῦθ' ὥς διὰ βραχυτάτων. οὐ γὰρ ἐνδεία μοι δοκεῖτε λόγων οὐδὲ νῦν ὁρᾶν τὰ πράγματα πάντα λελυμασμένα, ἀλλὰ τῷ τοὺς μὲν ἑαυτῶν ἔνεκα δημηγορεῖν καὶ πολιτεύεσθαι, τοὺς δὲ μήπω τούτου δεδωκότας πεῖραν μᾶλλον ὅπως εὖ δόξουσιν λέγειν σπουδάζειν, ἢ πῶς ἔργον ἐξ ὧν λέγουσί τι συμφέρον

πραχθήσεται. ἐγὼ δ' ἵνα μὴ λάθω τοῦναντίον οὗ φημι δεῖν αὐτὸς ποιῶν, καὶ πλείω περὶ τῶν ἄλλων λέγω ἢ περὶ ὧν ἀνέστην ἐρῶν, ἀφείδς τᾶλλα πάντα, ἃ παραινῶ, καὶ δὴ πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν.

IH.

Δοκεῖτέ μοι δικαίως ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέχειν τὸν νοῦν, εἴ τις ὑπόσχοιτο ὑμῖν ταῦτά δι-
 καια καὶ συμφέροντα δείξειν ὄντα ὑπὲρ ὧν βουλευό- 1430
 μεθα. ἐγὼ τοίνυν οἶμαι τοῦτο ποιήσκειν οὐ χαλεπῶς, ἂν ὑμεῖς βραχύ τί μοι πεισθῇτε πάνν. μὴ πάνθ', ὥς ἕκαστος ἔχει γνώμης ὑμῶν περὶ τῶν παρόντων, ὀρθῶς ἐγνωκέναι πεπεισθῶ, ἀλλ' ἐὰν παρὰ ταῦτά τι συμβαίνη λέγεσθαι, σκοπεῖτω πάντα ὑπομείνας ἀκοῦσαι, εἴτ' ἐὰν ὀρθῶς εἰρησθαί τι δοκῇ, χρήσθω. οὐ γὰρ ἦττον ὑμέ-
 τερον ἔσται τῶν χρησομένων τὸ κατορθωθῆν ἢ τοῦ πρὸς ὑμᾶς εἰπόντος. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ σκοπεῖν ὀρ-
 θῶς ἐστὶ μὴ βεβουλευθῆναι πρὶν ἐξ ὧν δεῖ βουλευσα-
 σθαι ἀκοῦσαι. οὐ γὰρ αὐτὸς οὔτε καιρὸς οὔτε τρόπος τοῦ τ' ἐπικυρῶσαι τὰ δοκοῦντα καὶ τοῦ σκέψασθαι, τί πρῶτον δοκεῖ συμφέρειν.

IO.

Μεθ' ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρελήλυθα βουλευσόμενος, πότερον χρή με λέγειν ἢ μὴ. διὸ δ' αὐτὸς τοῦτ' ἀπορῶ κρῖναι, φράσω πρὸς ὑμᾶς. ἀναγκάϊον εἶναί μοι δοκεῖ τῷ μῆθ' αὐτῷ μῆτε τισὶ χαρίσα-
 σθαι βουλομένῳ, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν εἰπεῖν ἃ πέπεικεν ἑαυτὸν μάλιστα συμφέρειν, καὶ συνειπεῖν ἃ καλῶς λέ-
 γουσιν ἀμφοτέροι, καὶ τοῦναντίον ἀντειπεῖν ὅσα μὴ δίκαια ἀξιούσιν. εἰ μὲν οὖν ὑμεῖς ὑπομείναιτε ἀκοῦσαι ταῦτ' ἀμφοτέρα διὰ βραχέων, πολλῶ βέλτιον ἂν περὶ τῶν λοιπῶν βουλευσάισθε· εἰ δὲ πρὶν μαθεῖν ἀποσταί-
 ητε, γένοιτ' ἂν ἐμοὶ μηδετέρους ἀδικοῦντι πρὸς ἀμφο-

τέρους διαβεβλήσθαι. τοῦτο δ' οὐχὶ δίκαιός εἰμι πα-
θεῖν. ἂν μὲν οὖν κελεύητε, ἔτοιμός εἰμι λέγειν· εἰ δὲ
μὴ, καὶ σιωπᾶν ἔχει μοι καλῶς.

Κ.

Καὶ δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ συμφέρον 143
ὑμῖν ἡγοῦμαι τὰς μὲν αἰτίας καὶ τὰς κατηγορίας, ὅταν
βουλευέσθαι δέῃ, παραλείπειν, περὶ τῶν παρόντων δὲ
λέγειν, ὅτι βέλτιστον ἕκαστος ἡγείται. ὅτι μὲν γάρ τι-
νων αἰτίων ὄντων κακῶς τὰ πράγματα ἔχει, πάντες
ἐπιστάμεθα· ἐξ ὅτου δὲ τρόπου βελτίω δύναιτ' ἂν γε-
νέσθαι, τοῦτο τοῦ συμβουλευόντος ἔργον εἰπεῖν. ἔπειτ'
ἔγωγε νομίζω καὶ κατηγοροῦς εἶναι τῶν ἀδικούντων
χαλεπούς οὐ τοὺς ἐν τοιούτοις καιροῖς ἐξετάζοντας τὰ
πεπραγμένα, ὅτ' οὐδεμίαν δώσουσι δίκην, ἀλλὰ τοὺς
τοιοῦτό τι συμβουλευῆσαι δυνηθέντας, ἀφ' οὗ βελτίω
τὰ παρόντα γένοιτ' ἂν· διὰ γὰρ τούτους ἐφ' ἡσυχίας
καὶ παρ' ἐκείνων ἐγγένοιτ' ἂν ὑμῖν δίκην λαβεῖν. τοὺς
μὲν οὖν ἄλλους λόγους πάντας περιέρχους ἡγοῦμαι, ἃ
δ' ἂν οἶμαι συνενεγκεῖν περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε, ταῦτ'
εἰπεῖν πειράσομαι, τοσοῦτον ἀξιῶσας μόνον· ἂν ἄρα
του μεμνῶμαι τῶν πεπραγμένων, μὴ κατηγορίας με
ἐνεκα ἡγεῖσθαι λέγειν, ἀλλ' ἵνα δείξας ἃ τότε ἡμάρτετε,
νῦν ἀποτρέψω τὰυτὰ παθεῖν.

ΚΑ.

Εἰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μη-
δενὶ συμπολιτευόμενοι τοσαύτην ἡγομεν ἡσυχίαν
ὅσην περ ἐν τῷ παρόντι, οὔτε τὰ νῦν ἂν γεγενημένα
συμβῆναι νομίζω, τῶν τε ἄλλων οἶμαι πολλὰ βέλτιον
ἂν ἡμῖν ἔχειν. νῦν δ' ὑπὸ τῆς ἐνίων ἀσελγείας οὔτε
παρελθεῖν οὔτ' εἰπεῖν οὔθ' ὅλως λόγου τυχεῖν ἔστιν.
ὅθεν συμβαίνει πολλὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια ἴσως. εἰ μὲν
οὖν ἀεὶ τὰυτὰ πυνθάνεσθαι, καὶ σκοπεῖν ὅτι χορῇ

ποιῆσαι, καὶ πάσχειν οἰάπερ νυνὶ βούλεσθε, ψηφιεῖ- 1432
 σθε ἅπερ ἐκ τῶν παρεληλυθότων χρόνων, καθέλκειν
 τριήρεις, ἐμβαίνειν, εἰσφέρειν, πάντα ταῦτ' ἤδη· ἃ
 τριῶν ἡμερῶν ἢ πέντε, ἂν σιωπηθῇ τὰ παρὰ τῶν πο-
 λεμίων καὶ σχῶσιν ἡσυχίαν ἐκεῖνοι, πάλιν οὐκέτι και-
 ρὸν εἶναι πρᾶττειν ὑπολήψεσθε. ὅπερ, ἥνίκα ἐν Ἑλ-
 λησπόντῳ Φίλιππον ἠκούσαμεν, συνέβη, καὶ πάλιν
 ἥνικ' εἰς Μαραθῶνα τριήρεις αἱ ληστροίδες προσέσχον.
 ὥς γὰρ ἂν χρήσαιο· τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλῶς
 δυνάμει παρεσκευασμένη, οὕτως ὑμεῖς εἰώθατε τῷ
 βουλευέσθαι χρῆσθαι, ὁξέως. δεῖ δὲ βουλευέσθαι μὲν
 ἐφ' ἡσυχίας, πριεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς, καὶ
 λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι εἰ μὴ καὶ τροφὴν ἱκανὴν ποριεῖ-
 τε καὶ στρατηγόν τινα τοῦ πολέμου νοῦν ἔχοντα προ-
 στήσεσθε καὶ μένειν ἐπὶ τῶν οὕτω δοξάντων ἐθελή-
 σετε, ψηφίσμαθ' ὑμῖν περιέσται, καὶ παραναλώσετε
 μὲν πάνθ' ὅς' ἂν θάπανήσητε, βελτίω δ' οὐδ' ὅτιοῦν
 τὰ πράγματα ἔσται, κρινεῖτε δ' ὃν ἂν βούλησθε ὀργι-
 σθέντες. ἐγὼ δὲ βούλομαι τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς ἀμυνο-
 μένους ὀφθῆναι πρότερον ἢ τοὺς πολίτας κρίνοντας·
 οὐ γὰρ ἡμῖν αὐτοῖς πολεμεῖν μᾶλλον ἢ ἐκείνοις ἐσμέν
 δίκαιοι. ἵν' οὖν μὴ, τὸ ῥᾶστον ἀπάντων, ἐπιτιμήσω
 μόνον, ὃν τρόπον ἂν μοι δοκεῖτε ταῦτα ποιῆσαι διδά-
 ξω, δεηθεῖς ὑμῶν μὴ θορυβῆσαι μηδ' ἀναβαλεῖν νομί-
 σαι με καὶ χρόνον ἐμποιεῖν. οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον
 εἰπόντες μάλιστ' εἰς τὸ δέον λέγουσιν· οὐ γὰρ ἂν τὰ γ'
 ἤδη γεγεννημένα κωλύσαι δυνηθείημεν τῇ νυνὶ βοη-
 θεία· ἀλλ' ὅς' ἂν δείξῃ τις πορισθεῖσα παρασκευὴ δια-
 μεῖναι δυνησεται, ἕως ἂν ἡ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν 1433
 ἢ πεισθέντες διαλυσώμεθα τὸν πόλεμον. οὕτω γὰρ
 οὐκέτι τοῦ λοιποῦ σχοῖμεν ἂν κακῶς.

ΚΒ.

Οἶμαι πάντα ἂν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὁμολογῆσαι ὅτι δεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν, ὅταν μὲν περὶ τῶν ἰδίων τινὸς τῶν αὐτῆς βουλευῆται, ἴσῃν πρόνοιαν ἔχειν τοῦ συμφέροντος ὅσῃν περ τοῦ δικαίου, ὅταν δ' ὑπὲρ τῶν συμμαχικῶν ἢ τῶν κοινῶν, οἷον καὶ τὸ νυνὶ παρὸν, μηδενὸς οὕτως ὥς τοῦ δικαίου φροντίζειν. εἰ μὲν γὰρ ἐκείνοις τὸ λυσιτελεῖς ἑξάρκει, ἐν δὲ τοῖς τοιούτοις καὶ τὸ καλὸν προσεῖναι δεῖ. τῶν μὲν γὰρ πράξεων, εἰς οὓς ἂν ἤκωσι, κύριοι καθίστανται· τῆς δ' ὑπὲρ τούτων δόξης οὐδεὶς τηλικούτος ἔσθ' ὅστις ἔσται κύριος, ἀλλ' ὁποῖαν ἂν τινα τὰ πραχθέντα ἔχη δόξαν, τοιαύτην οἱ πολλοὶ περὶ τῶν πραξάντων διήγγειλαν. διὸ δεῖ σκοπεῖν καὶ προσέχειν ὅπως δίκαια φανεῖται. χορὴ μὲν οὖν οὕτως ἅπαντας ἔχειν τὴν διάνοιαν περὶ τῶν ἀδικουμένων, ὥσπερ ἂν, εἴ τι γένοιτο, ὃ μὴ συμβαίῃ, τοὺς ἄλλους ἀξιῶσαι πρὸς αὐτὸν ἕκαστος ἔχειν. ἐπειδὴ δὲ καὶ παρὰ τὴν αὐτῶν γνώμην ἐναντιοῦνται τινες, μικρὰ πρὸς τούτους εἰπὼν, ἃ βέλτισθ' ὑμῖν ὑπολαμβάνω, ταῦτ' ἤδη συμβουλεύσω.

ΚΓ.

Οὐ μικρὰν ἂν μοι δοκεῖτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ζημίαν νομίσαι, εἴ τις ἀηδὴς δόξα καὶ μὴ προσήκουσα τῇ πόλει παρὰ τοῖς πολλοῖς περιγίγνοιτο. τοῦτο τοῖνυν οὕτω καλῶς ἐγνωκότες οὐκ ἀκόλουθα ποιεῖτε τὰ λοιπὰ, ἀλλ' ὑπάγεσθε ἕκαστοτε πράττειν ἕνια, ἃ οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε καλῶς ἔχειν. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ', ὅτι τοὺς ἐπαινοῦντας ἡδίων προσδέχονται πάντες τῶν ἐπιτιμώντων· οὐ μὲν οἶμαι δεῖν, ταύτην τὴν φιλαν- 143
θρωπίαν διώκων, λέγειν παρ' ἃ συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμαι. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν εἰ καλῶς ἐγινώσκετε, οὐδὲν ἔδει κοινῇ ποιεῖν ὧν ἰδίᾳ μέμφεσθε, ἵνα μὴ συνέβαι-

νευ, ὅπερ νυνὶ γίγνεται. περὶ ὧν μὲν ἕκαστος, ὥς αἰσ-
χρὰ καὶ δεινὰ, λέγει καὶ μέχρι τοῦ προβήσεται τὰ πρά-
γματα; συγκαθιζόμενος δ' αὐτὸς ἕκαστός ἐστι τῶν τὰ
τοιαῦτα ποιούντων. ἐγὼ μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν, ὥς-
περ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τοῦ τὰ βέλτιστα λέγοντος
ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλ-
τιστα εἰπόντι· πολλῷ γὰρ ἂν ἥδιον εἶχε. νῦν δὲ φο-
βοῦμαι μὲν, ὅμως δὲ ἅ γε πιστεύω χρηστὰ φανεῖ-
σθαι, καὶν ὑμεῖς μὴ πεισθῆτε, οὐκ ἀποτρέφομαι
λέγειν.

ΚΔ.

Εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρό-
τερον παρ' ὑμῖν εἰρηκῶς εἶη, νῦν γε λέγων περὶ ὧν
οὐκ ὀρθῶς ἐγκαλοῦσιν οἱ πρέσβεις τῇ πόλει παρὰ πάν-
των ἂν μοι δοκεῖ δικαίως συγγνώμης τυχεῖν. καὶ γὰρ
ἐν ἄλλοις μὲν τισιν ἠττᾶσθαι τῶν ἐναντίων οὐχ οὕτως
ὄνειδος ὥς ἀτύχημα ἂν φανείη· καὶ γὰρ τῇ τύχῃ καὶ
τοῖς ἐφεσθηκόσι καὶ πολλοῖς μέτεστι τοῦ καλῶς ἢ μὴ
ἀγωνίσασθαι· ἐν δὲ τῷ τὰ δίκαια ὑπὲρ αὐτῶν μὴ ἔχειν
ἀξίως τῶν ὑπαρχόντων λέγειν αὐτῆς τῆς γνώμης τῆς
τῶν τοῦτο παθόντων τὸ ὄνειδος εὐρήσομεν. εἰ μὲν
οὖν ἕτεροί τινες ἦσαν ἐν οἷς ἐγίγνονθ' οἱ λόγοι περὶ
ὑμῶν, οὔτε τούτους ἂν οἶμαι ῥαδίως οὕτω ψεύδεσθαι,
οὔτε τοὺς ἀκούοντας πολλὰ τῶν εἰρημένων ἀνασχέ-
σθαι. νῦν δὲ τᾶλλα τε, οἶμαι, τῆς ὑμετέρας πλεονε-
κτοῦσιν εὐηθείας ἅπαντες, καὶ δὴ καὶ τοῦτο νῦν οὐ-
τοι· ἀκροαταῖς γὰρ ἐχρήσαντο καθ' ὑμᾶς ὑμῖν οἷοις 1435
οὐδέσιν ἂν τῶν ἄλλων, ἀκριβῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. ἄξιον
δ' εἶναί μοι δοκεῖ διὰ ταῦτα τοῖς θεοῖς χάριν ὑμᾶς ἔχειν,
ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους μισεῖν. τὸ μὲν γὰρ
ὄραν τούτους τὸν Ῥοδίων δῆμον, τὸν πολὺν τούτων
ποτ' ἀσελγεστέρους λόγους λέγοντα πρὸς ὑμᾶς, ἰκέτην

ὑμέτερον γεγεννημένον εὐτύχημα εἶναι νομίζω τῆς πόλεως· τὸ δὲ τοὺς ἀνοήτους τούτους μήτε τοῦτο λογίζεσθαι, παρὸν οὕτως ἐναργὲς ἰδεῖν, μήθ' ὅτι πολλάκις καθ' ἑν' αὐτῶν ἕκαστον ὑμεῖς σεσώκατε, καὶ πλείω πράγματ' ἐσχήκατε τὴν τούτων θρασύτητα καὶ κακοδαιμονίαν ἐπανορθοῦντες, ἐπειδὴν δι' αὐτοὺς ἀνέλωνται πόλεμον, ἢ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν πράττοντες, τοῦτο παμπόλλην ὑμῖν ὀργὴν εἰκότως ἂν παραστήσῃ μοι δοκεῖ. οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως τούτοις μὲν εἴμαρται μηδέποτε εὖ πράττουσιν εὖ φρονῆσαι· ἡμῖν δὲ προσήκει καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ διὰ τᾶλλ' ἃ πέπρακται τῇ πόλει, σπουδάσαι δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι καὶ πρότερον καὶ νῦν καὶ αἰεὶ ἡμεῖς μὲν τὰ δίκαια προαιρούμεθα πράττειν, ἕτεροι δέ τινες καταδουλοῦσθαι βουλόμενοι τοὺς αὐτῶν πολίτας διαβάλλουσι πρὸς ἡμᾶς.

ΚΕ.

Εἰ μετὰ τῆς αὐτῆς γνώμης, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τε λόγους ἡκούετε τῶν συμβουλευόντων καὶ τὰ πράγματα ἐκρίνετε, πάντων ἀσφαλέστατον ἦν ἂν τὸ συμβουλεύειν. καὶ γὰρ εὐτυχῶς καὶ ἄλλως πράξασι (λέγειν γὰρ εὐφήμεως πάντα δεῖ) κοινὰ ἂν ἦν τὰ τῆς αἰτίας ὑμῖν καὶ τῷ πείσαντι. νῦν δ' ἀκούετε μὲν τῶν ἃ βούλεσθε λεγόντων ἡδιστα, αἰτιασθε δὲ πολλάκις ἑξαπατᾶν ὑμᾶς αὐτοὺς, ἂν μὴ πάνθ' ὃν ἂν ὑμεῖς τρόπον βούλησθε γένηται, οὐ λογιζόμενοι τοῦθ', ὅτι τοῦ 143 μὲν ζητῆσαι καὶ λογίσασθαι τὰ βέλτισθ', ὥς ἄνθρωπος, καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν αὐτὸς ἕκαστός ἐστι κύριος, τοῦ δὲ πραχθῆναι ταῦτα καὶ συνενεργεῖν ἐν τῇ τύχῃ τὸ πλεῖστον μέρος γίγνεται. ἐστι δὲ ἄνθρωπον ὄντα ἀγαπητὸν τῆς αὐτοῦ διανοίας λόγον ὑπέχειν· τῆς δὲ τύχης προσυποσχεῖν ἐν τι τῶν ἀδυνάτων. εἰ μὲν οὖν εὖρη- μένον ἦν πῶς ἂν τις ἀσφαλῶς ἄνευ κινδύνου δημηγο-

ροίῃ, μανία παραλείπειν τοῦτον ἢ τὸν τρόπον· ἐπεὶ δ' ἀνάγκη τὸν περὶ τῶν μελλόντων πραγμάτων γνώμην ἀποφαινόμενον κοινωνεῖν τοῖς ἀπ' αὐτῶν γενομένοις καὶ μετέχειν τῆς ἀπὸ τούτων αἰτίας, αἰσχρὸν ἡγοῦμαι λέγειν μὲν ὥς εὖνους, μὴ ὑπομένειν δὲ, εἴ τις ἐκ τούτου κίνδυνος ἔσται. εὖχομαι δὲ τοῖς θεοῖς, ἃ καὶ τῇ πόλει καὶ μοι συμφέρειν μέλλει, ταῦτ' ἐμοί τε εἰπεῖν ἐλθεῖν ἐπὶ νοῦν καὶ ὑμῖν ἐλέσθαι. τὸ γὰρ πάντα τρόπον ζητεῖν νικῆσαι, δυοῖν θάτερον, ἢ μανίας ἢ κέρδους ἔνεκα ἐσπουδακότος φήσαιμ' ἂν εἶναι.

Κς.

Εἴη μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ περὶ ὧν νυνὶ τυγχάνετε ἐκκλησιάζοντες καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ταῦτά καὶ δοκοῦντα βέλτισθ' ὑμῖν εἶναι καὶ ὄνθ' ὥς ἀληθῶς. δεῖ μέντοι περὶ πραγμάτων μεγάλων βουλευομένους κοινῶς ἀπάντων ἐθέλειν ἀκούειν τῶν συμβουλευόντων, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐνθυμουμένους ὅτι αἰσχρὸν ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῦν μὲν βουλευόντων τι παραινεῖν ἐνίων θορυβεῖν, ὕστερον δὲ κατηγορούντων τῶν αὐτῶν τούτων τῶν πεπραγμένων ἡδέως ἀκούειν. ἐγὼ γὰρ οἶδα, νημίξω δὲ καὶ ὑμᾶς, ὅτι νῦν μὲν ἀρέσκουσι μάλισθ' ὑμῖν οἱ ταῦτα οἷα ὑμεῖς βού- 1437
λεσθε λέγοντες· ἂν δέ τι συμβῇ παρ' ἃ νῦν οἴεσθε, ὃ μὴ συμβαίῃ, τούτους μὲν ἐξηπατηκέναι νομιεῖτε ὑμᾶς, ὧν δὲ νῦν οὐκ ἀνέχεσθε, τότε ὀρθῶς δόξουσιν λέγειν. ἔστι δὲ τοῖς μάλιστα πεπεικόσιν ὑμᾶς ταῦτα ἐφ' ὧν νῦν ἐστὲ, τούτοις καὶ μάλιστα συμφέρον τὸ λόγου τυχεῖν τοὺς ἀντιλέγοντας. ἂν μὲν γὰρ διδάξαι δυνηθῶσιν ὥς οὐκ ἔστιν ἄριστα ἃ τούτοις δοκεῖ, ὅτ' οὐδὲν ἡμάρτηται πω, τοῦτο πράξαντες ἀθώους τοὺς κινδύνους ποιήσουσιν αὐτοῖς· ἐὰν δὲ μὴ δυνηθῶσιν, οὐκ οὐκ ὕστερόν γε ἐπιτιμαῖν ἔξουσιν, ἀλλ' ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἔργον, ἀκου-

σαι, τούτων τετυχηκότες, ἂν ἡττῶνται δικαίως, στέργουσιν καὶ μεθ' ἀπάντων τῶν ἀποβαινόντων, ὅποι' ἄτ' ἂν ᾗ, κοινωνήσουσιν.

KZ.

Οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. ἐγὼ δὲ οὐδεπώποθ' ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδάξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς (ὥς γὰρ ἀπλῶς εἰπεῖν, πάντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες ἔμοιγε δοκεῖτε), ἀλλὰ τὸ πείσαι πράττειν ταῦτα. ἐπειδὴν γὰρ τι δόξη καὶ ψηφισθῇ, τότε ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσον περ πρὶν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τὸ τοὺς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γὰρ ὑμῖν, ἂν ἂ χρὴ βουλευσῇσθε ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι. 1438

KH.

Αἰ μὲν ἐλπίδες, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μεγάλαι καὶ καλαὶ τῶν προειρημένων, πρὸς ἃς οἶμαι τοὺς πολλοὺς ἄνευ λογισμοῦ τι πεπονθέναι. ἐγὼ δὲ οὐδεπώποτε ἔγνω ἕνεκα τοῦ παραχρηῖμα ἀρέσαι λέγειν τε πρὸς ὑμᾶς, ὅ τι ἂν μὴ καὶ μετὰ ταῦτα συνοίσειν ἡγῶμαι. ἔστι μὲν οὖν τὸ κοινὸν ἔθος τῶν πλείστων τοὺς μὲν συνεπαινοῦντας ἑαυτοῖς ὅ τι ἂν πράττωσι φιλεῖν, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιτιμῶντας ἀηδῶς ἔχειν. οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τὸν εὖ φρονοῦντα τὸν λογισμὸν αἰετῶς ἐπιθυμιῶν κρεῖττω πειρᾶσθαι ποιεῖν. ἐγὼ δὲ ἡδέως μὲν ἂν ἐώρων, ἃ καὶ συνοίσειν ἔμελλε, ταῦτ' ἐν ἡδονῇ πράττειν ὄνθ' ὑμῖν, ἵνα καὶ χαριζόμενος καὶ χρηστὰ λέγων ἐφαινό-

μην. ἐπειδὴ δὲ τάναντία ὁρῶ τούτων ἐπιχειροῦντας ὑμᾶς, οἶμαι δεῖν ἀντειπεῖν, εἰ καὶ τισι μέλλω ἀπεχθῆσεσθαι. ἂν μὲν οὖν μὴδ' ὑπομείνητε ἀκοῦσαι μὴδὲ ἐν, οὐ τῷ δοκιμάζοντες διαμαρτεῖν, ἀλλὰ τῷ φύσει πονηρὰ ἐπιθυμεῖν πράττειν τοιαῦτα προαιρεῖσθαι δόξετε. ἂν δ' ἀκούσητε, τυχὸν μὲν ἴσως καὶ μεταπεισθῆιητε, ὃ μάλιστα ἐγὼ νομίζω συνένεγκεῖν ἂν ὑμῖν· εἰ δὲ μὴ, οἱ μὲν ἀγνοεῖν τὸ συμφέρον, οἱ δ', ὅτι ἂν τις βούληται, τοῦτ' ἐρεῖ.

ΚΘ.

Πρῶτον μὲν οὐδέν ἐστι καινόν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς δόξασι παρ' ὑμῖν εἶναί τινας οὔτινες ἀντεροῦσιν, ἐπειδὰν πράττειν τι δέη. εἰ μὲν οὖν ἀποδόντων ὑμῶν λόγον αὐτοῖς, ὅτ' ἐβουλευέσθε, τοῦτ' ἐποιοῦν, τούτων ἂν ἦν ἄξιον κατηγορεῖν, εἰ περὶ ὧν ἤττηντο ἐβιάζοντο πάλιν λέγειν· νῦν δὲ τούτους μὲν 1439 οὐδέν ἐστ' ἄτοπον εἰπεῖν βουλευθῆναι ταῦτα ἃ τότε οὐχ ὑπεμείνατε ἀκοῦσαι, ὑμῖν δ' ἂν τις εἰκότως ἐπιτιμῇσειεν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ὁπόταν περὶ τοῦ βουλεύεσθε, οὐκ ἔατε λέγειν ἕκαστον ἃ γιγνώσκει, ἀλλ' ἂν ἕτεροι τῷ λόγῳ προλάβωσιν ὑμᾶς, οὐδενὸς ἂν τῶν ἐτέρων ἀκούσαίτε. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει πρᾶγμα ἀηδὲς ὑμῖν· οἷς γὰρ πρὶν ἀμαρτεῖν ὑμῖν ἐξῆν συμβουλεύουσι πείθεσθαι, τούτους ὕστερον κατηγοροῦντας ἐπαινεῖτε. τοῦτο δὴ, τοῦτό μοι πάλιν δοκεῖτε πείσεσθαι, εἰ μὴ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς πάντων ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τῷ παρόντι, καὶ τοῦτον τὸν πόνον ὑπομείναντες, ἐλόμενοι τὰ κράτιστα τοὺς ὀτιοῦν τούτοις ἐπιτιμῶντας φάνλους νομιεῖτε. ἐγὼ μὲν δὴ δίκαιον ὑπέληφα πρῶτον ἀπάντων αὐτὸς εἰπεῖν, τί μοι δοκεῖ περὶ ὧν σκοπεῖσθε, ἵνα, ἂν μὲν ὑμῖν ἀρέσκη, καὶ τα

λοιπὰ διδάσκω, εἰ δὲ μή, μήθ' ὑμῖν ἐνοχλῶ μήτ' ἐμαυ-
τὸν κόπτω.

Α.

Ἔδει μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸ τοῦ πολεμεῖν
ἐσκέφθαι τίς ὑπάρξει παρασκευὴ τῷ γενησομένῳ πο-
λέμῳ· εἰ δ' ἄρα μὴ πρόδηλος ᾗν, ὅτε πρῶτον ἐβουλεύ-
εσθε ὑπὲρ αὐτοῦ φανεροῦ γενομένου, τότε καὶ περὶ τῆς
παρασκευῆς ἐσκέφθαι. εἰ δὲ φήσετε πολλὰς ἐγκεχειρι-
κέναι δυνάμεις, ἃς λελυμάνθαι τοὺς ἐπιστάντας, οὐκ
ἀποδέξεται τοῦθ' ὑμῶν οὐδεὶς· οὐ γάρ ἐστι τῶν αὐ-
τῶν τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπολύειν, καὶ λέγειν ὥς
διὰ τούτους κακῶς ταῦτ' ἔχει. ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν παρε-
ληλυθότα οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ἐκ τῶν παρόντων
ἐπαρῆναι τοῖς πράγμασι, τοῦ μὲν κατηγορεῖν οὐδένα 14
καιρὸν ὄρω, πειράδομαι δ' ἃ κράτιστα νομίζω συμ-
βουλεύσαι. πρῶτον μὲν οὖν ὑμᾶς ἐκείνο ἐγνωκέναι
δεῖ, ὅτι τὴν ἴσιν ὑπερβολὴν τῆς σπουδῆς καὶ φιλονει-
κίας ἐπὶ τοῖς πράγμασι πάντ' ἄνδρα παρασχέσθαι δεῖ
ὁσηνπερ ἐκ τῶν ἄνωθεν χρόνων ἀμελείας· μόλις γὰρ
οὕτως ἐλπίς ἐκ πολλοῦ διώκοντας τὰ προειμένα ἐλεῖν
δυνηθῆναι. ἐπεὶ οὐκ ἀθυμητέον τοῖς γεγενημένοις·
ὃ γάρ ἐστι τῶν παρεληλυθότων χεῖριστον, τοῦτο πρὸς
τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί οὖν τοῦτ' ἔστιν, ὧ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ὅτι οὐδὲν ὑμῶν τῶν δεόντων ποι-
ούντων κακῶς ἔχει τὰ πράγματα· ἐπεὶ εἴ γε πάνθ' ἃ
προσῆκε πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἐλπίς ᾗν
αὐτὰ γενέσθαι βελτίω.

ΑΑ.

Οὐδέν ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον
ἢ τοῖς αὐτοῖς ἔθεσιν ἐπιτιμᾶν τε καὶ χρῆσθαι τοὺς δη-
μυγοροῦντας. τὸ γὰρ στασιάζειν πρὸς αὐτοὺς καὶ κατ-
ηγορεῖν ἀλλήλων ἄνευ κρίσεως, οὐδεὶς ἐστιν οὕτως

ἀγνώμων ὅστις οὐ φήσειεν ἂν βλάβην εἶναι τοῖς πράγμασιν. ἐγὼ δ' οἶμαι τούτους μὲν ἂν εἶναι βελτίους, εἰ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλονεικίαν ἐπὶ τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς τρέψαντες ἐδημηγόρουν· ὑμῖν δὲ παραινῶ μὴ συστασιάζειν μηδετέροις τούτων, μηδ' ὅπως ἄτεροι κρατήσουσι σκοπεῖν, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς ἅπαντες τῶν ἐχθρῶν περιέσεσθε. εὐχομαι δὲ τοῖς θεοῖς τοὺς ἢ φιλονεικίας ἢ ἐπηρείας ἢ τινος ἄλλης ἔνεκα αἰτίας ἄλλο τι, πλὴν ἅ ποθ' ἡγοῦνται συμφέρειν, λέγοντας παύσασθαι· τὸ γὰρ καταρᾶσθαι συμβουλευόντ' ἴσως ἔστ' ἄτοπον. αἰτιασαίμην μὲν οὖν ἐγὼ γ' ἂν οὐδένα, ὃ ἄνδρες Ἀθη- 1441 ναῖοι, τοῦ κακῶς τὰ πράγματ' ἔχειν ἀλλ' ἢ πάντας τούτους. οἶμαι δὲ δεῖν παρὰ μὲν τούτων ἐφ' ἡσυχίας λόγον ὑμᾶς λαβεῖν, νῦν δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅπως ἔσται βελτίω, σκοπεῖν.

ΑΒ.

Ἐβουλόμην ἂν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσῃν σπουδὴν ἐνίοις τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι ὅπως τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν ὅσην περ ὅπως εὖ δόξουσι λέγειν, ἵν' οὗτοι μὲν ἀντὶ τοῦ δεινοῦ λέγειν ἐπιεικεῖς ἐνομίζοντο εἶναι, τὰ δ' ὑμέτερα, ὥσπερ ἐστὶ προσῆκον, βέλτιον εἶχε. νῦν δ' ἐνιοί μοι δοκοῦσι παντάπασιν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου δόξαν ἡραπηνότερος τῶν μετὰ ταῦτα συμβησομένων ὑμῖν οὐδὲν φροντίζειν. καὶ δῆτα θαυμάζω, πότερά ποθ' οἱ τοιοῦτοι λόγοι τὸν λέγοντ' ὁμοίως πεφύκασιν ἑξαπατᾶν ὥσπερ πρὸς οὓς ἂν λέγονται, ἢ συνιέντες οὗτοι τὰναντία τοῖς δοκοῦσιν ἑαυτοῖς εἶναι βελτίστοις δημηγοροῦσιν. εἰ μὲν γὰρ ἀγνοοῦσιν ὅτι τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δέοντα οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασὺν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἰσχυρὸν εἶναι δεῖ, οὐδ' ἐπὶ τῷ τοὺς ἐχθροὺς μὴ θυνήσεσθαι θαρρεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καὶ δύ- νωνται κρατῆσαι, τὰ τῶν λόγων ἀστεῖα, ὥς ἔοικε, τοῦ

τὰ μέγιστα αἰσθάνεσθαι κεκώλυκεν αὐτούς. εἰ δὲ ταῦτα μὲν μὴδ' ἂν φήσαιεν ἄγνοεῖν, πρόφασις δ' ἄλλη τις ὕπεστι δι' ἣν ταῦτα προαιροῦνται, πῶς οὐ χορὴ φανύλην ταύτην ὑπολαμβάνειν, ἥτις ποτ' ἐστίν; ἐγὼ δ' οὐκ ἀποτρέφομαι λέγειν ἃ δοκεῖ μοι, καίπερ ὁρῶν ἡγμένους ὑμᾶς· καὶ γὰρ εὐήθεις, λόγῳ ψυχαγωγηθέντων ὑμῶν 144 οὐκ ὁρθῶς, λόγον αὖ τὸν μέλλοντα βελτίῳ λέγειν καὶ μᾶλλον συμφέρονθ' ὑμῖν καταδείσαι. ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ὑπομεῖναι, ἐνθυμηθέντας ὅτι οὐδὲ τὰ νῦν δοκοῦντ' ἐδοξεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ τοὺς λόγους ἡκούσατ' ἐξ ὧν ἐπείσθητε. ὥσπερ ἂν τοίνυν, εἰ νόμισμα ἐκρίνετο ὁποῖόν τί ποτ' ἐστί, δοκιμάσαι δεῖν ἂν ῥήθητε, οὕτω καὶ τὸν λόγον ἀξιῶ τὸν εἰρημένον ἐξ ὧν ἀντειπεῖν ἡμεῖς ἔχομεν σκεψαμένους, ἐὰν μὲν συμφέροντα εὗρητε, ἀγαθῇ τύχῃ πείθεσθαι, ἂν δ' ἄρα ἕκαστα λογιζομένους ἀλλοιότεροις φανῇ, πρὶν ἀμαρτεῖν μεταβουλεύσαμένους, τοῖς ὁρθῶς ἔχουσι χρήσασθαι.

ΔΓ.

Μάλιστα μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς ἃ μέλλω λέγειν πεισθῆναι· εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλη πῃ συμβαίνοι, ἐμαυτῷ γ' ἂν εἰρήσθαι πρὸ παντὸς αὐτὸ δεξαίμην. ἔστι δὲ οὐ μόνον, ὥς δοκεῖ, τὸ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν χαλεπὸν τὰ δέοντα, ἀλλὰ καὶ καθ' αὐτὸν σκοπούμενον εὗρεῖν. γνοίῃ δ' ἂν τις, εἰ μὴ τὸν λόγον ὑμᾶς, ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐφ' ὧν ἐστὲ σκέψασθαι νομίσαι, καὶ πλείῳ σπουδὴν τοῦ δοκεῖν ἐπιεικῆς εἶναι ἢ τοῦ δεινὸς εἰπεῖν φανῆναι ποιοῖτο. ἐγὼ γοῦν (οὕτω τί μοι ἀγαθὸν γένοιτο) ἐπειδὴ περὶ τῶν παρόντων ἐπήει μοι σκοπεῖν, λόγοις μὲν καὶ μάλ' ἀφθόνοις, οὓς οὐκ ἂν ἀηδῶς ἡκούετε ὑμεῖς, ἐνετύγχανον. καὶ γὰρ ὥς δικαιοτάτοι τῶν Ἑλλήνων ἐστὲ, πολλὰ εἰπεῖν καὶ ἐώρων καὶ ὁρῶ, καὶ ὥς ἀρίστων προγόνων, καὶ πολλὰ τοιαῦτα.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν τὸν χρόνον ἡσθῆναι ποιήσαντα ὅσον
 ἂν ῥηθῇ, μετὰ ταῦτ' οἴχεται· δεῖ δὲ πράξεώς τινος τὸν 1443
 λέγοντα φανῆναι σθμβουλον, δι' ἣν καὶ μετὰ ταῦτα
 ἀγαθοῦ τινὸς ὑμῖν ἔσται παρουσία. τοῦτο δ' ἤδη καὶ
 σπάνιον καὶ χαλεπὸν πεπειραμένος οἶδα ὃν εὔρεῖν.
 οὐδὲ γὰρ αὐταρκες τὸ ἰδεῖν ἔστι τὰ τοιαῦτα, ἂν μὴ καὶ
 πείσῃ τις τοὺς συναιρομένους ὑμᾶς δυνηθῇ. οὐ μὴν
 ἀλλ' ἐμὸν μὲν ἔργον εἰπεῖν ἴσως ἂν πέπεικ' ἐμavτὸν
 συμφέρειν, ὑμέτερον δὲ ἀκούσαντας κρῖναι, καὶ ἀρέ-
 σκη, χοῤῥῃσθαι.

ΛΔ.

Οὐκ ἄδηλον ἦν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶην, ὅτε
 τῶν ἀντιλέγειν βουλομένων οἷς ὁ δεῖνα ἔλεγεν οὐκ
 ᾤεσθε ἀκούειν χοῤῥῃναι, ὅτι συμβήσεται τοῦτο ὃ νυνὶ
 γίνεται, ὅτι οἱ τότε κωλυθέντες ἐροῖεν εἰς ἑτέραν ἐκ-
 κλησίαν. ἂν τοίνυν ταῦθ' ἅπερ πρότερον ποιήσητε,
 καὶ τῶν τοῖς τότε δόξασι συνειπεῖν βουλομένων μὴ ἐθε-
 λήσητε ἀκοῦσαι, πάλιν ταῦτα εἰς τὴν ἑτέραν ἐκκλησίαν
 οὔτοι λαβόντες τούτων κατηγορήσουσιν. οὐδαμῶς, ὧς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε τὰ πράγματ' ἂν χεῖρω γένοιτο,
 οὔθ' ὑμεῖς ἀτοπώτεροι φανείητε, ἢ εἰ μήτε τῶν δοξάν-
 των ὑμῖν πέρας μὴδὲν ἔχειν δοκοίη, μήτ', ἀφέντες ἂν
 συμφέρει, τῶν πρὸ ὁδοῦ τι περαίνετε, εἴητε δ' ὥσπερ
 τῶν τὰ θέατρα προκαταλαμβάνοντων. μὴδαμῶς, ὧς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ πονήσαντες τὸν πόνον τοῦτον
 καὶ παρασχόντες ἴσους ἀκροατὰς ἀμφοτέροις ὑμᾶς ἀν-
 τοὺς πρῶτον μὲν ἔλεσθε ὅτι καὶ ποιήσετε, ἔπειθ' ὑπο-
 λαμβάνετε, ἂν τις ἐναντιῶται τοῖς ἅπασι οὔτω δοκι-
 μασθεῖσι, πονηρὸν καὶ κακόνουν ὑμῖν. τὸ μὲν γὰρ
 λόγου μὴ τυχόντα πεπεισθαι βέλτιον τῶν ὑμῖν δο-
 κούντων αὐτὸν ἐντεθυμῆσθαι συγγνώμη· τὸ δὲ ἀκου-
 σάντων ὑμῶν καὶ διακρινάντων ἔτι ἀναισχυντεῖν, καὶ 1444

μὴ συγχωρεῖν ἐνδόντα τῇ τῶν πλειόνων γνώμῃ, ἄλλην
τιν' ἂν ὑποψίαν οὐχὶ δικαίαν ἔχειν φανείη. ἐγὼ μὲν
δὴ σιωπᾶν ἂν ὥμην δεῖν ἐν τῷ παρόντι, εἰ μένοντας
ὑμᾶς ἐώρων ἐφ' ὧν ἔδοξεν· εἰμὶ γὰρ τῶν ἐκεῖνα πεπει-
σμένων συμφέρειν ὑμῖν· ἐπειδὴ δ' ὑπὸ τῶν παρὰ τού-
των λόγων μεταβεβλήσθαι μοί τινες δοκοῦσιν, ὥς οὔτ'
ἀληθῆ λέγουσιν οὔθ' ὑμῖν συμφέροντα, ἴσως μὲν εἰ-
δότας, οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ τυγχάνετε ἀγνοοῦντες, δι-
δάξω.

ΑΕ.

Ἔδει μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δίκαιον ἦν τότε
πελθεῖν ὑμᾶς ὃ τι ἄριστον ἕκαστος ἡγεῖτο, ὅτε ἐβου-
λεύεσθε τὸ πρῶτον περὶ τούτων, ἵνα μὴ συνέβαινεν,
ἃ δὴ δύο πάντων ἐστὶν ἀλυσιτελέεστατα τῇ πόλει, μήτε
πέρας μηδὲν ἔχειν τῶν ὑμῖν δοξάντων, παρανοίας θ'
ὑμεῖς κατεγιγνώσκετε ὑμῶν αὐτῶν μεταβουλευόμενοι.
ἐπειδὴ δὲ σιωπήσαντες τότε νῦν ἐπιτιμῶσί τινες, βού-
λομαι μικρὰ πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ θαυμάζω τὸν
τρόπον τῆς πολιτείας τῆς τούτων, μᾶλλον δ' ἡγοῦμαι
φαῦλον. εἰ γὰρ ἐξὸν παραινεῖν ὅταν σκοπῆτε, βεβου-
λευμένων κατηγορεῖν αἰροῦνται, συκοφαντῶν ἔργον,
οὐχ, ὥς φασὶν, εὖνων ποιοῦσιν ἀνθρώπων. ἡδέως
δ' ἂν ἐροίμην αὐτούς (καὶ μηδεμιᾶς λαιδορίας ὃ μέλλω
λέγειν ἀρχὴ γενέσθω) τί δὴ τᾶλλα ἐπαινοῦντες Λακε-
δαιμονίους, ὃ μάλιστα ἄξιόν ἐστι τῶν παρ' ἐκείνοις
ἄγασθαι, τοῦτο οὐ μιμοῦνται, μᾶλλον δ' αὐτὸ τοῦναν-
τίον ποιοῦσιν; φασὶ γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ'
ἐκείνοις μέχρ' ἂν τοῦ δόξαι γνώμην, ἢν ἂν ἕκαστος
ἔχη, λέγειν, ἐπειδὰν δ' ἐπικυρωθῇ, ταῦτα ἅπαντας 1445
ἐπαινεῖν καὶ συμπράττειν, καὶ τοὺς ἀντειπόντας. τοι-
γάρτοι πολλῶν μὲν ὄντες οὐ πολλοὶ περιγίγνονται,
λαμβάνουσι δ', ὅς' ἂν μὴ τῷ πολέμῳ δύνωνται, τοῖς

καιροῖς, οὐδείς δ' αὐτοὺς ἐκφεύγει χρόνος οὐδὲ τρόπος τοῦ τὰ συμφέρονθ' ἑαυτοῖς περαίνειν, οὐ μὰ Δί' οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς καὶ διὰ τούτους καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις, ἀλλήλων περιγινόμενοι καὶ οὐχὶ τῶν ἐχθρῶν, πάντα ἀνηλώκαμεν τὸν χρόνον, ἂν μὲν εἰρήνην τις ἐκ πολέμου ποιήσῃ, τοῦτον μισοῦντες, ἂν δ' ἐξ εἰρήνης πόλεμόν τις λέγῃ, τούτῳ μαχόμενοι, ἂν δ' ἔχειν ἡσυχίαν τις παραινῇ καὶ τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν, οὐδὲ τοῦτον ὀρθῶς λέγειν φάσκοντες, ὅλως δ' αἰτιῶν καὶ κενῶν ἐλπίδων ὄντες πλήρεις. τί οὖν, ἂν τις εἴποι, σὺ παραινεῖς, ἐπειδὴ ταῦτ' ἐπιτιμᾷς; ἐγὼ νῆ Δί' ἐρῶ.

ΑΣ.

Πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ πάνυ μοι δοκεῖ τις ἂν εἰκότως περὶ ὑμῶν δεῖσαι, μὴ παρὰ τὸ τῶν συμβουλευόντων οὐκ ἐθέλειν ἀκούειν χειρὸν βουλεύσῃσθε. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ τύχη, καλῶς ποιούσα, πολλὰ τῶν πραγμάτων ὑμῖν αὐτόματα, ὥς ἂν εὖξαισθε, παρίστησιν, ἐπεὶ τῇ γε τῶν προεσθηκότων προνοίᾳ βραχεία αὐτῶν εἶχεν ἂν καλῶς. ἐπειδὴ ὑμεῖς οὐ μόνον τοὺς λόγους οὕς ἂν ἕκαστος εἴποι προῖστε, ἀλλὰ καὶ ὧν ἔνεκ' αὐτῶν ἕκαστος δημηγορεῖ, εἰ δὲ μὴ φιλαπέχθημον ἦν, εἶπον ἂν καὶ πόσους. τὸν δὲ τοῦ φενακίζεσθαι χρόνον ὥς εἰς μικρότατον συνάγοντες σωφρονεῖν ἔμοιγε δοκεῖτε. εἰ μὲν δὴ τι τῶν αὐτῶν ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ἐρεῖν, οὐκ ἂν ᾧμην δεῖν λέγων ἐνοχλεῖν. νῦν δὲ συμφέροντα μὲν ὑμῖν ἀκοῦσαι, παντάπασιν δὲ ἀφεσθηκότα 1446 τῶν ὑπὸ τῶν πολλῶν προσδοκωμένων οἶμαι λόγον ἔχειν. βραχὺς δ' ἔσται. σκέψασθε δὲ ἀκούσαντες, κἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χρησασθε.

ΑΖ.

Καὶ βραχεῖαν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ δικαίαν ποιήσομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου· καὶ οὐδὲ τὰ πάντα

ἐρῶ. ἡγοῦμαι γὰρ ἑξαπατᾶν μὲν εἶναι βουλομένου σκοπεῖν ὄντιν' ὑμᾶς τρόπον τοῦς ἀκούοντας τὰ τοῦ πράγματος δυσχερῇ τῷ λόγῳ συγκρούσεται, ἀπλῶς δὲ πεπεικότος αὐτὸν ὑμῖν προσφέρεισθαι τοῦτο πρῶτον εἶναι, εἰπεῖν πότερα ἐγνωκῶς παρελήλυθεν, ἵν' εἰ μὲν ἀκούσαντες τοῦτο τοῦς μετὰ ταῦτα λόγους βούλησθε ἀκούειν, καὶ διδάσκη καὶ φράξῃ τὰ βέλτιστα αὐτῷ δοκοῦντα, ἂν δ' ἀποδοκιμάσητε, ἀπηλλαγμένος ἦ καὶ μήτε ὑμῖν ἐνοχλῇ μήτε αὐτὸν κόπτῃ. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρῶτον ἐρῶ. ἐμοὶ δοκεῖ Μυτιληναίων ὁ δῆμος ἡδίκησθαι, καὶ δίκην ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ προσήκειν λαβεῖν. καὶ ὅπως λήψεσθε, ἔχω λέγειν, ἐπειδὴν ὡς ἡδίκηνται καὶ ὑμῖν προσήκει βοηθεῖν ἐπιδείξω.

ΔΗ.

Πρῶτον μὲν οὐ πάννυ θαυμαστόν ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ μὴ ῥαδίους τοῖς συμβουλευέειν βουλομένοις εἶναι τοῦς λόγους· ὅταν γὰρ τὰ πράγματα ἔχῃ φαύλως περὶ ὧν δεῖ σκοπεῖν, δυσχερεῖς ἀνάγκη περὶ αὐτῶν εἶναι καὶ τὰς συμβουλίας. εἰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ μὴ ἐθέλειν ἀκούειν ἐλπίς ταῦτα γενέσθαι βελτίω, τοῦτο χρὴ πράττειν· εἰ δὲ χεῖρῳ μὲν ἅπαντα, βέλτιον δ' οὐδὲν ἐκ τούτου γενήσεται, τί δεῖ, πρὸς τὸ φαυλότατον ἐλθεῖν ἐάσαντας, ἐκ πλείονος ἢ νῦν καὶ χαλεπωτέρου σώζειν πειρᾶσθαι, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόντων ἔτι καὶ νῦν 144 ἐπανορθώσασθαι καὶ προαγαγεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον; τὸ μὲν οὖν ὀργίλως ὑμᾶς ἔχειν εἰκὸς ἐστὶ ταῦτα πάσχοντας· τὸ δὲ μὴ τοῖς αἰτίοις, ἀλλὰ πᾶσιν ἐφεξῆς ὀργίζεσθαι, τοῦτο οὐκέτι εἰκὸς οὐδ' ὀρθῶς ἔχον ἐστίν. οἱ γὰρ μηδενὸς μὲν αἰτιοὶ τῶν παρεληλυθότων, τὰ δὲ λοιπὰ πῶς ἔσται βελτίω λέγειν ἔχοντες χάριν, οὐκ ἀπέχθειαν κομίσαιντ' ἂν δικαίως παρ' ὑμῶν· οὓς, εἰ μὴ ἀκαίρως δυσκολαίνῃτε, ὀκνεῖν ἀνίστασθαι ποιήσετε. καίτοι

ἔγωγε οὐκ ἄγνοω ὅτι πολλάκις οὐ τοῖς αἰτίοις, ἀλλὰ τοῖς ἐμποδῶν οὔσι τοῖς ὀργιζομένοις ἀηδὲς τι παθεῖν συνέβη. ὅμως δ' ἀνέστην συμβουλευσών· πιστεύω γὰρ ἔγωγε, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φλαύρου μὲν μηδενὸς αἷτιος ὢν εὐρεθήσεσθαι, βελτίω δ' ἑτέρων ὑμῖν ἔχειν συμβουλευῖσαι.

ΛΘ.

Τὰ μὲν γεγενημένα, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα οἶα πάντες ἀκηκόατε· δεῖ δ' ὑμᾶς μηδὲν ἐκπεπληγμένως διακεῖσθαι, λογιζομένους ὅτι πρὸς μὲν τὰ παρόντα ἀθύμως ἔχειν οὔτε τοῖς πράγμασι συμφέρον οὔθ' ὑμῶν ἄξιόν ἐστι, τὸ δὲ ταῦτ' ἐπανορθοῦν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι προσῆκον καὶ τῆς ὑμετέρας δόξης ἄξιον ἂν φανείη. χρὴ δὲ τοὺς ὄντας οἶοι φήσαιτ' ἂν ὑμεῖς εἶναι ἐν τοῖς δεινοῖς ἑτέρων διαφέροντας φαίνεσθαι. ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς μὲν ἂν ἐβουλόμην ταῦτα συμβῆναι τῇ πόλει, οὐδ' ἀτυχεῖν ὑμᾶς οὐδέν· εἰ δ' ἄρα ἔδει γενέσθαι καὶ τι δαιμόνιον τοῦτ' ἀπέκειτο, ὥσπερ πέπρακται, τὰ γεγενημένα λυσιτελεῖν οἶμαι. τὰ μὲν γὰρ τῆς τύχης ὀξείας ἔχει τὰς μεταβολὰς καὶ κοινὰς ἀμφοτέροις τὰς παρ- 1448 ουσίας· ἃ δ' ἂν δι' ἀνδρῶν κακίαν πραχθῇ, βεβαίους ποιεῖ τὰς ἥττας. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ τοὺς κεκρατηκότας ἀγνοεῖν ὅτι βουληθέντων ὑμῶν, καὶ παροξυνθέντων τῷ γεγενημένῳ, οὐ πάνυ πω δῆλον πότερον εὐτύχημα ἢ καὶ τούναντίον αὐτοῖς ἐστι τὸ πεπραγμένον· εἰ δ' ἄρα ἐπῆрке τὸ πρᾶγμα αὐτοὺς θρασύνεσθαι, καὶ τοῦτο πρὸς ὑμῶν ἤδη γίγνοιτο. ὅσω γὰρ ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι, τοσούτω θᾶττον ἀμαρτήσονται.

Μ.

Οὗ μοι δοκεῖτε, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ἧς οἴεσθε πόλεως νυνὶ μόνον βουλευέσθαι, ἀλλὰ ὑπὲρ πασῶν τῶν συμμαχίδων. ὅπως γὰρ ἂν περὶ ταύτης

γνώτε, πρὸς ταῦτ' εἰκὸς ἀποβλέποντας τοὺς ἄλλους καὶ αὐτοὺς τῶν αὐτῶν τεύξεσθαι νομίζειν. ὥστε δεῖ καὶ τοῦ βελτίστου καὶ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ἔνεκα δόξης σπουδάσαι, ὅπως ἅμα καὶ συμφέροντα καὶ δίκαια φανήσεσθε βουλευόμενοι. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τῶν τοιούτων πραγμάτων ἀπάντων ἐστὶ τῶν στρατηγῶν· ὧν οἱ πλείστοι τῶν παρ' ὑμῶν ἐκπλεόντων οὐ τοὺς ὑμετέρους φίλους, οὐς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τῶν αὐτῶν κινδύνων μετεσχηκότας παρειλήφασι, θεραπεύειν τούτους οἴονται δεῖν, ἀλλὰ καὶ ἰδίους φίλους ἕκαστος ἑαυτῷ κατασκευάσας ὑμᾶς ἄξιοι τοὺς αὐτῶν κόλακας καὶ ὑμετέρους ἡγεῖσθαι φίλους· οὐ πᾶν ἐστὶ τούναντίον. οὔτε γὰρ ἐχθροτέρους οὔτ' ἀναγκαίους μᾶλλον ἐχθρούς ἂν τούτων εὗροιτε. ὅσῳ γὰρ πλείω παρακρουόμενοι πλεονεκτοῦσι, τοσούτῳ πλείονων ὀφείλειν ἡγοῦνται δίκην δοῦναι. οὐδεὶς δ' ἂν γένοιτο εὖνους τούτοις, 144 ὑφ' ὧν ἂν τι κακὸν πείσεσθαι προσδοκᾷ. τοῦ μὲν οὖν κατηγορεῖν ἴσως οὐχ ὁ παρῶν καιρὸς· ἃ δ' ἡγοῦμαι συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτα συμβουλεύσω.

ΜΑ.

Οὐδένα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πάντων ὑμῶν οὕτως οἶμαι κακόνου εἶναι τῇ πόλει ὥστε μὴ χαλεπῶς φέρειν μηδὲ λυπεῖσθαι τοῖς γεγενημένοις. εἰ μὲν τοίνυν ἀγανακτοῦντας ἦν ἀπρακτόν τι ποιῆσαι τούτων, τοῦτ' ἂν ἔγωγε παρήνουν ὑμῖν ἄπασι· ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι, δεῖ δ' ὑπὲρ τῶν λοιπῶν προνοηθῆναι ὅπως μὴ ταῦτ' ἀπεισεσθε, ὥσπερ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῦν γεγενημένων ἀγανακτεῖτε, οὕτω χρὴ σπουδάσαι ὑπὲρ τοῦ μὴ πάλιν ταῦτα συμβῆναι, καὶ νομίζειν μηδένα ἔχειν λόγον εἰπεῖν τῶν συμβουλευόντων τοιούτον, ὃς δυνήσεται σῶσαι τὰ παρόντα μηδενὸς ὑμῶν μηδὲν συναραμένου· οὐ γὰρ

ἂν λόγος, ἀλλὰ θεὸς ὁ τοιοῦτος εἴη. ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἐκείθεν ἥρτηται, ἐκ τοῦ τῆς πα-
ραχοῆμα πρὸς ὑμᾶς ἕνεκα χάριτος ἐνίοις τῶν λεγόν-
των ἐντανθὶ δημηγορεῖν, ὥς οὔτε εἰσφέρειν οὔτε στρα-
τεύεσθαι δεῖ, πάντα δὲ αὐτόματ' ἔσται· ἔδει μὲν οὖν
ταῦθ' ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐξελέγχεσθαι μετὰ τοῦ λυσίτε-
λοῦντος ἐλέγχου τῇ πόλει· δοκεῖ δέ μοι τρόπον τινα
καὶ νῦν ἀμείνων ἡ τύχη περὶ ὑμᾶς τῶν ἐφεστηκότων
εἶναι. τὸ μὲν γὰρ ἕκαστα ἀπόλλυσθαι τῆς τῶν ἐπιμε-
λουμένων κακίας σημεῖον προσήκει ποιεῖσθαι· τὸ δὲ
μὴ πάσαι πάντ' ἀπολωλέναι τῆς ὑμετέρας τύχης εὐερ-
γέτημ' ἔγωγε κρίνω. ἐν ᾧ τοίνυν ἡ τύχη διαλείπει καὶ
τοὺς ἐχθροὺς ἀνέχει, τῶν λοιπῶν ἐπιμελήθητε. εἰ 1450
δὲ μὴ, σκοπεῖτε ὅπως μὴ ἅμα τοὺς τ' ἐφεστῶτας ἐκά-
στοις ὑμεῖς κρίνητε καὶ τὰ πράγμαθ' ὑμῶν, ᾧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, κλινεῖ. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ταῦτ' ἄνευ μεγά-
λου τινὸς στήσεται, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένου.

MB.

Οὐδέν ἐστιν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ἄλογον,
τοὺς αἰεὶ καὶ συνεχῶς ὑπὲρ τῶν ὀλιγαρχικῶν πολιτενο-
μένους καὶ νῦν ταῦτα ποιοῦντας ἐξελέγχεσθαι. ἀλλ'
ἐκεῖνο μᾶλλον ἂν τις εἰκότως θαυμάσαι, τὸ τοὺς εἰδό-
τας ὑμᾶς ταῦτα πολλάκις ἡδίου τούτων ἀκούειν ἢ τῶν
ὑπὲρ ὑμῶν λεγόντων. ἴσως μὲν οὖν ὥσπερ οὐδ' ἰδίᾳ
ῥᾷδιόν ἐστιν ἅπαντ' ὀρθῶς πράττειν, οὕτως οὐδὲ κοι-
νῇ· ἀλλ' οὐ δὴ τὰ μέγιστα γε χορὴ παρορᾶν· τὰ μὲν οὖν
ἄλλα πάντ' ἐστὶν ἐλάττω· ὅταν δ' ὑπὲρ πολιτείας καὶ
σφαγῶν καὶ δήμου καταλύσεως εὐχερῶς ἀκούητε, πῶς
οὐκ ἔξω χορὴ τοῦ φρονεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι; οἱ μὲν
γὰρ ἄλλοι πάντες ἀνθρώποι τοῖς ἐτέρων παραδείγμασι
χρώμενοι μᾶλλον εὐλαβεῖς αὐτοὶ γίνονται· ὑμεῖς δὲ
οὐδὲ τὰ τοῖς ἄλλοις συμβαίνοντα ἀκούοντες φοβηθῆναι

δύνασθε, ἀλλ' ἂ τοὺς ἰδίᾳ περιμένοντας ἀβελτέρους νομίζετε, ταῦτ' αὐτοὶ δημοσίᾳ μοι δοκεῖτε ἀναμένειν παθόντες αἰσθέσθαι.

ΜΓ.

Οὐδεὶς πώποτε ἴσως ὑμῶν ἐξήτησεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί δῆποτε οἱ κακῶς πράττοντες ἄμεινον περὶ τῶν πραγμάτων τῶν εὐπραπτόντων βουλευόνται. ἔστι δ' οὐχ ἐτέρωθεν ποθεν τοῦτο γιγνόμενον, ἀλλ' ὅτι συμβαίνει τοῖς μὲν μήτε φοβεῖσθαι μηδὲν μήθ' ἅ τις ἂν λέγοι δεινὰ προσήκονθ' αὐτοῖς ἡγεῖσθαι· τοὺς δὲ πλησίον ὄντας τῶν ἁμαρτημάτων, ὅταν εἰς τὸ κακῶς πράττειν ἀφίκωνται, σῶφρονας πρὸς τὰ λοιπὰ καὶ 14 μετρίους παρέχει. σπουδαίων τοίνυν ἐστὶν ἀνθρώπων, ὅταν βελτίστῃ τῇ παρούσῃ τύχῃ χρῶνται, τότε πλείω τὴν σπουδὴν πρὸς τὸ σωφρονεῖν ἔχειν· οὐδὲν γὰρ οὐτε φυλαττομένοις οὕτω δεινὸν ὥστ' ἀφύλακτον εἶναι, οὔτε ὀλιγορουσιν ἀπροσδόκητον παθεῖν. λέγω δὲ ταῦτα οὐχ ἵνα τὴν ἄλλως ὑμᾶς δεδίττωμαι, ἀλλ' ἵνα μὴ διὰ τὴν παροῦσαν εὐπραξίαν, ἃ γένοιτ' ἂν, εἰ μὴ προνοήσεσθε τῶν πραγμάτων, δεινὰ ἀκούοντες καταφρονῆτε, ἀλλ' ἄνευ τοῦ παθεῖν, ὥσπερ ἐστὶ προσήκον φάσκοντάς γε μηδέων ἀπολείπεσθαι τῷ σωφρονεῖν, φυλάξῃσθε.

ΜΔ.

Οὐχὶ τὸν αὐτὸν εἶναι καιρὸν ὑπέληφα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ χαρίζεσθαι καὶ τοῦ τὰ δοκοῦντά μοι βέλτιστα παραινεῖν. πολλάκις γὰρ ὁρῶ τὸ χαρίζεσθαί τι παρὰ γνώμην πλείονα ἀπέχθειαν ἐνεγκὸν τοῦ τὸ πρῶτον ἐναντιωθῆναι. εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ἐγινώσκετε ταῦτα, οὗτ' ἂν, εἰ μοι τὰ δέοντα ἐδοκεῖτε προαιρεῖσθαι, παρῆλθον, περίεργον ἡγούμενος τοῖς ἀφ' αὐτῶν ἃ χρὴ ποιοῦσι λέγειν, οὗτ' ἂν εἰ τούναντίον· μᾶλ-

λον γὰρ ἂν ἡγησάμην ἓνα ὄντ' ἐμαυτὸν ἀγνοεῖν τὰ
κράτιστα ἢ πάντας ὑμᾶς. ἐπειδὴ δὲ ὁρῶ τινὰς ὑμῶν
ταῦτά μὲν γινώσκοντας ἐμοί, τάναντία δ' ἄλλοις, πει-
ράσομαι μετὰ τούτων τοὺς ἑτέρους πεῖσαι. εἰ μὲν οὖν
οἰήσεσθε δεῖν μὴ ἐθέλειν ἀκούειν, οὐκ ὀρθῶς ποιή-
σετε· ἂν δ' ἀκούσητε σιωπῇ καὶ τοῦθ' ὑπομείνητε,
δυοῖν ἀγαθοῖν θάτερον ὑμῖν ὑπάρξει· ἢ γὰρ πεισθῇ-
σεσθε, ἂν τι δοκῶμεν λέγειν συμφέρον, ἢ βεβαιότερον
περὶ ὧν ἐγνώκατε ἔσεσθε πεπεισμένοι. ἂν γὰρ, οἷς τι 1452
διαμαρτάνειν οἴομεθ' ἡμεῖς ὑμᾶς, ταῦτα μηδενὸς
ἄξια φανῇ, μετ' ἐλέγχου τὰ δεδογμένα νῦν ὑμεῖς ἔσεσθ'
ἡρημένοι.

ME.

Βουλοίμην ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν ἡν-
δοκίμηκε λέγων παρ' ὑμῖν ὁ δεῖνα, ἐπὶ τῶν ἔργων
πραττομένων ἴσον αὐτῷ τὸν ἔπαινον γενέσθαι· οὔτε
γὰρ τούτῳ κακόνους εἰμὶ μὰ τοὺς θεοὺς ὑμῖν τε ἀγα-
θὸν βούλομαι γενέσθαι. ἀλλ' ὁρᾶτε, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, μὴ κεχωρισμένον ἢ λόγον εἰπεῖν εὖ καὶ προελέ-
σθαι πράγματα συμφέροντα, καὶ τὸ μὲν ῥήτορος ἔρ-
γον ἦ, τὸ δὲ νοῦν ἔχοντος ἀνθρώπου. ὑμεῖς τοίνυν οἱ
πολλοὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρεσβύτατοι, λέγειν μὲν οὐκ
ὀφείλετε ὁμοίως δύνασθαι τοῖς δεινोτάτοις· τῶν γὰρ
εἰδισμένων τοῦτο τὸ πρᾶγμα· νοῦν δ' ἔχειν ὀφείλετε
ὁμοίως καὶ μᾶλλον τούτων· αἱ γὰρ ἐμπειρίαι καὶ τὸ
πολλὰ ἑορακέναι τοῦτ' ἐμποιοῦσιν. μὴ τοίνυν, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, φανῇτε ἀγνοοῦντες ἐν τῷ παρόντι νῦν
ὅτι αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρεῖαι καὶ θρασύτητες, ἔαν μὴ
μεθ' ὑπαρχούσης ὥσι παρασκευῆς καὶ ῥώμης, ἀκούσαι
μὲν εἰσιν ἡδεῖαι, πράττειν δ' ἐπικίνδυνοι. αὐτίκα γὰρ
τὸ μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀδικοῦσιν, ὁρᾶτε ὥς καλὸν τὸ
ῥῆμα. ἀποβλέψατε δὴ πρῶτον πρὸς τὸ ἔργον αὐτό. δεῖ

κρατῆσαι μαχομένους τῶν ἐχθρῶν τοὺς τὴν τοῦ ῥήματος τούτων σεμνότητα ἐργῶ ληψομένους. εἰπεῖν μὲν γὰρ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντα πέφυκε ῥάδιον, πρᾶξι δ' οὐχ ἅπαντα. οὐ γὰρ ἴσος πόνος καὶ ἰδρῶς πρό τε τοῦ λέγειν καὶ πρό τοῦ πράττειν ἐστίν. ἐγὼ δ' οὐ χείρους ὑμᾶς ἡγοῦμαι φύσει Θηβαίων (καὶ γὰρ ἂν μῖαινοίμην), ἀλλ' ἀπαρασκευοτέρους. φημὶ δὴ δεῖν τοῦ παρασκευάζεσθαι νῦν ποιεῖσθαι τὴν ἀρχήν, ἐπειδὴ τέως ἡμελεῖτε τοῦ διαγωνίζεσθαι. οὐ γὰρ ἀντιλέγω τὸ ὅλον, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ τρόπου τῆς ἐγχειρήσεως ἐναντιοῦμαι.

Μς.

Ὅσῃν μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεποίηνται σπουδὴν οἱ πρέσβεις κατηγορεῖσαι τῆς πόλεως ἡμῶν, ἅπαντες ἐοράκατε· πλὴν γὰρ οὐκ ἔχω τίνος εἶπω, τᾶλλα πάντα ὑμῖν ἀναθεῖναι πεπείρανται. εἰ μὲν οὖν ἦσαν αὐτῶν ἀληθεῖς αἱ κατηγορίαι, χάριν γε εἶχετε εἰκότως ἂν, εἰ πρὸς ὑμᾶς οὕτως ὑμῶν κατηγοροῦν καὶ μὴ πρὸς ἄλλους. ἐπειδὴ δὲ διαστρέψαντες τάληθῃ, καὶ τὰ μὲν παραβαίνοντες, ἀφ' ὧν ἂν μεγάλους ἐπαίνους κομίσαισθε δικαίως, τὰ δ' αἰτιασάμενοι ψευδῇ καὶ οὐ προσήκονθ' ὑμῖν, κέχρηνται τῷ λόγῳ, πονηροὺς δίκαιον αὐτοὺς, ἐπειδὴν ἐξελεγχθῶσι ταῦτα πεποιηκότες, νομίζειν. εἰ γὰρ ῥήτορες δεινοὶ μᾶλλον εἶναι δοκεῖν ἢ μετ' ἀληθείας ἐπιεικεῖς ἄνθρωποι νομίζεσθαι προείλοντο, οὐδ' αὐτοὶ καλοκάγαθίας ἂν, ὥς ἔοικεν, ἀμφισβητοῖεν. ἔστι μὲν οὖν χαλεπὸν τὸ παρ' ὑμῖν ὑπὲρ ὑμῶν ἐροῦντα ἀνεστηκέναι, ὥσπερ ῥάδιον τὸ καθ' ὑμῶν. ἐγὼ γὰρ μὰ τὴν Ἀθηναῶν οὐδένας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων οὕτως οἶμαι τὰ προσόντα αὐτοῖς ἀκοῦσαι νουθετουμένους ὥς ὑμεῖς τὰ μὴ προσόντα, κακῶς ἀκούοντες. οὐ μὲν οὐδὲ τούτους θρασέως ἂν οὕτως

ἡγοῦμαι ψεύδεσθαι, εἰ μὴ συνήδεσαν ταῦτα, καὶ πρό-
 δηλον ἦν ὅτι δεινότατοι πάντων ὑμεῖς ἐστέ ἀκούειν ὅ
 τι ἂν τις καθ' ὑμῶν λέγῃ. εἰ μὲν οὖν ταύτης τῆς εὐη-
 θείας δίκην ὑμᾶς δεῖ διδόναι, λόγους οὐ προσήκοντας 1454
 κατὰ τῆς πόλεως ἀκούειν, τοῦτ' ἂν εἴῃ. εἰ δ' ὑπὲρ τῶν
 ἀληθῶν εἴ τι δίκαιον ῥητέον, ἐπὶ τοῦτ' ἐγὼ παρελήλυ-
 θα, πιστεύων οὐκ αὐτὸς ἀξίως τῶν ὑμῖν πεπραγμέ-
 νων εἰπεῖν δυνήσεσθαι, ἀλλὰ τὰ πράγματα, ὅπως ἂν
 τις εἴπῃ, δίκαια φανεῖσθαι. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, ὧς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἴσους ἀκροατὰς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 γενέσθαι, καὶ μὴ τῷ προῆχθαι τοὺς λόγους ἐπαινέσαι
 τοὺς τούτων φιλονεικεῖν. οὐ γὰρ ἂν ὑμετέραν κακίαν
 οὐδεὶς ἔτι κρίναι, εἰ λέγοντός τινος εὖ παρεκρούσθητε,
 ἀλλὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ σπουδὴν ποιησαμένων, ὅπως
 ὑμᾶς ἐξαπατήσουσιν.

MZ.

Οἶμα πάντας ἂν ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φη-
 σαι ἂ βέλτιστα ἕκαστος ἡγεῖται τῇ πόλει, βούλεσθαι
 ταῦτα πραχθῆναι. συμβαίνει δέ γε μὴ κατὰ ταῦτ' οὐ κε-
 κρίσθαι παρὰ πᾶσι τὸ βέλτιστον· οὐ γὰρ ἂν ὑμῶν οἱ
 μὲν λέγειν, οἱ δὲ μὴ λέγειν ἐκέλευον. πρὸς μὲν τοίνυν
 τοὺς ὑπειληφότες ταῦτ' ἀ συμφέρειν οὐδενὸς δεῖ λόγου
 τῷ μέλλοντι λέγειν· πεπεισμένοι γὰρ ὑπάρχουσι· πρὸς
 δὲ τοὺς τάναντία συμφέρειν ἡγουμένους βραχέα εἰπεῖν
 βούλομαι. μὴ ἐθέλουσι μὲν οὖν ἀκούειν οὐκ ἐνὶ δήπου
 μαθεῖν, οὐδὲν μᾶλλον ἢ σιωπᾶσι μηδενὸς λέγοντος·
 ἀκούσασι δὲ δυοῖν ἀγαθοῖν οὐκ ἐνὶ θατέρου διαμαρ-
 τεῖν. ἢ γὰρ πεισθέντες πάντες καὶ ταῦτ' ἐγνωκότες
 κοινότερον βουλευέσεσθε, οὗ μείζον εἰς τὰ παρόντα
 οὐδὲν ἂν γένοιτο ἀγαθόν· ἢ μὴ δυνηθέντος τοῦ λέ-
 γοντος διδάξαι βεβαιότερον τοῖς ἐγνωσμένοις πιστεύ-
 σετε χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲ καλὴν ὑποψίαν ἔχει ἥκειν

μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὥς ἐκ τῶν ῥηθησομένων τὸ κρά-
τιστον ἐλέσθαι δεόν, φανῆναι δὲ, πρὶν ἐκ τῶν λό-
γων δοκιμάσαι, παρ' ὑμῖν αὐτοῖς τι πεπεισμένους, καὶ
τοῦθ' οὕτως ἰσχυρὸν ὥστε μὴδ' ἐθέλειν παρὰ ταῦτ'
ἀκούειν.

ΜΗ.

Ἴσως ὁχληρὸς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τισὶν ὑμῶν
εἶναι δοκῶ πολλάκις λέγων περὶ τῶν αὐτῶν αἰεί. ἀλλ'
ἐὰν ὀρθῶς σκοπῇτε, οὐκ ἐγὼ φανήσομαι τούτου δι-
καιος ὢν ἔχειν τὴν αἰτίαν, ἀλλ' οἱ μὴ πειθόμενοι τοῖς
ὑμετέροις ψηφίσμασιν. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι τὸ πρῶτον ἐποί-
ησαν ἃ ὑμεῖς προσετάξατε, οὐδὲν ἂν τὸ δεύτερον ἡμᾶς
ἔδει λέγειν, οὐδ' εἰ τὸ δεύτερον, αὐτίς. νῦν δ' ὅσῳ
πλεονάκις τὰ προσήκονθ' ὑμῖν ὑμεῖς ἐψηφίσασθε, το-
σούτῳ μοι δοκοῦσιν ἥττον ἐκεῖνοι παρεσκευάσθαι ποι-
εῖν. πρότερον μὲν οὖν ἔγωγε μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἤδειν,
πρὸς τί ποτ' εἴη τοῦτ' εἰρημένον "ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυ-
"σι." νῦν δὲ καὶ ἄλλον μοι δοκῶ διδάξαι. οἱ γὰρ ἄρ-
χοντες ἢ τινες αὐτῶν, ἵνα μὴ πάντας λέγω, τῶν μὲν
ὑμετέρων ψηφισμάτων ἀλλ' οὐδὲ τὸ μικρότατον φρο-
ντίζουσιν, ὅπως δὲ λήψονται. εἰ μὲν οὖν ἐνῆν δοῦναι,
δικαίως ἂν αὐτὸ τοῦτό μοι τις ἐπέπληξεν, εἰ διὰ μι-
κρὸν ἀνάλωμα ἐνοχλεῖν ὑμῖν ἡρούμην· νῦν δὲ οὐκ
ἐνι, καθάπερ οὐδὲ τούτους λέληθεν. εἰ δ' ὑπὲρ ὧν
ὑμῖν λειτουργεῖν δεῖ, προσθήσειν αὐτοῖς οἴονται με,
ληροῦσι. καὶ ταῦτα ἴσως βούλονται, ἃ καὶ προσδοκῶ-
σιν· ἐγὼ δ' οὐ ποιήσω ταῦτα, ἀλλ' ἐὰν μὲν δῶσι, καθ-
έλξω τὴν ναῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιήσω, εἰ δὲ μὴ,
τοὺς αἰτίους ὑμῖν ἀποφανῶ.

ΜΘ.

Οὐδένα ἂν εὖ φρονοῦντα ἀντειπεῖν, ὃ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, νομίζω, ὥς οὐχ ἀπάντων ἀριστόν ἐστι τῇ

πόλει μάλιστα μὲν ἐξ ἀρχῆς μηδὲν ἀσύμφορον πρᾶτ- 1456
 τειν, εἰ δὲ μὴ, παρεῖναι εὐθὺς τοὺς ἐναντιωσομένους.
 δεῖ μέντοι τούτῳ προσεῖναι ἐθέλοντας ἀκούειν ὑμᾶς
 καὶ διδάσκεισθαι· οὐδὲν γὰρ πλέον εἶναι τὸν ἐροῦντα
 τὰ βέλτιστα, ἢ μὴ τοὺς ἀκουσομένους ἔχει. οὐ μὴν
 οὐδὲ ἐκεῖνο ἀλυσιτελὲς μετὰ ταῦτ' ἂν φανείη, ὅς' ἂν
 τις ὑμᾶς ἢ διὰ καιρὸν ἢ δι' ὥραν ἡμέρας ἢ δι' ἄλλην
 τιν' αἰτίαν παρακρούσῃται, ταῦθ' ὅταν ποτὲ βούλησθε
 ὑμῶν αὐτῶν ὄντες ἀκούειν, εἶναι τὸν ἐξετάσοντα πᾶ-
 λιν, ἵνα ἂν μὲν οἰά φασιν οἱ τότε πείσαντες φανῇ,
 προθυμότερον πρᾶττητε ὥς ἔλεγχον δεδοκότα, ἂν δ'
 ἄρα μὴ τοιαῦτα εὐρεθῇ, πρὶν πορρωτέρω προελθεῖν,
 ἐπίσχητε. καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἴη εἰ τοῖς τοῦ κρατίστου
 διαμαρτοῦσι τὸ χεῖριστον ἀνάγκη πρᾶττειν εἴη, καὶ μὴ
 τὸ δεύτερον ἐκ τῶν λοιπῶν, ἐξείη μεταβουλεύεσθαι.
 τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ἅπαντας ἔγωγε ὁρῶ τὴν ἀειλογίαν
 προτεινομένους, ὅταν τι πιστεύωσι δικαίως αὐτοῖς πε-
 πρᾶχθαι· οὗτοι δ' αὖ τούναντίον ἐγκαλοῦσιν, εἰ περὶ
 ὧν ἡμάρτετε νῦν ἀναθέσθαι βούλεσθε, τὴν ἀπάτην
 κυριωτέραν οἰόμενοι δεῖν εἶναι τῆς μετὰ τοῦ χρόνου
 βασάνου. τὴν μὲν οὖν τούτων σπουδὴν οὐδ' ὑμῶν
 ἴσως ἀγνοοῦσιν οἱ πολλοί· δεῖ δ' ὑπὲρ τῶν πραγμά-
 των, ἐπειδήπερ γέγονε λόγου τυχεῖν, ἃ τις ἡγεῖται κρᾶ-
 τιστα; λέγειν.

N.

Ὅτι μὲν μέλλει συνοίσειν πάσῃ τῇ πόλει, τοῦτο
 καὶ λέγειν εὐχομαι πάντας, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
 ὑμᾶς ἐλέσθαι. ἐγὼ δ' οὖν, ἃ πεπεικῶς ἐμαντὸν τυγ-
 χάνω μάλιστα συμφέρειν ὑμῖν, ταῦτ' ἐρῶ, δεηθεῖς 1457
 ὑμῶν τοσοῦτον, μήτε τοὺς ἐξιέναι κελεύοντας ὑμᾶς
 διὰ τοῦτο νομίζειν ἀνδρείους, μήτε τοὺς ἀντιλέγειν
 ἐπιχειροῦντας διὰ τοῦτο κακοὺς. οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς ἔλεγ-

χος, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν τε λόγων καὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶν, ἀλλὰ δεῖ νῦν εὖ βεβουλευμένους ἡμᾶς φανῆναι, τότε δὲ, ἂν ἄρα ταῦτα δοκῇ, τὰ τῆς ἀνδρείας ἀποδείξασθαι. ἡ μὲν οὖν ὑμετέρα προθυμία παντὸς ἀξία, καὶ τοιαύτη πάρεστιν οἷαν ἂν τις εὖξαιτο εὖνους ὦν τῇ πόλει. νῦν δ' ὅσῳ τυγχάνει σπουδαιοτέρα, τοσούτῳ δεῖ μᾶλλον προΐδειν ὅπως εἰς δέον καταχρήσασθε αὐτῇ. οὐδενὸς γὰρ εὐδοκιμεῖ πράγματος ἢ προαίρεσις, ἂν μὴ καὶ τὸ τέλος συμφέρον καὶ καλὸν λάβῃ. ἐγὼ δὲ οἶδά ποτε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρ' ὑμῖν ἀκούσας ἀνδρὸς οὔτε ἀνοήτου δοκοῦντος εἶναι οὔτ' ἀπείρου πολέμου, Ἰφικράτους λέγω, ὃς ἔφη δεῖν οὕτω προαιρεῖσθαι κινδυνεύειν τὸν στρατηγὸν ὅπως μὴ τὰ ἢ τὰ γενήσεται, ἀλλ' ὅπως τά· οὕτω γὰρ εἶπε τῷ ῥήματι. ἦν δὴ τοῦτο γνώριμον, ὅτι ὅπως καλῶς ἀγωνιεῖται ἔλεγεν. ἐπειδὴν μὲν τοίνυν ἐξέλθητε, ὃς ἂν ἡγῇται, κύριος ὑμῶν ἐστί· νῦν δ' ἕκαστος ὑμῶν αὐτῶν στρατηγεῖ. δεῖ δὴ τοιαῦτα φανῆναι βεβουλευμένους, δι' ὧν πανταχῶς συνοίσει τῇ πόλει καὶ μὴ μελλουσῶν ἕνεκ' ἐλπίδων τῆς παρούσης εὐδαιμονίας χεῖρόν τι ποιήσετε.

ΝΑ.

Οὐδέν' ἂν ὥμην, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πιστεύοντα τοῖς πεπραγμένοις ἐγκαλέσαι τοῖς καθιστάσιν εἰς λόγον ταῦτα· ὅσῳ γὰρ ἂν πλεονάκεις ἐξετάξῃ τις αὐτὰ, ἀνάγκη τοὺς τούτων αἰτίους εὐδοκιμεῖν. οὐ μὲν ἀλλὰ μοι 145 δοκοῦσιν αὐτοὶ φανερόν καθιστάναι οὐκ ἐπὶ τῷ τῶν τῇ πόλει συμφερόντων πράξαντες. οἱ γοῦν ἐξελέγχασθαι μέλλοντες, ἂν πάλιν εἰς λόγον ἔλθωσι, φεύγουσι καὶ δεινὰ ποιεῖν ἡμᾶς φασιν. καίτοι ὅταν τοὺς ἐξελέγχειν βουλομένους δεινὰ ποιεῖν αἰτιάσθῃ, τί ἡμεῖς τοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξηπατηκότας τηνικαῦτα λέγωμεν;

NB.

Ἦν μὲν δίκαιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἴσῃν ὑπάρχειν παρ' ὑμῶν ὀργὴν τοῖς ἐπιχειροῦσιν ὅσῃν-περ τοῖς δυνηθεῖσιν ἔξαπατῆσαι. ὃ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ τούτοις, πεποιήται, καὶ προήγαγον ὑμᾶς· τοῦ δὲ μὴ τέλος ταῦτα ἔχειν ἢ τύχη, καὶ τὸ βέλτιον νῦν ὑμᾶς φρονεῖν ἢ ὅτ' ἐξήχθητε ὑπὸ τούτων, γέγονεν αἰτία. οὐ μὲν ἄλλ' ἐγὼγ' οὕτω πόρρω νομίζω τὴν πόλιν εἶναι τοῦ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν ὥστ' ἀγαπητὸν εἶναι μοι δοκεῖ, ἂν ὅπως μὴ πείσεσθε κακῶς δύνῃσθε φυλάττεσθαι· τοσαῦται τέχναι καὶ γοητεῖαι καὶ ὅλως ὑπηρεσῖαι τινές εἰσιν ἐφ' ὑμᾶς κατεσκευασμένοι. τῆς μὲν οὖν τούτων κακίας οὐκ ἂν ἐν τῷ παρόντι τις ἐν δέοντι μάλιστα κατηγορήσειε· βούλομαι δ' ὑπὲρ ὧν ἀνέστην, ἃ νομίζω συμφέροντ', εἰπεῖν.

NF.

Ἡ μὲν εἰωθυῖα πάντα τὸν χρόνον βλέπτειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πόλιν λαιδορία καὶ ταραχὴ καὶ νυνὶ γέρονε παρὰ τῶν αὐτῶν ὧνπερ ἀεί. ἄξιον δ' οὐχ οὕτω τούτοις ἐπιτιμῆσαι (ἴσως γὰρ ὀργῇ καὶ φιλονεικία ταῦτα πράττουσι, καὶ τὸ μέγιστον ἀπάντων, ὅτι συμφέρει ταῦτα ποιεῖν αὐτοῖς) ἀλλ' ὑμῖν, εἰ περὶ κοινῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραγμάτων καὶ μεγάλων 1459 συνειλεγμένοι τὰς ἰδίας λαιδορίας ἀκροώμενοι κάθησθε, καὶ οὐ δύνασθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς λογίσασθαι τοῦθ', ὅτι αἱ τῶν ρητόρων ἀπάντων ἄνευ κρίσεως πρὸς ἀλλήλους λαιδορία, ὧν ἂν ἀλλήλους ἐξελέγξωσιν, ὑμᾶς τὰς εὐθύνας διδόναι ποιοῦσι. πλὴν γὰρ ὀλίγων ἴσως, ἵνα μὴ πάντα εἰπω, οὐδεὶς αὐτῶν ἄτερος θατέρω λαιδορεῖται, ἵνα βελτιόν τι τῶν ὑμετέρων γίγνηται· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ' ἵνα, ἃ τὸν δεῖνά φησι ποιοῦντα ἂν δέῃ δεινότατ' ἀνθρώπων ποιεῖν, ταῦτ' αὐτοὺς μετὰ

πλείονος ἡσυχίας διαπράττεται. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, μὴ ἔμοι πιστεύσῃτε, ἀλλ' ἐν βραχεὶ λογίσασθε. ἔστιν ὅπου τις ἀναστὰς εἶπε παρ' ὑμῖν πώποτε "βουλόμενός τι λαβεῖν τῶν ὑμετέρων παρελήλυθα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν;" οὐδεὶς δὴπου, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς, καὶ τοιαύτας προφάσεις λέγουσι. φέρε δὴ σκέψασθε, τί δὴ ποτε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ ὧν ἅπαντες λέγουσιν, οὐδὲν βέλτιον τοῖς ὅλοις νῦν ἢ πρότερον πρᾶττετε, οὗτοι δ' οἱ πάνθ' ὑπὲρ ὑμῶν, ὑπὲρ αὐτῶν δ' οὐδεὶς οὐδὲν πώποτ' εἰρηκῶς, ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γερόνασιν; ὅτι φασὶ μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φιλεῖν ὑμᾶς, φιλοῦσι δ' οὐχ ὑμᾶς, ἀλλ' αὐτούς. καὶ γελάσαι καὶ θορυβῆσαι καὶ ποτ' ἐλπίζει μετέδωκαν ὑμῖν, λαβεῖν δὲ ἢ κτήσασθαι τῇ πόλει κυρίως ἀγαθὸν οὐδὲν ἂν βούλονται. ἢ γὰρ ἂν ἡμέρα τῆς λίσαν ἀρρώστίας ἀπαλλαγῇτε, ταύτῃ τούτους οὐδ' ὀρῶντες ἀνέξεσθε. νῦν δὲ δραχμῇ καὶ χοῖ καὶ τέτταρσιν ὀβολοῖς ὥσπερ ἀσθενοῦντα τὸν δῆμον διάγουσιν, ὁμοιότατα, 14 ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς παρὰ τῶν ἱατρῶν σιτίοις διδόντες ὑμῖν. καὶ γὰρ ἐκεῖνα οὗτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν οὕτε ἀποθνήσκειν ἐᾷ· καὶ ταῦτα οὗτ' ἀπογνόντας ἄλλο τι μείζον πρᾶττειν ἐᾷ, οὕτε αὐτὰ ἐξαρκεῖν δύναται.

ΝΔ.

Καὶ δίκαιον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ καλὸν καὶ σπουδαῖον, ὅπερ ὑμεῖς εἰώθατε, καὶ ἡμᾶς προνοεῖν, ὅπως τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς ἔξει. ἡ μὲν οὖν ἡμετέρα γέγονεν ἐπιμέλεια ὑμῖν εἰς δέον· καὶ γὰρ ἐθύσαμεν τῷ Διὶ τῷ σωτήρι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τῇ Νίκῃ, καὶ γέγονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ' ὑμῖν τὰ ἱερά. ἐθύσαμεν δὲ καὶ τῇ Πειθοῖ καὶ τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν καὶ τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἐκαλλιεροῦμεν καὶ ταῦτα. ἦν δ' ὑμῖν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις θεοῖς τυθέντα ἱερά ἀσφαλῆ καὶ βέβαια

καὶ καλὰ καὶ σωτήρια. δέχεσθε οὖν παρὰ τῶν θεῶν διδόντων τὰγαθὰ.

NE.

Ἦν τις, ὥς ἔοικε, χρόνος παρ' ὑμῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτε ἐπηνάγκαζεν ὁ δῆμος, ὃν ἄνθρωπον ἴδοι σάφρονα καὶ χρηστὸν, πράττειν τὰ κοινὰ καὶ ἄρχειν, οὐ σπάνει τῶν τοῦτο βουλομένων ποιεῖν (πάντα γὰρ τὰλλα εὐτυχῇ τὴν πόλιν κρίνων, ἐν οὐδέποτ' εὐτυχῆσαι τοῦτο νομίζω, ἐπιλείπειν αὐτὴν τοὺς τὰ κοινὰ καρποῦσθαι βουλομένους), ἀλλ' ὅραματοῦτο ἐποιεῖτο ὁ δῆμος αὐτοῦ καλὸν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ λυσιτελὲς τῇ πόλει. οἳ τε γὰρ συνεχεῖς οἶδε παραξενυνμένων σφίσιν ἐξ ἰδιωτῶν σπουδαίων καὶ δικαίων ἀνδρῶν εὐ- 1461 λαβεστέρους αὐτοὺς παρεῖχον· οἳ τε χρηστοὶ μὲν ὑμῶν καὶ δικαίως ἂν ἄρχοντες, μὴ πάνυ δ' οἷοι τ' ἐνοχλεῖν καὶ παραγγέλλειν, οὐκ ἀπηλαύνοντο τῶν τιμῶν. νῦν δὲ παντάπασι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅνπερ τοὺς ἱερεῖς, οὕτω καθίστατε καὶ τοὺς ἄρχοντας. εἴτα θαυμάζετε, ἐπειδὰν ὁ δεῖνα εὐδαίμων καὶ ὁ δεῖνα ὑμῖν ἦ, συνεχῶς πολλὰ λαμβάνων, οἳ δ' ἄλλοι περιίητε τὰ τούτων ἀγαθὰ ζηλοῦντες. δεινότατοι γὰρ ἐστ' ἀφελέσθαι μὲν ὅς' ὑμῖν ὑπάρχει, καὶ νόμους περὶ τούτων θεῖναι, ἂν τις ἀστυνομήσῃ δις ἢ τὰ τοιαῦτα, στρατηγεῖν δ' ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς ἔαν. καὶ τὸ μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν πράξεων ὄντας ἴσως ἔχει πρόφασιν· τὸ δὲ τοὺς ἄλλους, οἳ ποιοῦσι μὲν οὐδὲν, χῶραν δὲ ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐτοὶ τετελεσμένοι, μωρία. ἀλλὰ καὶ ὑμῶν αὐτῶν, εἰσὶ δ' οὐκ ὀλίγοι, προσάγειν χρή. ἂν γὰρ ὥσπερ εἰ ζυγὸν ἴστητε, πρόεισιν ὅς ἂν ἄξιός ᾤ τοι μετὰ ταῦτα αὐτός.

N5.

Τὸ μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπεικότα ἑαυτὸν ἔχειν τι συμφέρον εἶπεν ἀνίστασθαι καὶ καλὸν καὶ

προσῆκον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ δὲ μὴ βουλομένους ἀκού-
 ειν βιάζεσθαι παντελῶς ἔγωγε αἰσχροὺν ἡγοῦμαι εἶναι.
 οἶμαι δὲ, εἰάν ἐθελήσῃτέ μοι πεῖθεσθαι τήμερον, καὶ
 τὰ βέλτιστα μᾶλλον ὑμᾶς ἐλέσθαι δυνήσεσθαι καὶ τοὺς
 τῶν ἀναβαινόντων λόγους βραχεῖς ποιήσιν. τί οὖν
 συμβουλεύω; πρῶτον μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ
 αὐτῶν ὧν σκοπεῖτε τὸν παριόντα λέγειν ἀξιούν. πολ-
 λὰ γὰρ ἄλλα τις ἂν περιέλθοι τῷ λόγῳ καὶ πόλλ' ἂν
 ἀστεῖα εἴποι, ἄλλως τε καὶ ὥσπερ τούτων ἐνιοὶ δεινῶν 146
 ὄντων. ἀλλ' εἰ μὲν ῥημάτων ἦκετε ἀκουσόμενοι, ταῦτα
 λέγειν καὶ ἀκούειν χορή· εἰ δ' ὑπὲρ πραγμάτων αἰρέ-
 σεως βουλευσόμενοι, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παραινῶ τὰ
 πράγματα ὡς μάλιστα κρίνειν, ἀφελόντας ὅσοι λόγοι
 πεφύκασιν ἐξαπατᾶν. ἐν μὲν οὖν τοῦτο λέγω, δεύτε-
 ρον δὲ, ὅ τισιν ἴσως παράδοξον ἔσται πρὸς τὸ τοὺς λό-
 γους ἐλάττους εἶναι, σιωπῶντας ἀκούειν. περὶ μὲν γὰρ
 τοῦ ταῦτα ἢ ἐκείνα συμφέρειν, καὶ πότερα δικαιότερα
 ἂν προέλοιθ' ἢ πόλις, οὐτ' εἰςὶ λόγοι πολλοὶ μὴ βουλο-
 μένοις μάτην ἀδολεσχεῖν οὔτε πάλιν τις ἂν αὐτοὺς εἰ-
 πεῖν ἔχοι· ὥς δὲ καὶ δίκαιον ἀκούειν καὶ πρὸς τὸν θό-
 ρυβον ἀποκρίνεσθαι καὶ λόγον ἐκ λόγου λέγειν, οὐδεὶς
 ὅστις οὐχὶ δύναιτ' ἂν. ἐκ δὲ τοῦ θορυβεῖν οὐκ ἀπαλ-
 λάττεσθε λόγων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν οὐδὲν εἰς χρεῖαν
 ἐπαναγκάζεσθε ἀκούειν. ἢ μὲν οὖν ἐμὴ γνώμη περὶ
 ὧν βουλεύεσθε ἥδ' ἐστίν.

[ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ]

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

A.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

Παντὸς ἀρχομένῳ σπουδαίου καὶ λόγου καὶ ἔργου ἀπὸ τῶν θεῶν ὑπολαμβάνω προσήκειν πρῶτον ἄρχεσθαι. εὐχομαι δὴ τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις, ὅτι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἀριστόν ἐστι καὶ τοῖς εὐνοοῦσι τῷ δήμῳ 1463 καὶ νῦν καὶ ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον, τοῦτ' ἐμοὶ μὲν ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν γράψαι, τοῖς δ' ἐκκλησιάσασιν Ἀθηναίων ἐλέσθαι. εὐξάμενος δὲ ταῦτα, τῆς ἀγαθῆς ἐπινοίας ἐλπίδα ἔχων παρὰ τῶν θεῶν, τὰδ' ἐπιστέλλω.

2 Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Περὶ μὲν τῆς ἐμῆς οἰκαδε ἀφίξεως ἀεὶ νομίζω πᾶσιν ὑμῶν ἔσεσθαι βουλευσάσθαι, διόπερ νῦν οὐδὲν περὶ αὐτῆς γέγραφα· τὸν δὲ παρόντα καιρὸν ὁρῶν ἐλομένων μὲν ὑμῶν τὰ δέοντα ἅμα δόξαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν δυνάμενον κτήσασθαι οὐ μόνον ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἑλλήσιν, ἀγνοησάντων δὲ ἢ παρακρουσθέντων οὐ ῥάδιον αὐτοῖς τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν, ὥθην χρῆναι τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην ὥς ἔχω περὶ τού-
3 των εἰς μέσον θεῖναι. ἔστι μὲν οὖν ἔργον ἕξ ἐπιστολῆς ἐμμεῖναι συμβουλῇ· πολλοῖς γὰρ εἰώθατε ἀπαντᾶν ὑμεῖς πρὸ τοῦ περιμεῖναι μαθεῖν. λέγοντι μὲν οὖν ἔστιν αἰσθῆσθαι τί βούλεσθε καὶ διορθώσασθαι τὰ γνοόμενα ῥάδιον· τὸ δὲ βιβλίον οὐδεμίαν ἔχει βοήθειαν

τοιαύτην πρὸς τοὺς θορυβοῦντας. οὐ μὲν ἄλλ' ἐὰν
 ἐθελήσητε ἀκοῦσαι σιγῇ καὶ περιμείνητε πάντα μαθεῖν,
 οἶμαι, ὥς σὺν θεοῖς εἰρῇσθαι, καίπερ βραχέων τῶν
 γεγραμμένων ὄντων, αὐτός τε φανήσεσθαι μετὰ πάσης
 εὐνοίας τὰ δέοντα περὶ ὑμῶν πράττων καὶ τὰ συμφέ-
 4 ρονθ' ὑμῖν ἐμφανῇ δείξειν. οὐχ ὥς ἀπορούντων δὲ
 ὑμῶν ῥητόρων, οὐδὲ τῶν ἄνευ λογισμοῦ ῥαδίως ὅ τι
 ἂν τύχωσιν ἐρούντων, ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμ-
 πειν· ἄλλ' ὅσα τυγχάνω δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκο-
 λουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδὼς, ταῦτ' ἐβουλήθην
 τοῖς μὲν προαιρουμένοις λέγειν ἐμφανῇ ποιήσας ἀφθό- 146
 νους ἀφορμὰς ὧν ὑπολαμβάνω συμφέρειν ὑμῖν δοῦναι,
 τοῖς δὲ πολλοῖς ῥαδίαν τὴν τῶν βελτίστων αἵρεσιν κα-
 ταστῆσαι. ὧν μὲν οὖν ἔνεκα ἐπῆλθέ μοι τὴν ἐπιστολὴν
 γράφειν, ταῦτ' ἐστί.

5 Δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν
 ἀπάντων πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμόνοιαν εἰς τὸ κοινῇ συμ-
 φέρον τῇ πόλει παρασχέσθαι καὶ τὰς ἐκ τῶν πρότερον
 ἐκκλησιῶν ἀμφισβητήσεις ἐᾶσαι, δεύτερον δὲ πάντας
 ἐκ μιᾶς γνώμης τοῖς δόξασι προθύμως συναγωνίζε-
 σθαι· ὥς τὸ μηδὲ ἐν ἀπλῶς πράττειν οὐ μόνον ἐστὶν
 ἀνάξιον ὑμῶν καὶ ἀγεννὲς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγίστους
 6 κινδύνους ἔχει. δεῖ δὲ μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς ἃ καθ'
 αὐτὰ μὲν οὐκ ἐστὶν αὐτάρκη κατασχεῖν πράγματα,
 προστεθέντα δὲ ταῖς δυνάμεσι πολλῷ πάντ' εὐκατερ-
 γαστότερα ὑμῖν ποιήσει. τίνα οὖν ἐστί ταῦτα; μήτε
 πόλει μηδεμιᾷ μήτε τῶν ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων συνη-
 γωνισμένων τοῖς καθεστηκόσι μηδενὶ μήτε πικραίνε-
 7 σθαι μήτε μνησικακεῖν. ὁ γὰρ τοιοῦτος φόβος τοὺς
 συνειδότες αὐτοῖς, ὥς ἀναγκαίοις τοῖς συνεστηκόσι,
 κίνδυνον ἔχουσι πρόδηλον προθύμους συναγωνιστὰς
 ποιεῖ· ἀφεθέντες δὲ τοῦ δέους τούτου πάντες ἡπιώτε-

ροι γενήσονται. τοῦτο δὲ οὐ μικρὰν ὠφέλειαν ἔχει.
 κατὰ μὲν δὴ πόλεις τὰ τοιαῦτα εὖηθες προλέγειν, μᾶλ-
 λον δ' οὐδ' ἐν δυνατῷ· ὥς δ' ἂν ὑμῖν αὐτοῖς ὀφθῇτε
 χρώμενοι, τοιαύτην καὶ κατὰ τῶν ἄλλων προσδοκίαν
 8 παραστήσετε ἐκάστοις. φημὶ δὲ χρῆναι μήτε στρατηγῷ
 μήτε ῥήτορι μήτ' ἰδιώτῃ μηδενὶ τῶν τὰ πρὸ τοῦ γε δο-
 κούντων συνηγωνίσθαι τοῖς καθεστηκόσι μήτε μέμφε- 1465
 σθαι μήτ' ἐπιτιμᾶν μηδενὰ μηδὲν ὅλως, ἀλλὰ συγχω-
 ρῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει πεπολιτεῦσθαι τὰ δέοντα,
 ἐπειδὴ περ οἱ θεοὶ, καλῶς ποιοῦντες, σῶσαντες τὴν πό-
 λιν ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅ τι ἂν βούλησθε ἐξ ἀρχῆς βου-
 λεύσασθαι, καὶ νομίζειν, ὥσπερ ἂν ἐν πλοίῳ τῶν μὲν
 ἰστίῳ, τῶν δὲ κώπαις ἀποφαινομένων κομίζεσθαι, λέγε-
 σθαι μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ἅπαντα ἐπὶ σωτηρίᾳ, γεγενῆ-
 σθαι δὲ τὴν χρεῖαν πρὸς τὰ συμβάντα ἀπὸ τῶν θεῶν.
 9 ἔαν τοῦτον τὸν τρόπον περὶ τῶν παρεληλυθότων ἐγνω-
 κότες ᾗτε, καὶ πιστοὶ πᾶσι γενήσεσθε, καὶ καλῶν καὶ
 ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργα πράξετε, καὶ τὰ πράγματα ὠφελή-
 σετε οὐ μικρὰ, καὶ τοὺς ἐναντιωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν
 ἢ μεταγνῶναι ποιήσετε πάντας, ἢ κομιδῇ τινας αὐτοὺς
 τοὺς αἰτίους καταλειφθῆναι. μεγαλοψύχως τοίνυν καὶ
 πολιτικῶς τὰ κοινῇ συμφέροντα πράττετε, καὶ τῶν
 10 ἰδίων μέμνησθε. παρακαλῶ δ' εἰς ταῦτα οὐ τυχῶν ἀν-
 τὸς τῆς τοιαύτης φιλανθρωπίας παρ' ἐνίων, ἀλλὰ ἀδί-
 κως καὶ στασιαστικῶς εἰς τὴν ἑτέρων χάριν προποθείς.
 ἀλλ' οὔτε τὴν ἰδίαν ὀργὴν ἀναπληρῶν τὸ κοινῇ συμφέ-
 ρον οἶμαι δεῖν βλάπτειν, οὔτε μίγνυνμι τῆς ἰδίας ἔχθρας
 εἰς τὰ κοινῇ συμφέροντα οὐδὲν, ἀλλ' ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους
 παρακαλῶ, ταῦτα αὐτὸς οἶμαι δεῖν πρῶτος ποιεῖν.
 11 Αἰ μὲν οὖν παρασκευαῖ καὶ ἃ δεῖ φυλάξασθαι, καὶ
 ἃ πράττων τις ἂν κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν μάλιστα
 κατορθοίῃ, σχεδὸν εἰρηνταί μοι· τοῖς δὲ καθ' ἡμέραν

- ἐπιστάτῃσαι, καὶ τοῖς ἐκ τοῦ παραχορῆμα συμβαίνουσιν ὀρθῶς χρῆσθαι, καὶ γινῶναι τὸν ἐκάστου καιρὸν καὶ
- 12 κρῖναι τί τῶν πραγμάτων ἐξ ὁμιλίας δυνατὸν προσαγα-
γέσθαι καὶ τί βίας προσδεῖται, τῶν ἐφεστηκότων στρα-
τηγῶν ἔργον ἐστί. διὸ καὶ χαλεπωτάτην τάξιν ἔχει τὸ
συμβουλευεῖν· τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμα-
σθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ πολλάκις τῷ τοῦς
- 13 ἐπιστάντας ἄλλως χρήσασθαι διελυμάνθη. νῦν μέν-
τοι πάνθ' ἔξειν καλῶς ἐλπίζω. καὶ γὰρ εἴ τις ὑπέιληφεν
εὐτυχῇ τὸν Ἀλέξανδρον τῷ πάντα κατορθοῦν, ἐκείνο
λογισάσθω ὅτι πράττων καὶ πονῶν καὶ τολμῶν, οὐχὶ
καθήμενος ἡνιτύχει. νῦν τοίνυν τεθνεῶτος ἐκείνου ζητεῖ
- 14 τινὰς ἢ τύχην μεθ' ὧν ἔσται. τούτους δὲ ὑμᾶς δεῖ γε-
νέσθαι. τοὺς τε ἡγεμόνας, δι' ὧν ἀνάγκη τὰ πράγματα
πράττεσθαι, ὥς εὐνουστάτους ἐπὶ τὰς δυνάμεις ἐφίστα-
τε· καὶ ὅ τι ποιεῖν αὐτὸς ἕκαστος ὑμῶν δυνήσεται καὶ
βουλήσεται, τοῦτο πρὸς αὐτὸν εἰπάτω καὶ ὑποσχέσθω.
καὶ τοῦθ' ὅπως μὴ ψεύσεται, μὴδ' ἐξηπατῆσθαι μὴδὲ
- 15 πεισθῆναι παρακρουσθεῖς φήσας ἀναδύσεται. ὥς τὴν
ἐνδειαν ὧν ἂν ἐλλίπῃθ' ὑμεῖς οὐχ εὐρήσετε τοὺς ἀνα-
πληρώσοντας· οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχει κίνδυνον, περὶ
ὧν ἐφ' ὑμῖν ἐστίν ὅπως ἂν βούλησθε προᾶξαι μετα-
βουλεύεσθαι πολλάκις, καὶ περὶ ὧν ἂν ἐνστῇ πόλεμος·
ἀλλ' ἢ περὶ τούτων μετάγνωσις ἦττα τῆς προαιρέσεως
γίνεται. μὴ δὴ ποιήσητε τοιοῦτο μὴδὲν, ἀλλ' ὅ τι προ-
ᾶξετε γενναίως καὶ ἐτοίμως ταῖς ψυχαῖς, τοῦτο χειροτο-
- 16 νεῖτε, καὶ ἅπαξ ψηφίσθητε, τὸν Δία Δωδωναῖον καὶ
τοὺς ἄλλους θεοὺς, οἳ πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγαθὰς
καὶ ἀληθεῖς ὑμῖν μαντείας ἀνηρῆκασιν, ἡγεμόνας ποι-
ησάμενοι καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητη- 146
ρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι, μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης
ἐλευθεροῦτε τοὺς Ἕλληνας. εὐτυχεῖτε.

B.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΚΑΘΟΔΟΥ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἐνόμιζον μὲν ἄφ' ὧν ἐπολιτευόμεν, οὐχ ὅπως μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἀλλὰ καὶ μέτρια ἂν ἐξαμαρτῶν συγγνώμης τεύξεσθαι. ἐπειδὴ δὲ οὕτω γέγονεν, ἕως μὲν ἑώρων ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως φανεράς οὐδ' ἐλέγχου γιγνομένου παρὰ τῆς βουλῆς, πρὸς τὰ ταύτης ἀπόρρητα καταψηφισομένους, ἀπάντων οὐδὲν ἔλαττον παραχωρεῖν ὑμᾶς ἡγούμενος ἢ ἑμαυτὸν ἀποστερεῖσθαι, στέργειν ἡγούμεν· τὸ γὰρ οἷς ἂν ἡ βουλὴ φήσῃ τοὺς ὁμωμοκότας δικαστὰς προστίθεσθαι μηδεμιᾶς ἀποδείξεως ῥηθείσης, τῆς πολιτείας παραχωρεῖν ἦν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες ἥσθησθε τὴν δύνασταιν ἦν τινες τῶν ἐν τῇ βουλῇ κατεσκευάζοντο ἑαυτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἀποδείξεις τοὺς ἀγῶνας κρίνετε, τὰ δ' ἀπόρρητα τούτων ἐπιτιμήσεως ἄξια εὐρήκατε, οἶμαι δεῖν, ἔαν καὶ ὑμῖν βουλομένοις ἦ, τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰτιῶν τετυχηκόσι, καὶ μὴ μόνος δι' αἰτίαν ψευδῇ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν οἰκειοτάτων συνηθείας ἀποστερηθῆναι.

Εἰκότως δ' ἂν ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέλοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας, οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι οὐδὲν 1468 ὑμᾶς ἀδικῶν δεινὰ πέπονθα, ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἔνεκ' εὐδοξίας. μὴ γὰρ, εἰ μηδεὶς ὑμᾶς ἀναμιμνήσκει τοὺς χρόνους μηδὲ τοὺς καιροὺς ἐν οἷς τὰ μέγιστ' ἐγὼ χρήσιμος ἦν τῇ πόλει, τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἀγνοεῖν νομίζετε μηδ' ἐπιλελῆσθαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ὑπὲρ ὑμῶν, ἃ ἐγὼ δυοῖν ἔνεκα νῦν

ὁκνῶ γράφειν καθ' ἕκαστον, ἐνὸς μὲν, τὸν φθόνον
 δεδιώς, πρὸς ὃν οὐδέν ἐστι προὔργου τἀληθῆ λέγειν,
 ἐτέρου δ', ὅτι πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐκείνων διὰ τὴν τῶν
 ἄλλων Ἑλλήνων κακίαν νῦν πράττειν ἀναγκαζόμεθα.
 5 ἐν κεφαλαίῳ δὲ τοιαῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ἐξηταζόμεν ὑπὲρ
 ὑμῶν ἐγὼ ὥσθ' ὑμᾶς μὲν ἐπ' αὐτοῖς ὑπὸ πάντων ζη-
 λοῦσθαι, ἐμοὶ δ' ἐλπίδα τῶν μεγίστων θωρεῶν προσ-
 δοκᾶσθαι παρ' ὑμῶν. τῆς δὲ ἀναγκαίας μὲν, ἀγνώμο-
 νος δὲ τύχης οὐχ ὥς δίκαιον ἦν, ἀλλ' ὥς ἐβούλετο, κρι-
 νάσης τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα,
 6 ὃν ὑμεῖς ἠγωνίσασθε, οὐδὲ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις
 ἀπέστην τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας, οὐδ' ἀντηλλαξάμην ἀντὶ
 ταύτης οὐδέν, οὐ χάριν, οὐκ ἐλπίδας, οὐ πλοῦτον, οὐ
 δυναστείαν, οὐκ ἀσφάλειαν. καίτοι πάντα ταῦθ' ἐώ-
 ρων ὑπάρχοντα τοῖς καθ' ὑμῶν βουλομένοις πολιτεύ-
 7 εσθαι. ὃ δὲ, πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων ἐφ' οἷς εἰκό-
 τως ἐπέρχεται μοι παρρησιάζεσθαι, μέγιστον ἠγούμην,
 οὐκ ὁκνήσω γράψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅτι ἐν ᾧ παντὶ τῷ αἰῶνι
 τῶν μνημονευομένων ἀνθρώπων δεινοτάτου γεγενη-
 μένου Φιλίππου καὶ δι' ὁμιλίας πείσαι προσέχειν αὐτῷ
 τὸν νοῦν, ὥς βούλοιο, καὶ διαφθεῖραι χρήμασι τοὺς
 8 ἐν ἐκάστη τῶν Ἑλληνίδων πόλεων γνωρίμους, ἐγὼ μό- 14
 νος οὐδετέρου τούτων ἡττήθην, ὃ κοινὴν ὑμῖν φιλοτι-
 μίαν φέρει, πολλὰ μὲν ἐντυχὼν Φιλίππῳ καὶ διαλε-
 χθεὶς ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐπέμπετε πρεσβεύοντά με, πολλῶν
 δ' ἀποσχόμενος χρημάτων διδόντος ἐκείνου, ἃ τῶν
 συνειδότων ἔτι πολλοὶ ζῶσιν. οὓς τίνα γνώμην ἔχειν
 περὶ ὑμῶν εἰκὸς λογίσασθε· τὸ γὰρ τῷ τοιούτῳ τοῦτον
 τὸν τρόπον κεχοῆσθαι ἐμοὶ μὲν ἂν εὖ οἶδ' ὅτι φανεῖη
 συμφορὰ, κακία δὲ οὐδεμία, ὑμετέρα δὲ ἀγνωμοσύνη·
 9 ἣν τῷ μεταγνῶναι λύσετε. πάντα τοίνυν τὰ προειρη-
 μένα ἐλάττω νομίζω τῆς συνεχοῦς καὶ καθ' ἡμέραν

πολιτείας, ἐν ᾗ παρεῖχον ἑαυτὸν ἐγὼ πολιτευόμε-
 νον, οὐδεμιᾶς ὀργῆς οὐδὲ δυσμενείας οὐδὲ ἀδίκου
 πλεονεξίας οὔτε κοινῆς οὔτε ἰδίας προϋστάμενος, οὐδὲ
 συκοφαντήσας οὐδένα πώποτε οὔτε πολίτην οὔτε ξέ-
 νον, οὐδὲ καθ' ὑμῶν ἰδία δεινὸς ὢν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν,
 10 εἴ τι δεήσειεν, ἐξεταζόμενος δημοσίᾳ. εἰδεῖεν δ' ἂν οἱ
 πρεσβύτεροι, καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἔστὲ δίκαιοι
 τὴν πρὸς Πύθωνα τὸν Βυζάντιον ἐκκλησίαν, ὅτε τοὺς
 ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἦλθε πρέσβεις ἔχων, ὡς ἀδικοῦσαν
 δείξων τὴν πόλιν, ἀπῆλθε δὲ τὰναντία τούτων παθῶν,
 μόνου τῶν τότε ῥητόρων ἐξετάσαντος ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ
 ὑμῶν δίκαια. καὶ ἐγὼ πρεσβείας ὅσας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέ-
 σβευσα, ἐν αἷς οὐδὲν ἡλαττώθητε πώποτε οὐδὲ καθ'
 11 ἔν. ἐπολιτευόμην γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐχ ὅπως
 ἀλλήλων ὑμεῖς περιγένησθε σκοπῶν, οὐδ' ἐφ' ἑαυτὴν
 ἀκουῶν τὴν πόλιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν δόξαν καὶ μεγαλοψυχίαν
 ὑμῖν ὑπάρξειεν ἐνόμιζον. ἐφ' οἷς ἅπασι μὲν, μάλιστα δὲ
 τοῖς νέοις, ἄγασθαι προσήκει, καὶ σκοπεῖν μὴ μόνον 1470
 τὸν διακουήσοντα πρὸς χάριν πάντ' ἐν τῇ πολιτείᾳ (τού-
 του μὲν γὰρ οὐδέποτε ἔστ' ἀπορῆσαι), ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπ'
 12 εὐνοίᾳ περὶ ὧν ἂν ἀγνοῇτε ἐπιτιμήσοντα. ἔτι τοίνυν
 παραλείπω πολλὰ, ἐφ' οἷς ἕτερος καὶ μηδὲν ἄλλο χρή-
 σιμος γεροντὸς δικαίως ἂν ἡξίου τυγχάνειν σωτηρίας,
 χορηγίας καὶ τριηραρχίας καὶ χρημάτων ἐπιδόσεις ἐν
 πᾶσι τοῖς καιροῖς. ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι οὐ μόνον αὐ-
 τὸς ἐξητασμένος πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους παρακε-
 κληκώς. ὧν ἕκαστον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίσασθε,
 ὡς ἀνάξιόν ἐστι τῆς περιεστηκυίας νῦν ἐμοὶ συμφορᾶς.
 13 ἀφθόνων δ' ὄντων, ἀπορῶ τί πρῶτον ὀδύρωμαι τῶν
 παρόντων κακῶν. πότερον τὴν ἡλικίαν ἐν ᾗ φυγῆς
 ἐπικινδύνου πειρᾶσθαι παρ' ἔθους καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν
 ἀναγκάζομαι; ἢ τὴν αἰσχύνην ἐφ' ἣ κατ' οὐδένα ἔλεγ-

- χον οὐδ' ἀπόδειξιν ἄλους ἀπόλωλα; ἢ τὰς ἐλπίδας ὧν
 διαμαρτῶν, ὧν ἑτέροις προσῆκε, κεκληρονόμηκα κα-
 14 κῶν; οὔτε ἐφ' οἷς ἐπολιτεύθην πρότερον δίκην ὀφεί-
 λων δοῦναι οὔτε τῶν ἐφ' οἷς ἐκρινόμην ἐξελεγχθέντων·
 οὔτε γὰρ ἔγωγε τῶν Ἀρπάλου φίλων φανήσομαι γεγο-
 νῶς, τῶν τε γραφέντων περὶ Ἀρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ
 πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. ἐξ ὧν
 πάντων δῆλόν ἐστιν ὅτι καιρῷ τινὶ ληφθεὶς καὶ οὐκ
 ἀδικήματι τῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ὀργῇ
 15 περιπέπτωκα ἀδίκως, τῷ πρῶτος εἰσιέναι. ἐπεὶ τί τῶν
 δικαίων οὐκ εἶπον ἐγὼ τῶν σεσωκότων τοὺς ὕστερον
 κρινομένους; ἢ τίνα ἔλεγχον εἶπεν ἡ βουλή κατ' ἐμοῦ;
 ἢ τίνα νῦν ἂν εἰπεῖν ἔχοι; οὐ γὰρ ἔστιν οὐδεὶς· τὰ γὰρ 1471
 μὴ γενόμενα οὐκ ἔστι ποιῆσαι γεγενῆσθαι. ἀλλὰ περὶ
 μὲν τούτων παύομαι, πολλὰ γράφειν ἔχων· τὸ γὰρ μη-
 δὲν ἐμαυτῷ συνειδέναι πεῖράν μοι δέδωκεν εἰς μὲν
 ὠφέλειαν ἀσθενὲς ὄν, εἰς δὲ τὸ μᾶλλον λυπεῖσθαι πάν-
 16 των ὀδυνηρότατον. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες πᾶσι
 τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διήλλαχθε, καὶ μοὶ διαλλάγητε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὔτε γὰρ ἡδίκηχ' ὑμᾶς οὐδὲν, ὥς
 ἴστωσαν οἱ θεοὶ καὶ ἡρώες· (μαρτυρεῖ δέ μοι πᾶς ὁ πρό-
 σθεν παρεληλυθὼς χρόνος, ὃς δικαιότερον ἂν πιστεύ-
 ριθ' ὑφ' ὑμῶν τῆς ἀνελέγκτου νῦν ἐπενεχθείσης αἰ-
 τίας·) οὔτ' ἐγὼ χεῖριστος οὐδ' ἀπιστότατος φανήσο-
 μαι τῶν διαβληθέντων.
- 17 Καὶ μὴν τὸ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν εἰκότως ὀργὴν πρὸς
 με ποιήσειεν· οὐ γὰρ ἀπεγνωκῶς ὑμᾶς οὐδ' ἐτέρωσε
 βλέπων οὐδαμοῖ μετέστην, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοῦννιδος
 τῆς εἰρκτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων, εἶτα διὰ τὴν
 ἡλικίαν οὐκ ἂν οἷός τ' ὦν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν
 ὑπενεγκεῖν. ἔτι δ' οὐδ' ὑμᾶς ἐνόμιζον ἀβουλεῖν ἔξω
 με προπηλακισμοῦ γενέσθαι, ὃς οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελῶν

- 18 ἐμὲ ἀπώλλυνεν. ἐπεὶ ὅτι γε ὑμῖν προσεῖχον τὸν νοῦν καὶ οὐδέσιν ἄλλοις, πολλὰ ἂν ἴδοιτε σημεῖα. εἰς τε γὰρ πόλιν ἤλθον, οὐκ ἐν ἧ μέγιστα πράξειν αὐτὸς ἔμελλον, ἀλλ' εἰς ἣν καὶ τοὺς προγόνους ἐλθόντας ἤδειν, ὅτε ὁ πρὸς τὸν Πέρσην κατελάμβανεν αὐτοὺς κίνδυνος, καὶ παρ' ἧ πλείστην εὐνοίαν ὑπάρχουσαν ὑμῖν ἠπιστάμην.
- 19 ἔστι δ' ἡ Τροίξηνιων αὕτη, ἧ μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἕνεκα καὶ τῆς εἰς ἐμὲ εὐεργεσίας εὐ- 1472 νοι πάντες εἶησαν, εἶτα καὶ γὰρ σωθεῖς ὑφ' ὑμῶν δυννηθεῖν ἀποδοῦναι χάριτας. ἐν τε ταύτῃ τινῶν, ὡς ἐμοὶ χαριζομένων, ἐπιτιμᾶν ὑμῖν τι πειρωμένων τῇ κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ, ἐγὼ πᾶσαν εὐφημίαν, ὥσπερ ἐμοὶ προσῆκε, παρειχόμην· ἐξ ὧν καὶ μάλιστ' ἂν νομίζω πάντας ἀγα- 20 σθέντας μου δημοσίᾳ τιμῆσαι. ὁρῶν δὲ τὴν μὲν εὐνοίαν τῶν ἀνδρῶν μεγάλην, τὴν δὲ εἰς τὸ παρὸν δύναμιν καταδεεστέραν, μετελθὼν εἰς τὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν ἐν Καλαυρείᾳ κάθημαι, οὐ μόνον τῆς ἀσφαλείας ἕνεκα, ἣν διὰ τὸν θεὸν ἐλπίζω μοι ὑπάρχειν (οὐ γὰρ εὖ οἶδά γε· ἃ γὰρ ἐφ' ἐτέροις ἐστὶν ὡς ἂν βούλωνται πράξαι, λεπτήν καὶ ἄδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν), ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἐντεῦθεν ἐκάστης ἡμέρας ἀφορῶ, εἰς ἣν τοσαύτην εὐνοίαν ἐμαυτῷ σύν- οἶδα ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν.
- 21 Ὅπως οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηκέτι πλείω χρόνον τοῖς παροῦσι κακοῖς συνέχωμαι, ψηφίσασθέ μοι ταῦτα ἃ καὶ ἄλλοις τισὶν ἤδη, ἵνα μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδὲν μοι συμβῇ, μήτε ἱκέτης ἐτέρων ἀναγκασθῶ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ ὑμῖν τοῦτο γένοιτ' ἂν καλόν. ἐπεὶ εἰ γέ μοι τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει, τεθνάναι με 22 κρεῖττον ἦν. εἰκότως δ' ἂν μοι πιστεύοιτε ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν καὶ μὴ νῦν μάτην θρασύνεσθαι· καὶ γὰρ ἐμαυτοῦ κυρίους ὑμᾶς ἐποίησα καὶ οὐκ ἔφυγον τὸν

ἀγῶνα, ἵνα μήτε προδῶ τὴν ἀλήθειαν μήτ' ἄκυρος
 ὑμῶν ἐμοῦ μηδεὶς γένηται, ἀλλ' ὅ τι βούλοισθε, τοῦτο 14
 χρῆσασθε· παρ' ὧν γὰρ ἀπάντων καλῶν καγαθῶν
 ἔτυχον, τούτους ὅμην δεῖν ἔχειν καὶ ἀμαρτεῖν, εἰ βού-
 23 λοιντο, εἰς ἐμέ. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦσα ἡ δικαία τύχη
 τῆς ἀδίκου κρατήσασα δις περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέδωκεν
 ὑμῖν βουλευσασθαι τῷ μηδὲν ἀνήκεστον ἐψηφίσθαι
 περὶ ἐμοῦ, σῶσατέ με, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ψηφί-
 24 σασθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἄξια καὶ ἐμοῦ. ἐπ' οὐδενὶ γὰρ
 τῶν πεπραγμένων ἡδίκηκότα με εὐρήσετε, οὐδ' ἐπιτή-
 δειον ἄτιμον εἶναι οὐδ' ἀπολωλέναι, ἀλλὰ καὶ εὖνουν
 τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλισθ' ὁμοίως, ἵνα μηδὲν
 ἐπίφθονον γράψω, καὶ πλεῖστα πεπραγματευμένον
 τῶν νυνὶ ζώντων ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ μέγιστα ὑπάρχοντά
 μοι κατ' ἐμαυτὸν σύμβολα εὐνοίας πρὸς ὑμᾶς.

25 Μηδεὶς δ' ὑμῶν ἡγείσθω με, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 μήτε ἀνανδρία μήτε ἄλλη προφάσει φάυλη μηδεμιᾶ
 παρ' ὅλην τὴν ἐπιστολὴν ὀδύρεσθαι. ἀλλὰ τοῖς παρ-
 οῦσιν ἕκαστος ἀφθόνως χρηταί, ἐμοὶ δὲ ταῦτα νῦν
 πάρεστιν, ὥς μήποτ' ὠφελε, λῦπαι καὶ δάκρυα καὶ τῆς
 πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος καὶ ὧν πέπονθα λογισμὸς, ἃ
 πάντα ποιεῖ με ὀδύρεσθαι· ἃ ἐπισκοποῦντες δικαίως
 ἐν οὐδενὶ τῶν πεπολιτευμένων ὑπὲρ ὑμῶν οὔτε μαλα-
 κίαν οὔτε ἀνανδρίαν προσοῦσαν εὐρήσετε μοι.

26 Πρὸς μὲν δὴ πάντας ὑμᾶς τοσαῦτα· ἰδίᾳ δὲ τοῖς
 ἐμοὶ προσκρούουσιν ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι διαλε-
 χθῆναι. ὅσα μὲν γὰρ τοῖς ὑφ' ὑμῶν ἀγνοηθεῖσιν ὑπηρε-
 τοῦντες ἐποιοῦν, ἔστω δι' ὑμᾶς αὐτοῖς πεπραχθαι, καὶ
 οὐδὲν ἐγκαλῶ. ἐπειδὴ δ' ἐγνώκαθ' ὑμεῖς οἷα ταῦτ' ἐστίν, 1474
 εἰ μὲν, ὥσπερ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἐῷσι, καὶ ἐμοὶ συγχω-
 ρήσωσι, καλῶς ποιήσουσιν· εἰ δ' ἐπηρεάζειν ἐρχεῖσθαι—

σιν, ὑμᾶς ἀξιῶ μοι βοηθεῖν ἅπαντας καὶ μὴ κυριωτέραν τὴν τούτων ἐχθραν τῆς παρ' ὑμῶν χάριτός μοι γενέσθαι. εὐτυχεῖτε.

Γ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΚΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΩΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗ ΒΟΥΛῃ ΚΑΙ Τῷ ΔΗΜῳ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

Περὶ μὲν τῶν κατ' ἑμαυτὸν, ἃ μοι παρ' ὑμῶν ἐνόμι-
ζον δίκαιον εἶναι γενέσθαι, τὴν προτέραν ἔπεμψα πρὸς
ὑμᾶς· ὑπὲρ ὧν ὅταν ὑμῖν δοκῇ, τότε συγχωρήσετε.
περὶ δὲ ὧν νῦν ἐπέσταλκα, βουλοίμην ἂν ὑμᾶς μὴ παρ-
ιδεῖν, μηδὲ πρὸς φιλονεικίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον
ἀκοῦσαι. συμβαίνει γάρ μοι, καίπερ ἐκποδῶν διατρί-
βοντι, πολλῶν ἀκούειν ἐπιτιμῶντων ὑμῖν τοῖς περὶ τοὺς
2 *Αυκούργου παῖδας γιγνομένοις.* ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν
τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῶν ἐκείνῳ ζῶντι πεπραγμένων
ἕνεκα, ὧν ὁμοίως ἐμοὶ πάντες ἂν αὐτῷ δικαίως ἔχοιτε
χάριν, εἰ τὰ προσήκοντα βούλοισθε ποιεῖν. ἐκεῖνος γὰρ
αὐτὸν ἐν τῷ περὶ τὴν διοίκησιν μέρει τάξας τῆς πολι-
τείας τὸ κατ' ἀρχὰς καὶ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ συμ-
μαχικῶν οὐδὲν εἰωθὼς γράφειν, ὅτε καὶ τῶν δημοτι-
κῶν εἶναι προσποιουμένων οἱ πολλοὶ κατέλιπον ὑμᾶς,
τότε ταῖς τοῦ δήμου προαιρέσεσι προσένειμεν ἑαυτὸν, 1475
3 οὐχ ὅτι δωρεὰς καὶ προσόδους ἐκ τούτων ὑπῆρχε λαμ-
βάνειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐναντίων πάντα τὰ τοιαῦτα ἐρί-
γνετο· οὐδ' ὅτι ταύτην ἀσφαλεστέραν τὴν προαίρεσιν
οὔσαν ἑώρα· πολλοὺς γὰρ καὶ προδήλους εἶχε κινδύ-
νους, οὓς ἀναγκαῖον ἦν ὑπομεῖναι τὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου
λέγειν προαιρούμενον· ἀλλ' ὅτι δημοτικὸς καὶ φύσει

4 χρηστός ἀνὴρ ἦν. καίτοι παρὼν ἐώρα τοὺς μὲν βοηθήσαντας τῷ δήμῳ ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὄντας, τοὺς δὲ τάναντία πράττοντας κατὰ πάντα ἐρρωμένους. ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ἥττον ἐκεῖνος εἶχετο τούτων ἃ συμφέρειν ἡγεῖτο τῷ δήμῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀόκνως καὶ λέγων καὶ πράττων ἃ προσῆκεν ἦν φανερός, ἐφ' οἷς εὐθύς ἐξητεῖτο, ὥς ἅπαντες ἴσασιν.

5 Ἐπέστειλα μὲν οὖν ἄν, ὥσπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ, καὶ διὰ τὴν ἐκείνου χάριν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν νομίζων συμφέρειν τὰς παρὰ τοῖς ἔξω γιγνομένας ἐπιτιμῆσεις εἰδέναι, πολλῷ προθυμότερον πρὸς τὸ πέμψαι τὴν ἐπιστολὴν ἔσχον. παραιτοῦμαι δὲ τοὺς ἰδίᾳ πρὸς ἐκεῖνον ἔχοντας δυσκόλως, ὑπομεῖναι τάληθῃ καὶ τὰ δίκαια ἀκούειν ὑπὲρ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι νῦν ἐκ τῶν περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγεννημένων

6 φαύλην δόξαν ἢ πόλις λαμβάνει. οὐδεὶς γὰρ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖ ὅτι ζῶντα Λυκοῦργον ἐτιμᾷ· ὑμεῖς εἰς ὑπερβολὴν, καὶ πολλῶν αἰτιῶν ἐπενεχθεῖσιν ὑπὸ τῶν φθονούντων αὐτῷ οὐδεμίαν πώποθ' εὔρετ' ἀληθῆ, οὕτω δ' ἐπιστεύετ' αὐτῷ καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἡγεῖσθε ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι Λυκοῦργον ἐκρίνετε καὶ τοῦθ' ὑμῖν ἐξήρκει· οὐ γὰρ ἦν 1476

7 *** τοιοῦτον μὴ δοκοῦν ὑμῖν. νῦν τοίνυν ἅπαντες ἀκούοντες τοὺς νῦν αὐτοῦ δεδέσθαι τὸν μὲν τεθνεῶτα ἐλεοῦσι, τοῖς παισὶ δ' ὡς ἀνάξια πάσχουσι συνάχθονται, ὑμῖν δ' ἐπιτιμᾷσι πικρῶς, ὥς οὐκ ἂν τολμήσαιμι γράφειν ἐγώ· ἃ γὰρ ἄχθομαι τοῖς λέγουσι καὶ ἀντιλέγω καθ' ὅσον δύναμαι βοηθῶν ὑμῖν, ταῦτα ἄχρη μὲν τοῦ δήλου ὑμῖν ποιῆσαι ὅτι πολλοὶ μέμφονται, συμφέρειν ὑμῖν νομίζων εἰδέναι, γέγραφα, ἀκριβῶς δὲ 8 διεξιέναι δυσχερὲς κρίνω. ὅσα μέντοι λαιδορίας χωρὶς ἔστιν ὧν λέγουσί τινες, καὶ ἀκηκοέναι συμφέρειν ὑμῖν

ἡγοῦμαι, ταῦτα δηλώσω. οὐδεὶς γὰρ ὑπέλληφεν ὡς ἄρα ἡγνοήκατε καὶ διεψεύσθητε τῆς ἀληθείας περὶ αὐτοῦ Λυκούργου. τό τε γὰρ τοῦ χρόνου πλήθος, ὃν ἐξεταζόμενος οὐδὲν πώποθ' εὗρέθη περὶ ὑμᾶς οὔτε φρουῶν οὔτε ποιῶν ἄδικον, καὶ τὸ μηδένα ἀνθρώπων εἰς μηδὲν τῶν ἄλλων ἀναισθησίαν ὑμῶν καταγινῶναι, 9 εἰκότως ἀναιρεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας σκῆψιν. λείπεται τοίνυν ὃ πάντες ἂν εἶναι φαύλων ἀνθρώπων ἔργον φήσαιεν, τὸ ὅσον ἂν χρῆσθε χρόνον, τοσοῦτον ἐκάστου φροντίζειν δοκεῖν, μετὰ ταῦτα δὲ μηδένα ἔχειν λόγον. εἰς τί γὰρ τῶν ἄλλων χρὴ προσδοκᾶν τῷ τετελευτηκότι τὴν παρ' ὑμῶν ἔσεσθαι χάριν, ὅταν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὴν εὐδοξίαν τάναντία ὀρᾷ τις γιγνόμενα, ὧν μόνων καὶ τελευτῶσι πᾶσιν, ὅπως ἔξει καλῶς, μέ- 10 λει; καὶ μὴν οὐδὲ χρημάτων ποιεῖν ἔνεκα ταῦτα δοκεῖν τῶν καλῶν ἀγαθῶν ἐστίν. οὔτε γὰρ τῆς μεγαλοψυ- 1477 χίας οὔτε τῆς ἄλλης προαιρέσεως τῆς ὑμετέρας ἀκόλουθον ἂν φανείη. εἰ γὰρ ὑμᾶς λύσασθαι παρ' ἐτέρων ἔδει δόντας ἐκ τῶν προσιόντων τὰ χρήματα ταῦτα, πάντας ἂν ἡγοῦμαι προθύμους εἶναι· τίμημα δ' ὀρῶν ὀκνοῦντας ἀφείναι, ὃ λόγῳ καὶ φθόνῳ γέγονεν, οὐκ ἔχω τί καταγινῶ, εἰ μὴ ὅλως πικρῶς καὶ ταραχιδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὠρμήκατε. εἰ δὲ τοῦτ' ἐστίν, οὔτ' ὀρθῶς οὔτε συμφερόντως βουλευέσθαι ἐγνώκατε.

11 Θαναμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἐννοεῖ ὅτι τῶν αἰσχροῶν ἐστὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, συνέσει καὶ παιδείᾳ πάντων προέχειν δοκοῦντα, ὃς καὶ τοῖς ἀτυχήσασιν αἰεὶ κοινὴν ἔχει καταφυγὴν, ἀγνωμονέστερον φαίνεσθαι Φιλίππου, ὃς ἀνουθέτητος ὢν εἰκότως, τραφεῖς γ' ἐν ἐξουσίᾳ, ὅμως ᾤετο δεῖν, ἥνίκ' ἡντύχησε μάλιστα, τότε ἀνθρώπινα πράττων φαίνεσθαι, καὶ

- 12 τοὺς παραταξαμένους, πρὸς οὓς περὶ τῶν ὅλων διεκιν-
δύνευσεν, οὐκ ἐτόλμησε δηῖσαι τὸ τίνων καὶ τίνες εἰσὶν
ἐξετάσας· οὐ γὰρ, ὥς ἔοικεν, ὁμοίως τῶν παρ' ὑμῖν
ῥητόρων ἐνίοις οὔτε δίκαια ἂν εἶναι πρὸς ἅπαντας τὰ
αὐτὰ οὔτε καλὰ ἡγεῖτο, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀξίας προσθήκην
- 13 συλλογιζόμενος τὰ τοιαῦτ' ἐπέκρινεν. ὑμεῖς δ', ὄντες
Ἀθηναῖοι καὶ παιδείας μετέχοντες, ἢ καὶ τοὺς ἀναι-
σθήτους ἀνεκτοὺς ποιεῖν δοκεῖ δύνασθαι, πρῶτον μὲν,
ὃ πάντων ἀγνωμονέστατόν ἐστι, περὶ ὧν τὸν πατέρα
αἰτιῶνται τινες, τοὺς υἱεῖς δεδέκατε, εἴτα τὸ ταῦτα ποι-
εῖν ἴσον εἶναι φατὲ, ὥσπερ ὑπὲρ σταθμῶν ἢ μέτρων τὸ
ἴσον σκοπούμενοι, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ἀνδρῶν προαιρέσεως
- 14 καὶ πολιτείας βουλευόμενοι, ἐν οἷς ἐξεταζόμενοις εἰ μὲν 14
χρηστὰ καὶ δημοτικὰ καὶ ἐπ' εὐνοίᾳ τὰ Ἀνκούργῳ πε-
πραγμένα φαίνεται, μηδενὸς κακοῦ, ἀλλὰ καὶ πάντων
τῶν ἀγαθῶν τοὺς παῖδας αὐτοῦ δίκαιόν ἐστι τυγχάνειν
παρ' ὑμῶν· εἰ δὲ τὰναντία τούτων, ἐκείνόν, ὅτ' ἔξη,
ἔδει δίκην διδόναι, τούτους δὲ μηδ' οὕτως, ἐφ' οἷς ἐκεί-
νῳ τις ἐγκαλεῖ, τυγχάνειν ὀργῆς· πᾶσι γὰρ πάντων
- 15 τῶν ἀμαρτημάτων ὅρος ἐστὶ τελευτή. ἐπεὶ εἰ γ' οὕτως
ἔξετε ὥσθ' οἱ μὲν ἀχθεσθέντες τι τοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου
πολιτευομένοις μηδὲ πρὸς τελευτήσαντας διαλλαγῇ-
σονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἔχθραν διαφυλάξου-
σιν, ὃ δὲ δῆμος, ᾧ συναγωνίζεται τῶν δημοτικῶν ἕκα-
στος, μέχρι τοῦ παρόντος χρῆσθαι μνημονεύσει τὰς
χάριτας, μετὰ ταῦτα δὲ μηδὲν φροντιεῖ, οὐδὲν ἀθλιώ-
τερον ἔσται τοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάξιν αἰρεῖσθαι.
- 16 Εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται ταῦτα μὲν σοφώ-
τερα ἢ καθ' ἑαυτὸν εἶναι, ἵνα δὲ μὴ ἀποδρῶσιν, αὐτὸς
αὐτοὺς δηῖσαι, ἐρωτήσας αὐτὸν, ἥνίκα Ταυρέας καὶ
Πάταικος καὶ Ἀριστογείτων καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δεσμωτή-
ριον παραδοθέντες οὐ μόνον οὐκ ἐδέδεντο, ἀλλὰ καὶ

- 17 ἔδημηγόρουν, τί δήποτε οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα. εἰ δὲ μὴ φήσῃ τὸτ' ἄρχειν, οὐδὲ λέγειν ἐκ γε τῶν νόμων αὐτῷ προσήκει. ὥστε πῶς ἴσον ἐστὶ τοὺς μὲν ἄρχειν, οἷς μὴδὲ λέγειν ἔξεστι, τοὺς δὲ δεδέσθαι, ὧν πολλὰ χρήσιμος ἦν ὑμῖν ὁ πατήρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω συλλογί-
- 18 σασθαι, εἰ μὴ τοῦτο δεῖξαι δημοσίᾳ βούλεσθε, ὅτι βδελυρία καὶ ἀναίδεια καὶ προαιρέσεις πονηρίας ἐν τῇ πόλει ἰσχύει καὶ διασωθῆναι πλείω προσδοκίαν ἔχει, κἂν τι συμβῇ χαλεπὸν τοῖς τοιούτοις, ἀπόλυσις γίγνεται, 1479 ἐν δὲ προαιρέσει χρηστῇ καὶ βίᾳ σώφροσι καὶ δημοτικῷ προελέσθαι ζῆν σφαλερὸν, κἂν τι γένηται πταῖσμα, ἄφικτον ἔσται.
- 19 Ἔτι τοίνυν τὸ μὲν μὴ δίκαιον εἶναι τὴν ἐναντίαν δόξαν ἔχειν ἢ ἣν περὶ ζῶντος εἶχετ' ἐκείνου, καὶ τὸ τῶν τετελευτηηκότων ἢ τῶν παρόντων πλείω ποιεῖσθαι λόγον δίκαιον εἶναι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ἑάσω· παρὰ γὰρ πᾶσιν ὁμολογεῖσθαι ταῦτα ὑπέληφα· ὅσοις μέντοι πατρικὰς εὐεργεσίας ἀπεμνημονεύσατε τῶν ἄλλων, ἡδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς ἀναμνησθέντας, οἷον τοῖς Ἀριστείδου καὶ Θρασυβούλου καὶ τοῖς Ἀρχίνου καὶ πολλῶν ἑτέρων ἀπογόνοις. οὐχ ὥς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρ-
- 20 ἡνεγκα. τοσούτου γὰρ δέω τοῦτο ποιεῖν ὥστε συμφέρειν μάλιστα τῇ πόλει τὰ τοιαῦτα κρίνω· προκαλεῖσθε γὰρ πάντας ἐκ τούτων δημοτικούς εἶναι, ὁρῶντας ὅτι κἂν ἐν τῷ καθ' ἑαυτοὺς βίῳ ταῖς προσηκούσαις αὐτῶν τιμαῖς ὁ φθόνος ἀντιστῇ, τοῖς γε παισὶν ὑπάρξει
- 21 τὰ προσήκοντα παρ' ὑμῶν κομίσασθαι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, μᾶλλον δὲ καὶ αἰσχρὸν, τῶν μὲν ἄλλων τισὶ, καὶ παλαιῶν ὄντων τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγένοντο χρήσιμοι, καὶ δι' ὧν ἀκούετε τὰς εὐεργεσίας, οὐκ ἔξ ὧν ἐοράκατε ὑπειληφότας, ὅμως τὴν δικαίαν εὐνοίαν διασώζειν, Λυκούργω δ' οὔτως ὑπογυῖον καὶ τῆς πο-

- 22 λιτείας καὶ τῆς τελευτῆς γεγρονυίας, μηδ' εἰς ἃ καὶ τοῖς ἀγνώσι καὶ ὑφ' ὧν ἡδικεῖσθε ἔτοιμοι τὸν ἄλλον ἢτε χρόνον, εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν, μηδ' εἰς ταῦθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμοίους παρέχειν, καὶ ταῦτ' εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς τιμωρίας, οὓς κἂν ἐχθρὸς, εἶπερ μέτριος εἴη καὶ λογισμὸν ἔχων, ἐλεήσει;
- 23 Θανμάξω τοίνυν καὶ τοῦτ' εἴ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὥς 148 οὐδὲ τοῦτο συμφέρει τῇ πολιτείᾳ φανερὸν γιγνόμενον, ὅτι τοῖς μὲν ἄλλην τινὰ κτησαμένοις φιλίαν καὶ κατορθοῦσιν ἐν πᾶσι πλεονεκτεῖν ὑπάρχει, κἂν ἀτυχήσωσί τι, ῥαδίας εἶναι τὰς λύσεις, τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς οὐ μόνον κατὰ τᾶλλα ἔλαττον ἔχειν ὑπάρξει, ἀλλὰ καὶ τὰς συμφορὰς βεβαίους τούτοις μόνοις τῶν ἄλλων μένειν. ἀλλὰ μὴν ὅτι τοῦθ' οὕτω γί-
- 24 γνεται ῥάδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν Λάχητι τῷ Μελανώπου ἀλῶναι μὲν ὁμοίως ἐν δικαστηρίῳ συμβᾶν ὥς καὶ νῦν τοῖς Λυκούργου παισίν, ἀφειθῆναι δὲ πᾶν τὸ ὄφλημα ἐπιστεῖλαντος Ἀλεξάνδρου; καὶ πάλιν Μνησιβούλῳ τῷ Ἀχαρνεῖ ἀλῶναι μὲν ὁμοίως, κατα- γνόντος αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου ὥσπερ καὶ τῶν Λυ-
- 25 κούργου παίδων, ἀφείσθαι δὲ καλῶς ποιοῦντι; ἄξιός γὰρ ἀνὴρ, καὶ οὐδεὶς ἐπὶ τούτοις τοὺς νόμους ἔφη καταλύεσθαι τῶν νῦν βοῶντων. εἰκότως· οὐ γὰρ κατελύοντο, εἶπερ ἅπαντες οἱ νόμοι τῶν δικαίων ἔνεκα καὶ σωτηρίας τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων τίθενται, καὶ μήτε αἰδίου τοῖς ἀτυχήσασι καθιστάναι τὰς συμφορὰς συμ-
- 26 φέρει, μήτ' ἀχαρίστους ὄντας φαίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν εἴ γε ταῦθ' οὕτως, ὥσπερ ἂν φήσαιμεν, ἔχειν συμφέρει, οὐ μόνον τοὺς νόμους οὐ κατελύετε, ἡνίκα ἐκείνους ἠφίετε, ἀλλὰ καὶ τοὺς βίους ἐσώξετε τῶν τοὺς νόμους θεμένων ἀνθρώπων, Λάχητα μὲν πρὸς χάριν δεηθέντος Ἀλεξάνδρου ἀφέντες, Μνησίβουλον δὲ τῇ τοῦ βίου

27 σωφροσύνη σώσαντες. μὴ τοίνυν τὸ κτήσασθαι τὴν
 ἑξῶθεν φιλίαν λυσιτελέστερον δείκνυτε ἢ τὸ τῷ δήμῳ
 παρακαταθέσθαι ἑαυτὸν, μηδὲ τὸ τῶν ἀγνώτων εἶναι 1481
 κρεῖττον ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμφέροντα πολιτευ-
 ὄμενον γινώσκεισθαι. τὸ μὲν γὰρ πᾶσιν ἀρέσκειν τὸν
 συμβουλευόντα καὶ τὰ κοινὰ πράττοντα ἀδύνατον·
 εἰ δ' ἐπ' εὐνοίᾳ ταῦτά τῷ δήμῳ τις φρονῇ, δίκαιός
 ἐστι σώζεσθαι. εἰ δὲ μὴ, καὶ θεραπεύειν ἑτέρους μᾶλλον
 ἢ τὸν δῆμον ἅπαντας διδάξετε, καὶ φεύγειν τὸ τῶν ὑμῖν
 28 συμφερόντων ποιοῦντά τι γνωσθῆναι. ὅλως δὲ κοινόν
 ἐστὶν ὄνειδος ἀπάντων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὅλης
 τῆς πόλεως συμφορὰ τὸν φθόνον δοκεῖν μείζον ἰσχύειν
 παρ' ὑμῖν ἢ τὰς τῶν εὐεργεσιῶν χάριτας, καὶ ταῦτα
 τοῦ μὲν νοσήματος ὄντος, τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀποδεδει-
 γμένων.

29 Καὶ μὴν οὐδὲ τὸν Πυθέαν παραλείψω τὸν μέχρι
 τῆς παρόδου δημοτικὸν, μετὰ ταῦτα δ' ἔτοιμον εἰς τὰ
 καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν
 τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεύεσθαι παρήει,
 ὥς δοῦλον ἐλαυνόμενον καὶ γραφὴν ξενίας φεύγοντα
 καὶ μικροῦ πραθέντα ὑπὸ τούτων οἷς νῦν ὑπηρετῶν
 30 τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους ἔγραφεν, ἐπειδὴ δ' ἂ κατηγόρει
 τότε τῶν ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐποροῦντα μὲν
 οὕτως ὥστε δύ' ἔχειν ἑταίρας, αἱ μέχρι φθόης καλῶς
 ποιοῦσαι προπεπόμφασιν αὐτὸν, πέντε τάλαντα δ'
 ὀφλόντα ῥᾶον ἐκτίσαι ἢ πέντε δραχμαὶς ἀνέχεσθαι πρό-
 τερον, πρὸς δὲ τούτοις παρ' ὑμῶν, τοῦ δήμου, οὐ μό-
 νον τῆς πολιτείας μετεληφότα, ὃ κοινὸν ὄνειδος ἐστὶν
 ἅπασιν, ἀλλὰ καὶ θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρίους θυ-
 31 σίας ἐν Δελφοῖς; ὅταν οὖν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα πᾶσιν
 ἰδεῖν ἢ παραδείγματα, ἀφ' ὧν ἀλυσιτελὲς προελέσθαι 1482
 τὰ τοῦ δήμου πᾶς τις ἂν κρίναι, φοβοῦμαι μή ποτ' ἔρη-

- μοι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούντων γένησθε, ἄλλως τε καὶ ὅταν τῶν δημοτικῶν τοὺς μὲν ἢ καθήκουσα μοῖρα καὶ ἢ τύχη καὶ ὁ χρόνος παραιρῇται, οἷον Ναυσικλέα καὶ Χάρητα καὶ Διότιμον καὶ Μενεσθέα καὶ Εὐδοξον, ἐτι
 32 δ' Εὐδικον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Λυκοῦργον, τοὺς δ' ὑμεῖς προῆσθε, ὥσπερ Χαρίδημον καὶ Φιλοκλέα καὶ ἐμὲ, ὧν ἑτέρους εὐνοустέρονους οὐδ' αὐτοὶ νομίζετε· εἰ δ' ὁμοίους τινὰς, οὐ φθονῶ. βουλοίμην δ' ἂν, εἴπερ ὑμεῖς δικαίως αὐτοῖς προσοίσεσθε καὶ μὴ ταῦτ' ἅπερ ἡμεῖς πείσονται, ὥς πλείστους αὐτοὺς γενήσεσθαι. ἀλλ' ὅταν γε τοιαῦτα, οἷα τὰ νῦν, παραδείγματα ἐκφέρητε, τίς
 33 ἔστιν ὅστις εἰς ταύτην τὴν τάξιν ἑαυτὸν γνησίως ὑμῖν ἐθελήσει δοῦναι; ἀλλὰ μὴν τῶν γε προσποιησομένων οὐκ ἀπορήσετε· οὐδὲ γὰρ πρότερον. μὴ γένοιτο δὲ ἰδεῖν ἐξελεγχθέντας αὐτοὺς ὁμοίως ἐκείνοις, οἱ φανερώς ἂν τότε ἡρνούντο νῦν πολιτεύόμενοι οὐδένα ὑμῶν οὔτε δεδοίκασιν οὔτε αἰσχύνονται. ἂν χρὴ λογιζομένους, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε τῶν εὖνων ὀλιγωρεῖν μήτε τοῖς προάγουσιν εἰς πικρίαν καὶ ὠμότητα τὴν πόλιν
 34 πείθεσθαι. πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας τὰ παρόντα πράγματα δεῖται ἢ ταραχῆς καὶ δυσμενείας, ὧν ὑπερβολῇ χρώμενοί τινες ἐργολαβοῦσι καθ' ὑμῶν εἰς ὑποδοχὴν πραγμάτων, ὧν διαψεύσειεν αὐτοὺς ὁ λογισμός. εἰ δέ τις ὑμῶν διασύρει ταῦτα, πολλῆς ἔστιν εὐηθείας μεστός. εἰ γὰρ, ἂν μηδεὶς ἂν ἥλπισεν, ὅρῳ γεγεννημένα, ἂν καὶ πρότερον γέγονε τοῦ δήμου πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας ὑπ' ἀνθρώπων 1483 ἐγκαθέτων διαβληθέντος, νῦν μὴ ἂν οἴεται γενέσθαι, πῶς οὐ τετύφωται;
- 35 Ταῦτα δ' εἰ μὲν παρῇν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον· ἐπειδὴ δ' ἐν τοιούτοις εἰμὶ ἐν οἷς, εἴ τις ἐμοῦ κατέψευσται ἐφ' οἷς ἀπόλωλα, γένοιτο, γράψας ἐπέσταλκα,

πρῶτον μὲν καὶ πλείστον λόγον ποιούμενος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν, δεύτερον δ' ὅτι τὴν αὐτὴν εὐνοίαν, ἣν πρὸς ζῶντα Λυκοῦργον εἶχον, δίκαιον εἶναι νομίζω καὶ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ φαίνεσθαι.
 6 ἔχων. εἰ δέ τῳ παρέστηκεν ὥς πολὺ μοι περίεστι τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς τοῦτον εἰπεῖν ὅτι τῶν συμφερόντων ὑμῖν καὶ τοῦ μηδένα τῶν φίλων ἐγκαταλείπειν ὁμοίως ὥσπερ τῆς ἑμαυτοῦ σωτηρίας φροντίζω. οὐκουν ἐκ τοῦ περιόντος ταῦτα ποιῶ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐτῆς σπουδῆς καὶ προαιρέσεως καὶ ταῦτα καὶ κεῖνα μιᾷ γνώμῃ πραγματεύομαι. περίεστι δέ μοι τοιαῦτα, οἷα τοῖς κακόν τι νοοῦσιν ὑμῖν περιγένοιτο. καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά.

7 Ἡδέως δ' ἂν ὑμῖν τὴν ἐπ' εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ μέμψιν ποιησαίμην νῦν μὲν ἐν κεφαλαίῳ, μικρῷ δ' ὕστερον δι' ἐπιστολῆς μακρᾶς, ἣν ἔάνπερ ἐγὼ ζῶ προσδοκᾶτε, ἂν μὴ τὰ δίκαια γίννηταί μοι παρ' ὑμῶν πρότερον· οἵτινες, ὧς (τί ἂν εἰπὼν μήθ' ἁμαρτεῖν δοκοῖην μήτε ψευσαίμην;) λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους οὔθ' ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσχύνεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα
 8 ἀφήκατε, ἐπὶ τούτοις Δημοσθένην ἐκβεβληκότες, καὶ ἂν τοῖς τολμῶσι μηδὲν ὑμῶν φροντίζειν μὴ λαβοῦσι παρ' ὑμῶν ἔξεστιν ἔχειν, ταῦτ' οὐ διδόντες ἑμοί, ἵνα, 1484
 ἂν οἷός τε ὦ, τά τε ὀφειλόμενα εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσας τὰ πρὸς ὑμᾶς διοικήσω, καὶ μὴ γῆρας καὶ φυγὴν ἐπίχειρα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων, κοινὸν ὄνειδος τῶν ἀδικησάντων, ἐπὶ ξένης πε-
 9 ριῶν ὀρώμαι. βουλομένου δέ μου ἐν μὲν ὑμετέρας χάριτος καὶ μεγαλοψυχίας τάξει τὴν οἰκαδέ μοι ἄφιξιν γενέσθαι, ἑμαυτῷ δὲ λύσιν τῆς γεροντίας οὐ δικαίως βλασφημίας πορίσασθαι, καὶ μόνον αἰτοῦντος ἄδειαν ὅσονπερ χρόνον τὴν ἔκτισιν δεδῶκατε, ταῦτα μὲν οὐ

συγχωρεῖτε, ἐρωτᾶτε δ', ὥς ἀπαγγέλλεται πρὸς ἐμὲ,
 40 τίς οὖν αὐτὸν κωλύει παρεῖναι καὶ ταῦτα πράττειν; τὸ
 ἐπίστασθαι αἰσχύνεσθαι, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὸ
 ἀναξίως τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπολιτευμένων πράττειν,
 καὶ τὸ τὰ ὄντα ἀπολωλέκεναι διὰ τούτους, οἷς, ἵνα μὴ
 διπλᾷ καταθῶνται ἃ οὐκ ἐδύναντο ἀπλᾷ, ἐπείσθην
 ὑπογράψασθαι τὴν ἀρχὴν τὰς καταβολὰς, παρ' ὧν
 μετὰ μὲν τῆς ὑμετέρας εὐνοίας ἀφικόμενος μέρος, εἰ
 καὶ μὴ πάντα, ἴσως ἂν κομισαίμην, ὥστε μηδὲν ἀσχη-
 μονεῖν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, ἂν δ' ὥς οἱ ταῦτα λέγοντες
 ἀξιοῦσί με ἔλθω, ἅμα ἀδοξία καὶ ἀπορία καὶ φόβῳ συν-
 41 ἔξομαι. ὧν οὐδὲν ὑμεῖς συλλογίζεσθε, ἀλλὰ ῥημάτων
 μοι καὶ φιλανθρωπίας φθονοῦντες, ἂν οὕτω τύχη, δι'
 ὑμᾶς περιόψεσθε ἀπολόμενον· οὐ γὰρ ἂν δεηθείην
 ἄλλων ἢ ὑμῶν. καὶ τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναι με,
 ἀκριβῶς οἶδα, ὅτε οὗτ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν οὔθ' ὑμῖν
 ἔσται. οὐ γὰρ δὴ χρήματά γ' εἶναι μοι προσδοκᾶτε ἔξω 148
 τῶν φανερῶν, ὧν ἀφίσταμαι. καὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι
 συναγαγεῖν, εἴαν μοι μὴ φιλονείκως, ἀλλ' ἀνθρωπίνως
 42 δῶτε τὸ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς εἶναι. οὐ μὴν οὐδὲ παρ'
 Ἀρπάλου με λαβόντα δείξετε· οὔτε γὰρ ἠλέγχθην οὗτ'
 ἔλαβον. εἰ δὲ τὸ περιφανὲς ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν
 Ἄρειον πάγον προσβλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος κρι-
 σεως ἀναμνησθέντες ἐγκαλύψασθε· οὐ γὰρ ἔχω τού-
 του πραότερον πρόσταγμα τοῖς τοιαῦτ' ἐξημαρτηκόσιν
 43 εἰς ἐμέ. οὐ γὰρ δὴ πον τοῖς αὐτοῖς γε λόγοις ὑπὸ τῆς
 αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντα ἐκείνον μὲν ἀφείσθαι δί-
 καιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι· οὐχ οὕτως
 ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε. οὔτε γὰρ ἄξιός οὔτε ἐπιτήδειός
 οὔτε χείρων, ἀτυχῆς μέντοι δι' ὑμᾶς. ὁμολογῶ· πῶς
 γὰρ οὐκ ἀτυχῆς ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ πρὸς

Ἀριστογείτονα ἑμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει, καὶ ταῦτ' ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας τετυχηκότα;

4 Καὶ μὴ με ὑπολαμβάνετε ὀργίζεσθαι τοῖς λόγοις τούτοις· οὐ γὰρ ἂν πάθοιμι τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐγώ· ἀλλ' ἔχει τινὰ τοῖς ἀδικουμένοις ῥαστώνην τὸ λέγειν ἃ πάσχουσιν, ὥσπερ τοῖς ἀλγοῦσι τὸ στένειν, ἐπεὶ τῇ γε εὐνοίᾳ οὕτως ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὥς ὑμᾶς ἂν εὐξαίμην πρὸς ἐμέ. καὶ τοῦτ' ἐν πᾶσι πεποίηκα καὶ ποιήσω φανερόν. ἔγνωκα γὰρ ἐξ ἀρχῆς παντὶ τῷ πολιτευομένῳ προσήκειν, ἅνπερ ἡ δίκαιος πολίτης, ὥσπερ οἱ παῖδες πρὸς τοὺς γονεάς, οὕτω πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας 1486 ἔχειν, εὐχεσθαι μὲν ὥς εὐγνωμονεστάτων τυγχάνειν, φέρειν δὲ τοὺς ὄντας εὐμενῶς· ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἥττα καλὴ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὐφρονοῦσι κρίνεται. εὐτυχεῖτε.

Δ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΗΡΑΜΕΝΟΥΣ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἀκούω περὶ ἐμοῦ Θηραμένην ἄλλους τε λόγους βλασφημίας εἰρηκέναι καὶ δυστυχίαν προσφέρειν. τὸ μὲν οὖν τοῦτον ἀγνοεῖν ὅτι λαιδορίας, ἢ μηδεμίαν κακίαν, καθ' ὅτου λέγεται, δείκνυσιν, οὐδὲν ἐστ' ὄφελος παρ' εὐφρονοῦσιν ἀνθρώποις, οὐχὶ θαυμάζω· τὸν γὰρ θρασὺν μὲν τῷ βίῳ, μὴ πολίτην δὲ τὴν φύσιν, ἐν ἐργαστηρίῳ δὲ τεθραμμένον ἐκ παιδὸς αἰσθάνεσθαι τι 2 τῶν τοιούτων ἀλογώτερον ἦν ἢ μὴ συνιέναι. τούτῳ μὲν οὖν, εἰάν ἀφίκωμαί ποτε καὶ σωθῶ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ ὧν εἰς ἐμέ καὶ περὶ ὧν εἰς ὑμᾶς παρ-

οινεῖ, καὶ νομίζω, καίπερ οὐδὲν μετέχοντα τοῦ αἰσχύ-
νεσθαι, μετριώτερον αὐτὸν ποιήσιν· ὑμῖν δὲ τοῦ κοι-
νῇ συμφέροντος ἕνεκα βούλομαι δι' ἐπιστολῆς, οὓς
περὶ τούτων ἔχω λόγους, δηλώσαι. οἷς πάνυ τὸν νοῦν
προσέχοντες ἀκούσατε· οἶμαι γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἀκοῆς
μόνον, ἀλλὰ καὶ μνήμης ἀξιόους εἶναι.

3 Ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐτυχεστάτην πασῶν
πόλεων ὑπολαμβάνω καὶ θεοφιλεστάτην, καὶ ταῦτα 1
οἶδα καὶ τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τὴν Διώνην καὶ
τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθειον ἀεὶ λέγοντας ἐν ταῖς μαντεί-
αις, καὶ προσεπισφραγίζομένους τὴν ἀγαθὴν τύχην ἐν
τῇ πόλει εἶναι παρ' ὑμῖν. ὅσα τοίνυν περὶ τῶν ἐπιόν-
των δηλοῦσιν οἱ θεοὶ, δηλον ὥς προλέγουσι· τὰς δ'
ἀπὸ τῶν προεληλυθότων προσηγορίας ἐπὶ ταῖς γεγο-
4 νυῖαις πράξεις τιθένται. ἃ τοίνυν ἐγὼ πεπολίτευμαι
παρ' ὑμῖν, τῶν ἤδη γεγενημένων ἐστίν, ἀφ' ὧν εὐτυ-
χεῖς ὑμᾶς προσηγορεύεασιν οἱ θεοί. πῶς οὖν δίκαιον
τοὺς μὲν πεισθέντας εὐτυχεῖς ὀνομάζεσθαι, τὸν δὲ πεί-
σαντα τῆς ἐναντίας προσηγορίας τυγχάνειν; πλὴν εἰ
τοῦτό τις εἴποι, τὴν μὲν κοινὴν εὐτυχίαν, ἧς ἐγὼ σύμ-
βουλος, θεοὺς τοὺς λέγοντας εἶναι, οἷς οὐ θέμις ψεύ-
δεσθαι, τὴν δ' ἰδίαν βλασφημίαν, ἧ κατ' ἐμοῦ κέχρη-
ται Θηραμένης, θρασὺν καὶ ἀναιδῆ καὶ οὐδὲ νοῦν
ἔχοντ' ἀνθρώπου εἰρηκέναι.

5 Οὐ τοίνυν μόνον ταῖς παρὰ τῶν θεῶν μαντείαις
ἀγαθὴν οὖσαν εὐρήσετε ἢ κέχρησθε τύχῃ, ἀλλὰ καὶ ἐξ
αὐτῶν τῶν ἔργων θεωροῦντες, ἂν ἐξετάζητε ὀρθῶς.
ὑμεῖς γὰρ εἰ μὲν ὥς ἀνθρώποι τὰ πράγματα βούλεσθε
θεωρεῖν, εὐτυχεστάτην εὐρήσετε ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβού-
λευσα τὴν πόλιν γεγονυῖαν· εἰ δ' ἂν τοῖς θεοῖς ἐξαιρεθ'
ὑπάρχει μόνοις, τούτων ἀξιῶσθε τυγχάνειν, ἀδυνά-
6 των ἐφίεσθε. τί οὖν ἐστὶ θεοῖς ἐξαιρετον, ἀνθρώποις

δ' οὐ δυνατόν; ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ἐγκρατεῖς ὄντας κυρίους εἶναι καὶ αὐτοὺς ἔχειν καὶ δοῦναι τοῖς ἄλλοις, φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέποτ' ἐν παντὶ τῷ αἰῶνι μήτε παθεῖν μήτε μελλῆσαι. καὶ μὴν ὑποκειμένων του- 1488 των, ὥσπερ προσήκει, σκοπεῖτε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀγνώμων ὅστις ἂν ἢ τὰ Λακεδαιμονίοις συμβεβηκότα, οἷς οὐκ ἐγὼ συνεβούλευον, ἢ τὰ Πέρσαις, πρὸς οὓς οὐδὲ ἀφικόμην πώποτε, αἰρετώτερα φήσειεν εἶναι τῶν ὑμῖν παρόντων. καὶ ἐῷ Καππάδοκας καὶ Σύρους καὶ τοὺς τὴν Ἰνδικὴν χώραν κατοικοῦντας ἀνθρώπους ἐπ' ἔσχατα γῆς· οἷς ἅπασι συμβέβηκε πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθέναι καὶ χαλεπά. ἀλλὰ νῆ Δία τούτων μὲν ἄμεινον ὑμᾶς πράττειν ἅπαντες ὁμολογήσουσι, Θετταλῶν δὲ καὶ Ἀργείων καὶ Ἀρκάδων χεῖρον, ἢ τινῶν ἄλλων, οἷς ἐν συμμαχίᾳ συνέβη γενέσθαι Φιλίππῳ. ἀλλὰ τούτων καὶ πολὺ βέλτιον ἀπηλλάχατε οὐ μόνον τὰ μὴ δεδουλευνέναι (καίτοι τί τηλικούτ' ἔτερον;), ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς μὲν πάντας αἰτίους εἶναι δοκεῖν τῶν τοῖς Ἑλλησι κακῶν συμβεβηκότων διὰ Φιλίππου καὶ τῆς δουλείας, ἐξ ὧν εἰκότως μισοῦνται, ὑμᾶς δ' ὁρᾶσθαι ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ πόλει καὶ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ἡγωνισμένους, ἀνθ' ὧν εὐκλειαν εἰκὸς ὑπάρχειν καὶ χάριν ἀθάνατον παρὰ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ποιεῖν. οὐκοῦν ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα, τῶν μὲν ἀντιστάντων ἄριστα πράττειν τῇ πόλει συμβέβηκε, τῶν δὲ συνηγωνισμένων ἐνδοξοτέραν εἶναι περιέσσι.

Τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις οἱ θεοὶ τὰς μὲν μαντείας τὰς ἀγαθὰς ὑμῖν διδοάσι, τὴν δ' ἄδικον βλασφημίαν εἰς κεφαλὴν τῷ λέγοντι τρέπουσι. γνοίη δ' ἂν τις, εἰ προέλοιτο ἐξετάσαι τὰ ἐπιτηδεύματα ἐν οἷς ζῇ. ἃ γὰρ 1489

- ἂν καταράσαιο τις αὐτῷ, ταῦτ' ἐκ προαιρέσεως ποιεῖ.
 11 ἐχθρὸς μὲν ἐστὶ τοῖς γονεῦσι, φίλος δὲ Πανσανίᾳ τῷ
 πόρῳ· καὶ θρασύνεται μὲν ὥς ἀνὴρ, πάσχει δ' ὥς
 γυνή· καὶ τοῦ μὲν πατρός ἐστὶ κρείττων, τῶν δ' αἰσ-
 χρῶν ἥττων· οἷς δ' ὑπὸ πάντων δυσχεραίνεται, τού-
 τοις τὴν διάνοιαν ἀγάλλεται, αἰσχρορρημοσύνη καὶ τῷ
 διηγείσθαι ταῦτ' ἐφ' οἷς ἀλγοῦσιν οἱ ἀκούοντες· ὁ δ',
 12 ὥς ἀφελὴς καὶ παρρησίας μεστὸς, οὐ παύεται. καὶ
 ταῦτα οὐκ ἂν ἔγραψα, εἰ μὴ κινήσαι τὴν ἐν ὑμῖν μνή-
 μην τῶν προσόντων αὐτῷ κακῶν ἐβουλόμην. ἃ γὰρ
 εἶπεῖν ἂν τις ὀκνήσαι καὶ γράφαι φυλάξαιτ' ἂν, οἶμαι
 δὲ καὶ ἀκούσαντα δυσχερεῖναι, ταῦτα ἀπὸ τούτων μνη-
 σθεῖς οἶδεν ἕκαστος ὑμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ αἰσχυρὰ
 τούτῳ προσόντα, ὥστ' ἐμοί τε μηδὲν ἀναιδὲς εἰρησθαι
 καὶ τοῦτον ὑπόμνημα τῶν ἑαυτοῦ κακῶν ὀφθέντα πᾶ-
 σιν εἶναι. εὐτυχεῖτε.

E.

ΠΡΟΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΟΝ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΗΡΑΚΛΕΟΔΩΡΩ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

- Οὐδ' ὅπως χρὴ πιστεύειν οἷς ἀπήγγελλέ μοι Μενεκρά-
 τῆς οὐδ' ὅπως ἀπιστεῖν ἔχω. ἔφη γὰρ Ἐπιτίμον ἐνδε-
 δεῖχθαι μὲν καὶ ἀπῆχθαι ὑπὸ Ἀράτου, σὲ δὲ ἀγωνίζε-
 σθαι καὶ ἀπάντων αὐτῷ χαλεπώτατον εἶναι. δέομαι δὴ 14
 σου πρὸς Διὸς ξενίου καὶ πάντων τῶν θεῶν, μὴ με κα-
 2 ταστήσης ἀηδεῖ καὶ δεινῷ μηδενὶ περιπετῇ. εὖ γὰρ ἴσθι,
 χωρὶς τοῦ μέλειν μοι τῆς Ἐπιτίμου σωτηρίας καὶ νομί-
 σαι μεγάλην ἂν συμφορὰν, εἴ τι πάθοι καὶ τούτου σὺ
 συναίτιος εἴης, αἰσχύνομαι τοὺς συνειδότες μοι τοὺς

λόγους οὓς ἐγὼ περὶ σοῦ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους
 ἔλεγον, πεπεικῶς ἑμαυτὸν ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἐκ τοῦ
 πεπλησιακέναι σοι πείραν ἔχων, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι δόξης
 ἐπιτυγχάνων καὶ παιδείαν ἀπεδέχου, καὶ ταῦτα ἀπὸ
 τῆς Πλάτωνος διατριβῆς, ἥπερ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τῶν
 μὲν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν περὶ ταῦτα σοφισμάτων
 ἔξω, τοῦ βελτίστου δὲ καὶ τοῦ δικαιοτάτου πάνθ' ἕνεκα
 ἐξητασμένη· ἥς μὰ τοὺς θεοὺς τῷ μετασχόντι μὴ οὐχὶ
 ἀψευδεῖν καὶ πρὸς ἅπαντας ἀγαθῷ εἶναι οὐχ ὅσιον
 ἡγοῦμαι. γένοιτο δ' ἂν μοι ἀκείνῳ τῶν χαλεπωτάτων·
 εἰ γὰρ ὠρμηκῶς κατ' ἑμαυτὸν εὐνοϊκῶς ἔχειν σοι τὴν
 ἐναντίαν γνώμην μεταλαβεῖν ἀναγκασθεῖν, ἃ δὴ ὑπο-
 λαμβάνων παρεωρᾶσθαι καὶ πεφενακίσθαι, καὶ μὴ
 φῶ, νόμιζε οὕτως ἔχειν. εἰ δὲ ἡμῶν καταπεφρόνηκας,
 ὅτι τῶν πρώτων οὐκ ἐσμέν πω, λόγισαι ὅτι καὶ σύ ποτ'
 ἦσθα νέος καὶ τὴν ἡλικίαν εἶχες ἣν ἡμεῖς νῦν, ἐκ δὲ τοῦ
 συμβουλεύειν καὶ πράττειν γεγένησαι τηλικοῦτος. καὶ
 ἡμῖν τοῦτο συμβαίη. τὸ μὲν γὰρ εὖ βουλευέσθαι πάρε-
 στι, τῆς δὲ τύχης συλλαμβανούσης καὶ τοῦργον γέ-
 νοιτ' ἂν. καλὸς οὖν ἔρανος χάρις δικαία· ἣν καὶ σὺ 1491
 ποιῆσαι πρὸς ἐμέ. καὶ μὴδ' ὑφ' ἐνός τῶν σοῦ φρονούν-
 των χεῖρον ἄγον μὴδὲ ἥττω, ἀλλ' ἐκείνους ἄγε ἐπὶ τὰ
 σοὶ δοκοῦντα· καὶ πράττε οὕτως ὅπως μηδενὸς τῶν
 ὁμολογηθέντων στερηθῶμεν, ἀλλ' Ἐπιτίμῳ γένηται
 σωτηρία τις καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν κινδύνων. παρέσομαι
 δ' εἰς τὸν χρόνον ἀγῶ, καθ' ὃν σὺ φῆς καιρὸν εἶ-
 ναι. γράψας δέ μοι πέμψον, ἥ καὶ ὡς φίλῳ ἐπίστελλε.
 εὐτύχει.

5.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΟΝ
ΤΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΤΩ ΔΗΜΩ
ΧΑΙΡΕΙΝ.

Ἦλθεν ἐπιστολὴ παρ' Ἀντιφίλου πρὸς τοὺς τῶν συμμάχων συνέδρους, τοῖς μὲν βουλομένοις ἀγαθὰ προσδοκᾶν ἱκανῶς γεγραμμένη, τοῖς δ' ὑπηρετοῦσιν Ἀντιπάτρῳ πολλοὺς καὶ δυσχερεῖς ἀπολείπουσα λόγους, οἱ παραλαβόντες τὰ παρ' Ἀντιπάτρου γράμματα πρὸς Δείναρχον εἰς Κόρινθον ἐλθόντα ἀπάσας τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις τοιούτων λόγων ἐπλησαν οἷων εἰς 2 κεφαλὴν αὐτῶν τρέψειαν οἱ θεοί. ἀφικομένου δὲ τοῦ νῦν ἦκοντος μετὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ φέροντος γράμματα παρὰ Πολεμαῖστου πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἐπίνικον, ἄνδρα ὑμῖν εὖνουν καὶ ἐμοὶ φίλον, καὶ κείνου πρὸς ἐμὲ ἀγα- 14 γόντος, ἀκούσαντί μοι ἃ ἔλεγεν ἐδόκει πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν ἀποστεῖλαι, ὅπως πάντα σαφῶς ἀκούσαντες τὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ γεγονότα τοῦ περὶ τὴν μάχην παραγεγενημένου τότε εἰς τὸ παρὸν θαρρῇτε, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν θεῶν θελούντων, ἃ βούλεσθε ἔξεν ὑπολαμβάνητε. εὐτυχεῖτε.

JO. JAC. REISKII
INDEX HISTORICUS
IN DEMOSTHENEM
CORRECTUS.

Alderitae proverbiali dicendi modo usurpantur pro incolis ignobilis cujusque et contemti oppidi 218, 10.

Abydeni nunquam non fuerunt Atheniensibus infensi 672, 25. 687 ult.

Abydus 326, 17. a Thrasybulo infestatur 1310, 18.

Acamas, heros, unde dicti Acamantidae, tribus Athenis, Trojanae expeditioni interfuit 1398, 11.

Acanthus 917 ult.

Acarmania. Atheniensium ad eam expeditio 1173 ult. Archonte Pythodoto 1174, 13.

Adimantus, imperator, a collega, Conone, illo vetusto, fuit accusatus 401, 2.

Adonis formae excellentia inclaruit 1410, 21.

Aecus justitiae studio inclaruit atque continentiae 269, 17. 1410, 18.

Aeantides Phlyensis 1047, 19. 1048, 4.

Aeetes, Ciriades, Polemarchus, apud quem acta est causa Neerae a Stephano contra Phrynonem 1358, 22.

Aegeus, heros, cujus e nomine tribus Aegidarum Athenis dicta fuit, Thesei pater, instituit τὴν ἰσχυρίαν, aequalitatem juri civibus communium seu civilitatem 1397, 24.

Aegina, insula parva et ab Ath. contemta 690, 27. exsilium ibi toleravit Aristides, donec revocaretur 802, 17. piratae ibi capturas suas Atticarum navium vendebant 1248, 7.

Aeginetae ab Atheniensibus contemti et

pro exemplo populi ignobilis usurpati 690, 26.

Aegospotami, ubi funestam cladem accepit resp. Ath. 691, 7.

Aegyptus a Persa recuperata (Olymp. 107, 3) 160, 9. sinistrum fuit hujus belli initium Persis 193, 24. ibi Timotheus permissu reip. classi Persicae praefuit et rem nomine regis gessit 1191, 21.

Aenianes 1379, 22.

Aenus. Aenii ab Athen. alienati 1334, 15.

Aeschines Atrometi Cothocides legatus ad Philippum mittitur cum aliis quinque, ut pacis sacramentum ab eo exigeret 235, 17. ejus fortunae, mores, vitae cursus 270, 5 sqq. advocatus templi Deliaci a populo Ath. dictus a senatu Areopagitico fuit reprobatus 271, 23. id quod ei adhuc juveni contigit 272, 14. cum Anaxino, Philippi speculatore, clam Athenis noctu colloquitur 272 pen. 273, 10. duobus talentis donatus fuit a duobus classium (ἡγεμόσι τῶν συμμοριῶν), quod legem trierarchicam labefactasset 329, 16. initio adversatus fuit Philippo 343 ult. legationem ad Arcadas obiit, qua Megalopolitanos a Philippo abstraxit 344, 12. ejus concio contra Philocratem Athenis, cum de pace ageretur cum Philippo ineunda 345, 10. ejusdem concio altera die post dicta, quum pax ipsa sancienda esset, priori concioni prorsus contraria 345, 18. antequam a Philippo corrumpere.

- tur, vehementer ipsi adversabatur, populumque adversus eum orationibus accendebat, et Eubuli rogationem secundabat suadentis, ut legati ad civitates Peloponnesiacas mitterentur, qui eas in societatem belli adversus Philippum pertraherent 438, 5 sq. et ipse legationem illuc obiit 438, 23. paulo post captam Olynthum 439, 8. Aeschines Pythagoras fuit 277 sq.
- Aeschrio, servus ἀνόλουθος seu pedissequus Timothei 1190 ult. 1193, 13.
- Aeschylus Charidemum, Ischomachi filium, adoptavit 1331, 25.
- Aesius caussa adversus Nausimachum et Xenopithem fratres cecidit 933, 11.
- Aesius, frater Aphobi 849, 2. 861, 1.
- Aethra, mater Acamantis 1398, 11.
- Agapaeus apud Oream Philippi partibus studebat 126, 4.
- Agatharchus, pictor, ab Alcibiade saeve habitus 562, 12.
- Agatho, mercator olearius, actione ab Aristogitone petitus, hoc pecunia placato, absolvitur 784, 18.
- Agathocles, Archon 1152, 18.
- Agauus Abydenus, quamvis odio Athenienses persequeretur acerrimo, civitate tamen ab ipsis donatus fuit 682, 2.
- Aglaurus 438, 11.
- Agora, oppidum Cherrhonesi 86, 15.
- Agyrrhius Collytensis, cum vir probus esset beneque de P. A. meritis, carcerem multis annis incoluit, donec aera peculatu interversa restituisset 742, 16.
- Ajax, eponymus tribus Acantidarum, quare semet interemerit 1399, 2.
- Alcetas, foederatus Atheniensium, intercedit pro Timotheo, imperatore, majestatis reo facto 1187, 15. ejus rei caussa ipse Athenas venit 1190, 23. Videtur Alcetas esse Epiri vel Molossorum rex, avus Olympiadis ejus, quae Alexandrum M. peperit.
- Alcibiades in exemplum proponitur hominis insolentis, sed merito puniti neque a magnis illis sublevati meritis, quibus patriam sibi devinxerat 561, 5. ejus pro patria suscepti labores bellici apud Samum et domi in bello Decelico 561, 24. Exemplum ejus offertur p. 1414, 27., quo doceatur indole a natura tributam quamvis excellentem, ubi literis et philosophia minus exulta fuerit, homini civili et reip. parum prodesse.
- Alcimachus, strategus 1154, 13. 1163, 1.
- Alcisthenes statim post Astium fuit Archon circa Olymp. 101. 1193, 5. 1202, 7. 1357, 6.
- Alcmaeonidae populo studentes a Pisistratidis expelluntur Athenis, verum pennis subnixi e templo Delphico multo sumtis et contracto exercitu domum redeunt tyrannosque vicissim ejiciunt 561, 15.
- Alexander inter Philippi majores, qui pacem Athenienses inter et Xerxem conciliare studebat 68, 14. primus Amphipolim occupavit et e Persarum ibi captorum pretiis auream statuam Delphis dedicavit 164, 20.
- Alexander, Pharaeus tyrannus, Atheniensibus ideo fuit acceptus, quod Thebania infestus esset, deinde, cum saevire inciperet, a sociis Atheniensibus desertus 660, 3.
- Alexander aliquis pirata 674, 12. quo loco Pharaeum designari Wolf. conjecit.
- Alexander, frater Philippi, ab Apolophane Pydnaeo peremptus 402, 11.
- Alexander, ἡγεστης Philippi, h. e. cujus soror Olympias penes Philippum in matrimonio erat, filius Neoptolemi, regis Epiri, et ipse ejusdem rex a Philippo post patrem factus; pater ejus Cleopatrae, (quae ab Aeschine p. 88, 23. commemoratur) 84, 25. videtur idem esse cum eo Alexandro, qui p. 1207, 17, et p. 1230, 15. commemoratur, ubi dicitur Athenienses proelio navali vicisse: unde colligo, praefectum eum classi Philippi fuisse. [Hic idem atque Pharaeus esse videtur Wolfio.]
- Alexander, vulgo Magnus dictus, Philippi ex Olympiade filius, Messeniis tyrannos imposuit Philidae filios ab exilio revocatos 212, 26. Thebas evertit 618, 20. acer ejus animus, industria, sedulitas laudatur 1466, 8. quo loco etiam de ipsius morte significatur. Intercedit pro Lachete, Melanopi filio 1480, 12. et 26.
- Alope, mater Hippothoontis, herois eponymi Hippothoontidarum 1398, 26.
- Alopeconnesus, oppidum Cherrhonesi 256, 23. situs ejus 675, 25.
- Amadocus, regulus Thraciae 623, 19.
- Amazonum exercitus ab Atheniensibus victus 1391, 2.
- Ambraciam atque Leucadiam Philippus anno ante quam Byzantium obsessum iret eripere conabatur Corinthiis 118, 5. 120, 1. verum Demosthenes, Lycurgus, Hegesippus alique obeundis ad civitates Peloponnesi legationibus conatum illum represserunt 129, 21. 133 ult.
- Aminias 1019, 12. μετ' Ἀμεινίου ξενο-

ογήσας. fuit ergo ductor militum mercenariorum.

phias, Cephisophontis κηδεστῆς 1104,

philochus a Philippo legatus ad Diomithe missus captivorum repetendum ergo, a Diomithe retentus atque coactus novem talentis se redimere 159, 13.

Amphipolin prodicione nactus Philippus proditores primos sustulit 12, 19. quum obsidens eam simulasset, ubi cepisset, Atheniensibus restitutum, ipse sibi servavit 659, 4. ex pace ei cessit 63, 15. ab Alexandro Macedone, illo vetusto, Xerxis aequali, primo fuit occupata dudum ante Atheniensium adventum illuc 164, 19. illa de reddenda Amphipoli pollicitatione Athenienses a societate cum Olynthiis abducebat Philippus 19, 26. Timagoras in pace, quam cum rege Persarum iniit, Amphipolin ei permisit 383, 23. Charidemus obstitit, quominus Athenienses eam recuperarent 669, 12. Charetis adversus eam expeditio cur irrita fuerit 26, 10.

Amphipolitae a Philippo vexati per legatos auxilium ab Atheniensibus frustra petunt 11, 15. de obsidibus Amphipol., per quos factum est ut Atheniensibus Amphipoli carendum esset 669, 10.

Ampheissensium Locrorum sacrilegium 274, 20 sq. propter bellum inde coortum Philippus Elateam cepit et dux Graeciae fuit nuncupatus 275, 12.

Demomintas, Philippi imperator, Athenienses viginti navium classe exiit, quam Leodamas frumentum petendi ergo in Hellespontum ducebat 249, 17. Nescio an idem sit qui p. 1192, 3. Timotheo dicitur ligna donasse.

Demomitheon, Demonstrati Melitensis filius, moritur in Sicilia per infaustam illam expeditionem 1310, 11.

Demomaxagoras Clazomenius, philosophus, magister Periclis 1414, 25.

Demomaximenes, homo peregrinus, quem Eubulides largitione corruptus civibus Atheniensibus adscripsit 1317, 5.

Demomaxinus, speculator Philippi, colloquia clandestina cum Aeschine Athenis conferens deprehenditur 272 pen. 273, 10.

Demomandrocles Sphettius, foenerator, Artemonem Phaselitae foenebre credit aes, quod, illo mortuo, cum non redderetur, actionem in Lachetem intendit, Artemonem fratrem et haeredem 925, 27.

Demomandrocles Acharnensis 1170, 15.

Andromenes 949, 7.

Androtion, orator, ab Euctemone et Diodoro (cui Diodoro Demosthenes orationem adversus Androtionem scripsit)

παράνομον accusatus, quod rogationem tulisset eo de senatu coronando, quem actores officio suo defuisse contendebant 593 sqq. iam senem eum Demosthenes reum agebat 613, 24. causae a Diodoro adversus Androt. actae series et exitus narratur 701, 26 sq. ubi homo litigiosus dicitur et in causa parricidii falso et per nefas Diodoro intentata condemnatus et mille drachmis mulctatus. E p. 734 pen. et 735. colligitur eum honores gessisse, divitem, sed peculatus reum factum, item quaestorem et contrarotulatorem fuisse. Pater ejus multa lustra in carcere exegerat, unde tandem aufugerat 739 ult.

Anemoetas, fautor Philippi, Thebis 324, 16.

Antalcidas, e quo pax illa celebris dicta est 473, 8. 666, 7.

Anthemio 1157, 15.

Antiemocritum Atheniensem Megarenses sustulerunt, quam caedem aegre ferentes Athenienses acerbè ultì sunt 159, 19.

Anthemus. Philippus hoc oppidum, quod superiores Macedoniae reges diligenter sibi vindicassent, Olynthiis in mercedem operae sibi in bello adversus Athen. praestitae, vel potius quo imprudentes inescaret, sopiret, torpore atque securitate occoecaret atque sibi obstringeret, sub initia regni sui donabat 70, 27.

Antia, meretrix 1351, 14.

Antidoridas, Neerae filius, qui cursorem stadii agebat 1386, 10.

Antidorus in exemplum proponitur eorum, quibus pupillis opes per tutorum fidem atque industriam crevissent 831 pen.

Antigenes, servus Pantaeneti 973, 28.

Antimachus, Timothei quaestor 1186, 20. iudicio populi morte multatus 1187, 10. facultates ejus, auctore Callistrato, fuere confiscatae 1197 pen.

Antimachus, filius Archestrati, trapezita, homo in re familiari angusta 958, 10.

Antiochus, filius Herculis, eponymus tribus Antiochidarum 1399, 7.

Antipater, amicus et administer Philippi (pater Cassandri) 362 pen. ejus mentio fit per causam belli Lamiaci 1491, 5. ep. 6.

- Antipater Citiensis 933, 23.
 Antiphanes Lamprentensis 1188, 19.
 Antiphilus Halimusius, Eubulidis pater, cum demi seu municipii sui magister esset, fingeat sibi codicem lexiarchicum perisse, quo tectius atque tutius peregrinos mercedem operae dantes in album inscriberet, insontes, cives, aut exosos sibi, aut cupiditati suae repugnantes, expungeret 1306, 22. 1317, 17.
 Antiphilus Paeaniensis 549, 22.
 Antiphilus, nescio qui, quem Demosthenes epistola ultima 1491, 2. ait literas ad foederatos in bello Lamiaco dedisse.
 Antiphō, qui albo civium Atheniensium expunctus ad Philippum perfugit, cui recepit navale Atheniensium incendendum 271, 7.
 Antissa, oppidum Lesbi 213, 19. huc secedebat Iphicrates videns et in Thracia Cotyn sibi insidiari, et in patriam haud patere reditum 664, 2.
 Antisthenes trapezita 957, 24.
 Antron et in plur. Antrones, oppidum Euboeae, proditioe a Philippo captum 133, 26. Sic scholiastes. Verum Tourrellus in Thessalia collocat.
 Apaturius, negotiator Byzantius, in quem invehitur oratio p. 892 sq.
 Apharei causa adversus Theophemum 1148, 16. 1240, 8.
 Aphidna, pagus Atticus, ad 120 stadia ab urbe 238, 18.
 Aphobetus, frater Aeschinis 414 ult. erat ὑπογραμματοεὺς, exceptor seu commentariensis ordinis secundarii 415, 3.
 Aphobus, e tutoribus Demosthenis, quem Demosthenes actione tutelae improbe et flagitiose gestae insectatus est a p. 813. ad p. 880. tanti damnatus est, quanti Demosthenes litem aestimaverat, h. e. decem talentis; id quod passim locorum orationum in Aphobum dictarum tertia pro Phano inscripta testatur p. 844 sq. erat ei filius cognominis 845, 14. erat Demostheni necessarius, ut hic passim testatur. *ῥεῖλος* ejus appellatur Demo 850, 15. Atqui Demo idem Demosthenis quoque *ῥεῖλος* erat. Quodsi ergo vocabulum hoc *patrum* h. l. significat, neesse est ut Aphobi pater frater fuerit Demosthenis senioris, ejus, qui oratoris pater fuit. Verum *ῥεῖλος* *avunculum* quoque significat. Quodsi ergo Demo idem, quem Demosthenis oratoris patrum fuisse constat, Aphobi fuit avunculus, neesse est ut mater Aphobi soror fuerit Demosthenis senior seu oratoris patrua 854, 12.
 Apolexis, Prospaltius, pater matris Marcanti, in quem illa oratio dicta est 1066, 1. 1072, 6.
 Apolexis, idem fortasse 1120, 27.
 Apollodorus, Pasionis filius, Acharnensis causa adversus Phormionem ita cecidit, ut ipsa pro se dicendi copia sextaque litis aestimatae parte multaretur 1103, 15. lites ejus cum Phormione multis enarrantur in orat. pro Phormione 944 sq. multas dixit gravesque causas aut in alios, aut pro se, quas omnes orationes ei Demosthenes conscripsit, ut duas gravissimas rei capitalis pro se adversus Stephanum, quas tamen effugit 1348, 20. A p. 1350, 9. ipse Apollodorus causam agere incipit: item in Timotheum p. 1101 sq. in Polyclem 1206 sq. pro corona sua trierarchica 1228 sq. in Callippum 1235 sq. in Nicostratum 1246 sq. fuit dives 1208, 26. trierarchus in Peloponnesum mittitur atque deinde in Siciliam 1247, 25. V. art. *Stephanus Eroeadensis*.
 Apollodorus Leuconoënsis 1215, 14.
 Apollodorus Phaselita 925 pen.
 Apollodorus Plothensis, et ejus cognominis nepos ex Olympicho filio 1310, 22, 23.
 Apollonia 117, 20.
 Apollonides Cardianus a Philippo agrum in Chersoneso in usum fructum accepit 86, 14. a Charidemo legatus ad Philippum mittitur 681, 27.
 Apollonides Halicarnassensis 934, 6.
 Apollonides Mytilenaeus 1019, 14.
 Apollonides Olynthius patria expulsus, quod Philippo adversaretur 125, 15. 128, 9. civitas Attica, qua donatus fuerat, ei rursus ademta est, quod ea visus esset indignus 1376, 5.
 Apollophanes Pydnaeus, cujus filias Satyrus histrio e captivitate redemit 401 pen. sq. a sicariis sublatus est a Philippo immissis, cujus fratrem Alexandrum Apollophanes interemerat 402, 11.
 Apollophanes, qui cum Demosthene in secunda ejus ad Philippum legatione fuit, aut ab eo redemptus a captivitate fuit 394, 3.
 Apollophanes, qui Stephanum conduxit ad diem Apollodoro dicendum 1348, 19.
 Apsephio, filius Bathippi, causam adversus Leptinis legem de abolenda immunitate dicendam, a Bathippo inchoatam, sed ejus decessu interpellatam, denuo

- suscipit, Phormione oratore pro ipso dicente 453, 6 sq. 501, 9.
- Araphen, pagus Atticus. Ἀραφηνάδες 1074, 9.
- Aratus, qui Epitimum titulo ἐνδείξεως denuntiavit 1489 ult.
- Aratus Halicarnassensis 930, 19.
- Arcades Philippo dediti nominantur 324, 9. initio belli Philippici cum Maedone faciebant 344, 6. statuīs aeneis et coronis aureis eum condecorabant 425, 1.
- Arcesas, in genitivo Arcesantos, Pambotades 1250, 19.
- Archebiades, Lamptrensis 1236, 15.
- Archebiades, Demotelis filius, Halaeensis 1259, 1. 1266, 20. homo impurus et infamis 1267, 20.
- Archebius, ut videtur, Atheniensis, ab Euctemone accusatus, quod partem mercium Naucraticae navis a legatis ad Mausolum missis interceptae retineret neque fisco redderet 703, 14.
- Archebius, Byzantius, patriam, ejecto Spartanō praesidio, Atheniensibus et Thrasymbulo reddidit 475, 3. studebat Atheniensibus 683 pen.
- Archedemus Anaphlystius 1211, 29.
- Archedemi filius a Stephano paterna domo ejectus 1123, 2.
- Archeneus, ut videtur, numularius 861, 25. 1215, 21.
- Archenomides Archedamantis, Anagyrasius 927, 15.
- Archenomides Stratonis, Thriasius 935, 1.
- Archestratus trapezita 957, 25.
- Archetion, qui Midiae luxuriam atque mollietatem traduxit 558, 21.
- Archades Mnesonidae, Acharnensis 929, 24.
- Archides, cujus de haereditate lis inter Leocratem et Aristodemum orta 1081, 2 sq. fuit Euthymachi filius, Otrynensis 1083, 5.
- Archias hierophanta ob delicta quaedam circa sacra punitus 1384, 28.
- Archias Cholargensis laudatur ut vir probus et civilis 605, 25.
- Archidamus Zeuxidami, rex Spartanus, delet Plataeas 1378, 18.
- Archidice, filia Euthymachi, Otrynensis, uxor Leostrati Eleusinii 1083, 6.
- Archimachus 1061, 18. 1064, 22.
- Archinus majorem in modum laudatur ut vir de P. A. optime meritus, quippe qui, Phyla occupanda, libertatis auctor recuperandae factus sit, strategi honorem non semel gesserit aliisque modis civem se praeclarum gesserit 742, 25. 1479, 11.
- Archippe, uxor initio Pasionis, postmodum Phormionis, mater Apollodori et Pasicleis 1110, 5. Phormio ei defunctae magnificum monumentum condidit 1125, 14. videtur ea, superstite adhuc Pasionē, Phormioni, servo suo, stupri consuetudine conciliata, Pasiclem ex eo peperisse 1126, 27. 1127, 5. deces sit in continenti post reditum Apollodori ab expeditione in Thraciam, imperatore Timomacho 1225, 4.
- Archippus, Euthymachi filius, Otrynensis 1083, 5.
- Archippus Myrrhinusius 897, 10.
- Archytas Tarentinus magna polluit apud cives auctoritate, quem fructum tulit familiaritatis cum Platone 1415, 9.
- Arethusius, frater Nicostrati, quem oratio p. 1246 sq. insectatur.
- Argaeus, cui Athenienses studebant et praesto erant cum Philippo de regno Macedonico certanti 660, 16.
- Argivi magnam erga P. A. exsulesque a XXX tyrannis exactos demonstrarunt benevolentiam, et Lacedaemoniis eos ad supplicium deposcentibus tradere nolebant 196 pen. Argivorum dediti Philippo nominantur p. 324, 9. 425, 4.
- Argos 1237, 10. Argolicus sinus ibid. 9.
- Argura, oppidum Euboeae, ubi Athen. parum prospere pugnarunt 558, 3. et 16. 567, 18.
- Ariobarzanes, Satrapa Lydiae et Ioniae, deficit a rege Persarum 192 ult. a Timotheo, qui ei subvenire jussus fuerat, destituitur ibid. ipse cum tribus filiis ab Atheniensibus civitate donatur 666, 18. 687, 27.
- Aristaechmi filii caussam patris adversus Nausimachum et Xenopithen dicunt, quorum tutelam pater quondam gesserat 984 sq.
- Aristaechmus, Eleus, proditor 324, 11.
- Aristarchus, Moschi filius, caedis in Nicodemo quodam perpetratae accusatur, eamque in caussam Demosthenes quoque malitia Midiae implicatur 548, 14. (Midias enim rumorem spargebat Demosthenem Aristarcho auctorem fuisse ut Nicodemum, hominem Eubulo, inimico Demosthenis, deditum, occideret. Schol.) caedes illa contigit post alapam a Midia Demostheni inflictam 549, 6 in v. τότε cum νῦν versu 8. opposito 550, 10. in τούτοις τοῖς μετὰ ταῦτα.

- Aristides, ille celebris, Justi cognomine clarus, salutaria et praeclara suadendi studiosior quam populo placendi 34, 20. iustitia ejus et aequitas in describendis tributis et frugalitas in privata re sua domestica 690, 1. exulare jussus commorabatur in Aegina insula, donec a populo revocaretur 802, 16.
- Aristides, de tribu Oeneide, fuit chori sui coryphaeus, quamvis capite fuisset minutus 533, 21.
- Aristo, Alopecensis, ab Aristogitone ex titulo *βουλευσέως* postulatus, quod se velut aerarium, qui minus esset, accusasset 791, 26. videtur hic Aristo aut Thesmotheta aut exactor debitorum fisci fuisse.
- Aristo, qui Cononem verberum et vulnrum ab eo inflictorum postulavit 1256 sq. fuit genere nobili 1270 pen.
- Aristo, filius Neaerae, vulgo quaesitus 1358, 4.
- Aristoclea meretrix 1351, 15.
- Aristocles Myrrhinusius tum erat proedrus et concionem mittebat in suffragia, cum Timocrates legem de vadiis sistendis et acceptandis ferret 723, 11.
- Aristocles Oeensis, ab Apaturio arbiter delectus 897, 4.
- Aristocles Paeniensis, trierarchus, testatur Demostheni adversus Midiam 568, 23.
- Aristocrates ut homo dissolutus et perditus notatur 571, 30.
- Aristocrates, homo vilis et improbus, Cononis sodalis 1269, 6. ubi eum oculorum vitio ait laborasse.
- Aristocrates, copiosa et forti oratione impugnatus, qua latae adversus tenorem juris Attici rogationis in eo accusatur, quod Charidemo, homini peregrino, civi factitio, reipublicae infesto et detrimentoso, tyrannidem affectanti, nimios et pestiferos honores decrevisset 621 sq.
- Aristocrates Phalereus 1358, 27. Fieri potest, ut hi quatuor tituli aut saltem tres priores eundem hominem designent.
- Aristocrates, Scelliae, Epicharis avi, patris, evertenda Eëtionea, qua Critiae satellites Lacedaemonios recepturi erant, arcem Piraei, urbi vicinae noxiam, delevit et populum reduxit 1343, 4. Verum memoriae errore lapsus hic esse Demosthenem, triginta tyrannis ea tribuentem, quae sub quadringentis evenissent, docuit Valesius Emendat. 4, 7.
- Aristodemus, histrio, proditor 150, 7. pri-
- mus auctor Atheniensibus fuit pacis cum Philippo contrahendae 232, 8. 344, 21. 371, 15. deinde peragendum hoc negotium Philocrati et Aeschini tradidit 371, 17. histrio fuit tragicus 418, 8. rebus Philippi ad incitas redactis, ab hoc immissus est Atheniensibus, quos hortaretur ad pacem 442 ult.
- Aristodemus, filius Aristotelis, Pallenis, pater illius, qui causam adversus Leocharem egit 1080 sq. 1083, 20.
- Aristogenes aliquoties commemoratus in causa Spudiae 1030, 8. 1031, 3. 1033, 13. 1034, 4. et 21.
- Aristogitonis et Harmodii posterius immunes erant a quibusdam, non ab omnibus muneribus ad statum patriae tuendum facientibus 462, 19.
- Aristogiton, orator et sycophanta, in quem invehuntur duae orationes, quas Demosthenis esse sunt qui negent, 770 sq. novies Demosthenem accusavit 781, 6. quinquennio toto a foro abfuit ex interdicto 783, 2. patrem apud Eretriam in carcere tabescentem deseruit, in quo illo defuncto, factos in funus sumtus haud refudit 787, 3. Hyperidem de quadam ejus rogatione accusavit 803, 27. carceri mandatus est 1478, 19. Gravior Demosthenes p. 1483, 26. et 1485, 5. Athenienses objurgat, qui, quorum veniam Aristogitoni, homini impuro, dedissent, ea in se, Demosthene, exilio punivissent, sortisque suae ingemiscit acerbitati, quae se ad tantam detrusisset humilitatem, ut cum Aristogitone compararetur. Necesse est ut haec Aristogitonis absolutio in causa pecuniarum Harpalicarum paulo ante praecesserit exsilium Demosthenis, impetrante Antipatro. Pater Aristogitonis fuit Cydomachus. v. Dinarch. p. 106, 6. ed. Steph.
- Aristolaus apud Thasum, fort. tyrannus insulae, Atheniensium inimicus 294, 10.
- Aristolochus, Charidemi filius 959, 24. trapezita, donec rebus secundis floret, a Stephano studiis et officiis cultus, rursus ab eodem contemptus atque prostritus fuit, rebus ejus eversis 1120 21.
- Aristomachus Critodemi, Alopecensis, a Cersoblepte et Charidemo interpres ad Athenienses allegatur 624, 26. 657, 3. 1333, 10. 1353, 1.
- Aristomachus, qui Thesmotheta fuit 1367, 5.
- Aristomenes Anagyrasius 1047, 20.
- Aristonicus, Phrearrhius, rogationem de

honoribus Demostheni deferendis dum ante Ctesiphontem tulerat, cujus rogationis formula legitur p. 253, 12. rogationem illam Diondas aliquis labefactare conatus caussa cecidit 302, 15. dictaverat illam Aristonici rogationem aliquis Demomeles 302, 22. Aristonicus hic infamia notatus, h. e. jure fori frequentandi et honorum petendorum privatus, cilligebat pecuniam, quo prostinam dignitatem recuperaret, verum, interveniente atroci illa ad Chaeroneam clade, pecuniam illam maluit ad salutem patriae tuendam conferre 329, 12.

Aristonoë, Philostrati filia, Callippi uxor, Phaenippi mater 1047, 6.

Aristonous Decelensis 1236, 14.

Aristophon (Azeniensis) 97, 14. numeratur in caussidicis tum potentissimis 501, 24. Leptini praesto fuit, patrocinator legi de abolenda immunitate, quamvis ipse immunitate fuisset ornatus ibid. nonnulla suasit eorum, quae civitas Atheniensium invita Philippo concessit 248, 8. ejus rogatio de legatis ad Philippum navium repetendarum caussa mittendis 250, 4 sq. studuit Thebanos in societatem belli adversus Philippum pertrahere 281, 18. fuit clarus orator 97, 14. 301, 18. 436, 13. accusavit Philonicum 434, 21. rogationem tulit de legendis inquisitoribus pecuniarum et bonorum publicorum e fanis et aerario surreptorum 703, 10. diem rei capitalis dixit iis, qui elocandis trierarchatibus suis in caussa fuissent ut res navalis Atheniensium deteriore loco esset atque classis ab Alexandro, Philippi imperatore, proelio navali vinceretur 1230, 15 sq. 1232, 24. lex ejus de mercatura forensi exercenda populo admodum placuit 1308, 12. rogatio ejus de classe in Pontum mittenda, quae Proconnesios adversus Cyzicenos tueretur, Miltocythae adversus Cotyn succurreret, Cherrhonesum recuperaret, vecturam frumenti e Ponto securam redderet, eoque efficeret ut frumentum Athenis vilioris veniret 1208, 8. redditis coronis accusationem peculatus sustulit 584, 14.

Aristophon Collytensis 250, 18.

Aristophon sycophanta, quicum Zenothemis collusit, et cujus versutia atque perfidia enarratur 885, 9.

Aristoteles Pallenensis 1083, 3.

Aristratus, fautor Philippi apud Sicyonem, contentus a Philippo, opera ejus jam satis uso 242, 2. 324, 13.

Aristratus ἐν Νόξῳ, fortasse tyrannus ibi, P. A. inimicus 294, 10.

Artabazus, praefectus Lydiae et Ioniae, cui Chares cum mercenariis Atheniensium operam navat 46 pen. comprehensus ab Autophradata 671, 4. rursus dimissus oppugnat Charidemum 671, 17.

Artemisia, Cariae domina, Hecatomni filia 193, 15. 197, 12. 198, 19.

Artemisium, ubi Graeci proelio navali cum Persis conflixere 297, 13. 1377, 19.

Artemo, Phaselita, Lacriti frater 924, 9.

Arthmius Zelita infamia notatur, quod aurum Medicum in Graeciam intulisset.

Psephisma in eum latum 121, 27. 428, 2.

Arybbas a Philippo bello appetitus 13, 5.

Astius (Ἀστεῖος) Archon 1357, 2. quo tempore Lacedaemonii bellum cum Athen. gerebant, illud, ni fallor, quo Chabrias Pollin apud Naxum classe devicit. Fuit Archon post Socratidem, quo tempore Timotheus caussam capitis dixit ob rem adversus Lacedaemonios male gestam 1190, 24. 1202, 5.

Athenae quomodo moenibus a Themistocle septae sint, et rursus a Conone, vetustis moenibus a Lysandro dejectis 478, 25.

Atheniensium principatus Graeciae a bello inde Persico ad Peloponnesiacum, duobus Aristide, Nicia, Pericle, aliis, tenuit annos quadraginta quinque 35, 5. alibi (116, 21.) septuaginta tres edit. Athenienses rerum novarum auditione delectabantur 43, 6.

Athenodorus, Atheniensis, in Thracia partes liberorum Berisadis tuebatur 624, 5. quorum avunculus erat. Nam penes Berisadem in matrimonio erat soror Athenodori ibid. 6. ejus res cum Charidemo et Cersoblepta gestae 677, 9 sq.

Atrestidas Arcas, captivorum ex Olyntho numerum a Philippo donatum in Arcadiam secum agens, occurrit Aeschini, legato ad civitates Peloponnesiacas proficiscenti 439, 3.

Atrometus, pater Aeschinis 270, 24.

Autocles, imperator classis Atticae in Thracia, ob res ibi male gestas et neglectum Miltocythem, quamvis ea culpa vacaret, in judicium vocatus 655, 3. revocato e Ponto successor mittitur Meno 1210, 8. Hic idem esse videtur cum illo Autocle, quem Apollodorus, Pasionis filius, orationem commentante Demosthene, quae oratio hodie nulla superest, accusavit 961, 1.

- Automedon tyrannus Eretriae a Philippo constitutus 125, 27.
- Automedon, Atheniensis, psephisma fert de Tenediis 1333, 12.
- Autonomus, scribe Antimachi 1186 pen.
- Autophradates comprehendit Artabazum, Lydiae et Ioniae Satrapam, sed rursus eum dimittit 671.
- Bacchius, homo obscurus e familia Cononis 1269, 5.
- Bastira, v. *Mastira*.
- Bathippus, legem Leptinis oppugnare aggressus, non fuerat coeptum persecutus, seu pecunia placatus, seu valetudine impeditus, seu fato interveniente, 451, argum. 8. 453, 14. 501, 8. v. *Asphio*.
- Bathyllus, filius Polyarati 1009, 26.
- Berisades, *Βηρισαδης*, regulus Thraciae vel Ponti 624, 1 sq. foederatus Athen. ibid. remittit negotiatoribus vectigal frumenti Athenas convehendi 917, 24. ubi exaratum reperitur hoc nomen *Παρισαδης*. gessit cum Scythia bellum 909, 22. Berisaden vel Parisaden in regno Ponti fratri Spartaco successisse tradit Diodorus ad annum Olymp. 107. quartum p. 123. verum Wesselingius negat Diodoreum eundem esse cum Demosthenico.
- Bianor, frater uxoris Amadoci, reguli Thraciae 624, 4. civitate donatus fuit ab Atheniensibus ibid. 15.
- Blepaus trapezita 583, 17. 1023, 19.
- Boeotus, frater Plangonis, e quo filius Plangonis a Mantia procreatus fuit appellatus 1004, 4.
- Boeotus, Plangonis filius, quem mater e Mantia conceptum ajebat; quo fidens ille pro Boeoto se Mantitheum ferebat, quod nomen erat filio Mantiae ex uxore legitima quaesito; unde lissupernomine orta est inter illos fratres, quae lis oratione gemina agitur a p. 994. ad p. 1026.
- Borysthenes 926, 3.
- Bosporichus, Hieromnemon Byzantius, quo tempore Byzantii populo Athen. coronam auream decernebant, ejus opera liberati ab obsidione Philippi 253, 20.
- Bosporium, portus Byzantii 256, 12.
- Bosporus, emporium in Ponto, 467, 11.
- Brachyllus, socer Lysiae sophistae 1352, 5.
- Brauron, *ἡ Βραυρωνόθεν ἑστία* 1264, 20.
- Brytidae 1363, 8.
- Bucheta, oppidum Cassoplae 84, 23.
- Bulagoras Alopecensis fuit in legatis ad Philippum apud Elateam missis 282, 23. Buselus 1055, 23. ubi Buselidarum res copiose enarrantur.
- Byzantiis in formula pacis inter Philippum et Athenienses sancitae decretum fuit jus vectigalia exigendi a navibus Pontum petentibus 63, 19. Byzantii et Athenienses mutuas similitudines exercebant 93, 14. bellum sociale cum Chiis et Rhodiis adversus Athenienses suscipiebant 191, 12. aliis in caussis similitudinem edebant hanc, quod Athenienses Chalcedonem et Selymbriam ab ipsis abalienatum irent 198, 12. quibus de caussis Philippus Byzantium obsederit, item obsidionem illam a classe Attica solutam fuisse, et de corona aurea, qua populus Byzantius populum Atheniensem ob illud insigne meritum ornavit 254. 255. naves frumentarias Atheniensium in portum suum deducebant 1207 pen. 1211 pen.
- Byzantium, a Philippo obsessum 248, 17. servatur ab Atheniensium classe illuc missa, auctore Demosthene 252, 8. illam obsidionem suscepit Philippus ab Euboea depulsus 254, 17. classis illa Attica Byzantiis auxilio missa 120 navibus constabat 256, 1. imperante Phocione.
- Cabyle, oppidum Thraciae 100, 22. estne eadem, quae p. 159, 10. Crobyle appellatur?
- Calauria, insula prope Troezenem 1188, 7. ibi templum erat Neptuni, in quod Demosthenes exsul refugiebat 1472, 10.
- Callaeschus, Diotimi filius, Cothocides, fuit in legatis ad Thebanos eo missis, quo persuaderent ipsis ut cum P. A. foedus et societatem belli adversus Philippum inirent 291, 8. habebatur in ditissimis civium Athen. 563, 13.
- Callarus, servus 1280, 20 sq.
- Callias, Hipponici filius, qui celebratam illam cum rege Persarum pacem sanxit, qua regi interdictum fuit ne ad mare Aegaeum descenderet, et quicquid ab ora maritima in continentem pateret ad diurnum equi cursum liberum et sui juris relinqueret, et nihilominus, quod auro Persico corruptus regi plus aequo concessisse videretur, quinquaginta talentis multatus fuit 428, 27.
- Callias, imperator Atheniensium, urbes ad Pagasiticum sinum sitas cepit et in Macedoniam navigantes interceptis atque vendidit 159, 25. qua de injuria

Philippus ibi queritur. Fortassis idem est cum
 allia Phrearrhio 265, 6. et 17.
 allias ^{Suniensis}, Areopagita 272, 5.
 allias, servus publicus seu lictor, ad Philippum transiit, a quo benigne exceptus est 23, 19.
 allicles, Epitrepis filius, Thrasius 1221, 10.
 allicrates Euphemi 611, 25.
 allicrates, frater Calliclis 1272, 10.
 allippides, pater Calliclis et Callicratis modo dictorum 1272, 18.
 allippus, (Lamptrensis, ut colligitur ex 1243, 21. 1236, 15.) Heracleotarum proxenus, de Lyconis haereditate cum Apollodoro, Pasionis filio, contendit, cui repugnat Apollodorus oratione, quae legitur p. 1235 sq. ab Apollodoro accusatus 960 ult.
 allippus, Philonis filius, Aexonensis, 1221, 5. quem veteratorem, cavillatorem et importunum rixatorem appellat ibid. pen.
 allippus Paeniensis psephisma scripserat utile Cardianis, Atheniensibus damnosum, quapropter ab auctore orationis de Halonneso accusatus est 87, 9. conf. p. 76, 4.
 allippus, frater actoris contra Olympiodorum 1173, 4.
 allippus, Phaenippi pater 1045, 15.
 allisthenes, Eteonici filius, Phalereus, rogationem ferebat ut Atheniensium nullus urbe abesset, quo tempore Philippus repentina in Phocida irruptione Athenas percellerat 238, 5. Forsitan idem est is, cujus mentio fit 467, 17. Fuit in numero octo oratorum, quos Alexander M. ad supplicium depoposcit.
 allisthenes Sphettius testatur Demostheni adversus Thrasylochum, Midiae fratrem 541, 6.
 Callistratus, filius Callicratis, Aphidnaeus, celeber orator, cujus exemplis compunctus et exercitatus Demosthenes, admodum adhuc tum adolescens, animum ad eloquentiae studium appulit 301, 18. numeratur in claris et pollentibus iisdemque honestis et probis oratoribus 436, 13. 742, 23. auctor fuit Atheniensibus ut Lacedaemoniorum res a Thebanis prostratas et in summum discrimen adductas relevarent atque sustentarent 353, 19. Stephanus ei adulatus et famulatus est 1359, 18. Timotheo Cononis diem dixit rei capitalis 1187, 7. 1188, 10. condemnavit Antimachum, Timothei quaestorem, ejusque facultates publica-

vit 1198, 10. Sitne idem atque qui p. 1220 ult. et 1221, 19. commemoratur ut exsul bis morti damnatus et Timomachi, praefecti classis Atticae in Thracia, *κηδεστής*, maritus sororis, haud definitam. Bartonus ad Plutarch. p. 181 censet hunc oratorem eundem esse cum illo Callistrato, cujus lamentabilem exitum Lycurgus in orat. in Leocratem p. 159, 26. ed. H. Steph. enarrat; quae non concilio cum aestimatione probitatis et gratia populari, qua Callistratus floruit. Pausanias quoque in Sicilia eum obisse perhibet e vulnere tum accepto, quum praefectus alae equitum fortiter dimicaret, quod videtur anno nescio quo Olympiadis 108. evenisse. v. Fabr. B. G. vol. 4. p. 56. 57. qui Empedi filium appellat. Sed meliora et pleniora v. apud Ruhnkenium in historia critica oratorum Graecorum p. 58.
 Callistratus, filius Eubulidis, frater Philagri et Euctemonis 1061, 26. 1063, 16. 1065, 9.
 Callistratus, foenerator seu trapezita 948, 17.
 Cammes, Mytilenaeorum tyrannus 1019, 19.
 Car seu Cariae dominus p. 63, 17. commemoratus est Idrieus.
 Cardia fraudabat Charidemus Athenienses 681, 6. situs ejus accommodatus ad infestandum totam Cherrhonesum excursionibus ibid. 18.
 Cardiani ex pacto inter Philippum et Athenienses paulo post captam Olynthum inito a reliquis Cherrhonesi incolis sunt separati et pro liberis atque jurisdictioni Atticae exemptis declarati 63, 16. Cardiani scilicet suam esse ajebant regionem quandam Cherrhonesi, ab Atheniensium colonia insessam per nefas, a Diopithe illuc deducta 87, 6. harum litium origo et historia latius exponitur in argumento orationis super Cherrhonesi rebus 88. 89. Philippus in Illyrico bellum gerens copiis adversus Cardiam missis eam occupat 104, 3. 105, 16. 120, 6. ubi maximam urbem Cherrhonesiacarum appellat. Cardiani jam ante pacem litem suam Philippo detulerant disceptandam 161, 20. Atheniensibus admodum infesti erant 677, 3.
 Carthaginienses olim vectigales erant Syracusanis 506, 18.
 Carystium quandam, Atheniensium proxenum, bello captum Philippus peremit,

- frustra deprecantibus Atheniensibus per legatos ter hac de re missos 86, 5.
- Cassopia, regio 84, 22.
- Castor et Pollux fortitudinis laude incla-
raverunt 1410, 19.
- Κεβρῆν, ἦνος, oppidum haud procul
Ilio 671, 9.
- Cecrops, eponymus heros Cecropidarum,
tribus Atheniensium 1398, 21. ubi do-
cetur cur διφρυῆς fuerit appellatus.
- Cephalenia 884, 13. unde gentile Κε-
φαλῆν, ἦνος 886, 2. 888, 15.
- Cephalo Aphidnaeus 1107, 8.
- Cephalus, clarus orator 301, 19. nunquam
fuit accusatus 310 pen. 311, 6.
- Cephiades Scyritus, cui Lyco pecuniam
suam tradendam mandat Pasioni 1236,
21.
- Cephisodorus, Archon eponymus (Ol. 103,
3), inter Polyzelum et Timocratem me-
dius, quo honore fungente Demosthenes
Aphobum male gestae tutelae reum egit
868, 21.
- Cephisodorus, Βοιωτίας 927, 12. 23.
- Cephisodorus, de cujus ancilla lis orta
Theocrinis patri 1327, 22.
- Cephisodotus, Cerameensis, inter caussi-
dicos tum potentes nominatur 501, 24.
502, 27. fort. hic idem est ad quem
litteras dabat Charidemus, recipiens
Cherrhonesum a se Atheniensibus re-
stituendam 670, 23. erat inimicus Co-
tyos, et Iphicratis 672, 1. imperator
cum classe adversus Cotyn mittitur ad
Cherrhonesum recuperandam 674, 25.
cum Charidemo pacem ignominiosam
facit, quam ob rem quinque talentis
fuit multatus et ipsum capitis discrimen
aegre effugit 676, 7. Nescio an ad eum
hi quoque loci referendi sint, p. 398,
2. ubi acceptorum munus reus dicitur,
et p. 1228, 3. ubi dicitur Apollo-
doro Pasionis praesto fuisse in iudicio.
- Cephisophon Cephisophontis, Rhamnusius,
auctor erat pacis cum Philippo contra-
hendae et rogationem Philocratis super
ea secundabat 232, 14. cum legatis ipse
quartus ad Philippum missus est ejus
sacramento adigendi caussa 235, 18.
subscriber aderat Aeschini diem Cte-
siphonti dicenti 244, 4.
- Cephisophon Cephalonis Aphidnaeus 1107,
8. Idem 1104, 21.
- Cephisophon Cleonis Anaphlystius cum
legatis ipse tertius ad Philippum mis-
sus est navium repetendarum gratia
250, 15.
- Cephisophon, nescio qui, mercede cond-
cit Stephanum ad accusandum Apollo-
dorum 1348, 19.
- Cercidas, Arcas, proditor 324, 9.
- Cerdo, servus 1252, 28.
- Cersobleptes, regulus Thraciae, foeder-
tus Atheniensium 133, 19. 160, 20.
Atheniensibus civitate donatus ibi
successit patri Cotyi in regno Thraciae
623, 18. κηδεστῆν et tutorem habuit
Charidemum Oritam ibid. donabat Athe-
niensibus Cherrhonesum, sed tum de-
mum, quum diutius denegare non poss-
656, 11. v. Charidemus, Chabrias
Chares.
- Chabrias, dux Atheniensium in bello Co-
rinthiaco (Olymp. 96, 4) 46, 21. in
proelio navali apud Naxum Pollin-
classis Spartanae imperatorem, vic-
marisque imperium Lacedaemoniis ere-
ptum patriae restituit 172, 27. 480, 6
686, 23. (Olymp. 100, 4.) expeditio
ejus in Aegyptum 433, 21. res ab eo
praeclare gestae breviter enarrantur
479, 22 sq. quotquot usi fuere Athe-
nienses imperatoribus, omnium hic solu-
neque civitatem ullam neque naves
neque militem amisit, neque copiam
fecit hostibus tropaei de se figendi 480
16. decessit in obsidione Chii 481, 24.
(Olymp. 105, 3.) honores ei a P. A. de-
cretos ei eripere Leodamas nequiquam
laboravit 501 pen. caussam capitis super
Oropo amissa dicendam habuit 535, 10.
ad bellum cum Cersoblepta et Char-
idemo super Cherrhoneso gerendum
missus, a copiis destitutus, coactus es-
t paci ignominiosae subscribere, quam re-
pudiantes Athenienses Chabriae impe-
rium abrogabant 677, 16.
- Chabrias Aexonensis vicit Pythia quadri-
gis, Archonte Socratide (Olymp. 101,
3) 1356, 4.
- Chaeædemus rogationis auctor fit ut ar-
mamenta navalia reipublicae debentes
cogerentur ea sine mora praestare, su-
bita urgente necessitate classem emit-
tendi 1145, 8.
- Chaeretimus, Chaerimenis filius, Pitthen-
sis, homo malus et male famosus 1266,
20. 1267, 20. [Utrobique libri optimi
Χαιρήτιος.]
- Chaeron, palaestrae magister, ab Alexan-
dro M. tyrannus impositus est Pelle-
nae, urbi Achaiae 214, 20.
- Chaerondas Archon tum erat, quum Ae-
schines Ctesiphonti diem diceret super
rogatione coronae aureae Demostheni

cernendae 243, 10. [Diversus ab eo
 Chaerondas, Archon pseudeponymus
 decretis spuris p. 243, 10. 253, 12.]
 eronea, funesta illa Atheniensium clade
 bilitata, quae nude ἡ μάχη dicitur
 9, 22. 803, 27. Olymp. 110, 3. die
 ptimo Metagitnionis. Corsini F. A. I.
 9, 363.
 ledon, olim Atheniensium cum fuis-
 et, Persis cesserat; Byzantini postmo-
 am eam sibi vindicarunt 198, 12.
 ledonii naves Atheniensium frumen-
 rias suum in portum vi subducebant
 107, 26. 1211, 27.
 ledenses in Macedonia cum Olynthiis
 am in civitatem coibant 425, 18.
 elcis, ostium Euboeae 681, 17. erat
 imitus Atheniensium, deinde facta
 erat metropolis Olynthi, argum. Olynth.
 imae, ubi genus Chalcidicum in Thra-
 cia multum fuisse dicitur.
 res in jussu reipublicae Graecas ad-
 ellespontum urbes occupabat et inde
 raticam exercebat 27, 14. v. Tourell.
 cusatus ab Aeschine defenditur a
 demosthene 447, 18. missus ad bellum
 cherrhonesiacum Cersoblepten et Cha-
 ridemum ad honestas pacis condiciones
 ligit 678, 12. tributum mentio fit p.
 34, 15. quod Chares ab Aeniis dicitur
 regisse. laudatur ut vir popularis
 182, 5.
 res Thoricius 544, 8. [ubi libri opti-
 Χιάρης: unde Voemelius Ἀρ-
 χιάρης.]
 iclides Archon 572, 13.
 ridemus, Ischomachi filius, orbus, ab
 eschylo adoptatus est. Ob eum lis
 neocrini nata est cum patre Epicharis
 olyeucti 1331, 22.
 ridemus, filius Stratii, Oeensis 1036,
 .
 ridemus, qui in illa fuit legatione,
 gationum ab Atheniensibus ad Phi-
 oppum missarum omnium facile prima;
 na comparatum fuit illud ἀπόρρητον,
 de quo v. p. 19, 27., de Amphipoli
 thensiensibus reddenda, si Philippum
 Pydna subigenda adjuvissent.
 ridemus, Orita, ex Euboea, civitate
 o Athen. donatus. Eum oratio tota
 ene in Aristocratem dicta insectatur,
 ni Aristocrates nimios honores huic
 charidemo ab Athen. decernendos ro-
 averat. Studiosum eum P. A. beneque
 se eo meritum cum nonnulli jactassent
 onc Charidemum, Demosthenes contra
 la oratione, praeterquam quod alia
 Demosth. Vol. III.

denudat ejus vitia, in primis hoc do-
 cere statagit, si quis unquam alius po-
 pulo Ath. inimicus fuisset, hunc unum
 Charidemum ei fuisse omnium inimi-
 cissimum. tutor et κηδεστής Cerso-
 bleptae, fuit, regis Thraciae 663, 5. Co-
 tys, Cersobleptis pater, Charidemum,
 militum mercenariorum ductorem, lo-
 care conducentibus copias suas solitum,
 cum conduxisset, opera ejus Athenien-
 ses Cherrhoneso expulit 663 pen. ex-
 positio de fraudibus et facinoribus,
 quibus Charidemus rempublicam Athe-
 niensium labefactasset 670 sqq. Impe-
 rator Atheniensium ad liberandum ob-
 sisione castrum Heraeum cum classe
 decem navium missus 30, 1. ob libera-
 litatem erga rempublicam coronatus est
 corona aurea 264, 25. 265, 18. ubi
 mentio fit expeditionis ab eo susceptae
 adversus Salamina. p. 1482, 8. lauda-
 tur ut vir popularis, et tunc dicitur
 adhuc in vivis superesse.
 Charinus, Epicharis filius Leuconoënsis
 927, 21.
 Charini rogatio ut in fraudem legum
 lata 1334, 11. ibidem versu 17. prodi-
 tor appellatur.
 Charisiades 1304, 26.
 Charisius, Atheniensis, qui sororem in
 matrimonio habuit 1304, 26.
 Charisius, Eleus, cujus liberta fuit Nica-
 reta 1351, 4.
 Chelidoniae insulae, intra quas ne liceret
 Persis navigare cautum in pace fuerat
 429, 1.
 Cherrhonesus. Philippi studiosi rumorem
 Athenis spargebant, cujus auctorem ille
 se negabat esse, eum aere suo ducta
 fossa Cherrhonesum a terra continente
 separatum esse et e peninsula insu-
 lam facturum 73, 7. ut classis eo mitteretur
 peninsulam ab insultibus Philippi
 custoditura, auctor fuit perfecitque
 Demosthenes 252, 8. ubi videtur clas-
 sem Diopitheim significare. Sic servata
 fuit Cherrhonesus; cujus rei memores
 Cherrhonesitae coronas aureas aliosque
 honores P. A. d. tulerunt. Decretum
 exstat p. 256, 21. ubi etiam populi
 peninsulam tenentes nominantur, Sestus,
 Madytus, Eleus et Alopeconnesus.
 Cherrhonesi limites et Philippi super
 iis cum Atheniensibus expostulatio 86,
 15. perfossio Cherrhonesi tentata 86,
 17. Cherrhonesus juxta pacem Philip-
 pum inter et Athenienses conditam ce-
 debat Atheniensibus 365 ult. orationis
 Aristocrateae initium, quae oratio anno

- primo Olymp. 107. dicta esse creditur, hortatur Athenienses ut providerent ne, quam vix et aëgre recuperassent Cherrhonesum, eam rursus amitterent 621, 7. cur metuendum minus sit ne Cersobleptes cupidine Cherrh. tentetur 657, 4. Charidemus lactabat Athenienses vana spe restituendae Cherrhonesi 671 ult.
- Chii cum Rhodiis et Byzantiis in societatem congressi bellum adversus Athenienses gerebant, sociale dictum 191, 12.
- Chion, Archon Atheniensis (Olymp. 103, 4) 868, 21.
- Chionides Xypetaeonensis 1356, 13.
- Chius, Cos et Rhodus Cariae domino permissae per pacem Philippi cum Athen. 63, 18.
- Chrysippus, nummularius foenerator, Phormioni actionem pecuniae dolose interversae intentat 907 sqq.
- Cimon, quod formam reipublicae mutasset, quinquaginta talentis mulctatus est, nec multum abfuit quin capitis damnaretur 688, 25.
- Cineas, Thessalus, proditor 324, 8.
- Cirrha, Cirrhaea regio Apollini Delphico consecrata 277, 6. inde natum bellum Amphictyonicum cum Amphissensibus, quod Philippum in Graeciam induxit ibid. et in seqq.
- Cittus, foenerator 908, 22.
- Cleanax Tenedius 1223 ult.
- Cleander, histrio 1304, 8.
- Clearchus, Spartanus, qui cum Cyro expeditionem adversus Artaxerxem, regem Persarum, suscepit 197, 23.
- Clearchus, a Timotheo commendatus, civitatem Atticam impetravit 482, 27.
- Cleo, Cothocides, cum aliis legatis ad Philippum mittitur pacis ergo sacramento sancienda 235, 19. aderat Aeschini Ctesiphontem in jus citanti 244, 5.
- Cleo, Phalereus, senator Areopagiticus 272, 5.
- Cleo, Suniensis, trierarchus, testatur Demostheni adversus Midiam 568, 23.
- Cleo, qui Lacedaemonios in Pylo cepit 1016, 4.
- Cleo, Cleomedontis filius, illius Cleonis nepos 1010, 2.
- Cleobula, Cylonis filia, Demosthenis nostri mater 812, 3.
- Cleotritus, Buseli filius, Oeensis 1055, 26.
- Cleomedon, illius Cleonis filius, qui Lacedaemonios in Pylo captos Athenas duxit in vinculis 1016, 3.
- Cleomenes, qui copiis Atheniensium nescio quando et quam ob rem in Aegyptum missis cum imperio praefuit, civitatem incommotis affectit haud medicibus 1285, 3.
- Cleonae 258, 8.
- Cleotimus, Eleus, proditor 324, 11.
- Clinagoras tum erat sacerdos Delphicum Pylagorae Amphissensibus agere Cirrhaei cultura interdicerent 278, 18.
- Clinias, Clidici filius 1311 pen. 1312, 2.
- Clinomachus, qui Demosthenem cum Theocrine reconciliavit 1335 pen. 1358, 8.
- Clitarchus tyrannus Eretriae a Philippo circa annum secundum Olymp. 109 constitutus 125 pen. 248, 16. 324, 16. ab Atheniensibus expulsus, auctor Demostheni 252, 5. et 18. (Plutarchum in Phocione, item Diodorus Siculus 2, p. 139. auctores sunt, Clitarchum apud Tamynas magna clade fuisse affectum Olymp. 109, 4.) legatos ejus Athenam missos et a populo rejectos atque abiectos Aeschines domi suae receptos 252, 23.
- Clitomacha, filia Midylidis, Otrynensis 1083, 13.
- Clitomachus fuit in legatis, qui cum Demosthene in Peloponnesum mittebantur ad civitates in societatem belli adversus Philippum invitandum 129, 19.
- Coccalina, ancilla 1357, 1. 1386, 7.
- Κοίλη*, pagus Atticus 611, 22.
- Colias, promontorium Atticum 1356, 8.
- Collytus 288, 19.
- Colonus, *Κολωνήθεν* 535, 9. 1352, 9. et 16.
- Conon, pater Timothei, clarus imperator Adimantum collegam accusavit 401, 2. res ab eo praeclare gestae 477, 12. secundum Harmodium atque Aristogitonem ei primo statua aenea fuit Atheniensi posita 478, 5. ob reparata patriae moenia cum Themistocle comparatur eique praefertur 478, 25. inscriptio donarii decimis victoriae Cononi de Lacedaemoniis partae 616, 7.
- Conon, Timothei filius, illius nepos 1020, 8.
- Conon, quem Ariston *αἰνίας* seu verberum et vulnere inflictorum egerunt 1256. ad 1271. fuit generis infimae 1271, 1.
- Conon Halaeensis 1168, 12.
- Coprus, pagus Atticus 249, 13.
- Corcyram capit Timotheus 172, 25. 686, 21. Olymp. 101, 4.
- Corinthiaco in bello Athenienses egregerant

navarunt operam 258, 11. p. 472, 20. attingit ingentem illam cladem, quam Athenienses in bello Corinthiaco una cum sociis a Lacedaemoniis acceperere, coacti sub urbis moenia se recipere. Corinthiorum plerisque volentibus eos excludi, ne una cum ipsis trepidantibus hostes quoque per portas patentes in urbem irruerent, fuere tamen Atheniensium quidam amici, qui eos recepere: verum hi tempore post, Lacedaemoniis Corintho potitis, illinc exularunt.

Corinthiorum studentes Philippo nominantur p. 324, 14.

Coronea 69, 10. Philippus sub finem belli Phocici desolavit 375, 12. 445, 21. atque Thebanis donavit 858, 5. haec et Corsiae et Orchomenus erant tres Phocensium arces, unde in Boeotiam excurrabant. Diodor. Sic. 2. p. 127.

Corsiae, pari fortuna cum Coronea usae 385, 5. v. Wesseling. ad Diodor. l. c.

Cos, Chios et Rhodus Cari permissae in pace Philippi cum Athen. 63, 18. 198, 20. Cum vinum exportabatur in Pontum 933, 15. 935, 8.

Cottypus, Arcas, ab Amphictyonibus dux belli sacri dictus adversus Amphisenses 277, 23. 279, 3.

Cotys, rex Thraciae. mutata rerum in Thracia facies ab ejus excessu 623, 18. Simulacra et turbae, quae eum inter et Miltocythem, alium Thraciae regulum, intercedebant, et magna potentia, qua Cotys ad nocendum Atheniensibus abutebatur 655, 1. Miltocythe sublato, Cherrhonesum totam rapiebat Atheniensesque inde expellebat 658, 26. civitate et coronis aureis donatus fuit ab Athen. 659, 21. peremptus fuit a Pythone et Heraclide, Aeniis, qui propterea ab Atheniensibus Cotyn exosis civitate sunt donati 659, 26. 674, 20. p. 659, 17. omnium hominum infestissimo odio Athenienses persecutus fuisse dicitur. Iphicrate, cujus soror penes eum erat, abutebatur initio adversus Athenienses, deinde recusantem cupiditati ejus servire aegreque ferentem, ab eo Cherrhonesum Atheniensibus eripi totamque Thraciam occupari, abiciebat 663.

Cratinus, imperator copiarum pedestrium in Euboeam missarum 558, 6. schol.

Creon, rex Thebanus, ab Athen. ideo punitus, quod caesos in bello vetuisset humari 1391, 13. inde ducta persona tragica 288, 19.

Cresphontes, argumentum fabulae Euripideae 288, 19.

Critias, unus de triginta tyrannis, hoc agebat ut Eetionea Lacedaemonios acciperet 1343, 9.

Crito, homo luxuriosus, prodigus, intemperans 1025, 18.

Crithote, oppidum Cherrhonesi 672, 20. 673, 27.

Ctesias, filius Cononis 1258, 24.

Ctesibius, filius Diodori, Halaeensis, moritur apud Abydum in castris Thrasybuli 1310, 17.

Ctesicles a populo morte damnatus, quod in solenni quadam processione licentia ludorum abusus inimicum quendam suum scutica verberasset 572, 26.

Ctesiphon, Leosthenis, Anaphlystius, ab decretam Demostheni coronam auream ab Aeschine accusatus est, Archonte Chaeronda 243, 12. 266, 17. Alius ejusdem nominis fuit in primis auctoribus pacis cum Philippo ineundae 344, 21. 346, 21. 371, 15. 442 ult. Deinde rem peragendam Aeschini et Philocrati permisit 371, 15. eum Eubulus sacrilegii seu pecuniarum sacrarum furto interversarum reum egit 435, 8. Duos a Dem. commemorari Ctesiphontas auctor est Harpocrat. h. v.

Ctesippus Glauconides 1352, 26.

Ctesippus, Chabriae filius, quem Dem. tuetur orat. in Leptinem 451 antepen. Cteson Cerameensis 1361, 21.

Cyaneae rupes, intra quas ne navigaret interdictum fuit classi Persicae 429, 2.

Cyprothemis, a Tigrane, regis Persarum legato, constitutus Sami tyrannus, a Timotheo ejectus est 193, 4.

Cyrebion, aut frater aut *νηδεστής* Aeschinis (h. e. qui sive sororem Aeschinis in matrimonio haberet, sive cujus soror penes Aeschinem esset), *ὁ νετάρατος* Demostheni dictus 433, 21. v. *Epicerates*.

Cyri junioris adversus fratrem, Artaxerxem, expeditio memoratur 197, 23.

Cyrsilum Athenienses, auctorem sibi factum ut regi Persarum se dederent, saxi una cum uxore et liberis contumularunt 296, 9.

Cythera, pagus Atticus. *Κυθήραδες* 1040, 12.

Cythnus et Siphnus Athenis in proverbio usurpabantur pro populis contemtis, exemplis extremae ignobilitatis et infirmitatis 176, 10.

- Cyziceni Proconnesum bello affligunt 1207, 22.
- Cyziceni cur ab Atheniensibus defecerint et bello sociali adversus eos interfuerint, Schol. ad 570, 15. stater Cyziceus valebat in Bosporo 28 drachmas Atticas 914, 11. unde patet numum aureum fuisse.
- Damagetus auctor Byzantiis factus est coronae aureae P. A. deferendae ob depulsum a Byzantio ejus opera Philippum 255, 20.
- Damostratus Melitensis 1310, 6.
- Damostratus junior, illius ex Amythaone nepos 1310, 11.
- Daochus, Thessalus, proditor 324, 8.
- Darius primus, rex Persarum, Datin adversus Graciam mittit 1377, 5.
- Datis, legatus regis Persarum, adversus Euboeam et agrum Atticum movet et in campo Marathonio cladem accipit 1377, 4.
- Decelea. Decelico bello, quae pars est Peloponnesiaci, Athenienses a Thebanis atque Corinthiis ingentes clades accipiebant 258, 13. 562, 4. 597, 26. 740, 25. 1304, 7.
- Delphicum templum pecunias poscentibus foenori dabat, ut Alcmaeonidis dedit exsulantibus, quo domum redirent atque patriam a Pisistratidis liberarent 561, 18. patria sacra pro rep. Athen. Delphis facere, nisi Atheniensi, nemini licebat 1481 pen.
- Delus. ad causam templi Apollinis in Delo pro Atheniensibus in concilio Amphictyonico dicendam delectus a populo cum fuisset Aeschines, eo reprobato, senatus Areopagiticus actionem hanc Hyperidi demandavit 271, 23. id quod evenit ante quam Python Athenas veniret 262, 16.
- Demades, orator, cum Philippo facit 320, 27. auctor fit pacis cum Macedone post cladem Chaeronensem ibid. Aristogiton, actionem in eum parans, accepta pecunia placatus 784, 17.
- Demaratus Philippi studiosus apud Corinthios 324, 14.
- Demaretus (*Ἀνυδάρετος* cum var. lect. *Ἀνυδάρατος*), Aristaechi liberorum tutor 987, 18.
- Demo, patruus Demosthenis oratoris, pater illius Demophontis, qui fuit in tutoribus parvuli Demosthenis 840, 10. causam dixit adversus Zenothemion 881, 27.
- Demochares, Leuconoënsis, sororem matris Demosthenis in matrimonio habebat 818, 3. 836, 3.
- Demochares, Paeaniensis 1145, 21. 1147, 11. 1148, 22.
- Democharem nescio quem caedis in fratre Theocrinis commissae peremti frater insimulabat, eumque apud Areopagum accusaturum minabatur 1331, 7.
- Democlem denunciare instituens Aristogiton aversus pecunia destitit 784, 22.
- Democrates, Sophili f., Phlyensis, cum aliis legatis mittitur ad Philippum sacramenti ab eo exigendi ergo 235, 8. fuit una cum Demosthene in legatis ad Thebanos foederis ergo adversus Philippum conciliandi 291, 7.
- Democratides, pater Dionysii 929, 26.
- Democritus, Demophontis f., Anagyrasius, cum aliis ad Philippum missus navium repetendarum ergo 250, 15.
- Demomeles una cum Hyperide subscrip-tor rogationis Aristonici de corona aurea Demostheni decernenda 302, 25.
- Demomeles, necessarius Demosthenis, filius Demonis, cui pater oratoris sedecim minas mutuo dedit 816 ult.
- Demonicus, Marathonius, e senatu Areopagitico 272, 6.
- Demonicus, Phlyensis, Archon [pseudonymus] 265, 5.
- Demophilus, trapezita 1031, 9.
- Demophon, Demonis f., in tutoribus Demosthenis 814, 13. erant consobrini: nam Demo, Demophontis pater, erat frater Demosthenis senioris 840, 10.
- Demosthenes senior, pater oratoris, quae filio reliquerit et quomodo de iis per testamentum constituerit 811, 8 sqq.
- Demosthenes orator, illius filius, geminam a P. A. tulit coronam auream, alteram rogante Aristonico, alteram Ctesiphonte 253, 4. in expeditione Euboica adversus Thebanos se fuisse ait in numero trierarchorum illorum, qui primi sponte sua trierarchatum susceperunt 259, 13. legem de classibus seu consociationibus pertulit, ideoque accusatus, actore condemnato, absolutus fuit 260, 18. Diondas de prima corona aurea Demostheni controversiam cum movisset, causa cecidit 302, 15. quot patriae socios et quantas militumque numerumque copias consiliis, legationibus, studiis compararit, enarrat 305, 14 sq. curam gessit moenium reparandorum et coemendi frumenti post proelium ad Chaeroneam 309 pen. 310, 2. nominat adversarios, quibuscum sibi ad remp-

- accedenti certandum fuisset 310, 9. saepius a patria Graecisque aliis civitatibus coronas aureas tulit 313, 2. laudationem funebrem dicere jussus est in funere publico caesorum ad Chaeroneam 320 ult. quae exstetne hodie, nec ne, dubitatur. in secunda legatione ad Philippum captivos Athenienses aere suo redemit 393, 11. tribui suae chorego carenti choregum ultro se offerebat tertio anno ante quam Midiae diem diceret 518 pen. adolescentulus erat, quum tutores de male gesta tutela accusaret 539, 23. 541, 8. legationes a se obitas enumerat, quas omnes sibi prospere ait evenisse 308, 10. bis ad Philippum legatione functus est 406, 24. pavor et animus imbellis ipsi est exprobratus 405, 17. 409, 27. primos a Philippo missos legatos ad spem pacis Atheniensibus injiciendam magnifice accepit 414, 10. deserti ordinis ab Euctemone fuit accusatus 547, 27. suspitione caedis in Nicodemo patratae fuit adpersus 548, 16. creditus fuit Euboenses ad defectionem ab Atheniensibus impulsisse 550, 22. schol. munera a se edita factosque in rempublicam sumtus enumerat 504, 21 sq. septies majestatis et bis peculatus ab Aristogitone accusatus tamen effugit 781, 6. a Theocrine accusatus 1333, 20. insimulatur cum eo colludere 1335, 24. Theocrines ipsi actionem decem talentis aestimata remisit 1336, 6. Aphobus tutor eum adhuc pupillum principem classis constituit, quam personam non subibant nisi ditissimi quique sui ordinis 836 pen. causae actoris contra Dionysodorum patrocinatur 1298, 4. interfuit bello Lamiaco 1491, ep. ultima. de exsilio ejus agunt epistolae aliquot.
- Demosthenes vetustior, imperator Atheniensium in bello Peloponnesiaco clarus, laudatur a studio recti et honesti, quod ille gratiae populari praehabuisse dicitur in consiliis publice dandis 34, 21.
- Dercylus e Chalcide nunciavit Atheniensibus Philippum Phocenses Thebanis tradidisse 359 ult. in legatione secunda Demosthenis ad Philippum vidit Aeschinem solum e Philippi tentorio noctu exeuntem 396, 9.
- Dinarchus, Corinthius, cum Philippo facit 324, 14. 1491, ep. VI. 7. est ille notus orator.
- Dinias Theomnesti, socer Apollodori, filii Pasionis 949, 21. 1118, 16. 1214, 17.
- Dinias, Erchiensis, numeratur in causdiciis tum potentibus 501, 25.
- Dinias Phormidis Cydantides 1387, 4.
- Dinon, Nicostrati et Arethusii frater 1248, 9.
- Dio, naulerus 908, 15. 910, 12.
- Dio Phrearrhius 270, 13.
- Dio Syracusanus parvis cum copiis juniorem Dionysium evertit 506, 24.
- Diocles Pithensis magnas cum Iphicrate similitates exercuit 534, 23. dubito idemne sit, qui p. 570, 27. dicitur in Euboea factis indutis (vel pace) cum Thebanis Euboicum illud bellum finisse, item cujus lex recitatur p. 713, 19.
- Diodorus Halaensis 1310, 17.
- Diodorus, qui Aristoni contra Cononem testatus est 1266, 27.
- Diodorus, ab Androtione parricidii accusatus, sed absolutus, vicissim ipsum *παράνομον* accusavit oratione tota in eum invehente 593 sq. causae hujus series narratur p. 702: ubi idem Diodorus Timocratem quoque insectatur.
- Diogiton Acharnensis 1360, 11.
- Diognetus, homo dissolutus et perditus 992, 26.
- Diognetus, Thoricius, testatur Demostheni adversus Thrasylochum 541, 6.
- Diondas super prima corona aurea Demostheni movit controversiam, sed frustra, conatus ei eripere 302, 15. 310, 10.
- Dionysius, Siciliae tyrannus, ab Atheniensibus civitate donatus est 161, 11. primitus fuit scriba, hoc est minister publicus 506, 21.
- Dionysius junior, a Dione circumventus, est imperio exutus 506, 22. Olymp. 106, 1.
- Dionysius Democratidis, Chollidensis 929, 26.
- Dionysius Aphidnaeus testatur Demostheni in causa caedis Nicodemi 549, 22.
- Dionysius aliquis Atheniensis numeratur in sceleratis, qui corrupti largitionibus patriae commoda vendiderunt 398, 3.
- Dionysius, fortasse Megarensis, conditio-
ne servili natus, fraude impetravit quorundam Athenis potentium, ut proxenus Atheniensium seu procurator in urbe sua scriberetur 497, 7.
- Dionysodorus, negotiator, in quem est actio p. 1282 sq.
- Diophantus testis a Demosthene adversus Aeschinem productus 403, 10. fortasse idem, qui in claris et potentibus ora-

- toribus numeratur 436, 13. erat factionis princeps 498, 26. lex ejus illi, qui in defendenda populi libertate cecidisset, pares decernens honores, atque Harmodio et Aristogitoni 505 pen. Psephisma ejus de supplicatione, ut videtur, instituenda ob victoriam nescio quam 368, 6. Videtur hic illi esse, quem Diodorus Siculus 2. p. 119. Ol. 107, 3. operam ait egregiam regi Persarum in bello Aegyptiaco navasse.
- Diopithes, imperator Atheniensium, deducere coloniam in Cherrhonesum jussus, a reliquis Cherrhonesitis cum admissus esset, a solis Cardianis rejiciabatur, (id quod factum est post pacem Philippo cum Athen. conciliatam 91, 15. 114, 15.) quem incolerent agrum, eum suum aientibus esse, et Atheniensibus in eum juris quicquam esse negantibus, et in Philippi fidem sese dedentibus. Quapropter, Philippo in Thracia bellum gerente et domo absente, Diopithes Macedoniae oram maritimam depopulatus est: qua de re in judicium vocatus a Demosthene orat. de rebus Cherrhonesi defensus est 88 sq. Philippi de ipso in epistola quadam querelae 159, 10. eorum nonnulla suasit, quae Athenienses inviti Philippo concesserunt 248, 9.
- Diopithes Melitensis 1361, 20.
- Diotimus Diotimi, Icariensis, homo improbus et infamis 1266, 19. 1267, 20.
- Diotimus reipublicae scuta donabat 264, 24. post pugnam ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ 263, 20. Forte idem est cum proximo Euonymense.
- Diotimus Euonymensis, homo dives et Midiae studiosus 581, 15. laudatur ut civilis et popularis 1482, 5.
- Diphilus quidam 1364, 29.
- Dodona. Dodonaei Jovis oracula de secunda Athen. fortuna 311, 20. 1466, 27. 1487, 1.
- Dolopes in exemplum proponuntur populi miserabilis et contemnendi 246, 2.
- Doriscus, oppidum Thraciae 133, 16. 390, 2.
- Dorotheus Eleusinius 1358, 7.
- Draco saevus in statuendis homicidiorum poenis 505, 12. 636, 11. 1161, 3.
- Dracontides 861, 26.
- Drongilus, item 100, 22. 446, 2. v. Corsini F. A. I. 256.
- Drosis, ancilla Neerae 1386, 8.
- Drymus, oppidum 446, 2.
- Drys, oppidum prope Byzantium 664, 2.
- Dysnicetus, Archon 1132, 25.
- Echinus, oppidum Thessaliae finitimum a Thebanis conditum, Echino duce, Sparti oriundo, quo Philippus Theb. nos multavit 120, 3.
- Ecpphantus, Thasius, adjutus a factione sua Thasum a Lacedaemoniorum praesidio liberatam potestati restituit Atheniensium, eoque effecit ut hi Thracae potirentur 474, 26.
- Eetionea, Ἠετιώνεια, alterum cornu Praeaei, agro Attico valde importuna, quod receptum ibat Critias Lacedaemoniorum quapropter Aristocrates, Scelliae filius eam evertit 1343, 8.
- Eion, Ἠίων, apud Amphipolin. bellum ibi gestum 173, 5. 687, 1.
- Elatea, oppidum Phocidis 275, 13. Philippo eam subito rapiente, Thebani, e re et offensi et perterriti, ab ejus societate deficiebant et cum Atheniensibus juncti Macedonem expellebant 270, 16. Philippus in se recepit moenibus cingendam 69, 18.
- Elatea, oppidum Cassopiae. Philippus Alexandro, Olympiadis, uxoris suae fratri, donabat 84, 23.
- Elei Triphyliam, ab Arcadibus isibi eripitam Pisatarum auxilio subnixis, repellant 206, 5. ex hoc populo studiosi Philippi nominantur p. 324, 10.
- Eleus, Eleuntis, oppidum Cherrhones 256, 22. 672, 20.
- Eleusis, oppidum Atticae, ad 120 ab urbe stadia 238, 18. capta a Philippo Elatea, hortabatur Demosthenes Atheniensis ut ad Eleusina armati prodirent 290, 5. templum augustum Cereri ibi 1385, 3.
- Elin in Peloponneso tenebat Philippus 118, 5. caedibus ibi grassatus est 13 ult. 424, 22. vel potius factio ejus gubernationem popularem ibi sustulit 435, 18.
- Elpias, ludimagister, cui servisse Tromeitem, Aeschini patrem, ait Demosthenes 270, 7.
- Endius, Epigenis Lamptrensis filius 1104, 1.
- Epaenetus, Andrius, amator Neerae 1366, 26. lis, quae ei cum Stephanis fuit, narratur ibid. et sqq.
- Eperatus, Tenedius 1223 ult.
- Ephialtes, quem Alexander M. post Thebarum excidium una cum Demosthenes aliisque oratoribus ad supplicium depoposcit 1482, 6.
- Epicerdes, Cyrenaeus, Atheniensibus magnam illam in Sicilia cladem passis cen-

tum minas dono dedit, et rursum talentum exsilibus bellum adversus tri-ginta tyrannos gerentibus 469, 16 sq. pichares, avus illius Epicharis, qui in Theocrinem dixit, pueros in ludis Olympi-cis stadio vicit eoque gloriam patriae peperit 1342 ult.

pichares, illius nepos, causam adversus Theocrinem egit 1322 sq. pichares, Sicyonius, Philippo addictus 324, 13.

pocrates, ob legationem male gestam morte multatus, vir alias probus et ex iis, qui populum in urbem reduxere 430, 4. v. Harpocr. qui tres cognomi-nes commemorat.

pocrates, quem Demosthenes, seu quis-quis auctor est libelli amatorii, lauda-vit 1401 sq.

pocrates 708, 23.

pigenes Lamptrensis 1104, 1.

pinicus 1491 ult.

pitimus, in quem Aratus ἐνδεΐξεως actionem instituit 1489, 28.

rasicles, gubernator navis 929, 13. 934, 15.

rechtheus, heros eponymus tribus Erech-thidarum 1397, 17.

resus, oppidum Lesbi 213, 19.

retia, oppidum Euboeae e regione Atticae 98, 26. ubi tyrannidis a Philippo ibi constitutae mentio fit 119, 21. 125, 18. idem bis rebellantes compescit 125 ult. Athenienses Eretriam a Clearchi tyrannide liberarunt, auctore Demo-sthene 252, 5. et 19. 787, 1. ex Eretria Datis Persa in Marathoniam trajecit 1377, 5.

rgisca, oppidum Thraciae 85 ult.

rogles peculatus aut largitionum reus 398, 3.

rophilus ejusdem criminis reus 398, 2. videtur idem esse cum commemorato p. 655, 2. cui classem Atticam in Thra-cia cum imperio supremo tuenti Auto-cles successor fuit missus.

ουῆς ψιδυριστής, Herma quidam Athenis, sic dictus 1358, 7.

ryxias, medicus, e Piraeo 898, 9.

ryximachus, Chabriae κηδεστής, hoc est, ni fallor, gener 1016, 1.

saemon Boeotum aliquem ob acceptam plagam interemit 537, 20. quapropter ignominia notatus seu capite minutus fuit 538, 23.

saagoras, rex Cypri, ab Atheniensibus civitate donatus 161, 11.

Euander, Archon non multo ante orat. in Timocratem dictam 743, 18.

Euander, Thespiensis 571, 20.

Euboeam Thebanis rapientibus, Athenien-ses, auctore Timotheo, subita expe-ditione liberabant 108, 12. 203, 25. Amphipoli adhuc salva, id quod ex eo constat, quod de adventu legatorum Amphipolitanorum p. 11, 11. narratur. item ante expeditionem Olynthiacam 566, 22. Conf. etiam p. 44, 26. alia posterior Atheniensium in Euboeam expeditio, Olynthiacam insecuta 566 pen. et caedem Cotyis 678, 12. Phil-lippus, pace cum Atheniensibus compo-sita, Euboeam tyrannis implebat, Ere-triae Clitarchum imponens, Oreo Phil-istidem, alijs alios, ut Hipparchum, Automedontem 99, 1. 119, 22. 125, 25. 248, 14. quas tyrannides P. A. auctore Demosthene depulit 252, 3. et 18. quod ob meritum oratori prima corona aurea fuit decreta, auctore Aristonico 253, 19. 254, 16. turbae in Euboea ob Plutar-chum, ibi tyrannum, quibus immisceri P. A. dissuadebat orator 58, 4. sed ne-quequam, et Euboeenses ab Athen. adjuti malam ipsis referebant gratiam 58, 12. Demosthenes in Euboeam a Philippo sollicitatam et tentatam obi-bat legationem 252, 6. Euboea quare defecerit ab Atheniensibus 550, 25. primae Euboeicae expeditionis, illius ad-versus Thebanos, mentionem facit 570, 23. ubi brevi finitam ait esse per indu-tias Dioclis, et p. 597, 12. ubi nego-tium hoc totum triduo ait absolutum et peractum esse, item p. 1346, 14.

Euboeenses a Thebanis Leuctrica victo-ria tumidis vexatos liberat populus Athen. 11, 10.

Euboeus Histiaeensis 929, 25.

Eubulides, qui Euxitheum peregrinitatis accusavit 1299 sqq. tota illa oratione.

Eubulides, Buseli filius 1053, 16.

Eubulides, illius e Phylomache filia et Sositheo nepos 1053, 14.

Eubulides testatur Demostheni 1335 ult.

Eubulus, Anaphlystius, clarus orator, commendavit Atheniensibus pacem cum Philippo a Philocrate propositam 232, 14. 248, 8. una cum alijs mittitur ad Philippum sacramenti ergo ab eo repe-tendi 235, 17. studet Thebanos in belli societatem adversus Philippum pertra-here 281, 18. erat princeps factionis Athenis 498, 27. studebat Midiae 580, 24. adversabatur Demostheni 581, 7. de actione ejus adversus Aristophon-

- tem v. schol. ad p. 584, 14. erat Aeschinis et Philippi studiosus, et pro cognatis, Hegesileo et Thrasybulo, dicere cum recusasset, nullus dubitavit pro Aeschine dicere 434, 13. auctor fuit auxiliorum Plutarcho mittendorum, Eretriae tyranno, quae auxilia missa fuerunt eodem Hegesileo duce, quem postea capitis causam dicentem destituit. schol. ad illum locum. causae Philonici fuit implicatus 434, 21. Philippo infestum simulans animum tamen clam studebat 435, 2. Moeroclem et Ctesiphontem accusavit 435, 6. et 8. rogationem tulit de legatis in Peloponnesum mittendis, qui civitates adversus Philippum armarent, quam rogationem Aeschines secundavit 438, 23. Eubulum in causa fuisse, ut Aeschines in iudicio legationis flagitiose actae absolveretur, perhibet Photius.
- Eubulus Probalisius 1361, 20.
- Eubulus, Mnesithei filius, Coprius, rogationem fert de legatis ad Philippum mittendis navium ergo ab eo repetendarum 249, 13.
- Eubulus, nescio qui, Tharrheca et Smythem accusavit 401, 1.
- Eubulus, Spinthari pater 1259, 2.
- Eucampidas, Arcas, proditor 324, 9.
- Euclides, quo Archonte libertas restituta fuit, et a cuius magistratu novam quasi periodum orditur jus civile Atheniensium 713, 19. leges Euclide vetustiores aetate Demosthenis in antiquis et paene antiquatis 742, 1. juniores 742, 11. 1067, 14. 1307, 25.
- Eucrates, Leucadius, amator Neerae 1354, 12.
- Euctemon, Sphettius, Demostheni adversus Midiam testatur 568, 24.
- Euctemon, filius Eubulidis, Oeensis, rex sacrorum 1063, 27.
- Euctemon Aesionis ob liberalitatem in remp. laudatur 567, 26. nescio hic an alius sit is, cui cum Androtione negotium fuit 607 pen. 608, 15. accusatus ab hoc, cum esset absolutus, rursus eundem accusavit in negotio navis Naukratiticae, quae causa p. 701 sqq. multis agitur.
- Euctemon, Lusiensis, sycophanta, instigatus a Midia Demosthenem deserti ordinis castrensis accusavit 547 ult. a levitate animi appellatus fuit *κοινολογ-τος* ibid.
- Euctemon, quo Apollodorus, Pasionis filius, trierarchatu fungens usus fuit p. tecontarcho 1212, 5.
- Eudemus, Cydathenaeensis, extremo supplicio affectus ob legem ab eo latae quae displicuerat 743, 17.
- Eudemus, ut videtur, alius vir popularis 1482, 6.
- Eudercus, obscurus homo, nullum ob meritum ex auctoritate Aristocratis civitate donatus 688, 11.
- Eudicus, Larisaeus, Philippo Thessalia prodidit 241, 27.
- Eudoxus, vir popularis 1482, 5.
- Eugori lex de libertate Liberalium Thargeliorum 517, 24.
- Euergus, quem falsi dicti testimonii agnuit oratio 1139 sq. frater Theophrasti 1149, 15. fortasse idem est, qui cum Paftaeneto de pecunia credita egit 961, 1.
- Eumarichus 929, 25.
- Eumelides 1187, 21.
- Eumolpi exercitus ab Atheniensibus factus 1391, 4.
- Eumolpidarum de gente erant Hierophantae 1385, 6.
- Eunicus Cholargensis 1312, 13. 1320, 9.
- Eunomus Anaphlystius, caduceator 283, 8.
- Eunomus, frater Aeschinis 379, 16. significatus.
- Euphemus, socer Mantithei 1011, 26.
- Euphiletus Damotimi, Aphidnaeus 931, 1 pen.
- Euphiletus Simonis, Aexoneus 1353, 1.
- Euphraei narratur adversa fortuna, quod Oritis perniciosas machinatione amicorum Philippi prodidisset, in carcerem conjectus ipse sibi manus violentas intulit 126, 6.
- Euphraeus, numularius Athenis 948, 16. videtur servus aut libertus Pasionis fuisse, aut saltem mensae foenebris consors 1195, 11.
- Euphron, numularius 948, 17.
- Eupolemus 1052, 9.
- Euripides, Polyclis in trierarchatu collega 1227, 12.
- Euripidis poetae Phoenix citatur 418, 2.
- Eurybates, proditor, cuius perfidia in proverbium abiit 233, 8.
- Eurydamas, Midiae filius, Neeram pro amica secum per Thessaliam duxit 1382, 6. videtur Magnes fuisse.
- Eurylochus a Philippo cum praesidio ad Eretriam missus ad compescendum Eretrienses pristinae libertatis recuperandae cupidos 126, 1.
- Eurymachus Leontiadis, Thebanus, Boeotarcha cum esset, auctor suis factus est

- ut Plataeas subito oppressas Lacedaemoniis proderent 1378, 21.
- Eurystheus, rex Argivus, ille saevus et implacabilis Herculis et Heraclidarum exagitator 1391, 10.
- Euthetion, Cydathenaeensis 1356, 15.
- Euthycles Archon pseudeponymus 266, 16.
- Euthycles, cui Demosthenes orationem in Aristocratem scripsit, interfuit cum imperio trierarchi expeditioni in Hellespontum, et ante illam caussam jam alios accusaverat fraudum in republica reos 622, 27.
- Euthycrates, Olynthius, patriam Philippo cum prodidisset, ab eo misere est sublatus 99, 22. 426, 2. 451, 1.
- Euthydemus Stratocles laudatur ob liberalitatem erga rempublicam 567, 26.
- Euthydemus, Phylensis, fuit in legatis ad Philippum in castra ad Elateam missis, quo indutias ab eo impetrarent 282, 22.
- Euthydemus, Pamphili filius 1015, 19.
- Euthydicus, medicus 1018, 10.
- Euthymachus, Otrynensis 1083, 4.
- Euthynus, luctator 537, 14.
- Euthyphemus, scriba iudicii mercantilis 1324, 10.
- Euxitheus, Thucriti f., Alimusius, actor caussae adversus Eubulidem, a quo peregrinitatis accusatus fuerat 1299 sq. 1311, 18. fuit aliquando sui demi seu municipii magister, et magistratum ita gessit, ut decreto scripto laudaretur, verum acerbitate exactionis debitorum nonnullos municipalium in se irritaverat 1319, 1.
- Euxitheus, Chollidensis 1260, 2.
- Euxitheus, Timocratis f. 1311, 1.
- Euxitheus, Eleus, proditor 324, 10.
- Execestus, medicus 379, 16.
- Execestus, Lampsacenus, qui Philiscum, tyrannum patriae, interemit 666 pen.
- Φωρῶν λιμὴν, Furum portus, Atheniensi vicinus et insidians valdeque incommodans, ubi laterent et piratae, qui naves Athenas tendentes praedarentur, et si qui emporium Atticum fraudare vectigalibus, ipsi tamen merces suas vendere vellent 932, 13.
- Ganymedes formae nobilitatus excellentia 1410, 20.
- Gelarchus (Agelarchus?) populo Atheniensi e Piraeo reditum in urbem paranti quinque talenta crediderat, quae populus ei per Aristophontem reddidit 502, 17.
- Geraestus, promontorium Euboeae 49 pen. ubi Philippus naves Atticas corripiebat, vergente ad finem aut jam modo peracto bello Phocico, insidiabatur Philippus Geraesto 445 ult.
- Glaucetes ad Mausolum legatus ipse tertius mittitur 703, 21. crimina ejus exponuntur 740, 24. fuerat Lacedaemoniis et XXX tyrannis deditus ibid. praefuit thesauro in arce sito 741, 4.
- Glaucetes Cephiensis 1358, 27.
- Glaucos et Glaucus, fratres, Oeenses, falsum testamentum subjiciunt, per quod tentabant in Hagniae haereditatem irrepere, sed fraudis convincuntur 1051, 13.
- Glaucos, psephismatis rogator, quo legatio ad Cersobleptem mittenda decernitur, quae Thracem ad aequas foederis cum P. A. conditiones adigeret 678, 3.
- Glaucos, mater Aeschini 270, 24. 320, 15.
- Glaucos, Oeensis 1051, 13.
- Glaucos, Carystius, athleta, victor Olympicus, aetate Demosthenis vetustior 331, 2.
- Gorgopas, imperator Lacedaem., a Chabria in Aegina peremptus 479, 26.
- Gylon, maternus avus Demosthenis 836, 18.
- Habron, Buseli filius 1055, 26.
- Habronichus, Aristotelis filius, Pallenis 1083, 21.
- Hagnias, Oeensis, Buseli filius 1050 sq.
- Hagnias junior, illius e Polemone filius, super cujus haereditate certatur 1050 sq. tota illa oratione.
- Hagnias, nescio qui, trierarchus 1219, 18.
- Hagnophilus 1157, 13.
- Haliartus, opera Atheniensibus Thebanis in proelio apud Haliartum adversus Lacedaemonios navata laudatur 44 pen. 258, 10.
- Halirrhothius, Neptuni filius, ejus de caede coram Areopagitico senatu Marti dicenda fuit caussa 641, 26.
- Halonnesus erat Atheniensium, sed tenebatur a piratis, quorum dux erat quidam Sostratus 162, 10. quos Philippus inde cum dejecisset, insulam sibi arrogabat, et reposcentibus Atheniensibus aiebat, αἰτοῦσι δῶσειν, gratuito donaturum, non autem, quod Athenienses contendebant, ἀπαιτοῦσιν ἀποδῶσειν, reposcentibus ut suam de jure redditurum 162, 17. orationem ergo de Halonneso qui scripsit, quisquis est, is auctor est civibus ut eam conditionem repudient 76, ad 88. postmodum a Peperethiis capta est insula, qui, neque insulam neque praesidia Philippo red-

- dentes, ab eo vexati sunt: verum Athenienses eos tuebantur 162, 5.
- Halus, oppidum Thessaliae 132, 4. *Ἁλεῖς*, Halenses 352, 17. 353, 13. Scholiastes ibi ait Pharsalios Philippo studuisse, Halenses Atheniensibus; Philippum ergo haec ambo oppida mutuis bellis inter sese commisisse. Halus, ut a Philippo diruta atque desolata fuit, Pharsaliis est permissa 353, 15. Parmenion Halum oppugnavit 392, 20. quo tempore Athenienses cum Philippo de pace agerent 448, 18. Philippus Halenses et Pharsalios a pace exclusos volebat, et jam Philocrates eorum nomina expunerat, verum P. A. cogebat eum ea rursus inscribere 391, 4. nihilominus tamen perfecit Philippus ut excluderentur 395, 25.
- Harmodii et Aristogitonis, tyrannicidarum, posteri immunes erant, verumtamen non eorum munus, quibus patriae salus contineretur 462, 18.
- Harpalus Amphipolarum obsides Iphicrati tradit 669, 10.
- Harpali ejus, qui Alexandri M. thesauros compilavit, caussae obnoxium se negat esse Demosthenes 1470, 22 sq.
- Hedyleum, oppidum Boeoticum 387, 11.
- Hedylus, filius Pamphili 1015, 18.
- Hegemon, orator de factione Philippi 320 pen. eum a se denuntiatus Aristogitonum placatus dimisit 784, 16.
- Hegesileus, Eubuli cognatus, qui pro illo ob rem in Euboea male gestam capitis accusato dicere noluit 434, 14. copias Atheniensem in Euboeam duxit, quas eo mitti contra Plutarchum tyrannum Eubulus suaserat. Schol. ibid.
- Hegesippus, orator, Demostheni aequalis, quicum legationem ad Philippum obiit, vehementerque factioni Macedonicae obstitit; quo factum est ut ab eo scripta feratur oratio de Halonneso 75 pen. obiit item cum Demosthene legationem ad civitates Peloponnesiacas, quo eas adversus Philippum accenderent 129, 18. forsitan idem est, cujus Demosthenes saepe mentionem facit p. 364. primus dissuasit pacem cum Philippo. Schol. ibid. tam parum acceptus Philippo fuit, ut rex Xenoclidem, hospitem ejus, ideo, quod eum recepisset, Macedonia jusserit excedere 447, 9.
- Hegestratus, nauclerus Massiliensis, misere perii in undis culpa suamet 883.
- Heliodorus Pithensis 927, 23.
- Helixus, Corinthius, Philippo deditus 324, 15.
- Heracleodorus, ad quem scripta est epistola Demosthenis p. 1489 fine. videtur caussidicus nobilis et potens fuisse ibid. fortasse non Athenis, sed aut Corinthi, aut alibi locorum.
- Heraclidae ab Atheniensibus defensi e in patris regnum restituti sunt 290, 23. 1391, 8.
- Heraclides Byzantium, ejecto Spartano praesidio, Thrasybulo et Atheniensibus tradidit 475, 3.
- Heraclides, Aenius, una cum fratre Pythone Codyn, Thraciae regem, peremit quapropter ambo fratres a P. A. civitate donati sunt 659, 27.
- Heraclides, trapezita 894, 15. 1171, 1.
- Heraeum, *Ἡραῖον τεῖχος*, castrum in Thracia, Philippus cepit, nequicquam molientibus Athen. ei succurrere 29, 22. Olymp. 106, 4.
- Hermaeus, trapezita in Aegina 953, 19.
- Hermogenes 1157, 22.
- Hermon, gubernator navis, qua Lysander, imp. Spartanus, vehebatur, qui cum eoducuntur navium classem Ath. ad Aegospotamos cepit 691, 5.
- Hermonax 988, 4.
- Heropythes, Archon pseudonymus 282, 7, et 25.
- Hesiodi locus recitatur 417, 2.
- Hierax et Stratocles, legati Amphipolarum ad Athenienses, patriam a Philippo vexatam Atheniensibus in fidem dabant, sed repudiabantur 11, 11.
- Hieron, promontorium in Ponti faucibus 468, 10. 926, 5. 1211, 25.
- Ἱερόν ὄρος*, seu mons sacer, jam conducta et jurejurando saucita pace, captum a Philippo 85 ult. antequam Diopithes coloniam in Cherrhonesum duceret 114, 18. 390, 3. una cum thesauris (fort. Miltocythis) a Cotye occupatum 655, 6. geminum *Ὀρος Ἱερόν* statuit Valesius ad Harpocr. 76., alterum in Thracia, alterum ad Pontum Euxinum.
- Hieronymus, Arcas, proditor 324, 9. adversus eum Philippi partes tuentem dixit Aeschines ad Megalopolitas 344, 14.
- Hipparchus, histrio 1353, 15. tribu Athmonensis 1354, 6.
- Hipparchus cum duobus aliis a Philippo Eretriae tyrannus imponitur 125, 27. 324, 16.
- Hippias Timoxeni, Thymaetades 934 pen.
- Hippias Athenippi, Halicarnassensis 929, 18. 934, 4.
- Hippias, coquus Charisii 1351, 5.
- Hippocrates, orator, rogationem tulit de

- Plataeensis civitate Attica donandis, cum patria sua a Lacedaemoniis ejecti essent, cujus rogationis formula habetur p. 1380, 22.
- Hippodamea, nomen fori in Piraeo, semita ibi primaria et splendidissima, sic dicta ab Hippodamo, architecto, qui Piraeum aedificavit 1190, 27.
- Hipponici gens, unde fuit Alcibiades meritis in rempublicam inclaruit 561, 20.
- Hipponicus a Philippo missus cum mille mercenariis Eretriam occupavit 125, 24.
- Hippothon, eponymus Hippothontidarum 1398, 27.
- Homeri loci recitantur 1398, 10. 149, 2.
- Hyacinthides a patre Erechtheo pro patriae salute diis sunt immolatae 1397, 18.
- Hyblesius, navicularius, mercibus per mare aliunde alio transvectandis in navibus suis quaestum faciens 926, 8. 934, 15.
- Hyperides, Cleandri filius, Sphettius, in locum Aeschinis reiecti a P. A. delectus, qui caussam templi Delphici pro populo diceret 271 pen. fuit una cum Demosthene legatus ad Thebanos foederis ergo cum iis adversus Philippum contrahendi 291, 6. dictavit illam rogationem, quam tulit Aristonicus, de corona aurea Demostheni danda 302, 26. Philocratem accusavit 376, 17. post pugnam ad Chaeroneam auctor fiebat ut caput minutis redderetur, cui rogationi Aristogiton frustra intercessit 803, 27. adversus Theocrinem testatur 1333, 15.
- Hyperides, Callaeschri filius 273, 6.
- Iason, Phraeus, foederatus Atheniensium intercedit pro Timotheo imperatore capitis accusato 1187, 15. ejusque rei caussa ipse Athenas venit 1190, 23.
- Iatrocles narrat Demostheni quid Aeschines egisset, cum convivio cuidam in Macedonia interesset 402, 22.
- Idrieus, Cariae dynasta, post Mausolum et Artemisiam 63, 17.
- Ilium occupatur a Charidemo 671, 9.
- Ilyriorum bellum cum Philippo 13, 4.
- Imbrus, insula prope Thraciam 49, 26. expeditio Athen. cum bis mille peditibus gravis armaturae ad colonos Atticos ibi tuendum 265, 9. 1346, 12.
- Iphiadis filius pro Sesto obses erat apud Charidemum, quem obsidem cum Athen. dediturum recepisset Charidemus, postmodum denegavit 679, 18 et pen.
- Iphicrates, Ephialtis filius, imperator Atheniensium in bello Corinthiaco 46, 20. moram Lacedaemoniorum concidit 172, 26. 686, 22. ab eo commendati Strabax et Polystratus a P. Ath. honorantur 482, 25. magnas cum Diocle inimicitias exercuit 534, 22. laudatur 534, 26. memorabile ejus testimonium, quanti faceret fidem Lacedaemoniorum 659, 8. quod testimonium Iphicratis esse cum aliis negat Taylor. fuit *κηδεστῆς* Cotyos, regis Thraciae, hoc est penes se in matrimonio habuit sororem ejus; quo factum ut regi secundior quam reip. esset; a quo tamen malam retulit gratiam; quapropter e Thracia aufugiens domumque redire metuens Antissam concessit habitatum 663 pene tota. successor ei missus est Timotheus 669, 7. quem Iphicrates majestatis accusavit 1187, 7. 1188, 10. verum ex acerrimis simultatibus reconciliati necessitudinem inter se contraxerunt 1204, 15.
- Ischander, histrio, Neoptolemi actor secundarum partium 344, 7. nescio idemne an alius sit is qui p. 438, 11. dicitur ab Aeschine ad concionem productus simulasse se ab Arcadibus ad P. Ath. missum venire.
- Ischomachus, pater Charidemi 1331, 22.
- Isoocrates, orator 928, 6. doctrinae mercedem exigebat millenas drachmas 938, 16. memoratur 1240, 7. consuetudo ejus mores Timothei, Cononis filii, haud parum emendavit 1415, 7.
- Isthmias, meretrix 1351, 16.
- Iuppiter. Ara *Διὸς ὀφίου* in Cherrhoneso 86, 18.
- Lacedaemonius, (nomen id proprium est,) cujus sororem cum Eubulides impietatis accusasset, reiectus est 1301, 16. 1360, 9.
- Lacedaemoniorum legati exsules Atheniensis ab Argivis reposcentes Argis excedere ante solis occasum jubentur 197, 5. quapropter Athenienses in bello ad Mantineam eos defenderunt 205, 1. cujus rei auctor Atheniensibus fuit Callistratus 1353, 19. nil valent adversus Olynthios, a quibus magnas ciades accipiunt 425, 21. summa eorum potestas penes paucos erat 489, 19. habebantur veteratores, eoque fides eorum erat suspecta Iphicrati 659, 7. quare Lacedaemonii odiis tam acerbis et internecinis insectati sint Plataeenses ut ante quam hos delevisent non desisterent 1377, 23 sq.
- Laches, Melanopi pater, homo frugi habitus, oratori tamen suspectus, ab eo-

- que peculatus tecte inſimulatus eſt 740, 21.
- Laches, illius nepos, Melanopi filius, e carcere, in quem ob peculatus crimen conſectus fuerat, ob Alexandri M. deprecationem emiſſus 1480, 9, et 25.
- Lacritus, ſophiſta, Phaſelita, quem aeris debiti non ſoluti poſtulavit Androcles foenerator a p. 923. ad 943. eloquentia, quam ſibi arrogabat, et Iſocrate magiſtro fidebat atque ſuperbiebat 938 tota.
- Lampis ab exercenda re navicularia factus Graecorum diſtiſſimus, et de Aeginetis optime meritis nihil tamen ab iis invenit praeter τὴν ἀτέλειαν ſeu immunitatem a tributo inquilinorum 690 ult. 905. et oratione tota in Phormionem.
- Lampsacum occupat Chares 26, 14. vel accipit in mercedem operae Artabazo praetiſtae. v. Schott. p. 54. Philiscus, ibi tyrannidem exercens, a Thersagora atque Exceſto, Lampsacenis, interimitur 666, 27. 1212, 8.
- Laomedon, v. Leodamas.
- Lariſa 392, 22.
- Laſthenes et Euthyrates, Olynthii, cum patriam Philippo prodidiſſent, ab eo miſere interemti ſunt 99, 22. 128, 8. 241, 25. 425 ult. 451, 2.
- Legatio Athenienſium in Peloponneſum paulo poſt Olynthum captam, auctore Eubulo, ab Aeſchine obita ad civitates adverſus Philippum concitandas 438, 23 ſq. 439, 8.
- Legatio Demotheſis ad Philippum gemina cum Aeſchine ſocio, prima ad conſtituendum de pacis conditionibus ſtatim ab Olyntho capta 72, 24. 345, 3. altera, pace jam condicta et conſtituta, ad juſjurandum ab eo exigendum, quo pax decreta confirmaretur 72 ult. 346, 6. et deinceps ſaeppiſſime, ut e. c. p. 392 ſq. tertiam ambo, ipſeque Demotheſis et Aeſchines, ejurarunt 378, 14. 379, 11. 395, 9.
- Legatione Demotheſis ad Peloponneſios interceſſere, quominus Philippus peninſulam hanc raperet 129, 16. 252, 1. ubi etiam legationes commemorantur, quarum auctor fuit Demotheſis. Legatio Demotheſis ad Argivos et Meſſenios multo poſt Olynthum captam, ad non multo tamen poſt pacem cum Philippo contractam evenit 70, 25. 71, 6. ubi notanda eſt dictio πολὺν χρόνον, indicans, eo tempore, quo Demotheſis ad Meſſenios illa verba faciebat, Olynthum jam dudum in ruinis jacuiſſe. Sed Philippica ſecunda, cui inſerta eſt iſta particula orationis ad Meſſenios, dicta eſt anno quarto Olympiadis 108. ergo neceſſe eſt ut illa ad Peloponneſiacos legatio in annum aut tertium aut quartum ejusdem Olympiadis inciderit.
- Lemnus. eo ſuſcepta expeditio 47, 19. 1346, 12.
- Leo Timagoram, cui comes legationis ad regem Perſarum quadriennio fuerat, redux factus accuſavit 400 pen.
- Leochares, in quem agit or. p. 1080. ad 1110.
- Leocorae ſeu filiae Leonis ſe dedunt ultro pro ſalute patriae immolandas 1398, 5.
- Leocorium, fanum Athenis 1258, 25.
- Leocrates 1028, 20. et deinceps.
- Leodamas Acharnenſis, cauſſidicus tum clarus et potens 501, 23. erat in advocatis legi Leptinis ibid. Chabriae datos honores eripere fruſtra laboravit 501 pen.
- Leodamanti, nescio an eidem, profecto classis Atticae frumentariae, naves Philippus ademit per Amyntam, imperatorem ſuae classis 249, 14. verum aliis in codicibus et in ipſa Philippi episto- la p. 251, 3. Laomedon appellatur.
- Leonidas ad Thermopylas adverſus Xerem pugnans una cum parte dimidia Plataenſium occubuit 1377, 15.
- Leontidae, tribus Athenienſis, quorum eponymi ejusque filiarum hiſtoria attingitur 1398, 4.
- Leoſtratus Eleuſinius 1083, 8.
- Leptines rogationem tulerat ut nemini munerum publicorum ſumtuosorum functione vacare liceret. Hanc rogationem impugnata or. a p. 457. ad p. 508.
- Leptines ὁ ἐν Κολλῆς 611, 22.
- Leſbo ejecti tyranni, qui ante pacem cum Alexandro M. fuiſſent 213, 19.
- Leuca acta ſeu litus candidum 86, 16.
- Leucas, Leucada Corinthiis eripere tentabat Philippus 120, 1. 1304, 8.
- Leuco, rex Ponti, civitate Attica donatus 466, 12. ob privilegium negotiatoribus Athenienſibus indultum, ut frumento Pontico naves ſuas ante omnes imple- rent et vectigalium eſſent immunes 466, 27. alia ejus praecleara de P. A. merita enumerantur ibid.
- Leuctra. Leuctrica victoria insolenter abuſi ſunt Thebani 231, 4. 258 pen. contigit archonte Phraſiclide 1357, 16.

imnae, locus extra Athenas, ubi templum Bacchi antiquissimae et celeberrimae religionis 1370, 27. semel tantum quotannis aperiebatur 1371, 6.

Ithotomiae, metalla saxea, locus Athenis inter urbem et Piraeum 1252, 8.

Ocri. legum Locrensium praedicatio 743 pen.

Ous, mensis Macedonicus, respondens Attico Boëdromioni 280, 14.

Pycidas, molitor pistrinarius 1251, 4.

Pycidas, Chabriae quondam servus, dolis impetraverat ut proxenus Atheniensium (apud Messenios, ut videtur) constitueretur 497, 7. et 15.

Pycinus Pallenensis, Archon 1223, 2.

Pyciscus, Archon, quo honorem gerente probati sunt Thesmothetae omnes, propterea quod Theocrinis frater in eorum esset collegio, qui consiliis fratris regeretur 1330, 24.

Pycio, Heracleota, de cuius haereditate controversia nata est inter Callippum et Apollodorum Pasionis 1236, 11 sq.

Pycionis mentionem fieri in or. pro Corona, perhibet Athenaeus p. 486 D. [memoriae errore, ut videtur.]

Pycurgus, orator, una cum Demosthene legationem ad civitates Peloponnesi obiit adversus Philippum commovendas 129, 19. habuit primas partes in actione in Aristogitonem 770, 2. 773, 26. Tota epistola tertia p. 1474 sq. laudat Lycurgum et increpat Athenienses, qui filios viri fortis optimeque de rep. meriti carceri mandassent, unde eos emitti rogat.

Pysander, imperator Spartanus, rem Atheniensium navalem et totum imperium funditus evertit ad Aegospotamos, captis ducentis eorum navibus 691, 6.

Pysias, orator, Cephali filius, Metanirae amator 1351, 23.

Pysimachum, virum, ut antiqua illa tempora ferebant, probum et honestum, quomodo cives honoraverint 491, 26.

Pysimachus Lysippi, Aegiliensis 1387, 4.

Pysinus 949, 6.

Pysippus, Crioënsis 1083, 11.

Pysistratus, Thoricus 1023, 23.

Pysistratus, Aristoni testatus in caussa verberum adversus Cononem 1266, 26.

Pysithides, in ditissimis Athenis aetate Demosthenis 565, 13. accusatus ab Euctemone tanquam habens penes se praedam navis Naucraticae ab Androctione ejusque collegis legationis in Cariam captae 703, 14. a Callippo arbiter

inter se et Pasionem delectus 1240, 8. ubi Isocratis et Apharei familiaris dicitur.

Macartatus, avunculus illius Macartati, in quem agitur. Prospaltius 1066, 2.

Macartatus, Theopompi filius, in quem agit oratio a p. 1050, ad p. 1079.

Macedonia tam erat Graecis contempta ut ne mancipium quidem frugi existimarent inde exportari 119, 8. olim vectigalis erat Atheniensibus 156, 17.

Madytus, oppidum Cherrhonesi 256, 23.

Magnesia Thessalica a Philippo capta 12 ult. moenibus eam cingi volebant Thessali, Philippo id agente 15, 19. hujus oppidi caussa rationes a Philippo repetere volebant Thessali 20, 14. Philippus eam ipsis una cum Nicaea restituebat 71, 11. veluti regio a Thessalia separata memoratur 1382, 5.

Malienses prope Phocidem 1379, 22.

Manes, servus Arethusii 1253, 6.

Mantias Thoricus, pater Mantitheus ex uxore legitima et Boeoti e Plangone concubina, a qua circumventus et coactus est spurium pro vero filio suo agnoscere atque adoptare 993. circa fin. et totis duabus insequentibus orationibus, ambabus a Mantitheo dictis in Boeotum, altera pro nomine Mantitheus retinendo neque permutando, altera pro dote matris recuperanda, ad p. 1026.

Mantitheus, illius Mantiae filius, cujus de gemina actione adversus Boeotum, fratrem spurium, modo commemoratum est, iisdem locis.

Marathon, Philippus in oram Marathoniam descendit et illinc sacram Athen. triremem abstraxit 49 ult. Marathoniam pugna, duce Miltiade, cum Persis commissam 172, 16. et 23. 686, 7. celebris illa Demosthenis jurandi formula, *ὅν μὰ τοὺς ἐν Μαγαθῶνι* 297, 10. soli Graecorum omnium Plataeenses Atheniensibus succurrerunt 1377, 3.

Mardonii, Persae, a Xerxe in Graecia relictis et in proelio ad Plataeas caesi, acinaces in thesauro Minervae servabatur 741, 7. 1377, 20.

Maroneam aggreditur Philippus 681, 26. erant ibi argentifodinae 967, 17. 1213, 3. et 11.

Maronitas et Thasios de Stryma altercantes litem arbitris permittunt 163, 18. una cum Abderitis proponuntur in exemplum civitatum ignobilium et contemptarum 218, 11.

Massilia 883, 15.

- Mastira, oppidum Thraciae 100, 22. v. Harpocr., qui Bastira leg. esse contendit.
- Mausolus, Cariae dynasta, per optimates Rhodi libertatem oppressit 191, 15. legationis ab Atheniensibus ad eum missae fit mentio 703, 22.
- Medius, Hagnusius 1052, 6.
- Medius, Thessalus 1382, 7.
- Megaclidi Eleusinio caussa est cum Lycone Heracleota 1241, 27.
- Megalopolin Arcades considerant magna cum Lacedaemoniorum molestia et aegritudine statim post pugnam ad Mantineam, agrumque Spartanum inde vexabant incursionibus. Thebani ergo, Phocico bello impliciti, quum otio carerent Arcadas, socios suos, tuendi, periculum erat ne Megalopolis rursus excinderetur. Mittunt ergo legatos Athenas tam Arcades quam Lacedaemonii, pro se quique tendentes. Demosthenes tum civibus auctor factus est ut Megalopolitas tuendos susciperent, orat. a p. 202, ad p. 210. legatio Aeschinis ad Megalopolitas 344, 13.
- Megarae insidiabatur Philippus paulo ante quam Byzantio admoveret obsidionem 115, 2. 118, 6. parum aberat quin caperet 133, 24. 248, 13. sub finem belli Phocici, aut eo jam finito 446, 1.
- Megarenses, quod Anthemocritum Atheniensem sustulissent, ab Atheniensibus mysteriis prohibiti et per tabulas publice fixas pro hostibus Atheniensium et pro infamibus sunt declarati 159, 19. bellum adversus eos decretum, quod τὴν ὄργανον, agrum consecratum, sibi vindicassent 175, 24. tanti fecerunt jus suae civitatis ut Lacedaemoniis id Hermoni poscentibus, cujus opera potissimum factum esset ut Lysander ad Aegospotamos classem Atheniensium caperet, denegarent, nisi ipsi quoque eundem Hermonem civem Spartanum crearent 691, 5. appellantur illiberales et sordidi 1357, 8. Solon, legislator, eos dicit atque tropaeum de iis fixit 1416, 6.
- Melanopus, legatus ipse tertius ad Mausolum missus 703, 21. Lachetem, patrem ejus, orator tecte peculatus insinulat 740, 21. ipsius Melanopi furta et scelera enarrantur ibid.
- Melanopus, Diophanti filius, Sphettius 925, 2.
- Melantus fuit in adversariis et calumniatoribus Demosthenis 310, 10.
- Melite, pagus Atticus 1258 pen.
- Melus, Melii receptabant piratas 1339, 23.
- Memnon, Artabazi μηδεστῆς et in praefectura Lydiae successor 672, 5. h. e. Memnonis sororem in matrimonio habebat Artabazus. v. Diodor. Sic. vol. 2. p. 122.
- Menda 926, 1. Mendaeum vinum exportabatur in Pontum ibid. 7. 929, 15. 935, 9.
- Meneclis, notus Athenis quadrupliator, vulgo dictus ὁ τὴν Νίνον ἑλὼν, qui Ninum, sacerdotem foeminam, condemnavit 995, 10. 998, 13.
- Menecrates, 1489 antep.
- Menelaus, peregrinus, forte Lemnius, quo hipparcho seu magistro militiae equestris in bello sociali utebantur Athenienses 47, 21.
- Menestheus, filius Philagri e Telesippa, Oensis 1064, 16.
- Menestheus cum classe centum triremium mittebantur ab Ath. adversus piratas Macedonicos 217, 19. laudatur ut vir popularis. v. Dionys. Halic. in fine libelli de Dinarcho.
- Menestratus, Eretriensis, videtur Eretriae princeps et Atheniensibus amicus fuisse 661, 10.
- Menexenus, filius Polyarati 1009, 26.
- Menippus apud Oritas Philippo studebat 126, 4.
- Menippus, Car, egit in Euandrum Thespensem 571, 22.
- Meno, imperator, Autocli successor apud classem in Ponto missus 1210, 6. hunc Apollodorus, Pasionis f., accusavit oratione a Demosthene scripta, sed ea hodie periit 961, 1.
- Meno, Pharsalius, Atheniensibus in bello apud Eionem Amphipolitanam duodecim talentis et ducentis equitibus succurrit; quapropter immunitas ei a P. A. decreta fuit 173, 3. 686 ult.
- Mentor, frater Memnonis, quorum sororem Artabazus in matrimonio habebat, praefectura Lydiae post Artabazum potitur 672, 5.
- Ad Messenios legationem obiit Demosthenes, de qua exponit 70, 25 sq. Messenios Philippo addictos nominat p. 324, 11. Philippus eos statim a finito bello Phocico a servitute Lacedaemoniorum liberat 69, 9. Lacedaemonii acerrimo eos odio persequentes modis omnibus vexabant et perditum ibant 204, 4. Alexander M. Philiadis filios ab exsi-

- lio revocatos Messeniis tyrannos imponebat 212, 26.
- Metanira, meretrix, a Lysia oratore amata 1351, 24.
- Methone in Thracia a Philippo obsessa 11, 17. 1200 pen. ubi Macedonica appellatur, quo dignoscatur a Peloponnesiaca.
- Micalionis negotium ab Aristophonte perfide tractatum obscure attingitur 885, 10.
- Micionem Chollidensem Theocrines, a se de furto frumentario accusatum, aere placatus dimittit 1323, 12.
- Midias, Anagyrasius, homo dives, sed audax et sceleratus, potentia amicisque fretus. Is Demostheni choregum tribus suae in Liberalibus agenti publico in loco alapam inflixit; ejus injuriae reum Demosthenes egit illa celebri oratione a p. 514, ad p. 537. suppositicius appellatur 563, 5. accusavit senatum illum, cui Androtio praemium decerni rogabat 596, 8. nescio, hiccine sit an alius p. 1260, 3. commemoratus.
- Midylides, Aristotelis filius, Pallenensis 1083, 21.
- Midylides, Otrynensis, filius Euthymachi, istius avus maternus 1083, 5. et 18.
- Miltiadis frugalitas laudatur 35, 20. quos honores ei cives habuerint 686, 6.
- Miltocythes, regulus Thraciae, a Cotye, a quo defecerat, vincitur, ab Atheniensibus desertus 635, 1. 658, 26. a Smicythione proditus Charidemo, ab hoc Cardianis traditus Atheniensium inimicissimis, ab his ut studiosissimus Atheniensium crudeliter interemptus est 676, 26. Miltocythen a Cotye defecisse et Cherrhonesum Atheniensibus detulisse significatur p. 1207, 18.
- Milyas, a patre Demosthenis moriente manumissus, fit curator patrimonii filio pupillo relictis 819, 18. propter statum ejus civilem Aphobus cum Demosthene in jure contendit, postulans eum ut servum ad tormenta, Demosthene tradere ut liberum recusante 844. tota oratione.
- Minervae ingens simulacrum stabat in arce, ab universa Graecia praemium Atheniensibus datum operae in bello adversus Xerxem et Mardonium navatae 428, 15.
- Minos, rex Cretae, justitiae laude claruit 269, 17.
- Mityus, Argivus, a quo Chabrias quadrigas emit, quibus Pythia vicit 1356, 7.
- Mnaseas, Argivus, proditor 324, 10.
- Mnesarchides 1332, 14.
- Mnesarchides, homo dives, studet Midiae 581, 14.
- Mnesibulus, *κηδεστής* Theophemi 1155, 14.
- Mnesibulus, Acharnensis, peculatus damnatus et in carcerem datus, inde rursus dimittitur 1480, 13. et 26. ubi laudatur ut homo frugi.
- Mnesicles, notus Athenis sycophanta 995, 8.
- Mnesicles, Collytensis, caussa ejus pecuniaria cum Euergo et Pantaeneto 967, 20.
- Mnesilochus, Perithoedes 1219, 20.
- Mnesimacha, Lysippi Crioësis filia, uxor Midylidae, filii Euthymachi 1083, 11.
- Mnesiphilus, Archon pseudonymus 235, 2. 238, 2.
- Mnesitheus, Alopecensis, Demostheni adversus Midiam testatur 541, 7.
- Mnesithides, Archon pseudonymus 279, 17.
- Mnesithides Antiphanis, Phrearrhius, una cum Demosthene in legatis fuit ad Thebanos foederis ergo contrahendi adversus Philippum 291, 6.
- Moeriades ab Aphobo pecuniam accepit mutuo, servis, qui Demosthenis erant, in pignus oppositis 822, 2.
- Moeroles rogationem de iis tulit, qui negotiatores vexarent, et de classe Attica cum sociorum conjungenda, quo mare a piratis purgaretur 1339, 1. et 22. liberos Lycurgi in vincula dedit 1471, 15. ipsi cum antea nexus fuisset 1478, 19. ab Eubulo Anaphlystio accusatus est, quod a metallorum redemptoribus vicinas drachmas extorsisset 435, 6.
- Molon Archon 1207, 11.
- Molon vetustus histrio tragicus 418, 5.
- Moschion, servus primus Cononis, tum Olympiodori, medicamentorum mango, sed fur et veterator 1171, 12 sqq.
- Munychia, *ἐν Μορυνχίᾳ καθ' ἴσθμιν*. trierarchi, nautae aut incolae Piraei, injuria affecti, aut magno metu percussi, aut a creditoribus exagitati, aut alia quapiam gravi necessitate constricti, ad aram Dianae Munychiae, quae in arce Munychia erat, confuebant supplices libertatis et salutis obtinentes ergo 262, 17.
- οἱ Μύριοι Senatus Arcadicus 341, 13. 403, 10.
- Myronides, Archini, viri clari et de P. A. bene meriti, filius, ob aes alienum (ut videtur) nexus 742, 25.
- Myrtenum, oppidum Thraciae 234, 13.

- Myrtis, Argivus, proditor 324, 10.
 Mytilenaeorum summa potestas a populo ad optimates transit 168, 15.
 Naucrides Plataeas Thebanis prodit 1378, 23.
 Naucratis. legati Athenis ad Mausolum in Cariam proficiscentes in navem Naucratis venientem incurrunt, quam ut merces hostium vehementer corripunt, et verbotenus eas confiscant, sed reapse intervertunt: quapropter in eos actum est illa oratione, quae a p. 700. ad 767. legitur, in Timocratem inscripta.
 Naupacto Philippus Achaes privabat, et quamquam iurasset Aetolis daturum, tamen ipse sibi servavit 120, 1.
 Nausicles saepius coronatus ob liberalitatem erga rempublicam, quam ornat, quum strategus militiae pedestris esset 264, 22. 265, 8. Archon tum erat, quum, Elatea capta, Demosthenes hortaretur ad societatem belli cum Thebanis ineundam 288, 27. laudatur ut vir popularis 1482, 5.
 Nausicrates Crystius 925, 28. 927, 17.
 Nausicrates, frater Nausimachi et Xenophithis 986, 24. 988, 1.
 Nausimachus, illius frater, in quem Aristaechni filii agunt 984 sq.
 Nausinicus Archon 606 pen. 1367, 6.
 Nausiphilus, Nausinici Archontis filius 1367, 5.
 Naves Atheniensium Amyntas, imperator classis Philippi, capit et in Macedoniam abducit 249, 17. 274, 2. quod contigit Philippo Selybriam obsidente 251, 8. Philippus eas rursus dimisit 251, 20.
 Naxus, Chabrias proelio navali apud Naxum Lacedaemonios vicit et imperio maris exiit 172, 27. 686, 23.
 Neaera, a Theomnesto, tum et ab Apollodoro Pasionis accusata, quod, quae peregrina et serva et meretrix esset, tamen penes Stephanum, civem Atheniensem, in matrimonio esset liberosque vulgo quaesitos pro civibus ferret, nec non aliorum criminum a 1345. ad 1388.
 Nearchus Sosinomi fuit in legatis ad Philippum missis apud Elateam agentem 283, 7.
 Neo, Philiadis filius, Messenius, Philippo addictus 324, 12.
 Neocles Archon pseudonymus 249, 11. 250, 9.
 Neones. τοὺς ἐν Νέωδιν 387, 9.
 Neoptolemus, multis operibus praefectus, coronatus est ob largitiones, quibus rempublicam ornaverant 264, 25. homo locuples, Midiae studiosus 583, 14.
 Neoptolemus, hystrio tragicus, primus auctor fuit Atheniensibus pacis cum Philippo contrahendae 344, 7. et 21. Philippus, rebus labantibus, eum Atheniensibus immisit auctorem pacis 442 ult. Athenis in Macedoniam migravit, et quae ibi vidisset audissetque, de iis Philippum certior fecit 58, 22.
 Neptuni lis cum Marte in Areopago disceptata super caede Halirrhothii 641, 25.
 Nicaea Thessaliae, quam Thessalis in bello Phocico a Phocensibus ereptam Philippus restituit, eoque fidem atque obsequium eorum sibi despondit 71, 11. 153, 13.
 Nicareta, filia Demonstrati, mater illius Euxitheii, qui in Eubulidem egit 1320, 3.
 Nicareta, lena famosa, hera Neaerae 1351, 4.
 Niceratus, Achardusius, trierarchus, testatur Demostheni adversus Midiam 568, 24.
 Niceratus, Niciae imperatoris filius, ὁ ἀγαπητὸς cognominatus, laudatur ob liberalitatem erga rempublicam 567, 24.
 Niceratus, Aristoni adversus Cononem testatus 1266, 26.
 Niciades, Lysaniae filius 1305, 1.
 Nicias, praeco vel fetialis Philippi, Atheniensibus consciis aut conviventibus, e ditione Philippi abreptus 159, 1. Athenienses eum decennio in custodia tenuerunt et literas ejus in concione recitarunt ibid.
 Nicias, gener Diniae, sororem uxoris Apollodori Pasionis in matrimonio habebat 949, 22. avunculus Stephani, a quo fortunis exutus fuit 1122 ult.
 Nicias, Aeschinis κηδεστῆς, h. e. sororis maritus, ὁ βδελυρὸς Demostheni dictus 433, 20.
 Nicias, clarus ille imperator, in consiliis dandis publica potius commoda spectasse quam auram popularem captasse dicitur 34, 20.
 Nicias Archon [pseudonymus, ut videtur] tum, quum Aeschines convinceretur, cum Anaximo, Philippi speculatore, clam Athenis noctu furtivum colloquium habuisse 273, 12.
 Nicias defert Xenopithem male gestae tutelae nepotum e fratre Nausicrate 991, 14.
 Nicippus, nauclerus 1212, 3.
 Nicobulus, a Pantaeneto de vi et insidiis accusatus, quam criminationem reus

tota oratione a p. 966. ad p. 984. defendit v. p. 973, 1.
 icocles, tutor Pasiclis 1112, 26.
 icodemus, ab Aristarcho, Moschi filio, interemtus 549, 23. erat de factione Eubuli: quapropter Demosthenes in suspicionem communicati cum Aristarcho sceleris venit. Schol. ad p. 548, 14.
 icomachus, Diophanti f. 273, 7.
 icophemus Archon 1132, 27.
 icostratus, homo peregrinus, civibus adscriptus ab Ebulide corrupto 1317, 5.
 icostratus, Niciadis filius 1305, 4.
 icostratus, in quem Apollodorus Pasionis ut in hominem immemoris atque ingrati animi oratione tota invehitur a p. 1246. ad p. 1256.
 icostratus, Myrrhinusius 544, 15. erat tum Archon, quum Strato litem secundum Demosthenem adversus Midiam daret ibid. v. 24.
 inus, femina sacerdotio nescio quo fungens, quam criminis nescio cujus ream peregit Menecles 995, 10.
 iotharchus, arbiter in lite Demosthenis cum Aphobo delectus super statu civili Milyae 853 ult.
 edipum cum sociis Thebis ejectos hospitio receperunt Athenienses 290, 27.
 enanthe, mater Stratonidae 1061, 3.
 eneus, Bacchi filius, eponymus tribus Oeneidarum 1398, 17.
 enomaus, heros, cujus nomine per ludibrium Demosthenes Aeschinem appellat, qui in fabula cognomine partes herois aliquando egisset 288, 22. 307, 25.
 etaei 1379, 22.
 olympia Pisae, ludos Olympicos quadrigis vicit Alcibiades 561, 26.
 olympia, quos veluti triumphales quosdam ludos egit victor Philippus ab Olyntho capta domum rediens, sunt Macedonia 401, 13.
 olympichus, Apollodori filius, Plothenis 1310, 23.
 olympiodorus, in quem agit oratio a p. 1167. ad p. 1183.
 Olynthiorum societatem ab ipsis delatam, cum repudiassent Athenienses, tandem admittebant 19, 25. prodito equitatu, Olynthius periit 125, 12. insignis locus de Olynthiorum utraque fortuna, ut, antequam caussam cum Philippo communem facerent, potentes fuissent victoriisque compluribus Lacedaemonios concidissent, et ut postmodum, fraude Philippi circumventi, prorsus deleti essent 425, 12 sq. partem Olynthiorum bello captorum Philippus Atrestidae Demosth. Vol. III.

Arcadi donaverat, quos ille pecudum ad instar in Peloponnesum agebat, Aeschine illuc proficiscente legationis obundae ergo 439, 3.
 Olynthus a Timotheo copiis aucto Macedonicis subacta fuit 22, 5. Philippus eam excidit, eoque facto celebravit Olympia 401, 13. expeditionis a Timotheo adversus Olynthum susceptae mentio fit p. 578, 3. fortunas hujus populi enarrat Libanius argum. orationis primae in Olynthiacis.
 Onetor, Philonidis, ut videtur, filius, Melitensis 831, 8. 856, 26. frater erat uxoris Aphobi 853, 1. quicum collusit, quo Demosthenem patrimonio spoliarent, ut pluribus constat ex orat. in Onetorem gemina a p. 864. ad 880. reliquisque in Aphobum dictis.
 Onomarchus, dux Phocensium, a Philippo in Thessalia victus 443, 27.
 Ophrynum, oppidum Thraciae, terrae motu eversum 899, 1.
 Orchomenum et Coroneam Thebani a Philippo impetrabant 62, 16. 69, 10. hanc et Thespias cum Plataeis destruxerant Thebani, superiores facti in bello cum Lacedaemoniis, verum, rursus restauratis illis, debilitabantur 203, 4. eam refici assidue instabat Demosthenes 208, 18. Philippus, belli Phocici victor factus, eam devastavit et incolas sub corona vendidit 375, 11. 445, 21. Thebanis solum donavit 385, 5. de prima vastatione 490, 10.
 Orestes caussam adversus Furias in curia Areopagitica vincit 641, 27. 644, 24.
 Oreum Philippus proditione cepit non multo ante dictam orationem de rebus in Cherrhoneso 94, 13. 104, 8. 113, 24.
 Oreo Philistidem tyrannum imposuit 119, 22. 126, 3. 133, 27. Athenienses auctore Demosthene, copiis eo missis, Philistidem depulerunt, ejusque legatos in urbem missus abire jusserunt pro hostibus declaratos 252, 7. et 18.
 Oritae quartam Euboeae partem tenebant 691, 11.
 Orontas, praefectus Mysiae 186, 25.
 Oropus. Philippo dediti qui Athenis essent, hi civibus persuasum ibant, si Philippus semel intra Pylas admissus esset, fore ut Oropum et Euboeam Atheniensibus pro Amphipoli restitueret 73, 9. 348, 7. 446, 1. Thebani Oropum Atheniensibus bello Leuctrico praevalentes eripiebant, quam Athenienses non recuperarunt 204, 25. donec tandem Philippus Thebanis ademtam resti-

- tuit Atheniensibus. Schol. ad p. 259, 10. ubi hanc de Oropo contentionem pluribus exsequitur. Athenienses in pace cum Philippo post Olynthum excisam facta Thebanis Oropum permittebant 63, 12. 204, 22. 206, 7. 18. et 23. Chabrias super Oropo capitis fuit accusatus: eo enim auctore Athenienses Thebanis subvenerant. Cujus studii gratiam hanc referebant, ut Oropum eriperent: quo factum ut Chabrias collusionis clandestinae cum Thebanis insimularetur 535, 10. Schol.
- Orpheus et ejus dictum de justitia laudatur 772, 26.
- Paeonum cum Philippo bella 13, 4.
- Pagasas in Macedonia Philippus obsidebat 11, 18. Thessali ab eo reposcebant 15, 18. 21, 14. Pagasiticus sinus 159, 26. Memoratur hoc oppidum etiam p. 392, 21.
- Pammenes, Pammenis filius, aurifaber, ejus in tabernam irrumpens Midias coronas aureas a Demosthene locatas corripuit 521, 27.
- Pammenes, forsitan dux ille Thebanus 681 pen.
- Pamphilus, pater Plangonis, maternus avus Pamphili junioris 1014, 18. ubi decoxisse, et facultates ejus, ut aeraarii facti proscriptae seu fisco addictae dicuntur.
- Pamphilus junior, Plangonis meretricis aut concubinae filius, quae ipsum unaque fratrem ejus Boeotium callide Mantiae veluti patri obstrusit 995 pen. et saepe locorum postmodum in illa tota oratione.
- Pamphilus, Rhamnusius 1047, 17.
- Pamphilus, foenerator, cujus caussa adversum Dionysodorum et Parmeniscum agitur a p. 1282. ad p. 1298.
- Pamphilus, inquilinus et cliens Midiae Aegyptius 567, 15.
- Pamphilus, trierarchus, Demostheni adversum Midiam testatus 568, 23.
- Pamphilus, fullo 1259, 1.
- Panactum, castrum in agro Attico 446, 3. 1257, 4.
- Pandion, eponymus tribus Pandionidis. fabula filiarum ejus, Procnes et Philomellae 1397 ult. Πανδίωνος ἄστυ appellatur Athenae 531, 2.
- Pandusia, oppidum Cassopiae 84, 22.
- Panemus, mensis Corinthiacus, respondet Attico Boëdromioni 280, 14.
- Pantaenetus, in quem agit Nicobulus or. a p. 966. ad p. 984.
- Panticapaeum, oppidum Cherrhonesi Cimbricae 933, 12.
- Parisades, v. *Berisades*.
- Parmenio, cum militibus ad Eretriam missus, ut libertatis recuperandae cupidos comperceret, qui etiam tumultuantes ejecit 126, 2. amicus et minister Philippi 362 ult. Halum obsedit, Atheniensibus de pace cum Philippo agentibus 392, 20.
- Parmeniscus, negotiator, socius Dionysodori, in quos agit Pamphilus or. a p. 1282. ad 1298.
- Parmeno, Byzantius negotiator, sed Athenis degens, ut patria exulare jussus 894, 2.
- Paseas, Aristoni adversus Cononem testatus 1266, 26.
- Pasicles, filias Pasionis, trapezitae, saepissime commemoratur ab Apollodoro, fratre, in eum acerrime saeviente ut spurium ex adulterio natum, oratione gemina in Stephanum, et rursus ab advocatione Phormionis in oratione pro Phormione, quem Phormionem Apollodorus aiebat verum Pasiclis patrem fuisse.
- Pasio, modo dictus, e servo manumissus et postmodum a P. A. civitate donatus, trapezita, saepissime et quibusque paene paginis nominatur in orationibus pro Phormione et in eundem, item in Timotheum, Stephanum, Callippum, aliosque dictis ab Apollodoro, scriptis a Demosthene, reip. mille scuta et quinque triremes donavit 1127, 12. vivis excessit Archonte Dysniceto 1132, 25. clarum fuit nomen ejus per universam Graeciam, spectata fides contractaeque cum multis amicitiae 1224, 2.
- Pasipho, medicus 873, 21.
- Pataecus 1478, 18.
- Patrocles, Phlyensis, Demosthenem latae legis de classibus seu collegiis trierarchalibus cum accusasset, caussa cecidit et multatus est 261, 18.
- Pausaniae, Spartani regis, insolentia, qua victoriam de Persis communi Graecorum opera partam sibi soli arrogatum ibat in inscriptione donarii communis 1378, 1.
- Pausanias, ὁ πόρνος, stuprator Theramenis 1489, 4.
- Pax ab Atheniensibus cum Philippo inita, auctore Philocrate, item Phrynone, (v. ibi scripta) in hanc formulam, ut, quae jam in potestate haberet Philippus, ea retineret: quod illo de Amphipoli interpretante, Atheniensibus con-

tra excipientibus, eam olim suam fuisse, non ejus, eoque sibi reddendam esse, descensum est ad correctionem formulae. Orationem de Halonneso qui scripsit, is auctor fuit ut hunc in modum corrigeretur, ut Philippus Amphipolim redderet et ut Graeciae civitates neutri parti addictae a neutra bello vexarentur 82 sq. capita hujus pacis praecipua 63, 15. 103, 13. 395, 25. pacem hanc non suasit Demosthenes, sed expressit Graecorum perfidia Athenienses ipso in certamine destituentium 231, 22. primam ejus mentionem injectit Aristodemus 232, 8. deinde ad eam hortatus est Philocrates, suffragantibus Eubulo et Cephisophonte ibid. 10. injuriam sibi fieri queritur orator ab Aeschine principium pacis sibi imputante 233, 14. contra criminatur idem, Aeschinem cum conjuratis a Philippo corruptum in secunda legatione, missa ad conditiones pacis jurejurando sanciendas, insciis et invitis Atheniensibus, contra atque convenisset et contra mandata legatis proficiscentibus injuncta Philippo permulta, quae ipsius e re, in fraudem Athen., essent, concessisse 346, 12. et pene tota oratione de falsa legatione.

pacis cum Philippo postremae, post pugnam fatalem ad Chaeroneam dictae, mentio fuit obiter 804, 14.

pax cum Alexandro M. contracta primo, quo is regnare coepit, anno 316, 3 sq. et tota illa oratione.

pedium, tractus quidam agri Attici 1187, 20.

Pella, oppidum Macedoniae, ubi natus fuit Philippus, ab Atheniensibus admodum contemptum et sannis traductum 78, 13. 247, 16.

Pellene, oppidum Achaiae, ab Alexandro M. libertate privatum 214, 17.

Pelopidas, dux Thebanus, ab Alexandro Pheraeo captus 660, 5.

Peloponnesus. expeditionem illuc a Philippo tentatam interceperunt legationes Demosthenis aliorumque Athenis ad civitates Peloponnesiacas missorum 129, 16. 252, 1. Peloponnesi fortunae post Leutricam pugnam 231, 4.

Peparethi pace tenente Halonnesum ceperant; quapropter cum a Philippo castigarentur, Athenienses id aegre ferentes causam eorum suam faciebant 162, 4. Peparethi devastatio 248, 5.

Peparethus, Aegaei maris insula prope Thessaliam, a Philippo fuit devastata

162, 7. 248, 5. mercatum vini exercebat in Pontum 935, 8. Memoratur etiam p. 1110, 7.

Perdiccas in Macedonia tum regnans, quum Persae ad Plataeas victi domum trepidi refugerent, reliquias eorum confecit; ejus beneficii praemium ab Atheniensibus adeptus est immunitatem 173, 8. 687, 5. Non Perdiccas, sed pater ejus, Alexander, tum regnabat.

Periandri lex, ad quam αἱ συμμορίαι, collegia trierarchalia, sunt compositae 1145, 16.

Periander, filius Polyarati 1009, 26.

Pericles consilia sua magis ad rem publicam quam ad privatam suam contulisse dicitur 34, 21. p. 1414, 23. docetur ejus exemplo virum reipublicae gerendae operantem carere philosophia non posse.

Perilaus, Megarensis, proditor, ab ipso Philippo contentus, quum jam abusus ejus opera esset 242, 2. 324, 15. 435 ult.

Perinthii Byzantium foederati et consanguinei erant 235, 24.

Perinthus a Philippo obsessa liberatur ab Asiae satrapis 153, 23.

Phaedimus in triginta tyrannis 402, 16.

Phaenippus, filius Callippi, in quem agit or. a p. 1038. ad 1050. adoptatus fuit a Philostrato oratore 1045, 15.

Phanias Aphidnaeus 544, 15. erat tum Archon, quum Strato litem secundum Demosthenem adversus Midiam daret ibid. versu 24.

Phano, filia Neerae, vulgo quaesita 1358, 5. alias Strybele dicta 1362, 6. nubit Phrastori, sed postmodum repudiatur ibid. et sqq. ubi pluribus et ejus et matris fraudes et flagitia denudat.

Phanostrata, filia Stratii, Oeensis 1056, 27.

Phanostrata, scortum 610, 17.

Phanostratus, Cephisiensis 1258, 23.

Phanus, non Stephanus, quod perperam in argumento orationis legitur, is fuit, quem Aphobus falsi dicti testimonii accusavit, sed Demosthenes eum oratione defendit ea, quae a p. 844. ad p. 862. legitur. familiaris et tribulis Aphobi dicitur 851, 22. 861, 26.

Pharsalii a Philippo Halum dono accipiunt 152, 4. eorum cum Halensibus contentiones 352, 17.

Phaselus. Phaselitae habebantur veteratores, impostores, mendaces, perjuri 923, 1.

Phasis. Athenienses dicuntur Amazones ultra Phasin rejecisse 1391, 3.

Phayllus, imperator Phocensium 661, 1.

Pheraei res habebant suas a Philippo separatas, hoc de pace cum Atheniensibus agente 444, 4.

Pheras Philippus libertate privavit atque praesidium imposuit 84, 19, 104, 9. (quo e loco constat id factum post captam Olynthum, Oreo nondum occupata.) 113, 21. 133 pen. Pheris Philippus pacem cum Ath. iurejurando sanxit 390, 27. quo tempore Philippus hac de pace ageret, Pheraei ab ejus societate deficiebant 444, 4.

Pherrhephattium, fanum Proserpinae Athenis 1259, 5.

Phertatus 887, 2.

Phidolauus Rhamnusius 1047, 18.

Phila, meretrix 1351, 15.

Philager, filius Eubulidis, f. Buseli, Oenosis 1057, 15.

Philager, Melitensis 1355, 22.

Philammon, Atheniensis, pugil 331, 1.

Phileas, Eleusinius 963, 5. 967, 21.

Philepsius Lamptrensis 742, 16.

Philaidis liberos, Messeniae tyrannos, restituit Alexander M. ab exsilio revocatos 212, 26.

Philinus, Nicostrati f., in trierarchatu collega Demosthenis 566, 25.

Philippides, trierarchus, homo dives, Midiae studiosus 581, 14. 583, 14. nescio an idem sit cum Philippide Paeaniense p. 1332, 24.

Philippus, rex Macedoniae, ille celebratissimus et in Philippicis atque orationibus pro Corona et in Aeschinem exagitatus, homo astutus, acer, vigil, insidians nulli non opportunitati rei bene gerendae 10, 2. Amphipolin, tum Pydnam, inde Potidaeam, post Methonam, denique Thessaliam cepit 12, 26. ex expeditione Illyrica gravem in morbum incidit, unde ut convaluit, protinus Olynthum adortus est 13, 2. alius eum posterior invasit morbus per expeditionem Thracicam 13, 2. impurus, perfidus, perjurus appellatur 19, 9 sq. ambitiosus 23, 10. amici ejus comites lascivi, luxuriosi, perditii 23, 12. Epistolae ejus 185. 238. 250. 280. 283. argumentum epistolae a Philippo legatis Atheniensium additae, a pace condita, cujus faber Aeschines potissimum fuerat, domum redeuntibus 352, 11. initio regni cum Argaeo pugnandum habebat, qui fretus Atheniensium ope Macedoniae sibi arrogabat; verumtamen vicit, ut blanditiis usus Athenienses ab Argaeo abstraxit 660, 13. plurimum sibi ad potentiam terroremque sui profuit hoc,

quod ipse suarum rerum solus conscius, arbiter, gubernator et exsecutor per se esset 305, 26. callentissimus dicitur artis blandimentis, officiis, polycitationibus alios sibi obstringendi atque circumvenendi 1468, 27. ubi Demosthenes multum sibi fuisse usum Philippi ait in legationibus reip. et ad eum obitus. p. 1477, 15. dicitur secundam fortunam scisse moderate atque humane ferre.

Philippus, nauclerus 743, 19. 1188, 20.

Philippus, istius naucleri filius, aegre capitis discrimen effugit 743, 12.

Philippus Androtionis studiosus et potens 605, 8.

Philippus, qui in caussa Aphobi testimonium dixerat 851, 22.

Philiscus, Abydenus, in Ariobarzanis gratiam Attica civitate donatus, ductus milites mercenarios vexabat Graecae civitates 666, 19. peremptus est a duobus Lampsacenis, Thersagora atque Execesto ibid. pen. acerrimo persequatur odio Athenienses 688, 1.

Philistides, Orei in Euboea tyrannus. Philippo constitutus 119, 22. 126, 1. 248, 15. per expeditionem auctore Demosthene in Euboeam susceptam Athenienses Philistiden ejecerunt, ejusque legatos, hostes reip. declaratos, urbem excedere jusserunt, quos Aeschines de mi suae recipit 252, 17. et 23.

Philo Thebanus, cujus ad Philippum nobilis atque memorabilis refertur oratio 384, 16.

Philo, levir Aeschinis, homo dives 329, 1.

Philocharas, frater Aeschinis 414 perceptor fuit, si Demostheni creditur, contemnendus, si scholiastae, Apelli Zeuxidi comparabilis 415, 3.

Philocles, vir popularis, et, ut videtur, exsiliu consors Demostheni 1482, 8.

Philocrates (Eleusinius) adversarius Demosthenis 310, 10. 783, 21.

Philocrates, (Hagnusius), ille tot tetrastichis Demosthene stigmatibus perustus et confossus, rogationem tulit ut Philippum una cum Amphipoli pax concederetur 82, 22. 83, 2. auctor orationis de Hagnonneso modum proponit illius pacis corrigendae 76 sq. colludens cum Aeschine commodis Philippi studuit 23, 23. 343, 20. et saepissime locorum per illam totam de flagitiose gesta et perperam relata legatione orationem. a pacem cum Philippo contrahendam secundum Aristodemum, primum auctorem, Philocrates inprimis hortatus est

- 232, 10. impurus et audax 345, 1. 23. Demosthenem de aquae potu deridet, se jactat sibi que plaudat vinum potanti 355, 23. in formulam pacis cum Philippo contractae sponte sua, in seio populo et injussu ejus, clausulam turpem pariter atque noxiam ingerit 356, 15. ipse jactabat, quae a Philippo dona accepisset 377, 18. Atheniensium omnium dicitur flagitiosissimus et impudentissimus 405, 14. partem Olynthiorum bello captorum a Philippo dono tulit 440, 5 sq.
- Philomela, Pandionis filia 1397 pen.
- Philomelus, Paeaniensis, cujus in equo mutuo sumto Midias magistrum militiae equestris agens in pompis vehebatur 571, 4.
- Philondas, Megarensis, Athenis habitans ut inquilinus 1191, 27.
- Philonicus, Eubuli caussae implicitus, ab Aristophonte accusatur 434, 21.
- Philonides, Melitensis 831, 8.
- Philostratus, orator, adoptat Phaenippum 1045, 15.
- Philostratus, Dionysii filius, Colonensis acerrimus Chabriae adversariorum, eumque caussam capitalem super Oropo dicentem vehementissime ursit et exagittavit 535, 9. erat familiaris Lysiae oratoris 1352, 7. et 15.
- Phitiades, Ctesiae filius, Xypetaeonensis 929, 25. p. 935, 1. pater ejus Ctesicles appellatur.
- Philius. Philiasii quidam, orta domi seditione caedibusque, Athenas confugebant et tutelae Athen. se committebant, paulo ante quam oratio de censu [περὶ συντάξεως] diceretur 175, 26. Philiasii Tricaranum repetebant 206, 6.
- Phocenses sine Atheniensium protectione tueri sua nequibant 16, 21. bellum adversus eos gesturum recipit Thessalis Philippus, eoque sibi eos adjungit 20, 4. Phocensium coepta cum probare nequibant Athenienses, tamen eos servatos cupiebant 231, 1. qua flagitiosissima Aeschines fraude Phocenses Philippo traditi et funditus deleti fuerint, pluribus exponitur 357, 22 sq. Conf. p. 113, 17. quare Philippus eos in societatem sui cum Atheniensibus foederis admittere noluerit 443, 8. bis Philippus proelio vicit Phocenses; semel copias eorum mercede conductas cum duce Onomarcho extra Phocidem et Pylas, iterum in ipsis eorum finibus eos vicit atque funditus deleuit 443, 25. 446 init.
- Phocides, quem accusans Aristogiton perdidit 781, 17.
- Phocion, imperator Atheniensium in expeditione Euboica 567, 17.
- Phocritus, Byzantius, ab Apaturio et Parmenone arbiter delectus 897, 2.
- Phoenice a Persis subacta 160, 9.
- Phormio, orator, qui pro Apsephione Bathippi filio dicens Leptinis rogationem de tollendis immunitatibus impugnavit 451. argum. 9. 453, 14.
- Phormio, in ditissimis Atheniensium 565, 12.
- Phormio Cephisophontis, Piraeensis 927, 22.
- Phormio, negotiator, in quem Chrysippus, qui aes ei in foenus crediderat, agit or. 907. ad 922.
- Phormio, trapezita, libertus Pasionis, in cuius fortunis, moribus, omni denique vita multus est Demosthenes, alternis accusator et defensor, in orationibus, una pro eo a 944. ad 963. pluribus, qua Apollodorus, Pasionis filius, in eum dixit, ut illis in Stephanum a p. 1101. ad p. 1137. decimo demum anno a Pasionis excessu jus civitatis adeptus est, Archonte Nicodemo 1132, 26. Byzantii naves ejus aliquando attinebant, quarum expediendarum gratia Phormio Stephanum misit illuc 1121, 2. idem Stephanus caussam Phormionis apud Chalcedonios dixit ibid. Phormio privignum Apollodorum in judicio vicit 1101. quomodo matrem Apollodori, heri quondam uxorem, in matrimonium duxerit 1102, 10.
- Phormio, trieraula, servus 270, 13.
- Phrasias 1236, 18.
- Phrasiclides, quo Archonte pax cum Lacedaemoniis coit 1357, 15. circiter illo anno, quo Lacedaemonii ingentem illam ad Leuctra cladem accipiebant.
- Phrasierides, homo ne ingenuus quidem, in Timothei gratiam civitate donatur 688, 4. 1197, 3. Anaphlystius 1219, 20.
- Phrastor Aegiliensis 1362, 8 sq.
- Phrynio, Demonis filius et Democharis frater, Paeaniensis, Neaeram, quam amabat, in libertatem asserebat et Athenas transferebat Corintho 1355, 2 sq. ubi pluribus flagitiosos ejus mores foedosque amores et rursus discidia cum Neaera exsequitur.
- Phryno, Rhamnusius, qui in concilianda illa cum Philippo turpi et inprimis noxia pace cum Philocrate atque Aeschine collusit 400, 15. et saepe postmodum in illa de F. L. oratione ut homo impurus atque consceleratus et probris

- omnibus obsitus notatur, ut nomen ejus ex eo in proverbium abierit. quam turpiter se dederit in convivio apud Xenophronem in Macedonia 402, 26. nam fuit in legatis illuc missis 412, 19. ὁ μακρὸς Φρόνων appellatur ibid. 25. propterea quod filium impuberem foedae Philippi libidini prostituisset.
- Phyle, oppidum agri Attici, ultra 120 stadia ab urbe 238, 18. οἱ ἀπὸ Φυλῆς subaudi κατελθόντες, exsules Athenienses sub XXX tyrannis, qui Phyla occupanda libertatis postmodum recuperatae fundamenta jecerunt 742, 15. Archinus consilii de Phyla occupanda et auctor et effector fuit 742, 25.
- Phylomacha, filia Hagniae Oeensis, uxor Philagri 1056, 25.
- Phylomacha junior, istius ex Eubulide neptis, uxor Sosithiei, junioris Eubulidis mater 1058, 26.
- Piraeus. Macedones, quo Atheniensibus insultarent, navibus in Piraeum invehebantur invita pace 218, ult. οἱ ἐκ Πειραιῶς sunt illi cives, qui ex urbe cum secessissent in Piraeum, illinc triginta tyrannos primum, et tum decemviros oppugnabant, studentes patriae libertatem reddere ipsique domum ad jura et bona pristina redire 742, 15.
- Pisistratidarum nomen admodum exosum erat Athenis 160, 15. 212, 16.
- Pittalacus, homo probrosus, quo Timarchus familiariter utebatur 417, 21.
- Pitholas (Πειθόλας) id est Pitholaus, Thessalus, Attica civitate donatus, quo indignus honore visus rursus privatus est 1376, 5.
- Plango, Mantiae concubina, quae quibus strophis eum deceperit, et quantas clades rei ejus familiari dederit, et quantis litibus ipsumque filiumque ejus, Mantitheum, per spurios suos Boeotum et Pamphilum vexarit, constat ex oratione in Boeotum gemina a 994. ad 1026.
- Plateas, Orchomenum et Thespias, ut urbes sibi inimicas studiisque suis adversantes, secunda fortuna in bello Leuctrico usi Thebani destruxerant. Ut igitur hi omni contentione impediabant, ne urbes illae restaurarentur, quibus refectis necesse esset res suas deteri et imminui 203, 4., ita e contrario Athenienses omni opera id agebant, ut restaurarentur 59, 12. 208, 18. 347, 20. 375, 6. celebrata illa formula οὐ μὰ
- τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους 297, 12.
- Plataensium de Atheniensibus insigni merita, et quibus contra officiis studiisque Athenienses ea sint demerita unde natum Lacedaemoniorum internecinum erga Plataenses odium et saevum oppidi oppugnationem tandem insecutum miserrimum excidium multis verbis exponuntur 1377, 2 sqq. a 1381, 22.
- Platonis, clarissimi philosophi, consuetudo Archytæ Tarentino haud parum profuit ad gloriam 1415, 13. p. 1490, 12. dicitur Heraclæodorus e Platoni ludo exisse, qui magnis ibi laudibus ornatur.
- Plistoris caussa numaria cum Pantaeneto et Euergo 967, 21.
- Plutarchus, Eretriae in Euboea tyrannus illa de factione, cui auxilia mitti vetabat Demosthenes, quod secus factum insecutae sunt ingentes clades 58, 5. Postmodum ejectus est Plutarchus una cum mercenariis, quos alebat. Reddita sic plebi majestate, Philippi tamen studiosi effecerunt ut ab eo missus cum mille mercenariis Hipponicus Eretria reciperetur, qui arces τῶ πορθμῶ impositas dejecit Eretriaque praesidium tyrannosque tres, Hipparchum, Automedontem et Clitarchum, imposuit 125, 24. (Conf. Ulpian. ad p. 434. et 550, 26. ubi defectio Euboeae ab Atheniensibus a Plutarcho conflata enarratur.) Nomen ejus, cum adhuc potentia floreret, formidolosum erat Athenis 579, 2. ubi Midias protector, consiliarius et procurator dicitur.
- Polemaestes [Polemistes?] 1491 ult.
- Polemo, Hagniae filius, Oeensis 1057, 10.
- Polyaratus, Cholargensis, avus maternus Mantitheo 1009, 25. homo dives et clarus Athenis 1015, 26.
- Polycles, cujus iniquitas et insolentia exagitur oratione, quae in eum agit, a p. 1206. ad p. 1228.
- Polycles, Archon pseudonymus 261, 12.
- Polycrates auctor coloniae in Cherrhonesum mittendae 163, 6.
- Polycrates Epiphronis, in legatis ad Philippum apud Elateam agentem missis 283, 7.
- Polycritus Apemanti, Cothocides, in legatis ad Philippum missis navium repetendarum ergo 250, 16.
- Polyeuctus, ὁ βέλτιστος honoris ergo a Demosthene appellatur, fuit in le-

- gatis ad civitatis Peloponnesiacas missis 129, 18.
- Polyeuctus, Midiae studiosus, numeratur in sycophantis 560, 2.
- Polyeuctus Crioënsis 1042, 5.
- Polyeuctus Thriasius, pater duarum puellarum, quarum de dote duo ejus generi, Spudias et Leocrates, jure experiuntur 1028 sq.
- Polyeuctus, Charidemi vitricus 1331 ult.
- Polysthenes, homo ne liberae quidem atque ingenuae conditionis, in gratiam Timothei civitate donatus 688, 5.
- Polystratus, imperator Atheniensium in bello Corinthiaco 46, 20. item p. 482, 26. ubi ait, eum ex Iphicratis commendatione publice laudatum et praemiis ornatum esse.
- Polyzelus, qui proëdrum cecidit 525, 27.
- Polyzelus, Archon, quo fungente aut protinus ab honore defuncto Demosthenes tutelam suam suscepit pubertatem ingressus et tutores ad reddendam tutelae gestae rationem vocavit 868, 1.
- Pontus partem longe maximam praebebat ejus frumenti, quod Athenas undique convectabatur 466, 24. e Ponto, e. c. e Tenedo, sex dierum spatio secunda navigatione perveniri poterat Athenas 1225, 3.
- Πορθμός* seu Trajectus appellabatur ille tractus Euboeae, ubi ex Attica vel Boeotia opposita appelebant trajicientes et ubi sita erat Eretria 119, 21. 125, 26. 133, 21. 248, 15.
- Πόρος* esse demum Atticum, perhibet Harpocr. ex orat. in Eubulidem, ubi nunc non legitur.
- Posidippus in triremi Apollodori gubernator 1222, 10.
- Potidaea a Philippo obsessa 11, 17. Potidaeam Philippus a se receptam Olynthiis, velut mercedem operae sibi navatae, Atheniensibus ereptam donavit 7, 10. 19 ult. 70 ult. 656, 10. capta fuit post Amphipolin 659, 5. quo tempore Philippus Potidaeam capiebat, Atheniensium erat foederatus et Atheniensibus Potidaeae habitantibus peculiari formula sacramenti securitatem sponponderat 79, 6.
- Praxicles, trierarchus 1219, 19.
- Procles 980, 20. ubi Nicobulus *μικρόν καὶ ἀνόρθρον* eundem atque *μέγαν* appellat, sed hoc deridiculi ergo.
- Progne, Pandionis filia 1397 pen.
- Proconnesii, Atheniensium socii, opem eorum implorant adversus Cyzicenos, a quibus bello vexabantur 1207, 21.
- Proconnesus, insula juris Attici, apud HeHespontum 326, 15.
- Promachus testatur Boeoto 1017, 1.
- Prospalta erat demus tribus Acamantidis 1071, 25.
- Protomachus 1311, 9.
- Protus, cui lis cum Zenothemide de frumento Siculo intercessit 886, 10.
- Proxenus, filius Neacrae vulgo quaesitus 1358, 4.
- Proxenus, imperator Atheniensium, aditum Philippi ad Pylas observat 356 pen. 364, 5. 389, 17 et 26.
- Pteleus, oppidum Cherrhonesi 86, 16.
- Ptoeodorus, Megarensis, Philippi studiosus 324, 14. genere, divitiis, potentia princeps Megarensium, Perilaum Philippismi accusatum protexit et servavit 436, 2.
- Pydna, oppidum Macedoniae 11, 17.
- Pylades, trapezita 816 pen.
- Pylae vel Thermopylae. Philippum victoria de Phocensibus parta tumidum Athenienses Pylis occupandis aditu Graeciae excludebant 44, 24. 236, 15. 367, 21. Pylas mercenariis suis insesas tenet Philippus 119, 14. Graeci erant alii intra, alii extra Pylas habitantes 327, 6.
- Pylaeae jus restituebat Philippus Thesalis ea in Pylaea, qua ipse jure consensus in conventu Amphictyonico donatus et in locum Phocensium, utpote expunctorum, immissus fuerat 71, 13. conf. p. 62 ult.
- Pyrrhus, Eteobutades, morte mulctatus est, quod, aerarius qui esset, tamen judicasset 573, 9.
- Pytheas, homo veterator, popularitatis simulator 1481, 13.
- Pythia, ludos, Philippus per amicos illuc delegatos administrabat 62, 24. 63 ult. 119, 12.
- Pytho, Byzantius, orator potens, in legatis Philippi ad Athenienses, cum pacis conditiones scriberentur eae, in quas Philippum Demosthenes et Aeschines cum aliis jurejurando adegerunt 81, 24. 82, 17. ubi quanto Pythonis eloquentiam magis praedicat Demosthenes, hoc ipse suam altius effert, a qua illum fuisse repressum gloriatur 272, 19. idem in illa celeberrima Thebis habita concione exsultat, qua se ait coram universae Graeciae legatis intolerabilem Pythonis insolentiam retulisse atque studia ejus elusisse 1469, 18.
- Pytho, Aeno oriundus, cum illo Byzantio, ni fallor, idem, Cotyn, regem Thraciae,

- quum Atheniensibus gravis esse coepisset, adjuvante fratre Heraclide, per emit; quapropter Athenienses ambos civitate donarunt 659, 27. 674, 21. E p. 662, 10. satis liquide constat, Aenium hunc atque illum Byzantium eundem esse. Patriae diversitas, quae videtur esse, morari neminem debet. Solent Graeci eosdem geminis nominibus ethnicis appellare, alteris locorum, ubi in lucem quique prodissent, alteris, ubi plurimam vitae partem peregrissent. In aetatem, qua Pytho hic Athenas venit, inquit Corsinus F. A. vol. I. p. 355. Pythocles, inimicus Demostheni 320 ult. incessus ejus superbiam prae se tulit 442, 15.
- Pythocles, filius Pythodori, procul dubio idem cum superiori, Demosthene familiariter antehac usus, coepit ab eo abhorre, postquam a Philippo corruptus fuit 411, 10.
- Pythodorus, nescio qui, cujus aedes memorantur 1258, 25.
- Pythodorus ἐν Κηδῶν, arbiter in causa Theophe mi et actoris in illa oratione, quae est in Euergum 1140, 17.
- Pythodorus Acharnensis 1215, 13.
- Pythodorus Archon 1174, 13.
- Rhadamanthys, heros mythicus, justitiae studio clarus 269, 18. 1410, 18.
- Rhamnus, pagus Atticus, ultra 120 stadia ab urbe 238, 18.
- Rhodiis concessum jus vectigalia certa a navibus exigendi in pace Atheniensium cum Philippo facta 63, 18. Rhodiorum gubernatio a plebe ad optimates transiit 168, 18. bellum sociale dictum cum Athen. gerebant 191, 12.
- Rhodus, Cos et Chius per pacem Philippi cum Athen. permissae sunt Cariae domino, qui tum fuit Idrieus 63, 18. a Mausolo fuit oppressa 198, 20.
- Salamis, insula. Salaminia pugna duce Themistocle cum Persis commissa 172, 22. celebrata illa jurandi formula, οὐ μὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχῆσαντας 297, 13. Solon eam Megarensibus ereptam patriae reddidit 1416, 7. expeditio ad eam et pugna ad fluvium duce Charidemo commissa 265, 19.
- Samum a tyrannide Cyrothemidis liberat Timotheus 193, 3. expeditio ad Samum, cui Pericles praefuit 561, 24.
- Sannio, magister choris tragicis 533, 9.
- Satyrus, navalium praefectus 612, 21.
- Satyrus, Alopecensis, Lacedaemonii frater 1360, 8.
- Satyrus, Melitensis 1364 pen.
- Satyrus, trapezita 953, 14.
- Satyrus, histrio comicus, cujus praeclarum facinus laudatur 401, 16.
- Saurias, Lamptrensis 1360, 10. et pen.
- Scepsis, oppidum Phrygiae aut Bithyniae haud procul Illo 671, 8.
- Sciathus, insula prope Euboeam 49, 4. 99, 2.
- Scione 926, 1.
- Scironides 1327, 9.
- Sciton, quod παράνομα suasisset, decem talentis est multatus 573, 18.
- Seyrus, insula 1236, 23.
- Scythes Harmatei, Cydathenaeensis 1104, 2.
- Selybriam, Atheniensium quondam sociam, Byzantii sibi vindicabant 198, 14. obsidetur a Philippo auxilia Atheniensium ad urbem liberandam missa interceptante 251, 16.
- Serrhium, castrum in Thracia 85 pen. captum a Philippo, interea dum de pace cum Athen. agebat, aut pace jam condita, deducto praesidio ibi ab imperatore Atheniensium collocato 114, 16: 133, 15.
- Sestus, oppidum Cherrhonesi 256, 22. a Cotye et Abydenis quibusdam occupata 672, 26. 1212, 25.
- Sicilia. ingentis cladis ibi Atheniensibus inflictae mentio fit p. 469, 23. 1310, 13.
- Sicyoni Alexander M. tyrannum imponit paedotribam seu palaestrae magistrum aliquem 216, 12. estne Aristratus 242, 2? τὸ ἐν Σικυνῶνος λευκὸν ζεύγος, par mularum candidarum 565, 27.
- Sigeum Chares injussu reipublicae occupavit et inde piraticam exercuit 26, 15.
- Simon, Thrax, frater uxoris Amadoci 624, 6. civitate Attica donatus ibid. 15.
- Simus, Anagyrasius, fuit in legatis ad Philippum missis apud Elateam agentem ad impetrandum indutias 282, 22.
- Simus et Eudius, Larisaei, Thessaliam patriam Philippo prodiderunt 241, 27. ductavit secum Neeram pro amica 1352, 23. 1382, 6.
- Simylus, histrio 314, 11.
- Sinope, meretrix 610, 17. 1385, 1.
- Siphnus et Cythnus Athenis proverbio trita exempla oppidorum villium et contemnendorum 176, 10.
- Sitalces, rex Thraciae, peremptus non invitis Atheniensibus 161, 3.
- Smicro, ob rogationem παράνομον decem talentis multatus 573, 17.

Smicythio, Thrax, qui Miltocythem Charridemo prodidit 676 pen.

Smicythus ab Eubulo accusatus 401, 1.

Socrates, Orita, Philippo deditus 126, 3.

Socrates histrio 314, 13.

Socrates trapezita 953, 12.

Socrates philosophus, Alcibiadis magister 1415, 1.

Socrates Archon eo anno, quo Chabrias Pythia vicit quadrigis 1356, 5. memoratur ejus magistratus 1186, 10. incidit in illum annum, quo Timotheus rem sinistre adversus Peloponnesios gereret 1197, 17.

Solon, legislator clarissimus. fragmentum ex ejus Elegis 421, 24. ad 423, 6. leges aiebat esse civitatum νόμους, sive id, quo publicum in usum immisso uterentur omnes veluti modo, ex quo agantur atque aestimentur omnia 765, 24. cives sui eum ob leges latas aenea statua cohonestarunt in foro posita 420, 7. 807, 17. auctor fuit in lege quadam, qui in potestate meretricis esset, eum ita furere immaniter, ut alium neminem mortalium omnium magis 1183, 10. annumeratur sophistis, hoc est sapientiae et elegantioris literaturae professoribus atque magistris, eamque laudem reliquis suis laudibus omnibus antetulisse dicitur 1416, 3. ubi summae laudes ejus enarrantur; quae sunt hae: Megareses vicit, hujusque victoriae monumentum fixit tropaeum, Salamina insulam recuperavit, leges condidit, et, quod ipse summi fecit studiosissimeque affectavit, in septem Graeciae sapientibus fuit habitus.

Solon, homo obscurus 1120, 27.

Solon, Erchiensis, arbiter delectus in caussa Mantitheï cum Boeoto 1013, 4.

Sophilus, pancratiasta Sami, adversarium, a quo per contumeliam vapulaverat, irae impotentia victus occidit 537, 15.

Sophistae septem sunt iidem atque vulgo sic dicti Graeciae viri sapientes 1416, 11.

Sophoclis, poetae tragici, Antigona commemoratur 418, 7. et 20. ubi locus ex ea recitatur.

Sosicles fuit in adversariis et criminatoribus Demosthenis 310, 9.

Sosicles, trapezita 953, 15.

Sosinomos, trapezita item 959, 26.

Sositratum, in Euboea Philippi studiosus 324, 17.

Sositheus, pater Eubulidis, qui nomine filii infantis in Macartatum egit 1061,

9. tota illa oratione a p. 1050. ad p. 1079.

Sostratus, pirata, quem Philippus Halonneso expulit 162, 10.

Sostratus Philippi filius, Histiaeensis 929, 25.

Sotades, Cretensis, Neeram per Ioniam et Chium pro amica secum ductavit 1382, 8.

Spintharus, Eubuli filius 1259, 2.

Spintharus, qui Clinomachi aedes septem minis emit 1358, 8. fort. idem cum superiori.

Spudias, in quem Leocrates egit orat. p. 1028. ad p. 1037., penes ambos sorores duae in matrimonio erant.

Stephanus, Meneclis filius, Acharnensis 1104, 1. in quem totis illis duabus orationibus p. 1101. ad p. 1137. Apollodorus Pasionis agit.

Stephanus Eroeadensis 1358, 26. maritus Neerae, in quos ambos invehitur tota illa oratio a p. 1345. ad p. 1388. nescio, idemne sit, quem Aeschines p. 46, 37. ed. Steph. nominat, suum et Dercylum in legatione ad Phocenses collegam. Apollodoro Pasionis diem bis dixit, semel ob pecunias theatrales, quas in militarem fiscum inferri Apollodorus auctor fuerat, tum homicidii reum egerat 1347, 1 sq. quam injuriam ultum euntes Theomnestus et ejus socer, Apollodorus, in jus vocant illa tota in Neeram oratione, crimini dantes, quod mulierem conditione servili natam, peregrinam, et quae scortum publicum olim fuisset, ipse, qui civis Atheniensis esset, pro uxore legitima et matre familias domi haberet, ejusque liberos vulgo quaesitos pro ingenuis et suis ferret atque pro talibus elocaret. Stephanus hic Xenoclidem poetam a se accusatum infamia notavit 1353, 14. et 26. quomodo cum Neera consuetudinem contraxerit 1357, 17 sq.

Strabax, ab Iphicrate commendatus, civis fit 482, 25. videtur Iphicratis in bello Corinthiaco minister fuisse: nominatur enim l. d. una cum Polystrato, de quo v. 46, 20.

Strammenus Argivus 1238, 29.

Stratius, Buseli filius, Oeensis 1055, 25. et deinceps.

Strato, Phalereus, a Midia pessumdatus, in quem pro Demosthene tulisset sententiam arbiter delectus 541, 17 sq.

Strato, e gente Buselidarum 1064, 6.

Stratocles, quem orator p. 980, 21. hominem appellat nequissimum et arti-

- ficem callidissimum orationis ad imponendum plausibilis.
- Stratola meretrix 1351, 14.
- Stryma, de ea contendebant inter se Thasii et Maronitae 163, 18. 1213, 19.
- Strymodorus, in Aegina trapezita 953, 19.
- Styra, oppidum Euboeae 568, 14. 25.
- Sunium, oppidum et promontorium Atticum 238, 19.
- Syracusana respublica docet subitam fortunae commutationem res secundas adversis permutantis 506, 18.
- Syrus, nomen servile 1127, 25.
- Tamyna aut Tamynae, oppidum Euboeae, quod praesidium Athen. inessum ab hostibus, Thebanis puta, tum temporis ferme obsidebatur, quum Midias Demosthenem verberaret (v. scripta sub v. *Clitarchus*) 567, 2. 999, 8. quo e loco intelligitur, qua anni tempestate suscepta sit illa expeditio, nimirum quum Choë Atheniensis agerentur, qui ludi in mense Anthesterionem incidebant, nostro Novembri respondentem; item quo tempore Dionysia, Lenaea puta, agebantur. Barton p. 191. ad annum quartum Olymp. 109. refert.
- Tanagra, oppidum Boeotiae 258, 7.
- Tarentum bonis legibus ornatum ab Archyta fuit 1415, 9.
- Taureas choregum agens vapulat ab Alcibiade 562, 8.
- Taureas, Demostheni aequalis, qui una cum Moerocle et Pataeco in custodiam dicitur fuisse datus 1478, 18.
- Teledamus, Argivus, proditor 324, 10.
- Teledemius, Cleonis filius 273, 6.
- Telemachus causam pecuniariam agit in Pantaenetum 963. arg. 1. 967, 24.
- Telephanis tibicinis praeclarum de Demosthene meritum 520, 9.
- Telesippe, uxor secunda Philagri, mater Menesthei 1064, 15.
- Tenedus, rogatio Automedontis super Tenediis 1333, 13.
- Tenus ab Alexandro Pheraeo occupata 1207, 17.
- Tercentum, οἱ τριακόσιοι, ditissimi Athenis 26, 25. Decem erant συμμορίαί, constantes viris 1200. Dividebantur hi in duas aequas portiones, hoc est sexcentos viros quorum rursus dimidia pars seu 300 annuatim muniis sumtuosis fungebantur. Ita vices functionum ad locupletem quemque singulis quadriennii evolutis redibant, si vera tradidit scholiastes d. 1.
- Teres, Thrax, civitate Attica donatus, a Philippo exagitatus 160, 19.
- Teres, frater Pandionis, punitus a Procne et Philomela 1397 ult.
- Tharrhex, ab Eubulo accusatus 401, 1.
- Thasiolorum quosdam Philippus sibi deditos ab exilio domum reducit 80, 12.
- Thasii receptabant Byzantium piratas 159, 6. Thasios et Maronitas de Stryma litigantes cogeant Athen. litem arbitrio permittere 163, 17.
- Thasus, insula prope Thraciam 49, 3. praesidium Lacedaem. Thaso ejecit opera Epphanti et consortium, et insula Atheniensibus traditur, quo facto hi non pauca Thraciae adipiscuntur 474, 27. vinum inde in Pontum exportabatur 935, 9.
- Thebae. Septem ad Thebas duces Creon humari vetabat 1391, 18.
- Thebani quoniam in bello Phocensi Philippum postularint et impetrarint 62, 12. a Timolao sunt proditi 241, 26. Thebanorum facientes cum Philippo 324, 15. ab Atheniensibus expelluntur Euboea 597, 20. dolus, quo Plataeas captabant, cum ipsorum clade elusus 1378, 21 sq. appellantur ἀναισθητοί, tardi, scaevi, illiberales 61, 1. causae odii Athen. adversus eos 231, 3. a victoria Leuctrica Lacedaemonios exstirpatum et Euboeam sibi vindicatum ibant, sed intercedebant Athenienses 258 pen. Philippo Elateam rapiente, cogeant metus Thebanos, ut in societatem belli cum Ath. coirent, aut, si Demostheni credimus, cohortationibus ille suis eos permovebat 287 sq. hoc erat initium societatis illorum duum populorum in bello Philippico 291, 9. Thebani ob perversitatem atque immanitatem animorum atque morum magis sibi placebant quam Athenienses de civilitate atque humanitate 490, 5.
- Themison et Theodorus, Euboeenses, Oropum dolo Atheniensibus eripiebant 259, 10.
- Themistocles, clarissimus imperator, Persas ad Salamina devicit 296, 8. qua arte Athenas moenibus sepevit 478, 25. quos ei honores cives habuerint 686, 12.
- Theocles, trapezita 1249, 10.
- Theoclines videtur Athenis Roscius aevi sui fuisse, h. e. perfectus histrio comicus; cum quo Demosthenes Aeschinem comparans Theoclinem tragicum appellat, ut agentem histrionicam in rebus seriis et funestis 329, 26.
- Theoclines, in quem Epichares egit a p. 1322. ad p. 1344.
- Theodorus, histrio tragicus 418, 4.

- Theodorus, Euboeensis. v. sub v. *The-
mison*.
- Theodorus, Phoenix, foenerator 908, 26.
- Theodotus, inquilinus, sed paris cum ci-
vibus census 912, 28.
- Theogenes Andromenis filius 1259, 2.
- Theogenes, Cothocides, homo nobili ge-
nere, sed pauper. ejus cum Stephano
contracta necessitudo 1369, 15 sq. p.
1373, 17. appellatur Erchiensis, quod
cum superiori loco non concilio.
- Theogenes Probalisus 832, 2.
- Theogiton, Thebanus, Philippi studiosus
324, 16.
- Theomnestus, gener Apollodori, primas
partes agit actionis in Neaeram et Ste-
phanum 1350, 11.
- Theophemus crebro nominatur in or. in
Euergum 1163.
- Theophilus Archon 968, 1.
- Theopompus, pater Macartati 1051, 20.
- Theoris, *ἡ Ἀρμυῖς* dicta, non quod Lem-
no esset oriunda, sed quod atrocitate sce-
lerum illas a fabulis infamatas mulieres
Lemnias imitaretur. Sacerdotio fungens
Athenis medicinam exercebat carmini-
busque atque beneficiis alios decipie-
bat numis emunctos, alios dementabat.
Quam Demosthenes impietatis ream per-
actam morte multavit 793, 26.
- Theoteles 1048, 4.
- Theotimus 1259, 1.
- Theoxenus Alopecensis 611, 23.
- Theozotides 533, 13.
- Theramenes, inimicus Demosthenis, cujus
contumelias orator ulciscitur epistola
quarta 1486 sq.
- Therippides, Paeaniensis, a Demosthene
patre, qui eo familiariter usus fuisset,
in tutoribus pupilli nominatur 814, 16.
et deinceps: crebrum enim legitur ejus
nomen in illis in Aphobum orationibus.
- Thersagoras atque Execestus Philiscum,
Lampsaci tyrannum, peremerunt 666
pen.
- Theseum seu fanum Thesei 270, 8.
- Theseus incolas Atticae per agros sparsos
unam in civitatem conduxit popula-
remque gubernationis formam condidit
1370, 16.
- Thespieae (v. scripta sub *Plataeae* et *Or-
chomenus*) 73, 6. 208, 18. 347, 19.
- Thessaliae decadarchias vel potius tetrar-
chias Philippus imponebat 71, 12. 117,
26. Thessaliam Philippo prodiderunt
Eudicus et Simus Larissaei 241, 27.
- Thessali perfidi habebantur 15, 15. 657,
25. Philippus eos sibi adjungebat re-
cipiendo, Magnesium ipsis redditurum
et bellum Phocense confecturum 20, 2.
idem a tyrannis liberatos Nicaeaeque at-
que Magnesia donatos libertate rursus
privavit, tetrarchias ipsis imponens 71,
10. ad eos mitti legationem auctor est
Demosthenes, quae a Philippo abstra-
heret jam factos ab eo alieniores per
offensiones complures ab eo acceptas
21, 12. Philippus Thessalis Pylaeam seu
communione concilii Amphictyonici tri-
buebat, sufficiens eos in locum Phocen-
sium expunctorum 71, 13. 443, 17. Thes-
salorum qui Philippo studerent, nomi-
nantur 324, 8. Thessali patrem Phi-
lippi Macedonia expulerant 567, 22.
- Theudusia, oppidum Cherrhonesi Cimbri-
cae, unde Leuco, rex Ponti, a quo auc-
ta et amplificata fuit, privilegium da-
bat Atheniensibus frumenti quantum
vellent cum immunitate vectigalium ex-
portandi 467, 10. 933, 13.
- Thoas apud Oritas Philippi studiosus
126, 4.
- Thoricus, pagus tribus Acamantidis 996,
23. 1001, 24.
- Thracae popularium suorum neminem ipsi
occidunt, sed perimendos aliis tradunt
677, 1.
- Thraciae reges alios ejecit Philippus, alios
instituit 13, 1. oppida triginta duo ita
delevit, ut ne vestigium quidem earum
superesset 117, 21. Thracum oppida sic
vastari, ferre animis aequis non pote-
rant Athenienses, qui illorum socii es-
sent 234, 11. Thraciae regum res ab ex-
cessu Cotyris 623 sq.
- Thraso, cujus in aedibus Aeschines cum
Anaxino, Philippi speculatore, clam noc-
tu Athenis convenit 272, pen.
- Thrasylus Collytensis, quamvis in iis
fuisse, qui Phylam occupant et ty-
rannos e Piraeo oppugnant, tamen
postmodum capitis causam coram po-
pulo bis dixit et in carcerem ductus
fuit 742, 15.
- Thrasylus Stiriensis, celebratus liberta-
tis Atheniensium auctor, qui plebem
exsulantem e Phyla domum reduxit et
tyrannos ejecit 431, 12. Ecphanti Tha-
sii opera Thaso potitur 474 ult. item
Byzantio opera Archebii et Heraclidae
475, 3. ejus ad Abydum expeditio me-
moratur 1302, 18.
- Thrasylus, illius clari filius, decem ta-
lentis mulctatus est 431, 12.
- Thrasylus, Nicerati patruus aut avun-
culus, pro quo Eubulus dicere noluit
tametsi cognato 434, 15.
- Thrasylus, clarus orator 301, 19.

- Thrasylus, Thessalus, proditor 324, 8.
 Thrasylus, Eleusinius 1241, 27.
 Thrasylus Anagyrasius, Midiae frater, Demosthenem vexavit 530 ult. Sed hic illum ultus est 540, 21. operam navavit tutoribus Demosthenis, quo eos servaret in periculum ab oratore adductos 841, 3. trierarchus fuit 1222, 24.
 Thrasylus, forsitan fenerator 1210, 17.
 Thrasylus Messenius, Philiadis filius, Philippi studiosus 324, 12.
 Thrasymedes, Diophanti filius, Sphettius 925, 15.
 Thratta, ancilla 1356 ult. 1386, 7.
 Thucritides 1304, 25.
 Thucritides alter, istius patruus 1304, 27.
 Thucritus, pater Euxithe, ejus, qui in Eubulidem egit 1311, 18.
 Thucydides, vir circa postrema Demosthenis tempora clarus et in rep. potens 1329, 2. a Theocrine accusatus 1333, 22.
 Thyestes, fabula tragica 443, 18.
 Tigranes, legatus regis Persarum, Cyprothem in Samo tyrannum imponit 193, 4.
 Tilphossaeum, oppidum Phocidis, Philippus a se devastatum Thebanis condonavit 385, 5.
 Timagoras morte mulctatus 350, 26. de caussa supplicii 383, 18. Leon eum accusavit, qui socius legationis ei per quadriennium fuerat 400 pen. conciliantur hi pacem ἐπ' Ἀνταλκίδου dictam. Schol. ad 419, 21.
 Timanoridas, Corinthius, amator Neaerae 1354, 11.
 Timarchus, instruens accusationem Aeschini de legatione flagitiose obita et re publica male gesta, praeventus ab Aeschine probrosae vitae notatur 341, 18. 413, 27. 416, 18. rogationem tulit, ut, qui Philippo arma et instrumenta belli administrasset, is morte mulctaretur 433, 5.
 Timocrates, in quem oratio agit a p. 700. ad p. 767. reum agens rogationis et noxiae et a tenore juris civilis abhorrentis. Rogationis formula legitur p. 712, 18. alia ejusdem Timocratis rogatio illi repugnans 720, 18. accusator dicitur et Midiae studiosus 560, 3. honorem quaestoris gessit cum Androtione 734 ult. Videtur hunc quoque significare h. loci: 853, 2. 1017, 1. 1025 ult.
 Timocrates Archon tum, quum Demosthenes Aphobum accusaret 869, 4. 873, 11. Estne idem, qui Onetoris sororem Aphobo permisit 866, 44. qua de muliere multus in ista oratione in Onetorem sermo fit.
 Timocrates Melitensis 1310, 10. 28.
 Timodemus, trapezita, mensam evertit 953, 16. 959, 27.
 Timolaus Thebas prodidit 241, 26.
 Timomachus ab Apollodoro Pasionis accusatus 960 pen. quae oratio hodie non superest. largitionum reus est actus 398, 2. Si idem fuit cum memorato p. 658 ult., videtur imperator classis Atticae in Thracia fuisse, quo tempore Cotys emporia Thraciae atque Cherrhonesi Atheniensibus eripiebat. p. 1210 ult. dicitur Menoni successor venisse.
 Timosthenes Aegiliensis, negotiator 1193, 9.
 Timotheus, Cononis filius, clarus imperator, auctor fiebat mittendarum in Euboeam copiarum, quae Thebanos illinc expellerent 108, 10. Macedonum auxilio afflixit aut subegit Olynthum 22, 4. Corcyram expugnavit 172, 25. 686, 21. Samum liberavit a tyrannis, et negotia ejus cum Ariobarzane 192 pen. *Τιμοθέω διδόντες τὴν δωρεάν* 482, 26. significat, Athenienses ei immunitatem decrevisse, aliosque ab eo commendatos civitate donasse. Successor Iphicrati ad Amphipolim fuit missus 669, 7. proponitur in exemplum hominis aetate sua ditissimi 815, 12. accusatur ab Apollodoro Pasionis de aere debito a p. 1184. ad p. 1205. mentio fit hujus accusationis p. 961, 1. ejus legatio ad regem Persarum 1185, 20. res adversus Lacedaemonios male gestae 1187, 3. ob quas ab Iphicrate item et Callistrato majestatis fuit postulat 1187, 7. causam hanc dixit Astio Archonte 1190, 24. aegre absolutus in Aegyptum abiit et regi Persarum meruit ut imperator 1191, 21. illa infausta expeditio Peloponnesiaca incidit in annum, quo Archon fuit Socratides 1197, 17. quem excepit Astius et hunc Alcisthenes. Isocrate sophista familiariter usus esse ab eaque consuetudine multum ad elegantiam literarum atque morum profecisse dicitur 1415, 16.
 Tiristasis, oppidum Thraciae a Diopithe subjugatum 159, 11.
 Tisias, pater actoris in Calliclem 1273, 7.
 Tisias Acharnensis, arbiter inter Apollodorum et Phormionem delectus 1104, 3.
 Tisias, Iphicratis frater 534, 24.
 Trecenti, v. *Tercentum*.
 Tricarum Philiasii sibi vindicabant 206, 6.
 Triphyliam Elei sibi vindicabant 206, 5.
 Troezen, oppidum in sinu Argolico. eo se et Demosthenes exsul recipiebat, et

- dudum ante alii tempestate belli Medici se receperant 1471, 23.
- Troia. Graecorum ibi labores deprimuntur infra res ab Athen. adversus Persas gestas 1392, 3. 1398, 11.
- Tromes, Aeschinis pater, ut Demosthenes eum appellat; Aeschines enim ipse Atrometum edit 270, 7.
- Tyranni numero 30 Athenis quam pecuniam a Lacedaemoniis mutuam sumsissent, eam exsules domum reversi de suo refundebant 460, 15. quaecunque in judiciis sive publicis sive privatis constituissent, pace reddita, abolita et peremta sunt 718, 13.
- Tyranni Pheraei, a quibus Philippus Thesalos liberavit 22, 8.
- Xenippus a Mantitheo editus arbiter in causa nominis, sed a Boeoto rejectus 1021, 16.
- Xennis, ancilla Neerae 1386, 8.
- Xeno, foenerator 948, 16.
- Xenoclides, Atheniensis, poeta, artem in Macedonia exercens a Philippo jussus est finibus suis emigrare, quod Hegesippum, oratorem, ipsi infestum, hospitio exceperisset 447, 11. amavit Neaeram 1353, 14. cur infamia fuerit notatus ibid. 16 sq.
- Xenopithes, Nausieratis filius, in quem Aristaechni filii agunt orat. 984. ad 993.
- Xenopithes alter, istius patruus 986, 24. 991, 13.
- Xenophron, Phaedimi filius, qui in numero 30 tyrannorum fuerat, filius, Aeschinem cum reliquis legationis collegis in Macedonia hospitio exceperit 402, 15.
- Xerxis in Graeciam expeditio 1377, 11.
- Xuthus, negotiator 816, 26.
- Zelia, oppidum Asiae minoris, unde Arthimius ille Zelita, qui, quod aurum Medorum primus in Graeciam intulisset, ideo proscriptus ab Athen. fuit 121, 27.
- Zeno, Phlyensis, Arcopagiticus senator 272, 5.
- Zenothemis, negotiator seu potius veterator, Syracusanus, in quem Demo, Demosthenis patruus, egit a p. 882. ad p. 891.
- Zobia, muliercula vilis, erga quam turpiter ingratum prodidit animum Aristogito, quem ea fuga e carcere elapsum, per aliquot dies, suo cum periculo, occultasset atque servasset 787, 14.

La Fayette

1911.

SHMOGNKH
Y QAN TATE